

Նոր Կտակարան

Տեառն Մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Գլուխ Ա.

1 Գիրք ծննդեան Յիսուսի Քրիստոսի որդւոյ Դաւթի որդւոյ Աբրահամու: 2 Աբրահամ ծնաւ զԻսահակ: Իսահակ ծնաւ զՅակովբ: Յակովբ ծնաւ զՅուդա, եւ զԷդբարս նորա: 3 Յուդա ծնաւ զՓարէս եւ զՉարա ի Թամարայ: Փարէս ծնաւ զԵզրովն: Եզրովն ծնաւ զԱբամ: 4 Աբամ ծնաւ զԱմինադաբ: Ամինադաբ ծնաւ զՆաասովն: Նաասովն ծնաւ զՄադովն: 5 Մադովն ծնաւ զԲոոս ի Հոքաբայ: Բոոս ծնաւ զՈվբէդ ի Հոքաբայ: Ովբէդ ծնաւ զՅեսսէ: Յեսսէ ծնաւ զԴաւիթ արքայ: 6 Դաւիթ ծնաւ զՍողոմոն ի կնոջէն Ուրիայ: 7 Սողոմոն ծնաւ զՐոբոզովամ: Ըրոբովամ ծնաւ զԱբիա: Աբիա ծնաւ զԱսափ: 8 Ասափ ծնաւ զՅովսափաթ: Յովսափաթ ծնաւ զՅովրամ: Յովրամ ծնաւ զՈզիա: 9 Ոզիա ծնաւ զՅովթափ: Յովթափ ծնաւ զԱքազ: Աքազ ծնաւ զԵզեկիա: 10 Եզեկիա ծնաւ զՄանասէ: Մանասէ ծնաւ զԱմով: Ամով ծնաւ զՅովսիա: 11 Յովսիա ծնաւ զՅէքոնիա եւ զԷդբարս նորա առ զերութեամբն բաբելացոց: 12 Յետ զերութեանն բաբելացոց ծնաւ Յէքոնիա զՄաղաթիլ: Մաղաթիլ ծնաւ զԶորաբաբէլ: 13 Զորաբաբէլ ծնաւ զԱբիուդ: Աբիուդ ծնաւ զԵդիակիմ: Եդիակիմ ծնաւ զԱզովբ: 14 Ազովբ ծնաւ զՄաղովկ: Մաղովկ ծնաւ զԱքիմ: Աքիմ ծնաւ զԵդիուդ: 15 Եդիուդ ծնաւ զԵդեազար: Եդեազար ծնաւ զՄատթան: Մատթան ծնաւ զՅակովբ: 16 Յակովբ ծնաւ զՅովսէփ՝ զայրն Մարեմայ, որում իսուսեցեալ զՄարիամ կոյս, յորմէ ծնան Յիսուս որ անուանեցաւ Քրիստոս: 17 Արդ ամենայն ազգքն յԱբրահամ մինչեւ ի Դաւիթ՝ ազգք չորեքտասանք: Եւ ի Դաւթ մինչեւ ի զերութիւնն բաբելացոց՝ ազգք չորեքտասանք: Եւ ի զերութենէն բաբելացոց մինչեւ ի Քրիստոս՝ ազգք չորեքտասանք:

18 Եւ Յիսուսի Քրիստոսի ծնունդն էր այսպէս: Խաւսեալ զմայր նորա Մարիամ Յովսէփու, մինչչեւ եկեալ առ միմեանս՝ գտաւ յղացեալ ի հոգւոյն սրբոյ: 19 Եւ Յովսէփ այրն նորա, քանզի արդար էր՝ եւ ոչ կամէր առակել զնա, խորհեցաւ լռելեայն արձակել զնա: 20 Եւ մինչդեռ նա զայս ածեր զմտաւ ահա հրեշտակ Տեառն ի տեսեան երեւեցաւ նմա՝ եւ ասէ. Յովսէփ որդի Դաւթի, մի երկնչիր առնուլ առ քեզ զՄարիամ կին քո, քանզի որ ի նմայն ծնեալ է՝ ի Հոգւոյն սրբոյ է: 21 Ծնցի որդի, եւ կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս, զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց: 22 Այլ այս ամենայն եղև, զի լցցի որ ասացան ի Տեառնէ ի ձեռն Եսայայ մարգարէի: 23 Ահա կոյսն յղացի՝ եւ ծնցի որդի, եւ կոչեսցեն զանուն նորա Է՛ մանուէլ, որ թարգմանի՝ ընդ մեզ Աստուած: 24 Եւ զարթուցեալ Յովսէփ ի քնոյ անտի, արար որպէս հրամայեաց նմա հրեշտակն Տեառն, եւ առ յինքն զկինն իւր: 25 Եւ ոչ գիտէր զնա, մինչեւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, եւ կոչեսցա զանուն նորա Յիսուս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Գլուխ Բ.

1 Եւ ի ծնանելն Յիսուսի ի Բեթղահէմ Հրէաստանի յաւուրս Հերովդի արքայի: Ահա մոզք յարեւելից եկին յԵրուսաղէմ, 2 եւ ասեն. Ո՛ւր է որ ծնաւ արքայն հրէից. զի տեսաք զաստղն նորա յարեւելս, եւ եկաք երկիր ը պազանել նմա: 3 Եւ իբրեւ լուաւ արքայ Հերովդէս խռովեցաւ, եւ ամենայն Երուսաղէմ ընդ նմա: 4 Եւ ժողովեալ զամենայն զբահանայապետսն եւ զդպիրս ժողովրդեանն, հարցանէր ի նոցանէ՝ թէ ո՞ւր ծնանիցի Քրիստոսն: 5 Եւ նոքա ասեն զնա. Ի Բեթղահէմ Հրէաստանի: Զի այսպէս գրեալ է ի ձեռն մարգարէին. 6 Եւ դու Բեթղահէմ, երկիր Յուդայ՝ ոչինչ կրտսեր ես յիշխանս Յուդայ: Ի քէն ելցէ ինձ իշխան, որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԻսրայէլ: 7 Յայնժամ Հերովդէս զաղտ կոչեսցա զմոզսն, եւ ստուգեաց ի նոցանէ զժամանակն աստեղն երեւելոյ, 8 եւ արձակեալ զնոսա ի Բեթղահէմ ասէ. Գնացէք ստուգեցէք վասն մանկանն, եւ յորժամ գտանիցէք՝ ազդ արասջիք ինձ, զի եւ ես եկեալ երկիր ը պազից նմա: 9 Եւ նոքա իբրեւ լուան ի թագաւորէն՝ զնացին: Եւ ահա աստղն գոր տեսին յարեւելս՝ առաջնորդեաց նոցա, մինչեւ եկեալ եկաց ի վերայ ուր էր մանուկն: 10 Իբրեւ տեսին զաստղն, խնայցին յոյժ ուրախութիւն մեծ: 11 Եւ իբրեւ մտին ի տուն, տեսին զմանուկն հանդերձ Մարեմաւ մա՛րքն իւրով, եւ անկեալ երկիր պազանէին նմա, եւ բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս՝ ոսկի, եւ կնդրո՛ւկ, եւ զմուռս: 12 Եւ հրաման առեալ ի տեսեան, չդառնալ անդրէն առ Հերովդէս, ընդ այլ ճանապարհ զնացին յաշխարհն իւրեանց: 13 Եւ իբրեւ զնացին նոքա անտի, ահա հրեշտակ Տեառն երեւէր ի տեսեան Յովսէփու, եւ ասէր. Արի առ զմանուկդ եւ զմայր իւր՝ եւ փախիր

յԵգիպոսու, եւ անդ լինիջիր՝ ցործամ ասացից քեզ, քանզի ի խնդիր է Հերովդէս կորուսանել զմանուկդ: 14 Եւ նա յարուցեալ ա՛ն զմանուկն եւ զմայր իւր զիշերի՝ եւ զնաց յԵգիպոսու, եւ անդ էր մինչեւ ցվախճան Հերովդի: 15 Զի լցցի ասացեալն ի Տեառնէ ի ձեռն մարգարէին որ ասէ. յԵգիպոսուէ կոչեցից զորդի իմ:

16 Յայնժամ իբրեւ ետես Հերովդէս թէ խաբեցաւ ի մոգուց անտի, բարկացաւ յոյժ, եւ առաքեաց կոտորեաց զամենայն մանկունս որ էին ի Բեթղահէմ եւ յամենայն սահմանս նորա՝ յերկեմենից եւ ի խոնարհ, ըստ ժամանակին զոր ստուգեաց ի մոգուցն: 17 Յայնժամ կատարեցաւ ասացեալն ի ձեռն Երեմիայ մարգարէի՝ որ ասէ. 18 Ձայն գութեաց ի Հռամայ, ողբումս եւ լալումս եւ աշխարումս յոյժ, Հռաքել լայր զորդիս իւր, եւ ո՛չ կամեր մխիթարել՝ զի ո՛չ էին: 19 Եւ ի վախճանելն Հերովդի, ահա հրեշտակ Տեառն ի տեսեան երեւեր Յովսէփայ յԵգիպոսու, 20 եւ ասէր. Արի ա՛ն զմանուկդ եւ զմայր իւր, եւ զնա յերկիրն Իսրայէլի, զի մեռան որ ինդրէին զանձն մանկանդ: 21 Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն եւ զմայր նորա, եւ եկն յերկիրն Իսրայէլի: 22 Եւ իբրեւ լուաւ եթէ Արքեղոսու թագաւորեաց Հրէաստանի փոխանակ Հերովդի հարն իւրոյ, երկեաւ երթալ անդր. եւ հրաման առեալ ի տեսեան, զնաց ի կողմանս գալիլեացոց, 23 եւ եկեալ բնակեցաւ ի քաղաքին՝ որ կոչէր Նազարեթ. զի լցցի բան մարգարէին, թէ Նազովրեցի կոչեսցի:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Գ.

1 Յաւուրսն յայնոսիկ գայ Յովհաննէս մկրտիչ՝ քարոզել յանապատին Հրէաստանի, 2 եւ ասել. Ապաշխարեցէ՛ք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից, 3 զի սա է՝ վասն որոյ ասացաւ ի ձեռն Եսայայ մարգարէի, որ ասէ. Ձայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհ Տեառն, եւ ուղի՛դ արարէք զշաւիղս նորա: 4 Եւ ինքն Յովհաննէս ունէր հանդերձ ի ստեւոյ ուղտու, եւ գաւտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր. եւ կերակուր նորա էր մարախ եւ մեղր վայրենի: 5 Յայնժամ ելանէին առ նա ամենայն երուսաղէմացիք՝ եւ ամենայն Հրէաստան՝ եւ ամենայն կողմն Յորդանանու, 6 մկրտէին ի նմանէ ի Յորդանան գետ, եւ խոստովան լինէին զմեղս իւրեանց: 7 Եւ տեսեալ զբազումս ի սաղուկեցոցն եւ ի փարիսեցոց, եկեալս ի մկրտութիւն նորա, ասէ ցնոսա. Ծնունդք իժից՝ ո՞ցոյց ձեզ փախչել ի բարկութենէն որ գալոցն է: 8 Արարէք այսուհետեւ պտուղ արժանի ապաշխարութեան: 9 Եւ մի՛ համարիցիք ասել յանձինս՝ թէ ունիմք մեք հա՛յր զԱբրահամ. ասեմ ձեզ, զի կարաւոյ է Աստուած ի քարանցս յայսցանէ յարուցանել որդիս Աբրահամու: 10 Զի աւասիկ տապար՝ առ արմին ծառոց դնի. ամենայն ծառ որ ոչ առնիցէ զպտուղ բարի, հատանի եւ ի հո՛ւր արկանի: 11 Եւ մկրտեմ զձեզ ջրով յապաշխարութիւնս. բայց որ զկնին իմ գայ՝ հզարագոյն է քան զիս, եւ ես չեմ բաւական բառնալ զկաւշիկս նորա. նա մկրտեսցէ զձեզ ի հոգին սուրբ՝ եւ ի հուր: 12 Որոյ հեծանոցն ի ձեռին իւրում. եւ սրբեսցէ զկալ իւր, եւ ժողովեսցէ զցորեանն ի շտեմարանս իւր, եւ զյարդն այրեսցէ անշէջ հրով: 13 Յայնժամ գայ Յիսուս ի Գալիլէէ ի Յորդանան առ Յովհաննէս՝ մկրտել ի նմանէ: 14 *Եւ Յովհաննէս արգելու զնա՝ եւ ասէ. Ինձ պիտոյ է ի քէն մկրտել՝ եւ դու՛ առ ի՛ս գաս: 15 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Թոյլ տուր այժմ, զի այսպէս վայել է մեզ լնուլ զամենայն արդարութիւնս. եւ ապա թոյլ ետ նմա: 16 Եւ իբրեւ մկրտեցաւ Յիսուս, եւ լ վաղվաղակի ի ջրոյ անտի. եւ ահա բացան նմա երկինք, եւ ետես զհոգին Աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրեւ զաղանի եւ գայր ի վերայ նորա: 17 Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր. Դա է որդի իմ սիրելի, ընդ որ հաճեցայ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Դ.

1 Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանապատ ի հոգւոյն՝ փորձել ի սատանայէ: 2 Եւ պահեալ զքառասուն տիւ եւ զքառասուն զիշեր՝ ապա քաղցեաւ: 3 Եւ մատուցեալ փորձիչն՝ ասէ ցնա. Եթէ որդի ես Աստուծոյ՝ ասա զի քարինքս այսոքիկ հաց լինիցին: 4 Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. Գրեալ է՝ թէ ոչ հացիս միայն կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ որ ելանէ ի բերանոյ Աստուծոյ: 5 Յայնժամ առեալ աձէ զնա սատանայ ի քաղաքն սուրբ, եւ կացուցանէ զնա ի վերայ աշտարակի տաճարին, 6 եւ ասէ ցնա. Եթէ որդի ես Աստուծոյ՝ արկ զքեզ աստի ի վայր. զի գրեալ է՝ թէ հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո՝ եւ ի վերայ ձեռաց բարձրեն զքեզ, զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո: 7 Ասէ ցնա դարձեալ Յիսուս. Գրեալ է՝ թէ ո՛չ փորձեսցես զՏէր Աստուած քո: 8 Դարձեալ առնու աձէ զնա սատանայ ի լեռն մի բարձր յոյժ, եւ ցուցանէ նմա զամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի, եւ զփառս նոցա, 9 եւ ասէ ցնա. Ձայս ամենայն քեզ տաց՝ եթէ անկեալ երկիրպագանիցես ինձ: 10

Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս. Երբ յետս իմ սատանայ. զի գրեալ Տեառն Աստուծոյ քում երկիր պագցես, եւ գնա միայն պաշտեսցես: 11 Ապա եթող գնա սատանայ. եւ ահա՛ հրեշտակք մատեան եւ պաշտէին գնա: 12 Եւ իբրեւ լուսա Յիսուս՝ եթէ Յովհաննէս մատնեցաւ, մեկնեցաւ գնաց ի Գալիլէա. 13 Եւ թողեալ զՆազարէթ, եկն բնակեցաւ ի Կափառնատում ի ծովեզերին, ի սահմանս Զաբուղովնի եւ Նեփթաղիմայ. 14 Զի լցցի բանն՝ որ ասացաւ ի ձեռն Եսայայ մարգարէի: 15 Երկիր Զաբուղովնի եւ երկիր Նեփթաղիմայ՝ ճանապարհ ծովու՝ յայնկոյս Յորդանանու, Գալիլէա հեթանոսաց: 16 Ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի՝ ետես լո՛յս մեծ. եւ որոց նստէին յաշխարհին եւ ի ստուերս մահու՝ լո՛յս ծագեաց նոցա: 17 Յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել Յիսուս եւ ասել. Ապաշխարեցէ՛ք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից: 18 Մինչ դեռ զգնայր Յիսուս ընդ եզր ծովուն գալիլէացոց ետես երկուս եղբարս զՍիմովն գկոչեցեալն Պետրոս, եւ զԱնդրէա՛ս եղբայր նորա՝ արկեալ ուռկան ի ծով. քանզի ձկնորսք էին: 19 Եւ ասէ ցնոսա. Եկայք զկնի իմ, եւ արարից զձեզ որսորդս մարդկան: 20 Եւ նոցա թողեալ վաղվաղակի գգործիսն՝ գնացին զհետ նորա: 21 Եւ մատուցեալ անտի յառաջ՝ ետես այլ երկուս եղբարս, զՅակովբոս Զեբեդեայ եւ զՅովհաննէս զեղբայր նորա ի նաւի՝ Զեբեդեա հանդերձ հարբն իւրեանց, մինչդեռ կազմէին գուռկանս իւրեանց, եւ կոչեաց զնոսա: 22 Նոցա թողեալ վաղվաղակի գնան եւ զհայր իւրեանց, գնացին զհետ նորա: 23 Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն կողմն գալիլէացոց ուսուցանէր ի ժողովուրդս նոցա՝ եւ քարոզէր զաւետարանն արքայութեան, եւ բժշկէր զամենայն հիւանդութիւնս՝ եւ զամենայն ախտս ի ժողովրդեանն: 24 Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն երկիրն ասորոց, եւ մատուցին առ նա զամենայն հիւանդս՝ որ նեղեալ էին ի պէսպէս ցաւս եւ ի տանջանս, եւ զդիւահարս, եւ զլուսնոտս, եւ զանդամալոյծս. եւ բժշկեաց զնոսա: 25 Եւ երթային զհետ նորա ժողովուրդք բազումք ի Գալիլէէ, եւ ի Դեկապալիէայ, եւ յԵրուսաղէմէ եւ ի Հրեաստանէ, եւ յայնկոյս Յորդանանու, եւ բժշկեաց զնոսա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Ե.

1 Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն. եւ իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա: Ե ք—գ 2 Եւ բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, եւ ասէր: 3 Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: 4 Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին: 5 Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցն զերկիր: 6 Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին: 7 Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն: 8 Երանի այնոցիկ՝ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն: 9 Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեսցին: 10 Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: 11 Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ եւ հալածեսցեն, եւ ասիցեն զամենայն բան չար զձեզ սուտ՝ վասն իմ: 12 Յնծացէք եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին: 13 Դուք էք աղ երկրի. եթէ աղն անհամի՝ ի՞նչ յաղիցի. ո՛չ իմիք ազդիցէ այնուհետեւ, բայց եթէ ընկենուլ արտաքս՝ եւ կոխան լինել ի մարդկանէ: 14 Դուք էք լոյս աշխարհի. ո՛չ կարէ քաղաք թաքսել՝ որ ի վերայ լերին կայցէ: 15 Եւ ո՛չ լուցանեն ճրագ՝ եւ դնեն ընդ գրուանաւ, այլ ի վերայ աշտանակի. եւ լո՛յս տայ ամենեցուն՝ որ ի տանն իցեն: 16 Այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան, որպէս զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, եւ փառաւորեսցեն զհայր ձեր որ յերկինս է: Գ ք—գ 17 Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել զաւրէնս կամ զմարգարէս. ո՛չ եկի լուծանել՝ այլ լնուլ: 18 Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչեւ անցցեն երկինք եւ երկիր, յո՛վտ մի՛ որ նշանախեց մի է, ո՛չ անցցէ յարիւնացն եւ ի մարգարէից՝ մինչեւ ամենայն եղիցի: 19 Որ որ լուծցէ մի ինչ ի պատուիրանացս յայսցանէ ի փոքունց, եւ ուսուցէ այնպէս զմարդիկ, փոքր կոչեսցի յարքայութեան երկնից: Իսկ որ արասցէ՝ եւ ուսուցէ նա՝ մեծ կոչեսցի յարքայութեան երկնից: 20 Բայց ասեմ զի եթէ ո՛չ առաւելուցու արդարութիւն ձեր առաւել քան զդպրացն եւ զփարիսեցոց ո՛չ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից: 21 Լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն. թէ մի՛ սպանաներ. զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի դատաստանի: 22 Այլ ես ասեմ եթէ ամենայն որ բարկանայ եղբար իւրում տարապարտուց, պարտաւոր լիցի դատաստանի: Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար, պարտաւոր լիցի ատենի: Եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր մորոս, պարտաւոր լիցի ի գեհեն հրոյն: 23 Եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո ի վերայ սեղանոյ, եւ անդ յիշիցես՝ եթէ եղբայր քո ունիցի ինչ խէթ զքէն, 24 թող զպատարագն քո առաջի սեղանոյն. եւ երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբար քում, եւ ապա եկեալ մատուցի զպատարագն քո: 25 Լէ՛ր իրաւախոհ ընդ ոսոխի քում վաղագոյն, մինչդեռ իցես ընդ նմա ի ճանապարհի. գուցէ մատնիցէ զքեզ

նոսին դատաւորի, եւ դատաւորն դահճի, եւ արկանիցիս ի բանտ: 26 Ամէն ասեմ քեզ, ո՛չ էլանիցես անտի, մինչեւ հատուցանիցես զյետին նաքարակիտն: 27 Լուարուք զի ասացաւ. Մի՛ շնար: 28 Բայց ես՝ ասեմ թէ ամենայն որ հայի ի կին մարդ առ ի ցանկանալոյ նմա, անդէն շնացաւ ընդ նմա ի սրտի իւրում: 29 Եթէ ակն քո աջ զայթագղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա՝ եւ ընկեա ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, եւ մի ամենայն մարմինդ քո անկանիցի ի գեհէն: 30 Եւ եթէ աջ ձեռն քո զայթագղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա՝ եւ ընկեա ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, եւ մի ամենայն մարմինդ քո արկանիցի ի գեհէն: 31 Ապաքէն ասացաւ, թէ որ արձակիցէ զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն: 32 Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ արձակէ զկին իւր առանց բանի պոռնկութեան, նա տայ նմա շնալ. եւ որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ: 33 Դարձեալ լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն. մի՛ երդնուցուս սուտ, բայց հատուցես Տեառն զերդմունս քո: 34 Այլ ես ասեմ ձեզ՝ ամենեւին մի երդնուլ. մի՛ յերկինս՝ զի աթոռ է Աստուծոյ: 35 Եւ մի՛ յերկիր՝ զի պատուանդան է ոտից նորա. եւ մի՛ յԵրուսաղէմ՝ զի քաղաք է մեծի արքայի: 36 Եւ մի՛ ի գլուխ քո երդնուցուս, զի ո՛չ կարես մազ մի սպիտակ առնել կամ թուխ: 37 Այլ եղիցի ձեր բան, այոն՝ այո, եւ ոչն՝ ո՛չ. զի աւելին քան զայն ի չարէն է: 38 Լուարուք զի ասացաւ. Ակն ընդ ական, եւ ատամն ընդ ատաման: 39 Այլ ես ասեմ ձեզ, մի կալ հակառակ չարին: Այլ եթէ որ քո ածիցէ ապտակ յաջ ծնաւտ քո՝ դարձոն նմա եւ զմեւան: 40 Եւ որ կամիցի որ դատել եւ առնուլ զշապիկս քո, թող ի նա եւ զբաճկոն քո: 41 Եւ որ տարապարհակ վարիցէ զքեզ մղոն մի, երթ ընդ նմա եւ երկուս: 42 Որում խնդրէ ի քէն տուր. եւ որ կամի փոխ առնուլ ի քէն՝ մի դարձուցաներ զերեսս: 43 Լուարուք ապաքէն զի ասացաւ. Միրեսցես զընկեր քո, եւ ասեսցես զթշնամին քո: 44 Այլ ես ասեմ Միրեցէք զթշնամիս ձեր. արհնեցէք զանիծիչս ձեր. բարի արարէք ստելեաց ձերոց. եւ աղաւթս ի վերայ այնոցիկ՝ որ լլկենն զձեզ եւ հալածեն: 45 Զի եղիջիք որդիք հար ձերոյ որ յերկինսն զի զարեգակն իւր ծագէ ի վերայ չարաց եւ բարեաց եւ ածէ անձրեւ ի վերայ արդարոց եւ մեղաւորաց: 46 Զի եթէ սիրիցէք զայնոսիկ որ սիրենն զձեզ՝ զի՞նչ վարձք իցեն, ո՛չ ապաքէն եւ մաքսաւորք գնոյն գործեն: 47 Եւ եթէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց զի՞նչ աւելի առնէք. Ո՛չ ապաքէն մաքսաւորք եւ մեղաւորք գնոյն գործեն: 48 Արդ՝ եղերո՞ւք դուք կատարեալք, որպէս եւ հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Զ.

1 Դ—Խբ Զգո՛յ յ2 լերուք ողորմութեան ձերում՝ մի՛ առնել առաջի մարդկան. որպէս թէ ի ցոյց ինչ նոցա. գուցէ՛ եւ վարձս ո՛չ ընդունիցիք ի հարկէն ձերմէ՛ որ յերկինսն է: 2 Այլ յորժամ առնիցես ողորմութիւն, մի՛ հարկաներ փո՞ղ առաջի քո, որպէս կեղծաւորքն առնեն ի ժողովուրդս եւ ի հրապարակս, որպէս զի փառաւորեսցին ի մարդկանէ: Ամէն ասեմ ձեզ՝ ա՛յն իսկ են վարձք նոցա: 3 Այլ դու յորժամ ողորմութիւն առնիցես, մի՛ զիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ՛ աջ քո. 4 որպէս զի եղիցի ողորմութիւնն քո ի ծածո՛ւլ. եւ հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ՝ հատուցէ քեզ յայտնապէս: 5 Եւ յորժամ յաղաւթս կայցես, մի՛ լինիցիս որպէս կեղծաւորքն. զի սիրեն ի ժողովուրդս եւ յանկինս հրապարակաց կա՛լ յաղաւթս, որպէս զի երեւեսցին մարդկան: Ամէն ասեմ ձեզ՝ ա՛յն իսկ են վարձք նոցա: 6 Այլ դու յորժամ կայցես յաղաւթս, մո՛տ ի սենեակ քո՝ եւ փակեա՛ գորուս քո, եւ կա՛ց յաղաւթս առ հայր քո ի ծածո՛ւլ. եւ հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ, հատուցէ քեզ յայտնապէս: 7 Եւ յորժամ կայցէք յաղաւթս, մի՛ շատխա՛ւսք լինիք իբրեւ զհեթանոսսն. զի համարին թէ ի բազում խաւսի ց իւրեանց լսելի լինիցին: 8 Արդ՝ մի՛ նմանիցէք նոցա. զի զիտէ հայրն ձեր զինչ պիտոյ է ձեզ, մինչչէ՛ւ ձեր խնդրեալ ինչ իցէ ի նմանէ: 9 Եւ արդ՝ ա՛յսպէս կացէ՛ք դուք յաղաւթս: Հա՛յր մեր որ յերկինս: Սուրբ եղիցի անուն քո: 10 Եկեսցէ՛ արքայութիւն քո: Եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: 11 Զհա՛ց մեր հանապազորո՞ւ տո՛ւր մեզ այսար: 12 Եւ թո՞ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: 13 Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն: Այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէն: Զի քո՛ է արքայութիւն եւ զարութիւն եւ փա՛ռք յաւիտեանս. ամէն: 14 Զի եթէ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, թողցէ՛ եւ ձեզ հայրն ձեր երկնաւոր: 15 Ապա թէ ո՛չ թողուցուք մարդկան զյանցանս նոցա, եւ ո՛չ հա՛յրն ձեր թողցէ՛ ձեզ զյանցանս ձեր: 16 Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի՛ լինիք իբրեւ զկեղծաւորսն տրտմեալք. որ ապականեն զերեսս իւրեանց, որպէս զի երեւեսցին մարդկան թէ պահիցեն: Ամէն ասեմ ձեզ, այն իսկ են վարձք նոցա: 17 Այլ դու յորժամ պահիցես, ա՛ւծ գլուխ քո՝ եւ լուս՝ զերեսս քո, 18 զի մի՛ երեւեսցիս մարդկան իբրեւ զպահաւոր. այլ հար քում ի ծածո՛ւլ. եւ հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ, հատուցէ՛ քեզ: 19 Մի՛ գանձէք ձեզ գանձս յերկրի. ուր ցեց եւ ուտիճ ապականեն, եւ ուր գողք ական հատանեն եւ գողանան: 20 Այլ գանձեցէ՛ք ձեզ գանձս յերկինս, ուր ո՛չ ցեց եւ ո՛չ ուտիճ ապականեն, եւ ո՛չ գողք

ական հատանեն եւ գողանան: 21 Ձի ուր գանձք ձեր են, ա՛նդ եւ սիրտք ձեր լիցին: Ե Բ—գ 22 Ճրագ մարմնոյ ա՛կն եթէ ակն քո առատ է, ամենայն մարմինոյ լուսատ ր եղիցի: 23 Ապա թէ ակն քո չա՛ր է՝ ամենայն մարմինոյ խաւարին եղիցի: Իսկ արդ՝ եթէ լոյսոյ որ ի քեզ է՝ խաւար է, խաւարն՝ ո՛րչափ եւս: 24 Ո՛չ որ կարէ երկուց տերանց ծառայել. կամ զմին ատիցէ՝ եւ զմեւսն սիրիցէ. կամ զմին մեծարիցէ՝ եւ զմեւսն արհամարհիցէ. ո՛չ կարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի: 25 Վասն այդորիկ ասէ՛մ մի՛ հոգայք վասն ոգոց ձերոց՝ զինչ ուտիցէք՝ կամ զինչ ըմպիցէք. եւ մի՛ վասն մարմնոց ձերոց՝ թէ զինչ ազանիցիք. ո՛չ ապաքէն ոգի՛ առաւել է քան զկերակուր՝ եւ մարմին քան զհանդերձ: 26 Հայեցարո՛ւք ի թոշունս երկնից՝ զի ո՛չ վարեն եւ ո՛չ հնձեն, եւ ո՛չ ժողովեն ի շտեմարանս. եւ հայրն ձեր երկնաւոր կերակրէ՛ զնոսա: Ո՛չ ապաքէն դուք առաւել էք քան զնոսա: 27 Իսկ արդ՝ ո՛ր ի ձէնջ առ հոգա լ իւրում՝ յաւելուլ կարիցէ ի հասակ իւր կանգուն մի: 28 Եւ վասն հանդերձի զի՞ հոգայք: Հայեցարո՛ւք ի շուշանն վայրենի՛ ո՛ր րպէս աճէ. ո՛չ ջանայ, եւ ո՛չ նիւթէ: 29 Ասեմ ձեզ՝ զի եւ ո՛չ Սողովմովն յամենայն ի փառսն իւրում զգեցաւ իբրեւ զմի ի նոցանէ: 30 Իսկ եթէ զխո՛տն ի վայրի, որ այսաւր է եւ վաղի ի հնոց արկանի, Աստուած ա՛յնպէս զգեցուցանէ որչափ եւս առաւել զձեզ թերահաւատք: 31 Մի՛ այսուհետեւ հոգայցէք եւ ասիցէք. Ձինչ կերիցո՛ւք՝ կամ զինչ արբցուք՝ կամ զինչ զգեցուք: 32 Ձի զա՛յդ ամենայն հեթանոսք խնդրեն. քանզի զիտէ՛ հայրն ձեր երկնաւոր՝ թէ պիտո՛յ է ձեզ այդ ամենայն: 33 Խնդրեցէ՛ք նախ զարքայութիւն Աստուծոյ եւ զարդարութիւն նորա, եւ այդ ամենայն յաւելցի՛ ձեզ: 34 Մի՛ այսուհետեւ հոգայցէք վասն վաղուի՛ զի վաղին վասն ի՛ր հոգացցի. շա՛տ է աւուրն չա՛ր իւր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Գլուխ Է.

1 Մի՛ դատիք՝ զի մի դատիցիք: 2 Ձի որով դատաստանաւ դատիք՝ դատելո՛ց էք. եւ որով չափով չափէք՝ չափեսցի՛ ձեզ: 3 Ձի՞ տեսանես զշիղ յական եղբար քոյ, եւ ի քում ական զգերանդ ո՛չ նշմարես: 4 Կամ զիա՛րդ ասես ցեղբայր քո. Թող հանի՛ց զշիղ յականէ քումմէ. եւ ահաւաղիկ ի քո՛ւմ ականդ գերա՛ն կայ: 5 Կէ՛ դժաւոր հա՛ն նախ զգերանդ յականէ քումմէ, եւ ապա՛ հայեցես հանել զշիղն յականէ եղբար քոյ: 6 Մի՛ տայք զարբութիւն՝ շանց, եւ մի՛ արկանէք զմարգարի՛տ ձեր առաջի խոզաց, զի մի՛ առ ո՛տն կոխիցեն զնոսա, եւ դարձեալ երգիծուցանիցեն՝ նձձեզ: 7 Խնդրեցէ՛ք եւ տացի՛ ձեզ, հայցեցէ՛ք եւ գտջի՛ք, բախեցէ՛ք եւ բացցի՛ ձեզ: 8 Ձի ամենայն որ խնդրէ՛ առնու, եւ որ հայցէ՛ գտանէ, եւ որ բախէ՛ բացցի՛ նմա: 9 Ո՛ր իցէ ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որդի իւր հաց, միթէ՛ քա՛ր տայցէ նմա. 10 եւ կամ խնդրիցէ՛ ձուկն, միթէ՛ ա՛ւձ տայցէ նմա: 11 Արդ՝ եթէ դուք որ չարքո՛ւ էք՝ զիտէք պարգեւս բարիս տա՛լ որդոց ձերոց, ո՛րչափ եւս առաւել հայրն ձեր որ յերկինս է՝ տացէ՛ բարիս ա՛յնոցիկ որ խնդրեն զնա: 12 Ձամենայն գոր միանգամ կամիջիք՝ թէ արասցեն ձեզ մարդիկ՝ ա՛յնպէս եւ դո՛ւք արարէ՛ք նոցա. զի ա՛յս իսկ են աւրէնքն եւ մարգարէք: 13 Մտէ՛ք ընդ նեղ դուռն. քանի ընդարձակ է դուռն՝ եւ համարձակ ճանապարհն՝ որ տանի ի կորուստ, եւ բազո՛ւմք են որ մտանեն ընդ նա: 14 Քանի անձուկ է դուռնն՝ եւ նէ՛ղ ճանապարհն՝ որ տանի ի կեանս, եւ սակա՛ւք են որ գտանեն զնա: 15 Ձգո՛յ՝ շէրոք ի սուտ մարգարէիցն՝ որ գան առ ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց, եւ ի ներքոյ են զա՛յր յափշտակաւորք: 16 Ի պտղոյ՛ն նոցա ծանիջի՛ք զնոսա: Միթէ՛ քաղիցէ՛ն ի փշոց խաղող՝ կամ ի տատասկէ՛ թուր: 17 Ա՛յսպէս ամենայն ծառ բարի՛ պտոյ՛ւղ բարի առնէ, եւ ծառ չար՝ պտոյ՛ւղ չար առնէ: 18 Ո՛չ կարէ ծառ բարի՛ պտոյ՛ւղ չար առնել, եւ ո՛չ ծառ չար՝ պտոյ՛ւղ բարի՛ առնել: 19 Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ պտոյ՛ւղ բարի, հատանի՛ եւ ի հո՛ւր արկանի: 20 Ապա ի պտղոյ՛ն նոցա ծանիջի՛ք զնոսա: 21 Ո՛չ ամենայն որ ասէ՛ցիս՝ Տէ՛ր Տէ՛ր, մտցէ՛ յարքայութիւն երկնից. այլ որ առնէ զկամս հար իմոյ որ յերկինսն է: 22 Բազո՛ւմք ասիցենցիս յաւուրն յայնմիկ. Տէ՛ր Տէ՛ր ո՛չ յանուն քո մարգարէացաք, եւ յանուն քո դէս հանաք, եւ յանուն քո զարութիւնս բազումս արարաք: 23 Եւ յայնժամ ասացի՛ց ցնոսա՝ եթէ ո՛չ երբէք զիտէի զձեզ. ի բա՛ց կացէք յինէն ամենէքեան՝ ոչք գործէիք զանարեւոյթիւն: 24 Ամենայն որ լսէ՛ զբանս իմ զայսոսիկ՝ եւ առնէ՛ գոսսա, նմանեսցէ՛ ա՛ռն իմաստնոյ, որ շինեսց գտուն իւր ի վերայ վիմի: 25 Իջին անձրեւք՝ եւ խաղացին գետք, շնչեցին հողմք՝ եւ բախեցին գտունն, եւ ո՛չ կործանեցաւ, քանզի ի վերայ վիմի՛ հաստատեալ էր: 26 Եւ ամենայն որ լսէ՛ զբանս իմ զայսոսիկ՝ եւ ո՛չ առնէ՛ գոսսա, նմանեսցէ՛ ա՛ռն յիմարի, որ շինեսց գտուն իւր ի վերայ աւազոյ: 27 Իջին անձրեւք՝ յարեան գետք, շնչեցին հողմք՝ հարին գտունն, եւ անկա՛ւ, եւ էր կործանումն նորա մեծ յոյժ: 28 Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Յիսուս զամենայն զբանսս զայսոսիկ, զարմանայի՛ն ժողովուրդքն ընդ վարդապետութիւն նորա: 29 Ձի իբրեւ իշխանութեամբ ուսուցանէր՝ եւ ո՛չ որպէս դպիրքն նոցա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Ը.

1 Այլ իբրեւ էջ ի լեռնէ անտի, գնացին զկնի նորա ժողովուրդք բազումք: 2 Եւ ահա մատուցեալ բորոտ մի, երկի ր պագանէր նմա, եւ ասէր. Տէ՛ր՝ եթէ կամիս կարա՛ւոյ եւ զիս սրբէ: 3 Ձգեաց զձեռն իւր եւ հաստ յց ի նա Յիսուս՝ եւ ասէ. Կամի՛ւ՝ սրբեա՛ց: Եւ վաղվաղակի սրբեցաւ ի նմանէ բորոտութիւնն: 4 Եւ ասէ գնա Յիսուս. Ձգո՛յ՛ լեր՝ մի՛ ումէք սսիցես. այլ երթ՝ ցո՛յց գանձն քո քահանային. եւ մատո՛՛ զպատարագն, գոր հրամայեա՛ց Սովսէս ի վկայութիւն նոցա:

5 Եւ մտեալ ի Կափառնաւում, մատեա՛ւ առ նա հարիւրապետ մի, աղաչէ՛ր զնա, 6 եւ ասէր. Տէ՛ր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ ի տան անդամալոյձ՝ չարաչա՛ր տանջեալ: 7 Ասէ գնա Յիսուս. Ես եկից՝ եւ բժշկեցից զնա: 8 Պատասխանի ետ հարիւրապետն՝ եւ ասէ. Տէ՛ր՝ չէ՛մ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտցես. այլ ասա՛ բանիւ, եւ բժշկեցի՛ մանուկն իմ: 9 Քանզի՛ եւ ես ա՛յր մի եմ ընդ իշխանութեամբ ունիմ ընդ ինեւ զինուո՛րս. ասէ՛մ սմա ե՛րթ՝ եւ երթայ, եւ այլում թէ՛ ե՛կ՝ եւ գայ, եւ ծառայի իմում թէ՛ արա՛՛ զայս՝ եւ առնէ՛: 10 Իբրեւ լուաւ Յիսուս՝ զարմացա՛ւ, եւ ասէ ցայնոսիկ՝ որ զհե՛տն երթային. Ամէն ասէ՛մ ձեզ, եւ ո՛չ յԻսրայէլի այսպիսի հաւատս գտի երբէք: 11 Բայց ասէ՛մ ձեզ, զի բազո՛ւմք յարեւելից եւ յարեւմտից եկեացեն՝ եւ բազմեցի՛ն ընդ Աբրահամո՛ւ՝ եւ ընդ Սահակայ՝ եւ ընդ Յակովբո՛ւ յարքայութեան երկնից: 12 Եւ որդիքն արքայութեան ելցեն ի խաւա՛րն արտաքին. ա՛նոյ եղիցի լալ եւ կրճե՛լ ատամանց: 13 Եւ ասէ Յիսուս ցհարիւրապետն. կգ. Երթ՝ եւ որպէս հաւատացերդ եղիցի՛ քեզ: Եւ ողջացաւ մանուկն նորա յաւուր յայնմիկ:

14 Եւ եկեալ Յիսուս ի տուն Պետրոսի, ետես զի գոքանչն նորա անկեալ լ ղներ տապացեալ: 15 Կալա՛ւ զձեռանէ նորա՛՛ եւ եթո՛ղ զնա ջերմնն. յո՛տն եկաց՝ եւ պաշտէր զնա:

16 Իբրեւ եղեւ երեկոյ՝ մատուցին առ նա դիւահարս բազումս, եւ եհա՛ն զայսսն բանիւ. եւ զամենայն հիւանդսն բժշկեա՛ց: 17 Զի լցցի՛ բանն՝ որ ասացաւ ի ձեռն Եսայայ մարգարէի. Նա՛՛ զհիւանդութիւնս մեր վերացո՛յց, եւ զցաւս մեր եքարձ:

18 Տեսեալ Յիսուսի ժողովուրդս բազումս զիւրեւ, հրամայեաց երթա՛լ յայնկոյս: 19 Եւ մատուցեալ դպիր մի ասէ գնա. Վա՛րդապետ եկի՛ց եւ ես զկնի քո յո՛ր վայր եւ երթիցես: 20 Ասէ գնա Յիսուս. Աղուեսուց որջք գոն, եւ թռչնոց երկնից բոյնք. այլ որդւոյ մարդոյ ո՛չ գոյ՝ ուր դիցե՛ գլուխ իւր: 21 Եւ մի ոմն յաշակերտաց նորա ասէ գնա. Տէ՛ր՝ տո՛ւր ինձ հրաման՝ զի երթա՛յց նախ թաղեցից զհայր իմ: 22 Ասէ գնա Յիսուս. Ե՛կ զկնի իմ, եւ թո՛յլ տուր մեռելոցն թաղել զմեռեալս իւրեանց:

23 Եւ իբրեւ եմուտ ի նաւն, գնացի՛ն զկնի նորա աշակերտքն նորա: 24 Եւ ահա շարժո՛ւմն մեծ եղեւ ի ծովուն՝ մինչ նաւին ծածկէ՛ լ յալեաց անտի. եւ ինքն ննջէր: 25 Եւ մատուցեալ աշակերտքն յարուցին զնա եւ ասեն. Տէ՛ր՝ փրկեա՛՛ զմեզ՝ զի կորնչի՛մք: 26 Եւ ասէ գնոսա. Ընդէ՛ր վատասի՛ր տք էք սակաւահաւա՛ւ տք: Յայնժամ յարուցեալ սաստեա՛ց հողմոցն եւ ծովուն, եւ եղեւ խաղաղութիւն մեծ: 27 Եւ մարդիկն զարմացա՛ն եւ ասէին. Որպիսի՛՛ ոք իցէ սա, զի եւ հո՛ղմք եւ ծով հնազանդին սմա:

28 Եւ իբրեւ անցին յայնկոյս յերկիրն գերգեսացոց պատահեցին նմա դիւահարք երկու՛՛ ելեալք ի գերեզմանացն, չարաչա՛ր քք յոյժ. որպէս զի չէ՛ր հնար անցանէ՛լ ումէք ընդ ա՛յն ճանապարհ: 29 Եւ ահա աղաղակեցին եւ ասեն. Զի՛ կայ մե՛ր եւ քո Յիսուս որդի՛ Սատուծոյ, եկիր տարածա՛մ տանջել զմեզ: 30 Եւ էր հեռագո՛յն ի նոցանէ երամակ մի խոզից արաւտական: 31 Եւ դէւքն աղաչէին զնա եւ ասէին. Եթէ՛ հանէ՛ս զմեզ աստի, հրամա՛ն տուր մեզ երթալ յերամա՛կ խոզիցն: 32 Եւ ասէ գնոսա. Երթա՛յք: Եւ նոքա ելեալ զնացին յերամա՛կն խոզից: Եւ դիմեա՛ց ամենայն երամակն ի դարե՛ն անտի ի ծով, եւ մեռան ի ջուրսն: 33 Եւ խոզարածքն փախե՛ան, եւ երթեալ ի քաղաքն պատմեցին զամենայն, եւ զի՛րս դիւահարացն: 34 Եւ ահա ամենայն քաղաքն ե՛լ ընդ առաջ Յիսուսի: Իբրեւ տեսին զնա՛՛ աղաչեցին զի գնասցէ՛ ի սահմանաց նոցա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Թ.

1 Եւ մտեալ ի նաւ ա՛նց յայնկոյս, եւ ե՛կն ի քաղաք իւր: 2 Եւ ահա մատուցին առ նա անդամալոյձ մի որ դներ ի մահիճա: Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա՛՛ ասէ ցանդամալոյձն. Թողեա՛լ լիցին քեզ մեղք քո: 3 Եւ ահա ոմանք ի դպրացն ասեն ընդ միտս. Հայիոյ՛՛ դա: 4 Եւ ծանուցեալ Յիսուսի զխորհուրդս նոցա՛՛ ասէ գնոսա. Ընդէ՛ր խորհիք դուք չարիս ի սիրտս ձեր: 5 Զի՛ նչ դիւրին ասել թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, թէ՛ ասել՝ արի՛՛ եւ

2րջեա՛ց 6 Այլ զի գիտասջիք՝ եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողո՛ւլ զմեղս: Յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն Արի՛՜ ա՛ն զմահիճս քո՛՛ եւ ե՛րթ ի տո՛ւն քո: 7 Եւ յարուցեալ գնա՛ց ի տուն իւր: 8 Իբրեւ տեսին ժողովուրդքն, զարմացա՛ն. եւ փառաւո՛ր առնէին զԱստուած զտուիչն այնպիսի իշխանութեան՝ մարդկան: 9 Եւ անցեալ ընդ այն Յիսուսի՛՛, ետես այր մի՛՛ զի նստէ՛ր ի մաքսաւորութեան, Մատթէ՛ն ու անուն. եւ ասէ ցնա. Ե՛կ զկնի իմ: Եւ յարուցեալ գնա՛ց զկնի նորա: 10 Եւ եղև իբրեւ բազմեալ էր նա ի տանն, եւ ահա մաքսաւորք եւ մեղաւորք եկեալ եւ բազմեալ էին ընդ Յիսուսի՛՛, եւ ընդ աշակերտս նորա: 11 Իբրեւ տեսին փարիսեցիքն՝ ասէ՛ն ցաշակերտս նորա. Ընդէ՛ր ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէ՛ վարդապետն ձեր: 12 Իսկ Յիսուս իբրեւ լուա՛ւ ասէ ցնոսա. Ո՛չ պիտոյ է բժիշկ կարողաց՛ այլ հիւանդա՛ց: 13 Երթայք ուսարո՛ւք, զինչ Ջողորմութիւն կամիմ, եւ ո՛չ զգոհ: Ջի ո՛չ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս: 14 Յայնժամ մատն ան առ նա աշակերտքն Յովհաննու՛՛ եւ ասէն. Ընդէ՛ր մե՛ք եւ փարիսեցիքն պահեմք յաճախ, եւ քո աշակերտքդ ո՛չ պահեն: 15 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Մի եթէ մա՛րթ ինչ իցէ մանկանց առագաստի սո՛ւզ առնուլ՝ մինչ փեսայն ընդ նոսա՛՛ իցէ. այլ եկեսցեն ատուրք՝ յորժամ բարձցի ի նոցանէ փեսայն, եւ ապա՛՛ պահեսցեն: 16 Ոչոք արկանէ՛ կապերս անթափ ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. զի առնո՛ւ ելանէ զլրութիւն նորա ի հանդերձէն եւ ե՛ւս չար պատառումն լինի: 17 Եւ ո՛չ արկանեն գինի նո՛ր ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին, եւ գինին հեղու, եւ տիկքն կորնչի՛ն. այլ արկանեն գինի նոր ի տիկս նորս, եւ երկոքի՛ն պահին:

18 Մինչ ղեռ նա զայս խաւսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի մատուցեալ երկի՛ր պագանէր նմա՛՛ եւ ասէր. Դուստր իմ ա՛րդ եւս վախճանեցաւ. այլ եկեալ ղիցէ՛ս զձեռն քո ի վերայ նորա՛՛ եւ կեցցէ՛: 19 Յարեաւ Յիսուս՝ եւ գնա՛ց զկնի նորա աշակերտաւքն հանդերձ:

20 Եւ ահա կին մի՛՛ տեռատէ՛ս երկոտասան ամեայ, մատուցեալ յետոյ մերձեցա՛ւ ի դրաւշակ հանդերձի նորա: 21 Քանզի ասէր ի մտի իւրում, թէ միայն մերձենա՛մ ի հանդերձս նորա՛՛ փրկիմ: 22 Իսկ Յիսուս իբրեւ դարձաւ եւ ետես գնա, ասէ՛՛ քաջալերեա՛ց դուստր՝ հաւա՛տք քո կեցուցին զքեզ: Եւ փրկեցաւ կինն ի ժամէն յայնմանէ: 23 Իբրեւ եկն Յիսուս ի տուն իշխանին, եւ ետես զփողա՛րսն՝ եւ ամբոյս յոյժ, ասէ ցնոսա. Ի բաց գնացէք. 24 զի ո՛չ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ՛: 25 Եւ ծաղր առնէին գնա: Եւ իբրեւ ել ամբոյսն ի բաց, եմուտ կալաւ զձեռանէ նորա, եւ յարեա՛ւ աղջիկն: 26 Եւ ե՛լ համբաւս այս ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն:

27 Եւ մինչ ղեռ անցանէր ընդ այն Յիսուս, զհե՛տ եղեն նորա կոյրք երկու, աղաղակէին եւ ասէին, ողորմեա՛ց մեզ որդի՛ Դաւթի: 28 Եւ իբրեւ եկն ի տուն, մատեա՛ն առ նա կոյրքն: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Հաւատա՛յք եթէ կարաւո՛ղ եմ առնել ձեզ զայդ: Ասէն ցնա. Այո՛՛ Տէր: 29 Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա՛՛ եւ ասէ. Ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի՛ ձեզ: 30 Եւ բացա՛ն աչք նոցա: Եւ սաստեա՛ց նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. Ըզո՛յձ կացէք՝ մի՛՛ ոք գիտասցէ: 31 Եւ նոքա ելեալ՝ համբաւեցի՛ն գնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն:

32 Եւ յելանելն նոցա արտաքս, ահա մատուցին առ նա այր մի հա՛մր դիւահար: 33 Եւ յելանել դիւին՝ խաւսեցաւ համրն: Եւ զարմացա՛ն ժողովուրդքն՝ եւ ասէն, թէ եւ ո՛չ երբէք երեւեցաւ այսպիսի ինչ յԻսրայէլի: 34 Իսկ փարիսեցիքն ասէին, թէ իշխանաւ դիւա՛ց հանէ դա զդեւս:

35 Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն քաղաքս եւ ընդ գեղս, ուսուցանէ՛ր ի ժողովուրդս նոցա, եւ քարոզէ՛ր զաւետարանն արքայութեան. եւ բժշկէ՛ր զամենայն ախտս եւ զամենայն հիւանդութիւնս ի ժողովրդեան: 36 Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ զբացա՛ւ ի նոսա. զի էին աշխատեալք եւ ցրուեալք իբրեւ զոչխարս՝ որոց ո՛չ իցէ հովիւ: 37 Յայնժամ ասէ ցաշակերտս իւր, հունձք բազո՛ւմ են՝՝ եւ մշակք սակա՛ւ: 38 Արդ՝ աղաչեցէ՛ք զՏէր հնձոց՝ զի հանցէ՛ մշակս ի հունձս իւր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Ժ.

1 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զերկոտասանեսի՛ն աշակերտսն իւր, ե՛տ նոցա իշխանութիւն այսոց պղծոց հանել զնոսա, եւ բժշկել զամենայն ցաւս եւ զամենայն հիւանդութիւնս: 2 Եւ առաքելոցն երկոտասանից՝ էին անուանք ա՛յսոքիկ: Առաջին, Սի՛մովն՝ անուանեալն Պե՛տրոս, եւ Անդրէ՛աս եղբայր նորա: 3 Յա՛կովբոս Ջեբեղեայ, եւ Յովհա՛ննէս եղբայր նորա. Փիլի՛պպոս, եւ Բարթողոմէ՛ն ու, Թո՛մաս, եւ Մատթէ՛ն ու մաքսաւոր. Յա՛կովբոս Ալվիեայ, եւ Ջաբէ՛ն ու՝ որ անուանեցան Թադէ՛ն ու: 4 Սի՛մովն կանանացի, եւ Յո՛ղասկարիժովացի՝ որ եւ մատնեացն գնա: 5 Ջնոսա երկոտասանեսին առաքեաց Յիսուս, պատուիրեա՛ց նոցա եւ ասէ. Ի ճանապարհ հեթանոսաց մի՛՛ երթայցէք, եւ ի քաղաք սամարացոց մի՛՛ մտանիցէք: 6 Այլ երթա՛յք

առաւել առ ոչխա՛րսն կորուսեալս տան Իսրայէլի: 7 Եւ իբրեւ երթայցէք՝ քարոզեցէ՛ք եւ ասացէ՛ք, թէ մերձեա՛լ է արքայութիւն երկնից: 8 Ձիւանդս բժշկեցէ՛ք գորոտս սրբեցէ՛ք, զղեւս հանէ՛ք, ձրի՛ առէք՝ եւ ձրի՛ տուք: 9 Մի՛ ստանայք ոսկի, եւ մի՛ արծաթ, եւ մի՛ պղինձ ի գաւտիս ձեր: 10 Մի՛ պարկ ի ճանապարհ. եւ մի՛ երկուս հանդերձս. մի՛ կաշիկս. մի՛ ցուպ: Ձի արժանի՛ է մշակն կերակրոյ իւրում: 11 Յոր քաղա՛ք մտանիցէք կամ ի գեղ հարցանիցէ՛ք թէ ո՞ր է ի նմա արժանի. եւ ա՛նդ լինիջիք մինչեւ ելանիցէք անտի: 12 Եւ իբրեւ մտանիցէք ի տունն, ողջո՛ յն տաջիք նմա՛ եւ ասասջի՛ք. Ողջո՛ յն տանս այսմիկ: 13 Եթէ իցէ տունն արժանի, եկեացէ՛ ողջոյնն ձեր ի վերայ նորա. ապա թէ ո՛չ իցէ արժանի, ողջոյնն ձեր առ ձե՛զ դարձցի: 14 Եւ որ ո՛չ ընկալցի զձեզ՝ եւ ո՛չ լուիցէ բանից ձերոց, իբրեւ ելանիցէք ի քաղաքէն յայնմանէ, թաւթափեսջիք զփոշին յոտից ձերոց: 15 Ամէն ասեմ ձեզ՝ դիրագո՛ յն լիցի երկրին սողովմացոց եւ գոմորացոց յաւորն դատաստանի, քան քաղաքին այնմիկ: Գ—Գ 16 Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրեւ գոչխա՛րս ի մէջ զայլոց. եղերո՛ւք այսուհետեւ խորագետք իբրեւ գաւձս, եւ միամիտք իբրեւ զաղանիս: 17 Ձգո՛ յշ լինիջիք ի մարդկանէ. զի մատնեցեն զձեզ յատեանս, եւ ի ժողովուրդս իւրեանց տանջեսցեն զձեզ: 18 Եւ առաջի դատաւորաց եւ թագաւորաց տանիցին զձեզ վասն իմ, ի վկայութիւն նոցա եւ հեթանոսաց: 19 Այլ յորժամ մատնիցեն զձեզ, մի՛ հոգայցէք՝ թէ ո՛րպէս կամ զինչ խաւսիցիք. զի տացի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ զինչ խաւսիցիք: 20 Ձի ո՛չ եթէ դուք իցէք որ խաւսիցիքն, այլ Հոգին Հաւր ձերոյ որ խաւսիցի ի ձեզ: 21 Մատնեցէ եղբայր զեղբայր ի մա՛հ, եւ հայր՝ զորդի՛: Եւ յառնիցեն որդիք ի վերայ հարց՝ եւ սպանանիցեն՝ ո՛ր գնոսա: 22 Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ. իսկ որ համբերեսցէ ի սպառ, նա կէցցէ՛: 23 Եւ յորժամ հալածիցեն զձեզ ի քաղաքիս յայսմիկ՝ փախիջի՛ք յայլ. եւ եթէ յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջի՛ք ի մե՛ւս: Ամէն ասեմ ձեզ, ո՛չ սպառեսջիք զքաղաքս Իսրայէլի՝ մինչեւ եկեսցէ՛ որդի մարդոյ: 24 Ո՛չ է աշակերտ առաւել քան զվարդապետ, եւ ո՛չ ծառայ քան զտէր իւր: 25 Շատ իցէ աշակերտին՝ եթէ եղիցի իբրեւ զվարդապետ իւր, եւ ծառային՝ իբրեւ զտէր իւր: դա. Եթէ գտանուտէրն բէեղգեբող կոչեցին, ո՛ր ըչափ եւս առաւել զընտանիս նորա: 26 Մի՛ այսուհետեւ երկնչիցիք ի նոցանէ: դբ. Ձի ո՛չ ինչ է ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, եւ զաղտնի՛ որ ոչ ծանիցի: 27 Ձոր ասեմ ձեզ ի խաւարի՛ ասացէ՛ք ի լո՛յս. եւ զոր լսիցէք յունկանէ՛ քարոզեցէ՛ք ի վերայ տանեա՛ց: 28 Եւ մի՛ երկնչիք յայնցանէ՛ որ սպանանեն զմարմին, եւ զոգի ո՛չ կարեն սպանանել: Այլ երկերո՛ւք դուք առաւել յայնմանէ՛ որ կարաւորն է զոգի՛ եւ զմարմին կորուսանել ի գեհեհի: 29 Ո՛չ սպաքէն երկու ճնճողուկք դանգի՛ միոջ վաճառին, եւ մի ի նոցանէ՛ յերկիր ո՛չ անկցի առանց հա՛ւր ձերոյ: 30 Այլ ձեր եւ ամենայն իսկ հե՛ր զլիտոյ թուեալ է: 31 Եւ արդ՝ մի՛ երկնչիցիք զի լա՛ւ էք քան զբազում ճնճողուկս: 32 Ամենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, խոստովանեսցից եւ ես զնմանէ՛ առաջի հաւր իմոյ որ յերկինսն է: 33 Եւ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, ուրացա՛յց եւ ես զնա առաջի հաւր իմոյ՝ որ յերկինս է: 34 Մի՛ համարիք եթէ եկի արկանել խաղաղութիւն յերկիր. ո՛չ եկի արկանել խաղաղութիւն, այլ սո՛ւր: 35 Քանզի եկի քակել լ զայր՝ ի հաւրէ իւրմէ, եւ զդուստր ի մաւրէ, եւ զհարսն ի սկեարէ՛ իւրմէ: 36 Եւ թշնամի՛ք առն ընտանիք իւր: 37 Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել քան զիս, ո՛չ է ինձ արժանի: Եւ որ սիրէ զուստր կամ զդուստր առաւել քան զիս, չէ՛ ինձ արժանի: 38 Եւ որ ո՛չ առնու զիս չիւր՝ եւ զայ զկնի իմ, չէ՛ ինձ արժանի: 39 Որ գտանէ զանձն իւր՝ կորուսցէ՛ զնա, եւ որ կորոյս զանձն իւր վասն իմ, գտցէ՛ զնա: 40 Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի, եւ որ զիս ընդունի՛ ընդունի զառաքի՛չն իմ: 41 Որ ընդունի զմարգարէ՛ յանուն մարգարէի, զվա՛րձս մարգարէի առցէ: Եւ որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ՝ զվա՛րձս արդարոյ առցէ: 42 Եւ որ արբուսցէ միում ի փոքրկանցս յայսցանէ՛ բաժա՛կ մի ջո՛ւր ցուրտ միայն յանուն աշակերտի, ամէն ասեմ ձեզ, ո՛չ կորուսցէ զվարձս իւր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԱ.

1 Եւ եղև իբրեւ կատարեա՛ց Յիսուս զպատուէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց, զնա՛ց անտի քարոզե՛լ եւ ուսուցանե՛լ ի քաղաքս նոցա:
2 Իսկ Յովհաննէս իբրեւ լուա՛ւ ի բանտին զգործսն Քրիստոսի, առաքեաց ի ձեռն աշակերտաց իւրոց, 3 եւ ասէ ցնա. Դո՛ւ ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կայցուք: 4 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Գնացէ՛ք պատմեցէ՛ք Յովհաննէս, զոր լուայք եւ տեսէք: 5 Կոյրք՝ տեսանէ՛ն, կաղք՝ գնա՛ն, բորոտք՝ սրբի՛ն, եւ խուլք լսէ՛ն, եւ մեռեալք յառնէ՛ն, եւ աղքատք՝ աւետարանի՛ն: 6 Եւ երանեալ է՝ որ ոչ զայթագղեսցի յիս: 7 Եւ իբրեւ նոքա զնացին, սկսաւ Յիսուս ասել ցժողովուրդսն զՅովհաննէս: Ձի՞նչ ելէք տեսանել յանապատին, եղէ՞ զն շարժո՛ւն ի հողմոյ: 8 Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, մա՛րդ ի հանդերձս փափկութեան զարդարեալ: Ահաւանիկ որ

զփափուկսն զգեցեալ են ի տունս թագաւորա՛ց են: 9 Այլ զի՛նչ ելէք տեսանել. մարգարէ՞. այո՛՛ ասեմ ձեզ, եւ առաւել եւս քան զմարգարէ: 10 Զի նա՛ է՛ վասն որոյ գրեալն Ահա եւ առաքեցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց, որ պատրաստեցէ զճանապարհս քո առաջի քոյ: 11 Ամեն ասե՛մ ձեզ, չէ՛ յարուցեալ ի ծնունդս կանանց մեծ քան զՅովիա՛ննէս մկրտիչ: Բայց փոքրիկն յարքայութեան երկնից մե՛ծ է քան զնա: 12 Բայց յաւուրցն Յովիաննու մկրտչի մինչեւ ցայժմ՝ արքայութիւն երկնից բռնադատի, եւ բոռ՛ւնք յափշտակէն զնա: 13 Քանզի ամենայն արեւնք եւ մարգարէք մինչեւ ցՅովիան մարգարէացան: 14 Եւ եթէ կամիք ընդունել նա՛ է Եղիա՛ որ գալոցն է: 15 Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: 16 Ո՛ւմ նմանեցուցից զազգս զայս. նմա՛ն է մանկտոյ որ նստիցին ի հրապարակս, կարդայցեն զընկերս իւրեանց, 17 եւ ասիցեն. Փողս հարաք՝ ձեզ՝ եւ ո՛չ կարաւեցէք, ողբացաք ձեզ՝ եւ ո՛չ կոծեցարուք: 18 Եկն Յովիա՛ննէս, ո՛չ ուտէր եւ ո՛չ ըմպէր. եւ ասեն՝ դէ՛ւ գոյ ի նմա: 19 Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ՛ եւ ըմպէ՛. եւ ասեն, ահա այր կերաւոյ եւ արբեցաւ, բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց: Եւ արդարացա՛ւ իմաստութիւն յորդոց իւրոց: 20 Յայնժամ սկսաւ նախատել զբաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զարութիւնք նորա, եւ ո՛չ ապաշխարեցին: 21 Վա՛յ քեզ Քո՛րագին, վա՛յ քեզ Բերթայիդա. զի եթէ ի Տիրոս եւ ի Սիդովն եղեալ էին զարութիւնքն՝ որ ի ձեզ եղեն, վաղո՛ւ եւս արդէւք խորգո՛վ եւ մոխրով ապաշխարեալ էր: 22 Բայց ասե՛մ դիւրագոյն լիցի երկրին Տիրոսի եւ Սիդովնի յաւուրն դատաստանի՝ քան ձեզ: 23 Եւ դու Կա՛ փառնատում, մի՛ մինչեւ յերկինս բարձրացիս. այլ մինչեւ ի դժո՛խս իջցես: Զի եթէ ի Սողոմ եղեալ էին զարութիւնքն՝ որ եղեն ի քեզ, ապաքէն կային եւս մինչեւ ցայսար: 24 Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկրին Սողովմացոց դիւրագոյն լիցի յաւուրն դատաստանի՝ քան քեզ: Դ—կ 25 Յայնմ ժամանակի պատասխանի եւս Յիսուս՝ եւ ասէ. Գոհանամ զքէն հա՛յր տէր երկնի՛ եւ երկրի. զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտնոց, եւ յայտնեցէր տղայոց: 26 Այո՛ հայր. զի ա՛յսպէս հաճոյ եղև առաջի քոյ: 27 Ամենայն ինչ տուա՛ւ ինձ ի հաւրէ իմմէ: Եւ ոչ ոք ճանաչէ զորդի՛ եթէ ոչ հայր. եւ ո՛չ զհայր ոք ճանաչէ՛ եթէ ոչ որդի, եւ ում որդին կամիցի յայտնել: 28 Եկա՛յք առ իս ամենայն վաստակեալք եւ բեռնաւորք, եւ ես հանգուցից զձեզ: 29 Առէ՛ք զլուծ իմ ի ձեզ, եւ ուսարո՛ւք յինէն՝ զի հե՛զ եմ եւ խոնա՛րի սրտիւ. եւ գտջիք հանգի՛ստ անձանց ձերոց: 30 Զի լուծ իմ քա՛ղցր եւ բեռն իմ փոքրոզի՛:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԲ.

1 Յայնժամ զնաց Յիսուս ընդ արտորայսն նոցա ի շաբաթու. եւ աշակերտքն նորա քաղցեան, եւ սկսան հասկ կորզել եւ ուտել: 2 Փարիսեցիքն իբրև տեսին՝ ասեն ցնա. Ահաւանիկ աշակերտքն քո գործեն, զոր ո՛չ է արժան գործել ի շաբաթու: 3 Եւ նա ասէ ցնոսա. Ո՛չ իցէ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արա՛ր Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւ, եւ որ ընդ նմայն էին: 4 Զիա՛րդ եմուտ ի տունն Աստուծոյ՝ եւ եկեր զհաց զառաջաւորութեանն. զոր ո՛չ էր արեւն նմա ուտել, եւ ո՛չ որոց ընդ նմայն էին, բայց միայն քահանայից: 5 Կամ թէ չիցէ՛ ընթերցեալ յարեւն՝ զի ի շաբաթս քահանայքն ի տաճարին՝ պղծեն զշաբաթն, եւ անմէ՛ղք են: 6 Բայց ասե՛մ ձեզ՝ զի մե՛ծ քան զտաճարն է՝ ասա: 7 Եւ եթէ գիտէի՛ք զի՛նչ է՛ զողորմութիւն կամիմ՝ եւ ո՛չ զգոհ. ապա ո՛չ դատապարտէիք դուք զանպարտսն: 8 Զի տէ՛ր է շաբաթու՝ որդին մարդոյ: 9 Եւ զնացեալ անտի Յիսուս, եկն ի ժողովուրդն նոցա: 10 Եւ ա՛նդ էր ա՛յր մի՛՝ որոյ ձեռն իւր գաւսացեալ էր: Հարցին ցնա՛՛ եւ ասեն, եթէ պա՛րոս իցէ ի շաբաթու բժշկել, զի չարախաւսեցէ՛ն զնմանէ: 11 Եւ նա՛՛ ասէ ցնոսա. Ո՛վ իցէ ի ձեռն մարդ՝ որոյ իցէ՛ ոչխար մի, եւ անկանիցի այն ի խորխորատի ի շաբաթու միթէ՛ ոչ ունիցի եւ յարուցանիցէ զնա: 12 Իսկ արդ՝ ո՛րչափ եւս՝ առաւել է մարդ քան զոչխար. ապա ուրեմն պա՛րոս է ի շաբաթու բարի՛ս գործել: 13 Յայնժամ ասէ ցայրն. Չգեա՛ զձեռն քո, եւ նա ձգեաց՝ եւ եղև ո՛ղջ իբրև զմեան: 14 Իսկ փարիսեցիքն ելեալ արտաքս խորհո՛ւրդ արարին զնմանէ՛ թէ որպէս կորուսցեն զնա: 15 Եւ Յիսուս իբրև գիտաց, մեկնեցա՛ւ անտի: Եւ զնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք, եւ բժշկեալ ց զամենեսեան: 16 Եւ սաստեաց նոցա՛՛ զի մի՛ յայտնեցեն զնմանէ ումէք: 17 Զի լցցի՛ որ ասացան ի ձեռն Եսայայ մարգարէի: 18 Ահա մանուկ իմ՝ զոր ընտրեցի, եւ սիրելի իմ՝ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ. եղից զոզի իմ ի վերայ նորա, եւ իրաւունս հեթանոսաց պատմեցէ: 19 Ո՛չ հակառակեցի՛ եւ ո՛չ աղաղակեցէ՛, եւ ո՛չ ոք լուիցէ ի հրապարակս զբարբառ նորա: 20 Զեղէգն ջաղջախեալ ո՛չ փշրեցէ՛, եւ զպատրոյկն առկայծեալ ո՛չ շիջուցէ. Գ—ա մինչեւ հանցէ ի յաղթութիւն զդատաստանն: 21 Եւ յանուն նորա հեթանոսք յուսացին:

22 Յայնժամ մատուցաւ առ նա դիւսհար մի կոյր եւ համր, եւ բժշկեաց զնա. որպէս զի համրն եւ կոյրն խաւսիցի եւ տեսանիցէ: 23 Չարմացան ամենայն ժողովուրդքն՝ եւ ասէին. մի թէ՛ սա՛ իցէ Քրիստոսն որդի Դաւթի: 24 Բայց փարիսեցիքն իբրեւ լուան՝ ասեն. ո՛չ իւրք հանէ դա գղեւս՝ եթէ ոչ բէեղզերուղա՛ւ ի իշխանան դիւաց: 25 Իբրեւ զիտա՛ց Յիսուս զխորհուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա. Ամենայն թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն իւր՝ աւերի՛. եւ ամենայն քաղաք կամ տուն բաժանեալ յանձն իւր՝ ո՛չ կացցէ: 26 Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ, յա՛նձն իւր բաժանեցաւ. արդ՝ զիա՛րդ կացցէ թագաւորութիւնն նորա: 27 Եւ եթէ ես բէեղզերուղա հանեմ զղեւս՝ որդիքն ձեր ի՛ւ հանիցեն. վասն այնորիկ նոքա՛ եղիցին ձեր դատաւորք: 28 Ապա եթէ հոգւով Աստուծոյ հանեմ ես զղեւս, ուրեմն հասեալ է ի վերայ ձեր արքայութիւն Աստուծոյ: 29 Կամ զիա՛րդ կարէ ոք մտանել ի տուն հզարի՛ եւ զգործիսն նորա յափշտակել. եթէ ոչ նա՛ իս կապիցէ զհզարն, եւ ապա՛ գտունն նորա յափշտակիցէ: 30 Որ ո՛չ ընդ իս է՝ հակառակ իմ եւ որ ո՛չ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ՛: 31 Վասն այդորիկ ասէ՛մ ամենայն մեղք եւ հայհոյութիւնք թողցին մարդկան, բայց զհոգւոյն հայհոյութիւն մի՛ թողցի: 32 Եւ որ ոք ասիցէ բան զորդոյ մարդոյ թողցի նմա. բայց որ զհոգւոյն սրբոյ ասիցէ՛ մի թողցի նմա, մի յայսմ աշխարհի, եւ մի ի հանդերձելումն: 33 Կամ արարէ ք՛ զծառն բարի՛ եւ զպտուղ նորա բարի, կամ արարէ ք՛ զծառն չար՝ եւ զպտուղ նորա չար. քանզի ի պտղոյ յանտի ծառն ճանաչի: 34 Ծնո՛ւնդ իժից, զի արդ կարիցէք բարիս խաւսել՝ որ չարքդ էք. քանզի ի յաւելումս յսրտի խաւսի՛ բերան: 35 Մարդ բարի՛ ի բարի՛ գանձուց սրտի իւրոյ հանէ՛ զբարիս: Եւ մարդ չար՝ ի չար՛ գանձուց սրտի իւրոյ հանէ՛ զչարիս: 36 Բայց ասէ՛մ թէ ընդ ամենայն դատարկ բանի՛ գոր խաւսիցին մարդիկ, տացեն համա՛ր յաւուրն դատաստանի: 37 Ձի ի բանից քոց՝ արդարացիս, եւ ի բանի՛ ց քոց՝ պարտաւորեցիս:

38 Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ոմանք ի դպրացն եւ ի փարիսեցոց՝ եւ ասեն. Վա՛րդապետ՝ կամիմք նշա՛ն ինչ տեսանել ի քէն: 39 Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. Ազգ չար եւ շնացաւոյ նշան խնդրէ. եւ նշան՝ մի՛ տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի: 40 Ձի որպէս է՛ր Յովնան ի փոր կիտին զերիս տիւս եւ զերիս զիշերս, նո՛ յնպէս եղիցի եւ որդի մարդոյ ի սիրտ երկրի զերիս տիւս եւ զերիս զիշերս: 41 Ա՛րք նինուէացիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ եւ դատապարտեցէ՛ն զսա, զի զղջացա՛ն ի քարոզութեան Յունանու: Եւ արդ ա՛ւստիկ մե՛ծ քան զՅովնան՝ է՛ աստ:

42 Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ եւ դատապարտեցէ զսա. զի եկն ի ծագաց երկրի լսել զիմաստութիւն Մողովմոսի: Եւ ահա մե՛ծ քան զՄողովմովն՝ է՛ աստ: 43 Այլ յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ ի մարդոյ շրջի ընդ անջրդին տեղիս, խնդրէ հանգիստ՝ եւ ո՛չ գտանէ: 44 Յայնժամ ասէ. Դարձա՛յց ի տուն իմ՝ ուստի ելին: Եւ եկեալ գտանէ պարապո՛րդ մաքրեալ եւ յարդարեալ: 45 Յայնժամ երթա՛յ եւ առնու ընդ իւր՝ եւ լթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն, եւ մտեալ բնակէ՛ անդ. եւ լինի յետին մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն: Ա՛յնպէս եղիցի եւ ազգիս այսմիկ չարի: 46 Մինչդեռ նա ընդ ժողովուրդսն խաւսէր, ահա մա՛յր նորա եւ եղբարք նորա կային արտաքոյ՝ եւ խնդրէին խաւսել ընդ նմա: 47 Եւ ասէ ոմն ցնա, ահա մայր քո՛ եւ եղբարք քո՛ կան արտաքոյ, եւ խնդրեն խաւսել ընդ քեզ: 48 Նա պատասխանի՛ ետ այնմիկ՝ որ ասացն ցնա, եւ ասէ. Ո՛վ է իմ մայր, կամ ո՛վ են իմ եղբարք: 49 Եւ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտսն՝ ասէ. Ահաւասիկ մա՛յր իմ եւ եղբարք իմ: 50 Ձի որ առնիցէ զկամս հաւր իմոյ որ յերկինսն է, նա՛ է իմ եղբայր՝ եւ քոյր՝ եւ մայր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆԸՍ ՄԱՏԹԷՈՍԻ Գլուխ ԺԳ.

1 Յաւուր յայնմիկ ելեալ Յիսուս ի տանէն՝ նստէ՛ր առ ծովեզերն: 2 Եւ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչեւ մտանել նմա ի նաւն՝ եւ նստէ՛լ. եւ ամենայն ժողովուրդն կա՛յր առ ծովեզերքն: 3 Եւ խաւսէր ընդ նոսա բազումս առակա՛ւք, եւ ասէր: 4 Ահա՛ էլ սերմանահան սերմանել. եւ ի սերմանելն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ, եւ եկն թոշուն երկնից՝ եւ եկէ՛ր զնա: 5 Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ո՛չ գոյր հո՛ղ բազում, եւ վաղվաղակի՛ բուսաւ: Առ ի չգոյէ՛ հիւթոյ երկրին՝ 6 ի ծագել արեւուն տապացա՛ւ, եւ զի ո՛չ գոյին արմատք՝ չորացաւ: 7 Եւ այլն անկաւ ի մէջ փշոց, եւ ելին փուշքն եւ հեղձուցին զնա: 8 Եւ այլն անկաւ յերկի՛ր բարի, եւ տայր պտուղ. էր որ հարիւաւո՛ր, եւ էր որ վաթսնաւո՛ր, եւ էր որ երեսնաւո՛ր: 9 Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛: 10 Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասեն ցնա. Ընդէ՛ր առակաւք խաւսիս ընդ նոսա: 11 Նա պատասխանի՛ ետ եւ ասէ՛ ցնոսա. Քանզի ձեզ տուեալ է զհետել զխորհուրդս արքայութեանն երկնից, եւ նոցա չէ՛ տուեալ: 12 Ձի ոյր գուցէ՛ տացի՛ նմա եւ յաւելցի՛. եւ ոյր ոչնչ գուցէ՛ եւ գոր ունիցին բարձցի ի նմանէ: 13 Վասն ա՛յնորիկ

առակալք խաւսիմ ընդ նոսա. զի տեսանեն՝ եւ ո՛չ տեսանեն, եւ լսեն՝ եւ ո՛չ լսեն, եւ ո՛չ առնուն ի միտ: 14 Եւ կատարի՛ առ նոսա մարգարէութիւնն Եսայայ՝ որ ասէ. Լսելով լուիջիք՝ եւ մի՛ իմասջիք. եւ տեսանելով տեսջիք՝ եւ մի տեսջիք: 15 Զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ, եւ ակընջաւք իւրեանց ծանո՛ւնս լուան. եւ գաչս իւրեանց կափուցին, զի մի՛ երբէք տեսցեն աչաւք՝ եւ ակնջաւքն լուիցեն՝ եւ սրտիւքն իմասցին, եւ դարձցին՝ եւ բժշկեցի՛ց զնոսա: 16 Բայց ձեր երանի՛ է աչացո՞ զի տեսանեն, եւ ակընջաց ձերոց՝ զի լսեն: 17 Ամէն ասէ՛մ զի բազում մարգարէք եւ արդարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ՝ եւ ո՛չ տեսին, եւ լսել զոր լսէքդ՝ եւ ո՛չ լուան: 18 Եւ արդ՝ լուարո՞ւք դուք զառակ սերմանացանին: 19 Յամենայնէ՛ որ լսէ՛ զբանն արքայութեան՝ եւ ո՛չ ա՛ռնու ի միտ, զա՛յ չարն՝ եւ յափշտակէ՛ զսերմանեալն ի սիրտ նորա. ա՛յն է՝ որ առ ճանապարհան սերմանեցաւ: 20 Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ ա՛յն է, որ իբրեւ լսէ՛ զբանն, եւ վաղվաղակի խնդութեամբ ընդունի զնա: 21 Բայց քանզի ո՛չ ունի արմատս յինքեան, այլ առ ժամանակ մի ի լինել նեղութեան եւ հալածանաց վասն բանին՝ վաղվաղակի՛ գայթաղին: 22 Իսկ որ ի մէջ փշոցն սերմանեցաւ, ա՛յն է՝ որ իբրեւ լսէ՛ զբանն, եւ հոգք աշխարհի՛ս եւ պատրանք մեծութեան հեղձուցանեն զբանն, եւ լինի անպտուղ: 23 Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ, ա՛յն է՝ որ իբրեւ լսէ՛ զբանն՝ եւ ի միտ առնու, եւ տայ զպտուղ, է՛ որ հարե՛ւր, եւ է՛ որ վաթսո՛ւն. եւ է՛ որ երեսո՛ւն: Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ: 24 Ա՛յլ առակ արկ առ նոսա՛՝ եւ ասէ: Նմանեցաւ արքայութիւնն երկնից՝ առն, որ սերմանիցէ սե՛րմն բարի յազարակի իւրում: 25 Եւ ի քուն լինել մարդկան, եկն թշնամի նորա. եւ ցանեաց ի վերայ որումն ի մէջ ցորենոյն՝ եւ զնա՛ց: 26 Եւ իբրեւ բուսաւ խոտն եւ արար պտուղ, ապա երեւեցա՛ւ եւ որումն: 27 Մատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա. Տէ՛ր ո՛չ սերմն բարի սերմանեցեր յազարակին քում, արդ՝ ուստի՞ ունիցի զորումն: 28 Եւ նա ասէ ցնոսա. Ա՛յր թշնամի արար զայն: Ասեն ցնա ծառայքն. Կամի՛ս՝ զի երթիցուք քաղեսցուք զայն ի բաց: 29 Եւ նա ասէ ցնոսա. Մի՛. գուցէ՛ մինչ քաղիցէք զորումն, եւ զցորեա՛նն ընդ նմին ի բաց խլիցէք: 30 Թո՛ւ յլ տուք երկոցունց աճել ի միասին մինչեւ ի հունձս, եւ ի ժամանակի հնձոց ասացի՛ց ցնիձաւոսն. Քաղեցէ՛ք նախ զորումնդ, եւ կապեցէ՛ք զայդ խրձունս առ ի յայրել. եւ զցորեանն ժողովեցէ՛ք ի շտեմարանս իմ: 31 Ա՛յլ առակ արկ առ նոսա՛՝ եւ ասէ. Նմա՛ն է արքայութիւն երկնից հատոյ մանանխոյ. զոր առեալ մարդոյ՝ սերմանեա՛ց յազարակի իւրում: 32 Որ փո՞քր է քան զամենայն սերմանիս. եւ յորժամ աճիցէ, մե՛ծ է քան զամենայն բանջարս. եւ լինի ծառ՝ մինչեւ զալ թոչնոց երկնից եւ հանգչէ՛ լյոստս նորա: 33 Այլ առակ խաւսեցաւ ընդ նոսա՛՝ եւ ասէ. Նմա՛ն է արքայութիւն երկնից խմորոյ. զոր առեալ կնոջ թաքո՞յց ի դրիս երիս ալեր՝ մինչեւ ամենայն խմորեցաւ: 34 Զայս ամենայն խաւսեցաւ Յիսուս առակալք ընդ ժողովուրդսն. եւ առանց առակի՛ ո՛չ չինչ խաւսէր ընդ նոսա: 35 Զի լցցի ասացեալն ի մարգարէէ. Բացից առակալք զբերան իմ, բղխեցի՛ց զծածկեալսն ի սկզբանէ աշխարհի: Դ—է 36 Գ—է Յայնժամ թողեալ Յիսուսի զժողովուրդսն՝ ե՛կն ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն՝ եւ ասեն, մեկնեա՛ մեզ զառակ որումանցն ազարակի: 37 Նա պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. որ սերմանէ սերմն բարի՛ է որդի՛ մարդոյ: 38 Եւ ազարակն աշխարհս է: Սերմն բարի՛ նոքա են, որ որդիքն արքայութեան են. իսկ որումնն որդիք չարին են: 39 Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է՛: Եւ հունձքն կատարա՛ծ աշխարհիս է, եւ հնձաւոքն՝ հրեշտակք են: 40 Որպէս ժողովի որումնն՝ եւ ի հուր այրի, ա՛յնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս: 41 Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, եւ ժողովեսցեն յարքայութիւնէ նորա զամենայն գայթաղութիւնս՝ եւ զայնսիկ ոյք գործէ՛ն զանարեւոտութիւն: 42 Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. ա՛նդ եղիցի լալ՝ եւ կրճել ատամանց: 43 Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրեւ զարեգակն յարքայութեան երկնից: Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: 44 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի՛ ծածկելոյ յազարակի, զոր գտեալ մարդոյ թաքո՞յց եւ ի խնդութենէ անտի՛ երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի, եւ զնէ՛ զազարակն զայն: 45 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ա՛նն վաճառականի, որ խնդրիցէ մարգարի՛տս զեղեցիկս: 46 Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեա՛ց զամենայն ինչ զոր ունէր՝ եւ զնեա՛ց զայն մարգարիտ: 47 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուռկանի՛ արկելոյ ի ծով՝ եւ յամենայն ազգաց ժողովելոյ: 48 Զոր՝ իբրեւ լցաւ, հանեալ ի ցամաք՝ եւ նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս, եւ զխոտանն ի բա՛ց ընկեցին: 49 Ա՛յնպէս եղիցի ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ եւ մեկնեսցեն՝ ն զչարս ի միջոյ արդարոց, 50 եւ արկցեն զնոսա ի հնո՞ց հրոյն. ա՛նդ եղիցի լալ՝ եւ կրճել ատամանց: 51 Ասէ՛ ցնոսա Յիսուս. Իմացարո՞ւք զայս ամենայն: Ասէ՛ն ցնա. Այո՛ Տէր: 52 Եւ նա ասէ ցնոսա. Վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից, նման է առն տանուտեառն՝ որ հանէ ի գանձէ իւրմէ զնո՞ր եւ զհին: Ե—կ 53 Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Յիսուս զառակս զայստսիկ՝ փոխեցաւ ՝ անտի: 54 Եւ եկեալ ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէ՛ր զնոսա ի ժողովրդեանն նոցա, մինչեւ զարմանալ նոցա՝ եւ ասել. Սմա՛ ուստի՞ իցէ այս իմաստութիւն եւ զարութիւնք: 55 Ո՛չ սա՛՝ է հիւսանն որդի. ո՛չ մայր սորա կոչի Մարիա՛մ, եւ եղբարք

տորա Յակովբոս՝ եւ Յովսէփ՝ եւ Սիմոն՝ եւ Յուդա: 56 Եւ քորք տորա ո՛չ ամենեքեան առ մեզ են. եւ արդ՝ ուստի՞ է սմա այս ամենայն: 57 Եւ գայթաղէին ի նա: Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. Չի՞ք մարգարէ անարգ՝ եթէ ոչ յիրում գաւառի՝ եւ յիրում տան: 58 Եւ ո՛չ արար անդ գարութիւնս բազումս վասն անհաւատութեան նոցա:

ԱԻԵՏԱԸԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԴ.

1 Յայնմ ժամանակի լուա՛ւ Հերովդէս չորրորդապետ զլուր Յիսուսի: 2 Եւ ասէ ցճառայս իւր. Նա՞՞ է Յովհաննէս մկրտիչ նա՞՞ յարեալ ի մեռելոց, եւ վասն այնորիկ գարութիւնք լինին նովաւ: 3 Քանզի Հերովդէս կալա՛ւ զՅովհաննէս՝ կապեա՛ց գնա՛՝ եւ եղ ի բանտի՝ վասն Հերովդիայ յկնոջ Փիլիպպոսի եղբար նորա: 4 Չի ասեր ցնա Յովհաննէս. Չէ՛ արժան քեզ ունել զդա: 5 Եւ կամեր գնա սպանանէ՛լ, բայց երկնչէ՛ր ի ժողովրդէնէ անտի. քանզի իբրեւ զմարգարէ՛ ունէին գնա: 6 Եւ իբրեւ եղէն ծնունդք Հերովդի, կաքաւեա՛ց դուստրն Հերովդիայ յ ի մէջ բազմականին. եւ հաճո՛յ թուեցաւ Հերովդի. 7 ուստի եւ երդմամբ խոստացաւ տա՛լ նմա զինչ եւ խնդրեսցէ: 8 Եւ նա յառաջագոյն իրատեա՛լ ի մարտէ իւրմէ, տո՛ւր ինձ ասէ այսր՝ ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: 9 Եւ տրտմեցաւ ի թագաւորն. բայց վասն երդմանցն, եւ բարձակցացն՝ հրամայեաց տա՛լ նմա: 10 Եւ առաքեաց զլխատեա՛ց զՅովհաննէս ի բանտի: 11 Եւ բերա՛ւ զլուխն նորա սկտեղը՝ եւ տուա՛ւ աղջկանն, եւ տարաւ առ մայր իւր: 12 Եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՛՝ բարձին զմարմինն եւ թաղեցին. եւ եկեալ պատմեցին Յիսուսի: 13 Եւ իբրեւ լուա Յիսուս, գնա՛ց անտի նաւու յանապատ տեղի առանձինն: Իբրեւ լուան ժողովուրդքն՝ գնացին զհետ նորա հետի ի քաղաքաց անտի: 14 Եւ իբրեւ ել, ետես ժողովուրդ բազում, զթացաւ ի նոսա, եւ բժշկեա՛ց զհիւանդս նոցա:

15 Իբրեւ ընդ երեկս եղէ, մատեան առ նա աշակերտքն՝ եւ ասէն. Տեղիս անապատ է, եւ արս՝ տարածամեա՛լ, արձակեա՛ զժողովուրդսդ՝ զի երթիցեն շո՛ւրջ ի շէնն, զնեսցեն իւրեանց կերակո՛ւրս: 16 Եւ ասէ Յիսուս. Ո՛չինչ պիտոյ է դոցա երթալ. դո՛ւք քո՛ւք տո՛ւք դոցա ուտել: 17 Եւ նոքա ասէն ցնա. Ո՛չինչ ունիմք աստ, բայց հինգ նկանակ եւ երկուս ձկունս: 18 Եւ ասէ ցնոսա. Բերէ՛ք այսք զայն: 19 Եւ հրամայեաց բազմեցուցանէ՛լ զժողովուրդն ի վերայ խոտոյ: Եւ առեալ զհինգ նկանակն եւ զերկուս ձկունս՝ հայեցա՛ւ յերկինս, արհնեա՛ց. եւ երէ՛կ՝ եւ ետ ցաշակերտսն զնկանակսն, եւ աշակերտքն ժողովրդոցն: 20 Կերան ամենեքեան՝ եւ յագեցա՛ն, եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սակառի՛ լի: 21 Եւ որք կերանն՝ էին արք իբրեւ հինգ հազար. թո՛ղ զկանայս եւ զմանկտի: 22 Եւ ստիպեաց վաղվաղակի գաշակերտսն մտանէ՛լ ի նաւ, եւ յառաջէ՛լ յայնկոյս, մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ: 23 Եւ իբրեւ արձակեաց զժողովուրդսն՝ ե՛լ ի լեառն առանձինն կալ յաղաւթս: Եւ իբրեւ ընդ երեկս եղէ, ա՛նդ էր միայն:

24 Եւ նաւն մեկնեալ էր ի ցամաքէն բազում ասպարիսաք՝ ծփեալ յալեացն. քանզի ընդդէ՛մ էր հողմն: 25 Եւ ի չորրորդում պահու զիշերոյն եկն առ նոսա Յիսուս գնալով ի վերայ ծովուն: 26 Իբրեւ տեսին գնա աշակերտքն զի գնայր ի վերայ ծովուն՝ խռովեցա՛ն, եւ ասէն թէ առաջա՛ւք ինչ իցէ. եւ առ ահին՝ աղաղակեցին: 27 Եւ վաղվաղակի խաւսեցա՛ւ ընդ նոսա Յիսուս՝ եւ ասէ. Քաջալերեցարո՛ւք ե՛ս եւ մի երկնչիք: 28 Պատասխանի ետ նմա Պետրոս՝ եւ ասէ. Տէր՝ եթէ դո՛ւ ես, հրամայեա՛ ինձ գա՛լ առ քեզ ի վերայ ջրոյս: 29 Եւ նա ասէ. Ե՛կ: Եւ իջեալ ի նաւն Պետրոս՝ գնա՛ց ի վերայ ջուրցն, եւ ե՛կն առ Յիսուս: 30 Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեալ՝ եւ իբրեւ սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեա՛ց եւ ասէ. Տէր՝ փրկեա՛ զիս: 31 Եւ վաղվաղակի Յիսուս ձգեաց զձեռն իւր կալա՛ւ զնա եւ ասէ. Թերահաւատ՝ ընդէ՛ր երկմտեցեր: 32 Եւ իբրեւ ելին ի նաւն՝ հանդարտեա՛ց հողմն: 33 Եւ որ ի նաւին էին՝ մատեան երկի՛ր պագին նմա՛՝ եւ ասէն. Արդարեւ որդի Աստուծոյ ես դո՛ւ: 34 Եւ անցեալ եկին ի ցամաք ի Գեննեսարեթ: 35 Եւ իբրեւ ծանեան գնա արք տեղոյն այնորիկ, առաքեցին ընդ ամենայն գաւառն՝ եւ ածի՛ն առ նա զամենայն հիւանդս: 36 Եւ աղաչէին գնա, զի գոնէ՛ միայն ի քդա՛նցս հանդերձի նորա մերձեցին. եւ որ միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցա՛ն:

ԱԻԵՏԱԸԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԵ.

1 Յայնժամ մատեան առ Յիսուս՝ որ յԵրուսաղէմէ փարիսեցիքն եւ դպիրք՝ եւ ասէն: 2 Ընդէ՛ր աշակերտքն քո անցանէն զաւանդութեամբ ծերոցն. զի ո՛չ լուանան զձեռս յորժամ հա՛ց ուտեն: 3 Նա պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. Իսկ դո՛ւք՝ ընդէ՛ր անցանէք զպատուիրանան Աստուծոյ՝ վասն ձերոյ աւանդութեան: 4 Չի

Աստուած ասաց. Պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր: 5 Եւ որ բամբասէ զհայր կամ զմայր՝ մահո՛ւ վախճանեսցի: 6 Եւ դուք ասէք. Որ ասիցէ ցհայր իւր կամ ցմայր իւր, թէ պատարա՛ գ է՝ գոր յինէն աւգտիցիս, եւ ո՛չ պատուիցէ զհայր իւր եւ զմայր իւր. եւ խտտէ՛ք զբանն Աստուծոյ վասն ձերոյ անաղութեանն: 7 Կէ դժաւորք՝ բարւոք մարգարէացաւ ի վերայ ձեր Եսայի՛ եւ ասէ: 8 Ժողովորդս այս շրթա՛մբք պատուէ զիս, եւ սիրտք իրեանց հեռացեալ մեկուսի՛ է յինէն: 9 Զո՛ւր պաշտեն զիս. ուսուցանեն վարդապետութիւնս զմարդկան՝ պատուիրեալս: 10 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովորդսն՝ ասէ ցնոսա. Լուարո՛ւք եւ ի միտ առէք: 11 Ո՛չ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ ի բերանոյ՝ ա՛յն պղծէ զմարդ: 12 Յայնժամ մատուցեալ աշակերտացն նորա՛ ասեն ցնա. Գիտե՛ն՝ զի փարիսեցիքն իբրեւ լուան զբանն՝ զայթազղեցի՛ն: 13 Նա պատասխանի ետ նոցա՛ եւ ասէ. Ամենայն տունկ՝ գոր ո՛չ տնկեաց հայր իմ երկնաւոր, իլէսցի՛: 14 Թո՛ւ յլ տուք զնոսա. կո՛յրք են՝ կուրաց առաջնորդք: Կոյր կուրի յորժամ առաջնորդէ՛ սխալէ՛, եւ երկոքին ի խորխորատ անկանին: 15 Պատասխանի ետ նմա Պե՛տրոս եւ ասէ. Մեկնեա՛ մեզ զառակս զայս: 16 Ասէ՛ Յիսուս. Տակաւին՝ եւ դո՛ւք անմիտք էք, 17 եւ ո՛չ իմանայք. եթէ ամենայն որ մտանէ ի բերան, յորովայն երթայ՝ եւ արտա՛ քս ելանէ: 18 Իսկ որ ելանէ ի բերանոյ ի սրտէ՛ անտի գայ. եւ ա՛յն պղծէ զմարդ: 19 Զի ի սրտէ՛ ելանեն խորհուրդք չարք, սպանութիւնք շնութիւնք պոռնկութիւնք գողութիւնք սուտ վկայութիւնք հայիոյութիւնք: 20 Ա՛յս ամենայն է՝ որ պղծէ զմարդ, այլ անլուայ ձեռաւք ուտել՝ ո՛չ պղծէ զմարդ: 21 Եւ ելեալ անտի Յիսուսի գնաց ի կողմանս Տիրոսի եւ Սիդովնի:

22 Եւ ահա՛ կին մի քանանացի ի սահմանաց անտի նոցա՛ ելեալ, աղաղակէ՛ր եւ ասէր. Ողորմեա՛ց ինձ Տէր որդի Դաւթի, դուստր իմ՝ չարաչա՛ր այսահարի: 23 Եւ նա ո՛չ ետ նմա պատասխանի: Եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՛ աղաչէին զնա եւ ասէին. Արձակեա՛ զնա՝ զի աղաղակէ՛ զհետ մեր: 24 Նա պատասխանի՛ ետ եւ ասէ. Ո՛չ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի: 25 Եւ նա մատուցեալ երկի՛ր պագանէր նմա եւ ասէր. Տէր ազնեա՛ ինձ: 26 Պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. Ո՛չ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց՝ եւ արկանել շանց: 27 Եւ նա ասէ. Այո՛ Տէր, քանզի եւ շո՛ւնք կերակրին ի փշրանա՛ց անկելոց ի սեղանոյ տեառն իրեանց: 28 Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յիսուս, եւ ասէ. Ո՛վ կին դու՛ մեծ են հաւատք քո, եղիցի՛ քեզ՝ որպէս եւ կամիս: Եւ բժշկեցա՛ւ դուստր նորա ի նմին ժամու:

29 Եւ գնացեալ անտի Յիսուսի, եկն ի ծովեզերն գալիլէացոց եւ ելեալ ի լեառն նստէ՛ր անդ: 30 Մատեան առ նա ժողովորդք բազումք, որ ունէին ընդ իրեանս՝ կա՛ղս, կո՛յրս, համե՛րս, միակողմանի՛ս, եւ ա՛յլս բազումս. եւ ընկեցին զնոսա առ ոտս նորա՛ եւ բժշկեաց զնոսա: 31 Մինչեւ զարմանալ ժողովորդոցն՝ որ տեսանէին, զի համերքն խաւսէին, կաղք գնային, միակողմանիք բժշկէին, կոյրք տեսանէին, եւ փառաւոր առնէին զԱստուած Իսրայէլի:

32 Եւ կոչեցեալ առ ինքն Յիսուսի զաշակերտսն՝ ասէ. Գթա՛մ ի ժողովորդդ, զի արդ՝ երե՛ք արուրք են՝ զի կան առ իս, եւ ո՛չ ունին զինչ ուտիցեն. եւ արձակել զոտս նաւթիս՝ չկամի՛մ, գուցէ՛ նքթիցեն զճանապարհայն: 33 Ասեն ցնա աշակերտքն. Իսկ արդ՝ մեզ յանապատի աստ՝ ուստի՛ իցէ այնչափ հաց՝ մինչ յագեցուցանել զայնչափ ժողովուրդ: 34 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Քանի՞ նկանակ ունիք: Եւ նոքա ասեն. Եւթն, եւ սակա՛ւ ձկունս: 35 Եւ հրամայեաց ժողովորդեանն բազմել ի վերայ գետնոյ: 36 Եւ առեալ զեւթն նկանակն եւ զձկունսն՝ զոհացա՛ւ եւ երեկ, եւ ետ ցաշակերտսն, եւ նոքա ժողովորդեա՛նն: 37 Կերան ամենքեան եւ յագեցա՛ն. եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ եւթն զամբիղ լի: 38 Եւ որք կերանն՝ էին իբրեւ արք չո՛րք հազարք. թո՛ղ զկանայս եւ զմանկտի: 39 Իբրեւ արձակեաց զժողովուրդսն՝ ել ի նաւ՝ եւ եկն ի սահմանս Մագդաղեայ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԶ.

1 Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն եւ սաղուկեցիք փորձելով խնդրէին ի նմանէ՛ նշա՛ն յերկնից ցուցանել նոցա: 2 Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. 4 Ազգ չար եւ շնացաւո՛ղ նշա՛ն խնդրէ, եւ նշան մի՛ տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի: Եւ եթող զնոսա եւ զնաց: 5 Գնացին եւ աշակերտքն յայնկոյս, եւ մոռացան առնուլ հաց: 6 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Տեսէ՛ք եւ զգո՛յժ լերուք ի խմորոյ սաղուկեցոցն եւ փարիսեցոց: 7 Նոքա խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին՝ թէ՛ հաց ո՛չ բարձաք: 8 Գիտա՛ց Յիսուս՝ եւ ասէ. Զի՞ խորհիք ի միտս ձեր թէ՛ բահաւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք: 9 Տակաւին չիմանայք՝ եւ ո՛չ յիշէք զհինգ նկանակն ի հինգ հազարսն, եւ քանի՛ սակառի բարձէք: 10 Եւ ոչ զեւթն նկանակն ի չորս հազարսն, եւ քանի՛ զամբիղս բարձէ՛ք: 11 Արդ՝

զիս թող ոչ իմանայք՝ եթե ո՛չ վասն հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ լինել ի խմորոյ փարիսեցոցն եւ սադուկեցոց 12 Յայնժամ ի մի՛ տ առին, եթե ո՛չ ասաց զգուշանալ ի խմորոյ, այլ յաղանդոյ փարիսեցոցն եւ սադուկեցոց 13 Եւ ելեալ Յիսուս ի կողմանս Փիլիպպեայ կեսարեայն, հարցանէ՛ր ցաշակերտսն՝ եւ ասէր. Ձո՛ւք ասեն՝ զինէն մարդիկն՝ թէ իցէ որդի մարդոյ: 14 Եւ նոքա ասեն. Ոմն՝ զՅովհաննէս մկրտիչ, եւ այլք՝ զԵղիա՛, եւ կէսք՝ զԵրեմիա, կամ զմի՛ ոք ի մարգարէիցն: 15 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Իսկ դուք զո՛ւք ասէք զինէն թէ իցեմ: 16 Պատասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս՝ եւ ասէ. Դո՛ւ ես Քրիստոսն որդի Աստուծոյ կենդանոյ: 17 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Երանի՛ քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին եւ արին ո՛չ յայտնեաց քեզ՝ այլ հա՛յր իմ որ յերկինս է: 18 Եւ ես՝ քեզ ասեմ. զի դո՛ւ ես վեմ, եւ ի վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրունք դժոխոց զնա մի՛ յաղթահարեսցեն: 19 Եւ տա՛ց քեզ զփականս արքայութեան երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս: 20 Յայնժամ սաստեալ ց աշակերտացն, զի մի՛ ումեք ասացեն թէ նա՛ է Քրիստոսն: 21 Յայնժամ հետեւ սկսաւ Յիսուս ցուցանել աշակերտացն, թէ պարտ է նմա երթալ յԵրուսաղէմ, եւ բազում չարչարանս չարչարել եւ անարգել լի քահանայապետից եւ ի դպրաց եւ ի ծերոց ժողովրդեանն, եւ սպանանել լի երկիր աւուր յառնել: 22 Եւ առեալ զնա մեկուսի՛ Պետրոսի, սկսաւ կագել ընդ նմա՛ եւ ասել. Քաւ լիցի քեզ Տէր, մի՛ եղիցի քեզ այդ: 23 Եւ նա դարձեալ ի Պետրոս՝ ասէ. Ե՛րթ յե՛ տս իմ սա տանայ, զայթագրութիւն իմ ես. զի ո՛չ խորհիս դու զաստուածոյսն, այլ զմարդկա՛ն: 24 Յայնժամ Յիսուս ասէ՛ ցաշակերտսն իւր. Եթէ՛ ոք կամիցի զկնի իմ գալ ուրացի՛ զանձն, եւ առցէ՛ զխաչ իւր՝ եւ եկեսցէ զկնի իմ: 25 Ձի՛ որ կամիցի՛ զանձն իւր կեցուցանել կորուսցէ՛ զնա. եւ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ՛ զնա: 26 Ձի՛ նչ աւգտիցի մարդ՝ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի, եւ զանձն իւր տուժեսցի: Կամ զի՛ նչ տացէ մարդ փրկանս ընդ անձին իւրում: 27 Ձի՛ գալո՛ց է որդի մարդոյ փառաւք հար իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակաւք իւրովք, եւ յայնժամ հատուցէ՛ իւրաքանչիւր ըստ զո՛ր ըծս իւր: 28 Ամէն ասէ՛ մ Ձի իցեն ոմանք ի սոցանէ՛ որ աստ կան. որք ո՛չ ճաշակեսցեն զմահ մինչեւ տեսանիցեն զորդի մարդոյ եկեալ արքայութեամբ իւրով:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԷ.

1 Եւ յետ վե՛ց աւուր՝ առնու ընդ իւր Յիսուս զՊետրոս եւ զՅովնան եւ զՅովհաննէս զեղբայր նորա, եւ հանէ զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն: 2 Եւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա. եւ լուսաւորեցան երեսք նորա իբրեւ զարեգակն, եւ հանդերձք նորա եղեն սպիտա կ իբրեւ զլոյս: 3 Եւ ահա՛ երեւեցա՛ն նոցա Մովսէ՛ս եւ Եղիա՛ որ խաւսէին ընդ նմա: 4 Պատասխանի՛ ետ Պետրոս եւ ասէ ցՅիսուս. Տէր՝ բարո՛ւք է մեզ աստ լինել. եւ թէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս. մի՛ քե՛զ, եւ մի՛ Մովսէսի՛, եւ մի՛ Եղիայի: 5 Եւ մինչդեռ նա խաւսէր, ահա՛ ամպ լուսաւոր հովանի՛ եղէ ի վերայ նոցա: 2ա յն եղէ յամպոյն՝ եւ ասէ. Դա՛ է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ, դմա՛ լուարուք: 6 Իբրեւ լուան աշակերտքն. անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց՝ եւ երկեան յոյժ: 7 Եւ մատուցեալ Յիսուս բո՛ւն եհար զնոցանէ՛ եւ ասէ. Յո՛ւն կացեք՝ եւ մի՛ երկնչիք: 8 Ամբարձին զաչս իւրեանց, եւ ո՛չ զոք տեսին՝ բայց միայն զՅիսուս: 9 Եւ մինչդեռ իջանէին ի լեռնէ՛ անտի, պատուիրեաց նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. Մի՛ ումեք ասիցեք զտեսիլդ զայդ, մինչեւ որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ: 10 Չարցին ցնա աշակերտքն եւ ասեն. Ձիա՛ թող դպիրքն ասեն, եթէ Եղիայի՛ նախ պարտ է զալ: 11 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Եղիա՛ գայ՝ եւ հաստատեսցէ՛ զամենայն: 12 Այլ ասէ՛ մ ձեզ՝ զի եւ Եղիա՛ եկեալ իսկ եւ ո՛չ ծանեան զնա, այլ արարին ընդ նա՛ զոր ինչ կամեցան: Նոյնպէս եւ որդի՛ մարդոյ չարչարելո՛ց է ի նոցանէ: 13 Յայնժամ ի միտ առին աշակերտքն, թէ վասն Յովհաննէս մկրտիչ՝ ասաց ցնոսա: 14 Եւ իբրեւ եկին ի ժողովուրդն, մատեալ՝ այր մի՛ ի ծո՛ւր իջանէր եւ ասէր. Տէր՝ ողորմեա՛ց որդւոյ իմում, զի լուսնոտի՛ եւ չարաչա՛ր ի հիւանդանայ. բազում անգամ անկանի ի հուր, եւ երբեք ի ջո՛ւր: 15 Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց, եւ ո՛չ կարացին բժշկել: 16 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Ո՛վ ազգ՝ անհաւատ եւ թեր, մինչեւ ցերք իցեմ ընդ մինչեւ յե՛րբ անսայցեմ ձեզ: Ա՛՜ ծ զնա առ իս: 17 Եւ սաստեալ ցի նա Յիսուս՝ եւ ելի նմանէ՛ դէն, եւ բժշկեցաւ՝ մանուկն ի ժամէն յայնմանէ: 18 Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն՝ եւ ասէն ցՅիսուս. Մեք՝ ընդէ՛ր ոչ կարացաք հանել զնա: 19 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Վասն թերահաւատութեան ձերոյ: Ամէն ասէ՛ մ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս քան զհա՛տ մանանխոյ, ասասցիք լերինս այսմիկ՝ փոխեալ ց աստի անդր, եւ փոխեսցի՛. եւ ո՛չ չինչ անհնարին լիցի ձեզ: 20 Բայց ա՛յս ազգ ո՛չ իւրք ելանէ, եթէ ոչ՝ աղաւթիւք եւ պահովք:

21 Եւ մինչդեռ շրջէին նոքա ի Գալիլեա, ասէ ցնոսա Յիսուս. Մատնելո՛ց է որդի մարդոյ ի ձեռս մարդկան, 22 եւ սպանցեն զնա, եւ յերիւր ատուր յարիցէ: Եւ տրտմեցա՛ն յոյժ: 23 Իբրեւ եկին նոքա ի Վափառնաում, մատնեան՝ որք զերկորամեանն պահանջէին՝ առ Պե՛տրոս, եւ ասէն. Վարդապետն ձեր ո՛չ տայ զերկորամեանն: Եւ նա ասէ. Այո՛: 24 Եւ իբրեւ եմուտ ի տուն՝ յառաջեա՛ց քան զնա Յիսուս եւ ասէ. Զիա՛րդ թուի քեզ Սի՛մովն. թագաւորք ազգաց՝ յումմէ՛ առնուն՝ զհարկս կամ զհասն, յորդոց իւրեանց՝ թէ յաւտարաց: 25 Եւ իբրեւ ասաց թէ յաւտարաց, ասէ ցնա Յիսուս՝ ապա ուրեմն ազատ են որդիքն: 26 Բայց զի մի՛ գայթաղեցուցուց զնոսա: Ե՛րթ ի ծով՝ եւ ընկեա՛ կա՛րթ, եւ զառաջին ձուկնն որ ելանէ՛ առ, եւ բաց զբերան նորա, եւ գտանիցես սատեր. եւ զա՛յն առեալ՝ տացն՝ ս նոցա ընդ ի՛ մ եւ ընդ քո:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԸ.

1 Յայնմ ատուր մատեա՛ն աշակերտքն առ Յիսուս՝ եւ ասէն. Ո՛վ իցէ ի մենջ մեծ յարքայութեան երկնից: 2 Եւ կոչեաց առ ինքն Յիսուս մանուկ մի, կացոյց զնա ի մէջ նոցա, 3 եւ ասէ. Ամէն ասե՛մ ձեզ, եթէ ոչ դարձօք, եւ լինիջիք իբրեւ զմանկտի, ո՛չ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից: 4 Արդ՝ որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրեւ զմանուկս զայս, նա՛ է մեծ յարքայութեան երկնից: 5 Եւ որ ոք ընկալցի մանուկ մի՛ այսպիսի յանուն իմ. զի՛ս ընդունի. 6 Եւ որ ոք գայթաղեցուցէ՛ զմի ի փոքրկանցս յայցսանէ յի՛ս հաւատացելոց, լա՛ւ է նմա՛ եթէ կախիցի երկա՛ն իշոյ ընդ պարանոց նորա՛ եւ ընկողմիցի՛ ի խորս ծովու: 7 Վա՛յ աշխարհի գայթաղութեանց հարկ է զա՛լ գայթաղութեանց բայց վա՛յ մարդոյն այնմիկ՝ յոր ձեռն գայցէ գայթաղութիւն: 8 Եթէ ձե՛ն քո կամ ոտն գայթաղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա՛ եւ ընկեա՛ ի քէն. լա՛ւ իցէ քեզ միաձեռանի՛ կամ կաղ մտանել ի կեանս, քան թէ երկուս ձեռս եւ երկուս ոտս ունիցիս, եւ անկանել ի հուրն յալիտենից: 9 Եւ եթէ ա՛կն քո գայթաղեցուցանէ զքեզ, խլեա՛ զնա եւ ընկեա՛ ի քէն. լա՛ւ իցէ քեզ միականի՛ մտանել ի կեանս, քան երկուս աչս ունել՝ եւ անկանել ի գեհեն հրոյն: 10 Զգո՛ յ2 լերուք մի՛ արհամարհիցէք զմի ի փոքրկանցս յայցսանէ. ասե՛մ ձեզ, զի հրեշտակք նոցա յերկինս՝ հանապազ տեսանէ՛ն զերեսս հար իմոյ՝ որ յերկինս է: 11 Զի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալն:

12 Զիա՛րդ թուի ձեզ՝ եթէ լինիցի մարդոյ հարե՛ր ոչխար, եւ մոլորիցի՛ մի ի նոցանէ, ո՛չ թողուցու զի՛նստ՝ նն եւ զի՛նս ոչխարն ի լերինս, եւ երթայցէ խնորիցէ զմոլորեալն: 13 Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա. ամէն ասե՛մ ձեզ՝ զի ուրա՛ իս լինի ի վերայ նորա, առաւել լ քան ի վերայ իննստ՝ նն եւ յինունցն որ չիցեն մոլորեալ: 14 Ա՛յսպէս՝ ո՛չ են կամք առաջի հար իմոյ որ յերկինս է, եթէ կորիցէ մի ի փոքրկանցս յայցսանէ: 15 Եթէ մեղիցէ քեզ եղբայր քո, ե՛րթ յանդիմանեա՛ զնա՝ յորժամ դո՛ւ եւ նա՛ միայն իցէք. եթէ լուիցէ քեզ, շահեցա՛ր զեղբայրն քո: 16 Ապա թէ ո՛չ լուիցէ քեզ, ա՛ն ընդ քեզ մի եւս՝ կամ երկուս. զի ի բերանոյ երկուց եւ յերից վկայից հաստատեսցի՛ ամենայն բան: 17 Իսկ եւ թէ նոցա՛ ո՛չ լուիցէ, ասասօք ի յեկեղեցու՛ ջ Ապա թէ եւ եկեղեցու՛ յն ո՛չ լուիցէ, եղիցի քեզ իբրեւ զհեթանոսն եւ զմաքսաւոր: 18 Ամէն ասե՛մ ձեզ զոր կապիցէք յերկրի՛ եղիցի կապեալ յերկինս, եւ զոր արձակիցէք յերկրի՛ եղիցի արձակեալ յերկինս: 19 Դարձեալ ասե՛մ ձեզ երկուս ի ձեռն միաբանիցէ՛ն յերկրի վասն ամենայն իրաց, զինչ եւ ինդրեսցեն՝ եղիցի՛ նոցա ի հարե՛ր իմմէ որ յերկինսն է: 20 Զի ուր իցեն երկուս կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ, ա՛նդ եւ ես ի մէջ նոցա: 21 Յայնժամ մատեալ առ նա Պե՛տրոս եւ ասէ. Տե՛ր քանի՛ցս անգամ թէ մեղիցէ ինձ եղբայր իմ, եւ թողից նմա. մինչեւ ցե՛ւրթն անգամ: 22 Ասէ ցնա Յիսուս. Ո՛չ ասե՛մ քեզ՝ թէ մինչեւ յերթն անգամ, այլ՝ մինչեւ յերթանասնեկի՛ն եւրթն:

23 Վասն այսորիկ նմանեցաւ արքայութիւն երկնից ա՛նն թագաւորի, որ կամեցաւ համար առնել ի մէջ ծառայից իւրոց: 24 Եւ իբրեւ սկսաւ առնուլ, մատուցաւ առ նա պարտապան մի քե՛ւր քանքարոյ: 25 Իբրեւ ո՛չ ունէր հատուցանել, հրամայեաց զնա վաճառել լ տէրն նորա, եւ զկին նորա, եւ զորդիս, եւ զամենայն որ զինչ եւ ունիցի՛ եւ հատուցանէ ՚: 26 Եւ անկեալ ծառայն երկի՛ր պագանէր նմա՛ եւ ասէր. Երկայնամի՛տ լեր առ իս, եւ զամենայն հատուցից քեզ: 27 Գթացեալ Տե՛ր ծառային այնորիկ՝ արձակեալ զնա, եւ զփոխն եթո՛ղ նմա: 28 Եւ ելեալ ծառայն՝ եգիտ զմի՛ ի ծառայակցաց իւրոց, որ պարտ էր նմա հարեւր դահեկան. եւ կալեալ զնա՛ իւտողէ՛ր եւ ասէր. Հատո՛ ինձ զոր պարտիս: 29 Արդ՝ անկեալ ծառայակցին՝ առ ոտս նորա, աղաչէ՛ր զնա՛ եւ ասէր. Երկայնամի՛տ լեր առ իս՝ եւ հատուցի՛ց քեզ: 30 Եւ նա ո՛չ կամէր. այլ չոգաւ արկ զնա ի բանտ՝ մինչեւ հատուցէ՛ զպարտսն: 31 Իբրեւ տեսին ծառայակիցքն նորա որ ինչ եղէն՝ տրտմեցա՛ն յոյժ, եւ եկեալ ցուցին տեառն իւրեանց զամենայն որ ինչ եղէն: 32 Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր՝ եւ ասէ. Ծառա՛յ չար, զամենայն զպարտսն թողի՛ քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր զիս: 33 Իսկ արդ՝ ո՛չ էր պարտ եւ քեզ՝ ողորմել լ ծառայակցին քում,

որպէս եւ ե՛ս քե՛զ ողորմեցայ: 34 Եւ բարկացեալ Տէրն նորա՝ մատնեաց զնա դահճաց, մինչեւ հատուցե՛ր զամենայն զպարտսն: 35 Նոյնպէս եւ հայր իմ որ՝ յերկինս է՝ արասցէ ձեզ, եթէ ո՛չ թողուցուք իւրաքանչիւր եղբար իւրում ի սրտի՛ց ձերոց զանցանս նոցա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԺԹ.

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զբանս զայսոսիկ, փոխեցա՛ւ ի Գալիլէ՛ եւ ե՛կն ի սահմանս Հրեաստանի յայնկոյս Յորդանանո: 2 Եւ գնացի՛ն զհետ նորա ժողովորոք բազումք, եւ բժշկեա՛ց զնոսա անդ: 3 Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն, փորձէին զնա՝ եւ ասէին, եթէ արժա՛ն իցէ ումեք արձակել զկի՛ն իւր, ըստ ամենայն վնասո: 4 Պատասխանի՛ ետ նոցա եւ ասէ. Զիցէ՛ ընթերցեալ ձեր թէ՛ որ հաստատեացն ի սկզբանէ՛ արո՛ւ եւ է՛զ արար զնոսա՝ եւ ասէ: 5 Վասն այսորիկ թողցէ այր՝ զհա՛յր եւ զմա՛յր եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկոքեան ի մարմին մի: 6 Ապա ուրեմն ո՛չ են երկու՝ այլ մի՛ մարմին: Արդ՝ զոր Աստուած զուգեաց, մարդ՝ մի՛ մեկնեցէ: 7 Ասէն ցնա. Իսկ Մովսէս ընդէ՛ր պատուիրեաց մեզ տա՛լ թուղթ մեկնելոյ՝ եւ արձակէ: 8 Ասէ ցնոսա. Մովսէս՝ վասն խստասրտութեան ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանյս ձեր. այլ ի սկզբանէ՛ ո՛չ եղև այնպէս: 9 Բայց ասէ՛ մ՛ ձեզ, զի ամենայն որ արձակէ զկին իւր՝ եւ ո՛չ վասն պոռնկութեան, եւ առնիցէ այլ շնա՛յ, եւ որ զարձակեա՛ լն առնէ՛ շնայ: 10 Ասէ՛ն ցնա աշակերտքն իւր. Եթէ ա՛յդպէս ինչ վնաս իցէ ընդ ա՛յր եւ ընդ կին, լաւ է՛ չամուսնանա՛լ: 11 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Ո՛չ ամենքեան բաւական են ա՛յդմբ բանի, այլ որոց տուեալ է: 12 Զի են ներքինիք՝ որ յորովայնէ՛ մար իւրեանց ծնան ա՛յնպէս: Եւ են ներքինիք՝ որ ի մարդկանէ՛ եղեն ներքինիք: Եւ են ներքինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին ներքինիս վասն արքայութեան երկնից: Որ կարաւն է տանել՝ տարցի՛: 13 Յայնժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի ձե՛ռն դիցէ ի վերայ նոցա՝ եւ աղաւթս արասցէ: Եւ աշակերտքն նորա՝ սաստիկն նոցա: 14 Ասէ Յիսուս, թո՛յլ տուք մանկտոյդ՝ եւ մի՛ արգելուք զդոսա զա՛յլ առ իս, զի այդպիսեա՛ց ո՛րք արքայութիւն երկնից: 15 Եւ եղեալ ձեռս ի վերայ նոցա՝ զնա՛ց անտի: 16 Եւ ահա, մատուցեալ ոմն առ նա՛ ասէ. Վարդապէտ բարի՛ զի՛նչ բարի գործեցից՝ զի ընդունիցիմ զկեանսն յաւիտենական: 17 Եւ նա՛ ասէ ցնա. Զի՛ հարցանես զիս զբարոյ, մի՛ է բարի. եթէ կամիս ի կեանսն յաւիտենականս մտանել, պահեա՛ զպատուիրանսն: 18 Ասէ ցնա. Զո՛րս: Ասէ ցնա Յիսուս. Զմի՛ սպանաներն, եւ մի՛ շնար, եւ մի՛ զողանար, եւ մի՛ սուտ վկայեր, 19 պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր. եւ սիրեցես զընկեր քո իբրև զա՛նձն քո: 20 Ասէ ցնա պատանին. Զայդ ամենայն պահեցի՛ ի մանկութենէ իմմէ. արդ՝ ի՛ւ իւրք պակաս իցեմ: 21 Ասէ ցնա Յիսուս. Եթէ կամիս կատարեալ լինել, է՛րթ վաճառեա՛ զինչս քո՝ եւ տո՛ւր աղքատաց, եւ ունիցիս զանձս յերկի՛նս, եւ ե՛կ զկնի իմ: 22 Իբրև լուս պատանին զբանն, զնաց տրտմեալ զի ունէր ստացուածս բազումս: 23 Ասէ Յիսուս ցաշակերտսն. Ամէն ասէ՛ մ՛ զի դժուարա՛ւ մտցէ մեծատունն յարքայութիւն երկնից: 24 Դարձեալ ասէ՛ մ՛ դիրի՛ն է մալխոյ մտանել ընդ ծա՛կ ասղան, քան մեծատան յարքայութիւն Աստուծոյ մտանել: 25 Իբրև լուսն աշակերտքն՝ զարմացա՛ն յոյժ, եւ ասեն. Իսկ՝ ո՞ կարիցէ ապրել: 26 Հայեցաւ ի նոսա Յիսուս՝ եւ ասէ. Առ ի մարդկանէ՛ այդ անկա՛ր է, այլ առ յԱստուծոյ ամենա՛յն ինչ զարարոր: 27 Յայնժամ պատասխանի՛ ետ Պե՛տրոս եւ ասէ ցնա. Աւասիկ մեք թողաք զամենայն, եւ եկա՛ք զկնի քո. արդ՝ զի՛նչ լինիցի մեզ: 28 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ասէ՛ մ՛ զի դուք որ եկիք զկնի իմ, ի միւսանգա՛մ զալստեան յորժամ նստցի՛ որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոց. նստջի՛ք եւ դուք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգ Իսրայելի: 29 Եւ ամենայն որ ոք՝ եթող զտուն, կամ զեղբարս, կամ զքորս, կամ զհայր, կամ զմայր, կամ զկին, կամ զորդիս, կամ զազարակս վասն անուան իմոյ, հարիւրապատիկ առցէ՛ եւ զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցէ: 30 Բազո՛ւմք եղիցին առաջինք յետինք, եւ յետինք առաջինք:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ Ի.

1 Քանզի նմա՛ն է արքայութիւն երկնից ա՛նն տանուտեան, որ է՛լ ընդ առաւարտս ի վարձո՛ւ ունել մշակս յայգի իւր: 2 Եւ արկ վարձս մշակացն արուրն դահեկա՛ն, եւ առաքեա՛ց զնոսա յայգի իւր: 3 Եւ ելեալ զերրորդ ժամու՝ ետես այլս զի կային դատա՛րկք ի հրապարակս. 4 ասէ՛ եւ ցնոսա. Երթա՛յք եւ դուք յայգի իմ, եւ որ ինչ արժա՛ն իցէ՛ տա՛ց ձեզ: 5 Գնացին եւ նոքա: Եւ դարձեալ՝ ելեալ զվէ՛ց ժամու, եւ զի՛նն ժամու՝ արա՛ր այնպէս: 6 Եւ զմտասաներորդ ժամու՝ ելեալ, եգիտ ա՛յլս զի կային դատարկք, ասէ ցնոսա. Ընդէ՛ր կայք աստ զարս

ցերեկ դատարկք: 7 Ասեն ցնա. Զի ո՛չ որ կալալ գմեզ ի վարձու: Ասէ ցնոսա. Երթա՛յք եւ դուք յայգին, եւ որ ինչ արժա՛ն է՝ առնուցո՛ւք: 8 Եւ իբրեւ երեկոյ եղև՝ ասէ տէր այգուոյն ցգաւառապետ իւր. Կոչեա՛ զմշակսն՝ եւ տո՛ւր նոցա վարձս, սկսեալ լի յետնոցն մինչեւ ցառաջինսն: 9 Իբրեւ եկին որք զմետասաներորդ ժամուն, եւ առին մէն մի դահեկան: 10 Եկեալ եւ առաջինքն՝ համարէին թէ աւելի՛ առնուցուն. եւ առին մէն մի դահեկան եւ նոքա: 11 Իբրեւ առին՝ տրտնջէին զտանուտեռնէն՝ եւ ասէին. 12 Թէ դոքա՛ յետինքդ՝ մի՛ ժամ գործեցին, եւ հասարակո՛րդս մեզ արարեր գոռոսա, որ զճանրութիւն աւուրն բարձաք եւ գտաւք: 13 Նա պատասխանի ետ միում ի նոցանէ՝ եւ ասէ. Ը՛նկեր չըրկէ մ՛զքեզ, ո՛չ դահեկանի միոջ սա կ՛արկեր ընդ իս: 14 Ա՛ն զքոյդ՝ եւ երթ. եթէ կամիմ յետնոցս տա՛լ որպէս քեզ: 15 Եթէ չիցէ՝ ինձ իշխանութիւն յիմսս առնէ՛ լ զինչ եւ կամիմ. կամ թէ ակն քո չա՛ր է, զի ես առատս եմ: 16 Ա՛յսպէս եղիցին յետինք առաջի՛նք, եւ առաջինք յետինք: Զի բազում են կոչեցեալք՝ եւ սակա՛ւք են ընտրեալք: Գ—է 17 Իբրեւ ելանէր Յիսուս յԵրուսաղէմ, առ զերկոտասանսն առանձինն, եւ ի ճանապարհին՝ ասէ ցնոսա: 18 Ահաւսիկ ելանէմք յԵրուսաղէմ, եւ որդի մարդոյ մատնեսցի՝ քահանայապետիցն՝ եւ դպրաց. եւ դատապարտեսցեն զնա ի մահ. 19 եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այպանել, եւ հարկանել, եւ ի խա՛չ հանել, եւ յերիւր աւուր յարիցէ՛ :

20 Յայնժամ մատեալ առ նա մայր որդուցն Զերեղեայ՝ որդուով իւրովք հանդերձ, երկիր պագանէր՝ եւ խնդրէր ինչ ի նմանէ: 21 Եւ նա՛ ասէ ցնա. Զի՛նչ կամիս: Ասէ ցնա. Ասա՛՛ զի նստցի՛ն սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ՝ եւ մի ընդ ահեկէ յարքայութեան քում: 22 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս եւ ասէ. Ո՛չ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէ՛ք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոցն եմ, կամ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտելոցն եմ մկրտել: Ասեն ցնա. Կարա՛ւոյ եմք: 23 Ասէ՛ ցնոսա Յիսուս. Զբաժակն իմ ըմպիցէ՛ք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցի՛ք քայց նստուցանել ընդ աջմէ եւ ընդ ահեկէ իմմէ՝ ո՛չ է իմ տալ, այլ որոց տուեալ է ի հարե՛ իմմէ: 24 Եւ լուեալ տասանն, բարկացա՛ն ի վերայ երկուցն եղբարք: 25 Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, եւ ասէ՝ զիտէք՝ զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա, եւ մեծամէ ծքն իշխեն նոցա: 26 Ո՛չ այնպէս իցէ եւ ի ձերում միջի. Այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտաւնեալ յ: 27 Եւ որ կամիցի ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ: 28 Որպէս որդի մարդոյ ո՛չ եկն պաշտաւն առնուլ, այլ պաշտէ՛լ. եւ տալ զանձն իւր փրկա՛նս փոխանակ բազմաց:

29 Եւ յեկանելն նոցա յԵրիքովէ, զնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք: 30 Եւ ահա կո՛յքք երկու նստէին առ ճանապարհաւն: Իբրեւ լուան թէ Յիսուս անցանէ՝ աղաղակեցին եւ ասեն. Ողորմեա՛ց մեզ Յիսուս որդի՛ Դաւթի: 31 Եւ ամբոխն սաստեա՛ց նոցա՝ զի լռեսցեն: Եւ նոքա՛ն առաւել աղաղակէին եւ ասէին. Տէր՝ ողորմեա՛ց մեզ որդի՛ Դաւթի: 32 Զտեղի՛ առ Յիսուս, կոչեաց զնոսա եւ ասէ. Զի՛նչ կամիք՝ զի արարից ձեզ: 33 Ասեն ցնա. Տէր՝ զի բացցին աչք մեր: 34 Եւ գթացեալ Յիսուս մերձեցա՛ւ յաչս նոցա, եւ վաղվաղակի՛ տեսին՝ եւ զնացին զհետ նորա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆԸՍ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Գլուխ ԻԱ.

1 Իբրեւ մաւտ եղեն յԵրուսաղէմ, եւ եկին ի Բեթփաղէ մերձ ի լեառն Զիթենեաց. յայնժամ Յիսուս արձակեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց: 2 Եւ ասէ ցնոսա. Երթա՛յք ի գեղդ՝ որ առաջի ձեր է, եւ անդէն գտանիցէք էջ կապեալ եւ յաւանակ ընդ նմին, լուծէ՛ք ածէ՛ք ինձ: 3 Եւ եթէ՛ որք ասիցէ ինչ ձեզ, ասասցի՛ք, եթէ տէ՛ առն իւրեանց պիտոյ են. եւ վաղվաղակի՛ առաքէ զնոսա: 4 Բայց այս ամենայն եղև, զի լցցի՛ բան մարգարէին՝ որ ասէ: 5 Ասացէք դատէր Սիովնի. Ահա՛ թագաւոր քո գայ քեզ հեզ՝ եւ հեծէ՛ ալ յէջ եւ ի յաւանակի իշոյ: 6 Գնացին աշակերտքն, եւ արարին որպէս հրամայեացն նոցա Յիսուս: 7 Եւ ածին զէջն եւ զյաւանակն: Եւ արկին զնոքաւք ձորձս, եւ նստա՛ւ ի վերայ նոցա: 8 Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին զհանդերձս իւրեանց ի ճանապարհին, եւ այլք հատանէին ոստս ի ծառոց՝ եւ տարածանէին ի ճանապարհին: 9 Եւ ժողովուրդն՝ որ առաջին եւ զկնի երթային՝ աղաղակէին եւ ասէին. Աւրինութիւն որդուոյ Դաւթի, արինեալ՝ որ գայ յանուն Տեառն. արինութիւն ի բարձունս: 10 Եւ ի մտանելն նորա յԵրուսաղէմ՝ դղրդեցա՛ւ քաղաքն ամենայն, եւ ասէ. Ո՞վ իցէ սա: 11 Եւ ժողովուրդքն ասեն. Սա՛ է մարգարէն Յիսուս՝ որ ի Նազարէթ՝ զայլիլեացոց: 12 Եւ եմուտ Յիսուս ի տաճարն, եւ եհան արտա՛քս զամենեսին, որ վաճառէինն եւ զնէին ի տաճարի անդ. եւ զսեղանս հատավաճառացն կործանեաց՝ եւ զարթո՛նս աղանելվաճառացն: 13 Եւ ասէ ցնոսա. Գրեա՛լ է՝ տուն իմ տո՛ւն աղաւթից կոչեսցի. եւ դուք արարէք զդա՛ւս յրս աւազակաց:

14 Եւ մատեան առ նա կոյրք եւ կա՛ղք ի տաճարին, եւ բժշկեա՛ց գնոսա: 15 Իբրեւ տեսին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ զսքանչելիսն գոր արար, եւ զմանկտին որ աղաղակէին ի տաճարին եւ ասէին. Աւրհնութիւն որդոյ Դաւթի: Բարկացա՛ն. 16 Եւ ասեն ցնա. Լսե՛ս զինչ ասեն դոքա: Ասէ ցնոսա Յիսուս. Այո՛. չիցէ՛ ընթերցեալ ձեր եթէ ի բերանոյ տղայոց եւ ստընդիեցաց կատարեցէ՛ր զաւրհնութիւն: 17 Եւ թողեալ գնոսա, ե՛լ արտաքոյ քաղաքին ի Բեթանիա, եւ ա՛նդ ագաւ:

18 Եւ այգուցն իբրեւ դարձաւ անդրէն ի քաղաքն՝ քաղցե՛աւ: 19 Եւ տեսեալ թզենի մի ի վերայ ճանապարհին, ե՛կն ի նա, եւ ո՛չ ինչ եգիտ ի նմա՝ քայց միայն տերեւ: Եւ ասէ ցնա. Մի՛ այսուիտեւ ի քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան, եւ առժամա՛յն չորացաւ թզենին: 20 Իբրեւ տեսին աշակերտքն՝ զարմացա՛ն եւ ասեն, թէ զիա՛րդ վաղվադակի ցամաքեցաւ թզենին: 21 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ասէ՛ մ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս՝ եւ ո՛չ երկմտիցեք՝ ոչ միայն թզենոյդ առնիցեք, այլ թէպէտ եւ լերինդ ասիցեք՝ բարձի՛ր եւ անկի՛ր ի ծով, եղիցի՛: 22 Եւ զամենայն ինչ գոր եւ խնդրիցեք յաղաթս հաւատովք՝ առնուցո՛ւք:

23 Եւ իբրեւ եկն ի տաճարն, մատե՛ան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրդեանն՝ եւ ասեն. Որո՞վ իշխանութեամբ առնես զայդ. եւ ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ: 24 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Հարցից եւ ե՛ս զձեզ բան մի. գոր թէ ասիցեք ինձ, եւ ես ձե՛զ ասացից՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս: 25 Մկրտութիւնն Յովհաննու ուստի՞ էր՝ յերկնի՞ց՝ թէ ի մարդկանէ: Եւ նոքա խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին: 26 Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ ցմեզ. Իսկ ընդէ՛ր ո՛չ հաւատացէ՛ք նմա: Եւ եթէ ասեմք ի մարդկանէ, երկնչի՛մք ի ժողովրդեանն. զի ամենեքին զՅովհաննու իբրեւ զմարգարէ՛ ունին: 27 Պատասխանի՛ ետուն Յիսուսի եւ ասեն. Ո՛չ գիտեմք: Ասէ ցնոսա եւ նա. Եւ ո՛չ ես ասեմ ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս:

28 Բայց զիա՛րդ թուի Ա՛ռն միոջ էին երկո՛ւ որդիք, եւ մատուցեալ առ առաջինն՝ ասէ. Ո՛րդեակ՝ ե՛րթ այսար գործեա՛ յայգուջ: 29 Նա՛ պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ. Երթա՛մ Տէր՝ եւ ո՛չ չոգաւ: 30 Մատեաւ եւ առ մեւսն, եւ ասէ՛ նոյնպէս: Նա՛ պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ. Ո՛չ կամիմ: Բայց յետոյ զղջացաւ՝ եւ չոգա՛ւ յայգին: 31 Արդ՝ ո՞ յերկոցունց արա՛ր զկամս հարն: Ասեն. Յետինն: Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ասէ՛ մ ձեզ, զի մաքսաւորք եւ պոռնիկք՝ յառաջեցէ՛ն քան զձեզ յարքայութիւն երկնից: 32 Զի եկն Յովհաննու ճանապարհա՛ւ արդարութեան՝ եւ ո՛չ հաւատացեք նմա. եւ մաքսաւորք եւ պոռնիկք հաւատացին նմա, եւ դուք տեսեք՝ եւ ո՛չ զղջացարուք յետոյ հաւատալ նմա:

33 Ա՛յլ առա՛կ լուարո՛ւք. Այր մի էր տանուտէր՝ որ տնկեաց այգի՛, եւ ցանգով պատեաց գնա, եւ փորեաց ի նմա հնձա՛ն, եւ շինեաց աշտարա՛կ. եւ ե՛տ գնա ցմշակս, եւ գնա՛ց ի տա՛ր աշխարհ: 34 Իբրեւ մերձեցաւ ժամանակ պտոյ, առաքեաց զճառայս իւր առ մշակսն՝ առնո՛ւ զպտուղս նորա: 35 Եւ կալեալ մշակացն զճառայս նորա, զոմն տանջեցի՛ն, զոմն սպանի՛ն, զոմն քարկոծեցի՛ն: 36 Դարձեալ առաքեաց ա՛յլ ճառայս բազումս քան զառաջինսն, եւ արարի՛ն նոցա՛ նոյնպէս: 37 Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի՛ իւր, եւ ասէ. Թե՛րես՝ ամաչեցէն յորդոյ աստի իմմէ: 38 Իսկ մշակքն իբրեւ տեսին զորդի՛ն, ասեն ընդ միտս. Մա՛ է ժառանգն եկա՛յք սպանցուք զսա, եւ կալցո՛ւք զժառանգութիւնս սորա: 39 Եւ առեալ հանին գնա արտաքոյ քան զայգին, եւ սպանին: 40 Արդ՝ յորժամ եկեցէ տէ՛ր այգույն, զի՛նչ արասցէ մշակացն այնոցիկ: 41 Ասէ՛ն ցնա. Զչարսն չարա՛ւ կորուսցէ. եւ զայգին տացէ այլո՛ց մշակաց, որք տայցէ՛ն նմա զպտուղս ի ժամու իւրեանց: 42 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Զիցէ՛ երբեք ընթերցեալ ձեր ի գիրս. Զվէ՛մն գոր անարգեցին շինաւորք, նա՛ եղեւ զլուխ անկեան. ի Տեառնէ՛ եղեւ այս, եւ է՛ սքանչելի յաչս մեր: 43 Վասն այտորիկ ասէ՛ մ ձեզ, զի բարձցի ի ձենջ արքայութիւն Աստուծոյ, եւ տացի ազգի որ առնիցէ՛ զպտուղս նորա: 44 Եւ որ անկցի ի վերայ վիմիս այտորիկ՝ փշրեսցի, եւ յոյր վերայ անկցի՛ հոսեցէ՛ գնա: 45 Իբրեւ լուան քահանայապետքն եւ դպիրք եւ փարիսեցիք զառակս նորա, գիտացին թէ վասն նոցա ասաց: 46 Եւ խնդրէին գնա ունէ՛լ քայց երկեա՛ն ի ժողովրդոցն. քանզի իբրեւ զմարգարէ՛ ունէին գնա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԻԲ.

1 Դարձեալ պատասխանի՛ ետ Յիսուս, եւ ասէ՛ ցնոսա առակաւք: 2 Նմանեցաւ արքայութիւն երկնից՝ ա՛ռն թագաւորի, որ արա՛ր հարսանիս որդոյ իւրում: 3 Եւ առաքեաց զճառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն ի հարսանիս: Եւ ո՛չ կամեցան զալ: 4 Դարձեալ՝ առաքեաց ա՛յլ ճառայս՝ եւ ասէ. Ասացէ՛ք հրաւիրելոցն. Ահաւասիկ զճա՛շ իմ պատրաստեցի. զուարակք իմ եւ պարարակք զենեա՛լ են, եւ ամենայն ինչ պատրա՛ստ

եկայք ի հարսանիսս: 5 Եւ նոքա յուլացեալ՝ գնացին ոմն յագարակ իւր, եւ ոմն ի վաճառ իւր, 6 եւ այլք՝ կալան զճառայս նորա, թշնամանեցին, եւ սպանին: 7 Իսկ թագաւորն իբրեւ լուաւ՝ բարկացաւ, եւ առաքեաց զգաւրս իւր եւ սատակեաց զսպանաւորսն զայնոսիկ, եւ զբաղաքն նոցա այրեաց: 8 Յայնժամ ասէ՝ ցճառայս իւր. Հարսանիքս պատրա՛ստ են, եւ հրաւիրեալքն չէին արժանի: 9 Արդ՝ երթա՛յք յանցս ճանապարհաց, եւ զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէ՛ք ի հարսանիսս: 10 Եւ ելեալ ծառայքն ի ճանապարհս ժողովեցին զամենեսեան զոր եւ գտին զչարս եւ զբարիս. եւ լցան հարսանիքն բազմականաւք: 11 Եւ մտեալ թագաւորն՝ հայել զբազմականաւքն, ետես անդ ա՛յլ մի՛ որ ո՛չ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց: 12 Եւ ասէ՛ ցնա. Ը՛նկեր՝ զիա՛րդ մտեր այսր, զի ո՛չ ունէիր հանդերձ հարսանեաց: Եւ նա պապանձեցա՛ւ: 13 Յայնժամ ասէ թագաւորն ցսպասաւորսն. Կապեցէ՛ք զգորս գոտս եւ զձեռս՝ եւ հանէ՛ք զդա ի խաւս ըն արտաքին, ա՛նդ եղիցի լա՛լ եւ կրճել ատամանց: 14 Զի բազումք են կոչեցեալք՝ եւ սակաւք ընտրեալք: 15 Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին խորհուրդ զմմանէ, թէ ո՛րպէս դնիցեն նմա որոգա՛յք բանիւք: 16 Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւրեանց հերովդիանոսա՛ւքն հանդերձ՝ եւ ասեն. Վա՛րդապետ՝ զիտեմք զի ճշմարիտ ես, եւ զճանապարհն Աստուծոյ՝ ճշմարտութեամբ ուսուցանես, եւ ո՛չ է քեզ փոյթ զումեքէ, եւ ո՛չ հայիս յերեսս մարդոյ: 17 Արդ՝ ասա՛ մեզ, զիա՛րդ թուի քեզ, պա՛րտ է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ: 18 Գիտա՛ց Յիսուս զխորամանկութիւնն նոցա, եւ ասէ. Զի՞ փորձէք զիս կէ դժաւորք: 19 ցուցէ՛ք ինձ զդահեկան հարկին: Եւ նոքա մատուցին նմա դահեկան մի: 20 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Ո՛րք է պատկերս այս կամ զիր: 21 Ասեն՝ կայսեր: Յայնժամ ասէ՛ ցնոսա. Երթա՛յք տո՛ւք զկայսեր՝ կայսեր, եւ զԱստուծոյ՝ Աստուծոյ: 22 Իբրեւ լուան զարմացան եւ թողին զնա եւ գնացին: 23 Յայնմ աւուր մատեան առ նա Սադուկեցիքն, որ ասէին՝ թէ չի՛ք յարութիւն հարցի՛ն ցնա՛: 24 Եւ ասեն. Վա՛րդապետ՝ Մովսէս ասաց. Եթէ՛ ոք մեռցի անորդի, արասցէ՛ զկին նորա եղբայր իւր, եւ յարուցէ զաւակ եղբար իւրում: 25 Եի՛ն առ մեզ եղբար քք եւթն. առաջինն՝ արար կին՝ եւ մեռաւ, եւ զի ո՛չ ունէր զաւակ, եթող զկինն իւր՝ եղբար իւրում: 26 Նոյնպէս եւ երկրորդն՝ եւ երրորդն, մինչեւ ցէ՛ւրթներորդն: 27 Յետ ամենեցուն՝ մեռաւ եւ կինն: 28 Արդ՝ ի յարութեանն ո՛րք յիւրանցն եղիցի՛ նա՛ կին. զի ամենեքի՛ն կալան զնա կին: 29 Պատասխանի՛ ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. Մո՛ լորեալք ո՛չ զիտեք զգիրս եւ ո՛չ զգաւրութիւն Աստուծոյ: 30 Զի ի յարութեանն ո՛չ կանայս առնեն՝ եւ ո՛չ արանց լինին, այլ են իբրեւ զհրեշտակս յերկինս: 31 Բայց վասն յարութեան մեռելոց չիցէ՛ ընթերցեալ զասացեալն ձեզ յԱստուծոյ: 32 Ե՛ս եմ Աստուած Աբրահամու, Աստուած Իսահակայ եւ Աստուած Յակովբայ. եւ չէ՛ Աստուած՝ Աստուած մեռելոց՝ այլ կենդանեաց: 33 Իբրեւ լուան ժողովուրդքն, զարմանայի՛ն ընդ վարդապետութիւն նորա: 34 Իսկ փարիսեցիքն իբրեւ լուան՝ եթէ պապանձեցոյց զսադուկեցիսն, ժողովեցան ի միասին: 35 Եւ եհարց մի ոմն ի նոցանէ՛ զնա՛՝ փորձելով, եւ ասէ. 36 Վա՛րդապետ՝ ո՛ր պատուիրան մեծ է յարեան: 37 Եւ Յիսուս ասէ՛ ցնա. Սիրեցե՛ս ս զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ՛ք քումմէ, եւ յամենայն անձնէ՛ք քումմէ, եւ յամենայն մտաց քոց: 38 Ա՛յս է մեծն եւ առաջին պատուիրան: 39 Եւ երկրորդն՝ նմա՛ն ամին. Սիրեցե՛ս ս զընկեր քո՛՝ իբրեւ զանձն քո: 40 Յայն երկուս պատուիրանս ամենայն արեւնք եւ մարգարէք՝ կախեալ կան: 41 Եւ ի ժողովել փարիսեցոցն, եհարց ցնոսա Յիսուս՝ եւ ասէ: 42 Զիա՛րդ թուի ձեզ վասն Քրիստոսի, ո՛րք որդի է: Ասեն ցնա, Դաւթի: 43 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Իսկ զիա՛րդ Դաւիթ հոգւո՛վն կոչէ զնա Տէր, եւ ասէ: 44 Ասաց Տէր ցՏէր իմ. Նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մնչեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդա՛ն ոտից քոց: 45 Իսկ եթէ Դաւիթ՝ զնա Տէր կոչէ, զիա՛րդ որդի նորա իցէ: 46 Եւ ո՛չ յոք կարէր տալ նմա պատասխանի բան մի. եւ ո՛չ իշխէր ոք յայնմ արեւ հարցանել զնա եւ ո՛չ ինչ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԻԳ.

1 Յայնժամ խաւսեցա՛ւ Յիսուս ընդ ժողովուրդսն եւ ընդ աշակերտսն իւր՝ եւ ասէ: 2 Յաթոռն Մովսիսի նստան դպիրքն եւ փարիսեցիք: 3 Զամենայն ինչ՝ որ ասիցեն ձեզ՝ արարէ՛ք եւ պահեցէ՛ք. բայց ըստ գործոցն նոցա՛՝ մի՛ առնէք, զի ասեն՝ եւ ո՛չ առնեն: 4 Կապեն բեռինս ծանո՛ւնս եւ դժուարակիրս, եւ դնեն ի վերայ ուսոց մարդկան. եւ մատամբ իւրեանց ո՛չ կամին շարժել զնոսա: 5 Եւ զամենայն գործս իւրեանց առնեն ի ցո՛յցս մարդկան: Լայն են զգրապանակս իւրեանց, եւ երկայնէն՝ զքղանցս հանդերձից իւրեանց: 6 Սիրեն՝ զյառաջագա՛հս յընթրիս, եւ զնախաթոռս ի ժողովուրդս՝ եւ զողջոյնս՝ ի հրապարակս: 7 Եւ կոչել ի մարդկանէ՛ նա՛ բքի՛ նա՛ բքի: 8 Բայց դուք՝ մի՛ զոք կոչէք վարդապետ, զի մի՛ է ձեր ուսուցիչ, եւ ամենեքի՛ն դուք՝ եղբար քք էք: 9 Եւ հայր՝ մի՛ կոչէք ձեզ յերկրի. զի ձեր՝ մի՛ է հայր՝ որ յերկինսն է: 10 Եւ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք զի ուսուցիչ ձեր՝ Քրիստոս է:

11 Եւ մեծն ի ձեռն եղիցի ձեր սպասաւոր: 12 Որ բարձրացուցանէ զանձն՝ խոնարհեցցի՛, եւ որ խոնարհեցուցանէ զանձն բարձրացցի՛:

13 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի փակեք զարքայութիւն երկնից առաջի մարդկան. դուք ո՛չ մտանէք, եւ որոց մտանէն՝ չտա՛յ թոյլ մտանել: 15 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի յաժիք ընդ ծով եւ ընդ ցամաք՝ առնել եկամուտ մի. եւ յորժամ լինիցի, առնէք զնա որդի գեհեների՝ կրկին եւս քան զձեզ: 16 Վա՛յ ձեզ առաջնորդք կոյրք. զի ասէք՝ որ երդնու ի տաճարն՝ չէ՛ ինչ, բայց որ երդնու յոսկին որ ի տաճարին է՛ արժա՛ն է: 17 Մորո սք եւ կոյրք՝ զի նչ մեծ է, ոսկի՞ն՝ եթէ տաճարն որ սրբէ՛ զոսկին: 18 Եւ որ երդնու ի սեղանն՝ չէ՛ ինչ, բայց որ երդնու ի պատարագն, որ ի վերայ նորա է՛ արժա՛ն է: 19 Յիմա՛ ըք եւ կոյրք՝ զի նչ մեծ պատարագն, եթէ սեղանն՝ որ սրբէ՛ զպատարագն: 20 Իսկ արդ՝ որ երդուաւ ի սեղանն, երդուաւ ի նա՛՛ եւ յամենայն որ ի վերայ նորա է: 21 Եւ որ երդուաւ ի տաճարն, երդուաւ ի նա՛՛ եւ ի բնակիչն նորա: 22 Եւ որ երդուաւ յերկինս, երդնու յաթոռն Աստուծոյ՝ եւ յայն որ նստին ի վերայ նորա: 23 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի տասանորդէ՛ք զանանուխ եւ զսամիթ եւ զչաման, եւ թողէք զծանր ծանր աւրինացն՝ զդատաստան, եւ զողորմութիւն, եւ զհաւատս. զայս արժա՛ն էր առնել՝ եւ զայն՝ չթողո՛ւ: 24 Առաջնո ըրք կոյրք, որ զմոլորակս քամէք, եւ զուղտս կլանէք: 25 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի սրբէք զարտաքին զբաժակին եւ զսկաւառակի, եւ ի ներքոյ լի՛ են յափշտակութեամբ եւ անխառնութեամբ: 26 Փարիսեցի՛ կոյր՝ սրբեա՛ նախ զներքի՛ն բաժակին եւ զսկաւառակին, զի լինիցի եւ արտաքինն նոցա սուրբ: 27 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի նման էք գերեզմանաց բռելոց, որ արտաքոյ երեւին գեղեցիկք, եւ ի ներքոյ լի՛ են ոսկերաւք մեռելոց, եւ ամենայն պղծութեամբ: 28 Նո՛ յնպէս եւ դուք՝ արտաքոյ երեւիք մարդկան արդարք, եւ ի ներքոյ լի՛ էք կեղծաւորութեամբ եւ անաւրէնութեամբ: 29 Վա՛յ ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի շինէք զշիրիմս մարգարէից, եւ զարդարէ՛ք զգերեզմանս արդարոց: 30 Եւ ասէք՝ եթէ էա՛ ք յաւուրս հարցն մերոց ո՛չ հաղորդէք արեան մարգարէիցն: 31 Ապա ուրեմն վկայէ՛ք զանձանց՝ եթէ որդի՛ ք էք այնոցիկ՝ որ կոտորէին զմարգարէս: 32 Եւ դուք՝ լցէ՛ք զչափ հարցն ձերոց:

33 Ա՛ւ ձք՝ ծնո՛ւնդ իժից, զիս ըդ փախնուցուք ի դատաստանէ գեհեների: 34 Վասն այդորիկ՝ ահաւասիկ եւ առաքե՛մ առ ձեզ մարգարէս, եւ իմաստունս, եւ դպիրս. ի նոցանէ սպանանիցէք, եւ ի խաչ հանիցէք, եւ ի նոցանէ տանջիցէ՛ք ի ժողովուրդս ձեր, եւ հալածիցէք ի քաղաքէ ի քաղաք: 35 Որպէս զի եկեսցէ ի վերայ ձեր ամենայն արի՛ւն արդար հեղեալ յերկրի. յարենէն Աբելի՛ արդարոյ մինչեւ ցարի՛ւնն Չաքարիայ որդւոյ Բարաքեայ՝ զոր սպանէք ընդ մեջ տաճարին եւ սեղանոյ: 36 Ամէն ասե՛մ եկեսցէ՛ այն ամենայն ի վերայ ազգիս այսորիկ: 37 Երուսաղէ՛մ, Երուսաղէ՛մ. որ կոտորէր զմարգարէս՝ եւ քարկոծ առնէր զառաքեալսն առ նա: Քանի՛ ցս անգամ կամեցայ ժողովել զմանկունս քո՛՝ զորաւրինակ ժողովել հաւ զձագս իւր ընդ թելովք, եւ ո՛չ կամեցարուք: 38 Ահա թողեա՛լ լիցի ձեզ տունդ ձեր ակերակ: 39 Բայց ասե՛մ ձեզ, թէ ո՛չ եւս տեսանիցէք զիս յայսմ հետէ, մինչեւ ասիցէք՝ արհնեա՛լ եկեալն յանուն Տեառն:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԻԴ.

1 Եւ ելեալ արտաքս Յիսուս ի տաճարէն՝ զնա՛յր. եւ մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զշինուածս տաճարին: 2 Եւ նա՛ պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ՛ ցնոսա. Տեսանիցէ՛ք զայդ ամենայն, ամէն ամէն ասե՛մ ո՛չ մնացէ՛ այդք քար՝ ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի:

3 Եւ մինչդեռ նստեր ի լերինն Ձիթենեաց, մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն՝ եւ ասէն. Ասա՛ մեզ՝ ե՛րբ լինիցի այդ, եւ կամ զի՛նչ նշա՛ն իցէ քոյոյ զալստեանն, եւ վախճանի աշխարհիս: 4 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ՛ ցնոսա. Զգո՛ յշ լերուք՝ զուցէ որ զձեզ խաբիցէ: 5 Զի բազումք զայցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ե՛ս եմ Քրիստոսն, եւ զբազո՛ւմս մոլորեցուցանիցեն: 6 Լսելո՛ց էք պատերազմունս՝ եւ զհամբաւս պատերազմաց. զգո՛ յշ լերուք՝ մի՛ խռովեսցիք, զի պա՛րտ է լինել այնմ ամենայնի, այլ չէ՛ւ է կատարած: 7 Յարիցէ՛ ազգ յազգի վերայ, եւ թագաւորութիւն ի թագաւորութեան. եւ եղիցին սո՛ վք եւ սրածութիւնք եւ սասանութիւնք ի տեղիս տեղիս: 8 Սակայն եւ այն ամենայն՝ սկի՛ զբն է երկանց: 9 Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ի նեղութիւն, եւ սպանանիցեն՝ զձեզ. եւ եղիջիք աստեցեալք յամենայն ազգաց վասն անուան իմոյ: 10 Եւ յայնժամ զայթազդեսցեն՝ բազումք, եւ զմիմեանս մատնեսցեն՝ եւ ատեսցեն՝ զմիմեանս: 11 Եւ բազո՛ւմ սուտ մարգարէք յարիցեն, եւ զբազումս մոլորեցուցեն: 12 Եւ վասն բազմանալոյ անաւրէնութեանն, ցամաքեցցի՛ սեր բազմաց: 13 Բայց որ համբերեսցն ի սպառ, նա՛ կեցցէ: 14 Եւ քարոզեսցի՛ ակետարանս արքայութեան ընդ ամենայն

տիեզերս՝ ի վկայութիւն ամենայն հեթանոսաց եւ ապա՝ եկեացէ կատարած: 15 Արդ՝ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածոյն, որ ասացեալն է ի ձեռն Դանիէլի մարգարէի. զի կայցէ ի տեղուցն սրբութեան. որ ընթեռնուն՝ ի մի՛ տ առցէ: 16 Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերինս. 17 եւ որ ի տանիս կայցէ, մի՛ իջցէ առնուլ ինչ ի տանէ իւրմէ. 18 եւ որ յանդի իցէ, մի՛ դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: 19 Բայց վա՛յ իցէ յղեաց եւ ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: 20 Յաղա՛ ւթս կացէք՝ զի մի՛ լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի, եւ մի՛ ի շաբաթոս: 21 Ձի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մե՛ծ, որպիսի ո՛չ եղէ իսկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչեւ ցայժմ, եւ ո՛չ այլ լիցի: 22 Եւ եթէ ո՛չ կարճէին առ ւրջն այնոքիկ, ո՛չ ապրէր ամենայն մարմին. բայց վասն ընտրելոցն՝ կարճեցի՛ն աւուրքն այնոքիկ: 23 Յայնժամ՝ թէ ոք՝ ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ ա՛ստ է Քրիստոսն կամ անդ, մի՛ հաւատայցէք: 24 Ձի յարիցեն սո՛ւտ քրիստոսք եւ սո՛ւտ մարգարէք. եւ տայցեն նշա՛նս մեծամեծս եւ արուեստս, մինչ մոլորեցուցանել թէ հնար ինչ իցէ՛ եւ զընտրեալսն: 25 Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ: 26 Ապա թէ ասիցեն Ահաւասիկ յանապատի է, մի՛ ելանիցէք. եւ թէ ահա՛ յըշտեմարա՛նս է, մի՛ հաւատայցէք: 27 Ձի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարեւելից՝ եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս, ա՛յնպէս եղիցի զալուստն որդոյ մարդոյ: 28 Ձի ուր գեշն իցէ, ա՛նոր ժողովեցին արծուիք: 29 Վաղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն իսաւրեացի՛ եւ լուսին՝ ո՛չ տացէ զլոյս իւր. եւ աստեղք՝ անկցի՛ն յերկնից եւ զաւրութիւնք երկնից՝ շարժեցին: 30 Եւ ապա՛՛ երեւեցի նշան որդոյ մարդոյ յերկինս. եւ յայնժամ կոծեցին ամենայն ազգք երկրի: Եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամպոց երկնից զաւրութեամբ եւ փառաւք բազմաւք: 31 Եւ առաքեցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, եւ ժողովեցեն զընտրեալս նորա ի չորից հողմոց՝ ի ծագս գ երկնից մինչեւ ի ծագս նոցա: 32 Ի թզենտ յանտի ուսարո՛ւք զառակն. զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին, եւ տերեւն ցցուիցի, գիտէք թէ մե՛րձ է ամառն: 33 Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զա՛յս ամենայն, զիտասջի՛ք թէ մերձ է ի դուրս: 34 Ամէն ասե՛մ ձեզ՝ եթէ ո՛չ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: 35 Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ մի՛ անցցեն:

36 Բայց վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամու, ո՛չ ոք՝ գիտէ, ո՛չ հրեշտակք երկնից, եւ ո՛չ որդի՛ք՝ բայց միայն հա՛յր: 37 Այլ որպէս աւուրքն Նոյի, նո՛յնպէս եղիցի զալո՛ւստն որդոյ մարդոյ: 38 Ձի որպէս էին յաւուրսն որ յառա՛ջ քան զջրհեղեղն, ուտէին եւ ըմպէին, կանա՛յս առնէին եւ արա՛նց լինէին, մինչեւ յարն՝ յորում եմուտ Նո՛յ ի տապանն, 39 եւ ո՛չ զիտացին՝ մինչեւ եկն ջրհեղեղն եւ եքա՛րձ զամենեսին: Ա՛յնպէս եղիցի եւ զալուստն որդոյ մարդոյ: 40 Յայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի, մին առնուցու եւ մեւսն թողուցու: 41 Եւ եթէ երկու աղայցեն ի մի երկանս, մին առնուցու եւ մեւսն թողուցու: 42 Արթո՛ւն կացէք՝ զի ո՛չ գիտէք յորում ժամու Տէրն ձեր գայ: 43 Ձայն զիտասջի՛ք, եթէ գիտէ՛ր տանուտէր՝ յորո՛ւմ պահու գող գայ, սկէր՝ եւ ո՛չ տայր ակա՛ն հատանել զտանն իւրոյ: 44 Վասն այտորիկ եւ դուք՝ եղերո՛ւք պատրաստք, զի յորում ժամու ո՛չ ակն ունիցիք՝ զա՛յ որդի մարդոյ: 45 Իսկ ո՛վ իցէ հաւատարիմ ծառայ եւ իմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր ի վերայ ծառայից իւրոց տալ նոցա կերակուր ի ժամու: 46 Երանի՛ իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն գտանիցէ արարեալ ա՛յնպէս: 47 Ամէն ասեմ ձեզ, զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա: 48 Ապա թէ ասիցէ ծառայն չար՝ ի սրտի իւրում, տէր իմ յամէ՛ զգալ. 49 եւ սկսանիցի հարկանել զծառայակի՛ցս իւր, ուտիցէ եւ ըմպիցէ ընդ արբեցաւոս. 50 գայցէ՛ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ո՛չ ակն ունիցի, եւ ի ժամու յորում ո՛չ գիտիցէ. 51 եւ կտրեցէ զնա ընդ մէջ, եւ զբաժին նորա ընդ կեղծաւո՛րս դիցէ, անդ եղիցի լա՛լ եւ կրճել ատամանց:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԸՍ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Գլուխ ԻԵ.

1 Յայնժամ նմանեցի արքայութիւն երկնից տա՛սն կուսանաց, որոց առեալ զլապտերս իւրեանց՝ ելին ընդ առաջ փեսայի եւ հարսին: 2 Հինգն ի նոցանէ յիմարք էին՝ եւ հինգն իմաստունք: 3 Յիմարքն առին զլապտերսն, եւ ձեթ ընդ իւրեանս ո՛չ բարձին: 4 Իսկ իմաստունքն առին եւ ձեթ ամանաւք ընդ լապտերս իւրեանց: 5 Եւ ի յամել փեսային, նիրհեցի՛ն ամենեքեան եւ ի քուն մտին: 6 Եւ ի մէջ զիշերի եղէ բարբառ. Ահա՛՛ փեսայ գա՛յ, արի՛ք ընդ առաջ նորա: 7 Յայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն, եւ կազմեցին զլապտերս իւրեանց: 8 Ասեն յիմարքն ցիմաստունսն. Տո՛ւք մեզ յիւղոյդ ձերմէ, զի ահա՛՛ շիջանին լապտերքս մեր: 9 Պատասխանի ետուն իմաստունքն՝ եւ ասեն. Գո՛ւցէ ո՛չ իցէ մեզ եւ ձեզ բաւական, այլ երթա՛յք ի վաճառականս՝ եւ գնեսջի՛ք ձեզ: 10 Իբրեւ նոքա գնացին գնել՝ եւ եկն փեսայն եւ պատրաստքն մտի՛ն ընդ նմա ի հարսանիսն՝ եւ փակեցա՛ւ դուռն: 11 Յետոյ՝ գան եւ ա՛յլ կուսանքն՝ եւ ասեն. Տէ՛ր Տէ՛ր՝ բա՛ց մեզ: 12 Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. Ամէն ասե՛մ ձեզ, թէ ո՛չ գիտեմ զձեզ: 13 Արթո՛ւն կացէք՝ զի ո՛չ գիտէք զարն եւ ո՛չ զժամ:

14 Որպէս այր մի գնացեալ ի տա՛ր աշխարհ, կոչեաց զճառայս իւր՝ եւ ետ նոցա զինչս իւր: 15 Ումեմն ետ հինգ քանքար, եւ ումեմն երկո՛ւս, եւ ումեմն մի՛ . իւրաքանչի՛ր ըստ իւրո՛ւմ կարի, եւ գնա՛ց: 16 Չոգաւ վաղվադակի՛ որ ա՛ն զհինգն, գործեա՛ց նոքաւք, եւ շահեցաւ ա՛յլ եւս հինգ: 17 Նոյնպէս եւ որ զերկո՛ւսն շահեցաւ ա՛յլ եւս երկուս: 18 Եւ որ զմի՛ն առ՝ գնաց փորեա՛ց զերկիր, եւ թաքոյց զարծաթ տեա՛նն իւրոյ: 19 Յետ բազում ժամանակի, գա՛յ տէր ծառայիցն այնոցիկ, եւ առնէ համա՛րս ի մէջ նոցա: 20 Եւ մատուցեալ՝ որ զհինգ քանքարն առ, մատոյց ա՛յլ եւս հինգ քանքար՝ եւ ասէ. Տէ՛ր՝ հինգ քանքա՛ր ետուր ցիս, արդ ահաւասիկ՝ հինգ ա՛յլ եւս քանքար ի վերայ շահեցայ: 21 Ասէ՛ցնա տէրն իւր. Ազնի՛ւ ծառայ՝ բարի՛ եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի սակաւող հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմա՛ց կացուցի զքեզ. մո՛ւստ յուրախութիւն տեառն քոյ: 22 Մատուցեալ եւ որոյ զերկո՛ւս քանքարսն առեալ էր, եւ ասէ. Տէ՛ր՝ երկո՛ւս քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկո՛ւս եւս ա՛յլ քանքարս գոր ի վերայ շահեցայ: 23 Ասէ՛ցնա տէրն իւր. Ազնի՛ւ ծառայ՝ բարի՛ եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի սակաւող հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմա՛ց կացուցից զքեզ. մո՛ւստ յուրախութիւն տեառն քոյ: 24 Մատուցեալ եւ որոյ զմի՛ քանքարն առեալ էր, եւ ասէ. Տէ՛ր՝ զիտէի զի այր մի խի՛ստ ես, հնձես գոր ո՛չ սերմանեցեր, եւ ժողովե՛ս ուստի ո՛չ սփռեցեր. 25 երկեա՛յ գնացի եւ թաքուցի զքանքարս քո յերկրի. արդ աւասիկ քոյդ՝ ցքե՛զ: 26 Պատասխանի ետ տէրն՝ եւ ասէ՛ցնա. Ծառա՛յ չար եւ վատ՝ զիտէիր թէ՛ հնձեմ ուստի ո՛չ սերմանեցի, եւ ժողովե՛մ ուստի ո՛չ սփռեցի. 27 պա՛րտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ ի սեղանաւորս, եւ եկեալ ես՝ տոկոսեալք պահանջէի զիմն: 28 Արդ՝ առէ՛ք ի դմանէ զքանքարդ՝ եւ տո՛ւրք այնմ որ ունիցի զտա՛սն քանքարն: 29 Զի ամենայնի որ ունիցի՛ տացի՛ եւ յաւելցի, եւ որ ո՛չն ունիցի, եւ գոր ունիցի՛ն՝ բարձցի՛ ի նմանէ: 30 Եւ զճառայդ անպիտան հանէ՛ք ի խաւարն արտաքին. ա՛նդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց: 31 Եւ յորժամ եկեացէ որդի մարդոյ փառաւք իւրովք՝ եւ ամենայն հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ նստցի՛ յաթոռ փառաց իւրոց, 32 եւ ժողովեցին առաջի նորա ամենայն ազգք, եւ մեկնեցէ զնոսա ի միմեանց, որպէս հովիւ զի մեկնէ զաղիս յայծեաց, 33 եւ կացուցէ զաղիսն ընդ աջմէ՛ իւրմէ եւ զայծիսն ի ձախմէ: 34 Յայնժամ ասացէ՛ թագաւորն ցայնոսիկ որ ընդ աջմէն իցեն. Եկա՛յք արհնեալք հաւր իմոյ, ժառանգեցէ՛ք զպատրաստեալ ձեզ արքայութիւնն իսկզբանէ աշխարհի: 35 Զի քաղցեայ՝ եւ ետո՛ւրք ինձ ուտել. ծարաւեցի՛ եւ արբուցէք ինձ. աւտա՛ր էի՛ եւ ժողովեցէք զիս. հիւանդ էի՛ եւ տեսէք զիս. ի բանտի էի՛ եւ եկի՛ք առ իս: 37 Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա արդարքն եւ ասացեն. Տէ՛ր՝ ե՛րբ տեսաք զքեզ քաղցեալ եւ կերակրեցաք, կամ ծարաւի՛ եւ արբուցաք: 38 Ե՛րբ տեսաք զքեզ աւտար՝ եւ ժողովեցաք, կամ մերկ՝ եւ զզեցուցաք: 39 Ե՛րբ տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ ի բանտի, եւ եկաք առ քեզ: 40 Պատասխանի՛ տացէ՛ թագաւորն եւ ասացէ՛ցնոսա. Ամէ՛ն ասե՛մ ձեզ, որովհետեւ արարէք միում յեղբարցս այսոցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք: 41 Յայնժամ ասացէ՛ եւ ցայնոսիկ որ ընդ ահեկէն իցեն. Երթա՛յք յինէն՝ ա՛նիծեալք ի հուրն յաւիտենական, որ պատրաստեալ է սատանայի եւ հրեշտակաց նորա: 42 Զի քաղցեայ՝ եւ ո՛չ ետուրք ինձ ուտել, ծարաւեցի՛ եւ ո՛չ արբուցէք զիս. 43 աւտար էի՛ եւ ո՛չ ժողովեցէք զիս, մերկ էի՛ եւ ո՛չ զզեցուցէք զիս, հիւանդ՝ եւ ի բանտի՛ եւ ո՛չ տեսէք զիս: 44 Յայնժամ պատասխանի՛ տացեն եւ նոքա՛ եւ ասացեն. Տէ՛ր՝ ե՛րբ տեսաք զքեզ քաղցեալ՝ կամ ծարաւի, կամ աւտար, կամ մերկ, կամ հիւանդ, կամ ի բանտի, եւ ո՛չ պաշտեցաք զքեզ: 45 Յայնժամ պատասխանի՛ տացէ՛ նոցա՛ եւ ասացէ. Ամէ՛ն ասե՛մ ձեզ, որովհետեւ ո՛չ արարէք միում ի փոքրկանցս յայսցանէ, եւ ո՛չ ինձ արարէք: 46 Եւ երթիցեն նոքա ի տանջանսն յաւիտենականս, եւ արդարքն ի կեա՛նսն յաւիտենականս:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԻԶ.

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զամենայն զբանս զայսոսիկ, ասէ՛ ցաշակերտսն իւր: 2 Գիտէ՛ք, զի յետ երկուց աւուրց գատիկ լինի. եւ որդի մարդոյ մատնի ի խա՛չ ելանել. 3 Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եւ ծերք ժողովրդեանն ի սրա՛հ քահանայապետին՝ որում անուն էր Կայիափա. 4 եւ արարին խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցին զՅիսուս՝ եւ սպանցեն: 5 Բայց ասէին, թէ մի՛ ի տաւնի աստ՝ զի մի՛ խռովութիւն լինիցի ի ժողովրդեանն: 6 Իբրև եկն Յիսուս ի Բեթանիա ի տուն Սիմոնի բորոտի, 7 մատեա՛ւ առ նա կին մի, որ ունէր շիշ իւղոյ ծանրագնի, եւ թափեա՛ց ի գլուխ նորա ի բազմականին: 8 Իբրև տեսին աշակերտքն՝ բարկացա՛ն եւ ասեն. Ընդէ՛ր է կորուստոյ այդ իւղոյդ: 9 Զի մա՛րթ էր վաճառել զդա՛ մեծագնի՛ եւ տա՛լ աղքատաց: 10 Գիտա՛ց Յիսուս՝ եւ ասէ՛ցնոսա. Զի՛ աշխատ առնէք զկինդ, գործ մի բարի՛ գործեաց դա յիս: 11 Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ

ձե՛զ ունիք, բայց զիս ո՛չ հանապազ ընդ ձեզ ունիք: 12 Արկանել դորա գեղդ ի մարմին իմ, առ ի թաղելո՛յ զիս նշանակեաց: 13 Բայց ամէն ասե՛մ ձեզ, զի ուր եւ քարոզեցի աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ՝ խաւսեցի՝ եւ գոր արա՛ր դա՛ ի յիշատակ դորա: 14 Յայնժամ գնաց մի յերկոտասանիցն անուանեալն Յո՛ւղա Սկարիովտացի՝ առ քահանայապետսն, եւ ասէ. 15 զի՛նչ կամիք տալ ինձ, եւ ես մատնեցի՛ց զնա ձեզ: Եւ նոքա կշռեցին նմա երեսո՛ւն արծաթի. 16 Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պարա՛ւ պ՛ զի մատնեցե՛զ զնա նոցա:

17 Եւ յառաջնում աուր բաղարջակերացն մատեա՛ն աշակերտքն առ Յիսուս եւ ասեն. Ո՞ւր կամիս՝ զի պատրաստեցո՛ւք քեզ ուտել զգատիկն. 18 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Երթա՛ւ յք ի քաղաքն առ այս անուն, եւ ասացէ՛ք ցնա. Վարդապե՛տ ասէ՛ ժամանակ իմ մերձեա՛լ է, առ քե՛զ առնեմ զգատիկ աշակերտաւքս հանդերձ: 19 Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա Յիսուս, եւ պատրաստեցին զգատիկն: 20 Եւ իբրեւ երեկո՛յ եղեւ՝ կա՛յր բազմեալ ընդ երկոտասան աշակերտսն: 21 Եւ մինչ դեռ ուտէին նոքա, ասէ՛. Ամէն ասե՛մ ձեզ, զի մի՛ ոմն ի ձեռն մատնելո՛ց է զիս: 22 Եւ տրտմեցան յոյժ. եւ սկսան ասել ցնա՛ իւրաքանչի՛ր որք ի նոցանէ. միթէ՛ ես իցեմ Տէր: 23 Նա՛ պատասխանի ետ՝ եւ ասէ. Որ մխեաց ընդ իս զձեռն իւր ի սկաւառակն՝ նա՛ մատնելոց է զիս: 24 Որդի մարդոյ երթա՛ւ յորպէս գրեալ է վասն նորա. Բայց վա՛յ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդին մարդոյ մատնեցի: Լաւ էր նմա՛ թէ չէ՛ր ծնեալ մարդն այն: 25 Պատասխանի ետ Յուդա՛ որ մատնելոցն էր զնա՛ եւ ասէ. Միթէ՛ ես իցեմ վա՛րդապետ: Ասէ ցնա. Դո՛ւ ասացեր: 26 Եւ մինչդեռ ուտէին նոքա, ա՛ռ Յիսուս հաց աւրինեալ ց երեկ, եւ ետ աշակերտացն՝ եւ ասէ. Առէ՛ք կերա՛ւ յք՝ ա՛յս է մարմին իմ: 27 Եւ առեալ բաժակ զոհացա՛ւ՝ ետ նոցա եւ ասէ. Արբէ՛ք ի դմանէ ամենեքին, 28 զի ա՛յդ է արիւն իմ նորո՛յ ուխտի, որ ի վերայ բազմաց հեղու ի թողութիւն մեղաց: 29 Բայց ասե՛մ ո՛չ եւս արբից յայսմ հետէ ի բերոյ որթոյ մինչեւ ցարն ցայն՝ յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ նո՛ր յարքայութեան հաւր իմոյ: 30 Եւ արինեցին, եւ ելին ի լեռն Չիթենեաց:

31 Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամենեքին դուք՝ զայթագղելո՛ց էք յինէն յայսմ զիշերի. զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովին՝ եւ ցրուեցի՛ն ոչխարք հաւտին: 32 Եւ յետ յառնելոյն իմոյ, յառաջեցի՛ց քան զձեզ ի գալիլեա: 33 Պատասխանի ետ Պետրոս՝ եւ ասէ ցնա. Թէպէտ եւ ամենեքեան զայթագղեցին ի քէն, սակայն ես ո՛չ զայթագղեցայց: 34 Ասէ ցնա Յիսուս. Ամէն ասե՛մ քեզ. Չի յայսմ զիշերի՛ մինչչե՛ւ հաւու խաւսեալ իցէ, երի՛ցս ուրասցիս զիս: 35 Ասէ ցնա Պետրոս. Թէ՛ եւ մեռանէ՛լ հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ո՛չ ուրացայց: Նո՛յնպէս եւ ամենայն աշակերտքն ասէին: 36 Յայնժամ զայ Յիսուս ընդ նոսա ի գեղ մի՛ որում անուն էր Գեթսամանի, եւ ասէ ցնոսա. Նստարո՛ւք այդր՝ մինչեւ երթայց կացից յաղա՛ւթս: 37 Եւ առեալ ընդ իւր զՊե՛տրոս՝ եւ զերկուս որդիսն Ջեբեդեայ, սկսաւ տրտմել էւ հոգալ: 38 Յայնժամ ասէ ցնոսա. Տրտո՛ւմ է ոգի իմ մինչեւ ի մահ, կացէ՛ք աստ՝ եւ սկեցէ՛ք ընդ իս: 39 Եւ մատուցեալ յառաջ սակաւիկ մի՛ անկա՛ւ ի վերայ երեսաց իւրոց, կաց յաղաւթս՝ եւ ասէ. Հա՛յր իմ, եթէ՛ հնա՛ր է՝ անցցէ՛ բաժակս այս յինէն. բայց ո՛չ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դո՛ւ: 40 Գա՛յ առ աշակերտսն, եւ գտանէ զնոսա ի քո՛ւն, եւ ասէ՛ ցՊետրոս. Այդպէս ո՛չ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս: 41 Արթո՛ւն կացէք եւ աղա՛ւթս արարէք՝ զի մի՛ անկանիցիք ի փորձութիւն հոգիս յաժա՛ր է՝ բայց մարմինս տկա՛ր: 42 Դարձեալ երկրորդ անգամ չոգաւ եկա՛ց յաղաւթս Յիսուս՝ եւ ասէ. Հա՛յր իմ՝ եթէ՛ հնա՛ր իցէ անցանել յինէն բաժակիս այսմիկ, ապա թէ՛ ոչ՝ արբի՛ց գաա, եղիցի՛ն կամք քո: 43 Եւ եկեալ միսանգամ եզիտ զնոսա ի քո՛ւն, զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք: 44 Եթող զնոսա՛ եւ գնաց կաց յաղա՛ւթս երրո՛րդ անգամ, եւ դարձեալ զնոյն բան ասաց: 45 Յայնժամ զայ առ աշակերտսն՝ եւ ասէ ցնոսա. Ննջեցէ՛ք այսուհետեւ՝ եւ հանգերո՛ւք. զի ահա՛՛ հասեալ է ժամ, եւ որդի մարդոյ մատնի՛ ի ձեռս մեղաւորաց: 46 Արիք երթիցո՛ւք աստի, զի ահաւասիկ եհա՛ւ ո՛ր մատնելոց է զիս:

47 Եւ մինչդեռ նա զայն խաւսէր, ահա Յո՛ւղա՛ մի յերկոտասանիցն է՛կն, եւ ընդ նմա ամբո՛յն բազում սրովք եւ բրաւք՝ ի քահանայապետիցն՝ եւ ի ծերոց ժողովրդեանն: 48 Եւ որ մատնելոցն էր զնա՛՝ ետ նոցա նշան՝ եւ ասէ. Ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա՛ է, զնա՛ ունիցիք: 49 Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յիսուս ասէ. Ո՞ղջեր վա՛րդապետ: Եւ համբուրեալ ց ընդ նմա: 50 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Ը՛նկեր՝ վասն որո՞յ եկի՛րդ: Յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս ի Յիսուս եւ կալա՛ն զնա: 51 Եւ ահա՛՛ մի ոմն յա՛յնցանէ՛ որ էին ընդ Յիսուսի, ձգեալ ց զձեռն եւ եհան զոմ՛ւր իւր՝ եւ եհար զձառո՛յ քահանայապետին, եւ ի բա՛ց եհան զունկն նորա: 52 Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս. Դարձո՛ւ, զուր քո ի տեղի իւր, զի ամենեքեան՝ որ սո՛ւր առնուցուն՝ սրո՛վ անկցին: 53 Թէ՛ համարիցիս թէ՛ ո՛չ կարիցեմ աղաչել զհա՛յր իմ. եւ հասուցանիցէ ինձ ա՛յժմ այսր՝ աւելի՛ քան զերկոտասան՝ զունդս հրեշտակաց: 54 Այլ զիա՛րդ լնուցուն զիրք եթէ՛ ա՛յսպէս պա՛րտ է լինել: 55 Յա՛յնժամ ասաց Յիսուս ցամբոխսն. Իբրեւ ի վերայ աւազակի ելէք սուսերա՛ւք եւ բրաւք՝ ունէ՛լ զիս. հանապազ առ ձեզ ի տաճարին նստէի՛ եւ ուսուցանէի, եւ ո՛չ կալայք զիս: 56 Այլ այս ամենայն եղեւ՝ զի լցցի՛ն զիրք մարգարեկիցն: Յայնժամ

աշակերտքն ամենեքին թողին գնա եւ փախեա՛ն: 57 Ե—բորոյ Իսկ նոցա կալեալ զՅիսուս՝ ածին առ Կայիափա քահանայապետ՝ ուր դպիրքն եւ ծերք ժողովեալ էին: 58 Եւ Պե՛ տրոս զհե՛ տ նորա երթայր բացագոյն մինչեւ ի սրա՛ հ քահանայապետին. եւ մտեալ ի ներքս նստէ՛ր ընդ սպասաւորսն տեսանէ՛լ զկատարածն: 59 Իսկ քահանայապետքն եւ ամենայն ատեանն խնդրէին սո՛ւտ վկայութիւն զՅիսուսէ. զի սպանանիցեն գնա. 60 եւ ո՛չ գտանէին ի բազմաց սուտ վկայիցն մատուցելոց Յետոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք. 61 ասէին՝ թէ սա՛ ասէր՝ կարաւոյ եմ քակել զտաճարն Աստուծոյ, եւ զերի՛ս աւուրս շինէ: 62 Եւ յարուցեալ քահանայապետն ասէ գնա. Չտա՛ ս ինչ պատասխանի, զի՛նչ դոքա ամբաստանեն զքէն: 63 Եւ Յիսուս լո՛ւտ կայր: Պատասխանի՛ ետ քահանայապետն եւ ասէ գնա. Երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած կենդանի, զի ասացես մեզ՝ թէ դու ե՛ս Քրիստոսն որդի Աստուծոյ: 64 Ասէ գնա Յիսուս. Դո՛ւ ասացեր: Բայց ասե՛մ ձեզ, յա՛յսմ հետէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զաւրութեանն՝ եւ եկեա՛լ ընդ ամպս երկնից: 65 Յայնժամ քահանայապետն պատառեա՛ց զհանդերձս իւր, եւ ասէ. Հայիոյեա՛ց: Զի՛ եւս պիտոյ են մեզ վկայք, ահա արդ՝ լուայք զհայիոյութիւն դորա. 66 զի՛նչ հաճոյ է ձեզ: Նոքա պատասխանի՛ ետուն եւ ասեն. Մահապարտ է: 67 Յայնժամ թքի՛ն ընդ երեսս նորա, եւ կոփեցի՛ն գնա. եւ ոմանք ապտակեցի՛ն, եւ ասեն. 68 Մարգարեա՛ց մեզ Քրիստոսոյ, ո՛վ է՛ որ եհարն զքեզ:

69 Իսկ Պե՛ տրոս նստէ՛ր արտաքոյ ի գաւթին: Մատեա՛ւ առ նա աղախին մի՛ եւ ասէ. Եւ դո՛ւ ընդ Յիսուսի գալիլեացոյ էիր: 70 Նա՛ ուրացա՛ւ առաջի ամենեցուն՝ եւ ասէ, թէ ո՛չ գիտեմ զի՛նչ խաւսիսդ: 71 Եւ իբրեւ ե՛լ նա արտաքս քան զդռունն՝ ետես գնա ա՛յլ կին մի, եւ ասէ ցայնսիկ որ ա՛նդն կային. Եւ սա՛ ընդ Յիսուսի Նագովրեցոյ էր: 72 Եւ դարձեալ ուրացաւ երդմամբ, թէ ո՛չ գիտեմ զայրն: 73 Եւ յետ՝ սակա՛ւ միոյ մատուցեալ որք կայինն անդ՝ եւ ասեն ցՊե՛ տրոս. Արդարեւ եւ դո՛ւ ի նոցանէ ես, քանզի եւ խաւսք քո յայտ առնեն զքեզ: 74 Յայնժամ սկսաւ նզովել եւ երդնուլ թէ ո՛չ գիտեմ զայրն: Եւ իսկոյն՝ հա՛ւ խաւսեցաւ: 75 Եւ յիշեա՛ց Պետրոս զբանն Յիսուսի զոր ասաց, թէ մինչչե՛ւ հաւու խաւսեալ իցէ՛ երիցս ուրացի՛ս զիս: Եւ ելեալ արտաքս՝ ելա՛ց դառնապէս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
Գլուխ ԻԷ.

1 Իբրեւ ա՛յգ եղեւ, խորհուրդ արարին ամենայն քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրդեանն վասն Յիսուսի՝ սպանանէ՛լ գնա: 2 Կապեցին գնա, եւ առին գնացին, եւ ետո՛ւն ի ձեռս պոնտացոյ Պիղատոսի դատաւորի: 3 Յայնժամ տեսեա՛լ Յուդայի՛ որ մատնեացն գնա, թէ պարտաւորեցաւ, զոջացա՛ւ եւ դարձոյց զարծաթն առ քահանայապետսն եւ ծերս ժողովրդեանն՝ 4 եւ ասէ. Մեղա՛ յ զի մատնեցի զարիւն արդար: Եւ նոքա ասեն. Մեզ՝ չէ՛ փոյթ, դո՛ւ գիտես: 5 Եւ ընկէց զարծաթն ի տաճարին՝ եւ գնաց, եւ չոգաւ խեղդեցա՛ւ: 6 Իսկ քահանայապետիցն առեալ զարծաթն՝ ասեն. Ո՛չ է արժան՝ ընդունել զա՛յդ ի կորբանն, քանզի զինք արեան են: 7 Խորհուրդ արարեալ, գնեցի՛ն այնու զագարակն բրտի ի գերեզման աստարաց: 8 Վասն ա՛յնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն, ագարակ արեան՝ մինչեւ ցայսաւր: 9 Յայնժամ լցա՛ւ որ ասացաւն ի ձեռն Երեմիայի մարգարէի. Եւ առին զերեսուն արծաթին զգինս վաճառելոյն, զոր արկին յորդոցն Բարայէլի: 10 Եւ ետուն գնա յագարա կն բրտի, որպէս հրմայեա՛ց ինձ Տէր: 11 Եւ Յիսուս եկա՛ց առաջի դատաւորին: Եհարց գնա դատաւորն՝ եւ ասէ. Դո՛ւ ես թագաւորն հրէից: Եւ Յիսուս ասէ. Դո՛ւ ասես: 12 Եւ ի չարախաւսէ լն նորա ի քահանայապետիցն եւ ի ծերոց, ո՛չ ինչ ետ պատասխանի: 13 Յայնժամ ասէ գնա Պեղատոս. Ո՛չ լսես՝ որչափ դոքա հակառակ քո վկայեն: 14 Եւ ո՛չ ետ նմա պատասխանի՛ եւ ո՛չ բան մի, մինչեւ զարմանալ զդատաւորին յոյժ: 15 Բայց ըստ տաւնի սովո՛ր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի՛ զոր կամէին: 16 Ունէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր, որում անուն էր Յեսո՛ւ Բարա՛ բբայ: 17 Իբրեւ ժողովեցան, ասէ ցնոսա Պեղատոս. Զո՛ կամիք յերկուց աստի՛ զի արձակեցից ձեզ, զՅեսո՛ւ Բարա՛ բբա՛ եթէ զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս: 18 Քանզի զիտեր՝ թէ առ նախանձո՛ւ մատնեցին գնա: 19 Եւ մինչ նստեր յատենին, առաքեաց առ նա կի՛նն իւր՝ եւ ասէ. Չկա՛յ ինչ՝ քո եւ արդարոյն այնորիկ, զի բազում անցք անցին ընդ իս այսաւր յանուրջս վասն նորա: 20 Իսկ քահանայապետքն եւ ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդն, զի խնդրեսցեն զԲարա՛ բբայն՝ եւ զՅիսուս կորուսցնէ՛ն: 21 Պատասխանի՛ ետ դատաւորն՝ եւ ասէ ցնոսա. Զո՛ կամիք զի արձակեցից ձեզ յերկուց աստի: Եւ նոքա ասեն, զԲարա՛ բբա: 22 Ասէ ցնոսա Պեղատոս. Իսկ զի՛ արարից զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս: 23 Ասեն ամենեքեան խաչեցի՛: Եւ նա՛ ասէ. Զի՛նչ չար արար: Եւ նոքա առաւել եւս աղաղակէին եւ ասէին. Խաչեցի՛: 24 Եւ տեսեալ Պիղատոսի՛ թէ ո՛չ ինչ աւգնէ, այլ առաւել լ խռովութիւն լինի, առեալ ջոր՝

լուս՝ ց գձեռս առաջի ժողովրդեանն՝ եւ ասէ. Քաւեա՛լ եմ ես յարենէ արդարոյդ այդորիկ. դո՛ւք գիտասցիք: 25 Պատասխանի՛ ետ ամենայն ժողովուրդն՝ եւ ասէ. Արիւն դորա՛ ի վերայ մեր եւ ի վերայ որդո՛ց մերոց: 26 Յայնժամ արձակեաց նոցա զԲարա՛ բբայն. Եւ զՅիսուս գա՛ն հարեալ ետ ի ձեռս՝ զի խաչեցի՛: 27 Յայնժամ զինուորք դատաւորին առին զՅիսուս յապարանս. եւ ժողովեցին ի վերայ նորա զամենայն զգունդն. 28 Մերկացին զնա, եւ արկին զնովաւ քղամի՛ դ կարմիր: 29 Եւ բոլորեալ պսա կ ի փշոց՝ եղին ի գլուխ նորա, եւ եղեգն յաջու ձեռին նորա: Ի ծունր իջեալ առաջի նորա՝ կատակեին եւ ասէին. Ո՞ դջեր՝ թագաւոր հրէից: 30 Եւ թքեալ ի նա՝ առնուին զեղեգնն եւ ձեծէին զգլուխ նորա: 31 Եւ յորժամ ձաղեցին զնա, մերկացուցին ի նմանէ՝ զքղամիդն կարմիր՝ եւ ագուցին նմա զի՛ւր հանդերձն, եւ տարան զնա ի խա՛չ հանել: 32 Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր մի կիրենացի՝ անուն Սի՛ մովն, զնա կալան պահակ՝ զի բարձցէ՛ զխաչն նորա: 33 Եւ եկեալ ի տեղին անուանեալ Գողգոթա, որ է տեղի՛ կառափելոյ, 34 Ետուն նմա ըմպել զինի՛ ընդ լեղի՛ խառնեալ: Եւ իբրեւ ճաշակեաց, ո՛չ կամեր ըմպել: 35 Եւ հանեալ զնա ի խաչ, բաժանեցին զհանդերձսն նորա վիճակաւ. զի լցցի՛ բանն՝ որ ասացաւ ի մարգարէէն. Բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, եւ ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին: 36 Եւ նստեալ՝ պահէի՛ն զնա: 37 Եւ եղին ի վերայ զլիսոյ նորա գրեալ՝ զվնա՛ ս նորա, թէ՛ ա՛յս է Յիսուս թագաւորն հրէից: 38 Յայնժամ հանին ընդ նմա ի խաչ երկո՛ւս աւազակս, մի՛ յաջմէ՛ նորա, եւ մի՛ յահեկէ: 39 Եւ որ անցանէինն՝ հայհոյէի՛ն զնա. շարժէին զգլուխս իւրեանց, 40 եւ ասէին. Վա՛հ. որ քակէիր զտաճարն, եւ զերիս աւուրս շինէիր զնա. ապրեցո՞ զքեզ, թէ որդի ես Աստուծոյ՝ էջ ի խաչէդ: 41 Նոյնպէս եւ քահանայապետքն ձաղեին հանդերձ դարաւքն՝ եւ ասէին. 42 Չայլս ապրեցոյց, զինքն ո՛չ կարէ ապրեցուցանել. եթէ թագաւոր է Իսրայելի՛ իջցէ՛ այժմ ի խաչէդ՝ եւ հաւատասցուք դմա. 43 Եթէ յուսացաւ յԱստուած, փրկեսցէ՛ այժմ զդա՛՝ եթէ կամի զդա. քանզի ասա՛ց՝ եթէ Աստուծոյ որդի եմ: 44 Չնոյն եւ աւազակքն որ խաչեալ էին ընդ նմա, նախատէին զնա՛: 45 Եւ ի վե՛ց ժամէ՛ աւուրն՝ խաւա՛ր եղել ի վերայ ամենայն երկրի մինչեւ ցինն ժամ: 46 Եւ զինն ժաման զոչեա՛ց Յիսուս ի ձայն մե՛ծ՝ եւ ասէ. Է՛ դի, Է՛ դի, դա՛ մա սաբաքթանի: Ա՛յս ինքն Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէ՛ր թողեր զիս: 47 Ոմանք յայնցանէ որ ա՛նդն կային, իբրեւ լուան՝ ասէին. Չեղիա՛ կարդայ դա: 48 Եւ վաղվադակի ընթացաւ մի ոմն ի նոցանէ, ա՛ն սպունգ լի՛ քացախով, հարեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել լ նմա: 49 Եւ կէսքն ասէին. Թո՛ղ տեսցո՛ւք եթէ՛ գա՛յ Եղիա՛ փրկել զդա: 50 Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեաց ի ձայն մեծ, եւ արձակեալ ց զոգին: 51 Եւ ահա՛ վարագոյր տաճարին ցելա՛ւ յերկուս, ի վերուստ մինչեւ ի վայր: Եւ երկիր շարժեցա՛ւ, եւ վե՛մք պատառեցան: 52 Եւ գերեզմանք՝ բացա՛ն, եւ բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յարեան: 53 Եւ ելեալ ի գերեզմանաց յետ յարութեանն նորա, մտի՛ն ի քաղաքն սուրբ, եւ երեւեցա՛ն բազմաց: 54 Իսկ հարիւրապետն՝ եւ որ ընդ նմա պահէին զՅիսուս, իբրեւ տեսին զշարժումն եւ զեղեալն, երկեա՛ն յոյժ՝ եւ ասէն. Արդարեւ՝ Աստուծոյ որդի էր սա: 55 Էին անդ կանայք բազումք, կային ի հեռաստանէ՛ եւ հայէին, որք եկին զկնի Յիսուսի ի Գալիլէ՛ պաշտել լ զնա: 56 Յորս է՛ր Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Յովսեպ մայր, եւ մա՛յր որդուցն Չեբեղեայ: 57 Եւ իբրեւ երեկոյ՛ եղել, եկն ա՛յր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ, որում անուն էր՝ Յովսեփ. որ աշակերտեցա՛ւ իսկ Յիսուսի: 58 Սա՛ մատուցեալ առ Պեղատոս խնդրեալ ց զմարմինն Յիսուսի: Յայնժամ Պեղատոս հրամայեաց տա լ զմարմինն: 59 Եւ առեալ զմարմինն Յովսեփ՝ պատեաց սուրբ կտաւովք, 60 եւ ե՛ղ ի նո՛ր գերեզմանի՛՝ զոր փորեաց ի վիմի. եւ թաւալեցուցեալ կափարիչ դրա՛ն գերեզմանին վե՛մ մի մեծ՝ զնաց: 61 Ա՛նդ էր Մարիամ Մագդաղենացի, եւ մեւս Մարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին: 62 Եւ ի վաղիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն առ Պեղատոս, 63 եւ ասէն. Տէր՝ յիշեցա՛ք զի մոլորեցուցիչն այն՝ ասէ՛ր մինչ կենդանին էր. թէ յետ երից աւուրց յառնէ՛ մ: 64 Արդ՝ հրամայեա՛ զգուշանալ զգերեզմանին մինչեւ ցերիս աւուրս, զուցէ՛ եկեալ աշակերտքն զիշերի՛՝ զողանայցն զնա, եւ ասիցեն ժողովրդեանն, թէ յարեա՛ւ ի մեռելոց՝ եւ լինիցի յետին մոլորութիւնն չա՛ր քան զառաջինն: 65 Ասէ՛ ցնոսա Պեղատոս. Ունիք զգաւրականն, երթա՛յք զգուշացարո՛ւք որպէս եւ զիտէք: 66 Եւ նոքա երթեալ՝ զգուշացա՛ն գերեզմանին, եւ կնքեցին զվե՛մն հանդերձ գաւրականաւքն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՆՍԻ
Գլուխ ԻԸ.

1 Եւ յերեկոյի՛ շաբաթուն՝ յորում լուսանա՛յր միաշաբաթին, ե՛կն Մարիամ Մագդաղենացի, եւ մե՛ւս Մարիամն՝ տեսանէ լ զգերեզմանն: 2 Եւ ահա՛ շաժո՛ւմն մեծ եղել. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յերկնից, մատուցեալ ի բա՛ց թաւալեցոյց զվե՛մն ի դրա՛ց անտի՛՝ եւ նստէ՛ր ի վերայ նորա: 3 Եւ էր տեսի լ նորա իբրեւ

զփայլակն, եւ հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զձին: 4 Եւ յահէ՛ անտի նորա խոովեցա՛ն պահապանքն, եւ եղեն իբրեւ զմեռեալ: 5 Պատասխանի՛ ետ հրեշտակն՝ եւ ասէ ցկանայսն. Մի՛ երկնչիք դուք, գիտեմ զի զՅիսուս զխաչ ելեա լն խնդրէք: 6 Չէ՛ աստ. քանզի յարեա՛ւ որպէս ասացն: Եկա՛ յք տեսէ՛ք զտեղին ուր կայր: 7 Եւ վաղվաղակի երթա՛ յք ասացէ՛ք աշակերտացն նորա թէ յարեա՛ւ: Եւ ահա՛ յառաջանա՛յ քան զձեզ ի Գալիլեա. ա՛նդ տեսանիցէք զնա. ահա՛ ասացի՛ ձեզ: 8 Եւ ելեալ վաղվաղակի՛ ի գերեզմանէ անտի ահիւ եւ խնդութեամբ բազմաւ՝ ընթանային պատմե՛լ աշակերտացն: 9 Եւ ահա՛ պատահեա՛ց նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. Ո՞չ էք: Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա, եւ երկի՛ր պագին նմա: 10 Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. Մի՛ երկնչիք, երթա՛ յք ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն ի Գալիլեա՝ եւ ա՛նդ տեսցեն զիս: 11 Իբրեւ նոքա գնացին, ահա՛ ոմանք ի զարականացն եկին ի քաղաքն, եւ պատմեցին քահանայապետիցն զամենայն որ ինչ եղեն: 12 Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն, խորհո՛ւրդ առեալ՝ արծա՛թ յոյժ ետուն զարականացն՝ 13 եւ ասեն. Ասասցի՛ք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեա լ զիշերի գողացան զնա՛ մինչ մեք ի քո՛ւն էաք: 14 Եւ եթէ լո՛ւր լիցի այդ՝ առ դատաւորն, մե՛ք ք հաճեցուք զնա, եւ զձեզ անհո՛զս արասցուք: 15 Եւ նոցա առեալ զարծաթն, արարի՛ն որպէս ուսանն. եւ ել համբաւս այս ի հրէից՝ մինչեւ ցայսար: 16 Իսկ մետասան աշակերտքն՝ գնացին ի Գալիլեա ի լեառնն՝ ուր ժամադի՛ր եղեւ նոցա Յիսուս: 17 Իբրեւ տեսին զնա՛՝ երկի՛ր պագին նմա. եւ ոմանք յերկուացա՛ն: 18 Եւ մատուցեալ Յիսուս խաւսեցա՛ւ ընդ նոսա՝ եւ ասէ. Տուա՛ւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զի՛ս հայր, եւ ե՛ս առաքեմ զձեզ: 19 Գնացէ՛ք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէ՛ք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէ՛ք զնոսա յանուն Հաւր՝ եւ Որդոյ՝ եւ Հոգոյ սրբոյ: 20 Ուսուցէ՛ք նոցա պահե՛լ զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի ձեզ: Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձե՛զ եմ զամենայն աւուրս՝ մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

Գլուխ Ա.

1 Սկիզբն Աւետարանի Յիսուսի Քրիստոսի որդւոյ Աստուծոյ: 2 Որպէս եւ գրեալ է ի մարգարէս: Ահաւասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քոյ, որ հանդերձեցէ զճանապարհս քո առաջի քոյ: 3 Ձայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհ Տեառն, եւ ուղիդս արարէք զշաւիղս նորա: 4 Եւ եղև զի Յովհաննէս մկրտէր յանապատի, եւ քարոզէր մկրտութիւն ապաշխարութեան ի թողութիւն մեղաց: 5 Եւ երթալ յր առ նա ամենայն աշխարհն հրէաստանի, երուսաղէմացիք ամենեքեան. եւ մկրտէին ի նման ի Յորդանան գետ խոստովանեալ զմեղս իւրեանց: 6 Եւ էր Յովհաննէս զգեցեալ ստեւ ուղտու, եւ գաւտի մաշկեղէն ընդ մեջ իւր. եւ կերակուր նորա մարախն էր մեղր վայրենի: 7 Քարոզէր եւ ասէր. Գայ զաւրագոյնն քան զիս զկնի իմ, որում չէմ բաւական խոնարհել լուծանէլ զկարացս կաշկաց նորա, 8 եւ մկրտեցի զձեզ ջրով, եւ նա մկրտեցէ զձեզ հոգւով սրբով: 9 Եւ եղև յաւուրսն յայնսիկ եկն Յիսուս ի Նազարեթ գալիլէացոց, եւ մկրտեցաւ ի Յովհաննէս ի Յորդանան: 10 Եւ նոյնժամայն ընդ վերանալ ի ջրոցն, ետեսցելեալ զերկինս, եւ զհոգին Աստուծոյ իբրեւ զաղանի՝ զի իջանէր ի վերայ նորա: 11 Ձայն եղև յերկնից՝ եւ ասէ. Դո՛ւ ես որդի իմ սիրելի, ընդ քեզ հաճեցայ: 12 Եւ նոյնժամայն՝ հոգին հանէ՛ զնա յանապատ: 13 Եւ էր նա անդ զաւուրս քառասուն փորձեալ ի սատանայ: Եւ էր ընդ գազանս, եւ հրեշտակք պաշտէին զնա: 14 Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու, եկն Յիսուս ի Գալիլէա. քարոզէր զաւետարանն Աստուծոյ՝ եւ ասէր. 15 թէ կատարեալ է ժամանակ, եւ հասեալ է արքայութիւնն Աստուծոյ. ապաշխարեցէ՛ք՝ եւ հաւատացէ՛ք յաւետարանն: 16 Իբրեւ անցանէր առ ծովեզերքն գալիլէացոց, ետես զՍիմովն եւ զԱնդրէաս եղբայր Միմովնի, զի արկեալ էր նոցա ուռկանս ի ծով, քանզի ձկնորսք էին: 17 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Եկա՛յք զկնի իմ, եւ արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան: 18 Եւ վաղվաղակի թողեալ զուռկանսն, գնացին զհետ նորա: 19 Եւ մատուցեալ անտի՝ սակաւիկ մի յառաջ, ետես զՅակովբոս Չեբեդէայ՝ եւ զՅովհաննէս եղբայր նորա, եւ զնոսա ի նաւին մինչ կազմէին զուռկանս, եւ կոչեաց զնոսա: 20 Եւ վաղվաղակի թողեալ զհայրն իւրեանց Չեբեդոս ի նաւին վարձկանաւքն հանդերձ, գնացին զհետ նորա: Բ—Գ 21 Եւ մտանն ի Կափառնատում. եւ իսկ եւ իսկ ի շաբաթուն մտեալ ի ժողովուրդն, ուսուցանէր զնոսա: 22 Եւ զարմանայի՛ն ընդ վարդապետութիւնն նորա, զի ուսուցանէր զնոսա իբրեւ իշխանութեամբ՝ եւ ոչ որպէս դպիրքն: 23 Եւ էր ի ժողովրդեանն նոցա այր մի, յորում ա՛յս պիղծ գոյր ի նմա. Որ աղաղակեալ էր ասէ: 24 Թո՛ղ տուր, զի կայ մեք եւ քո Յիսուս Նազովրեցի, եկիր կորուսանէլ զմեզ. զիտե մք զքեզ ո՛վ ես, սուրբն Աստուծոյ: 25 Մաստեալ ի նա Յիսուս՝ եւ ասէ. Կարկեալ է եւ ի ի դմանէ: 26 Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ. եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ, եւ ի ի նմանէ: 27 Եւ զարմացան ամենեքին, մինչև ի հոծել ընդ միմեանս՝ եւ ասել. Ձի՛նչ է այս նոր վարդապետութիւնս, զի իշխանութեամբ եւ այսոց պղծոց սաստե, եւ հնազանդին սմա: 28 Եւ ի լուր նորա ընդ ամենայն կողմն գալիլէացոց: 29 Եւ վաղվաղակի ելեալ ի ժողովրդեանն, եկն ի տուն Միմովնի՝ եւ Անդրեայ Յակովբայ՝ եւ Յովհաննու՝ հանդերձ: 30 Եւ զոքանչ Միմովնի դուր ջերմացեալ՝ եւ վաղվաղակի ասեն ցնա վասն նորա: 31 Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ զձեռանէ նորա, եւ եթող զնա տենդն եւ պաշտէր զնոսա: 32 Եւ իբրեւ երեկոյն եղև ի մտանել արեգականն, բերին առ նա զամենայն հիւանդս եւ զղիւսհարս. 33 եւ էր ամենայն քաղաքն ժողովեալ առ դուրսն: 34 Եւ բժշկեալ ց բազում հիւանդս ի պէս պէս ախտից, եւ դէս բազումս եհան. եւ ոչ տայր իսուսել դիւացն, զի գիտէին զնա՝ թէ քրիստոսն է: 35 Եւ ընդ ա՛յց ընդ առաւուտն՝ յարուցեալ էլ եւ զնա ց յանապատ տեղի, եւ անդ կայր յաղաթա: 36 Եւ զնա ց զհետ նորա Միմովն՝ եւ որ ընդ նմայն էին: 37 Եւ իբրեւ գտին զնա՝ ասեն ցնա, թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ: 38 Եւ ասէ ցնոսա. Եկա՛յք երթիցուք եւ յա՛յլ մատուտր գեղաքաղաքսն, զի եւ ա՛նդ քարոզեցից. զի յա՛յս իսկ եկեալ եմ: 39 Եւ քարոզէր ի ժողովուրդս նոցա ընդ ամենայն գալիլէացիս, եւ դէս հաներ:

Դ 40 Գայ առ նա բորոտ մի, աղաչէր ի ծունր իջանէր՝ եւ ասէր. Տէր՝ եթէ կամիս, կա՛րաւ ես զիս բժշկել: 41 Իսկ Յիսուս գթացեալ՝ ձգեալ ց ձեռն, մերձեցաւ ի նա՝ եւ ասէ ցնա, կամիմ սրբեաց: 42 Եւ իբրեւ ասացն ցնա, վաղվաղակի զնաց ի նման բորոտութիւնն, եւ սրբեցաւ: 43 Եւ սաստեալ նմա՝ եհան զնա արտաքս վաղվաղակի, եւ ասէ ցնա: 44 Ձգո՛յ լէր, մի՛ ումեք ինչ ասիցես. այլ ե՛րթ ցոյց զքեզ քահանային. եւ մատուցան սրբութեան քոյ պատարագ՝ զոր հրամայեալ ց Մովսէս ի վկայութիւն նոցա: 45 Եւ նա ելեալ սկսաւ

քարոզել լոյժ, եւ հոչակ հարկանել զբանն, մինչ ո՛չ եւս կարաւոյ լինել նմա յայտնապէ՛ս ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ յանապատ տեղիս էր. եւ գայի՛ն առ նա յամենայն կողմանց:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Բ.

1 Եւ մտեալ դարձեալ ի Կափառնաում, յետ ւաւորց 2 լո՛ւ եղեւ եթէ ի տա՛ն եւ ժողովեցա՛ն բազումք՝ մինչեւ տեղի եւս ո՛չ լինել՝ եւ ո՛չ առ դրանն. եւ խաւսէ՛ր նոցա զբանն:

3 Եւ գային առ նա՛ քերէին անդամալոյժ մի բարձեալ լ ի չորից: 4 Եւ իբրեւ ո՛չ կարէին մերձենալ առ նա՛ յամբոխէ անտի, քակեցին զարկն ուր էր Յիսուս, եւ բացեալ զառաստաղն՝ իջուցի՛ն զմահիճսն յորում կայր անդամալոյժն: 5 Եւ Տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդամալոյժն. Ո՛րդեակ թողեալ լ լիցին քեզ մեղք քո: 6 Եւ էին ոմանք ի դպրաց անտի՝ որ ա՛նդ նստէին. եւ խորհէին ի սիրտս իւրեանց. 7 Ձի՛նչ է այս՝ որ խաւսի սա զհայեղութիւնս. ո՛վ կարէ թողուլ զմեղս, եթէ ոչ՝ մի՛ Աստուած: 8 Եւ զհտա՛ց Յիսուս յոգի իւր՝ թէ այնպէս խորհին ի սիրտս իւրեանց, եւ ասէ. Ձի՛ խորհիք զայդ ի սիրտս ձեր: 9 Ձի՛նչ դիւրին է ասել ցանդամալոյժն՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի՛ առ զմահիճսն քո եւ ե՛րթ ի տուն քո: 10 Այլ զի զհտասցիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ ի վերայ երկրի՝ թողո՞ւլ զմեղս: Ասէ ցանդամալոյժն. 11 Քե՛զ ասեմ, արի՛ առ զմահիճսն քո՝ եւ ե՛րթ ի տուն քո: 12 Եւ յարեալ ւ. եւ վաղվաղակի առեալ զմահիճսն, ե՛լ առաջի ամենեցուն. մինչեւ զարմանալ լ ամենեցուն՝ եւ փառաւոր առնել զԱստուած՝ եւ ասել, թէ այսպիսի ինչ երբէք՝ ո՛չ տեսաք: 13 Եւ ե՛լ դարձեալ ի ծովեզրն, եւ ամենայն ժողովուրդն գա՛յր առ նա. եւ ուսուցանէ՛ր զնոսա:

14 Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես զՂէւի՛ Ալփեայ՝ զի նստէ՛ր ի մաքսաւորութեան եւ ասէ ցնա. Ե՛կ զկնի իմ: Եւ յարուցեալ զնա՛ց զկնի նորա: 15 Եւ եղեւ ի բազմելն նորա ի տան նորա, եւ բազում մաքսաւոր քք եւ մեղաւորք բազմեալ լ էին ընդ Յիսուսի՝ եւ ընդ աշակերտսն նորա. քանզի էին բազումք՝ որ երթային զհետ նորա: 16 Իսկ դպիրքն եւ փարիսեցիք իբրեւ տեսին՝ թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս, ասեն ցաշակերտսն նորա. զի՛ է՛ զի ընդ մեղաւորս եւ ընդ մաքսաւորս ուտէք եւ ըմպէք: 17 Իբրեւ լուա Յիսուս՝ ասէ՛ ցնոսա. Ո՛չ ինչ է պիտոյ բժիշկ ողոց, այլ հիւանդա՛ց եւ ո՛չ եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս:

18 Եւ էին աշակերտքն Յովհաննու եւ փարիսեցիքն ի պա՛հս. զա՛ն եւ ասեն ցնա, ընդէ՛ր աշակերտքն Յովհաննու՝ եւ փարիսեցիքն պահեն, եւ քո՛ աշակերտքդ ո՛չ պահեն: 19 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Մի՛ եթէ մա քթ ինչ իցէ որդոց առագաստի՝ մինչ ընդ նոսա՛ իցէ փեսայն՝ պահե՛լ. ցորքան ընդ իւրեա՛նս ունիցին զփեսայն, ո՛չ է մա քթ պահել: 20 Այլ եկեցե՛ն նաւորք՝ յորժամ վերացի ի նոցանէ փեսայն, եւ ապա՛ պահեցեն յաւո՛ւրն յայնմիկ: 21 Ո՛չ ոք կապերտ նո՛ր անթա՛ փարկանէ ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ՝ առնո՛ւ լոյսութեամբն իւրով նորն ի հնոյ անտի, եւ չա՛ր եւս պատառումն լինի: 22 Եւ ո՛չ ոք արկանէ զինի նոր՝ ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ զինին զտիկսն, զինի հեղու, եւ տիկքն կորնչի՛ն. այլ զինի նոր՝ ի տիկս նո՛րս արկանելի է: 23 Է՛ Եւ եղեւ նմա ի շաբաթու անցանէ լ ընդ արտորայս. եւ աշակերտքն ի զնալն իւրեանց սկսան հա՛ սկ կորզել եւ ուտել: 24 Եւ փարիսեցիքն՝ ասեն ցնա. Տես՛ ս՝ զինչ գործեն աշակէ րտքն քո ի շաբաթուս գոր չէ՛ արժան: 25 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ո՛չ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր՝ գոր արա րն Դաւիթ յորժամ պիտոյն եղեւ, եւ քաղցեալ՝ նա եւ որ ընդ նմայն էին: 26 Ձիա՛րդ եմուտ ի տունն Աստուծոյ առ Աբիաթարա՛ւ քահանայապետի, եւ զհացսն զառաջաւորութեան եկեր՝ եւ ե՛տ եւ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. գոր ո՛չ էր արեւն ուտել, բայց միայն քահանայիցն: 27 Եւ ասէ ցնոսա. Շաբաթ՝ վասն մարդոյ՛ն եղեւ, եւ ո՛չ եթէ մարդ վասն շաբաթու, 28 ապա ուրեմն՝ տէ՛ր է որդի մարդոյ՛ն եւ շաբաթու:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Գ.

1 Եւ եմուտ միւսանգամ ի ժողովուրդն. եւ է՛ր անդ ա՛յր մի՛ որոյ ձեռն իւր գաւսացեալ լ էր: 2 Եւ սպասէին նմա՛ եթէ բժշկեցէ՛ զնա ի շաբաթուն. զի չարախաւսեցե՛ն զնմանէ: 3 Եւ ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռնն գաւսացեալ էր. Արի՛ ա՛նց ի մէջ: 4 Եւ ասէ ցնոսա. Ձի՛նչ արժան է ի շաբաթու, բարի՛ ինչ գործել՝ եթէ չա՛ր առնել, ոգի մի ապրեցուցանէ լ եթէ կորուսանել: Եւ նոքա լոցեցի՛ն: 5 Եւ հայեցեալ Յիսուսի զնոքաւք լի՛ ցասմամբ, տրտմեալ վասն կուրուրեան սրտից նոցա, ասէ ցայրն. Ձգեա՛ զձեռն քո: Եւ նա ձգեաց, եւ ողջացա՛ւ ձեռն նորա: 6 Եւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի փարիսեցիքն հերովդիանսաւքն հանդերձ, խորհուրդ առնէին վասն նորա՝ թէ

զիս թող կորուսեցն գնա: 7 Իսկ Յիսուս աշակերտաւքն իւրովք գնաց ի ծովեզրն: Եւ բազում ժողովուրդ ի գալիլեացոց երթային զհետ նորա. եւ ի Հրէաստանէ, 8 եւ յԵրուսաղէմէ եւ յայնկոյս Յորդանանու, եւ որք ի Տիրոսէ եւ ի Սիդովնէ. բազում ժողովուրդ իբրեւ լսէին որչափ ինչ առնէր, գային առ նա: 9 Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր. զի նաւա կ'մի պատրաստական կայցէ նմա վասն ամբոխին՝ զի մի՛ նեղեցն գնա: 10 Քանզի զբազումս բժշկեաց մինչ գալ խոնել գնովա՝ զի մերձեցին առ նա, որք ունէին ախտս ինչ: 11 Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին գնա, անկանէին առաջի նորա, աղաղակէին եւ ասէին. 12 թէ դո՛ւ ես որդի Աստուծոյ. եւ նա՛ յո՛ժ սաստեր նոցա, զի մի՛ յայտնի առնիցեն գնա:

13 Ելանէ ի լեառն՝ եւ կոչէ՛ առ ինքն գորս ինքն կամեցաւ. եւ չոգան առ նա: 14 Եւ արա՛ր երկոտասանս՝ զի իցեն գնովա, եւ զի առաքեցէ՛ գնոսա քարոզել. 15 եւ ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս՝ եւ հանելոյ զղեւ: 16 Եւ ե՛ղ անուն Սիմովնի՛ Պե տրոս. 17 եւ Յակովբո՛ւ Չեբեդէայ՝ եւ Յովհաննո՛ւ եղբարն Յակովբայ՝ ե՛ղ նոցա անուանս Բաներեզէ՛ս, որ է՛ որդիք որոտման, 18 եւ զԱնդրէ՛աս, եւ զՓիլի՛պպոս, եւ զԲարթողովմէ՛ոս, եւ զՄատթէ՛ոս զմաքսատրն, եւ զԹո՛վմաս, եւ զՅակո՛վբոս Ալփեայ, եւ զԹաղէ՛ոս, եւ զՍի՛մովն Կանանանացի. 19 եւ զՅո՛ղայ սկարիովացի, որ եւ մատնեացն գնա. 20 Գան ի տուն, եւ գայ միւսանգամ ընդ նոսա ժողովուրդն. մինչ զի եւ հաց եւս՝ ո՛չ ժամանել ուտել նոցա: 21 Եւ իբրեւ լուան որ իւրքն էին՝ ելին ունէ՛լ գնա, զի համարէին թէ մոլեգնեալ լիցէ: 22 Եւ դպիրքն՝ որ յԵրուսաղէմէ իջեալ էին, ասէին թէ Բէեզդեբո՛ւղ գոյ ի դմա, եւ իշխանա՛ւ զիւացն հանէ դա զղեւ: 23 Եւ կոչեցեալ գնոսա առ ինքն, առակա՛ւք խաւսեր ընդ նոսա. Զիս թող կարէ սատանայ զսատանայ հանել. 24 եւ արդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն իւր բաժանեցի, ո՛չ կարէ կալ թագաւորութիւնն այն: 25 Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանեցի, ո՛չ կարէ կալ տունն: 26 Եւ եթէ սատանայ ի վերայ անձին իւրոյ յարեաւ՝ եւ բաժանեալ իցէ, ո՛չ կարէ կալ. այլ վախճանեալ է: 27 Այլ ո՛չ որ կարէ զկարասի՛ հզարի մտեալ ի տուն նորա աւար հարկանել, եթէ ոչ նախ զհզարն կապիցէ, եւ ապա՛ գտուն նորա աւար հարկանիցէ: 28 Ամէն ասէ՛մ ձեզ, զի ամենայն թողցի՛ որդւոց մարդկան մեղք՝ եւ հայիոյութիւնք՝ ո՛րչափ եւ հայիոյեցեն, 29 բայց որ հայիոյեցէ՛ զհոգին սուրբ, ո՛չ ունիցի թողութիւն յաւիտեան, այլ պարտապա՛ն լիցի յաւիտենիցն մեղաց: 30 Զի ասէին՝ թէ ա՛յս պիղծ գոյ ի նմա: 31 Գա՛ն եղբարքն եւ մայր նորա, եւ արտաքոյ կացեալ յղեցին եւ կոչէին գնա: 32 Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ գնովա նստեր. եւ իբրեւ ասացին ցնա, ահաւասիկ մայր քո եւ եղբարք քո՛ կան արտաքոյ, եւ խնդրեն զքեզ: 33 Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Ո՛վ է իմ մայր՝ կամ եղբարք: 34 Հայեցաւ շուրջ զիւրեւ զաշակերտսն զի նստէին, եւ ասէ. Ահա՛ւասիկ մայր իմ, եւ եղբարք իմ: 35 Զի որ առնէ զկամս Աստուծոյ, նա՛ է իմ եղբայր՝ եւ քո՛յր եւ մայր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

Գլուխ Դ.

1 Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել առ ծովեզրերն. եւ խոնեցան գնովա ժողովուրդք բազումք, մինչեւ ի նա՛ւ մտանել նմա, եւ նստել լի ծովուն. եւ ամենայն ժողովուրդքն զծովեզրերն՝ զցամաքն ունէին: 2 Եւ ուսուցանէր գնոսա առակաւք բազում ինչ:

Եւ ասէր նոցա ի վարդապետութեան իւրում: 3 Լսէ՛ք ահաւասիկ ել սերմանաւղ սերմանէ՛լ: 4 Եւ եղև ի սերմանելն, ոմն անկաւ առ ճանապարհաւ, եւ եկն թռչուն եւ եկել ը գնա: 5 Եւ այլն անկաւ յապառաժի՛ ուր ո՛չ գոյր հող բազում. եւ վաղվաղակի՛ բուսաւ: Քանզի ո՛չ գոյր հիւթ երկրին, 6 եւ յորժամ ծագեաց արեւ՝ ջեռաւ, եւ զի ո՛չ գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ: 7 Եւ այլն անկաւ ի մէջ փշոց. ելին փուշքն եւ հեղձուցին գնա, եւ պտուղ ո՛չ ետ: 8 Եւ այլն անկաւ յերկիր բարւոք. եւ ելեալ աճեցեալ տայր պտո՛ղ, եւ բերեր ընդ միոյ՝ երեսուն, եւ ընդ միոյ՝ վաթսուն, եւ ընդ միոյ՝ հարեր: 9 Եւ ասէր. որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ: 10 Եւ իբրեւ եղև առանձինն, հարցին ցնա որ գնովան էին աշակերտաւքն հանդերձ՝ զառակսն: 11 Եւ ասէ ցնոսա. Զեզ տուեալ է զհտէ լ զխորհուրդս արքայութեան Աստուծոյ: Բայց նոցա որ արտաքինքն են՝ ամենայն ինչ առակաւք լինի: 12 Զի տեսանելով տեսցեն՝ եւ մի՛ տեսցեն, եւ լսելով լուիցեն՝ եւ մի՛ իմացին զի մի՛ երբէք դարձցին՝ եւ թողցին նոցա: 13 Եւ ասէ ցնոսա. Ո՛չ զհտէք զառակս գայս, եւ զիս թող զամենայն առակսն զհտիցէք: 14 Որ սերմանէն՝ զբանս սերմանէ: 15 Եւ նոքա են որ առ ճանապարհան, ուր բանս սերմանի. եւ յորժամ լսեն գնա, գայ սատանայ՝ եւ հանէ՛ զբանս սերմանեալ ի սիրտս նոցա: 16 Եւ նոքա են որ յապառաժին սերմանեցան. որք յորժամ լսիցեն զբանն, վաղվաղակի խնդութեամբ ընդունին: 17 Եւ զի ո՛չ ունին արմատս յանձինս, այլ առ ժամանակ մի են. ապա ի հասանել նեղութեան կամ հալածման վասն բանին, վաղվաղակի՛ գայթազդին: 18 Իսկ որ ի մէջ փշոցն սերմանեցան, նոքա են՝ որ իբրեւ զբանս լսեն, 19 եւ հոգք աշխարհիս, եւ պատրանք

մեծութեան մտանէն եւ հեղձուցանէն զբանն՝ եւ անպտո՛ւղ լինի: 20 Եւ նոքա են որ յերկիրն բարուք սերմանեցան, որք լսեն զբանն՝ եւ ընդունի՛ն, եւ տան պտո՛ւղ, ընդ միոյ՝ երեսուն, եւ ընդ միոյ՝ վաթսուն, եւ ընդ միոյ՝ հարեւր: Դ—է 21 Գ Բ—է Եւ ասէ ցնոսա. Մի եթէ՛ զայ ճրագ զի ընդ գրուանաւ դնիցի, կամ ընդ մահճաւք. ոչ ապաքէն ի վերայ աշտանակի դնիցի: 22 Զի՛ չէ՛ ինչ ի ծածուկ, որ թէ՛ ո՛չ յայտնեսցի. եւ ո՛չ եղև ինչ գաղտնի, եթէ՛ ո՛չ ի յա՛յտ գայցէ: 23 Եթէ՛ որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ՛: 24 Եւ ասէ ցնոսա. Տեսէ՛ք զինչ լսէք, եւ յաւելցի՛ ձեզ որոց լսէք. որով չափով չափէք՝ նովի՛ն չափեսցի՛ ձեզ: 25 Որ որ ունիցի՛ տացի՛ նմա. եւ որ ո՛չն ունիցի, եւ գոր ունին՝ բարձցի՛ ի նմանէ: 26 Եւ ասէր. Ա՛յսպէս է արքայութիւն Աստուծոյ. որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկրի. 27 եւ ննջիցէ, եւ յառնիցէ զցա՛յգ եւ զցերեկ. եւ սերմանիքն բուսանիցին եւ աճիցեն. եւ նա ո՛չ գիտէ՛ 28 թէ՛ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ՛ զիստն, եւ ապա՛ զհասկն, եւ ապա՛ ցորեան ասոք ի հասկին: 29 Այլ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ. զի հասեալ են հունձք: 30 Եւ ասէր. Ո՛ւմ նմանեցուցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ առակաւ՝ առակեսցուք զնա: 31 Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագո՛յն է քան զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի: 32 Եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի եւ լինի մե՛ծ քան զամենայն բանջար եւ արձակէ՛ ոստս մեծամեծս, մինչեւ բաւակա՛ն լինել ընդ հովանեաւ նորա թոչնոց երկնից բնակէ: 33 Եւ այնպիսի՛ առակաւք խաւսեր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարա՛ւղ լինէին լսել. 34 եւ առանց առակի ո՛չինչ խաւսեր ընդ նոսա: Բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէ՛ր զամենայն:

35 Եւ ասէ ցնոսա յաւուր յայնմիկ՝ իբրեւ ընդ երեկս լինէր. Եկայք անցցո՛ւք յա՛յն կողմն: 36 Թողուն զժողովուրդն, եւ առնո՛ւն զնա նաւա՛ն հանդերձ, եւ զայլ էս նաւսն որ էին ընդ նմա: 37 Եւ լինէր մրրիկ մեծ հողմոյ, եւ զալիսն ի նա՛ւն զեղոյր մինչ գրեթէ լի՛ իսկ լինել: 38 Եւ ինքն ննջէ՛ր ի խելս նաւին ի վերայ բարձի: Զարթուցանէին զնա՛՝ եւ ասէին. Վարդապե՛տ ո՛չինչ է քեզ փոյթ, զի կորնչիմք աւասիկ: 39 Եւ զարթուցեալ սաստեա՛ց հողմոյն, եւ ծովուն՝ ասէ. Դադարեա՛ կարկեա՛ց. Եւ դադարեաց հողմն, եւ եղև խաղաղութիւն մեծ: 40 Եւ ասէ ցնոսա. Ընդէ՛ր այդպէս վատապիրտք էք, չե՛ւ էս ունիք հաւատս: Եւ երկեան երկե՛ւղ մեծ, եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՛րք արդէւք իցէ սա, զի եւ հո՛ղմ եւ ծո՛վ հնազանդին ամա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Ե.

1 Եւ ե՛կն յայնկոյս ծովուն՝ յաշխարհն գերգեսացուց: 2 Եւ ընդ ելանելն նորա ի նաւէ անտի, պատահեաց նմա այր մի ի գերեզմանացն՝ գոր ունէր ա՛յս պիղծ: 3 Որոյ եւ բնակութիւնն իւր իսկ՝ ի գերեզմանս էր. եւ ո՛չ շղթայի՛ ւր որք էս՝ կարէր կապել զնա. 4 վասն բազում անգամ ոտնկապովք եւ շղթայի՛ ւր կապելոյ, եւ խզելոյ ի նմանէ զշղթայսն, եւ զոտնկապսն խորտակելոյ. եւ ո՛չ որք կարէր պարտել զնա. 5 քանզի հանապազ զցայ յգ եւ զցերեկ ի գերեզմանս եւ ի լերինս աղաղակէր, եւ կոծէր զանձն իւր քարամբք: 6 Իբրեւ տես զՅիսուս ի հեռաստանէ, ընթացաւ եւ երկի՛ր եպագ նմա: 7 Աղաղակեաց ի ձայն մեծ՝ եւ ասէ. Զի՛ կայ ի՛մ եւ քո՛՝ Յիսուս որդի՛ Աստուծոյ բարձրելոյ. երդմնեցուցանէ մ՛զքեզ յԱստուած, մի՛ տանջեր զիս: 8 Քանզի ասէր ցնա. Ել ա՛յտ պիղծ ի մարդոյ այտի: 9 Եւ հարցանէր ցնա՛՝ թէ՛ զի՛նչ անուն է քո: Եւ ասէր ցնա. Լեզե՛ն վն է անուն իմ, քանզի բազումք եմք: 10 Եւ աղաչէին զնա յոյժ, զի մի՛ առաքեսցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն: 11 Եւ ա՛նդ էր առ լերամբն՝ երամակ մի խոզաց արաւտական մեծ: 12 Աղաչեցին զնա ամենայն դէքն՝ եւ ասէն, առաքե՛ա զմեզ ի խոզսն, զի մտցո՛ւք ի նոսա: 13 Եւ հրամայեաց նոցա: Եւ իբրեւ ելին ա՛յսքն պիղծ՝ մտի՛ն ի խոզսն, եւ դիմեա՛ց երամակն ի դարէ անտի ի ծովն. էին իբրեւ երկու հազարք, եւ հեղձնուին ի ծովուն: 14 Եւ խոզարածքն փախեա՛ն, եւ պատմեցին ի քաղաքին եւ յազարակս՝ եւ ելին տեսանէ՛լ զինչ իցէ որ գործեցան: 15 Գան առ Յիսուս, եւ տեսանէն զդիւահարն զի նստէր զգեցեալ եւ զգաստացեալ, որ ունէր զլեզեռնն. եւ զահի՛ հարան: 16 Եւ պատմեցին նոցա՛՝ որոց տեսեալն էր, թէ՛ զի՛նչ եղև այսահարին, եւ զի՛նչ վասն խոզիցն: 17 Եւ սկսան աղաչել զնա՛՝ զնա լի սահմանաց նոցա: 18 Եւ իբրեւ եմուտ նա ի նա՛ւն, աղաչէր զնա դիւահարն՝ զի ընդ նմա՛ իցէ: 19 Եւ Յիսուս ո՛չ ետ նմա թոյլ, այլ ասէ ցնա. Ե՛րթ ի տուն քո առ ընտանիս քո, եւ պատմեա՛ նոցա, որ ինչ միանգամ Տէր արա՛ր քեզ՝ եւ ողորմեցաւ քեզ: 20 Եւ չոգա՛ւ եւ սկսաւ քարոզել լի Դեկապոլին, գոր ինչ արա՛ր նմա Յիսուս. եւ ամենեքին զարմանայի՛ն: 21 Եւ իբրեւ ա՛նց Յիսուս միւսանգամ յա՛յն կողմն՝ ժողովեցա՛ւ առ նա ժողովո՛ւրդ բազում, եւ է՛ր առ ծովեզերքն:

22 Եւ ահա մի ի ժողովրդապետացն գայր, որում անուն էր Յայրոս. իբրեւ ետես գնա՝ անկա՛ւ առ ոտս նորա. 23 աղաչէր գնա յոյժ եւ ասէր, թէ դուստր նորա մե՛րձ է ի մահ, զի եկեալ դնիցէ նմա ձեռն, որպէսզի ապրեսցի եւ կեցցէ՛. 24 Եկ գնա՛ ց ընդ նմա: Երթայր եւ ժողովորդ բազում զհետ նորա, եւ նեղէին գնա:

25 Եւ կի՛ն մի՛ էր ի տեռատեսութեան արեան զերկոտասան՝ ամ, 26 եւ յոյժ վշտացեալ ի բազում բժշկաց, եւ ծախեալ զինչս իւր զամենայն, եւ չէ՛ր ինչ աւգտեալ, այլ է՛ւս առաւել զայրացեալ: 27 Իբրեւ լուաւ զՅիսուսէ, եկն ի մէջ ամբոխին յետոյ՝ եւ բո՛ւոն եհար զհանդերձէ՛ նորա: 28 Քանզի խորհէր ի մտի, թէ միայն մերձեցայց ի հանդերձս նորա՝ փրկեցա՛յց: 29 Եւ վաղվաղակի ցամաքեցա՛ւ աղբեր արեան նորա. եւ զհտա՛ ց ի մարմին իւր՝ թէ բժշկեցա՛ւ ի տանջանացն: 30 Եւ անդէն վաղվաղակի՛ զհտա՛ ց Յիսուս յանձն իւր զգաւրութիւնն որ է՛լ ի նմանէ, դարձա՛ւ յամբոխն եւ ասէ. Ո՛վ մերձեցաւ ի հանդերձս իմ: 31 Եւ ասեն ցնա աշակերտքն տեսանէս զի ամբոխը նեղէ՛ զքեզ, եւ ասես թէ՛՜ ո՛վ մերձեցաւ ի հանդերձս իմ: 32 Եւ շուրջ հայէր տեսանել թէ ո՞ զայն արար: 33 Եւ կինն՝ զարհուրեալ եւ դողացեալ վասն որոյ զա՛ղտն արար. քանզի զհտէ՛ր զինչ եղէ նմա: Եկն՝ անկա՛ւ առաջի նորա, եւ ասաց զամենայն իրսն ստուգութեամբ: 34 Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա. Դո՛ւստր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ. ե՛րթ ի խաղաղութիւն, եւ եղիջի՛ր ո՛ղջ ի տանջանաց քոց: 35 Զ Մինչ դեռ նա զա՛յն խաւեր, զա՛ն ոմանք ի տանէ ժողովրդապետին՝ եւ ասեն, թէ դուստրն՝ քո մեռա՛ւ, զի՞՛ եւս աշխատ առնես զվարդապետոյ: 36 Իսկ Յիսուս իբրեւ լուաւ զբա՛նն ասացեալ, ասէ՛՜ ցժողովրդապետն. Մի՛ երկնչիր, բայց միայն՝ հաւատա՛ւ: 37 Եւ ո՛չ գոք երող ընդ իւր երթալ, բայց միայն զՊե՛տրոս եւ զՅա՛կովբոս եւ զՅովհա՛ննէս՝ զեղբայրն Յակովբայ: 38 Գա՛յ ի տուն ժողովրդապետին, եւ տեսանէ՛ ամբոխ յոյժ, եւ լալակա՛նս եւ աղաղակ յոյժ: 39 Եւ մտեալ ի ներքս՝ ասէ ցնոսա. Զի՛ խոռվեալ էք եւ լայք, մանուկն ո՛չ է մեռեալ, այլ ննջէ: 40 Եւ ծաղր առնէին գնա: Եւ նորա հանեալ արտաքս զամենեսեան, առնո՛ւ ընդ իւր զհայր մանկանն եւ զմայր, եւ զնոսա որ ընդ նմայն էին, եւ մտանէ՛՜ ուր դնէր մանուկն: 41 Եւ կալեալ զձեռանէ՛ մանկանն՝ ասէ ցնա. Տա՛ լիթա կո՛ւմի: Որ թարգմանի. Աղջի՛կ դու՛՝ քե՛զ ասեմ արի՛: 42 Եւ վաղվաղակի՛ յարեաւ աղջիկն, եւ գնայր. քանզի էր ամա՛ց իբրեւ երկոտասանից. եւ զարմացան մեծա՛ւ զարմանալեալք: 43 Եւ պատուէ՛ր տայր նոցա յոյժ, զի մի՛՜ ոք զհտասցէ զայն. եւ ասաց՝ տալ նմա ուտե՛լ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Զ.

1 Եւ է՛լ անտի, ե՛կն ի գաւառ իւր, եւ երթային զհետ նորա աշակերտքն իւր: 2 Եւ եղև ի շաբաթուն՝ սկսաւ ուսուցանէ՛լ ի ժողովրդեանն: Եւ բազումք իբրեւ լսէին՝ զարմանային ընդ վարդապետութիւնն նորա, եւ ասէին. Ուստի՞ է սմա այս, կամ զի՛նչ է իմաստութիւնս որ տուեալ է սմա. զի զաւրութիւնք այսպիսի՛ք ի ձեռաց սորա լինիցին: 3 Ո՛չ սա է մանուկ հիւսանն, եւ որդին Մարեմայ, եղբայր Յակովբայ՝ եւ Յովսէայ՝ եւ Միմովնի. եւ չիցէ՛ն քորքն դորա ա՛ստ առ մեզ: Եւ զայթազդէին ի նա: 4 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Ոչ է մարգարէ՛ անարգ, բայց եթէ ի գաւառի՛ իւրում, եւ յազգասոհմի, եւ ի տա՛ն իւրում: 5 Եւ ո՛չ կարէր անդ՝ եւ ո՛չ մի ինչ զաւրութիւն առնել, բայց սակաւ հիւանդաց ձեռն եղեալ՝ բժշկէ՛ր զնոսա: 6 Եւ զարմանա՛յր վասն անհաւատութեան նոցա:

7 Եւ շրջէր շուրջ զգաւառաւքն, եւ ուսուցանէր: 7 Եւ կոչեա՛ց առ ինքն զերկոտասանսն, եւ սկսաւ առաքե՛լ զնոսա երկուս երկուս. եւ տայր նոցա իշխանութիւն ի վերայ այսոց պղծոց: 8 Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛ ինչ բարձցեն ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազա՛ն. մի՛ պարկ, մի՛ հաց, մի՛ պղինձ ի գաւտիս: 9 Այլ ազանել հողաթա՛ փս, եւ մի՛ զգեւուցուք ասէ՛՜ երկուս պարեգաւտա: 10 Եւ ասէ՛ր ցնոսա. Յոր տուն մտանիցէք, անդէ՛ն աւթեվանս կալջի՛ք՝ մինչեւ ելանիցէք անտի: 11 Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ, եւ ո՛չ լուիցեն ձեզ, յորժամ ելանիցէք անտի՝ թաւթափեսջի՛ք զփոշի ոտից ձերոց ի վկայութիւն նոցա: 12 Եւ ելեալ քարոզէին՝ զի ապաշխարեսցէ՛ն. 13 եւ դէ՛ւս բազումս հանէին՝ եւ ածանէին իւրով զբազում հիւանդս, եւ բժշկէի՛ն զնոսա:

14 Եւ լուա՛ւ արքայ շերովդէս. քանզի յայտնի եղև անուն նորա. եւ ասէր, թէ Յովհաննէս մկրտիչ յարեա՛ւ ի մեռելոց, եւ վասն ա՛յնորիկ զաւրութիւնք լինին նովա: 15 Ա՛յլք ասէին՝ թէ Եղիա՛ իսկ այլքն թէ մարգարէ՛ է, կամ թէ՛ իբրեւ զմի՛ ի մարգարէից: 16 Իբրեւ լուաւ շերովդէս, ասէ. Զորոյ՛ է ս զգլուխն հասի զՅովհաննէս, սա՛ է՛ նա յարեա՛ւ ի մեռելոց: 17 Զի ինքն շերովդէս առաքեաց կալաւ զՅովհաննէս, եւ կապեա՛ց զնա եւ ե՛ղ ի բանտի, վասն շերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբար նորա, քանզի նա կին արար գնա: 18 Քանզի ասէր Յովհա՛ննէս ցշերովդէս թէ ո՛չ է արեւն քեզ ունել զկի՛ն եղբար քոյ: 19 Եւ շերովդիա ոխացեա՛լ էր ընդ նմա՝ եւ կամէր սպանանէ՛լ զնա, եւ ո՛չ կարէր: 20 Զի շերովդէս՝ երկնչէ՛ր ի Յովհաննէս. քանզի զհտէր գնա այր արդա՛ր

եւ սուրբ. եւ սպասէ՛ր նմա. եւ լուեալ ի նմանէ՛ բազում ինչ՝ առնէ՛ր, եւ քաղցրութեամբ՝ լսէր նմա: 21 Իբրեւ ա՛ւր մի լինէր պարապոյ, յորժամ ընթրի՛ս տայր Հերովդէս՝ յաւուր ծննդոց իւրոց, նախարարա՛ց իւրոց եւ հազարապետաց եւ մեծամեծա՛ց գալիլէացոց 22 եւ ի մտանել դստերն Հերովդիայ եւ ի կաքաւել, հաճո՛յ եղեւ Հերովդի եւ բազմականացն: Ասէ՛ թագաւորն ցաղջիկն. Խնդրեա՛ յինէն՝ գոր ինչ կամիս, եւ տա՛ց քեզ: 23 Եւ երդուաւ նմա բազում անգամ, թէ գոր ինչ եւ խնդրեսցե՛ս ոչ յինէն, տա՛ց քեզ՝ մինչեւ ցկէ՛ս թագաւորութեան իմոյ: 24 Նա՛ ելեալ ասէ՛ ցմայր իւր. Զի՛նչ խնդրեսցից: Եւ նա՛ ասէ, զգլո՛ւն Յովհաննու մկրտիչ: 25 Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ թագաւորն՝ ասէ՛. Կամիմ՝ զի այժմ տացե՛ս ինձ վաղվաղակի ի վերայ սկտեղ զգլուխն Յովհա՛ննու մկրտչի: 26 Եւ տրտմեցաւ լ յոյժ թագաւորն, այլ վասն երդմանցն՝ եւ կոչնականացն՝ ո՛չ կամեցաւ անարգել զնա. 27 եւ առաքեաց վաղվաղակի թագաւորն՝ դահիճ, եւ հրամայեաց բերել լ զգլուխն նորա: Եւ չոգաւ ի զխատեաց զնա ի բանտին. 28 եւ երէ՛ր զգլուխն նորա սկտեղը՝ եւ ե՛տ ցաղջիկն: Եւ աղջիկն տարաւ՝ ե՛տ մաւր իւրում: 29 Իբրեւ լուան աշակերտքն նորա, եկին՝ բարձին զմարմինն՝ եւ եղին ի գերեզմանի:

30 Ժողովեցան առաքելաւքն առ Յիսուս, եւ պատմեցին նմա զամենայն ինչ գոր արարին եւ գոր ուսուցին: 31 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Եկա՛յ յք դուք առանձինն յանապատ տեղի, եւ հանգիջի՛ք սակաւ լ մի: Զի էին բազումք որ երթային եւ գային, եւ հա՛ց անգամ՝ չժամանակին ուտել: 32 Եւ գնացին նաւու յանապատ տեղի առանձինն: 33 Եւ տեսին զնոսա զի երթային, եւ զգացին նա բազումք. եւ հետի յամենայն քաղաքաց խո՛ւռն ընթանային անդր, եւ մերձենային առ նոսա: 34 Եւ ելեալ ետես ամբոյս բազում, եւ զթացաւ ի նոսա զի էին իբրեւ ոչխարք՝ որոց ո՛չ իցէ հովիւ: Եւ սկսաւ ուսուցանել լ զնոսա յոյժ:

35 Եւ իբրեւ բազում ժա՛մ եղեւ, մատուցեալ աշակերտքն՝ ասէին. Տեղիս՝ անապատ է, մինչդեռ աւուր կայ, 36 արձակեա՛ զժողովուրդոք, զի երթեալ շուրջ յազարակս եւ ի գեղս՝ գնեսցե՛ն իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ՝ ինչ ուտել ո՛չ ունին: 37 Նա՛ պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. Դո՛ւք տուր դոցա՛ ուտել: Ասեն ցնա՛ երթիցուք զնեսցուք երկերի՛ր դահեկանի հաց, եւ տացո՛ւք դոցա ուտել: 38 Ասէ ցնոսա. Քանի՞ նկանակ ունիք, երթայք տեսէ՛ք: Իբրեւ զհտացին, ասեն ցնա. Հի՛նգ. եւ երկուս ձկունս: 39 Եւ հրամայեաց նոցա բազմել լ երախա՛նս երախանս ի վերայ դալա՛ր խոտոյ: 40 Եւ բազմեցան դասք դասք, ուր հարեր եւ ուր յիսուն: 41 Եւ առեալ զհինգ նկանակն եւ զերկուս ձկունսն, հայեցաւ լ յերկինս, արհնեա՛ց մանրեա՛ց զնկանակսն, եւ ետ ցաշակերտսն զի արկցեն նոցա, եւ զերկուս ձկունսն՝ բաշխեա՛ց ամենեցուն. 42 Կերան՝ եւ յագեցաւ ն. 43 եւ բարձին զնշխարսն երկուտասան սակառի՛ լի, եւ ի ձկանց անտի: 44 Եւ էին որք կերանն՝ իբրեւ արք հինգ հազար: 45 Եւ նոյն ժամայն ճեպեա՛ց գաշակերտսն մտանել լ ի նաւ, եւ յառաջագո՛յն քան զնա երթալ յա՛յնկոյս ի Բեթսայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ. 46 կզ. Եւ հրաժարեալ ի նոցանէ՛ ել ի լեռն կալ յաղաւթս:

47 Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, է՛ր նաւն ի մէջ ծովուն, եւ ինքն ի ցամաքի՛: 48 Եւ ետես զնոսա հողմակոծեալս ի վարելն, զի եր հողմն ընդդէ՛մ նոցա: Եւ զչորրորդ պահու զիշերոյն գա՛յ առ նոսա գնալով ի վերայ ծովուն. եւ կամէր զանց առնել առ նոքաւք: 49 Նոքա իբրեւ տեսին զի գնա յր ի վերայ ծովուն, համարեցան թէ առաչաւք ինչ լինիցի, եւ զաղաղակ բարձին: 50 Քանզի ամենեքեան տեսին զնա՛ եւ խռովեցան: Եւ նա՛ անդէն վաղվաղակի խաւսեցաւ լ ընդ նոսա, եւ ասէ. Քաջալերեցարո՛ւք է՛ս եմ՝ մի՛ երկնչիք: 51 Եւ է՛լ ի նաւն առ նոսա, եւ դադարեա՛ց հողմն: Եւ առաւել լ եւս յիմարեալ էին ի միտս իւրեանց, եւ զարմանային յոյժ. 52 քանզի եւ ի վերայ հացին ո՛չ իմացան զի եր սիրտ նոցա թմբբեալ: 53 Եւ իբրեւ անցին յայնկոյս, եկին յերկիրն Գեննեսարեթ: 54 Եւ իբրեւ ելին ի նաւէ անտի, իսկ եւ իսկ ծանեան զնա արք տեղոյն այնորիկ. 55 եւ ընթացեալ ա՛յս անդր ընդ ամենայն գաւառն, սկսան մահճաւք բերել զհիւանդս, ուր լսէին թէ անդ իցէ: 56 Եւ ուր եւ մտանէր ի գեղս կամ ի քաղաքս կամ յազարակս, ի հրապարակս դնէին զախտաժէտս, եւ աղաչէին զնա՛ զի գոնէ՛ ի քղանցս հանդերձից նորա մերձենայցեն. եւ որք միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցաւ ն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Է.

1 Եւ ժողովեցան առ նա փարիսեցիքն՝ եւ ոմանք ի դպրացն որ եկեալ էին յԵրուսաղէմէ: 2 Եւ տեսեալ զոմանս յաշակերտացն անտի՛ զի խառնակ ձեռաւք, ա՛յս ինքն է՛ անլուա՛յ ուտէին հաց, բամբասեցին ն: 3 Զի փարիսեցիքն՝ եւ ամենայն հրէայք, եթէ ոչ բռնալի՛ր լուանան զձեռոս, հաց՝ ո՛չ ուտեն. քանզի ունին զաւանդութիւն ձերբոցն. 4 եւ ի հրապարակէ մտեալ՝ եթէ ոչ նախ մկրտիցին, ո՛չ ուտեն: Եւ ա՛յլ ինչ բազում է՛ գոր ընկալա՛ն ունել, մկրտութիւնս բաժակաց, եւ ստոմանաց, եւ պղնձեաց, եւ մահճաց: 5 Ապա հարցանեն զնա՛ փարիսեցիքն՝ եւ դպիրք՝ թէ ընդէ՛ր աշակերտքն քո ո՛չ գնան ըստ աւանդութեան ձերբոցն. այլ խառնակ

ձեռքս հաց ուտեն: 6 Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա, թէ բարո՛ք մարգարեացաւ Եսայի վասն ձեր կեղծաւորաց, որպէս ասաց. Ժողովորդս այս շրթա՛մբք մեծարէ զիս, եւ սիրոք նոցա հեռացեալ ի բացեալ են յինէն: 7 Ձո՛ւր պաշտեն զիս. ուսուցանեն վարդապետութիւնս՝ զմարդկա՛ն պատուիրեալս: 8 Թողեալ զպատուիրանն Աստուծոյ, ունիք զմարդկա՛ն աւանդութիւն: 9 Եւ ասէ ցնոսա. Բարոք խոտէք զպատուիրանն Աստուծոյ, զի զձե՛ր աւանդութիւնն հաստատիցէք: 10 Ձի Մովսէս ասէ. Պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր. եւ որ չարախաւսեցէ զհարե՛ կամ զմարե՛, մահո՛ւ վախճանեսցի: 11 Եւ դուք ասէք, եթէ ասիցէ՛ որ ցհայր կամ ցմայր՝ կորբա՛ն, որ է՛ պատարա՛ գ, գոր յինէն աւգտեսցիս. 12 Եւ ո՛չ եւս տայք թոյլ նմա չառնել ինչ հարն, կամ մար: 13 Եւ անարգէ՛ք զբանն Աստուծոյ ձերով աւանդութեամբն, գոր աւանդեցէք. եւ բազում ինչ այլ՝ որ այսմ նմա՛ն է՝ առնէք: 14 Եւ կոչեա՛լ առ ինքն զամենայն ժողովորդն՝ ասէ ցնոսա. Լուարո՛ւք ինձ ամենեքեան՝ եւ ի մի՛տ առէք: 15 Ո՛չ ինչ արտաքո՛ւստ ի մարդ մտեալ՝ եթէ կարիցէ պղծել զնա, այլ որ ելանէ՛ ի նմանէ՛ ա՛յն է որ պղծէ զմարդն: 16 Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛: 17 Եւ իբրեւ եմուտ ի տուն յամբոխէ՛ անտի, հարցանէին զնա աշակերտքն վասն առակին: 18 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Այդպէս եւ դուք անմիտք էք. ո՛չ իմանայք, եթէ ամենայն որ արտաքո՛ւստ ի ներքս մտանէ ի մարդ, ո՛չ կարէ զնա պղծել. 19 զի ո՛չ էթէ ի սիրտ նորա մտանէ, այլ յորովա՛յն. եւ արտա՛քս ելանէ. եւ սրբէ՛ զամենայն կերակուրսն: 20 Եւ ասէ՛ր, թէ որ ինչ ի մարդոյն ելանէ՛ ա՛յն պղծէ զմարդ: 21 Ձի ի ներքո՛ւստ ի սրտէ՛ մարդկան խորհուրդք չարութեան ելանեն. շնութիւնք, պոռնկութիւնք, 22 գողութիւնք, սպանութիւնք, ազահութիւնք, չարութիւնք, նենգութիւնք, զիջութիւն, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն: 23 Այս ամենայն չարիք՝ ի ներքուստ ելանեն, եւ պղծեն զմարդ:

24 Եւ անտի յարուցեալ է կն ի սահմանս Տիրոսի եւ Սիդովնի. եւ մտեալ ի տուն՝ ո՛չ ումէք կամէր յայտնել, եւ ո՛չ կարաց ծածկել: 25 Լուա կին մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր նեղեա՛լ էր յայտոյ պղծոյ, եկն՝ անկա՛ւ առաջի նորա: 26 Եւ կինն՝ էր հեթանոս, փինիկ ասորի՛ յազգէ. եւ աղաչէր զնա՝ զի զդէն հանցէ՛ ի դստերէ նորա: 27 Եւ Յիսուս ասէ՛ ցնա. Թո՛յլ տուր, նա իս յազեսցին մանկունք. զի ո՛չ է բարոք առնուլ զհաց մանկանց եւ արկանէ՛լ շանց: 28 Նա՛ պատասխանի՛ ետ եւ ասէ. Տէր՝ եւ շո՛ւնք ի փշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին: 29 Եւ ասէ ցնա. Վասն ա՛յրք բանի՛ երթ, ե՛լ դէն ի դստերէ քումմէ: 30 Գնա՛ց ի տուն իւր, եւ եզիտ ելեալ զդէն. եւ զդուստրն, զի անկեա՛լ դնէր ի մահիճս:

31 Եւ ելեալ միւսանգամ ի սահմանացն Տիրոսի եւ Սիդովնի, եւ ե՛կն ի ծովեզրն զալիլեացոց ի մէջ սահմանացն ի Դեկա՛ պոլիս: 32 Եւ բերին առաջի նորա խոլ մի եւ համր. եւ աղաչեցին զի ձե՛ռն դիցէ ի վերայ նորա: 33 Եւ առեալ զնա մեկուսի՛ յամբոխէ՛ անտի, ա՛րկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝ եւ եթո՛ւք անդր. եւ կալա՛ւ զլեզուէ նորա. 34 հայեցա՛ւ յերկինս՝ յոգոց եհան՝ եւ ասէ. Ե՛ փիփաթա, որ է՛ բացի յ: 35 Եւ նոյնժամայն բացա՛ն լսելիք նորա, եւ լուծան կապանք լեզուի նորա. եւ խաւեր՝ ուղի դ: 36 Եւ պատուիրեաց նոցա՛ զի մի՛ ումէք ասիցեն: Եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա՛ ե՛ւս առաւել քարոզէին: 37 Եւ ե՛ւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին. Չամենայն ինչ բարոք ք գործեաց սա, զի խլից՝ լսէ՛լ տայ, եւ համերց խաւսէ՛լ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Ը.

1 Յաւուրսն յայնոսիկ դարձեալ ժողովո՛ւրդ բազում էր, եւ ինչ՝ ո՛չ ունէին ուտել. կոչեա՛ց զաշակերտսն իւր՝ եւ ասէ ցնոսա: 2 Գթա՛մ ես ի վերայ ժողովրդեանդ. զի արդ՝ երե՛քք աւուրք են՝ մինչ առ ի՛ս են, եւ ո՛չ ունին զինչ ուտիցեն: 3 Եւ եթէ արձակեմ զդոսա նաթիս ի տունս իւրեանց, նքթիցէ՛ն ի ճանապարհի. զի ոմանք ի դոցանէ ի հեռաստանէ՛ եկեալ են: 4 Պատասխանի՛ ետուն նմա աշակերտքն նորա. Ուստի՞ կարես յազեսցուցանել զդոսա հացի յանապատի աստ: 5 Եւ հարցանէր զնոսա. Քանի՞ նկանակ հաց ունիք: Եւ նոքա ասեն. Եւթն: 6 Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմէ՛լ ի վերայ երկրի: Եւ առեալ զեւթն նկանակն՝ զոհացա՛ւ երե՛կ, եւ տայր ցաշակերտսն զի արկցէ՛ն: Եւ արկին առաջի ժողովրդեանն: 7 Եւ ձկունս՝ սակա՛ւ ունէին. եւ զա՛յն եւս աւրինեաց, եւ հրամայեաց արկանել: 8 Կերան եւ յազեսցա՛ն, եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ եւթն զամբիոյ: 9 Եւ էին որք կերանն՝ իբրեւ չո՛րք հազարք. եւ արձակեաց ցնոսա: Ե—է 10 Գ դ—է Եւ նոյնժամայն մտեալ ի նաւ հանդերձ աշակերտաւքն՝ ե՛կն ի կողմանս Դաղմանունեայ: 11 Եկին փարիսեցքն՝ եւ սկսան վիճէ՛լ ընդ նմա, եւ խնդրէին ի նմանէ նշա՛ն յերկնից՝ փորձելո՛ւ վ զնա: 12 Եւ զայրացա՛ւ յոգի իւր՝ եւ ասէ. Ձի՞՛ է՛ զի ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ ձեզ, թէ՛ տացի նշան ազգիս այսմիկ: 13 Եթող զնոսա, դարձեալ եմուտ ի նաւ, եւ զնա՛ց յայնկոյս: 14 Եւ մոռացան հաց բառնալ. բայց մի նկանակ ունէին ընդ իւրեանս ի նաւին:

ԻԲ 15 Եւ պատուիրէ՛ր նոցա եւ ասէր. Ջգո՛յ՛ շէրոյք ի խմորոյ անտի փարիսեցոց՝ եւ ի խմորոյ հերովդիանոսաց: 16 Եւ խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին, թէ զի հացս ո՛չ ունիմք: 17 Գիտաց Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Ձի՛ խորհիք ի սիրտս ձեր թէ բահաւատք՝ թէ հաց ո՛չ ունիք. տակաւին ո՛չ իմանայք եւ ո՛չ յիշէք. ապշութիւն ունի զսիրտս ձեր. 18 աչք գո՛ւն՝ եւ ո՛չ տեսանէք, ականջք են՝ եւ ո՛չ լսէք եւ ո՛չ իմանայք տակաւին: Եւ ո՛չ յիշէք, 19 յորժամ զհինգ նկանակն ի հինգ հազարսն, եւ քանի՛ սակառի բարձէք զկոտորոցն լի: Եւ ասեն ցնա. Երկոտասա ն: 20 Եւ յորժամ զեւթն նկանակն ի չորս հազարսն, եւ քանի՛ զամբիղ լի՝ բարձէք զկոտորոցն: Եւ նոքա ասեն. Եւթն: Եւ ասէ ցնոսա. Իսկ զիա՛րդ ո՛չ իմանայք:

ԻԳ 22 Գա՛ն ի Բեթսայիդա. եւ ավեն ատաջի նորա կո՛յր մի, եւ աղաչէին զնա՝ զի մերձեցի ի նա: 23 Եւ առեալ զձեռանէ կուրին՝ եհա՛ն արտաքոյ շինին, եթոյք յա՛ չս նորա, եւ ձե՛ռն եղ ի վերայ նորա. եւ հարցանէր ցնա՝ թէ տեսանիցէ՞ ինչ: 24 Բացաւ՝ եւ ասէր. Տեսանէ՛մ զմարդիկս՝ զի շրջին իբրեւ զծառս: 25 Դարձեալ եղ ձեռս ի վերայ աչաց նորա՝ եբաց, եւ տեսանէ՛ր. ողջացաւ եւ տեսանէ՛ր համարձակ զամենայն: 26 Ե—ա Արձակեա՛ց զնա ի տուն իւր՝ եւ ասէ. Ի շէնդ մի՛ մտանիցես, այլ ե՛րթ ի տուն քո. եւ յորժամ ի շէնն մտանիցես՝ մի՛ ումեք ասիցես ի շինին:

Գ—կ ԻԴ 27 Ե Եւ ե՛լ Յիսուս աշակերտաւքն հանդերձ ի շէնս Կեսարեայ Փիլիպեայ. եւ ի ճանապարհին հարցանէ՛ր ցաշակերտսն՝ եւ ասէր. Ձո՛ ուստեք՝ ասեն զինէն մարդիկն՝ թէ իցեմ: 28 Նոքա ետուն պատասխանի՛ եւ ասեն. ՁՅովիա՛ննէս մկրտիչ, եւ այլք՝ զԵղիա՛, եւ այլք՝ զմի ոք ի մարգարէից անտի: 29 Ասէ ցնոսա. Իսկ դուք՝ զո՛ ուստեք ասէք զինէն թէ իցեմ: Պատասխանի՛ ետ Պե տրոս, եւ ասէ ցնա. Դո՛ւ ես Քրիստոսն: 30 Եւ սաստեա՛ց ի նոսա՝ զի ումեք՝ մի՛ ասիցեն զմանէ: 31 Եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա, թէ պա՛րտ է որդւոյ մարդոյ բագո՛ւմ չարչարանս ընդունել, եւ անարգել յերիցանց եւ ի քահանայապետից եւ ի դպրաց եւ մեռանէ՛լ եւ յերիք աւուր յառնէ՛լ: 32 Եւ համարձակ զբանն խաւսեցաւ: Եւ առեալ զնա մեկուսի՛ Պետրոսի՛ սկսաւ սաստել նմա: 33 Եւ նա՛ դարձաւ ետես զաշակերտսն, սաստեա՛ց Պետրոսի եւ ասէ. Ե՛րթ յետս՝ ի մ սատանայ. զի ո՛չ խորհիս դու զԱստուծոյն, այլ զմարդկանս: 34 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն՝ աշակերտաւքն հանդերձ՝ ասէ ցնոսա. Եթէ՛ ոք՝ կամի գալ զկնի իմ, ուրացի՛ զանձն իւր, եւ բարձցէ զխաչ իւր՝ եւ եկեացէ՛ զկնի իմ: 35 Ձի՛ որ կամիցի ապրեցուցանել զանձն իւր, կորուսցէ՛ զնա. եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն աւետարանին, ապրեցուցէ՛ զնա: 36 Ձի՛ նչ աւգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհ ամենայն շահեցի, եւ զանձն իւր տուծեցի: 37 Քանզի՛ զի՛նչ տացէ մարդ՝ փոխանակ անձին իւրոյ: 38 Ձի՛ որոք՝ ամաւթ համարեցի զիս եւ զբանս իմ ի շնացաւդ եւ ի մեղաւո՛ր ազգիս յայսմիկ, եւ որդի մարդոյ յամաւթ արացէ զնա՝ յորժամ եկեացէ փառաւթ հա՛ւր իւրոյ եւ հրեշտակաց սրբոց: 39 Եւ ասէ ցնոսա. ամէն ասէ՛մ զի են ոմանք ի սոցանէ որ ա՛ստ կան, որք մի՛ ճաշակեացեն զմահ՝ մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն Աստուծոյ եկեալ զաւրութեամբ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

Գլուխ Թ.

ԻԵ 1 Ձ Եւ յետ վե՛ց աւուր՝ առնո՛ւ ընդ իւր Յիսուս զՊետրոս եւ զՅակովբոս եւ զՅովիա՛ննէս, եւ հանէ զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն. եւ յայլակե՛ր յաւ եղև առաջի նոցա: 2 Եւ ձորձք նորա եղեն փայլո՛ւն սպիտակ յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ո՛չ կարեն այնպէս սպիտակացուցանել: 3 Եւ երեւեցա՛ւ նոցա Եղիա՛ Մովսիսի՛ ու հանդերձ, եւ խաւսէին ընդ Յիսուսի: 4 Պատասխանի՛ ետ Պե տրոս՝ եւ ասէ ցՅիսուս. Ռա՛ բքի բարո՛ք է մեզ աստ լինել. եւ արասցուք երի՛ս տաղաւարս մի՛ քեզ, եւ մի՛ Մովսիսի՛, եւ մի՛ Եղիայի՛: 5 Քանզի ո՛չ զիտեր զինչ խաւսէր, զի զարհուրեալ էին: 6 Եւ եղև ամպ մի՛ հովանի՛ ի վերայ նոցա. ձա՛յն եղև յամպոյ անտի՝ եւ ասէ. Դա՛ է որդի իմ սիրելի՛ դմա՛ լուարուք: 7 Եւ յանկարծակի հայեցեալ ա՛յս ա՛նդր, ո՛չ եւս զոք ուրեք տեսին, բայց միայն՝ զՅիսուս ընդ իւրեանս: 8 Եւ մինչդեռ իջանէին ի լեռնէ անտի, պատուիրեա՛ց նոցա զի մի՛ ումեք պատմեցեն զոր տեսինն, բայց յորժամ որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ: 9 Եւ նոքա զբանն ի մտի՛ ունէին: Եւ խնդրէին ընդ միմեանս՝ թէ զի՛նչ իցէ ի մեռելոցն յառնել: 10 Չարցին ցնա՛ եւ ասեն. Ձի՛ նչ է այն գոր դպիրքն ասեն՝ եթէ նախ Եղիայի՛ պարտ է գալ: 11 Նա՛ պատասխանի՛ ետ նոցա եւ ասէ. Եղիա՛ նախ եկեալ յարդարեացէ՛ զամենայն: Իսկ զիա՛րդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ, զի բագում ինչ չարչարեցի եւ անգոսնեցի: 12 Այլ ես՝ ասեմ ձեզ, եթէ Եղիա՛ եկն, եւ արարի՛ն ընդ նա զինչ եւ կամեցան. որպէս եւ գրեալ է վասն նորա: Գ—բ 13 Ե—բ Եւ եկեալ առ աշակերտսն, տեսին ամբո՛խ շուրջ զնոքաւք, եւ զդպիրսն՝ զի վիճէին ընդ նոսա: 14 Եւ վաղվաղակի ամենայն ժողովուրդն իբրեւ տեսին զնա՝ զարմացա՛ն, եւ ընդ առաջ ընթացեալ ողջո՛յն տային նմա: 15 Եւ եհարց ցնոսա թէ զի՛նչ վիճէիք ընդ նոսա:

ԻԶ 16 դա. Պատասխանի ետ մի ոմն ի ժողովրդենէն՝ եւ ասէ. Վա՛րդապետ՝ ածի՛ զորդի իմ առ քեզ, զոր ունի ա՛յս համբ. 17 եւ ուր հասանէ՛ զարկուցանէ՛ զնա, եւ փրփրէ՛, եւ կրճտէ զատամունս իւր՝ եւ ցամաքի. եւ ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, եւ ո՛չ կարացին հանել զնա: 18 Պատասխանի՛ ետ նոցա եւ ասէ. Ո՛վ ա՛զգ անհաւատ՝ մինչեւ յէ՛րբ իցեմ ընդ՝ ձեզ, մինչեւ ցե՛րբ անսայցեմ ածէ՛ք զնա առ իս: 19 Եւ ածին զնա առ նա: Իբրեւ ետես զնա ա՛յսն, վաղվաղակի շարժեալ ց՛ զնա, եւ անկեալ յերկիր թաւալէ՛ր եւ փրփրեայր. 20 Եհա՛րց ցիայր նորա եւ ասէ. Քանի՛ ժամանակք են՝ յորմէհետէ այդ եղև դմա: Եւ նա ասէ. Ի՛ մանկութենէ՛ 21 բազում անգամ ի հո՛ւր արկանէ եւ ի ջուր՝ զի կորուսցէ զդա. արդ՝ եթէ կարա՛ւ լո ինչ ես, աւգնեա՛ մեզ Տէր՝ գրացեալ ի վերայ մեր: 22 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Ասացեր՝ եթէ կարաւո՞ղ ես. ամենայն ինչ՝ հնարաւո՛ր է այնմ որ հաւատայն: 23 Եւ վաղվաղակի աղաղակեալ ց՛ հայր մանկանն՝ եւ ասէ. Հաւատա՛ մ, աւգնեա՛ անհաւատութեանս իմում: 24 Իբրեւ ետես Յիսուս՝ եթէ կուտի՛ ժողովուրդն ի վերայ, սաստեա՛ ց այսո՛յն պղծոյ՝ եւ ասէ. Հա՛ մրդ՝ եւ խո՛ւլ այս՝ ե՛ս տամ քեզ հրաման, ե՛լ ի դմանէ, եւ այլեւս՝ մի՛ մտանիցես ի դա: 25 Եւ աղաղակեաց՝ եւ յո՛յժ լլկեաց զնա՝ եւ ե՛լ. եւ եղև պատանեակն իբրեւ զմեռեալ, մինչև բազմաց իսկ ասել թէ մեռա՛ւ: 26 Եւ Յիսուս կալաւ զձեռանէ նորա յարոյց զնա, եւ կանգնեցաւ: 27 դր. Եւ իբրեւ եմուտ նա ի տուն, աշակերտքն առանձինն հարցին ցնա. Մեք՝ ընդէ՛ր ո՛չ կարացաք հանել զնա: 28 Եւ ասէ ցնոսա. Այդ ազգ՝ ո՛չ իւրք ելանէ, եթէ ոչ պահա՛ւք եւ աղաթիւք: Գ—գ 29 Ա՛ եւ անտի ելեալ անցանէին առ գալիլեացուովք. եւ ո՛չ կամէր եթէ որ գիտասցէ: 30 Քանզի ուսուցանէր զաշակերտսն իւր՝ եւ ասէր ցնոսա, թէ որդի մարդոյ մատնելո՞ց է ի ձեռս մարդկան, եւ սպանցե՛ն զնա. եւ իբրեւ սպանցի՛ յերկիր աւուր յառնէ՛: 31 Եւ նոքա ո՛չ գիտէին զբանն, եւ երկնչէի՛ն հարցանել ցնա: Իէ 32 Ե կն ի Կափառնաւում. եւ իբրեւ եմուտ ի տուն, հարցանէ՛ր զնոսա, զի՞ նչ վիճէիք զճանապարհայն ընդ միմեանս: 33 Եւ նոքա լո՛ւտ լինէին: Քանզի ընդ միմեանս վիճէին ի ճանապարհին թէ՛ ո՛վ մե՛ծ իցէ: 34 Եւ իբրեւ նստաւ՝ կոչեա՛ ց զերկոտասանն, եւ ասէ ցնոսա. Եթէ որք կամի առաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն կրտսէ՛ր եւ ամենեցուն պաշտանեա՛լ: 35 Եւ առեալ մանուկ մի կացոյց ի մէջ նոցա. եւ ընկալեալ զնա ի գիրկս իւր, ասէ ցնոսա: 36 Որ միանգամ յայսպիսի մանկուոյ ընկալցի յանուն իմ, զի՛ս ընդունի: Եւ որ զիս ընդունի, ո՛չ զիս ընդունի՛՝ այլ զայն որ առաքեացն զիս: 37 Պատասխանի ետ նմա Յովհա՛ ննէս եւ ասէ. Վա՛րդապետ՝ տեսա՛ք զոմն զի յանուն քո դէ՛ս հանէր՝ եւ զմե՛ր կնի ո՛չ շրջէր, եւ արգելա՛ք զնա: 38 Եւ նա ասէ. Մի՛ արգելուք զնա. զի ո՛չ չոք է որ առնէ զարութիւնս յանուն իմ, եւ կարիցէ հայեոյել զիս: 39 Զի որ ո՛չն է ընդ մեզ հակառակ, ի մե՛ր կոյս է: 40 Բ՛ Եւ որ որք արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ յանունս յայս, թէ դուք՝ քրիստոսի՛ էք, ամէն ասե՛մ ձեզ՝ մի՛ կորուսցէ զվարձս իւր: 41 Եւ որ որք՝ գայթաղեցուսցէ զմի ի փոքրկանցս որ հաւատան յիս, լա՛ւ էր նմա առաւել՝ եթէ արկեալ էր ընդ պարանոցաւ նորա երկա՛ւ ի իշոյ, եւ ընկեցեալ ի ծով: 42 Եւ եթէ գայթաղեցուսցէ զքեզ ձեռն քո, հա՛տ ընկեա՛ ի քէն. զի լա՛ւ իցէ քեզ խէ՛ղ ի կեանսն յաւիտենից մտանել, քան երկուս ձեռս ունել՝ եւ երթալ ի գեհէ՛ն ի հուրն անշէջ: 44 Եւ եթէ ոտն քո գայթաղեցուսցէ զքեզ, հա՛տ ընկեա՛ զնա ի քէն. լա՛ւ իցէ քեզ կա՛ղ մտանել ի կեանսն յաւիտենից, քան երկուս ոտս ունել՝ եւ անկանել ի գեհէն: 46 Եւ եթէ ակն քո գայթաղեցուսցէ զքեզ, հա՛ն զնա ի բաց. լա՛ւ իցէ քեզ միով ալամբ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ, քան երկուս աչս ունել՝ եւ անկանել ի գեհէն: 47 Ուր որդն նոցա ո՛չ մեռանի՛ եւ հուրն ո՛չ շիջանի: 48 Զի ամենայն ինչ հրով յաղեսցի: 49 Բարո՛ւք է աղ. եթէ աղն անհամեսցի, ի՛նչ համեմեսցի: Արդ՝ դուք կալարո՛ւք յանձինս ձեր զաղն, եւ խաղաղութիւն արարէ՛ք ընդ միմեանս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ Ժ.

գ—դ 1 Գ՛ Եւ անտի յարուցեալ՝ զա՛յ ի սահմանս Հրեաստանի, յայնկոյս Յորդանանու: Եւ երթայր դարձեալ խոնեալ ժողովուրդն առ նա, եւ որպէս սովո՛ր էր՝ միւսանգամ ուսուցանէ՛ր զնոսա: ԻԸ 2 Իսկ փարիսեցիքն մատուցեալ փորձելո՞ւմ հարցանէին զնա՝ եւ ասէին, եթէ արժա՛ն իցէ առն զկին իւր արձակել: 3 Նա՛ պատասխանի ետ նոցա՝ եւ ասէ. Զի՞ նչ պատուիրեաց ձեզ Մովսէս: 4 Եւ նոքա ասէն. Մովսէս հրաման ետ՝ զի ի մեկնելոյ գրել, եւ արձակել: 5 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Վասն իստասրտութեան ձերոյ գրեաց զպատուիրանն զայն. 6 այլ իսկզբանէ արարածոց, արո՛ւ եւ է՛գ արար զնոսա Աստուած, եւ ասէ: 7 Վասն այսորիկ թողցէ՛ այր զհա՛յր իւր եւ զմայր, եւ երթիցէ՛ զհետ կնոջ իւրոյ: 8 Եւ եղիցին երկուքն ի մարմի՛ն մի: Եւ այնուհետեւ ո՛չ են երկու՝ այլ մարմին մի՛: 9 Արդ՝ զոր Աստուած զուգեաց, մարդ մի՛ մեկնեսցէ: 10 Եւ ի տան դարձեալ՝ աշակերտքն զնոյն հարցին ցնա՛: 11 Եւ ասէ ցնոսա. Եթէ այր՝ արձակեսցէ զկին իւր, եւ արասցէ այլ, շնա՛յ: 12 Եւ կին՝ եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ՛ եւ եղիցի առն այլո՛ւմ, շնա՛յ: Գ—ե 13 Դ՛ Եւ

մատուցանելին առ նա մանկտի՝ զի ձե՛ն ո՞ն դիցե՛ նոցա. իսկ աշակերտքն՝ սաստե՛ի՛ն այնոցիկ որ մատուցանելին: 14 Իբրեւ ետես Յիսուս, բարկացեալ սաստեա՛ց նոցա եւ ասէ. Թո՛ղ տուք մանկտուոյդ գա՛լ առ իս, եւ մի՛ արգելուք գոռսա. զի այդպիսեալ ցո՛ւ է արքայութիւն Աստուծոյ: 15 Ամէն ասե՛ մ որ ո՛չ ընկալցի զարքայութիւն Աստուծոյ իբրեւ զմանուկ, ո՛չ մտցէ ի նա: 16 Եւ առեալ զնոսա ի զիրկս ձե՛ն ո՞ն եղ ի վերայ՝ եւ արհնեաց զնոսա: ԻԹ 17 Ե Եւ ընդ ելանելն նորա անտի ի ճանապարհ, ահաւասիկ ոմն մեծատուն՝ ընթացեալ ի ծուր իջանէր, հարցանէ՛ր ցնա՛ եւ ասէր. Վարդապե՛տ բարի՛ զի՛նչ արարից զի զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեցից: 18 Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա. Ձի՛ ասես զիս բարի. չի՛ք որ բարի՛ բայց մի Աստուած հայր: 19 Չպատուիրանս գիտես. մի՛ շնար. մի՛ սպանանէր. մի՛ գողանար. մի՛ սուտ վկայէր. պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր: 20 Նա՛ պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնա. Վա՛րդապետ՝ զայդ ամենայն արարի՛ ի մանկութենէ՛ իմմէ, արդ՝ զի՛նչ եւս պակաս իցեմ: 21 Եւ Յիսուս հայեցեալ ի նա՛ սիրեա՛ց զնա եւ ասէ ցնա. Մի՛ ինչ պակաս է ի քէն, եթէ կամիս կատարեալ լինել, ե՛րթ զոր ինչ ունիս վաճառեա՛լ եւ տո՛ւր աղքատաց, եւ ունիցիս գանձս յերկինս, եւ ա՛ռ զխաչն՝ եւ ե՛կ զկնի՛ իմ: 22 Եւ նա՛ խժոռեալ ընդ բանն՝ զնաց տրտո՛ւմ: Ձի՛ ունէր ինչս բազումս: 23 Եւ հայեցեալ յա՛յս կոյս՝ յա՛յն կոյս Յիսուս, ասէ ցաշակերտսն. Ձիա՛րդ դժուարին է՝ որ զինչսդ ունին, մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: 24 Եւ աշակերտքն զարմացեալ էին ի վերայ բանիցն նորա: Իսկ Յիսուս դարձեալ պատասխանի ետ նոցա՛ եւ ասէ. Ո՛ր ըղեակք՝ ո՛րչափ դժուարին է յուսացելոց յինչս՝ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: 25 Դիւրի՛ն է մալխոյ ընդ ծա՛կ ասղա՛ն անցանել, քան մեծատա՛ն յարքայութիւն Աստուծոյ մտանել: 26 Եւ նոքա առաւել եւս զարմանային՝ եւ ասէին ընդ միմեանս. Իսկ ո՛վ կարասցէ ապրել: 27 Հայեցեալ ընդ նոսա Յիսուս՝ ասէ. Առ ի՛ մարդկանէ՛ ա՛յդ անհնարին է, այլ ո՛չ առ ի յԱստուծոյ: Գ—Գ 28 Սկսաւ ասել ցնա Պե՛տրոս. Ահաւասիկ մեք՝ թողաք զամենայն, եւ եկաք զկնի՛ քո: 29 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս եւ ասէ. Ամէն ասե՛ մ ձեզ՝ ո՛չ որ է որ եթող զտուն, կամ զեղբարս, կամ զքորս, կամ զհայր, կամ զմայր, կամ զորդիս, կամ զագարակս՝ վասն իմ կամ վասն աւետարանին. 30 եթէ ոչ առնուցո՛ւ հարիւրապատիկ ա՛յժս յա՛յս ժամանակի տո՛ւնս, եւ եղբարս, եւ քորս, եւ մայրս, եւ որդիս, եւ ագարակս հալածանաւք հանդերձ, եւ յաշխարհին որ գալոց է՝ զկեա՛նսն յաւիտենականս: 31 Ձի՛ բազումք եղիցին առաջինք՝ յետի՛նք, եւ յետի՛նք՝ առաջի՛նք: 32 Ճժբ է—է Եւ էին ի ճանապարհի՛ մինչ դեռ ելանէին յԵրուսաղէմ. եւ երթա՛յր Յիսուս առաջի քան զնոսա, եւ զարմացեալ էին որ զհէ՛տն երթային. եւ երկնչէ՛ի՛ն: Գ—է 33 Թէ՛ ահաւասիկ ելանէմք յԵրուսաղէմ. եւ որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապետիցն եւ դպրաց. եւ դատեսցի՛ն զնա ի մահ, եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց. 34 եւ կատակեսցեն զնովա, եւ հարկանիցեն զնա, եւ թբանիցեն ի նա, եւ սպանցեն. եւ յերի՛ր աւուր յարիցէ՛ :

Լ 35 Եւ երթային առ նովա Յա՛ կովբոս եւ Յովհա՛ ննէս՝ որդիքն Չերեղեայ. եւ ասեն ցնա. Վա՛րդապետ՝ կամիմք զի զոր ինչ խնդրեսցուք ի քէն՝ արասցէ ս մեզ: 36 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Ձի՛նչ կամիք յինէն՝ զի արարի՛ց ձեզ: 37 Եւ նոքա՛ ասեն ցնա. Տո՛ւր մեզ զի նստցուք մի՛ յաջմէ՛ քումմէ՛ եւ մի՛ յահեկէ՛՝ ի փառսն քում: 38 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Ո՛չ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէ՛ք ըմպել զբաժակն՝ զոր է՛ս ըմպելոց եմ, կամ զմկրտութիւնն՝ զոր ես մկրտելոցն եմ մկրտել: 39 Եւ նոքա՛ ասեն ցնա. Կարե՛ մք: Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. Զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ՝ ըմպիցէ՛ք, եւ զմկրտութիւնն՝ զոր ես մկրտելոց եմ՝ մկրտիցի՛ք: 40 այլ նստուցանել ընդ աջմէ՛ իմմէ եւ ընդ ահեկէ՛՝ ո՛չ է իմ տալ, այլ որոց տուեալ իցէ: 41 Եւ լուեալ զայն տասանցն, սկսան բարկանալ Յակովբայ եւ Յովհաննու: 42 Եւ Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, եւ ասէ ցնոսա. Գիտե՛ք զի որ յանուա՛ն իշխանքն են հեթանոսաց, տիրե՛ն նոցա. եւ մեծամե՛ծք նոցա իշխեն նոցա: 43 Ո՛չ նո՛յնպէս իցէ եւ ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի ի ձե՛նջ մե՛ծ լինել, եղիցի ձեր պաշտաւնեալ: 44 Եւ որ կամիցի ի ձե՛նջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ամենեցուն ծառայ: 45 Քանզի՛ եւ որդի մարդոյ ո՛չ եկն առնուլ պաշտաւն, այլ պաշտե՛լ, եւ տալ զանձն իւր փրկա՛նս փոխանակ բազմաց:

է—կ ԼԱ 46 Գ—ա Եւ զան յԵրիքո՛վ. եւ ընդ ելանելն նորա յԵրիքովէ աշակերտաւքն՝ եւ բազում ժողովրդովք, որդի Տիմէի Բարտիմէո՛ս կոյր նստէ՛ր մուրացիկ յանցս ճանապարհի: 47 Իբրեւ լուա՛լ թէ Յիսուս Նազովրեցի՛ է, սկսաւ աղաղակել՝ եւ ասել. Որդի՛ Դաւթի Յիսուս՝ ողորմեա՛ց ինձ: 48 Եւ սաստե՛ի՛ն նմա բազումք՝ զի լռեսցէ՛, եւ նա՛ առաւել էւս աղաղակէր. Որդի՛ Դաւթի ողորմեա՛ց ինձ: 49 Չտեղի՛ առ Յիսուս, եւ հրամայեաց կոչել զնա: Կոչեն զկոյրն՝ եւ ասեն ցնա. Քաջալերեա՛ց արի՛ կոչէ՛ զքեզ: 50 Եւ նորա ընկեցեալ զձորձս իւր, յարեալ ե՛կն առ Յիսուս: 51 Պատասխանի՛ ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ. Ձի՛նչ կամիս՝ թէ արարից քեզ: Ասէ ցնա կոյրն. Ռա՛ բբունի, զի բացա՛յց: 52 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Ե՛րթ՝ հաւատք քո կեցուցի՛ն զքեզ: Եւ վաղվաղակի՛ բացաւ, եւ երթա՛յր զհետ նորա ի ճանապարհին:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԱ.

ԼԲ 1 Եւ յորժամ մե՛րձ եղեն յԵրուսաղէմ ի Բեթփագէ եւ ի Բեթանիա մա՛ւտ ի լեառն Ձիթենեաց, առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի, 2 եւ ասէ ցնոսա. Երթա՛յք դուք ի գեղո՛ղ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ. եւ նոյն ժամայն իբրեւ մտանէք ի նա, գտանիցէք յաւանակ մի կապեալ, յորոյ վերայ ո՛չ ոք ի մարդկանէ նստաւ, լուծէ՛ք զնա՛ եւ ածէ՛ք: 3 Եւ եթէ ոք ասասցէ զձեզ՝ թէ զի՛ լուծանէք զյաւանակոյ, ասասջի՛ք թէ տեա՛նն իւրում պիտոյ է: Եւ վաղվադակի՛ առաքեսցէ զնա այսր: 4 Չոգան՝ եւ գտին զյաւանակն կապեալ առ դուրս արտաքոյ ի փողոցի անդ, եւ լուծին զնա: 5 Եւ ոմանք յորոց ա՛նդն կային, ասեն ցնոսա. Ձի՛ գործէք, զի՛ լուծանէք զյաւանակոյ: 6 Եւ նոքա՛ ասեն ցնոսա որպէս ասացն Յիսուս. եւ թո՛յլ ետուն նոցա: 7 Ածեն զյաւանակն առ Յիսուս. եւ արկանեն ի վերայ նորա զհանդերձս, եւ նստա՛ւ ի վերայ նորա: 8 Եւ բազումք զհանդէ՛րձս իւրեանց տարածանէին ի վերայ ճանապարհին: Եւ այլք ո՛ստս ի ծառոց հատանէի՛ն՝ եւ արկանէին զճանապարհաւ: 9 Եւ որ առաջին՝ եւ զկնի երթային, աղաղակէին եւ ասէին. Ովսաննա՛՛ բարձրելոյ: 10 Աւրինեա՛լ որ գատոյ յանուն Տեառն. Ա՛ւրինեալ թագաւորութիւնդ եկեալ հարս մերոյ Դաւթի. խաղաղութիւն յերկինս՝ եւ փա՛ռք ի բարձունս: 11 Բ՛զ—Բ՛ Եւ եմուտ Յիսուս յԵրուսաղէմ ի տաճարն, եւ հայեցաւ շուրջ զամենեքումքք. եւ զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել ի Բեթանիա՛՛ երկուտասանիւքն հանդերձ:

Է—Բ ԼԳ 12 Եւ ի վաղիւ անոր մինչդեռ ելանէին ի Բեթանիայ՝ քաղցեա՛ւ: 13 Եւ ետես թզենի մի ի բացո՛ւստ տերեւալից. եւ եկն թէ գտանիցէ ինչ ի նմա. եւ իբրեւ եկն ի նմա ո՛չինչ եգիտ՝ բայց միայն տերեւ լ զի ո՛չ իսկ էր ժամանակ թոյ: 14 Պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնա. Մի՛ եւս ոք՝ յաիտեան ի քէն պտո՛ւղ կերիցէ: Եւ լսէին աշակերտքն նորա: 15 Գա՛ն ի յԵրուսաղէմ. եւ մտեալ ի տաճարն՝ սկսաւ հանէ՛լ զվաճառականսն եւ զգնաւոս՝ որ էին ի տաճարին. եւ զսեղանս հատավաճառացն ցրուեա՛ց, եւ զաթոռս աղանեկավաճառացն կործանեա՛ց. 16 եւ ո՛չ թողոյր՝ եթէ ոք անա՛ւ լթ ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն: 17 Ուսուցանէր զնոսա եւ ասէր. Գրեալ է, թէ տունդ իմ տո՛ւնն աղաթից կոչեսցի ամենայն հեթանոսաց, եւ դուք արարէք զդա՛ւ յրս աւագակաց: 18 Լուա՛ն քահանայապետքն եւ դպիրք, եւ խնդրէին թէ ո՛րպէս կորուսցեն զնա, բայց երկնչէի՛ն ի նմանէ. զի ամենայն ժողովուրդն զարմացեա՛լ էր ընդ ուսումն նորա: 19 Եւ իբրեւ երեկոյ լինէր՝ արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին: 20 Եւ մինչ դեռ այգուցն առ նովաւ անցանէին. տեսին զթզենին ցամաքեա՛լ լյարմատոց: 21 Յիշեա՛ց Պետրոս եւ ասէ ցնա. Ռաբբի՛ ահաւասիկ թզենին գոր անիծեր՝ ցամաքեցա՛ւ: 22 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Եթէ ունիցիք զհաւատսն Աստուծոյ, 23 ամեն ասեմ ձեզ, որոք ասիցէ լերինս այսմիկ՝ բարձի՛ր եւ անկի՛ր ի ծով, եւ ո՛չ երկմտիցէ ի սրտի իւրում, այլ հաւատայցէ թէ գոր ասեն լինի, եղիցի՛ նմա գոր ինչ եւ ասիցէ: 24 Վասն այսորիկ ասե՛մ զամենայն ինչ վասն որոյ աղաթս արարեալ խնդրիցէք, եւ հաւատայցէք թէ առնուք, եղիցի՛ ձեզ:

ԼԴ 25 Եւ յորժամ յաղաթս կայցէք, թողուցո՛ւք եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ՛ զի եւ հայրն ձեր որ յերկինս է, թողցէ՛ ձեզ զյանցանս ձեր:

Է—Գ ԼԵ 27 Գ՛զ—Գ՛զ Գա՛ն միւսանգամ՝ ի յԵրուսաղէմ. եւ մինչ դեռ ի տաճարի անդ զգնայր, զա՛ն առ նա քահանայապետքն եւ դպիրք եւ ծերք, 28 եւ ասեն ցնա. Որո՛վ իշխանութեամբ առնես զայդ, եւ ո՛վ էտ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ: 29 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Հարցի՛ց եւ ես զձեզ բան մի, տո՛ւք ինձ պատասխանի. եւ ես ասացի՛ց ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս: 30 Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկնի՛ց էր՝ թէ ի մարդկանէ, տո՛ւք ինձ պատասխանի: 31 Խորհէին ընդ միմեանս՝ եւ ասէին. Եթէ ասեմք եթէ յերկնից, ասէ ցնեզ՝ իսկ ընդէ՛ր ո՛չ հաւատացէք նմա: 32 Այլ եթէ ասեմք՝ ի մարդկանէ, երկնչի՛ մք ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին զիտէին զՅովհաննէս՝ թէ մարգարէ՛ էր: 33 Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցՅիսուս, չգիտե՛մք. Եւ Յիսուս ետ նոցա պատասխանի՛ եւ ասէ. Եւ ո՛չ ե՛ս ասեմ ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԲ.

ԼԶ 1 Գ—դ Եւ սկսաւ խաւսէ՛լ ընդ նոսա առակաւք՝ եւ ասել: Այր մի՛ տնկեաց այգի, եւ ա՛ծ շուրջ զնովաւ ցանգ, եւ գո՛ւր հնձան փորեաց եւ շինեաց աշտարակ, եւ ե՛տ զնա ցմշակս՝ եւ զնա՛ց ի տա՛ր աշխարհ: 2 Եւ առաքեա՛ց առ մշակսն ի ժամանակի ծառայ մի, զի ի մշակաց անտի առցէ՛ ի պտոյոյ այգւոյն: 3 Եւ նոցա կալեալ՝ զա՛ն հարին զնա, եւ արձակեցին ունա՛յն: 4 Դարձեալ առաքեաց ա՛յլ ծառայս, եւ զնա

կառավարողն է արձակեցին անարգեալ 5 Եւ դարձեալ ա՛յլ առաքեաց, եւ գնա սպանի՛ն: Եւ զբազումս այլս զոմանս՝ հարկանէի՛ն, եւ զոմանս՝ սպանանէի՛ն: 6 Ապա՛ որդի մի էր իւր սիրելի. գնա՛ առաքեաց առ նոսա յետոյ, եւ ասէ. Թերեւս ամաչեսցեն՛ յորդոյ աստի իմմէ, 7 Իսկ մշակքն իբրեւ տեսին գնա զի գայր, ասէ՛ն ցմիմեանս. Սա՛ է ժառանգն. եկա՛ յք սպանցուք գաս, եւ մէ՛ր լիցի ժառանգութիւնն: 8 Եւ կալեալ գնա՛ սպանի՛ն, եւ հանի՛ն արտաքոյ այգոյն: 9 Արդ՛ զի՞նչ արասցէ տէր այգոյն: Եկեսցէ՛ եւ կորուսցէ՛ զմշակսն, եւ տացէ զայգին ի ձեռս այլոց: 10 Եւ ոչ զգի՛րն զայն՝ իցէ ընթերցեալ ձեռք, թէ զվէմն զոր անարգեցին շինաւորքն, նա եղև զլո՛ւսն անկեան: 11 Ի տեսունէ՛ եղև այս. եւ է՛ սքանչելի յաչս մեր: 12 Եւ խնդրէին գնա ունէ՛լ. եւ երկեա՛ն ի ժողովրդէն անտի, զի գիտացին՝ թէ առ նոսա ասաց զառակն. եւ թողին գնա եւ գնացի՛ն:

Լէ 13 զ—ե Եւ առաքեն առ նա զոմանս ի փարիսեցոց անտի՛ եւ ի հերովդիանոսաց, զի գնա որսացէ՛ն քանի: 14 Եւ նոքա եկեալ՝ հարցանէին գնա նենգութեամբ՝ եւ ասէին. Վարդապէ՛տ՝ զիտեմք զի ճշմարի՛տ ես, եւ ո՛չ ինչ փոյթ է քեզ զումեքք. զի ո՛չ հայիս յերեսս մարդկան, այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Աստուծոյ ուսուցանես. արդ՛ ասա՛ մեզ, արժա՛ն է հարկ տալ կայսեր՝ եթէ ո՛չ. տացո՛ւք թէ ո՛չ տացուք: 15 Եւ Յիսուս գիտա՛ց զկեղծաւորութիւննոցս, ասէ՛ ցնոսա. զի՞ փորձէք զիս կէ՛ղծաւորք. բերէ՛ք ինձ դահեկան մի զի տեսից: 16 Եւ նոքա բերին: Եւ ասէ՛ ցնոսա. Ո՛յր է պատկերս այս՝ կամ գիր: Եւ նոքա ասէն ցնա. Վայսէ՛ր: 17 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ՛ ցնոսա. Երթա՛ յք տո՛ւք՝ զկայսեր, կայսէ՛ր, եւ զԱստուծոյ՛ Աստուծոյ՛: Եւ զարմացան ընդ նա:

Է—դ ԼԸ 18 Գա՛ն առ նա սաղուկեցիքն որ ասէն՝ թէ չի՛ք յարութիւն. հարցանէին ցնա՛ եւ ասէին: 19 Վա՛րդապետ՝ Մովսէս գրեաց մեզ. եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի եւ թողուցո՛ւ կին, եւ որդի ո՛չ թողուցու՝ զի աոցէ եղբայր նորա զկինն նորա, եւ յարուսցէ զաւա՛կ եղբար իւրում: 20 Արդ՛ եղբարք է՛ւրն էին առ մեզ. առաջինն ա՛ն կին՝ եւ մեռա՛ւ, եւ ո՛չ եթող զաւակ: 21 Եւ երկրորդն առ գնոյն, եւ մեռաւ: Եւ ոչ նա՛ եթող զաւակ: Նոյնպէս եւ երրորդն առ գնոյն. 22 եւ եւթներքեան իսկ: Եւ ո՛չ թողին զաւակ. յետ ամենեցուն՝ մեռաւ եւ կինն: 23 Արդ՛ ի յարութեանն յորժամ յառնիցեն, ո՛յր ի նոցանէ լինիցի կինն. զի եւթներքեան կալան գնա կին: 24 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ՛ ցնոսա. Ո՛չ վասն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք. զի ո՛չդ գիտէք զգիրս՝ եւ ո՛չ զգաւրութիւն Աստուծոյ: 25 Զի յորժամ ի մեռելոց յարիցեն, ո՛չ արք՝ կանայս առնեն, եւ ո՛չ կանայք՝ արանց լինին. այլ իբրեւ զիրեշտա՛կս իցեն՝ որ յերկինսն են: 26 Այլ վասն յարութեան մեռելոց զի յառնեն, ո՛չ իցէ ընթերցեալ ձեռք ի զիրան Մովսիսի, ի մորենուջն ո՛րպէս ասա՛ց ցնա Աստուած. Ես եմ ասէ՛ Աստուած Աբրահամու, եւ Աստուած Իսահակայ, եւ Աստուած Յակովբայ: 27 Եւ ո՛չ է Աստուած մեռելոց՝ այլ կենդանեա՛ց Եւ արդ՛ դուք՝ յո՛յժ մոլորեալ էք:

ԼԹ 28 Զ Եւ մատուցեալ մի ոմն ի դպրացն՝ լսէ՛ր նոցա մինչ վիճէինն. իբրեւ ետես թէ բարո՛ք ետ նոցա զպատասխանին, եհա՛րց ցնա՛ եւ ասէ. Ո՛ր պատուիրան է առաջին: 29 Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա. Առաջին քան զամենայն՝ լո՛ւր Իսրայէլ՝ Տէր Աստուած մեր՝ Տէր՝ մի՛ է, 30 եւ սիրեսցէ՛ս զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ, եւ յամենայն անձնէ քումմէ, եւ յամենայն մտաց քոց, եւ յամենայն զարութենէ քումմէ: Ա՛յս է առաջին պատուիրան: 31 Եւ երկրորդն՝ նմա՛ն սմին. Սիրեսցէ՛ս զընկեր քո՛, իբրեւ զանձն քո: Մե՛ծ քան զոսա այլ՝ պատուիրան ո՛չ գոյ: 32 Եւ ասէ ցնա դպիրն. Բարո՛ք է վարդապետ. ճշմարտութեամբ ասացեր՝ թէ մի է Աստուած, եւ ո՛չ գոյ այլ՝ բաց ի նմանէ: 33 Եւ սիրելն գնա՛ յամենայն սրտէ, եւ յամենայն զարութենէ, եւ յամենայն մտաց. եւ սիրե՛լն զընկերն իբրեւ զանձն, առաւել է՛ քան զողջակէզս եւ զգոհս: 34 Եւ տեսեալ Յիսուսի թէ իմաստութեամբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա. Չե՛ս հեռի յարքայութենէ Աստուծոյ: Եւ ո՛չ եւս ոք իշխեր ինչ հարցանել գնա:

Է—ե Խ 35 զ—զ Պատասխանի՛ ետ Յիսուս եւ ասէ, մինչ ուսուցանէր ի տաճարին. Զիա՛րդ ասէն դպիրքն, թէ Քրիստոսն որդի Դաւթի է: 36 Եւ ինքն Դաւթի՞ հոգւո՛ւ վն սրբով ասէ. Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նի՛ստ ընդ աջմէ իմմէ՛ մինչև եղից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց: 37 Արդ՛ եթէ ինքն իսկ Դաւթի՞ գնա Տէր կոչէ՛ զիա՛րդ իցէ որդի նորա: Եւ բազում ժողովուրդ լսէ՛ր նմա՛ քաղցրութեամբ: 38 Եւ ասէ՛ր ուսուցանելով ի վարդապետութեան իւրում. Զգո՛յժ լերուք ի դպրաց անտի՛ որ կամին ի հանդերձս երեսելիս շրջել, զնախողջո՛ն յնա խնդրել ի հրապարակս, 39 եւ զնախաթո՛ն ոս ի ժողովուրդս, եւ զգահագլուխս յընթրիս: 40 Որ ուտեն գտունս այրեաց, պատճառանաւք յերկարեալ զաղաւթս, զի աւելի՛ եւս դատաստանս ընկալցին:

ԽԱ 41 Վա՛յր Յիսուս ընդդէմ զանձանակին, տեսանէր զիա՛րդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ ի զանձանակն. եւ բազում մեծատունք՝ արկի՛ն բազում ինչ: 42 Եկն այրի՛ մի՛ եւ արկ երկո՛ւս լումայս, որ է նաքարակի՛տ մի: 43 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտսն իւր՝ ասէ՛ ցնոսա. Ամէն ասէ՛մ ձեզ, զի այրին այն տառապեալ շա՛տ արկ

քան զամենեսեան որ արկին ի գանձանակն: 44 Քանզի ամենեքին՝ յաւելորդա՛ց իւրեանց արկին. այլ նա՛ ի չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ գոր ունէր՝ արկ գոյի չափ զկեանս իւր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԳ.

Է—գ 1 Կ Եւ յելանելն նորա ի տաճարէ անտի, ասէ ցնա մի յաշակերտաց նորա. Վա՛րդապետ, տե՛ս՝ որպիսի՛ են քարինքս, եւ որպիսի՛ շինուածք: 2 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ. Տեսանե՛ս զայդ ամենայն շինուածս, ամէն ասե՛ մ ձեզ՝ եթէ ո՛չ թողցի այդը՝ քա՛ր ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի:
ԽԲ 3 Եւ մինչ նստէր նա ի լերինն Ձիթենեաց յանդիման տաճարին, հարցանէին ցնա առանձինն՝ Պե՛տրոս եւ Յա՛կովբոս եւ Յովհա՛ննէս եւ Անդրէ՛աւ: 4 Ասա՛ մեզ՝ ե՛րբ լինիցի այդ. եւ զի՛նչ նշա՛ն է՝ յորժամ կատարելո՛ց իցէ այդ ամենայն: 5 Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա. Զգո՛յ՜ կացէք, մի՛ ոք զձեզ խաբէսցէ: 6 Զի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ե՛ս եմ Քրիստոսն. եւ զբազումս մոլորեցուցեն: 7 Այլ յորժամ լսիցէք պատերազմունս, եւ համբաւս պատերազմաց՝ մի՛ խռովիցիք, զի պա՛րտ է լինել. բայց չե՛ւ է կատարած: 8 Զի յարիցէ ազգ յազգի՛ վերայ, եւ թագաւորութիւն ի թագաւորութեան վերայ. եւ եղիցին շարժմո՛ւնք ի տեղիս տեղիս, սո՛ վք, եւ սրածուրծիւնք եւ խռովութիւնք. այլ՝ այն ամենայն սկիզբն է երկանց: 9 Եւ զձե՛զ իսկ՝ մատնեսցեն յատեանս, եւ ի ժողովուրդս տանջիցի ք, եւ առաջի դատաւորաց եւ թագաւորաց կայցէք վասն իմ, ի վկայութիւն նոցա: 10 Եւ ամենայն հեթանոսաց: Բայց նախ՝ պա՛րտ է աւետարանիս քարոզէ ՚: 11 Այլ յորժամ տանիցին զձեզ մատնել, մի՛ յառաջագոյն հոգայցէք, եւ մի՛ զմտաւ ածիցէք՝ թէ զինչ խաւսիցիք. այլ որ ինչ տացի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խաւսիցիք: Զի ո՛չ դուք էք որ խաւսիցիքս՝ այլ հոգի՛ն սուրբ: 12 Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր՝ ի մա՛հ, եւ հայր՝ զորդի՛. եւ յարիցեն որդիք ի վերայ հարց՝ եւ սպանանիցեն՝ զնոսա: 13 Եւ եղիջիք ատեցեալ ք յամենեցունց վասն անուան իմոյ: Այլ որ համբերեսցեն ի սպառ՝ նա կեցցէ: 14 Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածին՝ զի կայցէ ի տեղւոջ ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնուն ի մի՛ տ առցէ: Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերի՛նս. 15 եւ որ ի վերայ տանեսցն իցէ՝ մի՛ իջցէ ի տուն, եւ մի՛ մտցէ բառնալ ինչ ի տանէ իւրմէ. 16 եւ որ յազարակին իցէ՝ մի՛ դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր: 17 Բայց վա՛յ իցէ յղեաց եւ ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ: 18 Յաղա՛ւթս կացէք զի մի՛ ձմերանի լինիցի այն: 19 Եղիցին աւուրքն այնորիկ նեղութեանց, որպիսի ո՛չ եղեն երբէք այնպիսիք ի սկզբանէ մինչեւ ցայժմ, եւ մի՛ այլ լիցի: 20 Եւ եթէ ո՛չ էր կարճեալ Աստուծոյ զաւուրսն զայնոսիկ՝ վասն ընտրելոց իւրոց, ո՛չ ապրէր ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրելոցն գորս ընտրեաց, կարճեալ զաւուրսն զայնոսիկ: 21 Յայնժամ եթէ ոք ասիցէ ձեզ՝ եթէ ահաւասիկ է Քրիստոսն՝ կամ ա՛ւանիկ, մի՛ հաւատայցէք: 22 Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք եւ սո՛ւտ մարգարէք, եւ տացեն նշա՛նս եւ արուեստս՝ առ ի մոլորեցուցանելո՛յ եթէ հնա՛ր ինչ իցէ եւ զընտրեալսն: 23 Բայց դուք՝ զգո՛յ՜ եղերուք, ահաւասիկ յառաջագոյն ասացի ձեզ զամենայն: 24 Այլ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղութեանն այնորիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին՝ ո՛չ տացէ զլոյս իւր. 25 եւ աստեղք յերկնից թաւթափեսցին, եւ զաւրութիւնք յերկինս՝ շարժեսցի՛ն: 26 Եւ յայնժամ տեսցեն գորդի մարդոյ եկեալ ամպովք, եւ զաւրութեամբ՝ եւ փառաւք բազմաւք: 27 Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրէշտակս իւր, եւ ժողովեսցէ՝ զընտրեալս իւր ի չորի՛ց հողմոց՝ ի ծագաց երկրի մինչեւ ի ծա՛գս երկնից: 28 Բայց դուք՝ ի թզենոյ՜յ անտի ուսջի ք զառակն. յորժամ տակաւ ոստքն նորա կակղանայցեն, եւ տերեւ արձակիցի ի նմա, զիտէք թէ մե՛րձ է ամառն. 29 նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ, զիտասջի ք՝ թէ մե՛րձ է առ դուրս: 30 Ամէն ասե՛ մ ձեզ, թէ ո՛չ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: 31 Երկինք՝ եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ո՛չ անցանիցեն: 32 Այլ վասն աւուրսն այնորիկ եւ ժամու՛ ո՛չ ոք զիտէ, ո՛չ հրէշտակք յերկինս՝ եւ ո՛չ որդի, բայց միայն հա՛յր: 33 Զգոյ՜՜ եղերուք, սկեցէ՛ք եւ կացէ՛ք յաղաւթս. զի ո՛չ զիտէք ե՛րբ ժամանակն իցէ: 34 Որպէս ա՛յր մի գնացեալ ի տա՛ր աշխարհ, թողուցու գտուն իւր, եւ տացէ ծառայից իւրոց իշխանութիւն, եւ իւրաքանչիւր զգո՛րձ իւր. եւ դռնապանին պատուէր տայցէ՛ զի արթո՛ւն լինիցի: 35 Արդ՝ արթո՛ւն կացէք, զի ո՛չ զիտէք ե՛րբ տէր տանն գայցէ, յերեկորեալ, եթէ ի մե՛ջ զիշերի, եթէ ի հաւախա՛ւսի, եթէ ընդ առաւա՛տս: 36 Գուցէ՛ եկեալ յանկարծակի՛ գտանիցէ զձեզ ի քուն: 37 Բայց գոր ձե՛զդ ասեմ, ամենեցո՛ւն ասեմ՝ արթո՛ւն կացէք:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԴ.

1 Եւ էր գատիկն եւ բաղարջակն՝ որ յետ երկուց աւուրց: Խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եթէ զիս՝ որ զնա նենգաւ կալեալ սպանանիցեն: 2 Բայց ասէին՝ թէ մի՛ ի տանի աստ, զի մի՛ խռովութիւն լինիցի ժողովրդեանն:

3 Եւ մինչ է՛ր ի Բեթանիա ի տան՝ Սիմովնի բորոտի բազմեալ, ե՛կն կին մի որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան՝ ազնուի մեծագնոյ, եւ բեկեալ զշիշն՝ եհե՛ղ ի վերայ գլխոյ նորա: 4 Եւ աշակերտքն՝ զչարէին եւ ասէին. Ընդէ՛ր է կորուստ իւղոյոյ այդորիկ: 5 Մա՛րթ էր զայդ եւղ վաճառել՝ աւելի՛ քան երեք հարելու դահեկանի, եւ տալ աղքատա՛ց: Եւ զայրանայի՛ն նմա յոյժ: 6 Եւ Յիսուս՝ ասէ գնոսա. Թո՛ւ յլ տուք դմա. զի՛ աշխատ առնէք, զի գործ մի՛ բարի՛ գործեաց դա՛ յիս: 7 Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք, եւ յորժամ կամիք՝ կարա՛ւ լո՛ք առնել նոցա բարիս. այլ զիս՝ ո՛չ յամենայն ժամ ընդ ձեզ ունիք: 8 Դա՛ գոր ունէրոյ, արա՛ր. յառաջագո՛յն խնգեաց զմարմին իմ ի նշա՛ն պատանաց: 9 Ամէն ասէ՛մ ուր եւ քարոզեցի աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ, եւ գոր արար դա՛ խաւսեցի վասն յիշատակի դորին: 10 Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի՛ յերկոտասանից անտի, զնա՛ց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեցէ՛ զնա նոցա: 11 Նոքա՛ իբրեւ լուսն՝ խնդացի՛ն, եւ խոստացան նմա տա՛լ արծաթ: Եւ խնդրէր՝ թէ զիս՝ որ պարապով մատնեցէ՛ զնա:

12 Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն՝ յորժամ զգատի կն՝ զենուին, ասեն՝ ցնա աշակերտքն. Ո՛ր կամիս՝ երթիցուք պատրաստեցուք, զի կերիցես զգատիկն: 13 Եւ առաքէ երկուս, յաշակերտաց անտի՛ եւ ասէ գնոսա. Երթա՛ յք ի քաղաքն, եւ իբրեւ մտանիցէք ի քաղաքն՝ պատահեցէ՛ ձեզ ա՛յլ մի, որ սափոր ջրոյ յո՛ւս ունիցի, երթա՛ յք զհետ նորա: 14 Եւ յո՛ր տուն մտանիցէ, ասաջի՛ք ցտանուտէրն. Վարդապե՛տ ասէ՛՛ ո՛ր ես իջավա՛նքն, ուր աշակերտաւքս ուտիցեմ զգատիկն: 15 Եւ նա ցուցցէ՛ ձեզ վերնատուն մի մեծ՝ զարդարեալ. ա՛նդ պատրաստեցի՛ք մեզ: 16 Եւ զնացին պատրաստել լ աշակերտքն նորա: Եկին ի քաղաքն, եւ գտին որպէս ասացն նոցա. եւ պատրաստեցի՛ն զգատիկն: 17 Եւ իբրեւ երեկոյ եղել՝ զա՛յ երկոտասանիւքն հանդերձ: 18 Եւ իբրեւ բազմեցան՝ եւ դեռ ուտէին, ասէ Յիսուս. Ամէն ասէ՛մ ձեզ՝ զի մի ոմն ի ձէնջ՝ մատնելո՛ց է զիս, որ ուտէ՛ իսկ ընդիս: 19 Եւ նոքա սկսան տրտմել՝ եւ ասէ՛լ մի ըստ միջոէ. Միթէ՛ ե՛ս իցեմ, եւ մեւսն՝ միթէ՛՛ ե՛ս իցեմ: 20 Նա պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ գնոսա. Մի՛ յերկոտասանի՛ց այտի, որ միտեաց ընդ իս ի սկաւառակոյ: 21 Այլ որդի մարդոյ երթա՛յ՝ որպէս եւ գրեալ է վասն նորա. Բայց վա՛յ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յոր ձեռս որդին մարդոյ մատնեցի: Լա՛ւ էր նմա՛՛ եթէ չէ՛ր իսկ ծնեալ մա՛րդն այն: 22 Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ Յիսուսի հաց աւրինեա՛ց եւ եբեկ՝ ետ նոցա՛՛ եւ ասէ. Առէ՛ք՝ ա՛յլ է մարմին իմ: 23 Եւ առեա՛լ բաժակ՝ զհացաւ ե՛տ նոցա, եւ արբի՛ն ի նմանէ՛ ամենեքեան: 24 Եւ ասէ գնոսա. Ա՛յս է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ փոխանակ բազմաց հեղու: 25 Ամէն ասէ՛մ ձեզ, թէ ո՛չ եւս յաւելից ըմպել ի բերոյ որթոյ, մինչեւ ցա՛ւրն ցայն՝ յորժամ արբից զնա նո՛ր յարքայութեան Աստուծոյ: Վջ 26 Եւ զոհացեալ ելին ի լեռն Չիթենեաց: 27 Եւ ասէ գնոսա Յիսուս. Ամենեքի՛ն զայթագղելոց էք յինէն յայսմ զիշերի: Չի՛ գրեալ է, թէ հարից զհովիւն՝ եւ ոչխարքն ցրուեցի՛ն: 28 Այլ յետ յարութեան իմոյ՝ յառաջագոյն երթայց քան զձեզ ի Գալիլէա: 29 Պատասխանի՛ ետ Պե՛տրոս՝ եւ ասէ գնա. Թէպէտ եւ ամենեքեան զայթագղեցին, այլ ես՝ ո՛չ: 30 Եւ ասէ գնա Յիսուս. Ամէն ասէ՛մ քեզ. թէ դո՛ւ իսկ յայսմ զիշերի մինչչե՛ւ հաւու խաւսեալ իցէ՛ երի՛ցս ուրացես զիս: 31 Իսկ Պե՛տրոս առաւել էւս պնդէր եւ ասէր. Եթէ մեռանէ՛լ էւս հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ո՛չ ուրացայց: Նոյնպէս եւ ամենեքեա՛ն ասէին: 32 Գա՛ն ի գեղն՝ որում անուն էր Գեսեսմանի. եւ ասէ ցաշակերտսն. Նստարո՛ւք աստ՝ մինչ ես յաղաթս կացից: 33 Եւ առնու ընդ իւր զՊե՛տրոս եւ զՅա՛կովբոս եւ զՅովհա՛ննէս, եւ սկսաւ տխրել՝ եւ հոգալ: 34 Յայնժամ ասէ գնոսա. Տրտո՛ւմ է անձն իմ մինչեւ ի մահ, մնացէ՛ք աստ՝ եւ արթո՛ւն կացէք: 35 Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ, անկա՛ւ ի վերայ երեսաց իւրոց յերկիր. եւ կայր յաղա՛թս, զի եթէ հնա՛ր ինչ է՛՛ անցցէ՛ ի նմանէ՛ ժամն: 36 Եւ ասէ. Աքբա՛, հա՛յր, ամենայն ինչ՝ քեզ հնարաւո՛ր է, անցո՛՛ զբաժակս զայս յինէն: Բայց ո՛չ որպէս ես կամիմ՝ այլ որպէս դո՛ւ կամիս: 37 Եւ զայ՛ գտանէ զնոսա զի ննջէի՛ն, եւ ասէ ցՊետրոս. Սիմովն ննջե՛ս. ո՛չ կարացեր ժամ մի արթո՛ւն կալ: 38 Արթո՛ւն կացէք եւ յաղաթս կացէք, զի մի՛ մոջիք ի փորձութիւն: Ոգիս յաւժա՛ր է՛՛ Բայց մարմինս տկա՛ր: 39 Եւ դարձեալ չոգաւ եկաց յաղաթս, եւ զնո՛յն բանս ասաց: 40 Դարձաւ միւսանգամ անդրէն՝ եւ եգիտ զնոսա ի քո՛ւն. քանզի էին աչք նոցա ծանրացեալ՝ եւ ո՛չ զիտէին թէ զի՛նչ պատասխանի տայցեն նմա: 41 Գա՛յ երրորդ անգամ, եւ ասէ գնոսա. Ննջեցէ՛ք այսուհետեւ եւ հանգերո՛ւք, զի հասեալ է՛ վախճան: Ե՛կն ժամ, եւ ահա մատնի՛ որդի մարդոյ ի ձեռս մեղաւորաց: 42 Ա՛ն արիք գնացո՛ւք, զի ահաւասիկ՝ մերձեցա՛ւ որ մատնելոցն է զիս: 43 Եւ մինչդեռ նա զայն խաւսէր, զա՛յ Յուդա Սկարիովտացի մի՛ յերկոտասանի՛ց անտի, եւ ընդ նմա՛ ամբո՛խ սուսերաւք եւ բրաւք՝ ի քահանայապետիցն եւ ի դպրաց եւ ի ծերոց: 44 Տուեալ էր նշան մատնչին՝ եւ ասէր. Ընդ՝ որում ես համբուրեցից՝ նա՛՛ կայջի՛ք զնա՛՛ եւ տարջի՛ք զգուշութեամբ: 45 Եւ մատուցեալ վաղվաղակի՛ ասէ՛՛ գնա. Ռա՛ բբի, ոա՛ բբի. եւ համբուրեա՛ց զնա: 46 Եւ նոքա արկի՛ն ի նա ձեռս՝ եւ

կալան գնա: 47 Եւ մի ոմն յայնցանէ որ գնովան կային՝ ձգեաց սուր, եւ եհա՛ր զծառայ քահանայապետին, եւ ի քա՛ց եհան զունկն նորա: 48 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Իբրեւ ի վերայ աւազակի՛ ելէք սուսերաւք եւ բրաւք՝ ունել զիս: 49 Հանապազ առ ձեզ էի՛, եւ ուսուցանէի ի տաճարին, եւ ո՛չ կալարուք զիս. այլ զի լցցին զիրք մարգարէիցն: 50 Յայնժամ թողին զնա աշակերտքն ամենեքին՝ եւ փախեան: 51 Եւ ոմն երիտասարդ զհետ երթայր նորա՝ արկեալ զիւրեւ կտա՛ւ մի ի մերկուց ունէին զնա երիտասարդքն: 52 Եւ նորա թողեալ զկտանն՝ փախեա՛ւ մե՛րկ ի նոցանէ: 53 Եւ տարան զՅիսուս առ քահանայապետն Կայիափա. եւ զայի՛ն ընդ նմա ամենայն քահանայապետքն՝ եւ դպիրք եւ ծերք: 54 Եւ Պե՛տրոս երթայր ի հեռաստանէ զհետ նորա՝ մինչեւ ի նե՛րքս իսկ ի գաւի՛թ քահանայապետին, եւ նստե՛ր ընդ սպասատրսն, եւ ջեռնո՛յր առ լուսով: 55 Իսկ քահանայապետքն՝ եւ ամենա՛յն ատեանն՝ խնդրէին հակառակ Յիսուսի վկայութիւն ինչ զի սպանանիցեն զնա. եւ ո՛չ գտանէին: 56 Ձի բազում սուտ վկայութիւն վկայէին զնմանէ, եւ նման միմեանց՝ ո՛չ էին վկայութիւնք: 57 Այլք՝ յարուցեալ վկայէին սո՛ւտ զնմանէ, եւ ասէին: 58 Թէ՛ մեք լուաք ի դմանէ զի ասէր. Ես քակեցից գտաճա՛րդ զայդ ձեռագործ, եւ զերիս աւուրս շինեցից ա՛յլ առա՛նց ձեռագործի: 59 Սակայն եւ այնպէս չէ՛ր նման վկայութիւնն նոցա: 60 Ապա յարուցեալ քահանայապետն ի մեջ՝ հարցանէր զՅիսուս՝ եւ ասէր. Ո՛չինչ տաս պատասխանի, զի՛նչ դոքա՛ զքէն վկայեն: 61 Եւ նա՛ լո՛ւտ եւ եթ կայր՝ եւ չտա՛յր ինչ պատասխանի: Դարձեալ քահանայապետն հարցանէր զնա կրկի՛ն անգամ եւ ասէր. Դո՛ւ ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ արհնելոյն: 62 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Դո՛ւ ասացեր թէ՛ ես եմ: Բայց տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ՛ զաւրութեան, եւ եկեա՛լ ընդ ամպս երկնից: 63 Եւ քահանայապետն պատառեա՛ց վաղվադակի զպատմուճանս իւր՝ եւ ասէ: Ձի՛նչ եւս պիտոյ են մեզ վկայք, 64 ահա՛ լուայք ամենեքին զհայտնութիւն ի բերանո՛յ դորա, զիա՛րդ թուի ձեզ: Եւ ամենեքեան դատապարտեցին զնա՝ թէ մահապա՛րտ է: 65 Եւ ոմանք՝ սկսան թքանէ՛լ ընդ երեսս նորա. ձո՛րձ զգլխով արկանել կոփել եւ ասել. Մարգարեա՛ց մեզ Քրիստոսոյ՝ ո՛վ է այն որ եհարն զքեզ: Եւ սպասաւորքն ապտա կս հանէին նմա: 66 Եւ Պե՛տրոս մինչդեռ էր ի խոնարհ ի գաւթին, գա՛յ աղախին մի քահանայապետին, 67 եւ տեսանէ զնա զի ջեռնոյր. հայեցա՛ւ ընդ նա՛՝ եւ ասէ. Եւ դո՛ւ ընդ Յիսուսի Նազովրեցոյ էիր:

68 Նա՛ ուրացա՛ւ եւ ասէ. Ո՛չ ճանաչեմ, եւ ո՛չ գիտեմ զի՛նչ դո՛ւդ ասես: Եւ իբրեւ ե՛լ յարտաքին գաւիթն, եւ հա՛ւ ի խաւսեցաւ: 69 Դարձեալ ետես զնա աղախինն, եւ սկսաւ ասել ցայնոսիկ որ շուրջն կային, թէ՛ եւ սա՛ ի նոցանէ է: 70 Եւ նա դարձեալ ուրացա՛ւ: Եւ յետ սակաւ միոյ՝ դարձեալ որ շուրջն կային ասէ ն՝ ցՊե՛տրոս. Արդարեւ եւ դո՛ւ ի նոցանէ՛ ես, քանզի զալիլեացի՛ ես, եւ խաւսքդ իսկ քո նմա՛ն են: 71 Եւ սկսաւ նզովել՝ երկնուլ եւ ասել, թէ ո՛չ գիտեմ զայրն՝ զորմէ՛ դուքդ ասէք: 72 Եւ նոյն ժամայն կրկին հա՛ւ ի խաւսեցաւ: Եւ յիշեաց Պե՛տրոս զբանն զոր ասաց ցնա Յիսուս, թէ՛ չէ՛ւ իցէ հաւու երիցս խաւսեալ զի դու երիցս ուրացես զիս, եւ սկսաւ լա՛լ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԵ.

1 Եւ վաղվադակի ընդ առաւուտն խորհուրդ արարեալ քահանայապետիցն՝ հանդերձ ծերո՛վքն եւ դպրաւք՝ եւ ամենայն ատեանն, կապեցին զՅիսուս՝ եւ տարան մատնեցին Պիղատոսի: 2 Եւ հա՛րց զնա Պեղատոս՝ եւ ասէ. Դո՛ւ ես թագաւորն հրէից: Նա՛ պատասխանի ետ նմա՛ եւ ասէ. Դո՛ւ ասես: 3 Եւ չարախաւսէին զնմանէ յոյժ քահանայապետքն. եւ նա՛ ո՛չինչ տայր պատասխանի: 4 Իսկ Պեղատոս դարձեալ հարցանէր զնա. Ո՛չինչ տաս պատասխանի, տե՛ս քանի ամբաստանեն զքէն: 5 Եւ Յիսուս այնուհետեւ՝ ո՛չինչ ետ պատասխանի, մինչեւ զարմանա՛լ յոյժ Պիղատոսի: 6 Բայց ըստ տաւնի՛ արձակե՛ր նոցա զմի ոք զկապեալ, զոր ինքեա՛նք խնդրէին: 7 Եւ էր՝ որում անուն էր Բարա՛ բբա՛ կապեալ ընդ խռովիչսն, որոց ի խռովելն՝ ա՛յր մի սպանեալ էր: 8 Ի ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել լամբոխն՝ եւ խնդրէ՛լ որպէս սովո՛ր էր, զի արձակեցէ նոցա զԲարա՛ բբայն: 9 Պատասխանի ետ Պեղատոս եւ ասէ ցնոսա. Կամի՛ք զի արձակեցից ձեզ զարքայն հրէից: 10 Քանզի զիտեր՝ թէ՛ առ նախանձո՛ւ մատնեցին զնա քահանայապետքն: 11 Որք՝ եւ զամբո՛խն հաւանեցուցին՝ զի արձակեցէ նոցա զԲարա՛ բբայն: 12 Դարձեալ պատասխանի ետ Պեղատոս՝ եւ ասէ ցնոսա. Իսկ՝ զի՛նչ կամիք թէ՛ արարից զարքայն հրէից: 13 Եւ նոքա դարձեալ աղաղակէին՝ յուզեալք ի քահանայապետիցն, ի խա՛չ հան զդա: 14 Ասէ ցնոսա Պեղատոս. Ձի՛նչ ինչ չար արարեալ իցէ դորա: Եւ նոքա առաւե՛լ եւս աղաղակէին եւ ասէին. Ի խա՛չ հան զդա: 15 Իսկ Պեղատոս՝ իբրեւ զմիտս կամեցաւ հաճե՛լ զամբոխին, արձակեաց նոցա զԲարա՛ բբայն. եւ զՅիսուս գա՛ն հարեալ՝ ետ ի ձեռս զի ի խա՛չ ելանիցէ: 16 Եւ զինուորքն տարա՛ն զնա ի ներքս ի գաւիթն՝ ուր հրապարակն էր. եւ կոչեն միանգամայն զամենայն զգունդն. 17 եւ զզեցուցանեն նմա քղամիդ կարմի՛ր եւ

ծիրանիս, եւ եղին ի գլուխ նորա պսակ արարեալ ի փշոց: 18 Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա՝ եւ ասել. Ո՛ղջեր արքայդ հրէից: 19 Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամբ, եւ թքանէին ընդ երեսս, եւ ի ծունր իջեալ երկի՛ր պագանէին նմա: 20 Եւ իբրեւ կատակեցին զնա, մերկացուցին զքղամիդն եւ զծիրանիս, եւ զգեցուցին նմա զի՛ւր հանդերձ մեծ. եւ ածին արտաքս զի ի խա՛չ հանցեն զնա: 21 Եւ ունէին պահակ զՍի՛մովն Կիրենացի՝ որ ընդ ա՛յն անցանէր եկեալ յագարակէ, զհայրն Աղէքսանդրի եւ Ռուփայ, զի բարձցէ՛ զխաչափայտն նորա: 22 Եւ ածեն զնա ի Գողգոթա տեղի մի, որ թարգմանի՝ տեղի՛ կառափելոյ: 23 Եւ տային նմա զհինի զըմտսեալ, եւ նա ո՛չ առ. եւ հանեն զնա ի խա՛չ: 24 Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա, արկեալ վիճակս ի վերայ՝ թէ ո՛ր զինչ առնուցու: 25 Է՛ր ժամ՝ երրո՛րդ, եւ հանին զնա ի խաչ: 26 Եւ եր զիր վնասու նորա գրեալ, թէ թագաւո՛ր է հրէից: 27 Եւ ընդ նմա հանին ի խաչ երկուս աւագակս, մի ընդ աջմէ՛ եւ մի ընդ ահեկէ՛ նորա: 28 Եւ լցա՛ւ զիրն որ ասէ, թէ ընդ անարէնս համարեցաւ: 29 Եւ որք անցանէինն հայեռեցին զնա՝ շարժեալ զգլուխս իւրեանց, եւ ասէին. Վա՛հ, որ քակէիր գտաճարն՝ եւ զերիս աւուրս շինէիր. 30 ապրեցո՛ր զանձն քո՝ եւ է՛ջ ի խաչէդ: 31 Նոյնպէս եւ քահանայապետիցն ա՛յլ յայն արարեալ ընդ միմեանս հանդերձ դպրաւքն՝ եւ ասէին. Չայլս ապրեցոյց զանձն ո՛չ կարասցէ ապրեցուցանել. 32 Քրիստոսդ արքայ՝ իւրայէլի. իջցէ՛ այժմ ի խաչէ՛ այտի, զի տեսցուք եւ հաւատասցուք դմա: Եւ որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէի՛ն զնա: 33 Եւ իբրեւ վե՛ց ժամ եղեւ՝ խաւա՛ր կալաւ զամենայն երկիր մինչեւ ցինն ժամն: 34 Եւ յիններորդ ժամուս աղաղակեա՛ց Յիսուս ի ձայն մեծ՝ եւ ասէ. Ե՛ղի՛ ե՛ղի՛ դմա սաբաթթանի. որ թարգմանի. Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, ընդէ՛ր թողեր զիս: 35 Եւ ոմանք ի նոցանէ՛ որ շուրջն կային զնովաւ իբրեւ լուան, ասէին՝ թէ զԵղիա՛ կարդայ: 36 Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելի՛ց սպունգ մի քացախով, եւ հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպելի՛ նմա, եւ ասէ. Թո՛յլ տուր, տեսցուք՝ զա՛յ Եղիա իջուցանել զդա: 37 Եւ Յիսուս արձակեաց ձայն մեծ՝ եւ եհա՛ն զոգի: 38 Եւ վարագոյր տաճարին պատառեցա՛ւ յերկուս՝ ի վերուստ մինչեւ ի խոնարհ: 39 Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ կա՛յր անդ՝ թէ աղաղակեաց եւ եհան զոգի, եւ ասէ. Արդարեւ՝ այրս այս որդի՛ Աստուծոյ էր: 40 Եին եւ կանայք որ հայէին ի հեռաստանէ, յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Մարիամ Յակովբու փոքրկան եւ Յովսեա՛յ մայրն, եւ Սողոմբէ: 41 Որք յորժամ էրն ի Գալիլեա՛ զհե՛տ շրջէին նորա, եւ պաշտէին զնա. եւ ա՛յլ բազում կանայք՝ որք ընդ նմա՛ իսկ եկեալ էին յԵրուսաղէմ:

42 Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, քանզի ուրբաթ էր՝ որշաբա՛ թն մտանէր, 43 եկեալ Յովսէփ որ Յարիմաթեա՛յն էր. այր պարկեշտ, նախարա՛ր, որ եւ ինքն իսկ ա՛կն ունէր արքայութեան Աստուծոյ. համարձակեցաւ եմո՛ւտ առ Պեղատոս, եւ խնդրեա՛ց զմարմինն Յիսուսի: 44 Եւ Պեղատոս զարմացա՛ւ, թէ այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա եւ ասէ, թէ արդարեւ՝ ա՛յնչափ վա՛ղ մեռաւ: 45 Եւ իբրեւ ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեա՛ց զմարմինն Յովսէփայ: 46 Եւ Յովսէփ գնեա՛ց կտաւ, եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց կտաւովն, եւ ե՛ղ ի գերեզմանի՛ գոր էր փորեալ ի վիմէ. եւ թաւալեցոյց վե՛մ մի դռն զգերեզմանին: 47 Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի, եւ Մարիամ Յակովբայ՝ եւ Յովսէայ՝ տեսի՛ն զտեղին ուր եղաւ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
Գլուխ ԺԶ.

1 Եւ իբրեւ անց շաբաթն, Մարիամ Մագդաղենացի՛ եւ Մարիամ Յակովբայ՛ն՝ եւ Սողոմբէ՛ չոգան պատրաստեցին խունկս, զի եկեսցեն անձցե՛ն զնա: 2 Եւ ընդ առաւուտս միաշաբաթոյն զա՛ն ի գերեզմանն ընդ արեւագալն, 3 եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՛վ թաւալեցուցէ մեզ զվե՛մն ի դրաց գերեզմանին: 4 Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվե՛մն ի գերեզմանէն. քանզի էր մե՛ծ յոյժ: 5 Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզմանն, տեսին երիտասա՛րդ մի՛ զի նստէ՛ր ընդ աջմէ՛ կողմանէ՛ զգեցեալ պատմուճան սպիտակ, եւ զարիւրեցա՛ւ: 6 Եւ նա ասէ ցնոսա. Մի՛ երկնչիք զՅիսուս խնդրէք զՆագովբացի զխաչ ելեալն, յարեա՛ւ չէ՛ աստ. ահաւաղիկ տեղին ուր եղին զնա: 7 Այլ երթա՛յք ասացէ՛ք ցաշակերտս նորա եւ ցՊե՛տրոս, եթէ ահա՛ յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գալիլեա, ա՛նդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասա՛ցն ձեզ: 8 Եւ իբրեւ լուան՝ ելին եւ փախեա՛ն ի գերեզմանէն, քանզի զահի՛ հարեալ էին. եւ ո՛չ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

9 Յարուցեալ Յիսուս, առաւուտուն առաջին միաշաբաթոն՝ երեւեցաւ Մարիամու Մագդաղենացոյ, յորմէ հանեալ էր գերեզմանէն: 10 Եւ նա՛ երթեալ պատմեա՛ց այնոցիկ որ ընդ նմայն էին, մինչդեռ լայի՛ն եւ սգային: 11 Նոքա իբրեւ լուան թէ կենդանի է՛ եւ երեւեցաւ նմա, ո՛չ հաւատացին: 12 Յետոյ՝ երեւեցաւ այլ ո՛վ կերպարանա՛ւ՝ որք երթային յանդաստա՛ւ: 13 Նոքա չոգան պատմեցի՛ն այլոց, եւ ո՛չ նոքա հաւատացին: 14 Յետոյ՝ մինչդեռ բազմեալ էին մետասանքն, երեւեցաւ նոցա, եւ թշնամանեա՛ց զանհաւատութիւն նոցա, եւ

զիստասրտութիւն զի որ երեւեցա՛ւ նոցա յարուցեա՛լ ի մեռելոց, եւ նոքա ո՛չ հաւատացին: 15 Եւ ասէ ցնոսա. Երթա՛յք յաշխարհ ամենայն, եւ քարոզեցէ՛ք զաւետարանն ամենայն արարածոց: 16 Որ հաւատա՛յ եւ մկրտիցի՝ կեցցէ՛, եւ որ ո՛չն հաւատայ՝ դատապարտեսցի՛: 17 Նշանք ա՛յնցիկ՝ որ հաւատանն, երթիցէ՛ն զհետ այսոցիկ: Յանտ՛ւն իմ՝ դէ՛ւս հանցեն. լեզո՛ւս խաւսեսցին. 18 ի ձեռս իւրեանց՝ ա՛ւծս բարձցեն. եւ եթէ մահացո՛ւ ինչ դեղ արբցեն, նոցա ինչ ո՛չ վնասեսցէ. ի վերայ հիւանդաց ձե՛ռս դիցեն՝ եւ բժշկեսցեն: 19 Եւ ինքն՝ Տէր Յիսուս յե՛տ խաւսելոյն ընդ՝ նոսա՝ համբարձա՛ւ յերկինս, եւ նստա՛ւ ընդ աջմէ՛ հաւր: 20 Եւ նոքա ելեալ՝ քարոզէի՛ն ընդ ամենայն երկիր՝ Տեառն գործակցութեամբ եւ զբա՛նն հաստատէին ամենայն նշանաւք՝ որ երթայր զհե՛տ նոցա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Ա.

1 Քանզի բագումք յաւԺարեցին վերըստին կարգե՛լ զպատմութիւնն վասն իրացն հաստատելոց ի մեզ. 2 որպէս աւանդեցի՛ն մեզ՝ որ իսկզբանէ ականատես եւ սպասաւորք եղեն բանին: 3 Կա՛մ եղեւ եւ ինձ որ իսկզբանէ՛ զհետ երթեալ էի ամենայնի ճշմարտութեամբ կարգաւ գրել քեզ՝ քա՛ ջո Թեովիլէ: 4 զի ծանիցե՛ս զբանիցն՝ որոց աշակերտեցար, զճշմարտութիւնն: 5 Եւ եղեւ յաւորս շերովդի արքայի շրեաստանի, քահանայ՝ ոմն՝ անուն Չաքա՛ ըիա ի դասակարգէ՛ Աբիայ. եւ կին նորա ի դասերայ՝ ց Ահարովնի, եւ անուն նորա Եղիսաբէ՛ թ: 6 Եւ էին արդարք երկոքին առաջի Աստուծոյ, գնային յամենայն պատուիրանս եւ յիրաւունս Տեառն՝ անարա՛ տք: 7 Եւ ո՛չ գոյր նոցա որդեակ. քանզի Եղիսաբէթ ամո՛ւլ էր, եւ երկոքեան՝ անցեալ էին զաւուրքք իւրեանց: 8 Եւ եղեւ ի քահանայանալն նորա ըստ կարգի աւուրցն հասանելոյ առաջի Աստուծոյ, 9 ըստ աւրինի քահանայութեանն՝ եհաս նմա խո՛ւնկ արկանել՝ մտեալ ի տաճարն Տեառն: 10 Եւ ամենայն բազմութիւն ժողովրդեանն կային յաղա՛ւթս արտաքոյ ի ժամու խնկոցն: 11 Եւ երեւեցաւ նմա հրեշտակ Տեառն. զի կայր ընդ աջմէ սեղանոյ խընկոցն: 12 Եւ խոռվեցա՛ւ Չաքարիա՛ իբրեւ ետես, եւ անկաւ ա՛հ ի վերայ նորա: 13 Ասէ ցնա հրեշտակն Տեառն. Մի՛ երկնչիր Չաքարիա, զի լսելի՛ եղեն աղաւթք քո, եւ կին քո Եղիսաբէթ՝ ծնցի՛ քեզ որդի՛, եւ կոչեսցես զանուն նորա Յովա՛ ննէս: 14 Եւ եղիցի քեզ ուրախութիւն եւ ցնծութիւն. եւ բագումք ի ծննդեան նորա խնդասցեն. 15 զի եղիցի մեծ առաջի Տեառն. եւ զինի՛ եւ աղի՛ մի՛ արբցէ. եւ հոգւով սրբով լցցի անդստին յորովայնէ՛ մաւր իւրոյ: 16 Եւ զբագումս յորդոցն Իւրայելի դարձուցէ ի Տէր Աստուած իւրեանց: 17 Եւ ինքն եկեցէ՛ առաջի նորա հոգւով զարութեամբ Եղիայի, դարձուցանել զսիրտս հարց յորդիս, եւ զանհաւանս յիմաստութիւն արդարոց. պատրաստել Տեառն ժողովուրդ կազմեալ: 18 Եւ ասէ Չաքարիա ցհրեշտակն. Եւ ի՛ւ զիտացից զայդ. զի ես՝ ծե՛ր եմ, եւ կին իմ անցեալ զաւուրքք իւրովք: 19 Պատասխանի՛ ետ հրեշտակն՝ եւ ասէ ցնա. Ե՛ս եմ Գաբրիէլ՝ որ կամ առաջի Աստուծոյ, եւ առաքեցայ խաւսել ընդ քեզ՝ եւ աւետարանե՛լ քեզ զայդ: 20 Եւ ահա՛՛ եղիցես համբ, եւ մի՛ կարացես խաւսել մինչեւ ցարն՝ յորում այդ լինիցի. փոխանակ զի ո՛չ հաւատացեր բանից իմոց՝ որք լցցի՛ն ի ժամանակի իւրեանց: 21 Եւ ժողովուրդն՝ ա՛կն ունէր Չաքարիայ, եւ զարմանային ընդ յամելն նորա ի տաճարին: 22 Եւ իբրեւ՛ ել՝ ո՛չ կարէր խաւսել ընդ նոսա. եւ իմացան՝ եթէ տեսի՛լ ետես ի տաճարին: Եւ նա՛՛ նշանացի՛ խաւսեր ընդ նոսա, եւ կայր պապանձեալ: 23 Եւ եղեւ իբրեւ լցան աւուրք պաշտաման նորա, գնաց ի տուն իւր: 24 Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ՝ յղացա՛ւ Եղիսաբէթ կինն նորա, եւ թաքուցանէ՛ր զանձն ամիսս հինգ, եւ ասէր. 25 Զի՛նչ գործ գործեաց ընդ իս Տէր, յաւորս յոր հայեցաւ յիս բառնա՛լ զնախատինս իմ ի մարդկանէ:

26 Եւ յամենանն վեցերորդի, առաքեցա՛ւ Գաբրիէլ հրեշտակ յԱստուծոյ ի քաղաք մի Գալիլեացոց որում անուն էր Նազարեթ, 27 առ կոյս խաւսեցեալ առն՝ որում անուն էր Յովսէփ՝ փ՛ ի տանէ Դաւթի. եւ անուն կուսին Մարիա՛ մ: 28 Եւ եկեալ առ նա՛՛ ասէ. Ուրա՛ խ լեր բերկրեալդ, Տէ՛ր ընդ քեզ: 29 Եւ նա՛՛ ընդ բանսն խոռվեցա՛ւ, եւ խորհէր ընդ միտս՝ թէ ո՛րպիսի ինչ իցէ ողջոյնս այս: 30 Եւ ասէ ցնա հրեշտակն. Մի՛ երկնչիր Մարիամ, զի գտեր շնորհս յԱստուծոյ: 31 Եւ ահա՛՛ յղաւջիր՝ եւ ծնցե՛ս որդի. եւ կոչեսցեն զանուն նորա Յիսուս: 32 Նա եղիցի մեծ, եւ որդի՛ բարձրելոյ կոչեսցի: Եւ տացէ նմա Տէր Աստուած զաթոռն Դաւթի հաւրն նորա. եւ թագաւորեցէ ի վերայ տանն Յակովբայ ի յաւիտեանս. 33 եւ թագաւորութեան նորա՛՛ վախճան մի՛ լիցի: 34 Եւ ասէ Մարիամ ցհրեշտակն. Զիա՛՛ ըդ լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ո՛չ զիտեմ: 35 Պատասխանի՛ ետ հրեշտակն եւ ասէ ցնա. Հոգի՛ սուրբ եկեցէ՛ ի քեզ, եւ զարութիւն բարձրելոյ հովանի՛ լիցի ի վերայ քո. քանզի եւ որ ծնանելոցն է ի քէն՝ սո՛ւրբ է, եւ որդի՛ Աստուծոյ կոչեսցի: 36 Եւ ահա՛՛ Եղիսաբէթ ազգական քո, եւ նա՛՛ յղի՛ է ի ծերութեան իւրում. եւ այս՛՛ վեցերո ըդ ամիս է նորա՛՛ որ ամուլն կոչեսցեալ էր: 37 Զի ո՛չ տկարացի առ յԱստուծոյ ամենայն բան: 38 Եւ ասէ Մարիամ. Ահա՛՛ ւասիկ՛ կա՛մ աղախին Տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում: Եւ գնաց ի նմանէ հրեշտակն:

39 Յարուցեալ Մարիամ յաւորսն յայնոսիկ, գնաց ի լեռնակողմ փութապէս ի քաղաքն Յուդայ: 40 Եւ եմուտ ի տուն Չաքարիայ, եւ ետ ողջո՛յն Եղիսաբէթի: 41 Եւ եղեւ իբրեւ լուաւ զողջոյնն Մարիամու Եղիսաբէթ, խաղա՛ց մանուկն յորովայնի նորա: Եւ լցա՛ւ Եղիսաբէթ Հոգւով Սրբով. 42 եւ ի ձայն բարձր աղաղակեալ ց եւ ասէ. Աւրինեա՛լ էս դու ի կանայս, եւ աւրինեա՛լ է պտուղ որովայնի քոյ: 43 Եւ ուստի՛ է ինձ այս, զի եկեցէ՛ մայր

Տեառն իմոյ առ իւ: 44 Ձի ահաւասիկ՝ իբրեւ եղեւ ձայնն ողջունի քոյ յականջս իմ, խաղա՛ց ցնծալով մանուկս յորովայնի իմում: 45 Եւ երանի՛ որ հաւատայցէ՛ եթէ եղիցի կատարումն ասացելոցս նմա ի Տեառնէ: 46 Եւ ասէ՛ր Մարիամ. Մեծացուցէ՛ անձն իմ զՏէր. 47 եւ ցնծացա՛ւ հոգի իմ յԱստուած փրկիչ իմ: 48 Ձի հայեցա՛ւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ: Ձի ահա՛ յայսմ հետէ երանեսցէ՛ն ինձ ամենայն ազգք: 49 Ձի արար ինձ մեծամե՛ծս հզարն, եւ սո՛ւրբ է անուն նորա: 50 Եւ ողորմութիւն նորա ազգա՛ց յազգս երկիրաճաց իւրոց: 51 Արար զաւրութիւն բազկաւ իւրով. ցրուեա՛ց զամբարտաւանս մտաւք սրտից իւրեանց: 52 Քակեա՛ց զհզարս յաթոռոց, եւ բարձրացոյց զխոնարհս: 53 Ձքաղցեալս լցոյց բարութեամբ, եւ զմեծատունս արձակեա՛ց ունայնս: 54 Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրում, յիշել զողորմութիւնս: 55 Որպէս խաւսեցաւ առ հարս մեր՝ Աբրահամու եւ զաւակի նորա ի յաւիտեան: 56 Եկաց Մարիամ առ նմա իբրեւ ամիսս երիս, եւ դարձա՛ւ ի տուն իւր: 57 Եւ Եղիսաբեթի լցա՛ն ժամանակք ծնանելոյ, եւ ծնա՛ւ որդի: 58 Եւ լուա՛ն որ շուրջ զնովաւ էին, եւ ազգատոհմ նորա, զի մե՛ծ արա՛ր Տէր զողորմութիւն իւր ընդ նմա. եւ խնային ընդ նմա: 59 Եւ եղեւ յաւուրն ութերորդի՝ եկին թլփատել զմանուկն, եւ կոչէին զնա յանուն հաւր իւրոյ Չաքա՛րիա: 60 Պատասխանի ետ մայր նորա՝ եւ ասէ. Ո՛չ, այլ կոչեսցի Յովհա՛ննէս: 61 Եւ ասեն ցնա. Քանզի՛ ո՛չ ոք է յազգի քում՝ որոյ կոչի անուն Յովհաննէս: 62 Ակն արկէին հաւրն նորա՝ թէ զի՞նչ կամիցի կոչել զնա: 63 Եւ խնդրեաց տախտակ՝ գրեա՛ց եւ ասէ. Յովհա՛ննէս է անուն դորա: Եւ զարմացան ամենեքին: 64 Եւ բացա՛ւ բերան նորա վաղվաղակի՝ եւ լեզու նորա, եւ խաւսէր՝ եւ արինէ՛ր զԱստուած: 65 Եւ եղեւ ա՛հ ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայս, եւ որ շուրջ բնակեալն էին զնոքաւք: Եւ ընդ ամենայն լեռնակողմնն Հրեաստանի, պատմէին ամենայն բանքս այսոքիկ: 66 Եւ եղին ամենեքեան որ լսէին՝ ի սիրտս իւրեանց՝ եւ ասեն. Ձի՞նչ լինիցի մանուկս այս: Եւ ձե՛ռն Տեառն էր ընդ նմա: 67 Եւ Չաքարիա հայր նորա լցա՛ւ հոգով սրբով, մարգարեացաւ եւ ասէ: 68 Աւրինեա՛լ Տէր Աստուած Իսրայէլի, զի յայց ել մեզ՝ եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրում: 69 Եւ յարոյց եղջեր փրկութեան մեզ ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ. 70 որպէս խաւսեցաւ բերանով սրբոց՝ որ յաւիտենից մարգարէքն նորա էին: 71 Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, եւ ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց: 72 Առնել ողորմութիւն ընդ հարս մեր, եւ յիշել զուխտն իւր սուրբ: 73 Ձերդումնն գոր երդուաւ Աբրահամու հաւր մերում, տալ մեզ 74 առանց երկիրոյի, ի ձեռաց թշնամեաց փրկեալս: Պաշտել զնա 75 սրբութեամբ եւ արդարութեամբ առաջի նորա՝ զամենայն աւուրս կենաց մերոց: 76 Եւ դո՛ւ մանուկ՝ մարգարէ՛ բարձրելոյ կոչեսցի՛ր. զի երթիցէ՛ս առաջի երեսաց Տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա: 77 Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան նորա, ի թողութիւն մեղաց նոցա: 78 Վասն զթութեանց ողորմութեան Աստուծոյ մերոյ, որովք ա՛յց արասցէ մեզ արեգակն ի բարձանց: 79 Երեւել՛ որոց ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու նստէին. ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան: 80 Եւ մանուկն աճէ՛ր եւ զաւրանա՛յր հոգով. եւ էր յանապա՛ տս մինչեւ յար երեւելոյ նորայ Իսրայէլի:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԸՍ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Բ.

1 Եւ եղեւ ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ե՛լ հրաման յԱզոստոս կայսերէ՛ աշխարհագի՛ր առնել ընդ ամենայն տիեզերս: 2 Այս՝ առաջի՛ն աշխարհագիր եղեւ ի դատաւորութեան ասորոց՝ Կիրէնէայ: 3 Եւ երթայի՛ն ամենեքեան մտանել յաշխարհագիր յիրաքանչի՛ր քաղաքի: 4 Ե՛լ եւ Յովսէփ ի Գալիլէէ ի քաղաքէ Նազարեթէ ի Հրեաստան, ի քաղաք Դաւթի, որ կոչի Բեթղահեմ. վասն լինելոյ նորա ի տանէ եւ յազգէ Դաւթի, 5 մտանն լ յաշխարհագիր Մարեմաւ հանդերձ գոր խաւսեալն էր նմա, եւ էր յղի՛: 6 Եւ եղեւ ի հասանելն նոցա անդր, լցա՛ն աւուրք ծնանելոյ նորա: 7 Եւ ծնա՛ւ գորդին իւր զանդրանիկ, եւ պատեա՛ց ի խանձարուրս, եւ ե՛ր զնա ի մտուր. զի ո՛չ գոյր նոցա տեղի յիջավանհին: 8 Եւ հովի՛ւք էին ի տեղուջն յայնմիկ բացաւթեագք, որ պահէին զպահպանութիւնս զիշերոյ հաւտից իւրեանց: 9 Եւ հրեշտա՛կ Տեառն երեւեցաւ նոցա, եւ փառք Տեառն ծագեցին առ նոսա. եւ երկեան՝ երկեղ մեծ: 10 Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն. Մի՛ երկնչիք, զի ահաւասիկ ատարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ, որ եղիցի ամենայն ժողովրդեանն. 11 զի ծնաւ ձեզ այսար փրկիչ չ որ է՛ արձեա՛լ Տէր. ի քաղաքի Դաւթի: 12 Եւ այս նշանակ զտանիցէք մանուկ պատեալ ի խանձարուրս, եւ եղեա՛լ ի մտուր: 13 Եւ յանկարծակի եղեւ ընդ հրեշտակին ընդ այնմիկ բազմութիւն զաւրաց երկնաւորաց, որ արինէին զԱստուած՝ եւ ասէին. 14 Փա՛ռք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն: 15 Եւ եղեւ իբրեւ վերացան ի նոցանէ հրեշտակքն յերկինս, ասեն ցմիմեանս հովիւքն. եկա՛յք երթիցուք մինչեւ ցԲեթղահեմ, եւ տեսցո՛ւք զիսչ է բանս այս որ եղեւ.

գոր Տէր եցոյց մեզ: 16 Եւ եկին փութանակի, եւ գտին զՄարիամ եւ զՅովսէփ, եւ զմանուկն եղեալ ի մտուր: 17 Եւ ծանեան վասն բանին՝ որ ասացաւ նոցա զմանկանէն: 18 Եւ ամենեքին որ լսէին՝ զարմանային վասն բանիցն՝ զոր խաւսեցան ընդ նոսա հովիւք: 19 Եւ Մարիամ զամենայն զբանս զայսոսիկ պահէր, եւ խելամո՛ւտ լինէր ի սրտի իւրում: 20 Եւ դարձան հովիւքն՝ փառաւոր առնէին եւ արհնէին զԱստուած, վասն ամենայնի զոր լուան եւ տեսին, որպէս պատմեցաւ նոցա: 21 Եւ իբրեւ լցան ատուրք ութ թլփատել զնա, եւ կոչեցաւ անուն նորա Յիսուս. որ կոչեցեալ էր ի հրեշտակէն, մինչչեւ յղացեալ էր զնա յորովայնի: 22 Եւ իբրեւ լցան ատուրք սրբութեան նոցա ըստ արինացն Մովսիսի, ածին զնա յԵրուսաղէմ յանդիման՝ աննել Տեառն: 23 Որպէս եւ գրեալ է յարէնս Տեառն, թէ ամենայն արու որ բանայ զարգանդ՝ սուրբ Տեառն կոչեցի: 24 Եւ տալ պատարա զս ըստ ասացելոյն յարէնս Տեառն, զոյգս տատրակաց, կամ երկուս ձագս աղանեաց: 25 Եւ ահա՛ էր այր մի յԵրուսաղէմ, որոյ անուն էր Սիմէոն: Եւ էր այրն այն արդար եւ երկիւղած, եւ ակն ունէր մխիթարութեանն Իսրայէլի, եւ հոգի՛ սուրբ՝ էր ի նմա: 26 Եւ էր նորա հրաման առեալ ի հոգւոյն սրբոյ՝ մի՛ տեսանել զմահ, մինչեւ տեսցէ զաւծեալն Տեառն: 27 Եւ եկն հոգւովն ի տաճարն: Եւ իբրեւ ածին ծնաւորն զմանուկն Յիսուս, առնել նոցա ըստ սովորութեան արինացն ի վերայ նորա. 28 եւ նա՛ ան ընկալաւ ի զնա ի գիրկս իւր, եւ արհնեաց զԱստուած, եւ ասէ. 29 Արդ՝ արձակէ՛ս զճառայս քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. 30 զի տեսի՛ն աչք իմ զփրկութիւն քո. 31 զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց: 32 Լո՛յս ի յայտնութիւն հեթանոսաց, եւ փառս ժողովրդեան քում Իսրայէլի: 33 Եւ էին հայրն եւ մայր նորա զարմացեալ ի վերայ բանիցն, որ խաւսէին զմանէ: 34 Եւ արհնեաց զնոսա Սիմէոն, եւ ասէ զՄարիամ մայրն նորա. Ահա սա՛ կայ ի գլորումն եւ ի կանգնումն բազմաց ի մէջ Իսրայէլի, եւ ի նշան հակառակութեան: 35 Եւ ընդ քո՛ իսկ անձն անցցէ՛ սուր. զի յայտնեցի՛ն ի բազում սրտից խորհուրդք: 36 Եւ անդ էր Աննա մարգարէ՛ դուստր Փանուելի յազգէ Ասերայ. սա՛ ինքն անցեալ էր զատուրքք բազմաւր, կեցեալ ընդ առն ամս եւթն ի կուսութենէ իւրմէ: 37 Եւ էր այրի՛ ամաց իբրեւ ութսուն եւ չորից. որ ոչ մեկնէր ի տաճարէն, այլ պահաւր եւ աղաթիւր պաշտէր զգա՛յց եւ զգերեկ: 38 Եւ սա՛ ի նմին ժամու յարուցեալ, գոհանայ յր զՏեառնէ, եւ խաւսէր զմանէ ընդ ամենեանն՝ որ ակն ունէին փրկութեանն Երուսաղէմի: 39 Եւ իբրեւ կատարեցին զամենայն ըստ արինացն Տեառն, դարձան անդրէն ի Գալիլեա ի քաղաքն իւրեանց՝ Նազարէթ: 40 Եւ մանուկն աճէր եւ զարանայր լի՛ իմաստութեամբ եւ շնորհք Աստուծոյ էին ի վերայ նորա: 41 Եւ երթային ծնաւորն նորա ամի՛ ամի՛ յԵրուսաղէմ ի տուն գատկին: 42 Եւ իբրեւ եղեն նորա ամբ երկուտասան, յելանել նոցա յԵրուսաղէմ ըստ սովորութեան տանին, 43 եւ կատարել զատուրսն՝ եւ դառնալ անդրէն, մնաց Յիսուս մանուկն յԵրուսաղէմ. եւ ոչ գիտացին ծնաւորն նորա: 44 Կարծէին զմանէ՛ թէ ընդ ուղեկիցսն իցէ. եկին իբրեւ ատուր միոյ ճանապարհ, եւ խնդրէին զնա ընդ դրացիս եւ ընդ ծանաւթս: 45 Եւ իբրեւ ոչ գտին, դարձան անդրէն յԵրուսաղէմ խնդրել զնա: 46 Եւ եղև յետ երից ատուրց, գտին զնա ի տաճարին զի նստէր ընդ վարդապետսն, լսէր ի նոցանէ՛ եւ հարցանէր զնոսա: Զարմանայի՛ն ամենեքեան որ լսէինն ի նմանէ՛ ընդ իմաստութիւնն եւ ընդ պատասխանիս նորա: 47 Եւ իբրեւ տեսին զնա՛ սքանչացա՛ն: Եւ ասէ զնա մայրն իւր. Ո՛րդեակ՝ զի՛նչ գործ գործեցեր դու ընդ մեզ. ահաւասիկ հայր քո՛ եւ ես՝ տառապեալ խնդրեալ զքեզ: 48 Եւ ասէ զնոսա. Զի՛ խնդրէիք զիս, ոչ զիտէիք եթէ ի տան հաւր իմոյ պարտ է ինձ լինել: 49 Եւ նոքա՛ ոչ իմացան զբանն զոր խաւսեցաւ ընդ նոսա: 50 Եւ էջ ընդ նոսա, եւ զնա՛ց ի Նազարէթ. եւ էր նոցա հնազանդ: Եւ մայրն նորա պահէր զամենայն բանսն ի սրտի իւրում: 51 Եւ Յիսուս զարգանայր իմաստութեամբ եւ հասակաւ՝ եւ շնորհաւ լքյԱստուծոյ եւ ի մարդկանէ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Գ.

1 Ի հինգետասաններորդի ամի տէրութեանն Տիբերեայ կայսեր, ի դատաւորութեան Հրեաստանի Պիղատոսի՛ Պոնտացոյ, եւ ի չորրորդպետութեան զալիլեացոց Հերովդի՛, եւ Փիլիպոսի եղբար նորա չորրորդպետութեան ի Տուրացոց եւ ի Տրաքոնացոց աշխարհին, եւ ի չորրորդպետութեան Լիսանեայ Արիլենացոյ. 2 եւ ի քահանայապետութեան Անայի եւ Կայիափայ. եղև բա՛ն Աստուծոյ ի վերայ Յովհաննու որդւոյ Զաքարիայ յանապատի անդ: 3 Եւ եկն յամենայն կողմն Յորդանանու, քարոզել մկրտութիւն ապաշխարութեան ի թողութիւն մեղաց: 4 Որպէս եւ գրեալ է ի գիրս պատգամաց Եսայայ մարգարէի. Զայն բարբառոյ յանապատի. պատրա՛ստ արարէք զճանապարհ Տեառն, եւ ուղի՛ղ արարէք զշաւիղս նորա: 5 Ամենայն ձորք լցցի՛ն, եւ ամենայն լեռինք եւ բլուրք՝ խոնարհեցի՛ն. եւ եղիցին դժուարիւքն ի դիրիս, եւ

առապարքն՝ ի հա՛րթ ճանապարհս. 6 եւ տեսցէ՛ ամենայն մարմին զփրկութիւն Աստուծոյ: 7 Եւ ասէր
ցժողովորդսն ելեալս մկրտել ի նմանէ. Ծնո՛ւնդ իժից՝ ո՞ցոյց ձեզ փախչել ի բարկութենէն որ գալոց է: 8
Արարէ՛ք այսուհետեւ պտուղս արժանիս ապաշխարութեան: Եւ մի՛ սկսանիցիք ասել՝ եթէ ունիմք հայր
զԱբրահամ. գայս ասե՛մ ձեզ, եթէ կարող է Աստուած ի քարանցս յայցանէ յարուցանել որդիս Աբրահամո: 9
Բայց ահաւասիկ տապար՝ առ արմի՛ն ծառոց կայ: Ամենայն ծառ որ ո՛չ առնէ զպտուղ բարուք, հատանի եւ ի
հո՛ւր արկանի:

10 Հարցանէին զնա ժողովորդքն եւ ասէին. Իսկ արդ՝ զի՞նչ գործեսցուք: 11 Պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա.
Ոյր իցեն երկու հանդերձք՝ տացէ զմին այնմ ոյր ոչ գուցէ. եւ ոյր կայցէ կերակուր՝ նո՛յնպէս արացէ: 12 Եկին
եւ մաքսաւորք մկրտել, եւ ասեն ցնա. Վա՛րդապետ՝ զի՞նչ գործեսցուք: 13 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Մի՛ ինչ աւելի
քան զհրամայեալսն ձեզ առնիցէք: 14 Հարցանէին զնա եւ զի՛նչ նուորքն՝ եւ ասէին. Եւ մէք զի՞նչ գործեսցուք: Ասէ
ցնոսա. Մի՛ գոք խուիցէք՝ եւ մի գոք զրպարտիցէք, շա՛տ լիցին ձեզ թոշակքն ձեր: 15 Մինչ ա՛կն ունէր
ժողովորդն, եւ խորհէին ամենեքեան ի սիրտս իրեանց վասն Յովհաննու. Միթէ՛ սա՛ իցէ Քրիստոսն: 16
Պատասխանի ետ ամենեցուն՝ եւ ասէ. Ես մկրտեմ զձեզ ջրո՛վ. բայց գայ զաւրագո՛յն քան զիս, գորոյ՛ չե՛մ
բաւական բառնալ զկաշիկս. նա՛ մկրտեսցէ զձեզ հոգւով սրբով եւ հրով: 17 Որոյ հեծանոցն ի ձեռին իրում
սրբէ՛լ զկալ իւր, եւ ժողովէ՛լ զցորեանն ի շտեմարանս իւր, եւ զարդն՝ այրեսցէ՛ անշէջ հրով: 18 Բազում եւ ա՛յլ
ինչ միխիթարութեամբ աւետարանէր ժողովրդեանն: 19 Բայց Հերովդէս չորրորդապետ յանդիմանեալ ի նմանէ
վասն Հերովդիայ կնոջ եղբար իւրոյ, եւ վասն ամենայն չարեացն գոր գործեաց Հերովդէս, 20 յաւել եւ զա՛յն եւս
ի վերայ ամենայնի, եւ ե՛ղի բանտի զՅովհաննէ: 21 Եւ եղև ի մկրտել ամենայն ժողովրդեանն, եւ ընդ Յիսուսի
մկրտելն՝ եւ կալ յաղաթս, բանա՛լ երկնից, 22 եւ իջանել հոգւոյն սրբոյ մարմնաւոր տեսեալսմբ իբրեւ զաղանի
ի վերայ նորա: Եւ զալ ձայն յերկնից՝ որ ասէր. Դու ես որդի իմ սիրելի, ընդ քե՛զ հաճեցայ: 23 Եւ ինքն Յիսուս՝
էր ամաց իբրեւ երեսնի՛ց սկսեալ՝ որոց որպէս կարծէր որդի Յովսէփայ: Որ Յակովբայն. որ Հեղեայն. որ
Մատթէայն: 24 Որ Ղեււայն. որ Մեղքեայն. որ Յաննէայն. որ Յովսէփեայն: 25 Որ Մատթէայն. որ
Ամովսէայն. որ Նաւումայն. որ Էտէայն. որ Նանգեայն: 26 Որ Մատթէայն. որ Մատթէայն. որ Սեմէայն: Որ
Յովսէփեայն. որ Յովդայն: 27 Որ Յովնանայն. որ Բեսայն. որ Զորաբարիլին. որ Սաղաթիելին. որ Ներայն: 28 Որ
Մեղքեայն. որ Ադդեայն. որ Կովսամայն. որ Ելմովդադայն. որ Երայն: 29 Որ Յեսուայն. որ Եղիազարայն. որ
Յովրամայն. որ Մատթայն. որ Ղեւէայն: 30 Որ Սիմէովնիսն. որ Յուդային, որ Յովսէփայն. որ Յովնամայն. որ
Էդէկիմայն: 31 Որ Մեղքեայն. որ Մէննայն. որ Մատտաթայն. որ Նաթանայն. որ Դաւթին. 32 Որ Յեսուէայն. որ
Ովբեդայն. որ Բոռսայն. որ Սաղմանայն. որ Նասաովնիսն: 33 Որ Ամինադարայն. որ Արամայն. որ Ադմէայն. որ
Առնէայն. որ Էսրովմայն. որ Փարէսին. որ Յուդային: 34 Որ Յակովբայն. որ Իսահակայն. որ Աբրահամուն. որ
Թառային. որ Նաքովրայն. 35 Որ Սերուքայն. որ Ռազաւայն. որ Փաղէկայն. որ Եբերայն. որ Սաղային: 36 Որ
Կայնանայն. որ Արփաքսադայն. որ Սէմայն. որ Նոյին. որ Ղամէքայն: 37 Որ Մաթուսաղային. որ Ենոքայն. որ
Յարեղին. որ Մաղաղայելին. որ Կայնանայն: 38 Որ Էնովսայն. որ Սէթայն. որ Ադամայն, որ Աստուծոյն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Դ.

1 Եւ Յիսուս լի՛ հոգւով սրբով դարձա՛ւ ի Յորդանանէ. եւ վարէ՛ր հոգւովն յանապատ, 2 աւուրս քառասուն
փորձեալ լի սատանայ: Ե՛ւ ոչ եկեր, եւ ո՛չ արբ յաւուրսն յայնոսիկ. եւ ի կատարելն նոցա՛ քաղցեա՛ւ: 3 Եւ ասէ
ցնա սատանայ. Եթէ որդի՛ ես Աստուծոյ, ասա՛ քարիդ այդմիկ՝ զի հա՛ց լիցի: 4 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝
եւ ասէ. Գրեալ է՛ եթէ ո՛չ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ Աստուծոյ: 5 Եւ հանեալ զնա ի լեռն
մի բարձր՝ եցո՛յց նմա զամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի ի վայրկեան ժամանակի: 6 Եւ ասէ ցնա
սատանայ. Քե՛զ տաց գայս ամենայն իշխանութիւնս եւ զփառս սոցա, զի ինձ տուեալ եւ ում կամիմ՝ տա՛մ զսա:
7 Արդ դու՛ եթէ անկեալ երկիր պագանիցես առաջի իմ, քե՛զ եղիցի ամենայն: 8 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝
եւ ասէ. Գրեալ է՛, երկի՛ր պագցես Տեառն Աստուծոյ քում, եւ զնա՛ միայն պաշտեսցես: 9 Եւ ա՛ծ զնա
յԵրուսաղէմ, եւ կացո՛յց ի վերայ աշտարակի տաճարին, եւ ասէ ցնա. Եթէ որդի՛ ես Աստուծոյ, ա՛րկ զքեզ
աստի ի վայր: 10 Զի գրեալ է՛ եթէ հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է՛ վասն քո, պահել զքեզ: 11 Զի ի վերայ
ձեռաց բարձցեն զքեզ, մի՛ երբէք հարցես զքարի գոտն քո: 12 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ. Ասացեալ
է, թէ ո՛չ փորձեսցես զՏէր Աստուած քո: 13 Եւ կատարեալ զամենայն փորձութիւնս սատանայի, ի բա՛ց եկաց ի
նմանէ առ ժամանակ մի: Բ—կ 14 Եւ դարձա՛ւ Յիսուս զաւրութեամբ հոգւոյն ի Գալիլեա. եւ ել համբա՛ւ զնմանէ

ընդ ամենայն կողմանս գաւառին: 15 Եւ նա՝ ուսուցանէր ի ժողովորդս նոցա փառաւորեալ յամենեցունց 16 Եւ եկն ի Նագարեթ ուր սնեալն էր. եւ ետն՝ լստ սովորութեան իւրում յաւուր շաբաթու ի ժողովորդն: 17 Եւ ետոն նմա գիրս զԵսայայ մարգարէի, եւ յարեաւ ընթեռնոն ՚ւ: Եւ իբրեւ երաց զգիրսն՝ եգիտ զայն տեղի յորում գրեալն էր: 18 Հոգի՛ Տեառն ի վերայ իմ, վասն որոյ եւ ա՛ իժ իսկ զիս. աւետարանն լ՝ աղքատաց առաքեաց զիս. բժշկէ լ՝ զբեկեալս սրտիս. 19 քարոզէ լ՝ զերեաց զթողութիւն եւ կուրաց տեսանէ լ՝ արձակէ լ՝ զվիրաւորս ի թողութիւն. քարոզել զտարեկան Տեառն ընդունելի: 20 Եւ իսփեալ զգիրսն՝ ետ ցալաշտաւանեայն՝ եւ նստաւ: Եւ ամենեցուն որ ի ժողովրդեա նն էին աչք ի նա՝ հայէին: 21 Եւ սկսաւ ասէ լ՝ ցնոսա. Ա՛յսաւր լցան զի՛րքս այս յականջս ձեր: 22 Եւ ամենեքին վկայէի նմա, եւ զարմանային ընդ բա՛նս շնորհացն որ ելանէին ի բերանոյ նորա: Եւ ասէին. Ո՛չ աա է որդին Յովսէփայ: 23 Եւ ասէ ցնոսա. Ապաքէն ասիցէք առ իս զառա՛կս զայս: Բժիշկ՝ բժշկեա՛ զանձն քո. որչափ լուսաք՝ զոր արարէ՛ր ի Կափառնաւում, արա՛ եւ աստ ի քում գաւառի: 24 Եւ ասէ. Ամէն ասե՛մ ձեզ, թէ չէ՛ մարգարէ ընդունելի ի քաղաքի՛ իւրում: 25 Արդարեւ՝ ասե՛մ Ձի բազում այրիք էին յաւուրս Եղիայի ի մէջ Իսրայէլի, յորժամ փակեցանն երկիւնք զերիս ամս եւ զվե՛ց ամիս. եւ եղեւ սո՛վ մեծ ընդ ամենայն երկիր: 26 Եւ ո՛չ առ մի ի նոցանէ առաքեցաւ Եղիա, բայց միայն ի Սարեփթա՛ Սիդովնացոց՝ առ կին մի այրի: 27 Եւ բազում բորոտք էին յԻսրայէլի առ Եղիսէի՛ւ մարգարէիս. եւ ո՛չ չոք ի նոցանէ սրբեցաւ, բայց միայն Նէեմա՛ն ասորի: 28 Եւ լցա՛ն ամենեքին բարկութեամբ ի ժողովրդեանն՝ իբրեւ լսէին զայս: 29 Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ քաղաքին, եւ ածին զնա մինչեւ յարտեւանն լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շինեալ էր, գահավե՛ժ առնել զնա: 30 Եւ նա՛ անցեալ ընդ մէջն նոցա զնա՛յր: 31 Բ Եւ էջ ի Կափառնաւում ի քաղաքն Գալիլեացոց, եւ ուսուցանէ՛ր զնոսա ի շաբաթսն: 32 Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւնն նորա, զի իշխանութեամբ էր բանն նորա: 33 Եւ է՛ր ի ժողովրդեանն ա՛յր մի, զոր ունէր՝ ա՛յս դիւի պղծոյ, եւ աղաղակեաց ի ձայն մե՛ծ՝ 34 եւ ասէ. Թուլացո՛ զի՛ կայ մե՛ր եւ քո Յիսուս Նագովրեցի, եկիր կորուսանէ լ՝ զմեզ. զիտե՛մք զքեզ ո՛վ ես՝ սուրբոյ Աստուծոյ: 35 Սաստեա՛ց ի նա Յիսուս՝ եւ ասէ. Պապանձեա՛ց եւ է՛լ ի դմանէ: Ձգեսնեա՛ց զնա դէսն ի միջի անդ, եւ ել ի նմանէ, եւ ո՛չ ինչ վնասեաց նմա: 36 Եւ եղեն զարմանալի՛ք ի վերայ ամենեցուն. Խաւսէին ընդ միմեանս եւ ասէին. Ձի՛նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ եւ զաւրութեամբ սաստե՛ այսոց պղծոց՝ եւ ելանեն: 37 Եւ երթայր հոչա՛կ զնմանէ յամենայն տեղիս շուրջ զգաւառաւն: 38 Եւ յարուցեալ ի ժողովրդենէ անտի, եմուտ ի տո՛ւն Սիմովնի: 39 Ձոքանչ Սիմովնի տազնապէ՛ր ջերմամբ մեծաւ: Եւ աղաչեցի՛ն զնա վասն նորա: 40 Եկա՛ց առ նմա, սաստեաց ջերմանն, եւ երող զնա: Եւ վաղվաղակի յարեաւ. եւ պաշտէ՛ր զնոսա: 41 Եւ ընդ արեւուն մտանել՝ ամենեքին որոց էին հիւանդք ի պէսպէ՛ս ցաւս, բերէին զնոսա առ նա: Եւ նա՛ իւրաքանչի՛ր ումէք ի նոցանէ դնէր ձեռս, եւ բժշկէ՛ր զնոսա: 42 Ելանէի՛ն եւ դերք ի բազմաց՝ աղաղակէին եւ ասէին. Եթէ՛ դո՛ւ ես որդի աստուծոյ: Եւ նա՛ սաստէ՛ր եւ ո՛չ տայր նոցա թոյլ խաւսել, զի գիտէին զնա թէ Քրիստո՛սն է: 43 Եւ իբրեւ տի՛ւ եղեւ՝ է՛լ զնաց յանապատ տեղի. եւ ժողովորդքն խնդրէին զնա. եկին մինչեւ առ նա՛ եւ արգելոյի՛ն զնա, զի մի՛ գնացէ ի նոցանէ: 44 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Եւ այլոց քաղաքաց պարտ է ինձ աւետարանել զարքայութիւնն Աստուծոյ, զի յա՛յն իսկ առաքեցայ: 45 Եւ քարոզէ՛ր ի ժողովորդսն Գալիլեացոց

ԱԲԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Ե.

1 Եւ եղեւ ի խոնել զնովա ժողովրդեանն, եւ լսել զբանն Աստուծոյ, եւ ինքն կա՛յր առ ծովակին Գէննէսարեթայ: 2 Եւ ետես երկուս նաւս զի կային առ ծովակին, եւ ձկնորսքն ելեալ ի նոցանէ՛ լուանայի՛ն զգործիսն: 3 Ե՛լ նա՛ ի մի՛ նաւուցն որ էր Սիմովնի, եւ աղաչեաց զնա՛ սակաւի՛կ մի տանել ի ներքս ի ցամաքէն. նստաւ՝ եւ ուսուցանէ՛ր ի նաւէ անտի զժողովորդսն: 4 Եւ իբրեւ լռեաց ի խաւսիցն, ասէ ցՍիմովն. Խաղացո՛ ի խորն, եւ արկէ՛ք զգործիս ձեր յորս: 5 Պատասխանի ետ Սիմովն՝ եւ ասէ ցնա. Կա՛րդապետ՝ զամենայն զիշերս աշխատ եղեաք, եւ ո՛չ ինչ կալաք. բայց վասն քո բանիդ՝ արկցո՛ւք զգործիսս: 6 Ձայս իբրեւ արարին՝ փակեցին ի ներքս բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչեւ պարպատէին ուռկանք նոցա: 7 Եւ ակնարկէին որսակցացն ի մեւս նաւն՝ զալ աւզնէ լ՝ նոցա. եւ եկին, եւ լցա՛ն երկոքին նաւքն՝ մինչեւ մե՛րձ յընկղմէ լ՝ նոցա: 8 Իբրեւ ետես Սի՛մովն Պե՛տրոս՝ անկա՛ւ առ ծունկսն Յիսուսի՛ եւ ասէ. Ի՛բա՛ց զնա յինէն Տէր, զի այր՝ մեղա՛ւոր եմ ես: 9 Քանզի ա՛հ պատեաց զնա, եւ զամենեսեան որ ընդ

նման էին, վասն որսոյն ձկանն գոր ըմբոնեցին: 10 Նոյնպէս եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս՝ գորդիսն Ջերեզայ, որ էին որսակիցք Սիմովնի: Եւ ասէ ցՍիմովն Յիսուս. Մի՛ երկնչիր յայսմ հետէ զմարդի կ'որսայցես ի կեանս: 11 Եւ հանեալ զնան ի ցամաք, թողին զամենայն, եւ զնացի՛ն զհետ նորա: 12 Եւ եղև ի հասանելն նորա ի մի՛ ի քաղաքացն, ահա՛ ա՛յր մի լի՛ բորոտութեամբ՝ իբրև ետես զՅիսուս, անկեալ ի վերայ երեսաց աղաչեա՛ց զնա՛ եւ ասէ. Տէր՝ եթէ կամիս կարա՛ւղ ես զիս սրբել: 13 Ձգեա՛ց զձեռն իւր՝ հասոյց ի նա՛ եւ ասէ. Կամիմ՝ սրբեա՛ց: Եւ վաղվաղակի՛ զնաց ի նմանէ բորոտութիւնն: 14 Եւ նա՛ պատուիրեաց նմա՛ մի՛ ումեք ասել, այլ թէ երթ ցոյց զանձն քո քահանային. եւ մատո՛ պատարագ վասն սրբութեան քոյ, որպէս եւ հրամայեաց Մովսէս ի վկայութիւն նոցա: 15 Եւ յորդէ՛ր առաւել բանն զնմանէ. եւ ժողովին ժողովո՛ւրդք բազումք լսել՝ եւ բժշկել՝ ի հիւանդութենէ իւրեանց: 16 Եւ նա՛ խոյս տայր յանապատ տեղիս, եւ կայր յաղա՛ւթս:

17 Եւ եղև ի միտ՛ւմ աւուրց՝ եւ ինքն ուսուցանէր, եւ փարիսեցիքն եւ արիւնացն վարդապետք նստէին. որք ժողովեալ էին յամենայն քաղաքաց զալիլեացոց եւ Հրեաստանի, եւ Երուսաղէմի. եւ զարութիւն Տեառն է՛ր ի բժշկել զնոսա: 18 Եւ ահա արք՝ բերէին մահճաւք զա՛յր մի՛՝ որ էր անդամալոյձ, եւ խնդրէին զնա մուծանել լի ներքս, եւ դնել՝ առաջի նորա: 19 Եւ իբրև ո՛չ գտանէին թէ ընդ ո՛ր մուծանիցեն զնա ի ներքս՝ վասն ամբոխին, ելին ի տանիս, եւ ի ցուոցն կախեցին զնա, եւ իջուցին մահճաւքն հանդերձ ի մէջ առաջի Յիսուսի: 20 Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա՛ ասէ ցնա. Ա՛յր դու՛ թողեա՛լ լիցին քեզ մեղք քո: 21 Սկսան խորհել դպիրքն եւ փարիսեցիք՝ եւ ասեն. Ո՛վ է սա՛՝ որ խաւսի՛ զհայհոյութիւնս, ո՛վ կարէ թողուլ զմեղս, բայց միայն Աստուած: 22 Իբրև զիտաց Յիսուս զխորհուրդսն նոցա, պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. Ձի՛ խորհիք ի սիրտս ձեր: 23 Ձի՛ նչ դիւրագոյն ասել՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝ արի՛ եւ զնա: 24 Այլ զի զիտասցիք՝ եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի՛ թողուլ զմեղս: Ասէ ցանդամալոյձն. Քե՛զ ասեմ՝ արի՛ ա՛ն զմահիճս քո, եւ երթ ի տուն քո: 25 Եւ առժամայն յարուցեալ առաջի ամենեցուն, առ զիւրեւ յորոյ վերայ անկեալն դնէր, զնա՛ց ի տուն իւր, եւ փառաւոր առնէր զԱստուած: 26 Ձարմանք կալան զամենեսին, եւ փառաւոր առնէին զԱստուած. լի՛ եղեն ահիւ՛՝ եւ ասեն, եթէ տեսա՛ք այսաւր՝ նո՛ր նշան:

27 Եւ յետ այնորիկ՝ ել՝ անտի, եւ ետես մաքսաւոր մի՛՝ որում անուն էր Ղեւի, զի նստէ՛ր ի մաքսաւորութեան եւ ասէ ցնա՛՝ ե՛կ զկնի իմ: 28 Եւ թողեալ լ զամենայն՝ յարեաւ զնաց զկնի նորա: 29 Եւ արար ընդունելութիւն մեծ նմա Ղեւի ի տան իւրում: Եւ էր ժողովուրդ բազում մաքսաւորաց, եւ այլոց՝ որ էին բազմեալ ընդ նոսա: 30 Եւ տրտնջէին փարիսեցիքն եւ դպիրքն նոցա զնմանէ առ աշակերտսն նորա՛՝ եւ ասէին. Ընդէ՛ր ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէք եւ ըմպէք: 31 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա. Ո՛չ են պիտոյ բժիշկք ողջոց, այլ հիւանդաց: 32 ո՛չ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն: 33 Եւ նոքա ասեն ցնա. Ընդէ՛ր աշակերտքն Յովհաննէս պահեն ստեպ, եւ խնդրուածս առնեն, նո՛յնպէս եւ փարիսեցոցն. եւ քո՛յր ուտեն եւ ըմպեն: 34 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Միթէ՛ կարա՛ւղ էք մանկանց առագաստի, մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ՛ հրաման տալ պահել: 35 Եկեցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի ի նոցանէ փեսայն, ապա՛՝ պահեցեն յաւուրսն յայնոսիկ: 36 Ասա՛ց եւ առակ մի առ նոսա, թէ. Ո՛չոք արկանէ ի նոր հանդերձէ ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ՝ եւ զնո՛րն պատառէ, եւ ընդ հնոյն չմիաբանի կապերտն որ ի նորոյն: 37 Եւ ո՛չոք արկանէ զհին նոր ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ՛ զհին նոր գտիկսն հինս. ինքն հեղու, եւ տիկքն կորնչին: 38 Է Այլ զհին նոր ի տիկս նորս արկանելի՛ է, եւ երկոքին պահին: 39 Եւ ո՛չոք ըմպէ զհինն՝ եւ կամիցի զնորն. քանզի ասէ թէ հինն քաղցրագոյն է:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ Գլուխ Զ.

1 Եւ եղև ի շաբաթոյ յերկրորդում առաջնոյն՝ անցանէ՛լ նմա ընդ արտորայսն. եւ աշակերտքն նորա կորզին հասկ՝ շփէին ընդ ափ, եւ ուտէին: 2 Եւ ոմանք ի փարիսեցոցն ասեն ցնոսա. Ձի՛ նչ գործէք՝ զոր չէ՛ արկեն ի շաբաթոյ: 3 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ. Չիցէ՛ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արարն Դա՛ւիթ, յորժամ քաղցեալն ինքն՝ եւ որ ընդ նմայն էին: 4 Ձիա՛րդ էմո՛ւտ նա ի տունն Աստուծոյ, եւ զհացն զառաջաւորութեան եկէր՝ եւ ետ ա՛յնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ո՛չ էր արկեն ուտել, բայց միայն քահանայապետիցն: 5 Եւ ասէ ցնոսա. Տէր է որդի մարդոյ եւ շաբաթոյ:

6 Եւ եղև ի միւսում շաբաթուն մտանել նմա ի ժողովուրդն՝ եւ ուսուցանել. եւ է՛ր անդ այր մի, եւ ձեռն իւր աջ՝ զաւսացեալ էր: 7 Եւ սպասէին նմա դպիրքն եւ փարիսեցիք՝ թէ ի շաբաթուն բժշկիցէ զի գտանիցեն

չարախաւսութիւն գնմանէ: 8 Եւ նա զհտէ՛ր զխորհուրդս նոցա. ասէ ցայրն՝ որոյ ձեռնն զաւսացեալ էր. Արի՛ ա՛նց ի մէջ: Եւ նա յարուցեալ եկաց: 9 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Հարցի՛ց ինչ զձեզ. զի՞նչ արժան է ի շաբաթու, բարի՛ ինչ առնել էթէ չա՛ր գործել, ոգի մի ապրեցուցանել լ թէ կորուսանել: 10 Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեքումքք զայրագին, ասէ ցնա. Չըգեա՛ զձեռն քո: Եւ նա ձրգեաց, եւ հաստատեցաւ ձեռն նորա իբրեւ զմեւսն: 11 Նոքա լցա՛ն յիմարութեամբ, եւ խաւսէին ընդ միմեանս, թէ զի՞նչ առնիցեն Յիսուսի: Գ—կ 12 Բ—ա Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ՝ ե՛լ ի լեռոն կալ յաղաւթս. եւ հանէր զգիշերն ի գլո՛ւ լի յաղաւթսն Աստուծոյ: 13 Եւ իբրեւ ա՛յգ եղև կոչեաց զաշակերտսն իւր, եւ ընտրեաց ի նոցանէ երկոտասանս. զորս եւ առաքեա՛լս անուանեաց: 14 ՉՄի՛ մովն՝ զոր եւ Պե տրոսն անուանեաց, եւ զԱնդրէ՛ աս եղբայր նորին, եւ զՅակովբոս, եւ զՅովհա՛ննէս, եւ զՓիլիպպոս, եւ զԲարթողովմէոս, 15 եւ զՄատթէ՛ ոս, եւ զԹո՛ վմաս, եւ զՅակովբոս Ալփեայ, եւ զՄի՛ մովն զկոչեցեալն Նախանձայոյգ, 16 եւ զՅո՛ղա Յակովբայ, եւ զՅողա Սկարիովտացի՝ որ եղև իսկ մատնիչ: 17 Եւ իջեալ նոքա լք հանդերձ ի տեղի մի տափարակ. եւ ժողով աշակերտացն նորա, եւ բազմութիւն յոյժ ժողովրդեանն յամենայն Հրեաստանէ, եւ յԵրուսաղէմ, եւ յայնմ կողմանէ, եւ ի ծովեզերէն Տիրոսի եւ Սիդոնի. 18 որ եկին լսել ի նմանէ, եւ բժշկել ի հիւանդութիւնէ իւրեանց: Եւ նեղեալքն յայսոց պղծոց բժշկէին: 19 Եւ ամենայն ժողովուրդն ինդրէր մերձենա՛լ ի նա, զի զարութիւն բազում ելանէր ի նմանէ՛ եւ բժշկէ՛ր զամենեսին:

20 Եւ նա՛ ամբա՛րձ զաչս իւր յաշակերտսն իւր՝ եւ ասէ: Երանի՛ աղքատացո հոգով, զի ձե՛ր է արքայութիւն Աստուծոյ: 21 Երանի՛ որ քաղցեալ են այժմ, զի յագեցին: Երանի՛ որ լան այժմ, զի ծիծաղեցին: 22 Երանի՛ է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ մարդիկ, եւ յորժամ որոշիցեն զձեզ՝ եւ աստիցեն, եւ հանիցեն անուն չար զձեզ վասն որդոյ մարդոյ: 23 Ուրա՛ խ լիջիք յաւուր յայնմիկ եւ ցնծասջի՛ք զի ահա՛ վարձք ձեր բազում են յերկինս. ըստ դմի՛ն արինակի առնէին մարգարէիցն հարք իւրեանց: 24 Բայց վա՛յ ձեզ մեծատանցո՛ զի ընկալայք զմիխթարութիւն ձեր: 25 Վա՛յ ձեզ որ յագեալ էք այժմ, զի քաղցիցէք. վա՛յ ձեզ որ ծիծաղիք այժմ, զի սգայցէք եւ լայցէք: 26 Վա՛յ ձեզ յորժամ բարի՛ ասիցեն զձեզ ամենայն մարդիկ, զի ա՛յդպէս առնէին սուտ մարգարէիցն հարք նոցա: 27 Այլ ձեզ ասեմ որ լսէքո՛ սիրեցէ՛ք զթշնամիս ձեր, բարի՛ արարէք ատելեաց ձերոց: 28 Աւրինեցէ՛ք զանիծիչս ձեր. աղա՛ւթս արարէք ի վերայ նեղաց ձերոց: 29 Որ հարկանէ զծնաւո քո, մատո՛ նմա եւ զմեւսն. եւ որ հանէ ի քէն զբաճկոն քո, մի՛ արգելուր ի նմանէ եւ զշապիկս: 30 Ամենայնի՛ որ ինդրէ ի քէն՝ տո՛ւր, եւ զոր ինչ հանէ ոք ի քէն՝ մի՛ պահանջեր: 31 Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մարդիկ, ա՛յնպէս արասջիք եւ դուք նոցա: 32 Եւ եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր, զի նչ շնորհ է ձեր. զի եւ մեղաւորք սիրեն զսիրելիս իւրեանց: 33 Եւ եթէ բարի՛ առնէք բարեբարաց ձերոց, ո՛ր շնորհ է ձեր. զի եւ մեղաւորք զնոյն գործեն: 34 Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ յորոց ա՛կն ունիք առնուլ, ո՛ր շնորհ է ձեր. քանզի եւ մեղաւորք մեղաւորաց փոխ տան, զի առցեն անդէն զկշիռն: 35 Բայց սիրեցէ՛ք զթշնամիս ձեր, եւ բարի՛ արարէք ատելեաց ձերոց, եւ տո՛ւր փոխ ուստի ո՛չ ակն ունիցիք առնուլ. եւ եղիցին վարձք ձեր բազում, եւ եղիջի՛ք որդիք բարձրելոյ. զի նա՛ քաղցր է ի վերայ չարաց եւ ապաշնորհաց: 36 Եւ եղերո՛ւք զթա՛ծք որպէս եւ հայրն ձեր զթա՛ծ է: 37 Մի՛ դատիք եւ ո՛չ դատիցիք. մի՛ պատժէք եւ ո՛չ պատժիցիք, արձակիցէ՛ք եւ արձակիցի՛ք: 38 Տո՛ւք եւ տացի՛ չափ բարոք թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացե՛ն ի գոգս ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեցի՛ ձեզ: 39 Ասա՛ց եւ առակ մի առ նոսա. Միթէ՛ կարիցէ՛ կոյր կուրի՛ առաջնորդել, ոչ ապաքէն երկոքին ի խորխորատ անկանիցին. 40 Ո՛չ է աշակերտ լա՛ւ քան զվարդապետ իւր. ամենայն կատարեալն՝ եղիցի իբրեւ զվարդապետ իւր: 41 Չի՛ տեսանես զշիւղ յական եղբար քոյ, եւ ի քում ական զգերանդ՝ ո՛չ նշմարես: 42 Կամ զիա՛րդ կարես ասել ցեղբայր քո. Ե՛ղբայր՝ թող հանի՛ց զշիւղ յականէ քումմէ, եւ դու ի քո՛ւմ ական զգերանդ՝ ո՛չ տեսանես: Կէ՛ դժաւոր՝ հա՛ն նախ զգերանդ յականէ քումմէ, եւ ապա՛ հայեջիր հանել զշիւղ յականէ՛ եղբար քոյ: 43 Չի՛ ո՛չ է ծառ բարի՛, որ առնէ պտուղ չար եւ ո՛չ դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ պտուղ բարի. 44 զի իւրաքանչիւր ծառ ի պտոյղ իւրմէ ճանաչի: Չի՛ ո՛չ էթէ ի փշոց քաղեն թուզ, եւ ո՛չ ի մորենոյ կթեն խաղող: 45 Մարդ բարի՛ ի բարի՛ գանձուց սրտի իւրոյ բոխէ՛ զբարի, եւ մարդ չար՝ ի չարէ՛ն բոխէ՛ զչար. քանզի ի յաւելուածոյ սրտին խաւսի բերան նորա: 46 Չի՛ կոչէք զիս՝ Տէր՝ Տէր, եւ զոր ասեմն ո՛չ առնէք: 47 Ամենայն որ գայ առ իս, եւ լսէ զբանս իմ՝ եւ առնէ զնոսա, ցուցի՛ց ձեզ ո՛ւմ նման է: 48 Նմա՛ն է առն, որ շինիցէ՛ տուն, որ փորեա՛ց եւ խորեա՛ց, եւ ե՛ղ հիմն ի վերայ վիմի. ի յառնել հեղեղաց՝ բախեաց գետ գտունն, եւ ո՛չ կարաց շարժել զնա. զի հաստատեալ էր հիմնն ի վերայ վիմի: 49 Իսկ որ լսէ զբանս իմ՝ եւ ո՛չ առնէ, նմա՛ն է առն որ շինիցէ՛ տուն ի վերայ հողոյ առա՛նց հիման. զոր բախեաց գետ, եւ վաղվաղակի՛ անկաւ. եւ եղև կործանումն տանն այնորիկ մե՛ծ:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Է.

1 Եւ իբրեւ կատարեաց զամենայն բանս իւր ի լսելիս ժողովրդեանն, եւն'ւտ ի Կափառնաւու: 2 Հարիւրապետի ուրումն ծառայ չարաչա՛ր ի հիւանդացեալ մերձ էր ի վախճանել, որ էր նմա պատուական: 3 Իբրեւ լուա զՅիսուսէ, առաքեաց զճերսն ի հրէից, աղաչել զնա՝ զի եկեսցէ ապրեցուցէ՛ զծառայն նորա: 4 Եւ նորա եկեալ առ Յիսուս՝ աղաչէին զնա ստեպ՝ եւ ասէին, թէ արժանի՛ է որում զշնորհս զայս առնես: 5 Զի սիրէ՛ զագգս մեր, եւ զժողովրդանոցն՝ նա՛ շինեաց մեզ: 6 Եւ Յիսուս զնաց ընդ նոսա: Իբրեւ ոչինչ կարի հեռի էր ի տանէն, յդեա՛ց առ նա հարիւրապետն բարեկամս՝ եւ ասէ ցնա. Տէր՝ մի՛ ինչ աշխատ լինիր, զի չե՛մ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մտանիցես: 7 Վասն որոյ էր ո՛չ զանձն համարեցայ արժանի առ քեզ գալոյ. այլ ասա՛ բանիւ՝ եւ բժշկեսցի՛ մանուկս իմ: 8 Քանզի՛ եւ ես ա՛յր մի եմ՝ կարգեալ ընդ իշխանութեամբ ունիմ ընդ ինեւ զհնտո՛րս. եւ ասեմ սմա՛ ե՛րթ, եւ երթա՛յ. եւ այլում՝ թէ՛ ե՛կ, եւ գա՛յ. եւ ծառայի իմում՝ թէ՛ արա՛ զայս, եւ առնէ՛: 9 Եւ իբրեւ լուա զայս Յիսուս՝ զարմացա՛ւ, դարձա՛ւ առ ժողովուրդն որ երթային զհետ նորա եւ ասէ. Ամէն ասե՛մ ձեզ՝ թէ՛ եւ ո՛չ յԻսրայէլի՛ այսչափ հաւատս գտի: 10 կզ. Եւ դարձա՛ն անդրէն պատգամաւորքն ի տուն, եւ գտին զծառայն հիւանդ բժշկեալ է:

11 Բ—գ Եւ եղև ի վաղիւն երթա՛յր ի քաղաք մի, որում անուն էր Նայի՛ն. երթայի՛ն ընդ նմա եւ աշակերտք նորա, եւ ժողովուրդ բազում: 12 Իբրեւ մե՛րձ եղև ի դուռն քաղաքին, եւ ահա՛ ելանէ՛ր մեռեալ մի, որդի՛ միամա՛ւր մաւր իւրոյ, եւ նա՛ էր այրի՛. Եւ ժողովուրդ բազում քաղաքին՝ է՛ր ընդ նմա: 13 Իբրեւ ետես զնա Տէր՝ զթացա՛ւ ի նա՛ եւ ասէ. Մի՛ լար: 14 Եւ մատուցեալ մերձեցա՛ւ ի դագաղսն: Եւ որ բարձեալն տանէին՝ զտեղի՛ առին: Եւ ասէ. Պատանի՛ դու՝ քեզ ասեմ, արի՛: 15 Կանգնեցա՛ւ նստա՛ւ մեռեալն, եւ սկսաւ խաւսել էլ՝ եւ ետ զնա ցմա՛յր իւր: 16 Եւ ա՛հ կալաւ զամենեսին, եւ փառաւո՛ր առնէին զԱստուած՝ եւ ասէին, թէ մարգարէ ոմն մեծ յարուցեալ է ի միջի մերում, եւ թէ ա՛յց արար Աստուած ժողովրդեան իւրում ի բարութիւն: 17 Եւ ել զրոյցս այս ընդ ամենայն Հրեաստան վասն նորա. եւ ընդ ամենայն կողմանս աշխարհին:

18 Եւ պատմեցին Յովհաննու աշակէ՛րտքն իւր վասն ամենայնի այսորիկ: 19 Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս ոմանս յաշակերտաց իւրոց Յովհաննէս, առաքեա՛ց առ Տէր եւ ասէ. Դո՛ւ ես որ գալոցն ես՝ եթէ այլում ա՛կն կալցուք: 20 Եւ եկեալ առ նա արքն՝ ասէն. Յովհա՛ննէս մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ քեզ՝ եւ ասէ. Դո՛ւ ես որ գալոցն ես՝ եթէ այլում ա՛կն կալցուք: 21 Եւ ի նմին ժամու բժշկեա՛ց զբազումս ի հիւանդութեանց եւ ի հարուածոց եւ յայտո՛ց չարաց, եւ կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանէ՛լ: 22 Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Երթայք պատմեցէ՛ք Յովհաննու՛ զոր տեսէք եւ լուայք. զի կոյրք՝ տեսանէ՛ն, եւ կաղք զնա՛ն, բորոտք՝ սրբին, խուլք՝ լսե՛ն, մեռեալք՝ յառնէ՛ն. աղքատք՝ աւետարանի՛ն. 23 Եւ երանի իցէ՛ որ ո՛չ գայթակղիցի յիս: 24 Եւ իբրեւ զնացին հրեշտակքն Յովհաննու, սկսաւ խաւսել ընդ ժողովուրդսն վասն Յովհաննու. զի՛նչ էլէք յանապատն տեսանել, եղէ՛ զն՝ շարժուն ի հողմոյ: 25 Այլ զի՛նչ էլէք տեսանել, ա՛յր ի հանդերձս փափկութեան զարդարեալ. ահաւանիկ՝ որ ի հանդերձս երեւելիս եւ ի փափկութեան են՝ յարքունիս են: 26 Այլ զի՛նչ էլէք տեսանել, մարգարէ՛. այո՛, ասե՛մ ձեզ՝ առաւել էս քան զմարգարէ: 27 Զի սա՛ է՛ վասն որոյ գրեալն է, թէ ահա՛ առաքեմ՝ զհրեշտակ իմ առաջի քոյ՝ որ յարդարեսցէ զճանապարհ քո առաջի քոյ: 28 Ամէն ասե՛մ մեծ ի ծնունդս կանանց՝ մարգարէ, քան զՅովհաննէս ո՛չ ոք բայց փոքրիկն յարքայութեան Աստուծոյ՝ մե՛ծ է քան զնա: 29 Եւ ամենայն ժողովուրդն իբրեւ լուան, եւ մաքսաւորքն, արդարացուցի՛ն զԱստուած. զի մկրտեցան ի մկրտութիւնն Յովհաննու: 30 Իսկ փարիսեցիքն եւ աւրիւնականքն, զխորհուրդն Աստուծոյ անարգեցին յանձինս իւրեանց, զի ո՛չ մկրտեցան ի նմանէ: 31 Արդ՝ ո՛ւմ նմանեցուցից զմարդիկ ազգիս այսորիկ, եւ ո՛ւմ իցեն նմանալոք: 32 Նմա՛ն են մանկտո՛յ որ ի հրապարակս նստիցին, կարդայցեն զմիմեանս եւ ասիցեն. փողոս հարա՛ք ձեզ՝ եւ ո՛չ կարաւեցէք. ողբացաք՝ եւ ո՛չ լացէք: 33 Եկն՝ Յովհա՛ննէս մկրտիչ ո՛չ ուտէր եւ ո՛չ ըմպէր, եւ ասէիք՝ դէ՛ւ գոյ ի նմա: 34 Եկն որդի մարդոյ ուտէ՛ եւ ըմպէ, եւ ասէք. ահա՛ ա՛յր կերաւոյ եւ արբեցաւ՝ բարեկամ մաքսաւորա՛ց եւ մեղաւորա՛ց: 35 Եւ արդարացա՛ւ իմաստութիւն յորդոց իւրոց:

36 Բ—դ Աղաչէր ոմն զնա ի փարիսեցուցն՝ զի կերիցէ՛ ճաշ ընդ նմա: Եւ մտեալ ի տուն փարիսեցոյն՝ բազմեցա՛ւ: 37 Եւ կին մի էր ի քաղաքին մեղաւո՛ր. իբրեւ գիտաց թէ բազմեալ է ի տան փարիսեցոյն, բերեալ շի՛շ մի իւրոյ ազնուի. 38 կա՛յր յետոյ առ ոտս նորա լա՛յր. եւ արտասուաւքն սկսաւ թանալ զգոտս նորա, եւ հերով զլիտոյ իւրոյ ջնջէ՛ր: Եւ համբուրէ՛ր գոտս նորա, եւ աւձանէ՛ր իւրովն: 39 Եւ տեսեալ փարիսեցոյն որ կոչեաց զնա, ասէ՛ր ընդ միտս իւր. Սա՛ թէ մարգարէ ոք էր, ապա՛ զիտէ՛ր թէ ո՛վ՝ կամ որպիսի՛ ոք կին մերձենայ ի սա. զի մեղաւո՛ր է: 40 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Մի՛ մովն ունիմ ինչ ասե՛լ քեզ: Եւ նա

ասէ. Ասա՛ վարդապետ: Եւ ասէ. 41 Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխատուի. մին՝ պարտէր հինգ հարեր դահեկան, եւ մեւսն յիսուն: 42 Եւ իբրեւ ո՛չ գոյր նոցա հատուցանել երկոցո՛ւնց շնորհեաց: Արդ ասա՛ ո՛վ առաւել սիրեսցէ գնա: 43 Ասէ Սիմովն. Ինձ այսպէս թուի՝ եթէ որում զբազո՛ւմն շնորհեաց: Եւ նա ասէ ցնա. Ուղի՛ դ դատեցար: 44 Եւ դարձեալ ի կինն կողմն, ասէ ցՍիմովն. Տեսանէ՛ս զայս կին, մտի՛ ի տուն քո ջուր ոտից ինոց ո՛չ ետուր, իսկ սա՛ արտասուա՛ւ ք իւրովք եթա՛ց զոտս իմ, եւ հերով իւրով ջնջեաց: 45 Համբոյր մի դու ո՛չ ետուր ինձ, սա՛ արասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ, ո՛չ դադարեաց ի համբուրելոյ զոտս իմ: 46 Իւրով զգլուխ իմ ո՛չ աւծեր, սա՛ իւրո՛վ անուշիւ արծ: 47 Վասն որոյ ասէ՛մ քեզ. թողեա՛լ լիցին սմա մեղք իւր բազումք, զի յո՛ժ սիրեաց: Զի որում շա՛տ թողուցու՛ շա՛տ սիրէ, եւ որում սակաւ՝ սակաւ: 48 Եւ ասէ ցնա. Թողեա՛լ լիցին քեզ մեղք քո: 49 Եւ սկսան որ բազմեալն էին ընդ նմա՛ ասել ընդ միտս իւրեանց. Ո՛վ է սա՛ որ զմեզս թողու: 50 Եւ նա՛ ասէ ցկինն. Հաւատք քո կեցուցին զքեզ, ե՛րթ ի խաղաղութիւն:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Ը.

1 Եւ եղև յետ այնորիկ, եւ ինքն շրջէր ընդ քաղա՛քս եւ ընդ գեղս, քարոզէր եւ անտարանէր զարքայութիւն Աստուծոյ. եւ երկոտասանքն ընդ նմա: 2 Եւ կանա՛յք ոմանք՝ որ բժշկեալ էին յայտոց չարաց եւ ի հիւանդութենէ, Մարիամ՝ որ կոչէր Մագդաղէնացի, յորմէ եւթն դէն ելեալ էր. 3 եւ Յովաննա՛ կին՝ Քուզայ հազարապետին Հերովդի. եւ Շուշան, եւ այլք բազումք որք պաշտէին գնա յընչից իւրեանց: 4 Եւ ի ժողովել բազում ժողովորոց, եւ ըստ քաղաքաց քաղաքաց եկելոցն առ նա, ասէ՛ առակաւ: 5 Ե՛լ սերմանացան՝ սերմանէ՛լ զսերմանիս իւր. եւ ի սերմանէլն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ՝ եւ եղև կոխա՛ն, եւ թռչո՛ւնք երկնից կերան գնա: 6 Եւ այլն անկաւ յապառածի՛. եւ ընդ բուսանելն՝ չորացա՛ւ, առ ի չգոյէ հիւթոյ: 7 Եւ այլն անկաւ ի մէ՛ջ փշոց, եւ ընդ նմին բուսեալ փշոցն՝ հեղձուցի՛ն գնա: 8 Եւ այլն անկաւ յերկի՛ր բարի եւ պարարտ, եւ բուսեալ՝ արար պտո՛ղ հարիւրապատիկ: Զայս իբրեւ խաւսեցաւ, ասէ՛. Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛: 9 Հարցանէին գնա աշակերտքն՝ թէ զի՛նչ իցէ առակն: 10 Եւ նա՛ ասէ. Ձե՛զ տուեա՛լ է գիտել զխորհուրդս արքայութեան Աստուծոյ, բայց այլոցն առակա՛ւ ք զի տեսցեն՝ եւ մի՛ տեսցեն, եւ լուիցեն՝ եւ մի՛ իմացին: 11 Բայց առակն ա՛յս ինչ է: Սերմն՝ բա՛նն Աստուծոյ է: 12 Եւ որք առ ճանապարհաւն, այնքիկ են՝ որ լսենն, եւ ապա՛ գա՛յ սատանայ՝ հանէ՛ զբանն ի սրտից նոցա, զի մի՛ հաւատասցեն՝ եւ ապրեսցին: 13 Եւ որք յապառածին, որք յորժամ լսիցեն, ինդութեամբ ընդունին զբանն, եւ արմատս ո՛չ ունիցին. որք առ ժամանակ մի հաւատան, եւ ի ժամանակի փորձութեան հեռանա՛ն: 14 Իսկ որ ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նոքա՛ են, որ իբրեւ լսեն զբանն՝ եւ ի հոգս եւ ի մեծութիւն եւ ի ցանկութիւն աշխարհիս զբաղեալ՝ հեղձուն եւ անպտո՛ղ լինին: 15 Իսկ որ յերկիրն պարարտ, որոց բարուք եւ զուարթագին սրտի լուեալ զբանն՝ ընդունին, եւ տան պտո՛ղ համբերութեամբ: 16 Ո՛չ ոք լուցանէ ճրագ՝ եւ թաքուցանէ ընդ կարասեաւ, կամ դնէ ընդ մահճաւք. այլ ի վերայ աշտանակի՛ դնէ, զի որ մտանեն՝ զլոյս տեսցեն: 17 Զի՛ք ինչ ծածուկ՝ որ ոչ յա՛յտ լիցի. եւ ո՛չ գաղտնի՛ որ ոչ ծանիցի, եւ եկեսցէ ի յայտ: 18 Տեսէ՛ք այսուհետեւ զհարդ լսէք. զի ոյր գուցէ՛ տացի՛ նմա, եւ ոյր ոչն գուցէ՛ եւ զոր կարծէն թէ ունիցի՛ բարձցի՛ ի նմանէ: 19 Եկի՛ն առ նա մայրն եւ եղբարք իւր, եւ ո՛չ կարէին հասանն լ ի նա՛ վասն բազմութեանն: 20 Ա՛ղդ եղև նմա՛ եւ ասեն. Մայր քո եւ եղբարք քո՛ կա՛ն արտաքոյ՝ եւ կամին զքեզ տեսանէ՛լ: 21 Եւ ասէ ցնոսա. Մայր իմ եւ եղբարք իմ առքա են, որ զբանն Աստուծոյ լսեն՝ եւ առնեն: Գ—Գ ԻԳ 22 Բ—Գ. Եւ եղև ի միում յաւուրց, ինքն է՛լ ի նաւ՝ եւ աշակերտք նորա, եւ ասէ ցնոսա. Եկա՛յք անցոց քո յայնկոյս ծովակիս: Եւ գնացին: 23 Եւ մինչ դեռ նաւէին ի քո՛ւն եմուտ. եւ էջ մրրիկ հողմոյ ի ծովակն՝ եւ ուռնոյր, եւ տագնապէին: 24 Մատուցեալ զարթուցի՛ն գնա՛ եւ ասեն. Վարդապէ՛տ վարդապետ՝ կորնչի՛մք արասիկ: Եւ նա՛ յարուցեալ սաստեաց հողմոյն, եւ խռովութեան ջրոցն՝ եւ հանդարտեցի՛ն, եւ եղև խաղաղութիւն: 25 Ասէ ցնոսա. Ո՛ր են հաւատք ձեր: Եւ զահի՛ հարեալ զարմացան, եւ ասէին ցմիմեանս. Ո՛վ արդէք իցէ սա՛ զի եւ հողմոց եւ ջրոց հրաման տայ, եւ հնազանդին սմա: 26 Եւ նաւեցին իջի՛ն յաշխարհն զերգեսացոց որ է յա՛յնկոյս հանդէպ Գալիլէա: 27 Եւ ընդ ելանելն նորա ի ցամաք, պատահեա՛ց այր մի ի քաղաքէն՝ յորում էին դէք. եւ բազո՛ւմ ժամանակս չէ՛ր հանդերձ զգեցեալ՝ եւ ո՛չ ի տան բնակեալ, այլ ի գերեզմա՛նս: 28 Եւ տեսեալ զՅիսուս, աղաղակեաց անկա՛ւ առաջի նորա, եւ ասէ մեծաճայն. Զի՛ կայ իմ եւ քո՛ Յիսուս որդի Աստուծոյ բարձրելոյ, աղաչեմ զքեզ՝ մի՛ տանջեր զիս: 29 Քանզի հրաման տայր այսոյն պղծոյ՝ ելանէ՛լ ի մարդոյ անտի. զի բազում ժամանակս յափշտակեալ էր գնա, եւ կապէ՛ր ի շղթայս եւ պահէր յերկաթս, եւ խզէր զկապանսն, եւ վարէր ի դիւն յանապատ: 30 Եհարց ցնա

Յիսուս՝ եւ ասէ. Ձի՞նչ անուն է քեզ: Եւ նա՝ ասէ. Լեզեղ՝ վն: Ձի դէպք բազումք մտեալ էին ի նա: 31 Եւ աղաչէին զնա՝ զի մի՛ հրաման տացէ նոցա երթալ յանդունդս: 32 Եւ է՛ր անդ՝ երամակ մի խոզից բազմաց՝ արաւտական ի լերին: Եւ աղաչեցին զնա՝ զի հրաման տացէ նոցա մտանէ՛լ ի նոսա: Եւ հրամայեաց նոցա: 33 Եւ ելեալ դէքն յանէն, մտի՛ն ի խոզեանն. եւ դիմեա՛ց երամակն ի գահէ անտի ի ծովակն՝ եւ հեղձա՛ւ: 34 Իբրեւ տեսին խոզարածքն զիրսն որ եղեն՝ փախեա՛ն, եւ պատմեցի՛ն ի քաղաքին եւ յազարակսն: 35 Եւ իբրեւ ելին տեսանէլ զգործսն, եւ եկին առ Յիսուս, եւ գտին զայրն ուստի դէքն ելեալ էին, զգեցեալ եւ զգաստացեալ նստէր առ ոտսն Յիսուսի, եւ երկեա՛ն: 36 Պատմեցի՛ն նոցա որոց տեսեալն էր՝ թէ՛ զիա՛րդ փրկեցաւ դիւահարն: 37 Եւ աղաչէր զնա՝ ամենայն բազմութիւնն շուրջ զկողմամբքն գերգեսացոց՝ զնա՛լ ի սահմանացն նոցա, քանզի ահի՛ւ մեծաւ տագնապէին: Եւ նա՛ մտեալ ի նաւ, դարձա՛ւ անդրէն: 38 Աղաչէր զնա՝ այրն ուստի դէքն ելեալ էին՝ շրջէ՛լ ընդ նմա: Արձակեաց զնա՝ եւ ասէ. 39 Դա՛րձ ի տուն քո, եւ պատմեա՛ գոր միանգամ արար քեզ Աստուած: Գնա՛ց ի քաղաքն եւ քարոզէ՛ր գոր ինչ արար նմա Յիսուս: 40 Եւ իբրեւ դարձաւ անդրէն Յիսուս, ընկալա՛ւ զնա ժողովուրդն. քանզի ամենեքեա՛ն ակնունէին նմա:

41 Եւ ահա՛ եկն ա՛յլ մի՛ որում անուն էր Յայրոս, եւ նա՛ էր իշխա՛ն ժողովրդեանն. անկեալ առ ոտսն Յիսուսի, աղաչէր զնա՝ մտանէ՛լ ի տուն նորա. 42 զի դուստր մի՛ միամա՛ւ ր էր նորա, ամաց իբրեւ երկոտասանից, եւ էր մե՛րձ ի մահ: Եւ ընդ երթալն նորա՝ ժողովուրդքն նեղէի՛ն զնա:

43 Եւ կին մի՛ էր ի տեռատեսութեան արեան յամաց երկոտասանից, որում ո՛չ էր լիեալ հնար յումեքէ բժշկել: 44 Մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ ի քղանցս հանդերձի նորա. եւ նոյն ժամայն՝ եկա՛ց բոլորումն արեան նորա: 45 Եւ ասէ Յիսուս. Ո՛վ է՛ որ մերձեցան յիս: Իբրեւ ամենեքեան ուրանային, ասէ Պէ տրոս՝ եւ որ ընդ նմա էին. Վա՛րդապետ՝ ժողովո՛ւ րոդքդ պնդեն եւ նեղեն զքեզ: 46 Եւ ասէ Յիսուս. Ո՛ մն մերձեցաւ յիս, քանզի գիտացի՛ եթէ զարութիւն ել յինէն: 47 Իբրեւ ետես կինն՝ թէ ո՛չ ծածկեցաւ ի նմանէ, ե՛կն դողալով՝ եւ անկա՛ւ առաջի նորա թէ վասն որո՞յ իրաց մերձեցաւ ի նա, եւ պատմեա՛ց առաջի ամենայն ժողովրդեանն. եւ թէ ո՛րպէս բժշկեցաւ առժամայն: 48 Եւ ասէ. Քաջալերեա՛ց դուստր՝ հաւատք քո կեցուցի՛ն զքեզ, ե՛րթ ի խաղաղութիւն: 49 Եւ մինչ դեռ նա խաւեր, զա՛յ ոմն ի տանէ ժողովրդապետին՝ եւ ասէ ցնա. Մեռա՛ւ դուստրն քո, մի՛ ինչ աշխատ առնէր զդա: 50 Իսկ Յիսուս՝ իբրեւ լուաւ, պատասխանի՛ ետ նմա եւ ասէ. Մի՛ երկնչիր, միայն հաւատա՛ եւ կեցցէ՛: 51 Եւ մտեալ ի տունն, ո՛չ գոք եթող մտանէլ, բայց միայն զՊէ տրոս եւ զՅա կովբոս եւ զՅովհա՛ննէս, եւ զհայր մանկանն եւ զմայր նորա: 52 Լային ամենեքեան՝ եւ կոծէին զնա: Եւ նա՛ ասէ. Մի՛ լայք զի չէ մեռեալ, այլ ննջէ: 53 Եւ նոքա՛ ծա՛ղր առնէին զնա, զի գիտէին թէ մեռա՛ւ: 54 Եւ նորա՛ հանեալ զամենեսին արտաքս, 55 կալա՛ւ զձեռանն նորա, բարբառեցա՛ւ եւ ասէ. Արի կա՛ց մանուկ դու: 56 Եւ դարձա՛ւ ոգի նորա, եւ կանգնեցա՛ւ վաղվադակի. եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել: 57 Եւ զարմացա՛ն ծնաւորքն նորա: Եւ նա՛ պատուիրէր մի՛ ումեք ասել որ ինչ եղեն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Թ.

1 Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքեալսն, ետ նոցա զարութիւն եւ իշխանութիւն ի վերայ ամենայն դիւաց, եւ բժշկէ՛լ զհիւանդութիւնս: 2 Եւ առաքեաց զնոսա քարոզել լ զարքայութիւնն Աստուծոյ, եւ բժշկել լ զախտաժէտս: 3 Եւ ասէ ցնոսա. Մի՛ ինչ բառնայք ի ճանապարհ. մի՛ գաւազան, մի՛ մախաղ, մի՛ հաց, եւ մի՛ արծաթ. մի՛ երկուս հանդերձս ունիցիք: 4 Եւ յոր տուն մտանիցէք՝ ա՛նդ ազօրք, եւ անտի՛ զնայցէ՛ք: 5 Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ ելանիցէք ի քաղաքն յայնմանէ, զփոշի ոտից ձերոց թաւթափեալի ք ի վկայութիւն նոցա: 6 Եւ ելեալ շրջէի՛ն ընդ քաղաքս եւ ընդ գեղս, աւետարանէին եւ բժշկէի՛ն ընդ ամենայն տեղիս: 7 Լուաւ շերովդէս չորրորդապետ զգործսն ամենայն, եւ զարմանա՛յր վասն ասելոյն յոմանց, 8 եթէ Յովհա՛ննէս յարեա՛ւ ի մեռելոց, եւ յոմանց թէ Եղիա՛ յայտնեցաւ, եւ յայլոց թէ մարգարէ՛ ոմն յառաջնոցն յարեաւ: 9 Ասէ շերովդէս. ՁՅովհա՛ննէս՝ ե՛ս գլխատեցի. իսկ սա՛ ո՛վ իցէ զորմէ զայսպիսի իրս լսեմ: Եւ խնդրէր՝ տեսանէլ զնա: 10 Պա. Դարձան առաքեալքն, եւ պատմեցին նմա զամենայն գոր արարին: Պք. Եւ առեալ զնոսա խուսեաց առանձինն ի տեղի անապատ քաղաքի միոյ, որում անուն էր Բեթսայիդա: 11 Եւ ժողովուրդքն իբրեւ գիտացին, զնացին զհետ նորա. եւ ընկալեալ զնոսա խաւսէ՛ր ընդ նոսա վասն արքայութեան Աստուծոյ, եւ որոց պէտք էին բժշկութեան բժշկէր:

12 Եւ արն սկսաւ տարածամէ՛լ մատեան երկոտասանքն եւ ասէն ցնա. Արձակեա՛ զժողովուրդսդ, զի երթեալ շուրջ ի գեղսն՝ եւ յազարակս հանգիցեն, եւ գտցեն կերակո՛ւր. զի աստ՝ յանապատի՛ տեղոջ եմք: 13 Ասէ

ցնոսա. Դո՛ւք տուք դոցա՛ ուտել: Եւ նոքա ասեն. Ո՛չ գոյր մեր՝ աւելի քան զհինգ նկանակ եւ զերկուս ձկունս, բայց եթէ երթիցուք գնեսցո՛ւք բաւական ժողովրդեանդ կերակուր: 14 Քանզի էին արք՝ իբրեւ հինգ հազար: Ասէ ցաշակերտսն. Բազմեցուցէ՛ք զդոսա դասս դասս, յիսուն յիսուն: 15 Եւ արարի՛ն այնպէս, եւ բազմեցուցին զամենեսեան: 16 Եւ առեալ զհինգ նկանակն եւ զերկուս ձկունսն, հայեցա՛ւ յերկինս՝ արհնեա՛ց, եւ եբէ՛կ՝ եւ տայր ցաշակերտսն արկանել ժողովրդեանն: 17 Կերան եւ յագեցան ամենեքեան. եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն՝ երկոտասան սակառի:

18 Եւ եղև ի կալն նորա յաղաւթս առանձինն, էի՛ն ընդ նմա եւ աշակերտքն նորա. եհա՛րց զնոսա եւ ասէ. Չո՞ք ասեն զինէն ժողովուրդքն՝ թէ իցեմ: 19 Եւ նոցա պատասխանի տուեալ՝ ասեն. ՁՅովհա՛ննէս մկրտիչ, եւ այլք՝ զԵղիա՛. իսկ այլք՝ թէ մարգարէ՛ք ոք յառաջնոցն յարեաւ: 20 Ասէ ցնոսա. Դուք՝ զո՛վ ոք ասէք զինէն թէ իցեմ, պատասխանի՛ ետ Պէ՛տրոս եւ ասէ. ՁՔրիստոսն Աստուծոյ: 21 Նա՛ սաստեաց ի նոսա, եւ պատուիրեաց մի՛ ումէք ասել զայն: 22 Եւ ասէ՛ թէ պա՛րտ է որդւոյ մարդոյ բազո՛ւմ չարչարել, եւ անարգել ի քահանայապետից եւ ի ծերոց եւ ի դպրաց, եւ սպանանել՝ եւ յերիւր ատուր յառնել: 23 Եւ ասէ՛ր առ ամենեսին. Եթէ ոք կամի զկնի իմ գալ, ուրացի՛ զանձն, եւ առցէ զխաչ իւր հանապագ, եւ եկեացէ՛ զհետ իմ: 24 Ձի՛ որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել, կորուսցէ՛ զնա. եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ կեցուցցէ՛ զնա: 25 Ձի՛ նչ աւգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշխարհ շահեցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ՛ կամ տուժեցի: 26 Ձի՛ որ ամաւթ համարեացի զիս եւ զբանս իմ, զնա՛ եւ որդի մարդոյ յամաւթ արասցէ՛ յորժամ գայցէ փառաւթ իւրովք՝ եւ հար, եւ հրեշտակաց սրբոց:

27 Բայց արդարեւ ասե՛մ ձեզ, եթէ են ոմանք ի դոցանէ որ այդր կան, որք մի՛ ճաշակեցեն զմահ, մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն Աստուծոյ: 28 Եւ եղև յետ այց բանից՝ իբրեւ ատուրք ութ, առեալ զՊէ՛տրոս եւ զՅա՛կովբոս եւ զՅովհա՛ննէս, ել ի լեառն կալ յաղաւթս: 29 Եւ ի կալն նմա յաղաւթս՝ եղև տեսիլ երեսաց նորա այլակէ՛րպ. եւ փոխեցաւ հանդերձ նորա՝ եւ եղև սպիտակ փայլուն: 30 Եւ ահա՛՜ ա՛րք երկու խաւսէին ընդ նմա. որ էին Մովսէս եւ Եղիա, 31 երեւեալ փառաւթ. եւ ասէին զելի ցն նորա՝ զոր կատարելոց էր յԵրուսաղէմ: 32 Իսկ Պէ՛տրոս եւ որ ընդ նմայն էին՝ ծանրացեալք ի քնոյ, զարթեան, տեսի՛ն զփառսն նորա, եւ զերկուս արսն որ կային առ նմա: 33 Եւ եղև ի մեկնելն նոցա ի նմանէ, ասէ Պէ՛տրոս ցՅիսուս. Վա՛րդապետ՝ բարւո՛ք է մեզ ա՛ստ լինել, եւ արացուք երիս տաղաւարս, մի քե՛զ, եւ մի՛ Մովսիսի, եւ մի՛ Եղիայի: Եւ ո՛չ գիտէր զինչ խաւսէր: 34 Եւ իբրեւ զայս ասաց, եկն ամպ եւ հովանի՛՛ եղև ի վերայ նոցա. եւ երկեա՛ն ի մտանելն նոցա ընդ ամպովն: 35 Չա՛յն եղև յամպոյն եւ ասէ. Դա՛՛ է որդի իմ ընտրեալ, դմա՛ լուարուք: 36 Եւ ընդ լինել բարբառոյն՝ գտաւ Յիսուս միա՛յն: Եւ ինքեանք լռեցի՛ն. եւ ո՛չ ումէք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ, եւ ո՛չ չինչ յորոց տեսինն: 37 գ—բ. Եւ եղև ի վաղիւն՝ մինչ իջանէին նոքա ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդ բազում:

38 Եւ ահա՛՜ ա՛յր մի ի ժողովրդենէ անտի, աղաղակեաց եւ ասէ. Վա՛րդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեա՛ց յորդի իմ. զի միամար է ինձ: 39 Եւ ահա՛՜ ա՛յս հարկանի ի նմա, եւ յանկարծ գոչէ՛, եւ զարկուցանէ՛ զնա՛ թաւալեցուցանէ զնա եւ փրփրեցուցանէ՛, եւ հազի՛ւ մեկնի ի նմանէ, խորտակեալ զնա. 40 եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, եւ ո՛չ կարացին: 41 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Ո՛վ ա՛զգ անհաւատ եւ թելք, մինչեւ յե՛րբ իցեմ ընդ ձեզ, եւ անսայցեմ մատո՛ւ այսր գորդին քո: 42 Եւ մինչ ղեռ մատչէր, զարկոյց զնա դէն, եւ շարժեա՛ց: 43 Սաստեա՛ց Յիսուս այսոյն պղծոյ, եւ բժշկեա՛ց զմանուկն. եւ ե՛տ զնա ցհայր իւր: 44 Եւ զարմանային ամենեքեան ի վերայ մեծամեծացն Աստուծոյ: Եւ ի զարմանալն ամենեցուն ի վերայ ամենայնի գոր առնէր, ասէ ցաշակերտսն իւր. Դի՛ք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ. զի որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան: 45 Եւ նոքա ո՛չ գիտէին զբանն, եւ էր ծածկեալ լի նոցանէ զի մի՛՛ զիտացեն. եւ երկնչէին հարցանել ցնա վասն բանին այնորիկ:

46 Եմուտ խորհուրդ ի նոսա, թէ ո՞ք արդեւք մե՛ծ իցէ ի նոցանէ: 47 Յիսուս իբրեւ ծանեալ զխորհուրդս սրտից նոցա, ա՛ռ մանուկ մի՛ կացոյց ի մէջ նոցա առ իւր, 48 եւ ասէ ցնոսա. Որ ոք ընկալցի զմանուկս զայս յանուն իմ՝ զի ս ընդունի. եւ որ զիս ընդունիցի ընդունի զառաքի՛չն իմ. զի որ փոքրիկն է յամենեսին ի ձեզ՝ նա՛՛ եղիցի մեծ: 49 Պատասխանի՛ ետ Յովհաննէս՝ եւ ասէ. Վա՛րդապետ, տեսաք զոմն զի յանուն քո դէ՛ւս հանէր՝ եւ արգելաք զնա, զի ո՛չ շրջի ընդ մեզ: 50 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Մի՛ արգելուք զնա, զի որ ո՛չն է ձեր թշնամի՛ ի ձե՛ր կողմն է: 51 Եւ եղև ի կատարել աւուրց վերանալոյ նորա, եւ ինքն զերեսս հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ: 52 Եւ առաքեաց հրեշտա՛կս առաջի երեսաց իւրոց, եւ իբրեւ չոզան, մտին ի գեղ մի սամարացոց՝ պատրաստել ինչ նմա: 53 Եւ ո՛չ ընկալան զնա զի դէմ եղեալ էր նորա երթալ յԵրուսաղէմ: 54 Իբրեւ տեսին աշակերտքն Յա՛կովբոս եւ Յովհա՛ննէս, ասեն. Տէր՝ կամի՛ս զի ասացուք, եւ իջցէ հուր յերկնից՝ եւ սատակեացէ՛ զնոսա: 55

Դարձաւ՝ սաստեաց ի նոսա՝ եւ ասէ. Ո՛չ գիտէք՝ որո՞յ հոգւոյ էք դուք: 56 Զի որդի մարդոյ՝ ո՛չ եկն զոգիս մարդկան կորուսանել՝ այլ կեցուցանէ ՚: Եւ գնացին յա՛յլ գեղ:

57 Եւ մինչդեռ երթային նոքա ի ճանապարհի, ասէ ոմն ցնա. Եկի՛ց զկնի քո՝ յոր վայր եւ երթայցես: 58 Ասէ ցնա Յիսուս. Աղուեսուց՝ ո՛րքք գոն, եւ թոչնոց երկնից՝ դադարք, եւ որդւոյ մարդոյ ո՛չ գոյ՝ ուր դիցէ զգլուխ: 59 Ասէ ցմեւ եւս. Ե՛կ զկնի իմ: Եւ նա՛ ասէ. Տէր՝ հրամա՛ն տուր ինձ երթալ նախ թաղէ՛ լ զհայր իմ: 60 Ասէ ցնա Յիսուս. Թո՛ղ զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց, եւ դու ե՛րթ՝ պատմեա՛ զարքայութիւն Աստուծոյ: 61 Ասէ եւ ա՛յլ ոմն. Եկի՛ց զկնի քո Տէր, բայց նախ հրաման տուր ինձ՝ հրաժարե՛ լ ի տանէ իմմէ: 62 Ասէ ցնա Յիսուս. Ո՛չ ոք արկանէ ձեռն զմաճով, եւ հայիցի յետս, եթէ յաջողեալ իցէ արքայութեան Աստուծոյ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Ժ.

1 Յետ այսորիկ երեւեցոյց Տէր եւ ա՛յլ եւս եւթանասուն եւ երկուս. եւ առաքեաց զնոսա երկուս երկուս առաջի իւր, յամենայն քաղաքս եւ ի տեղիս՝ ուր ինքն երթալոց էր: 2 Եւ ասէ ցնոսա. Հունձք բազո՛ւմ են՝ եւ մշակք սակա՛ւ. արդ՝ աղաչեցէ՛ք զտէր հնձոց, զի հանցէ՛ մշակս ի հունձս իւր: 3 Երթա՛յք, ահա՛՝ առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառի՛նս ի մեջ գայլոց: 4 Մի՛ բառնայք քսակ, մի՛ մախաղ, մի՛ կաւշիկս. եւ ի ճանապարհի ումէք ողջոյն մի՛ տայցէք: 5 Յոր տուն մտանիցէք, նա՛ խ սասաջի ք թէ ողջոյն տանս այսմիկ. 6 Եթէ իցէ՛ անդ որդի ողջունի՛ հանգիցէ՛ ի վերայ նորա ողջոյնն ձեր. ապա թէ ոչ՝ ի ձե՛զ դարձցի: 7 Եւ ի նմին տա՛ն ագանիջիք, ուտիջիք եւ ըմպիջիք ի նոցանէ. զի արժանի՛ է մշակն վարձու իւրոյ: Մի՛ փոխիցիք տանէ՛ ի տուն: 8 Յոր քաղաք մտանիցէք՝ եւ ընդունիցին զձեզ, ուտիջիք զինչ առաջի դնիցեն ձեր. 9 եւ բժշկեսցի՛ք որ ի նմա հիւանդք իցեն. եւ սասաջի՛ք նոցա, մերձեա՛ լ է ի վերայ ձեր արքայութիւն Աստուծոյ: 10 Իսկ յոր քաղաք մտանիցէք, եւ ո՛չ ընդունիցին զձեզ. իբրեւ ելանիցէք ի հրապարակս նորա սասաջի ք. 11 Եւ զփոշիս որ կոռուեալ է ի քաղաքէ ձերմէ յոսս մեր՝ թաւթափեսցո՛ւք ի բայց զայս գիտասջի՛ք՝ զի մերձեա՛ լ է արքայութիւն Աստուծոյ: 12 Ասէ՛ մ ձեզ, զի սողոմայեցւոց ընդարձակագո՛յն լիցի յաւուրն յայնմիկ՝ քան քաղաքին այնմիկ: 13 Վա՛յ քեզ Քորազին. վա՛յ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ ի Տիրոս եւ ի Սիդոն եղեալ էին զարութիւնքն՝ որ եղեն ի ձեզ, վաղո՛ւ եւս արդեւք ի խորզ եւ ի մոխիր նստեալ եւ ապաշխարեա՛ լ էր: 14 Բայց Տիրոսի եւ Սիդոնի ընդարձակագո՛յն լիցի յաւուրն դատաստանի՛ քան ձեզ: 15 Եւ դու Կափառնաում, որ մինչեւ յերկինս բարձրացեալ ես, մինչեւ ի դժո՛խս իջցես: 16 Որ ձեզ լսէ, ինձ լսէ. եւ որ զձեզ անարգէ, զի՛ս անարգէ. եւ որ զիս անարգէ, զառաքիչն իմ անարգէ, եւ որ ինձ լսէ, լսէ՛ այնմիկ որ զի՛սն առաքեաց: 17 Դարձա՛ն եւթանասուն եւ երկուքն ինդութեամբ եւ ասեն. Տէր՝ եւ դե՛ւք հնազանդին մեզ յանուն քո: 18 Եւ ասէ ցնոսա. Տեսանէ՛ի զսատանայ անկեա՛ լ յերկնից իբրեւ զփայլակն: 19 Ահա՛՝ ետու ձեզ իշխանութիւն կողմէ՛ լ զաւսու եւ զկարիճս, եւ զամենայն զարութիւն թշնամոյն, եւ ձեզ ո՛չինչ մեղանչիցեն: 20 Բայց ընդ այն մի՛ խնդայք՝ թէ այսք հնազանդին այլ խնդացէ՛ք՝ զի անուանք ձեր գրեալ են յերկինս: 21 Ի նմին ժամու՝ ցնձացա՛ւ Յիսուս հոգւովն սրբով եւ ասէ. Գոհանա՛ մ զքէն Հայր, Տէր երկնից եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտնոց, եւ յայտնեցեր զայս տղայոց. Այո՛՝ Հայր, զի ա՛յսպէս հաճոյ եղեւ առաջի քոյ: 22 Ամենայն ինչ տուա՛ւ ինձ ի հարկ իմմէ. եւ ո՛չ ոք գիտէ թէ ո՛վ է որդի, եթէ ոչ՝ հայր, եւ ո՛ր է հայր՝ եթէ ոչ՝ որդի, եւ ում կամիցի՛ որդին յայտնել: 23 Եւ դարձեալ առանձինն առ աշակերտսն՝ ասէ. Երանի՛ աչաց որ տեսանիցեն զոր տեսանէքդ: 24 Ասէ՛ մ զի բազում մարգարէք եւ թագաւորք կամեցան տեսանել զոր դուքդ տեսանէք՝ եւ ո՛չ տեսին. եւ լսել զոր լսէքդ՝ եւ ո՛չ լուան: 25 Եւ ահա՛՝ յարեաւ ոմն արիինական՝ փորձէ՛ր զնա եւ ասէր. Վա՛րդապետ՝ զի՛նչ գործեցից՝ զի զկեանսն յարիտենականս ժառանգեցից: 26 Եւ նա՛ ասէ ցնա. Յարէ՛նս՝ զի՛նչ գրեալ է, ո՛րպէս ընթեռնուա՛: 27 Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ. Մի՛րեսցես զՏէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ, եւ յամենայն անձնէ քումմէ, եւ յամենայն զարութենէ քումմէ, եւ յամենայն մտաց քոց. եւ զընկեր քո իբրեւ զանձն քո: 28 Եւ ասէ ցնա. Ուղի՛ դ՛ ետուր զպատասխանիդ, զա՛յդ արա՛՛ եւ կեցցե՛ս: 29 Նա՛ իբրեւ կամեցաւ զանձն արդարացուցանել ասէ ցՅիսուս. Եւ ո՛վ է իմ ընկեր: 30 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Ա՛յր մի՛ իջանէր յերուսաղէմէ՛ յերիքով, եւ անկա՛ւ ի ձեռս աւագակաց, որք մերկացին զնա, եւ վէ՛րս ի վերայ եղին, թողին կիսամահ եւ գնացի՛ն: 31 Դէ՛պ եղեւ քահանայի միոջ՝ իջանել ընդ նոյն ճանապարհ, եւ տեսեալ զնա՛՝ զա՛նց արար: 32 Նոյնպէս եւ դետացի մի՛ եկեալ ընդ նոյն տեղի, ետես եւ զա՛նց արար: 33 Սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ, ե՛կն ընդ նոյն առ նովաւ, եւ տեսեալ զնա՛՝ գրթացա՛ւ. 34 եւ մատուցեալ պատեա՛ց զվէրս նորա, արկեա՛ լ ի վերայ ձեթ եւ զինի. եւ եղեալ ի վերայ գրաստու իւրոյ՝ ա՛ճ զնա

ի պանդոկի մի, եւ դարմանեաց գնա: 35 Եւ ի վաղիւ անդր՝ իբրեւ ելանէ՛ր անտի, հանեալ ե՛տ
ցպանդոկապետն երկուս դահեկանս՝ եւ ասէ. Դարմա՛ն տար դմա, եւ գոր ինչ ծախեսցես ի դա՛ ի միւսանգա՛մ
գալստեան իմում հատուցից քեզ: 36 Արդ՝ ո՛ յերեցունց ի նոցանէ թուի քեզ մերձաւոր լինել անկելոյն ի ձեռս
աւագակացն: 37 Եւ նա՛ ասէ. Որ արա՛ր գողորմութիւնն ի վերայ նորա: Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Ե՛րթ եւ դու՛ արա
նո՛յնպէս:

38 Եւ եղեւ ի գալն նոցա, եւ ինքն եմո՛ւտ ի գեղ մի. եւ կի՛ն ոմն անուն Մա՛րթա՝ ընկալաւ գնա ի տա՛ն իւրում:
39 Եւ նորա է՛ր քոյր մի, որում անուն էր Մարիա՛ մ. որ եւ եկն նստաւ առ ոտսն Տեառնն, եւ լսէր զբանս նորա: 40
Եւ Մարթա զբաղեալ էր ի բազում սպասու. եկն եկաց առ նմա՛ եւ ասէ. Տէր՝ ո՛ չինչ փոյթ է քեզ, զի քոյրդ իմ
միա յն եթող զիս ի սպասու. արդ՝ ասա՛ դմա զի ազնեսցէ ինձ: 41 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Մարթա՛,
Մարթա, դու հոգաս՝ եւ զբազում իւրիք զբաղեալ ես. 42 բայց աստ՝ սակաւ ի ինչ պիտոյ Մարիամ մասն բարի
ընտրեաց, որ ո՛չ բարձցի ի սմանէ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԱ.

1 Եւ եղեւ ի տեղուոջ ուրեք կալ յաղա՛ւթս. եւ իբրեւ դադարեաց, ասէ ցնա ոմն յաշակերտացն իւրոց. Տէր՝ ուսո՛
մեզ յաղալթս կալ, որպէս Յովհաննէս ուսոյց աշակերտացն իւրոց: 2 Ասէ՛ ցնա, յորժամ կայցէք յաղալթս,
ասասջի՛ք. Հա՛յր մեր, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ՛ արքայութիւն քո: 3 Չհաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ
զաւրըստարէն: 4 Եւ թո՛ղ մեզ զմեղս մեր: Չի՛ եւ մեք թողումք ամենայնի՛ որ պարտիցին մեզ: Եւ մի՛ տանիր
զմեզ ի փորձութիւն: 5 Եւ ասէ ցնասա. Ո՛վ է ի ձէնջ՝ որոյ իցէ բարեկամ, եւ երթայցէ առ նա ի մէջ զիշերի, եւ
ասիցէ ցնա. Բա՛րեկամ՝ տուր ինձ փո՛խ երիս նկանակս. 6 զի բարեկամ իմ է՛կն առ իս յուղող, եւ ո՛ չինչ ունիմ
դնել առաջի նորա: 7 Եւ նա ի ներքուստ տայցէ պատասխանի եւ ասիցէ. Մի՛ աշխատ առնէր զիս, զի դուրքդ
փակեալ են, եւ մանկունքս ընդ ինեւ կան յանկողնի. ո՛չ կարեմ յառնել եւ տալ քեզ: 8 Ասէ՛ մ՛ ձեզ, եթէ ոչ
յարուցեալ տայցէ նմա վասն բարեկամութեանն, սակայն վասն ժողութեանն յարուցեալ տացէ՛ նմա՛ զինչ եւ
պիտոյ իցէ: 9 Եւ ես՝ ասէ՛ մ՛ Խնդրեցէք՝ եւ տացի՛ ձեզ, հայցեցէ՛ք՝ եւ գտջի՛ք, բախեցէ՛ք՝ եւ բացցի՛ ձեզ: 10 Չի
ամենայն որ խնդրէ՛ առնու, եւ որ հայցէ՛ գտանէ՛, եւ որ բախէ՛ բացցի՛ նմա: 11 Յո՛րք ի ձէնջ հայր խնդրիցէ
որդի իւր ձուկն, միթէ՛ փոխանակ ձկանն՝ ա՛ւ ձ տայցէ նմա: 12 Եւ կամ խնդրիցէ՛ ձու, միթէ՛ կարի՛ ճ տայցէ նմա:
13 Իսկ եթէ դուք որ չա՛րքդ էք՝ զիտէք պարգեւս բարիս տալ որդուոց ձերոց, ո՛րչափ եւս առաւել հա՛յր ձեր
յերկնից տացէ բարի ս այնոցիկ, որ խնդրենն ի նմանէ:

14 Եւ հանէ՛ր դեւ մի համր. եւ եղեւ յելանել ղիւրիս՝ խաւսեցա՛ւ համրն, եւ զարմացա՛ն ամենայն ժողովուրդքն:
15 Եւ ոմանք ի նոցանէ ասեն. Բէ՛եղզբերուղաւ ի շխանա՛ւն ղիւսաց հանէ՛ դա՛ զդեւս: 16 Եւ այլք՝ փորձէին եւ նշա՛ն
յերկնից խնդրէին ի նմանէ: 17 Իսկ նորա՛ զիտացեալ զխորհուրդս նոցա, ասէ ցնասա. Ամենայն
թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն, աւերի՛, եւ տուն բաժանեալ յանձն՝ կործանի՛: 18 Ապա եթէ եւ սատանայ
բաժանեցաւ ի յանձնէ, զիա՛րդ կայցէ թագաւորութիւն նորա. զի ասէք զինէն եթէ Բէ՛եղզբերուղաւ ի շխանա՛ւն
ղիւսաց հանէ՛ դա՛ զդեւս: 19 Եթէ եւ Բէ՛եղզբերուղաւ՝ հանեմ զդեւս, որդիքն ձեր՝ ի՛ւ հանիցեն. վասն ա՛յդորիկ
նոքի՛ն եղիցին ձեր դատաւորք: 20 Իսկ եթէ մատա՛մք Աստուծոյ հանեմ զդեւս, ապա հասեալ է ի վերայ ձեր
արքայութիւն Աստուծոյ: 21 Յորժամ հզաւր, վառեալ՝ պահիցէ՛ գտուն իւր, ի խաղաղութեան են ինչք նորա: 22
Բայց եթէ հզաւրագո՛յն քան գնա ի վերայ եկեալ յաղթեսցէ նմա, զսպառազիւնութիւնն նորա հանէ՛ յոր
յուսացեալ էր, եւ զաւար նորա բաշխեսցէ: 23 Որ ո՛չ է ընդ իս՝ հակառակ իմ է, եւ որ ո՛չ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ՛:
24 Յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ ի մարդոյ, շրջի ընդ անջրդին տեղիս, խնդրէ՛ հանգիստ. եւ իբրեւ ո՛չ գտանէ,
ասէ. Դարձա՛յց անդրէն ի տուն իմ ուստի ելին: 25 Եւ գայ գտանէ՛ մաքրեալ եւ յարդարեալ: 26 Յայնժամ երթայ
եւ առնու եւթն ա՛յլ այս չա՛ր եւս քան զինքն, եւ մտանէ բնակէ՛ անդ. եւ լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չա՛ր քան
զառաջինն:

27 Եւ եղեւ մինչդեռ խաւսէր գայս, ձա՛յն եբարձ կին մի ի ժողովրդէն անտի՛ եւ ասէ. Երանի՛ է որովայնիս՝ որ
կրեացն զքեզ, եւ ստեանցն՝ որ դիեցուցի՛ն զքեզ: 28 Եւ նա՛ ասէ. Նա՛ երանի՛ այնոցիկ է, որ լսեն զբանն
Աստուծոյ, եւ առնիցեն:

29 Եւ ի դիզանել ի վերայ նորա ժողովրդոցն՝ սկսաւ ասէ՛լ. Ազգս այս՝ ազգ չա՛ր նշա՛ն խնդրէ, եւ նշան յերկնից՝
ո՛չ տացի նմա՛ բայց նշա՛նն Յովնանու: 30 Չի որպէս եղեւ Յովնան նշան նիսուէացուց, նոյնպէս եղիցի եւ որդի
մարդոյ ազգիս այսմիկ: 31 Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ի դատաստանի ընդ ա՛րս ազգիս այսորիկ, եւ

դատապարտեցէ՛ զսա. զի եկն ի ծագաց երկրի լսել զիմաստութիւնն Սաղովմոնի: Եւ ահա՛ առաւել քան զՍաղովմոն է՛ աստ: 32 Արք նինուեացիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ, եւ դատապարտեցեն՝ զսա, զի ապաշխարեցին ի քարոզութեանն Յովնանու: Եւ ահա՛ առաւել քան զՅովնան է՛ աստ: Ե—կ 33 Ոչ ուրուք լուցեալ ճրագ՝ դնէ՛ ի թաքստեան, այլ ի վերայ աշտանակի, զի որ մտանեն՝ լոյս տեսանիցեն: 34 Ճրագ մարմնոյ ա կն յորժամ ա կն առա՛ տ է, ամենայն մարմինն լուսաւո՛ր եղիցի: Եւ երբ ակն չա՛ր է, եւ մարմինն խաւարին եղիցի: 35 Արդ՝ զգո՛յ՝ լէր, գուցէ՛ լոյսդ որ ի քե՛զ է՛ խաւար իցէ: 36 Եթէ մարմինդ քո ամենայն լուսաւո՛ր է, եւ չգուցէ՛ մա՛ սն ինչ խաւարին, եղիցի լուսաւո՛ր ամենայն. որպէս յորժամ ճրագն նշուլիւք լուսաւորիցէ՛ զքեզ:

37 Եւ մինչ՝ դեռ խաւսեր զայս, աղաչէր զնա՛ ո՛ւմն փարեսեցի՝ զի ճա՛շ կերիցէ առ նմա: Եւ նա՛ մտեալ բազմեցաւ: 38 Իբրեւ ետես փարիսեցին զարմացա՛ւ զի նախ ո՛չ սկրտեցաւ յառաջ քան զճաշ: 39 Ասէ՛ ցնա՛ Տէր. Այժմ՝ դո՛ւք փարիսեցիք զարտաքին զբաժակին եւ զպնակին սրբէք. եւ ներքինն՝ ձեր լի՛ է՛ յափշտակութեամբ եւ չարութեամբ: 40 Ա՛նմիտք՝ ոչ ապաքէն՝ որ զարտաքինն արար, եւ զներքի՛նն նո՛յն արար: 41 Բայց աղէ՛ զարժա՛նն իսկ. տո՛ւք ողորմութիւն, եւ ահա՛ ամենայն սուրբ է՛ ձեր:

42 Այլ վա՛յ ձեզ փարիսեցոց, զի տասանորդէ՛ք զանանուխ եւ զփեզանա, եւ զամենայն բանջար, եւ անցանէ՛ք զիրաւամբք եւ զսիրովն Աստուծոյ: Չայս՛ արժա՛ն էր առնել՝ եւ զայնու՛ ո՛չ անցանէլ: 43 Վա՛յ ձեզ փարիսեցոց, զի սիրէք զբարձրագաս ի ժողովուրդս, եւ զնախողջոյնս ի հրապարակս: 44 Վա՛յ ձեզ, զի էք դուք իբրեւ՝ զգերեզմանս անյա՛յտս, եւ մարդիկ զնա՛ն ի վերայ՝ եւ ոչ զհտեն: 45 Պատասխանի ետ ոմն յարինականացն՝ եւ ասէ՛ ցնա. Վարդապետ՝ զայդ բանս ասելով, եւ զմե՛զ թշնամանէս: 46 Եւ նա՛ ասէ. Եւ ձե՛զ վա՛յ արինականացո՛ւ զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուարակիրս, եւ դուք մատամբ միով ի բեռինսն ո՛չ մերձենայք: 47 Վա՛յ ձեզ՝ զի շինէք զշիրիմս մարգարէիցն. եւ հարքն ձեր սպանին զնոսա: 48 Ապա ուրեմն՝ վկայէ՛ք, եթէ կամակիցք էք գործոց հարցն ձերոց. զի նոքա կոտորեցին զնոսա, եւ դուք զգերեզմանս նոցա շինէք: 49 Վասն՝ այսորիկ իմաստութիւնն Աստուծոյ ասաց. Առաքեցի՛ց ի նոսա մարգարէ՛ս եւ առաքեալս, եւ ի նոցանէ՛ սպանանիցէն՝ եւ հալածիցէն: 50 Ձի խնդրեցի՛ արինն ամենայն մարգարէից՝ հեղեալ իսկզբանէ՛ աշխարհի՛ յազգէ՛ յայսմանէ: 51 Յարենէն՝ Աբելի մինչեւ յարինն Չաքարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն եւ ընդ տաճարն. այո՛ ասե՛մ ձեզ, խնդրեցի՛ յազգէ՛ յայդմանէ: 52 Վա՛յ ձեզ արինականացո՛ւ զի թաքուցանէք զփականս զիտութեանն. դուք՝ ոչ մտանէք, եւ որ մտանելոցն են՝ արգելո՛ւք: 53 Եւ ի խաւսելն զայս ամենայն առ նոսա առաջի ամենայն ժողովրդեանն՝ զամալթի՛ հարկանէիին: Եւ սկսան զպիրքն եւ փարիսեցիք զչարե՛լ եւ զբրտե՛լ ընդ նմա վասն՝ բազում իրաց. 54 եւ սպասե՛լ ըրսա՛ւ ինչ բանս ի բերանոյ նորա, զի չարախաւսեցէն՝ զնմանէ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԲ.

1 Որովք ի կուտել բիրաւորաց ժողովրդեանն՝ մինչեւ կոխէ՛լ զմիմեանս:
Սկսաւ ասել ցաշակերտսն իւր. Նախ՝ զգո՛յ՝ լէրուք անձանց ի խմորոյ սաղուկեցոցն, որ է կեղծաւորութիւն 2 Ձի ո՛չինչ է ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեցի, եւ զաղտնի՛՝ որ ո՛չ ծանիցի: 3 Վասն զի գոր ինչ ասիցէք ի խաւարի, լսելի լիցի ի լոյս. եւ գոր յունկանէն խաւսեցարուք ի շտեմարանս, քարոզեցի ի վերայ տանեաց: 4 Բայց ձե՛զ ասեմ սիրելեաց իմոց. մի՛ զարհուրիցիք յայնցանէ՛ որ սպանանեն զմարմին, եւ յետ այնորիկ ասելի ինչ ո՛չ ունիցին առնել: 5 Այլ ցուցի՛ց ձեզ յումե՛ երկնչիցիք: Երկնչիջի՛ք յայնմանէ՛ որ յետ սպանանելոյ՝ ունի իշխանութիւն արկանէ՛լ ի գեհեն. այո՛ ասե՛մ ձեզ, յայնմանէ՛ երկնչիջի՛ք: 6 Ոչ ապաքէն հինգ ձագ՝ երկուց դանգաց վաճառի, եւ մի ի նոցանէ՛ ոչ է՛ մոռացեալ առաջի Աստուծոյ: 7 Այլ ձեր՝ եւ ամենայն իսկ հեր զլիտոյ թուեալ մի՛ երկնչիք, զի քան զբազում ձագս լաւ էք դուք: 8 Ասե՛մ զի ամենայն որ խոստովանեցի յիս առաջի մարդկան, եւ որդի մարդոյ խոստովանեցի՛ զնմանէ՛ առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ: 9 Եւ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ: 10 Եւ ամենայն որ ասէ բան գորդոյ մարդոյ, թողցի՛ նմա. բայց որ զհոգին սուրբ հայհոյիցէ, մի՛ թողցի նմա: 11 Այլ յորժամ տանիցին զձեզ ի ժողովուրդս, եւ ի պետութիւնս, եւ իշխանութիւնս, մի՛ հոգայցէք՝ որպէս թէ՛ զինչ պատասխանի տայցէք, կամ զինչ ասիցէք: 12 Ձի հոգին սուրբ ուսուցէ՛ ձեզ ի նմին ժամու. զինչ պա՛րտ իցէ խաւսել:

ԽԵ 13 դ—բ. Ասէ ոմն ի ժողովրդէնէն ցնա. Վա՛րդապետ՝ ասա ցեղբայր իմ՝ բաժանել ընդ իս զժառանգութիւնն: 14 Եւ նա՛ ասէ ցնա. Ա՛յր դու՛ ո՛ր կացոյց զիս դատաւոր կամ բաժանարա՛ր ի վերայ ձեր: 15 Եւ ասէ ցնասա. Տեսէ՛ք եւ զգո՛յ յշ լերուք յամենայն ազահութենէ՛ն, զի ո՛չ էթէ ի մթերից ընչից ուրուք իցեն կեանք նորա:

ԽԶ 16 Խաւսեցա՛ւ առ նոսա առակ մի՛ եւ ասէ. Ա՛ն ուրումն մեծատան ետուն անդք տոհմակա՛նս: 17 Եւ խորհէ՛ր ի միտս իւր՝ եւ ասէր. Զի՞ գործեցից՝ զի ո՛չ գոյ տեղի ուր ժողովեցից զարդիւնս իմ: 18 Եւ ասէ. Գիտե՛մ զինչ արարից. քակեցի՛ց զշտեմարանս իմ՝ եւ եւս մեծամեծս շինեցից եւ անդր ժողովեցից զցորեան եւ զամենայն բարութիւնս իմ. 19 Եւ ասացից ցանձն իմ. ա՛նձն ունի՛ս բազում բարութիւնս համբարեալ ամաց բազմաց. հանգի՛ր կե՛ր ա՛րբ եւ ուրա՛խ լեր: 20 Ասէ ցնա Աստուած. Ա՛նմիտ՝ յայսմ գիշերի զոգիդ ի քէն ի բաց պահանջիցեն, իսկ զոր պատրաստեցերն ո՛ւմ լինիցի: 21 Նոյնպէս եւ որ գանձէ անձին, եւ ո՛չ յԱստուած մեծանայցէ: 22 Ասէ ցաշակերտսն իւր. Վասն այդորիկ ասե՛մ Մի՛ հոգայք ընդ ոգւոյ թէ զինչ ուտիցէք, եւ մի՛ ընդ մարմնոյ թէ զինչ զգենուցուք: 23 զի ոգի՛ առաւել է քան զկերակուր, եւ մարմին քան զհանդերձ: 24 Հայեցարո՛ւք ընդ ագռաւս, զի ո՛չ սերմանեն եւ ո՛չ հնձեն, որոց ո՛չ գոն շտեմարանք՝ եւ ո՛չ համբարանոցք. եւ Աստուած կերակրէ զնոսա. ո՛րչափ եւս առաւել զձեզ՝ որ լա՛ւ էք քան զթռչունս: 25 Ո՛վ ի ձէնջ առ հոգալ՝ կարիցէ յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի: 26 Իսկ արդ՝ եթէ ի փոքուն չէ՛ք բաւական՝ վասն այլոցն զի՛ հոգայցէք: 27 Հայեցարո՛ւք ընդ շուշանն՝ ո՛րպէս աձէ, ո՛չ ջանայ՝ եւ ո՛չ նիւթէ: Ասե՛մ ձեզ, եւ ո՛չ Սողովն ո՛ն յամենայն ի փառսն իւր զգեցաւ իբրեւ զմի ի նոցանէ: 28 Իսկ եթէ զխոտն՝ որ այսար ի բացի է՛՝ եւ վաղի ի հնոց արկանելի, Աստուած այնպէս զգեցուցանէ ո՛րչափ եւս առաւել զձեզ թէ՛ բահաւատք: 29 Եւ դուք մի՛ խնդրէք զինչ ուտիցէք կամ զինչ ըմպիցէք, եւ մի՛ զբաղնուք: 30 զի զայն ամենայն հեթանոս սք աշխարհի խնդրեն: Այլ ձեր հայր՝ զիտէ՛ զի պիտոյ է այն ամենայն: 31 Բայց խնդրեցէ՛ք զարքայութիւն Աստուծոյ, եւ այն յաւելցի ձեզ: 32 դ—գ. Մի՛ երկնչիր հաւտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ հայր ձեր տա՛լ ձեզ զարքայութիւնն: 33 Վաճառեցէ՛ք զինչս ձեր, եւ տո՛ւք ողորմութիւն եւ արարէ՛ք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, զանձ անպակա՛ս յերկինս. ուր ո՛չ գող մերձենայ, եւ ո՛չ ցեց ապականէ: 34 Զի ուր գանձն ձեր է, ա՛նդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: 35 Եղիցին գաւտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս, եւ ճրագունք լուցեալք: 36 Եւ դուք նմանաւոր մարդկան՝ որ ա՛կն ունիցին Տեառն իւրեանց՝ թէ ե՛րբ դառնայցէ ի հարսանեաց: Զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ, վաղվաղակի՛ բանայցեն նմա: 37 Երանի՛ իցէ ծառայիցն այնոցիկ, զորս եկեալ Տէրն գտցէ արթունս: Ամէն ասե՛մ ձեզ՝ զի գաւտի ընդ մէջ աձցէ, եւ բազմեցուցէ զնոսա, եւ անցեալ պաշտիցէ՛ զնոսա: 38 Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահո՛ւ եկեսցէ՛՝ եւ գտցէ այնպէս, երանելի՛ են ծառայքն այնոցիկ: 39 Բայց զայն գիտասցի՛ք, եթէ զիտէ՛ր տանուտերն յորում ժամու գող գայ, չտայր թոյլ ական հատանէ՛լ ի տան իւրում: 40 Եւ դուք՝ եղերո՛ւք պատրաստք, զի յորում ժամու ո՛չ կարծիցէք, գա՛յ որդի մարդոյ: 41 Ասէ Պե՛տրոս. Տէր՝ առ մե՛զ ասացէր զառակոյ գայո՞ր թէ առ ամենեսեան: 42 Եւ ասէ Տէր. Ո՛վ իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն, զոր կացոյց տէ՛ր իւր ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տա՛լ ի ժամու զկերակուրս: 43 Երանի՛ իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէ՛ր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս: 44 Արդարեւ ասե՛մ ձեզ, զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա: 45 Ապա թէ ասիցէ ծառայն ա՛յն ի սրտի իւրում. Յամէ՛ տէր իմ ի գալ. եւ սկսանիցի հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայս, ուտել եւ ըմպել եւ արբենալ. 46 եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ո՛չ ունիցի, եւ ի ժամու յորում ո՛չ գիտիցէ ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, եւ զմասն նորա ընդ անհաւա տս դիցէ: 47 Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեսոն իւրոյ՝ եւ ոչ պատրաստեցի ըստ կամաց նորա, արբցէ զան բազում: 48 Եւ որ ոչն գիտիցէ՛՝ եւ արժանի գանի՛ ինչ գործիցէ արբցէ զան սակա՛ւ: Ամենա՛յն որում շատ տուաւ, շա՛տ խնդրեսցի ի նմանէ. եւ որում բազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն ի նմանէ: 49 դ—դ. Հո՛ւր եկի արկանել յերկիր: Եւ զի նչ. կամիմ թէ արդէն իսկ բորբոքէր: 50 Եւ մկրտութիւն մի ունիմ մկրտել. եւ զիա՛րդ, փութամ մինչեւ կատարեսցի: 51 Համարիք եթէ իսողադութիւն եկի տալ յերկիր, ո՛չ. ասե՛մ ձեզ, այլ բաժի՛նս: 52 Զի եղիցին յայսմ հետէ հինգ ի տա՛ն միում բաժանեալք, երե՛քն յերկուց, եւ երկուքն՝ յերի՛ց: 53 Բաժանեսցի՛ հայր յորդոյ, եւ որդի՛ ի հաւրէ. մայր՝ ի դստերէ, եւ դուստր՝ ի մարէ. սկեսուր՝ ի հարսնէ, եւ հարսն՝ ի սկեսրէ իւրմէ: 54 Ասա՛ց եւ ցժողովուրդսն. յորժամ տեսանիցէք ա՛մպ ծագեալ յարեւմտից, իսկո՛յն ասէք՝ թէ անձրեւ գայ, եւ լինի՛ այնպէս. 55 Եւ յորժամ հարա՛ւ շնչեալ, ասէք թէ խորշա՛կ լինի, եւ լինի՛ այնպէս: 56 Կե՛ղծաւորք՝ զերեսս երկնի եւ երկրի գիտէ՛ք փորձել իսկ զժամանակս զայս զիա՛րդ ո՛չ փորձէք: 57 Ընդէ՛ր եւ յանձանց իսկ ո՛չ ընտրեցէք զարժանն: 58 Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի՛ քում առ իշխան, ի ճանապարհի՛ տուր զհաշիւն զերձանել ի նմանէ. զի գուցէ քարշիցէ՛ զքեզ առ դատաւորն, եւ դատաւորն մատնիցէ զահճի՛, եւ դահիճն արկանիցէ ի բա՛նս: 59 Ասե՛մ ձեզ, ո՛չ ելանիցես անտի՛ մինչեւ հատուցանիցես զյետի՛ն բնիոնն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԳ.

ԽԵ 1 Եկին ումանք ի նմին ժամանակի, եւ պատմեցին նմա վասն գալիլեացոցն, որոց զարիւնն Պեղատոս խառնեաց ընդ գոհան նոցա: 2 Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. Համարիք եթէ ա յն գալիլեացիք եղեն մեղաւորք քան զամենայն գալիլեացիս, զի այնպիսի անցս կրեցին: 3 Ո՛չ. ասէ մ ձեզ, այլ եթէ ո՛չ ապաշխարիցէք՝ ամենեքին նո յնպէս կորնչիջիք: 4 Կամ նոքա ութուտասանքն, յորոց վերայ աշտարակն անկաւ ի Սիլովամ, եւ սպան զնոսա. համարիք թէ նոքա՛ պարտապանք եղեն քան զամենայն մարդիկ՝ որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ: 5 Ո՛չ. ասէ մ ձեզ, այլ թէ ո՛չ ապաշխարիցէք՝ ամենեքեան նո յնպէս կորնչիջիք: 6 Ասաց եւ զառա կս զայս: Թզենի՛ մի էր ուրումն տընկեալ յայգոջ իւրում. եւ եկն խնդրել պտուղ ի նմանէ՛ եւ ո՛չ եգիտ: 7 Ասէ ցայգեգործն. Ահա՛ երեք ա մք են՝ յորմէ հետէ զամ խնդրել պտուղ ի թզենոջո՞ եւ ո՛չ գտանեմ. արդ՝ կտրեա՞ գոա, ընդէ՛ր եւ զերկիրդ խափանէ: 8 Նա՛ պատասխանի ետ եւ ասէ. Տէ՛ր, թո՛ղ գոա՛ ա յս ամ եւս, մինչեւ շո՛ւրջ գորվաւ բրեցից՝ եւ արկից աղբ: 9 Թերեւս արասցէ՛ պտուղ. ապա թէ ո՛չ յամէ՛ եւս հատցէ՛ս գոա: Ե—ե ԽԸ 10 դ—ե. Եւ ուսուցանէ՛ր ի միում ժողովրդանոցս՝ ցնի ի շաբաթս: 11 Եւ ահա կին մի՛՝ զոր ունէ՛ր ա յս հիւանդութեան ամս ութուտասան. եւ էր կարկամեալ, եւ ո՛չ կարէր ամենեւին ի վէ՛ր հայել: 12 Եւ տեսեալ զնա Յիսուսի, կոչեաց առ ինքն՝ եւ ասէ ցնա. Կի՛ն դու՛՝ արձակեալ էս ի հիւանդութենէ՛ քումմէ: 13 Եւ ե՛ղ ի վերայ նորա ձեռն, եւ առժամա յն ուղղեցաւ, եւ փառաւոր առնէր զԱստուած: 14 Պատասխանի ետ ժողովրդապետն՝ ցասուցեալ թէ ընդէ՛ր ի շաբաթու բժշկեաց Յիսուս, եւ ասէ ցժողովուրդն. Կէ՛ց ար է՛ յորս արժան է գործել, յա՛ յնս եկայք բժշկեցարո՞ւք, եւ մի՛ յաւուր շաբաթս: 15 Պատասխանի ետ նմա Տէր՝ եւ ասէ. Կէ՛ դձաւորք, իւրաքանչիւր ոք ի ձէնջ ի շաբաթու՝ ո՛չ արձակէ զեզն իւր կամ զէ՛շ ի մարոյ, եւ տանի տայ ջուր: 16 Իսկ այս դուստր Աբրահամն էր՝ զոր կապեաց սատանայ՝ ահաւասիկ ութուտասան ամ, ո՛չ արժան էր արձակել ի կապանաց անտի ի շաբաթս: 17 Եւ զայս իբրեւ ասաց, յամա՛ւ Իթ լինէին ամենեքին որ հակառակն կային նմա: Եւ ամենայն ժողովուրդն ուրա՛խ լինէր ի վերայ ամենայն փառաւորութեանցն՝ որ գործէին ի նմանէ:

ԽԹ 18 Եւ ասէր. Ո՛ւմ նման է արքայութիւն Աստուծոյ, եւ որո՞ւմ նմանութեան նմանեցուցից զնա: 19 Նման է հատոյ մանանխոյ, զոր առեալ մարդոյ ա՛րկ ի պարտեզ իւր. աճեաց եւ եղեւ ծա՛ռ, եւ թռչունք երկնից բնակեալ էին յոստս նորա: 20 Եւ դարձեալ ասէ. Ո՛ւմ նմանեցուցից զարքայութիւն Աստուծոյ. 21 դ—գ. նման է խմորոյ, զոր առեալ կնոջ թաքոյց յալէ՛ր երից գրուաց՝ մինչեւ ամենայն խմորեցաւ: Ե—գ Ծ 22 Եւ շրջէր ընդ քաղաքս եւ ընդ գեղս, ուսուցանէ՛ր. եւ ճանապարհ արարեալ յԵրուսաղէմ, 23 ասէ ոմն ցնա. Տէ՛ր՝ եթէ սակաւք իցեն՝ որ ապրելոց իցեն: Եւ նա ասէ ցնոսա: 24 Քանացարո՞ւք մտանել ընդ՝ դռնն նեղ. ասեմ ձեզ, զի բազումք խնդրեսցեն մտանել՝ եւ ո՛չ կարասցեն: 25 Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէ՛րն, եւ փակեացէ՛ր դռնն. եւ սկսանիցիք կալ արտաքոյ՝ եւ բախել զդռնն, եւ ասել. Տէ՛ր Տէր՝ բաց մեզ. եւ պատասխանի տուեալ ասիցէ Ո՛չ զիտեմ զձեզ ուստի էք: 26 Յայնժամ սկսանիջիք ասել. Կերա՞ք առաջի քոյ եւ արբաք, եւ ի հրապարակս մեր ուսուցեր: 27 Եւ ասիցէ. Ասե՛մ ձեզ, ո՛չ զիտեմ զձեզ ուստի էք. ի բաց կացէք յինէն ամենայն մշա՛կոյ անիրաւութեան: 28 Ա՛նդ եղիցի լալ՝ եւ կրճել ատամանց, յորժամ տեսանիցէք զԱբրահամ՝ եւ զԻսահակ եւ զՅակովբ՝ եւ զամենայն մարգարէս յարքայութեան Աստուծոյ, եւ զձեզ հանեալ արտաքս: 29 Եւ եկեսցեն յարեւելի՛ց եւ յարեւմտից, եւ ի հիւսւտոյ եւ ի հարաւոյ, եւ բազմեցին յարքայութեան Աստուծոյ: 30 Եւ ահա յետինք՝ որ եղիցին առաջի նք, եւ իցեն առաջինք՝ որ լինիցին յետի նք:

ԾԱ 31 Ի նմին աւուր մատեան ումանք փարիսեցիք՝ եւ ասեն ցնա. Ե՛լ եւ զնա՛՝ աստի, զի Հերովդէս կամի՛ սպանանել զքեզ: 32 Եւ ասէ ցնոսա. Երթայք ասացէ՛ք աղուեսո՛ւն այնմիկ. ահաւասիկ հանեմ դէ՛ւս՝ եւ բժշկութիւնս կատարեմ այսա՛ւր եւ վաղիւ, եւ յերիւր աւուր կատարիմ: 33 Բայց պա՛րտ է այսաւր եւ վաղիւ եւ ի միւսում աւուր զնալ. զի ո՛չ է մարթ մարգարէի կորնչել արտաքոյ քան զԵրուսաղէմ: 34 Երուսաղէմ՝ որ կոտորէի զմարգարէս, եւ քարկո՛ծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո, որպէս հա՛ւ զձագս իւր ընդ թելովք, եւ ո՛չ կամեցարուք: 35 Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր: Բայց ասե՛մ ձեզ, եթէ ո՛չ եւս տեսանիցէք զիս, մինչեւ ասիցէք՝ արինեալ եկեալն յանուն Տեառն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԴ.

ե—է ԾԲ 1 դ—է. Եւ եղև ի մտանելն նորա ի տո՛ւն ուրումն իշխանա՛ցն փարիսեցոց ի շաբաթո՛ւ ուտել հա՛ց. եւ նոքա սպասէին նմա: 2 Եւ ահա՛ ա՛յր ոմն էր անդ ջրգողեա՛լ և առաջի նորա: 3 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցարինաւորսն եւ ցփարիսեցիսն. Եթէ արծա՛ն իցէ ի շաբաթո՛ւ բժշկել: 4 Եւ նոքա լո՛ւտ եղեն: Եւ բո՛ւնն հարեալ գնմանէ՛ բժշկեա՛ց գնա, եւ արձակեաց: 5 Եւ ասէ ցնոսա. Ո՛յր ուրուք ի ձէնջ է՛ջ կամ ե՛զն անկանիցի ի ջրհոր, եւ ո՛չ վաղվաղակի հանիցէ՛ գնա յաւուր շաբաթո՛ւ: 6 Եւ ո՛չ կարացին տա՛լ նմա պատասխանի առ այն: ԾԳ 7 Ասա՛ց եւ առ կոչնակա՛նսն՝ առա՛կ մի, հայեցեալ թէ՛ զիա՛րդ բարձրնտի՛ր լինէին, ասէ ցնոսա: 8 Յորժամ կոչիցէ՛ ոք զքեզ ի հարսանիս՝ կամ ի կոչունս, մի՛ բազմիցիս յառաջին բարձին. գուցէ պատուականագո՛յն էս քան զքեզ իցէ կոչեցեալն ի նմանէ. 9 Եւ եկեալ՝ որ զքեզն եւ գնա՛ կոչեաց՝ ասիցէ ցքեզ՝ տո՛ւր սմա տեղի. եւ ապա սկսանիցիս ամաւթով զետին տեղի՛ն ունել: 10 Այլ յորժամ կոչիցիս, երթիջի՛ր՝ բազմիջի՛ր ի յետի՛ն տեղուջ. զի յորժամ գայցէ՛ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ՛ ցքեզ. Բա՛րեկամ ի վե՛ր մատիք. յայնժամ եղիցին քեզ փա՛ռք առաջի բարձակցա՛ցն քոց: 11 Զի ամենայն՝ որ բարձրացուցանէ՛ զանձն, խոնարհեցի՛. եւ որ խոնարհեցուցանէ՛ զանձն, բարձրացի՛: 12 Ասէ՛ եւ ցկոչնատերն. Յորժամ առնիցես ճա՛ջ կամ ընթրիս, մի՛ կոչէր զբարեկամս քո, եւ մի՛ զեղբարս քո, եւ մի՛ զազգականս քո, եւ մի՛ զդրացիս քո, եւ մի՛ զմեծամեծս զի մի՛ եւ նոքա փոխարէն կոչեցեն զքեզ, եւ լինիցի քեզ հատուցումն: 13 Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն կոչեա՛ գաղթա՛ տս, եւ զիսէ՛ դս, զկա՛ դս եւ զկո՛յրս: 14 Եւ երանելի՛ լինիցիս. զի ո՛չ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ. եւ հատուցի քեզ փոխարէն ի յարութեան արդարոց: 15 Իբրեւ լուա՛ր գայս ոմն ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. Երանի՛ որ կերիցէ՛ ճա՛ջ յարքայութեան Աստուծոյ:

ԾԴ 16 Եւ նա ասէ. Ա՛յր ոմն գործեաց ընթրիս, եւ հրաւիրեա՛ց զբազումս: 17 Եւ առաքեաց զճառայ իւր ի ժամու ընթրեացն կոչել զհրաւիրեալսն՝ թէ՛ եկա՛յք, զի ահաւասիկ պատրա՛ստ է ամենայն ինչ: 18 Եւ սկսան մի ըստ միոջէ՛ ամենեքեա՛ն հրաժարել: Առաջինն ասէ. Ազարա՛կ գնեցի, եւ հա՛րկ է ելանել տեսանէ՛լ գնա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեա՛լ: 19 Եւ մեւսն ասէ. Լուծս հի՛նչ եզանց գնեցի, եւ երթամ փորձել զնոսա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեա՛լ: 20 Եւ մե՛ւսն ասէ. Կին աճի, եւ վասն այնորիկ ո՛չ կարեմ գալ: 21 Եւ եկեալ ճառայն՝ պատմեաց զայն տեսոն իւրում: Յայնժամ բարկացեալ տանուտերն, ասէ՛ ցճառայն իւր. Ե՛լ վաղվաղակի ի հրապարակս եւ ի փողոցս քաղաքիդ, եւ գաղթա՛ տս, եւ զիսէ՛ դս, եւ զկա՛ դս, եւ զկո՛յրս մո՛յժ այսր: 22 Եւ ասէ ճառայն. Տէր՝ եղե՛ւ զոր հրամայեցերն, եւ կա՛յ էս տեղի: 23 Եւ ասէ Տէրն՝ ցճառայն. Ե՛լ ի ճանապարհս եւ ի ցա՛նգս, եւ արա՛ ա՛յր մտանել, զի լցցի՛ տունս իմ: 24 Ասէ՛մ ձեզ, զի ո՛չ ոք յայնց կոչեցելոց ճաշակեցէ՛ յընթրեա՛ց իմոց: Գ—կ 25 Եւ երթայի՛ն ընդ նմա ժողովուրդք բազումք. դարձա՛ւ եւ ասէ ցնոսա: 26 Եթէ՛ ոք գա՛յ առ իս, եւ ո՛չ ատեայ զհայր իւր եւ զմայր, եւ զկի՛ն եւ զորդիս, եւ զեղբա՛րս եւ զքորս, նա՛՛ եւ զանձն էս իւր, ո՛չ կարէ իմ աշակէ՛րտ լինել: 27 Զի որ ո՛չ բառնայ զիսա՛ջ իւր՝ եւ գայ զկնի՛ իմ, ո՛չ կարէ իմ աշակէ՛րտ լինել: ԾԵ 28 Ո՛վ ոք ի ձէնջ կամիցի շինել լ՝ աշտարակ, եւ ո՛չ նախ նստեալ համարիցի՛ զծախսն՝ եթէ ունիցի բաւակա՛ն ի կատարումն: 29 Զի գուցէ իբրեւ արկանիցէ՛ հիմն՝ եւ ո՛չ կարիցէ՛ կատարել, ամենեքին՝ որ տեսանիցեն՝ սկսանիցին ծա՛ղր առնել գնա՛ 30 Եւ ասել. Թէ՛ ա՛յս այր սկսաւ շինել՝ եւ ո՛չ կարաց կատարել: 31 Կամ ո՛ր թագաւոր՝ երթեալ տայցէ պատերազմ ընդ այլո՛ւմ թագաւորի. եւ ո՛չ նստեալ նախ խորհիցի, եթէ կարա՛ւոյ իցէ տասն հազարաւ զդէ՛մ ունել զայնորիկ՝ որ գայցէ ի վերայ նորա քսա՛ն հազարաւ: 32 Ապա թէ՛ ոչ մինչդեռ հեռագո՛յն իցէ, հրեշտակութի՛նս առաքեալ՝ աղաչեցէ՛ ի խաղաղութիւն: 33 Արդ՝ ա՛յսպէս ամենայն ոք ի ձէնջ, որ ո՛չ հրաժարեցէ՛ յամենայն ընչից իւրոց, ո՛չ կարէ իմ աշակէ՛րտ լինել: 34 Բարու՛ք է աղ. ապա թէ՛ ա՛ղն անհամեմեցի, ի՛ւ համեմեմեցի: 35 Ո՛չ յերկիր՝ եւ ո՛չ յաղբ է՛ պիտանացու, այլ ընկենո՛ւլ զնա արտաքս: Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԵ.

1 Ե—ա. Եւ էին մե՛րձ առ նա ամենայն մաքսաւորք՝ եւ մեղաւորք՝ լսել ի նմանէ: 2 Տրտնջէին փարիսեցիքն եւ դպիրք՝ եւ ասէին. Ընդէ՛ր սա՛՛ զմեղաւորս ընդունի՛՛ եւ ուտէ՛ ընդ նոսա: ԾԶ 3 Ասա՛ց առ նոսա զառա՛կս գայս: 4 Ո՛վ ոք իցէ ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հարեր ոչխար, եւ կորուսանիցէ մի ի նոցանէ. ո՛չ թողուցու զիննսո՛ւն եւ զինն՝ յանապատի, եւ երթիցէ՛ զհետ կորուսելոյն՝ մինչեւ գտանիցէ՛ գնա: 5 Եւ իբրեւ գտանէ՛ դնէ՛ գնա՛ ի վերայ ուսոց իւրոց խնդալով, 6 եւ երթա՛յ ի տուն. կոչէ՛ զբարեկա՛մս եւ զդրացիս՝ եւ ասէ ցնոսա. Ուրա՛խ եղերուք ընդ իս, զի գտի՛ զոչխարս իմ զկորուսեալ: 7 Ասէ՛մ զի այսպէս է ուրախութիւն յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ, քան վասն իննսո՛ւն եւ ինն՝ արդարոյ՝ որոց չիցէ՛ պիտոյ

ապաշխարութիւն: 8 Կամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք տասն. եւ եթէ կորուսանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանէ ճրագ, եւ ածիցէ աւել ի տան, եւ խնդրիցէ ստեպ մինչեւ գտանիցէ: 9 Եւ իբրեւ գտանէ, կոչէ՝ զբարեկամս եւ զդրացիս՝ եւ ասէ. Ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի՝ զդրամս իմ զոր կորուսի: 10 Այնպէս՝ ասեմ ձեզ, ուրախութիւն եղիցի առաջի հրեշտակաց Սաստուծոյ՝ ի վերայ միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ: ԾԷ 11 Եւ ասէ՝. Ա՛ռն միոջ էին երկու ուրդիք. 12 Ասէ կրտսերն ի նոցանէ ցհայրն. հա յր՝ տո՛ւ րը՛ ինձ բաժին որ անկանի յընչիցոյ: Եւ նա՛ բաժանեա՛ց նոցա զկեա՛նսն: 13 Եւ յետ ո՛չ բազում աւուրց՝ ժողովեալ զամենայն կրտսերոյն՝ գնաց յաշխարհի հեռի. եւ անո՞վ վատնեա՛ց զինչս իւր, զի կեա՛յր անատակութեամբ: 14 Եւ իբրեւ սպառեա՛ց զամենայն, եղև տո՛վ սաստիկ յաշխարհին յայնմիկ, եւ սկսա՛ւ ինքն չքաւորել: 15 Եւ գնացեալ յարեցա՛ւ ի մի՛ ոմն քաղաքացւոց աշխարհին այնորիկ. եւ յղեա՛ց զնա յագարակ իւր՝ արածել խոզս: 16 Եւ ցանկա՛յր լնուլ զորովայն իւր յեղջերէն զոր խո՛զքն ուտէին, եւ ո՛չ չոք տայր նմա: 17 Եւ եկեալ ի մի տս իւր՝ ասէ. Քանի՞ վարձկանք իցեն ի տան հա՛ւ րը՛ իմոյ հացալիցք, եւ ես աստ՝ սովամահ կորնչիմ: 18 Յարուցեալ գնացից առ հա յր իմ, եւ ասացի ց գնա. Հայր՝ մեղայ յերկինս՝ եւ առաջի քոյ, 19 եւ ո՛չ եւս եմ արժանի կոչել որդի քո. արա՛՛ զիս իբրեւ զմի ի վարձկանաց քոց. 20 Եւ յարուցեալ ե՛կն առ հայր իւր: Եւ մինչ ղեռ հեռագոյն էր, ետն՝ ս զնա հայրն՝ եւ գթացա՛ւ յարեալ եւ ընթացա՛ւ ընդառաջ, անկա՛ւ զպարանոցան նորա, եւ համբուրեա՛ց զնա: 21 Եւ ասէ՛ցնա որդին. Հայր՝ մեղայ յերկինս՝ եւ առաջի քոյ, եւ ո՛չ եւս եմ արժանի կոչել որդի քո: 22 Ասէ հայրն ցծառայան իւր. Վաղվաղակի հանէ՛ք զպատմուճանն առաջին, եւ ազուցէ՛ք նմա, եւ տո՛ւ րք զմատանին ի ձեռն նորա, եւ կաւշի կս յո՛ւ տս նորա. 23 Եւ աճէ՛ք զե՛զն զն պարարակ, զենէ՛ք կերիցո՛ւ րք եւ ուրախ լիցուրք. 24 զի այս որդի իմ մեռեալ էր՝ եւ եկեա՛ց, կորուսեալ էր՝ եւ գտա՛ւ. եւ սկսան ուրախ լինել: 25 Եւ է՛ր երէ՛ց որդի նորա յագարակի. եւ մինչդեռ զա՛յր՝ եւ մե՛րձ եղև ի տունն, լուա՛ւ զձայն երգոց եւ զպարուոց. 26 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զմի ի ծառայիցն՝ հարցանէր թէ՛ զի՞նչ իցէ այն: 27 Եւ նա՛՛ ասէ՛ցնա. Ձի եղբայր քո եկեալ է, եւ եզե՛ն հայր քո զե՛զն պարարակ, զի ողջա՛մբ ընկալաւ զնա: 28 Բարկացաւ՝ եւ ո՛չ կամէր մտանել: Եւ հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէ՛ր զնա: 29 Պատասխանի՛ ետ՝ եւ ասէ՛ց հայրն. Այս քանի՛ ամբ են՝ զի ծառայեմ քեզ, եւ երբէք զպատուիրանա՛ւ ՚քով ո՛չ անցի. ո՛ւլ մի երբէք ո՛չ ետուր ինձ՝ զի ուրախ եղեց ընդ բարեկամս իմ: 30 Յորժամ եկն որդի ղ քո այդ, որ եկէ՛ր զկեանս քո ընդ պոռնիկս, զենէ՛ր դմա զե՛զն պարարակ: 31 Եւ ասէ՛ցնա. Ո՛րդեակ, դու հանապա՛զ ընդ իս ես: Եւ ամենայն որ ինչ ի՛մ է՛ք՝ քո՛ 32 այլ ուրախ լինել եւ խնդալ պա՛րտ էր, զի եղբայր քո այս՝ մեռեալ էր, եւ եկեա՛ց. կորուսեալ եւ գտաւ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ
Գլուխ ԺԶ.

գ—բ ԾԸ 1 Եւ ասէ առ աշակերտսն. Ա՛յր մի էր մեծատուն, որոյ էր՝ տնտէ՛ս. եւ եղև զնմանէ ամբաստանութիւն որպէս թէ վատնիցէ՛ զինչս նորա: 2 Կոչեաց՝ եւ ասէ՛ցնա. Ձի՞նչ է այս զոր լսեմս զքէն, տո՛ւ րք զհամա՛ր տնտեսութեան քոյ, զի ո՛չ եւս կարես լինել տնտես: 3 Ասէ ընդ միտս իւր տնտեսն. Ձի՞նչ գործեցից, զի տեր իմ հանէ՛ զտնտեսութիւնս գործել ո՛չ կարեմ. մուրանալ ամաչե՛մ: 4 Գիտե՛մ զինչ արարից. զի յորժամ ի բա՛ց լինիցիմ ի տնտեսութենէս, ընկալցի՛ն զիս ի տո՛ւնս իւրեանց: 5 Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի ըստ միոջէ ի պարտապանաց տեա՛նն իւրոյ. ասէ ցառաջինն. Քանի՞ ինչ պարտիս տեա՛նն իմում: 6 Եւ նա ասէ. Հարելո՛ւմ ր ձիթոյ: Ասէ՛ցնա. Կա՛՛ զգիր քո, եւ նի՛ստ գրեա վաղվաղակի յիստ ն: 7 Դարձեալ՝ ասէ ցմեւն. Դու՛՛ քանի՞ ինչ պարտիս: Եւ նա ասէ. Հարելո՛ւմ քոռ ցորենոյ: Եւ ասէ՛ցնա. Կա՛՛ զգիր քո՝ եւ նի՛ստ գրեա ութսո՛ւն: 8 Եւ գովեա՛ց տերն զտնտէ՛սն անիրաւութեան, զի իմաստութեամբ արար: Ձի՛ որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյնք են՝ քան զորդիս լուսոյ յա՛զգս իւրեանց: 9 Եւ է՛ս ձեզ ասեմ. Արարէք ձեզ բարեկա՛մս ի մամոնայէ անիրաւութեան. զի յորժամ պակասիցէ՛ այն, ընկալցին զձեզ ի յա՛րկսն յալիտենականս: 10 Որ ի փոքուն հաւատարի մ է, եւ ի բազմին՝ հաւատարիմ եւ որ ի փոքուն՝ անիրաւ, եւ ի բազմին՝ անիրաւ է: 11 Իսկ արդ՝ եթէ յանիրաւ ՚մամոնային չեղէ՛ք հաւատարիմք, զճշմարիտն ձեզ՝ ո՛ հաւատացէ: 12 Եւ եթէ յաւտարին չեղէ՛ք հաւատարիմք, զձերն՝ ո՛ տայցէ ձեզ: 13 Ո՛չոք կարէ երկու ՚ց տերանց ծառայել. զի եթէ զմին՝ ատիցէ, եւ զմեւն սիրէ՛. կամ զմին՝ մեծարիցէ, եւ զմեւն արհամարհիցէ: Ո՛չ կարէք Սաստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի: 14 Իբրեւ լսէին զայս ամենայն փարիսեցիքն՝ քանզի արծաթաւէրք էին, անկոսնէին զնա: 15 Եւ ասէ՛ցնասա. Դուք՝ որ արդարացուցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սակայն Սաստուած զիտե՛՛ զսիրտս ձեր. զի որ առաջի մարդկան բարձր է, պի՛ղծ է առաջի Սաստուծոյ: 16 Աւրեմքն եւ մարգարէք մինչեւ ցՅովհաննէս. յայնմ հետեւ արքայութիւն Սաստուծոյ աւետարանի, եւ ամենա՛յն ոք զնա բռնաբարէ: 17 Դիւրի՛ն իցէ երկնից եւ երկրի

անցանել քան յարինացն միո՛յ նշանախեցի անկանել: 18 Ամենայն որ արձակե՛զ զկին իւր, եւ առնէ՛ այլ՝ շնա՛յ. եւ որ զարձակեալն առնէ՛ շնայ: ԾԹ 19 Այր ոմն էր մեծատուն, եւ ազանէր բեհե՛զս եւ ծիրանիս, եւ ուրա՛յն լինէր հանապազ առատապէս: 20 Եւ աղքատ ոմն անուն Ղա՛զարոս, անկեալ դնէր առ դրան նորա վիրաւորեա՛լ: 21 Եւ ցանկա՛յր լնուլ գորովայն իւր ի փշրանացն՝ որ անկանէին ի սեղանոյ մեծատանն: Այլ եւ շո՛ւնք եւս՝ գային եւ լիզուին զվերս նորա: 22 Եղէ մեռանել աղքատին, եւ տանել հրեշտակացն զնա ի գո՛գ Աբրահամու: Մեռա՛ւ եւ մեծատունն՝ եւ թաղեցաւ: 23 Եւ ի դժոխսն՝ ամբարձ գաչս իւր մինչ ի տանջանսն էր. ետէ՛ս զԱբրահամ ի հեռաստանէ եւ զՂազարոս ի գո՛գ նորա հանգուցեալ: 24 Եւ նա՛ աղաղակեա՛ց եւ ասէ. Հայր Աբրահամ՝ ողորմեա՛ց ինձ, եւ առաքեա՛ զՂազարոս, զի թացցէ զձագ մատին իւրոյ ի ջուր, եւ զովացուցէ՛ զլեզու իմ, զի պապակի՛մ ի տապոյ աստի: 25* Եւ ասէ ցնա Աբրահամ. Ո՛րդեակ յիշեա՛ զի ընկալա՛ր անդէն զբարիս քո ի կեանսն քո, եւ Ղազարոս նոյնպէս զչարչարա՛նս. արդ՝ սա աստ մխիթարի, եւ դու այդր՝ պապակի՛ս: 26 Եւ ի վերայ այսր ամենայնի՛ վիհ մե՛ծ է ընդ մեզ եւ ընդ եթէ կամիցին աստի՝ առ ձեզ անցանել, ո՛չ կարեն. եւ ո՛չ այտի ոք՝ առ մեզ անցանել: 27 Եւ ասէ. Արդ աղաչեմ զքեզ հա՛յր, զի արձակեցես զդա ի տուն հար իմոյ. 28 Եւ իմ անդ եղբա՛րք հինգ, որպէս զի տայցէ նոցա վկայութիւն. զի մի՛ եւ նոքա գայցեն յայս տեղի տանջանաց: 29 Եւ ասէ Աբրահամ. Ունին զՄովսէ՛ս եւ եւ զմարգարէսն, նոցա լուիցեն: 30 Եւ նա՛ ասէ. Ո՛չ հա՛յր Աբրահամ, բայց թէ՛ ի մեռելոց ոք երթիցէ առ նոսա, եւ ապաշխարիցեն: 31 Եւ ասէ ցնա. Եթէ՛ Մովսիսի եւ մարգարէիցն ո՛չ լսեն, եւ ո՛չ թէ՛ ի մեռելոց ոք յառնիցէ՛ հաւանեցիս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԷ.

գ—գ 1 ե—գ. Ասա՛ց եւ առ աշակերտսն իւր. Ո՛չ է մարթ չգա՛լ գայթազդուրթեան. բայց վա՛յ ա՛յնմիկ է՝ յոր ձեռն գայցէ: 2 Լա՛ւ էր նմա՛ թէ վէ՛մ երկանաքա՛ր կախեր զպարանոցէ՛ նորա, եւ անկաներ ի ծո՛վ, քան թէ գայթազդեցուցանիցէ զմի ոք ի փոքրկանցս յայցանէ: 3 Զգո՛յշ կացէք անձանց: Եթէ մեղիցէ եղբա՛յր քո, սաստեա՛ նմա: Եւ եթէ ապաշխարիցէ, թո՛ղ նմա: 4 Եւ եթէ եւթն անգամ մեղիցէ քեզ, եւ եւթն անգամ դարձցի ի քեզ եւ ասիցէ՛ ապաշխարեմ, թողցէ՛ ս նմա: 5 Եւ ասեն առաքեալքն ցՏէր. Յաւե՛լ մեզ հաւատս: 6 Եւ ասէ՛ Տէր. Եթէ ունիցիք հաւատս քան զհա՛տ մանանխոյ, եւ ասիցէք թըրթենո՛յ յս այսմիկ. խլեա՛ց եւ տնկեաց ի ծովու, եւ հնազանդեցի՛ ձեզ: 7 Բսկ ո՛վ ոք ի ձեռն ունիցի ծառայ՝ հողագործ կամ հովիւ, որ իբրեւ մտանիցէ՛ յազարակէ՛ ասիցէ ցնա վաղվաղակի, թէ անց բազմեաց: 8 Այլ ո՛չ ասիցէ ցնա, թէ պատրաստեա՛ զինչ ընթերլո՛ցիցեմ, եւ գաւտի ածեալ պաշտեա՛ զիս՝ մինչեւ կերա՛յց եւ արբից, եւ ապա կերիցէ՛ ս եւ արբցէ՛ ս դու: 9 Միթէ՛ շնո՛րի ունիցի ծառային այնմիկ, զի արար զամենայն հրամանսն: 10 Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ առնիցէք զամենայն հրամայեալսն ձեզ, ասասցի՛ք թէ ծառայք անպիտա՛նք եմք, գոր պարտեա՛քն առնել՝ արարա՛ք: Կ 11 Եւ եղէ մինչեւ երթա՛յր նա յԵրուսաղէմ, եւ ինքն անցանէր ընդ մեջ Սամարեա՛յ եւ գալիլեացոց: 12 Եւ մինչդեռ մտանէր ի գեղ ուրեմն, պատահեցան նմա տա՛սն այր բորո՛տ, որք կացի՛ն ի հեռաստանէ, 13 բարձին զձա՛յնս՝ եւ ասեն. Յիսուս վարդապետ՝ ողորմեա՛ց մեզ: 14 Եւ իբրեւ ետէ՛ս զնոսա, ասէ ցնոսա. Երթայք ցուցէ՛ք զանձինս քահանայիցն: Եւ եղէ իբրեւ գնացին, առժամա՛յն սրբեցան: 15 Մի՛ ոմն ի նոցանէ իբրեւ ետէս թէ բժշկեցաւ, դարձա՛ւ անդրէն ի ձա՛յն մեծ փառաւո՛ր առնէր զԱստուած. 16 անկա՛ւ ի վերայ երեսաց իւրոց առ ո՛տս նորա՛՝ եւ գոհանա՛յր զնմանէ. եւ ի՛նքն էր սամարացի՛: 17 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Ոչ տա՛սն սոքա սրբեցան, իսկ արդ՝ իննունքն ո՛ւր են. 18 զի ո՛չ գտան դառնալ տա՛լ փա՛ռս Աստուծոյ, բայց միայն այլազգի՛ս այս: 19 Եւ ասէ ցնա. Արի՛ գնա, զի հաւա՛տք քո կեցուցին զքեզ: գ—գ 20 ե—դ. Իբրեւ հարցա՛ւ ի փարիսեցուցն թէ՛ է՛րք գայցէ արքայութիւն Աստուծոյ, պատասխանի՛ ետ նոցա՛՝ եւ ասէ. Ո՛չ գայ արքայութիւն Աստուծոյ խորանա՛ւ ւր. 21 Եւ չասիցէ՛ն թէ ահաւասիկ ա՛ստ է՛ կամ անդ, զի ահա արքայութիւն Աստուծոյ ի նե՛րքս ի ձեզ է: 22 Ասա՛ց եւ առ աշակերտսն. Եկեացէ՛ն ատուրք ցանկանալո՛յ ձեզ մի յաւո՛ւր քոց որդոյ մարդոյ տեսանել, եւ ո՛չ տեսանիցէք: 23 Եւ եթէ ասիցեն ձեզ՝ եթէ ահաւասիկ է՛ կամ անդ, մի՛ երթայցէք զհետ: 24 Զի որպէս փայլա՛կն փայլատակեալ ի ներքոյ երկնից՝ ընդ երկնի՛ք ք ծագիցէ, նո՛յնպէս եւ որդի մարդոյ յաւո՛ւրն իւրում: 25 Բայց նախ պա՛րտ է նմա բազումս չարչարել՝ եւ խոտել յազգէս յայսմանէ: 26 Եւ որպէս եղէ յաւուրսնՆոյի, նոյնպէս եղիցի եւ յաւուրս որդոյ մարդոյ: 27 Ուտի՛ն՝ ըմպէ՛ն՝ կանա՛յս առնէին՝ եւ արա՛նց լինէին, մինչեւ յաւրն յորում եմո՛ւտ Նո՛յ ի տապանն, եւ ե՛կն ջրհեղեղն՝ եւ կորո՛յս զամենեսին: 28 Նոյնպէս՝ եւ

զ—է ԿԴ 35 ե—է. Եւ եղէի ի մաւտելն նորա յԵրիքով, կո՛յր ոմն նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ: 36 Իբրեւ լուաւ զանցանել ժողովրդեանն, հարցանէր թէ զի՛նչ իցէ այն: 37 Եւ պատմեցին նմա՝ թէ Յիսուս Նագովրեցի անցանէ: 38 Աղաղակեալ ց եւ ասէ. Յիսուս որդի՛ Դաւթի՛ ողորմեա՛ց ինձ: 39 Եւ որ առաջին երթային՝ սաստեին նմա զի լռեսցէ՛. եւ նա ե՛ւս առաւել աղաղակէր. Որդի՛ Դաւթի՛ ողորմեա՛ց ինձ: 40 Ձտեղի՛ առ Յիսուս, եւ հրամայեաց ածել զնա առ իւր: Եւ իբրեւ մէ՛րձ եղէի առ նա, եհա՛րց զնա եւ ասէ. 41 Ձի՛նչ կամիս դու՛ զի արարից քեզ: Եւ նա ասէ. Տէր զի բացցի՛ն աչք իմ՝ եւ տեսի՛ց: 42 Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա. Հայեա՛ց հաւատք քո կեցուցի՛ն զքեզ: 43 Եւ առժամայն ետես, եւ երթայր զհե՛տ նորա՝ եւ փառաւոր ր առնէր զԱստուած: Եւ ամենայն ժողովրդեանն տեսեալ, տայր արիւնութի՛ն Աստուծոյ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԺԹ.

ԿԵ 1 Եւ մտեալ շրջէ՛ր ընդ Երիքով: 2 Եւ ահա՛՜ ա՛յր մի անուն կոչեցեալ Ջակքէ՛նու. եւ նա էր մաքսապե՛տ. եւ ինքն մեծատո՛նն. 3 Եւ խնդրէր տեսանել՝ թէ ո՛վ իցէ Յիսուս, եւ ո՛չ կարէր ի բազմութենէն, զի կա՛րձ էր հասակաւ: 4 Եւ ընթացեալ յառաջս, ել ի ժանտաթզենին զի տեսանիցէ՛ զնա. քանզի ընդ ա՛յն իսկ անցանելոց էր: 5 Իբրեւ եկն ի տեղին. հայեցա՛ւ ի վեր Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. Ձա՛ կքէ փութա՛ւ է՛ջ այտի, զի այսար ի տան քում արժան է ինձ ազանել: 6 Փութացաւ եւ էջ՝ եւ ընկալա՛ւ զնա ուրախութեամբ: 7 Իբրեւ տեսին ամենքին, տրտնջեին եւ ասեին՝ թէ առ ա՛ռն մեղաւորի եմուտ լուծանել: 8 Եկն՝ եկաց Ջակքէ՛նու՝ եւ ասէ ցՏէր. Տէր՝ ահա զկէս ընչից իմոց տա՛ց աղքատա՛ց. եւ եթէ՛ զոք զրկեցի, հատուցից չորեքկին: 9 Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Ա՛յսար եղէ փրկութիւն տանս այսմիկ. քանզի եւ սա՛՜ որդի Աբրահամո՛ւ էր: 10 Ձի՛ եկն որդի մարդոյ խնդրէ՛լ եւ կեցուցանէ լ զկորուսեալն: 11 Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, յաւե՛լ առակ մի՛՝ եւ ասէ, վասն մերձանալոյ նորա յԵրուսաղէմ, եւ համարելոյ նոցա թէ առժամայն յայտնելո՛ց է արքայութիւն Աստուծոյ

ԿԶ 12 Ասէ՛. Այր ոմն՝ ազնուական զնաց յաշխարհ հեռի՛ առնուլ իւր թագաւորութիւնէ դառնա՛լ:

ԿԷ 13 Եւ կոչեցեալ զճառայս իւր՝ ե՛տ նոցա տա՛սն մնաս, եւ ասէ ցնոսա. Յարգեցէ՛ք զայդ՝ մինչեւ եկի՛ց 14 Եւ քաղաքացիքն նորա ատեին զնա, առաքեցին հրեշտակս զկնի նորա՝ եւ ասեն թէ ո՛չ կամինք թագաւորել դմա ի վերայ մեր: 15 Եւ եղէի դառնալ նմա՛՜ առեալ զթագաւորութիւնն եւ կոչեալ զճառայսն՝ որոց տուեալ էր զարծաթն, զի գիտացէ՛ թէ ո՛՞ զինչ շահեցաւ: 16 Եկն առաջի՛նն եւ ասէ Տէ՛ր, մնասն քո՛՜ տա՛սն մնաս արար: 17 Եւ ասէ ցնա. Ազնի՛ւ ճառայ եւ բարի, զի ի փոքուդ հաւատարիմ եղեր լիջի՛ր իշխանութիւն ունել ի վերայ տա՛սն քաղաքի: 18 Եկն երկրո՛րդն՝ եւ ասէ Մնասն քո՛՜ արար հինգ մնաս: 19 Ասէ ցնա. Եւ դո՛ւ լիջիր ի վերայ հինգ քաղաքաց 20 Եկն մեւսն եւ ասէ Տէ՛ր՝ ահա մնասն քո՛՜ զոր ունէի ծրարեալ լ ի վարշամակի 21 երկնչէի ի քէն, զի այր ստամբա՛կ ես բառնաս՝ զոր ո՛չ եղիր, եւ հնձես՝ զոր ո՛չ սերմանեցէ՛ր 22 Եւ ասէ ցնա. Ի բերանոյ քումմէ՛ դատեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ. զիտէիր թէ ես ա՛յր մի ստամբա՛կ եմ բառնամ զոր ո՛չ եղի, եւ հնձեմ՝ ուր ո՛չ սերմանեցի: 23 Եւ ընդէ՛ր ոչ էտուր զարծաթն իմ ի սեղանաւորս եւ եկեալ ես տոկոսեալք պահանջէի: 24 Եւ ասէ ցպաասաւորսն. Առէ՛ք ի դմանէ զմնասն, եւ տարա՛յք տուք ա՛յնմ՝ որ ունիցի զտա՛մն մնասն: 25 Եւ ասեն ցնա. Տէր՝ ունի՛ տասն մնաս: 26 Ասէ՛մ ձեզ, եթէ ամենայնի որ ունիցի՛ տացի՛. եւ յայնմանէ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի՛ ի նմանէ: 27 Բայց զթշնամիսն իմ զայնտսիկ որ ո՛չն կամէին զիս թագաւորել լ ի վերայ նոցա, ածէ՛ք այսր, եւ սպանէ՛ք առաջի իմ: 28 Եւ իբրեւ զայս ասաց զնա՛ց յառաջ՝ ելանել յԵրուսաղէմ:

Է—կ ԿԸ 29 զ—ա. Եւ եղէի իբրեւ մերձեցաւ ի Բեթփագէ եւ ի Բեթանիա մա՛ւտ ի լեառնն որ կոչի Չիթենեաց առաքեա՛ց երկուս յաշակերտացն իւրոց՝ եւ ասէ 30 Երթա՛յք դուք ի գեղն՝՝ որ հանդէպ մէ՛ր կայ յոր իբրեւ մտանէք՝ գտանիցէք յաւանա՛կ կայեալ յորում ո՛ք ի մարդկանէ երբէք ո՛չ նստաւ լուծէ՛ք զնա եւ ածէ՛ք 31 Եւ եթէ՛ որ հարցանիցէ զձեզ՝ եթէ ընդէ՛ր լուծանէք ա՛յսպէս ասացի՛ք ցնա, թէ տեա՛ռն իւրում պիտոյ է: 32 Իբրեւ չոզան որ առաքեցանն, գտի՛ն ողպէս ասացն ցնոսա, կա՛յր յաւանակն: 33 Եւ մինչ դեռ լուծանէին զյաւանա՛կն ասեն տեարքն նորա ցնոսա. Ձի՛ լուծանէք զյաւանակդ: 34 Եւ նոքա ասեն. Տեա՛ռն իւրում պիտոյ է: 35 Եւ ածի՛ն զնա առ Յիսուս: Եւ արկին զնովաւ զհանդերձս, եւ հեծուցին զՅիսուս: 36 Եւ մինչդեռ երթայր, զհանդէ՛ր ըսս իւրեանց տարածանէին զճանապարհաւն: 37 Եւ իբրեւ ա՛յն ինչ՝ մէ՛րձ եղէի ի զառ ի վայր լերինն Չիթենեաց սկսաւ ամենայն բազմութիւն աշակերտացն ուրախութեամբ արիւնէ լ զԱստուած ի ձայն մե՛ծ՝ վասն ամենայն եղելոց զարութեանցն զոր տեսին 38 Եւ ասեին. Արիւնեա՛լ որ զայ թագաւորոյ յանո՛ւն Տեառն խաղաղութիւն՝ յերկինս, եւ փա՛ռք ի բարձունս: 39 Եւ ոմանք ի փարիսեցւոցն յամբոխէ անտի՛՝ ասեն ցնա Վա՛րդապետ՝

սաստեա՛ աշակերտա՛ցոյ քոց 40 Պատասխանի ետ՝ եւ ասէ՛ Ասե՛մ ձեզ՝ զի եւ թէ դոքա՛ լոտեցեն՝ քարի՛նքդ աղաղակեցեն: 41 Եւ իբրեւ մերձեցաւ տեսեալ զքաղաքն ելա՛ց ի վերայ նորա, եւ ասէ. 42 Եթէ գիտէի՛ր դու գոնէ՛ յաւուրս յայսմիկ զխաղաղութիւնն քո բայց այժմ ծածկեցա՛ւ յերեսաց քոց 43 Ձի եկեցեն աւուրք ի վերայ քո, եւ պատեցեն զքե՛զ ի թշնամիք քո պատնէ՛շ եւ պաշարեցեն զքե՛զ եւ նեղեցեն՝ ն զքե՛զ յամենայն կողմանց 44 եւ յատակեցեն զքե՛զ եւ զորդի՛ս քո ի քե՛զ եւ ո՛չ թողուցուն քար ի վերայ քարի յամենայն ի քե՛զ փոխանակ զի ո՛չ ծանեար զժամանակ այցելութեան քո 45 Եւ մտեա՛լ ի տաճարն, սկսաւ հանել զաղաւնէվաճա՛ռսն եւ զգնաւդա. եւ զսեղանս հատավաճառացն ցրուեա՛ց 46 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Գրեալ է՝ եւ եղիցի տո՛ւն իմ տո՛ւն աղաթից, եւ դուք արարե՛ք զդա՛ւ ա՛յրս աւազակաց 47 Եւ ուսուցանէ՛ր զնոսա հանապազ ի տաճարին Իսկ քահանայապետքն եւ դպի՛րք՝ եւ զվխաւորք ժողովրդեանն խնդրէին զնա կորուսանել 48 եւ ո՛չ գտանէին թէ զինչ արասցեն. զի ժողովո՛ւրդն ամենայն կախեա՛ւ ի կային զնմանէ՛ ի լիւ:՝

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ Ի.

Է—բ ԿԹ 1 գ—բ. Եւ եղեւ ի միո՛ւմ աւուրցն յայնցանէ՛ մինչդեռ ուսուցանէ՛ր զժողովուրդն ի տաճարի անդ՝ եւ աւետարանէր, հասի՛ն ի վերայ քահանայապետքն եւ դպիրք ծերո՛ւ վքն հանդերձ 2 եւ ասեն ցնա. Ասա՛՛ մեզ՝ որո՞՞վ իշխանութեամբ գործես դո՛ւ զայդ, կամ ո՞՞վ է որ ետ քե՛զ զա՛յ յիշխանութիւն 3 Պատասխանի ետ՝ եւ ասէ ցնոսա. Հարցից եւ ես ցձե՛զ բա՛ն մի, եւ ասացէ՛ք ինձ: 4 Մկրտութիւնն Յովհաննո՛ւ յերկնի՛ց էր՝ եթէ ի մարդկանէ: 5 Եւ նոքա խորհեցա՛ն ի միտս իրեանց՝ եւ ասեն 6 եթէ ասեմք յերկնից ասէ՛ իսկ ընդէ՛ր ոչ հաւատացե՛ք նմա. եւ եթէ ասեմք ի մարդկանէ, ամենայն ժողովուրդն քարկո՛ծ առնեն զմեզ զի հաստատեա՛ւ է ի միտս զՅովհաննէ թէ մարգարէ՛ է 7 Եւ պատասխանի ետուն՝ չգիտէ՛ լ թէ ուստի իցէ՛ 8 Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. Եւ ո՛չ է՛ս ասեմ ձեզ որո՞՞վ իշխանութեամբ առնեմ զայս

Է—գ Հ 9 գ—դ. Մկսաւ ասել առ ժողովուրդն՝ զառա՛կս զայս Ա՛յր ոմն տնկեաց այգի, եւ է՛տ զնա մշակաց եւ ինքն զնաց ճանապա՛րհ ժամանա՛կս բազումս 10 Եւ ի ժամո՛ւ առաքեա՛ց առ մշակսն ծառայ զի ի պտղո՞՞յ այգւոյն տացեն նմա: Եւ մշակքն գա՛ն հարին զնա՝ եւ արձակեցին ունա՛յն 11 Եւ յաւել՛ լ մեւս եւս ծառայ յղէ նոքա՛՛ եւ զնա՛՛ եւս գա՛ն հարին անարգեցին, եւ առաքեցին ունա՛յն 12 Եւ յաւել՛ զերրո՞՞րդն առաքել նոքա՛՛ եւ զնա՛՛ վիրաւորեցին, եւ հանին արտաքս: 13 Ասէ տէր այգւոյն. Ձի՛նչ արարից, առաքեցից զորդի իմ սիրելի, թերեւս ի սմանէ պատկառեցեն՝ ն 14 Իբրեւ տեսին զնա մշակքն խորհեցա՛ն ընդ միմեանս՝ եւ ասեն Սա՛՛ է ժառանգն. սպանցո՛ւք զսա, զի մե՛ր լինիցի ժառանգութիւնն 15 Եւ հանի՛ն զնա արտաքս քան զայգին՝ եւ սպանին: Արդ՝ զի՛նչ արասցէ ընդ նոսա տէ՛ր այգւոյն 16 ո՛չ ապաքէն զայցէ եւ կորուսանիցէ զմշակսն զայնոսիկ, եւ տայցէ զայգին՝ այլո՞՞ց Իբրեւ լուան՝ ասեն Քա՛՛ւ մի՛ լիցի: 17 Եւ նա հայեցեալ ընդ նոսա՛՛ ասէ. Իսկ զի՛նչ իցէ ա՛յն որ գրեա՛ւն է՝ եթէ վէմն զոր անարգեցին շինաւորքննա՛ եղեւ զլո՛ւիս անկեան 18 Ամենայն՝ որ ընդհարցի ընդ վէ՛մն ընդ այս խորտակեցի, եւ յորո՞՞յ վերայ անկցի՛՛ հոսեցէ՛ զնա: 19 Եւ խնդրէին դպիրքն՝ եւ քահանայապետք արկանէ՛ լ ի նա ձեռս ի նմին ժամու, եւ երկեան ի ժողովրդենէն զի գիտէին՝ թէ առ նոսա՛՛ ասաց զառակն զայն:

Է—դ ՀԱ 20 Եւ ապա սպասեցին, եւ առաքեցին դաւաճա՛նս կեղծաւորեալս՝ զանձինս առ արդա՛րս ունել զի ըմբռնեցեն զնա բանիւք, առ ի մատնէ՛ լ զնա պետութեան եւ իշխանութեան դատաւորին 21 Հարցի՛ն ցնա՛՛ եւ ասեն. Վա՛՛ րդապետ՝ գիտեմք եթէ ուղի՞ դ խաւսիս եւ ուսուցանեա՛ց եւ ո՛չ առնուս ակն այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Աստուծոյ ուսուցանես 22 արժա՛ն է մեզ՝ կայսեր հա՛րկս տալ՝ թէ ո՛չ 23 Եւ նայեցեալ ընդ խորամանկութիւնն նոցա՛՛ ասէ ցնոսա 24 Յուցէ՛ք ինձ զդահեկանն Եւ նոքա՛՛ ցուցի՛ր Եւ ասէ. Չո՞՞յր պատկեր կամ զգի՛ր ունի: Պատասխանի ետուն՝ եւ ասեն Չկայսէ՛ր: 25 Եւ նա՛՛ ասէ ցնոսա. Արդ՝ երթա՛յք տո՛ւր զկայսերն՝ կայսէ՛ր, եւ զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ 26 Եւ ո՛չ կարացին զնա ըմբռնել բանիւք առաջի ժողովրդեանն եւ զարմացեալ ընդ պատասխանին նորա՛՛ լոբցի՛ն

Է—ե ՀԲ 27 գ—դ. Մատուցեալ ոմանք ի սաղուկեցոցն որք հակառակէին չլինէ՛ լ յարութեան հարցին ցնա՛՛ 28 եւ ասեն. Վարդապե՛տ՝ Մովսէս գրեաց մեզ եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի՛ որոյ իցէ կին, եւ նա անորդի՛ իցէ զի առնուցո՛ւ եղբայր նորա զկինն եւ յարուցէ զաւա՛կ եղբար իւրում 29 Արդ՝ եւթն եղբարք էին եւ առաջնոյն առեալ կին, մեռաւ անորդի՛: 30 Ա՛՛ ո՞ զնա եւ երկրորդն մեռաւ եւ նա՛՛ անորդի: 31 Ա՛՛ ո՞ զնա եւ երրո՞՞րդն Եւնայեւս եւ իւթանեքին, եւ ո՛չ թողին որդիս: 32 Մեռաւ եւ կինն: 33 Արդ՝ ի յարութեանն ո՛ւմ ի նոցանէ լինիցի կին զի իւթանեքին կալան զնա կին 34 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ Որդիք աշխարհիս այսորիկ կանա՛յս

առնեն՝ եւ արանց լինին 35 Իսկ որ արժանի լինիցին ա՛յն աշխարհի հասանել եւ յարութեանն որ ի մեռելոց՝
ն՛չ կանայս առնեն, եւ ո՛չ արա՛նց լինին 36 Քանզի եւ ո՛չ մեռանել եւս կարեն զի հաւասար հրեշտակա՛ց են՝ եւ
որդիք Աստուծոյ, քանզի յարութեան որդիք են 37 Այլ զի յառնեն մեռեալք եւ Մովսէս գուշակեաց ի մորենուոջն
որպէս ասէ զՏեառնէ Աստուծոյ Աբրահամու, եւ զԱստուծոյ Սահակայ, եւ զԱստուծոյ Յակովբայ 38 Եւ
Աստուած չէ՛ մեռելոց՝ այլ կենդանեա՛ց զի ամենեքի՛ն նմա կենդանի են 39 Պատասխանի՛ ետուն նմա ոմանք
ի դպրացն՝ եւ ասեն Վա՛րդապետ՝ բարւո ք ասացեր 40 Եւ ո՛չ եւս ոք իշխէր հարցանել զնա՛՝ եւ ո՛չինչ
է—զ 2Գ 41 գ—ե. Ասէ եւ առ նոսա. Զիա՛րդ ասեն զՔրիստոսէ՛ թէ որդի է Դաւթի 42 եւ ինքն Դաւիթ ասէ ի գիրս
սաղմոսաց. Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նի՛ստ ընդ աջմէ իմմէ, 43 մինչեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդա՛ն ոտից քոց
44 Իսկ արդ՝ եթէ Դաւիթ զնա Տէր կոչէ զիա՛րդ որդի նորա իցէ 45 Եւ լո՛ւ ի լո՛ւ ամենայն ժողովրդեանն ասէ
ցաշակերտսն: 46 Զգո՛յ՛ լերուք ի դպրացն որ կամին պատմուճանաւք շրջել եւ սիրեն ողջո՛յնս ի
հրապարակս, եւ զնախաթո՛ն ոս ի ժողովուրդս եւ զբարձերէ՛ցս յընթրիս 47 Որ ուտեն՝ն գտունս այրեաց եւ
պատճառանա՛ւք յերկարեն զաղաւթս նոքա՛ ընկալցին աւելի՛ դատաստանս

ԱԲԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ
Գլուխ ԻԱ

ՀԴ 1 Եւ հայեցեալ՝ ետե՛ս զմեծատունսն որ արկանէին գտուրս իւրեանց ի գանձանակն2 Ետե՛ս եւ զկին ոմն
այրի՛ աղքատ, որ ա՛րկ անդր երկուս լումայս 3 Եւ ասէ. Արդարեւ ասեմ զի այրի՛ն այն աղքատ՝ աւելի՛ արկ
քան զամենեսին: 4 Ամենեքին նոքա՛ ի մթերի՛ց իւրեանց արկին յընծայսն Աստուծոյ բայց նա ի
կարատուութենէ իւրմէ զամենայն զկեանս իւր՝ գոր ունէր արկ է—է 5 գ—զ. Եւ յասել ոմանց զտաճարէն թէ
զեղեցի՛կ վիմաւք եւ աշտարակաւք զարդարեալ է ասէ՛. 6 զայդ ամենայն գոր տեսանէք եկեացեն աւուրք՝ յորս
ո՛չ թողցի այդր քա՛ր ի քարի՛ վերայ որ ոչ քակտեսցի:

ՀԵ 7 Հարցին ցնա եւ ասեն. Վա՛րդապետ՝ ե՛րբ լինիցի այդ եւ զի՛նչ նշան իցէ՛ յորժամ ա՛յդ լինելոց իցէ 8 Եւ
նա՛ ասէ. Զգո՛յ՛ կացէք մի՛ իսաբիցիք. զի բազումք գայցեն յանուն իմ եւ ասիցեն թէ ե՛ս եմ եւ մերձեցա՛ւ
ժամանակ. մի՛ երթայցէք զկնի նորա 9 Եւ յորժամ լսիցէք պատերազմունս եւ խռովութիւնս՝ մի՛ զարհուրիցիք
զի պարտ է նախ՝ ա՛յն լինել այլ ո՛չ անժամայն կատարած 10 Յայնժամ ասէ ցնոսա. Յարիցէ ազգ յազգի՛
վերայ, եւ թագաւորութիւն ի թագաւորութեան վերայ 11 Եւ շարժունք մեծամեծք եւ ի տեղիս տեղիս սովք եւ
սրածութիւնք եղիցին արհաւի՛րք եւ նշանք մեծամեծք յերկնից 12 Բայց յառաջ քան զայս ամենայն, մխեսցեն
զձեռս իւրեանց ի ձեզ՝ եւ հալածեսցեն մատնեսցեն ի ժողովուրդս եւ ի բանտս եւ տանիցին առաջի
դատաւորաց եւ թագաւորաց վասն անուան իմոյ, 13 եւ լինիցի ձեզ այն ի վկայութիւն 14 Արդ՝ դի՛ք ի սիրտս
ձեր, մի՛ յառաջագոյն կրթել տալոյ պատասխանի 15 Զի ե՛ս տաց ձեզ բերա՛ն եւ իմաստութիւն որում ո՛չ
կարիցեն կալ հակառակ՝ կամ տալ պատասխանի ամենայն հակառակորդքն ձեր 16 Մատնեսցի՛ք եւ ի
ծնողաց, եւ յեղբարց, եւ յազգականաց եւ ի բարեկամաց եւ սպանանիցեն ի ձեռք 17 եւ եղիջիք ատեցեալք
յամենեցունց վասն անուան իմոյ 18 եւ մա՛զ մի ի գլխոյ ձերմէ՛՝ ո՛չ կորիցէ 19 եւ համբերութեամբ՝ ձերով
ստասցիք զոգիս ձեր 20 Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պատեալ զարաք զԵրուսաղէմ, յայնժամ գիտասցի՛ք
թէ մե՛րձ է աւր նորա 21 Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լերի՛նս եւ որ ի միջի նորա իցեն՝
խուսեսցեն, եւ որ ի գաւառսն իցեն՝ մի՛ մտցեն ի նա 22 Զի աւուրք վրէժխնդրութեան են այնոքիկ առ ի
կատարելոյ՝ ամենայն գրելոց 23 Բայց վա՛յ իցէ յղեաց եւ սոսնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ Զի եղիցի տագնա՛ւ
մեծ ի վերայ երկրի, եւ բարկութիւն ժողովրդեանն այնմիկ 24 Եւ անկցին ի սո՛ւր սուսերի, եւ գերեսցին
յամենայն հեթանոսաց, եւ Երուսաղէմ եղիցի կոխա՛ն յազգաց մինչեւ կատարեսցին ժամանակք հեթանոսաց
25 Եւ եղիցին նշա՛նք յարեգակն եւ ի լուսին եւ յաստեղս եւ յերկրի տագնա՛ւս հեթանոսաց՝ ի յահել բարբառոյ
իբրեւ ծովու եւ խռովութեան 26 յելանելոյ ոգւոց մարդկան յերկիւղէ՛՝ եւ ի կարծեաց եկելոց ի վերայ տիեզերաց
զի զարութիւնք երկնից շարժեսցին 27 Եւ յայնժամ տեսցեն գորդի մարդոյ եկեալ՝ ամպովք զարութեամբ եւ
փառաւք բազմաւք 28 Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել ամբարձջի՛ք եւ բարձրացուսցիք զգլուխս ձեր զի մե՛րձ
է փրկութիւն ձեր 29 Եւ ասա՛ց առակ մի նոցա Տեսանիցէք զթզենիդ, եւ զամենայն ծառ 30 յորժամ ցուցանիցեն
զպտուղ իւրեանց տեսանէք՝ եւ ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մե՛րձ է ամառն 31 Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ
տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ՝ գիտասցի՛ք թէ մե՛րձ է արքայութիւն Աստուծոյ 32 Ամէն ասէ՛մ թէ ո՛չ
անցցէ ազգս այս, մինչեւ ամենայն այս լինիցի 33 Երկիրք եւ երկիր անցցեն եւ բանք իմ ո՛չ անցանիցեն: 34 գ—
ե. Զգո՛յ՛ լերուք անձանց գուցէ՛ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ՝ եւ հոգովք

աշխարհականաւք, եւ յանկարծակի՝ հասանիցէ ի վերայ ձեր արն այն 35 Ձի իբրեւ գործա՛յ յո՛ հասանիցէ ի վերայ ամենեցուն որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի 36 Արթո՛ւն կացէք այսուհետեւ, յամենայն ժամ աղաւթս արարէք, զի արժանի լինիջիք զերծանել յայնմ յամենայնէ որ լինելոց է եւ կա՛լ առաջի որդոյ մարդոյ: 37 Եւ ի տուէ ի տաճարին ուսուցանէր, եւ զգիշերս ելեալ ագանէ՛ր ի լերինն՝ որ կոչէր Ձիթենեացվոց 38 Եւ ամենայն ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւաւտս առ նա ի տաճարն լսել ի նմանէ

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ
Գլուխ ԻԲ.

ՀՁ 1 Մերձեցա՛ւ տան բաղարջակերացն՝ որ կոչէր պա՛սքա 2 Եւ խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ թէ ո՛րպէս սպանանիցեն զնա. բայց երկնչէին ի ժողովրդէնէն անտի 3 Ապա եմո՛ւտ սատանայ՝ ի Յուդա ի կոչեցեալն Իսկարիովտացի որ է՛ր ի թուոյ երկոտասանիցն 4 Չոգա՛ւ եղբա՛նս ընդ քահանայապետսն՝ եւ ընդ դպիրս, եւ ընդ իշխանս ժողովրդեանն, զի մատնեցէ՛ զնա նոցա 5 Եւ խնդացի՛ն, եւ խոստացան տա՛լ նմա արծաթ. 6 եւ յանձն առ՝ եւ խնդրէր պարա՛պ մատնել զնա նոցա՛ մեկուսի՛ յամբոխէն: 7 Ե՛կն ար բաղարջակերացն, յորում արե՛ն էր զենուլ զպատէքն 8 Եւ առաքեա՛ց զՊե՛տրոս եւ զՅովհա՛ննէս՝ եւ ասէ Երթայք պատրաստեցէ՛ք մեզ զպատէքն զի կերիցո՛ւք 9 Եւ նոքա ասեն. Ո՛ր կամիս զի պատրաստեցուք 10 Եւ ասէ ցնոսա. Ահա՛ իբրեւ մտանիցէք ի քաղաքն, պատահեցէ՛ ձեզ ա՛յր մի բարձեալ սափո՛ր ջրոյ երթիջի՛ք զհետ նորա ի տո՛ւնն յոր մտանիցէ 11 եւ ասաջի՛ք ցտանուտէ՛ր տանն Վարդապե՛տ ասէ՛ք. Ո՛ր են վանքն իմ, յորում զպատէքն ուտիցեմ աշակերտաւքս հանդերձ 12 Եւ նա ցուցցէ՛ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ, եւ անդ պատրաստեցի՛ք 13 Եւ գնացեալ գտի՛ն որպէս եւ ասացն նոցա եւ պատրաստեցի՛ն զպատէքն: 14 Եւ իբրեւ ժա՛մ եղև, բազմեցա՛ւ, եւ երկոտասան առաքեալքն ընդ նմա 15 Եւ ասէ ցնոսա. Ցանկալո՛վ ցանկացայ զայս պատէք ուտել ընդ ձեզ՝ մինչչէ՛ւ չարչարեալ իցեմ 16 Բայց ասե՛մ ձեզ, թէ ո՛չ եւս կերայ յո՛ր սմանէ մինչեւ լցցի՛ յարքայութեան Աստուծոյ 17 Եւ ընկալեալ բաժակ՝ գոհացա՛ւ եւ ասէ Առէ՛ք զայդ՝ եւ բաժանեցէ՛ք ի ձեզ 18 Ասե՛մ ձեզ, թէ յայսմ հետէ՛ ո՛չ արբից ի բերոյ որթոյ մինչեւ եկեացէ արքայութիւն Աստուծոյ 19 Եւ առեալ հաց գոհացա՛ւ, երե՛կ եւ ետ նոցա՛՛ եւ ասէ Ա՛յս է մարմին իմ, որ վասն բազմաց տուեալ. զա՛յս արասջի՛ք առ իմոյ յիշատակի 20 Նոյնպէս եւ զբաժակն յետ ընթրեալ ցն առ՝ եւ ասէ Ա՛յս բաժակ է նո՛ր ուխտ՝ իմով արեամբ վասն ձեր հեղելոյ 21 Բայց ա՛րասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ իս ի սեղանս: 22 Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն երթա՛յ բայց՝ վա՛յ մարդոյն այնմիկ յոյր ձե՛ռն մատնիցի 23 Եւ նոքա՛՛ սկսան խնդրել ընդ միմեանս թէ ո՛վ է ի նոցանէ՛ որ զայն գործելոց իցէ 24 Եղև՛՛ եւ հակառակութիւն ի մեջ նոցա թէ ո՛վ ի նոցանէ համարիցի մեծ 25 Եւ նա՛՛ ասէ ցնոսա. Թագաւորք ազգաց տիրե՛ն նոցա եւ որ իշխենն նոցա՛՛ բարերա՛րք կոչին 26 այլ դուք՝ ո՛չ այնպէս այլ որ մեծն է ի ձեզ՝ եղիցի իբրեւ զկրտսե՛րն եւ առաջնորդն իբրեւ զսպասաւորն 27 Ո՛վ է մեծ, բազմեալն՝ եթէ սպասաւորն. ո՛չ ապաքէն՝ բազմեալն բայց եւ եմ ի միջի ձերում իբրեւ զսպասաւոր: 28 Եւ դուք էք՝ որ ցանգ կայի՛ք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ 29 եւ ես ուխտե՛մ ձեզ՝ որպէս եւ հա՛յր իմ ուխտեաց ինձ զարքայութիւն 30 զի ուտիցէք եւ ըմպիցէք ի սեղան իմ յարքայութեանն իմում եւ նստիցի՛ք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան ազգ Իսրայէլի: 31 Եւ ասէ Տէր. Միմովն Միմովն, ահա՛՛ սատանայ խնդրեաց զքեզ խարբալել իբրեւ զցորեան 32 այլ եւ աղաչեցի վասն քո՛՛ զի մի՛ պակասեցեն հաւատք քո Եւ դու երբեմն դարձցիս՝ եւ հաստատեցես զեղբարս քո 33 Եւ նա՛՛ ասէ ցնա. Տէր՝ ընդ քե՛զ պատրա՛ստ եմ եւ ի բանտ եւ ի մահերթալ: 34 Եւ նա՛՛ ասէ ցնա. Ասե՛մ քեզ Պե՛տրէ՛ չիցէ՛ այսար հաւու խաւսեալ մինչեւ երիցս ուրացիս զիս չգիտել 35 Եւ ասէ ցնոսա. Յորժամ առաքեցի զձեզ առա՛նց քսակի եւ մախաղի եւ կաւշկաց միթէ՛՛ կարատացա՛յք իմիք 36 Եւ նոքա ասեն. Եւ ո՛չ իմիք: Ապա՛՛ ասէ. Այլ այժմ որ ունի քսակ՝ բարձցէ՛, նոյնպէս եւ մախաղ. եւ որ ոչն ունիցի, վաճառեցէ՛ զձորձս իւր՝ եւ գնեցէ՛ իւր սուսէր 37 Բայց ասե՛մ զի այս եւս որ գրեալ է՛ պա՛րոս է՛ զի կատարեցի՛ յիս թէ ընդ անարե՛նս համարեցաւ. զի որ վասն իմ ինչ է՛՛ վճարեալ է՛ 38 Եւ նոքա ասեն. Տէր՝ ահաւասիկ են աստ երկո՛ւ սուրք: Եւ նա ասէ ցնոսա. Բաւակա՛ն են: 39 Եւ ելեալ զնա՛՛ ց ըստ սովորութեանն ի լեառն Ձիթենեաց զնացին զհետ նորա եւ աշակերտքն 40 Իբրեւ եհա՛ւս ի տեղին՝ ասէ ցնոսա Յաղա՛ւթս կացէք չմտանէ՛լ ի փորձութիւն՝ 41 Եւ ինքն մեկնեցաւ ի նոցանէ իբրեւ քարընկէց մի է՛ն ձուներ՝ կայր յաղաւթս 42 եւ ասէր. Հա՛յր ի եթէ կամիս՝ անցո՛ զբաժակս զայս յինէն բայց ո՛չ իմ կամք՝ այլ քո՛յ լիցին 43 Եւ երեւեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից՝ եւ զարագուցանէ՛ր զնա եւ էր ի տագնապի՛, եւ մտադիւրութեամբ եւս կայր յաղաւթս 44 եւ հոսէին ի նմանէ

քրտունք իբրեւ զկայլակս արեան՝ ոլոռն ոլոռն հեղեալ ի յերկիր 45 Եւ յարուցեալ յաղաւթիցն եկն առ աշակերտսն՝ եգիտ զնոսա ի քո՛ւն ի տրտմութենէն 46 Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ ննջէք, արի՛ք կացէք յաղաւթս՝ զի մի՛ մտանիցէք ի փորձութիւն 47 Եւ մինչդեռ խաւսէք, ահաւասիկ ամբո՛խ եւ որ կոչէրն Յուդա՛ մի յերկոտասանիցն առաջնորդէ՛ր նոցա Իբրեւ մերձեցաւ առ Յիսուս՝ համբուրեալ ց գնա քանզի զա՛յն նշան տուեալ էր նոցա թէ ընդ որում եւ համբուրեցից նա՛՛ է գնա՛՛ ունիցիք 48 Ասէ ցնա Յիսուս. Յո՛ւդա՛՛ համբուրելո՞վ մատնես զորդի Աստուծոյ 49 Իբրեւ տեսին որ գնովան էին՝ որ ինչ եղեւն ասեն ցնա. Տէր՝ հարցո՞ւք զնոսա սրով 50 Եւ եհար մի ոմն ի նոցանէ զքահանայապետին ծառայ եւ ի բա՛ց եհան զաջոյ ունկն նորա: 51 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Թո՛ւյլ տուր մինչեւ ցայդ վայր եւ մատուցեալ յունկն՝ բժշկեա՛ց զնա: 52 Եւ ասէ ցեկեալսն ի վերայ նորա ցքահանայապետսն եւ ցիշխանս տաճարին եւ ցծերսն Իբրեւ ի վերայ աւագակի՞՛ ելէք սուսերաւք եւ բրաւք 53 Հանապագ ընդ ձե՛զ էի ի տաճարին եւ ո՛չ ձգեցէք ձեռս այլ ա՛յս է ձեր ժամ, եւ իշխանութիւն խաւարի 54 Եւ կալեալ զնա՛՛ ածին եւ մուծի՛ն ի տուն քահանայապետին: Եւ Պէ՛ տրոս երթա՛յր զկնի նորա հեռագոյն 55 Իբրեւ լուցին կրա՛կ ի մէջ գաւթին՝ եւ նստա՛ն շուրջնստաւ եւ Պէ՛ տրոս ի մէջ նոցա: 56 Ետես զնա աղախի՛ն ոմն՝ զի նստէ՛ր առ լոյսն հայեցա՛ւ ընդ նա՛՛ եւ ասէ. Եւ սա՛՛ ընդ նոսա էր որ ընդ նմայն էին: 57 Իսկ Պէ՛ տրոս ուրացա՛ւ եւ ասէ. Ո՛չ գիտեմ զնա կի՛ն դու: 58 Եւ յետ սակաւ միոյ՝ ա՛յլ ոմն ետես զնա՛՛ եւ ասէ. Եւ դո՛ւ ի նոցանէ եւ Եւ Պէտրոս ասէ. Ա՛յր դու՛՛ չե՛մ ի նոցանէ: 59 Եւ իբրեւ ժամ մի ա՛նց ի վերայ, ա՛յլ ոմն վիճէր եւ ասէր. Ստո՛յց եւ սա ընդ նմա էր, քանզի եւ զալիլեացի՛՛ է 60 Ասէ Պէտրոս. Ա՛յր դու՛՛ չգիտեմ զի՛նչ խաւսիսդ Եւ առժամայն մինչդեռ նա զայն ասէր խաւսեցա՛ւ հա՛ւ: 61 Դարձա՛ւ Տէր՝ եւ հայեցա՛ւ ի Պէտրոս: Եւ յիշեա՛ց Պէ՛ տրոս զբանն Տեառն՝ զոր ասաց ցնա Մինչչե՛ւ հաւու խաւսեալ իցէ երիցս ուրացիս՝ չգիտել զիւ 62 Եւ ելեալ արտաքս՝ ելա՛ց դառնապէս: 63 Եւ արքն, որ պահէին զնա, ա՛յլսն առնէին զնովա, եւ հարկանէին: 64 Ծածկէին զերեսս նորա՛՛ եւ տանջէին եւ հարցանէին ցնա՛՛ եւ ասէին Մարգարեա՛ց ո՛վ է որ եհարն զքեզ 65 Եւ ա՛յլ բազում ինչ հայհոյութեամբ խաւսէին ի նա: 66 Եւ իբրեւ այգ եղեւ, ժողովեցաւ ձերակոյտ ժողովրդեանն՝ քահանայապետքն եւ դպիրք եւ հանին ածին զնա յատեանն իւրեանց՝ եւ ասեն, եթէ՛ դու ես Քրիստոսն, ասա՛՛ մեզ: 67 Ասէ ցնոսա. Թէ՛ ասացից ձեզ, սակայն ո՛չ հաւատայք. 68 Եւ եթէ՛ հարցից ինչ զձեզ՝ չտա՛յք ինձ պատասխանի՛՛ կամ արձակիցէք 69 Բայց յայսմ հետէ նստցի՛ որդի մարդոյ ընդ աջմէ՛ զաւրութեանն Աստուծոյ 70 Եւ ասեն ամենեքեան. Ուրեմն՝ դո՛ւ ես որդին Աստուծոյ Եւ նա ասէ ցնոսա. Դո՛ւք ասէք թէ ես եմ 71 Եւ նոքա ասեն. Զի՞նչ եւս պիտոյ է մեզ վկայութիւն զի մեզե՛ն իսկ լուաք ի բերանոյ դորա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԻԳ.

1 Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւնն նոցա ածի՛ն զնա առ Պեղատոս: 2 Եւ սկսան չարախա՛ւս լինել զնմանէ՛ եւ ասել. Գտաք զսա զի թիւրեր զագգս մեր, եւ արգելո՛յր ի տալոյ հարկս կայսեր, եւ ասէր զանձնէ՛ թէ Քրիստոսն իցէ թագաւոր: 3 Իսկ Պեղատոս եհարց զնա՛՛ եւ ասէ. Դո՛ւ ես թագաւորն հրէից՝ Նա՛՛ պատասխանի՛՛ ետ նմա եւ ասէ. Դո՛ւ ասացեր: 4 Ասէ Պեղատոս ցքահանայապետսն եւ ցժողովուրդսն Զգտանեմ ինչ վնաս յառնս յայսմիկ: 5 Եւ նոքա պնդէին, եւ ասէին, թէ խռովէ՛՛ զժողովուրդս ուսուցանէ՛ ընդ ամենայն Հրէաստան՝ սկսեալ ի Գալիլէէ մինչեւ ցայր: 6 Իսկ Պեղատոս իբրեւ լուաւ զԳալիլէէ եհա՛րց եթէ զալիլեացի՛՛ է այրն 7 Եւ իբրեւ գիտաց թէ յիշխանութենէն Հերովդի է ետ տանէ՛ լ զնա առ Հերովդէս քանզի եւ նա՛՛ յերուսաղեմ էր յաւուրսն յայնսիկ: 8 Եւ Հերովդէս իբրեւ ետես զՅիսուս ուրա՛խ եղեւ յոյժ. զի ցանկա՛յր ի բազում ժամանակաց տեսանել զնա քանզի լսէր բազում անգամ զնմանէ՛ եւ ակն ունէր նշա՛ն ինչ լիեալ տեսանել ի նմանէ: 9 Հարցանէր զնա բանիւք բազմաւք եւ նա՛՛ ո՛չինչ ետ նմա պատասխանի 10 Կայի՛ն քահանայապետքն եւ դպիրք՝ եւ պնդագո՛յն չարախաւսէին զնմանէ
ՀԹ 11 Արհամարհեա՛ց զնա եւ Հերո՛ վդէս հանդերձ իւրո՛վք զաւրականաւքն եւ ա՛յլսն արարեալ՝ ա՛րկ զնովա հանդերձս սպիտակս, եւ ետ տանէ՛ լ անդրէն առ Պեղատոս 12 Եւ եղեն բարեկա՛մք Պեղատոս եւ Հերովդէս յաւուր յայնմիկ. քանզի յառաջ թշնամի՛ք էին միմեանց 13 Կոչեաց Պեղատոս ցքահանայապետսն եւ զիշխանս եւ զժողովուրդն, 14 Եւ ասէ ցնոսա. Ածէք մատուցէք ինձ զայրս զայս իբրեւ զխտորեցուցի չ ժողովրդեանն եւ ահաւասիկ առաջի՛ ձե՛ր դատեցայ, եւ վնաս ինչ՝ ո՛չ գտի յառնս յայսմիկ՝ զորոց դուք չարախաւսեցէք զմանէ 15 Այլ եւ ո՛չ Հերո՛ վդէս քանզի ետո՛ւ տանէ՛ լ զդա առ նա: Եւ արդ՝ ո՛չ չի՛նչ մահու արժանի է գործեալ դորա 16 Իրատեցից զդա, եւ արձակեցի՛ց 17 Զի հա՛րկ էր մի մի ըստ տանի՛ արձակէ՛ լ նոցա 18 Եւ նոքա՛՛ աղաղակէին

ամենայն բազմութեամբն՝ եւ ասէին Բարձ գղա, եւ արձակեա՛ մեզ զԲարաբբա 19 որ էր վասն խոռվութեան իրիք եղելոյ ի քաղաքին եւ սպանութեան մտեալ ի բանտ 20 Դարձեալ Պեղատոս սկսաւ խաւսել լ քանզի կամէր արձակել լ զՅիսուս 21 Եւ նոքա՛ անդրէն աղաղակէին եւ ասէին Ի խաչ հան գղա: 22 Եւ նա՛ երիցս ասէ ցնոսա. Զի՞ նչ չար արա՛ր սա. ո՛չ չինչ վնաս մահու գոյ ի սմա խրատեցից զսա եւ արձակեցից: 23 Եւ նոքա ստիպէին մեծաձայն՝ եւ խնդրէին զնա՛ ի խաչ հանել եւ զաւրանային բարբառքն նոցա եւ քահանայապետիցն 24 Եւ Պեղատոս հաւանեցաւ՝ առնել լ զհայցուածս նոցա 25 Արձակեաց նոցա զԲարաբբայն՝ զոր վասն խոռվութեան եւ սպանութեան արկեալ էր ի բանտ զոր եւ խնդրէին նս իսկ. եւ զՅիսուս մատնեաց կամացն նոցա: 26 Իբրեւ առին զնացին զնա, ըմբռնեցին զոմն Սիմովն կիւրենացի՝ որ գայր յանդէ եղին ի վերայ նորա զխաչն՝ բերել լ զկնի Յիսուսի 27 Եւ երթ՛ այր զհետ նորա բազմութիւն ժողովրդեանն եւ կանանց՝ որ կոծէին եւ աշխարէին զնա:

28 Դարձաւ Յիսուս եւ ասէ՛ ցնոսա Դստերք Երուսաղէմի՛ մի՛ լայք ի վերայ իմ այլ լացէ՛ք ի վերայ անձանց եւ ի վերայ որդւոց ձերոց 29 Զի եկեսցեն աւուրք յորս ասիցեն թէ երանի՛ ամլոց եւ որովայնից՝ որ ո՛չ ծնան եւ ստեանց՝ որ ո՛չ դիեցուցին 30 Յայնժամ սկսանիցին ասել լերանց թէ անկերո՛ւք ի վերայ մեր եւ բլրոց թէ ծածկեցէ՛ք զմեզ 31 Զի եթէ ընդ փայտ դալար՝ զա յս առնեն ընդ չորն՝ զի՞ նչ լինիցի: 32 Ածին եւ ա յլ երկուս չարագործս՝ սպանանել լ ընդ նմա 33 Իբրեւ չոգան ի տեղին՝ կոչեցեալ զագաթն անդ հանին զնա ի խաչ: Եւ զչարագործսն՝ զոմն ընդ աջմէ՛ եւ զոմն ընդ ձախմէ՛ խաչեցին 34 Եւ Յիսուս ասէ Հայր՝ թո՛ղ դոցա՛ զի ոչ զիտեն զինչ գործեն: Եւ ի բաժանել զհանդերձս նորա, արկին վիճակս: 35 Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ լ Անգոսնէին զնա իշխան նքն հանդերձ նոքաւք՝ եւ ասէին Զայլս ապրեցոյց, ապրեցուցէ՛ եւ զանձն՝ եթէ դա՛ է Քրիստոս որդի Աստուծոյ ընտրեալն 36 Ա՛յլս առնէին զնա եւ զինուորքն եկեալ առաջի՛ մատուցանէին նմա քացախ, 37 եւ ասէին. Եթէ՛ դու ես թագաւորն հրէից՝ փրկեա՛ զանձն քո 38 Եւ էր զի՛ր գրեալ ի վերայ նորա յունարեն՝ եւ դաղմատերէն՝ եւ եբրայեցերէն գրով թէ՛ սա՛ է արքայն հրէից 39 Իսկ մի ոմն՝ ի կախելոց չարագործացն հայեցել լ զնա՛ եւ ասէր Ո՛չ դու ես Քրիստոսն, փրկեա՛ զանձն քո եւ զմեզ

ՁԱ 40 Պատասխանի՛ ետ ընկերն սաստելոյ վ նմա՛ եւ ասէ Չերկնչի՛ս դու յԱստուծոյ՝ զի ի նմին՝ պատժի կաս 41 Եւ մեք՝ յիրաւի զի արժանի՛ որոց գործեցաքն՝ առնումք զհատուցումն եւ սա՛ ապիրա՛տ ինչ՝ ո՛չ գործեաց 42 Եւ ասէ զՅիսուս Յիշեա՛ զիս Տէր՝ յորժամ գայցես արքայութեամբ քով 43 Եւ ասէ ցնա Յիսուս Ամէն ասեմ քեզ. այսաւր ընդ ի՛ս իցես ի դրախտին 44 Եւ էր իբրեւ վեցերորդ ժամ եւ խաւար եղել ի վերայ ամենայն երկրի մինչեւ ցիններո յո ժամն խաւարեցաւ լ արեգակն: 45 Եւ հերձաւ լ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ 46 Եւ կարդաց Յիսուս ի ձայն մեծ՝ եւ ասէ Հայր՝ ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ Զայս իբրեւ սասց եհա՛ն զոգի: 47 Եւ տեսեալ հարիւրապետին զոր ինչ եղեն փառաւոր արար զԱստուած՝ եւ ասէ Արդարեւ՝ ա՛յրս այս՝ արդա՛ր էր: 48 Եւ ամենայն ժողովուրդքն որ եկեալ էին եւ տեսանէին զտեսիլն զայն՝ եւ զգործ բախէին զկործոս՝ եւ դառնային: 49 Կային եւ ամենայն ծանաւթքն նորա ի հեռաստանէ եւ կանայք որ եկեալ էին զհետ նորա ի Գալիլէէ՛ եւ տեսանէին զայն:

ՁԲ 50 Եւ ահա այր մի, անուն Յովսէփ, որ էր նախարար՝ այր բարեգործ եւ արդար 51 սա՛ չէ՛ր միաբանեալ ընդ խորհուրդս եւ ընդ գործս նոցա յԱրիմաթեա յ քաղաքէ հրէից որ եւ ի նքն իսկ՝ ա՛կն ունէր արքայութեան Աստուծոյ: 52 Սա՛ մատուցեալ առ Պեղատոս՝ խնդրեա՛ ցմարմինն Յիսուսի: 53 Եւ իջուցեալ զնա՛ պատեաց պաստառակալաւ, եւ ե՛ղ ի կռածոյ զերեզմանի ուր չէ՛ր գոք բնաւ եղեալ 54 Եւ արն էր ուրբա՛թ, եւ շաբաթ լուսանայր: 55 Եւ երթային զհետ նորա կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ի Գալիլէէ տեսի՛ն զգերեզմանն, եւ որպէս եղաւ մարմինն նորա: 56 Դարձան, եւ պատրաստեցին խունկս եւ եւղս եւ ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
Գլուխ ԻԴ.

1 Բայց ի միաշաբաթուն վաղ՝ քաջ ընդ առաւուտն եկին՝ ն ի գերեզմանն բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին՝ եւ ա յլ կանայք ընդ նոսա: 2 Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ լ ի գերեզմանէ անտի 3 Եւ մտեալ ի ներքս՝ ո՛չ գտին զմարմինն Տեառն Յիսուսի: 4 Եւ եղել ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ եւ ահա՛ արք երկու հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս 5 Եւ իբրեւ զահի հարան՝ եւ խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիք ասեն ցնոսա. Զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս 6 չէ՛ աստ, այլ յարեա՛ւ: Յիշեցէ՛ք որպէս խաւսեցաւ ընդ ձեզ մինչ է՛րն ի Գալիլէա, 7 եւ ասէր թէ՛ պա՛րոս է որդւոյ մարդոյ մատնել ի ձեռս մարդոց մեղաւորացել ի խաչ չեւանել:

եւ յերրորդ աւուր յառնէ 8 Եւ յիշեցին զբանսն նորա: 9 Եւ դարձան պատմեցի՛ն զայս ամենայն մետասանիցն եւ այլո՛ցն ամենեցուն 10 Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի եւ Յովհաննա, եւ Մարիամ Յակովբայ, եւ ա՛յլք ընդ նոսա՛ որ պատմեցին զայս առաքելոցն 11 Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղփաղփութիւն բանքն նոցա՛ եւ չհաւատային նոցա: 12 Բայց Պե՛տրոս յարուցեալ՝ ընթացաւ ի գերեզմանն եւ հայեցեալ՝ տեսանէ՛ զկտա՛ւսն լոկ՝ զի կային եւ գնա՛ց ընդ միտս զարմացեալ թէ՛ զինչ եղև:

24 13 Եւ ահա՛՝ երկուք ի նոցանէ՛ երթային ի նմին աւուր ի գեղ մի՛ որ հեռի՛ էր յԵրուսաղէմէ՛ հարեւր եւ վաթսուն ասպարիսաւ եւ էր անուն նորա Եմմաւո՛ւս: 14 Եւ նոքա խաւսէի՛ն ընդ միմեանս վասն ամենայն անցիցն անցելոց: 15 Եւ եղև ընդ խաւսելն նոցա եւ ընդ վիճել եւ ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ՝ եւ երթա՛յր ընդ նոսա: 16 Եւ նոցա աչք՝ կալեալ էին առ ի չճանաչելոյ գնա 17 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Զի՞նչ են բանքդ՝ վասն որոյ վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչ դեռ գնայքդ եւ տրտմեալ էք: 18 Պատասխանի ետ մի ոմն ի նոցանէ՛ որում անուն էր Կղէո՛ վպաս, եւ ասէ՛ ցնա. Դու՛ միա՛յն կաս յԵրուսաղէմ որ ոչ զիտացեր զինչ գործեցաւ ի նմա յաւուրսս յայսոսիկ: 19 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Զի՞նչ է նոքա՛ ասեն. ԶՅիսուսէ՛ Նագովբացոյ որ եղև այլ մարգարէ՛ հզա՛ւր արդեամբք եւ բանիւք առաջի Աստուծոյ եւ ամենայն ժողովրդեանն: 20 Որպէս մատնեցին զնա՛ քահանայապետքն՝ եւ իշխանքն մեր ի դատաստան մահու՛ եւ հանին զնա ի խաչ: 21 Մեք՝ ա՛կն ունէաք թէ՛ նա՛ է որ փրկելոցն է զԲարայէ՛ Այլ եւ հանդերձ այսո՛ւ ամենայնի, այս՝ երրո՛րդ ար է յորմէ՛ հետէ այն գործեցաւ 22 Այլ եւ կանայք ոմանք ի մէնջ զարմացուցին զմեզ Որք կանխեալ ընդ առաւուստս չոգա՛ն ի գերեզմանն 23 եւ ո՛չ գտին զմարմինն նորա եկին եւ ասեն, թէ՛ եւ տեսիլ եւս հրեշտակաց տեսին որք ասէին զմանէ՛ թէ կենդանի է: 24 Եւ գնացին ոմանք ի մէնջ ի գերեզմանն եւ գտին նո՛յնպէս՝ որպէս կանայքն ասացին բայց զնա ո՛չ տեսին: 25 Եւ նա՛ ասէ՛ ցնոսա. Ո՛վ անմիտք եւ հեղգասիրտք ի հաւատալ Յամենայնի, զոր խաւսեցան մարգարէքն. 26 ո՛չ զնոյնս պա՛րտ էր չարչարել Քրիստոսի եւ մտանել ի փառս իւր: 27 Եւ սկսեալ ի Մովսիսէ՛ եւ յամենայն մարգարէիցն մեկնէ՛ր նոցա՛՝ որ ինչ յամենայն զիրս գրեալ է զմանէ՛ 28 Իբրև մերձեցա՛ն ի գեղն յոր երթային, եւ նա պատճառէր՝ հեռագո՛յն եւս ուրեք երթալ 29 Եւ բռնադատեցին զնա՛՝ եւ ասեն Առ մե՛զ ազիր, զի ընդ երե՛կս է, եւ տարածամեալ է արա: Եւ եմո՛ւտ՝ ազանէլ անդ ընդ նոսա 30 Եւ եղև ի բազմելն նորա ընդ նոսա, առեալ զհացն՝ արինեա՛ց եբէկ՝ եւ է՛տ նոցա 31* Եւ նոցա՛ բացա՛ն աչք եւ ծանեա՛ն զնա. եւ նա՛ եղև ի նոցանէ՛ աներեւոյ յա՛ 32 Եւ ասեն ցմիմեանս Ո՛չ իսկ եւ սիրտք մեր ճկէին ի մեզ մինչ խաւսերն ընդ մեզ զճանապարհայն. եւ ո՛րպէս բանայր մեզ զգիրս: 33 Եւ յարուցեալ նոյնժամայն՝ դարձա՛ն յԵրուսաղէմ եւ գտին ժողովեալ զմետասանսն՝ եւ զորս ընդ նոսայն էին 34 եւ ասեն թէ՛ արդարեւ յարեա՛ւ Տէր՝ եւ երեւեցա՛ւ Սիմովնի: 35 Եւ նոքա պատմելի՛ն զայն որ առ ճանապարհայն, եւ թէ՛ զիա՛րդ ետ ծանաւթս նոցա ի բեկանել հացի: 36 Մինչդեռ զայն խաւսէին, ի նքն իսկ Յիսուս եկաց ի մէջ նոցա՛՝ եւ ասէ՛ ցնոսա Խաղաղութիւն ընդ ե՛ւս եմ՝ մի՛ երկնչիք: 37 Եւ զահի հարեալ՝ երկնչէին եւ համարէին ոգի՛ ինչ տեսանէ՛ 38 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Զի՞ խոռովեալ էք, եւ ընդէ՛ր խորհուրդք ելանեն ի սիրտս ձեր 39 Տեսէ՛ք զձեռս իմ եւ զոտս զի ես՝ նոյն եմ. շաւշափեցէ՛ք զիս՝ եւ տեսէ՛ք զի ոգի՛ մարմին եւ ոսկերս ո՛չ ունի որպէս զիս տեսանէք զի ունիմ 40 Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռսն եւ զոտս

27 41 Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային ի խնդութենէն եւ զարմացեալ էին, ասէ՛ ցնոսա. Ունի՞ք ինչ կերակուր աստ: 42 Եւ նոքա ետուն նմա ձկան խորովելոյ մասն եւ խորի սխ մեղու: 43 Եւ առ՝ եկէ՛ր առաջի նոցա, եւ զմնացորդսն է՛տ ցնոսա 44 Եւ ասէ՛ ցնոսա. Ա՛յս բանք են զոր խաւսեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզն էի, թէ պա՛րտ է լնո՛ւլ ամենայն գրելոցն յարեանս Մովսիսի եւ ի մարգարէս, եւ ի սաղմոսն վասն իմ: 45 Յայնժամ եբաց զմիտս նոցա՛՝ իմանալ զգիրս 46 Եւ ասէ՛ ցնոսա, ա՛յսպէս պա՛րտ էր չարչարել Քրիստոսի եւ յառնել ի մեռելոց յաւուր երրորդի 47 եւ քարոզել յանուն նորա ապաշխարութիւն եւ թողութիւն մեղաց յամենայն ազգս սկսեալ յԵրուսաղէմէ՛ 48 եւ դո՛ւք էք վկայք այսոցիկ 49 Եւ ահա ես առաքե՛մ զաւետիս հար իմոյ ի եւ դուք՝ նստարո՛ւք ի քաղաքիս յԵրուսաղէմ մինչեւ զգե՛նուցո՛ւք զարութիւն ի բարձանց 50 Եհա՛ն գնոսա՛՝ մինչեւ ի Բեթանիա. եւ ամբարձեալ զձեռս իւր արինեա՛ց ցնոսա 51 Եւ եղև յարինելն նորա զնոսա մեկնեցաւ ի նոցանէ՛, եւ վերանա՛յր յերկինս: 52 Եւ նոցա երկի՛ր պագեալ նմա՛՝ դարձա՛ն յԵրուսաղէմ ուրախութեամբ մեծաւ: 53 Եւ էին հանապա՛զ ի տաճարին, գովէին եւ արինէի՛ն զԱստուած

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՅ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ա.

բ—կ 1 Ա Ի սկզբանէ էր բանն եւ բանն էր առ Աստուած եւ Աստուած էր բանն: 2 Նա՛ էր իսկզբանէ առ Աստուած: 3 Ամենայն ինչ՝ նովա՛ւ եղեւ եւ առանց նորա եղեւ եւ ո՛չ ինչ՝ որ ինչ եղեւ: 4 Նովաւ կեա՛նք էր, եւ կեանքն՝ էր լո՛յս մարդկան 5 եւ լոյսն՝ ի խաւարի անդ՝ լուսաւո՛րէր եւ խաւար՝ նմա՛ն չէր եղեւ հաստ:

Բ 6 Եղեւ այր մի առաքեալ յԱստուծոյ անուն նմա Յովհաննէս: 7 Սա՛ է կնի ի վկայութիւն զի վկայեցէ՛ վասն լուսոյն. զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ: 8 Ո՛չ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեցէ՛ վասն լուսոյն: 9 Է՛ր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւո՛ր առնէ զամենայն մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհի 10 Յաշխարհի՛ էր, եւ աշխարհ նովա՛ւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա՛ն չ՛ ծանեաւ: 11 Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա՛ն չ՛ ընկալան 12 Իսկ որք ընկալան զնա, է՛տ նոցա իշխանութիւն որդի՛ս Աստուծոյ լինել որոց հաւատասցեն յանուն նորա: 13 Ոյք ո՛չ յարենէ, եւ ո՛չ ի կամաց մարմնոյ, եւ ո՛չ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնաւ: 14 Եւ բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ: Եւ Տեսա՛ք զփառս նորա զփառս իբրեւ զմիածնի՛ առ ի հարեւ լի՛ շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: 15 Յովհաննէս վկայէ՛ վասն նորա, աղաղակեա՛ց եւ ասէ. Սա՛ է՛ զորմէ ասէի, որ զկնի իմ գալոցն էր, առաջի իմ եղեւ, զի նա՛ իս քան զիս էր: 16 Զի ի լուսենէ անտի նորա մեք ամենեքին առա՛ք շնո՛ր ըստ փոխանակ շնորհաց: 17 Զի արեւնքն ի ձեռն Մովսիսի տուան շնորհքն եւ ճշմարտութիւնն ի ձեռն Յիսուսի՛ Քրիստոսի եղեն 18 ԶԱստուած ո՛չ որ ետես երբէք, բայց միածինն որդի՛ որ է ի ծո՛ց հա՛ւր՝ նա՛ պատմեաց: 19 Եւ ա՛յս է վկայութիւնն Յովհաննէս, յորժամ առաքեցին առ նա հրեայքն յԵրուսաղէմէ՛ քահանայս եւ ղէտացիս զի հարցցեն զնա՛ թէ՛ Դու ո՛՛ ես: 20 Եւ խոստովան եղեւ՝ եւ ո՛չ ուրացաւ եւ խոստովա՛ն եղեւ եթէ՛ ես՝ ո՛չ եմ Քրիստոսն: 21 Եւ հարցին զնա. Իսկ՝ ո՛վ ես դու Եղիա՛՛ ես: Եւ ասէ. Ո՛չ եմ: Իսկ՝ մարգարէ՛ն ես դու: Պատասխանի՛ ետ, թէ՛. Ո՛չ: 22 Իսկ՝ ասա՛ մեզ, դու ո՛վ ես, զի պատասխանի՛ տարցուք որոց առաքեցինն զմեզ. զի՛ ասես վասն քո: 23 Ասէ. Ես՝ ձայն բարբառոյ յանապատի, ուղի՛ ղ արարէք զանապարհն Տեառն, որպէս ասա՛ց Եսայի մարգարէ: 24 Եւ որք առաքեցանն՝ ի փարիսեցոց անտի էին: 25 Հարցին զնա՛՛ եւ ասեն. Իսկ՝ զի՛ մկրտես՝ եթէ՛ դու չե՛ս Քրիստոսն եւ ո՛չ Եղիա, եւ ո՛չ մարգարէ: 26 Պատասխանի՛ ետ նոցա Յովհաննէս՝ եւ ասէ Ես՝ մկրտեմ զձեզ ջրո՛վ ի միջի ձերում կայ զոր դուքն ո՛չ զիտէք: 27 Որ զկնի իմ գալոցն է որում չե՛մ արժանի՛ եթէ՛ լուծից զխրացս կաւշկաց նորա: 28 Այս՝ ի Բեթաբրա՛ եղեւ յայնկոյս Յորդանանու, ուր էրն Յովհա՛ննէս՝ եւ մկրտէր:

բ—գ Գ 29 Ի վաղիւ անդր տեսանէ զՅիսուս զի գա՛յր առ նա՛ եւ ասէ. Ահաւասիկ գա՛նն Աստուծոյ՝ որ բառնայ զմեզս աշխարհի: 30 Սա՛ է՛ վասն որոյ եսն ասէի, զկնի իմ գալ, այր՝ որ առաջի իմ եղեւ, զի յառա՛ջ իսկ էր քան զիս: 31 Եւ ես՝ ո՛չ զիտէի զնա՛՛ այլ զի յայտնի լինիցի Իսրայելի, վասն ա՛յնորիկ եկի՛ ես ջրով մկրտել: 32 Վկայեաց Յովհա՛ննէս՝ եւ ասէ թէ՛ տեսանէի զհոգին՝ զի իջանէր իբրեւ զաղաւնի յերկնից եւ հանգչէ՛ր ի վերայ նորա: 33 Եւ ես՝ ո՛չ զիտէի զնա՛՛ այլ որ առաքեացն զիս մկրտել ջրով նա՛՛ ասաց զիս. Յոյր վերայ տեսանիցես զձոզին, զի իջանիցէ եւ հանգչիցի ի վերայ նորա, նա՛ է՛ որ մկրտէ ձոզովն Սրբով: 34 Եւ ես՝ տեսի, եւ վկայեցի՛ եթէ՛ սա՛ է՛ որդին Աստուծոյ:

բ—դ Դ 35 Ի վաղիւ անդր կա՛յր Յովհաննէս, եւ յաշակերտաց անտի նորա՛՛ երկու: 36 Եւ նայեցեալ ընդ Յիսուսի զի զգնայր, ասէ. Ահա՛ ւասիկ Քրիստոս գառն Աստուծոյ: 37 Լուա՛ն ի նմանէ երկու աշակերտքն՝ զի խաւսէր, եւ զնացի՛ն զհետ Յիսուսի: 38 Իբրեւ դարձաւ Յիսուս, եւ ետես զնոսա՛՛ զի երթային զհետ նորա ասէ զնոսա. Զի՛նչ խնդրէք: Սոքա ասեն զնա. Ռա՛ բքի, որ թարգմանեալ կոչի՛ վարդապետ, Ո՛ր ես արթեվանք քո: 39 Ասէ զնոսա. Եկա՛յք եւ տեսէ՛ք: Եկին եւ տեսին՝ ուր էին արթեվանք նորա եւ առ նմա՛՛ ազան ա՛յն ար, զի ժա՛մ էր իբրեւ տասներորդ: 40 Է՛ր Անդրէ՛աս՝ եղբայր Միմովնի վիմի՛ մի յերկուց անտի որ լուանն ի Յովհաննէ՛ եւ զնացին զկնի նորա:

41 Գտանէ՛ սա՛ նախ զեղբա՛յր իւր զՄիմովն եւ ասէ զնա. Գտա՛ք զմեսիայն՝ որ թարգմանի Քրիստոսն: 42 Սա՛՛ ած զնա առ Յիսուս: Հայեցեալ ընդ նա Յիսուսի՛՛ ասէ Դո՛ւ ես Մի՛մովն որդի Յովհաննէս, դու կոչեցի՛ս Կե՛ փաս որ թարգմանի՛ Պետրոս: բ—ե 43 Ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել ի Գալիլէա գտանէ զՓիլիպպոս, եւ ասէ զնա Յիսուս. Ե՛կ զկնի իմ: 44 Եւ էր Փիլիպպոս ի Բեթսայիդայ, ի քաղաքէ Անդրեայ եւ Պետրոսի: 45 Գտանէ՛ Փիլիպպոս զՆաթանայէ, եւ ասէ զնա. Զորմէ գրեաց Մովսէս յարեւսն եւ մարգարէքն գտա՛ք զՅիսուս զորդի Յովսէփայ ի Նազարեթ: 46 Ասէ զնա Նաթանայէ. Իսկ ի Նազարեթ՝ մա՛րթ ինչ իցէ բարւո յիմիք լինել: Ասէ

ցնա Փիլիպպոս. Ե՛կ եւ տե՛ւ: 47 Իբրեւ ետես Յիսուս զՆաթանայէլ զի գա՛յր առ նա ասե՛ վասն նորա. Ահա՛ արդարեւ Իսրայէլացի, յորում նենգութիւն ո՛չ գոյ 48 Ասէ ցնա Նաթանայէլ. Ուստի՛ ճանաչես զիս Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա Մինչչէ՛ւ էր Փիլիպպոսի կոչեցեալ զքեզ՝ զի էիր ի ներքոյ թզենւոյն տեսի՛ զքեզ: 49 Պատասխանի ետ նմա Նաթանայէլ՝ եւ ասէ Ռա՛ բբի՛ դու ես որդի Աստուծոյ դո՛ւ ես թագաւորն Իսրայէլի: 50 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ Փոխանակ զի ասացի՛ քեզ՝ թէ տեսի ի ներքոյ թզենւոյն՝ հաւատաս, մեծամե՛ծ եա քան զայս տեսցես: 51 Եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ամէն՝ ասե՛մ տեսանիցէք զերկինս բացեալ, եւ զիրեշտակս Աստուծոյ՝ զի ելանիցեն եւ իջանիցեն ի վերայ որդոյ մարդոյ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Բ.

1 Եւ յառ՛ւրս երրորդի, հարսանի՛ք էին ի Կանա զալիլէացոց եւ ա՛նդ էր մայրն Յիսուսի: 2 Կոչեցա՛ւ եւ Յիսուս եւ աշակերտքն նորա ի հարսանիսն 3 Եւ ի պակասել զինւոյն, ասէ մայրն ցՅիսուս. Գինի՛ ո՛չ ունիւ: 4 Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Զի՛ կայ ի՛մ եւ քո՛ կի՛ն դու, չե՛ւ է հասեալ ժամանակ իմ 5 Ասէ մայրն նորա ցսպասաւորսն. Որ զինչ ասիցէ՛ ձեզ՝ արասջի՛ք 6 Ա՛նդ էին թակոյկք կճեայք վեց՝ ըստ սրբութեանն հրէից տանէին մի՛ մի ի նոցանէ մա՛րս երկուս կամ երիս 7 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Լցէ՛ք զթակոյ՛կս ջրով Եւ լցի՛ն զնոսա մինչեւ ի վեր: 8 Եւ ասէ ցնոսա. Արդ՛ առէ՛ք եւ բերէ՛ք տաճարապետիդ Եւ նոքա բերին: 9 Եւ իբրեւ ճաշակեաց տաճարապետն զջուրն զինի՛ եղեալ եւ ո՛չ զհտէր ուստի իցէ բայց սպասաւորքն՝ զհտէին որք արկին զջուրն: Խաւսի՛ ընդ փեսային տաճարապետն, 10 եւ ասէ. Ամենայն մարդ՝ զանոյ՛ զինի յառաջագոյն պաշտէ. եւ յորժամ արբենան, յա՛յնժամ զյոռին. դու՛ պահեցեր զանոյ՛ զինիդ մինչեւ ցայժմ: 11 Զա՛յս արար սկիզբն նշանաց Յիսուս ի Կանա զալիլէացոց եւ յայտնեա՛ց զփառս իւր. եւ հաւատացի՛ն ի նա աշակերտքն նորա: Բ—է 12 Յետ այսորիկ է՛ջ Յիսուս ի Կափառնաւում ինքն եւ մա՛յր իւր, եւ եղբարք իւր. եւ ա՛նդ լինէր՝ ո՛չ բազում ինչ աւուրս: 13 Եւ էր՝ մե՛րձ Զատիկն հրէից, եւ է՛լ Յիսուս յԵրուսաղէմ Է 14 Եւ եգիտ ի տաճարին՝ զի վաճառէին զարջառս եւ զոչխարս եւ զաղանիս եւ զլումայափողոսն որ նստէին 15 Եւ արար խարազան չուանեայ, եւ եհա՛ն զամենեսին ի տաճարէն զոչխարսն եւ զարջառս, եւ զպղինձս հատավաճառացն՝ ցրուեա՛ց եւ զսեղանսն կործանեա՛ց 16 Եւ որ զաղանիսն վաճառէին՝ ասէ ցնոսա Առէ՛ք զայդ աստի, եւ մի՛ առնէք զտուն հաւր իմոյ՝ տուն վաճառի 17 Ապա յիշեցին աշակերտքն նորա՝ թէ գրեալ Նախանձ տան քո կերիցէ զիս 18 Պատասխանի՛ ետուն հրէայքն՝ եւ ասեն ցնա Զի՛նչ նշան ցուցանես դու մեզ զի զայդ առնես: 19 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա Քակեցէ՛ք զտաճարդ զայդ, եւ զերիս աւուրս կանգնեցի՛ց զդա: 20 Ասեն ցնա հրէայքն. Զքառասուն եւ զվե՛ց ամ շինեցաւ տաճարս այս եւ դու՛ զերիս աւուրս կանգնե՛ս զդա: 21 Բայց նա՛ ասէր վասն տաճարի՛ մարմնոյ իւրոյ 22 Իսկ յորժամ յարեան ի մեռելոց յիշեցին աշակերտքն նորա, թէ ա՛յս է զոր ասացն եւ հաւատացի՛ն զորոյն՝ եւ բանին զոր ասաց Յիսուս Ա գ—կ 23 Եւ իբրեւ էր Յերուսաղէմ ի Զատիկն ի տաւնի բազումք հաւատացին յանուն նորա զի տեսանէին զնշանսն՝ զոր առնէր: 24 Բայց ինքն Յիսուս ո՛չ հաւատայր զանձն նոցա. քանզի ինքն զհտէր զամենայն 25 եւ զի ո՛չ էր պիտոյ՝ եթէ որ վկայեցէ վասն մարդոյ զի ինքն իսկ՝ զհտէր զինչ կրէր ի մարդն

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Գ.

Ը 1 Եւ էր՝ ա՛յր մի ի փարիսեցոց անտի՛ Նիկողեմոս անուն նորա իշխա՛ն հրէից 2 Սա՛ եկն առ նա զիշերի՛ եւ ասէ ցնա. Ռա՛ բբի՛ զիտեմք թէ յԱստուծոյ եկեալ ես վարդապետ զի ո՛չ որ կարէ զայդ նշանս առնել՝ զոր դուր առնես. եթէ ոչ Աստուած իցէ ընդ նմա 3 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա Ամէն ամէն ասե՛մ քեզ եթէ ոչ որք ծնցի ի վերստին ո՛չ կարէ տեսնել զարքայութիւն Աստուծոյ: 4 Ասէ ցնա Նիկողեմոս. Զիա՛րդ կարէ մարդ ծնանել որ ծնեալն իցէ միեթէ՛ մա՛րթ ինչ իցէ անդրէն յորովայն մաւր իւրոյ կրկին մտանել՝ եւ ծնանել 5 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ Ամէն ամէն ասե՛մ քեզ եթէ ոչ որք ծնցի ի ջրոյ՛ն եւ ի հոգւոյ ո՛չ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ 6 Զի ծնեալն ի մարմնոյ՛ մարմին է եւ ծնեալն ի հոգւոյ՛ հոգի է 7 Դու՛ մի զարմանար, թէ ասացի՛ քեզ՝ պա՛րս է ձեզ ծնանել վերստին 8 Զի հողմ՛ ուր կամի շնչէ՛. եւ զձայն նորա լսես. այլ ո՛չ զիտես ուստի՛ զայ՛ կամ յո՛ւ երթայ սոյնպէս՝ եւ ամենայն ծնեալն ի հոգւոյն: 9 Պատասխանի ետ Նիկողեմոս՝ եւ ասէ ցնա Զիա՛րդ մարթի այդմ լինէ: 10 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա Դու ես

վարդապետ Իսրայելի՝ եւ զայդ՝ ո՛չ զիտես 11 Ամէն ամէն ասեմ քեզ զի գոր ինչ զիտեմք՝ խաւսիմք եւ գոր տեսաք՝ վկայեմք եւ զվկայութիւնն մեր ո՛չ ընդունիք: 12 Իսկ արդ՝ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ եւ ո՛չ հաւատայք. զիա՛րդ եթէ զերկնաւորսն ասացից՝ հաւատայցէք Բ դ—բ 13 Եւ ո՛չ ո՛ք յերկինս ել եթէ ո՛չ որ է՝ ջն յերկնից որդին մարդոյ՝ որ է՛ն յերկինս 14 Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զա՛ւձն յանապատին նո՛յնպէս բարձրանալ պա՛րտ է որդւոյ մարդոյ 15 Զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՛ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս 16 Զի ա՛յնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ մինչեւ գորդին իւր միածին ետ զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՛ մի՛ կորիցէ այլ ընկալցի՛ զկեանսն յաւիտենականս 17 Զի ո՛չ առաքեաց Աստուած գորդի իւր յաշխարհ՝ թէ դատեսցի զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ նովաւ: 18 Որ հաւատա՛յ ի նա՛ ո՛չ դատապարտեսցի եւ որ ո՛չ հաւատայ ի նա՛ արդէ՛ն իսկ դատապարտեալ զի ո՛չ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյն Աստուծոյ 19 Եւ ա՛յս իսկ է դատաստան. զի լոյս եկն յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զիսաւա՛ր առաւել քան զլոյս զի էին գործք իւրեանց չարութեան: 20 Զի ամենայն որ զչա՛ր գործէ՛ ատեալ զլոյս եւ ո՛չ զայ առ լոյսն զի մի՛ յանդիմանեսցին գործք նորա 21 Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն զա՛յ առ լոյսն. զի յայտնի լիցին գործք նորա՛ թէ Աստուծով գործեցան: Գ 22 Յետ այսորիկ ե՛կն Յիսուս եւ աշակերտք նորա յերկիրն հրեաստանի եւ ա՛նդ շրջէր նոքաւք հանդերձ եւ մկրտէր

Թ 23 Մկրտէր եւ Յովհա՛ննէս ի Յայենովն մե՛րձ առ Սաղիմ, զի ջուրք բազումք էին անդ եւ զային՝ եւ մկրտէին 24 Զի չէ՛ւեւս էր արկեալ զՅովհա՛ննէս ի բանտ:

Ժ 25 Եւ եղև խնդիր յաշակերտացն Յովհաննու ընդ հրէի՛ վասն սրբութեան 26 Եկին առ Յովհաննէս՝ եւ ասէն ցնա. Ռա՛բբի, որ էրն ընդ քեզ յայնկոյս Յորդանանու, որում դուն վկայեցեր, ահաւասիկ նա՛ մկրտէ՛ եւ ամենէքին գան առ նա: 27 Պատասխանի ետ Յովհաննէս՝ եւ ասէ Ո՛չ կարէ մարդ առնուլ յանձնէ՛ եւ ո՛չ ինչ եթէ ո՛չ իցէ տուեալ նմա յերկնից ի վերուստ 28 Դուք ձեզէ՛ն վկայէք ինձ զի ասացի ձեզ՝ թէ չէ՛մ ես Քրիստոսն այլ թէ առաքեալ եմ առաջի նորա 29 Որ ունի հարսն, նա՛ է փեսայ. իսկ բարեկամ փեսային՝ որ կայ եւ լսէ նմա, ուրախութեամբ ուրախ լինի վասն ձայնի փեսային Արդ՝ այս ուրախութիւն որ իմս է լցեալ է 30 Նմա պարտ է աճել, եւ ինձ մեղմանալ: 31 Որ ի վերուստն զա՛յ ի վերոյ՛ է քան զամենայն, որ յերկրէ աստի է, յերկրէ՛ է՛ եւ յերկրէ՛ խաւսի 32 Որ յերկնիցն զայ, գոր ինչ ետես եւ գոր լուա, վկայէ՛. եւ զվկայութիւն նորա ո՛չ ոք ընդունի: 33 Որ ընդունի զվկայութիւն նորա՛ կնքեաց թէ Աստուած ճշմարիտ է 34 Զի գոր Աստուածն առաքեաց զբա՛նս Աստուծոյ խաւսի զի ո՛չ եթէ չափով տայ Աստուած զհոգին 35 Հայր սիրէ՛ գորդի, եւ զամենայն ինչ՝ ե՛տ ի ձեռս նորա 36 Որ հաւատայ յորդի, ընդունի՛ զկեանսն յաւիտենականս եւ որ ո՛չ հնազանդի որդւոյ, ո՛չ տեսցէ զկեանս այլ բարկութիւն Աստուծոյ մնայ ի վերայ նորա

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Դ.

դ—դ 1 Իբրևս զիտաց Յիսուս՝ եթէ լուան փարիսեցիքն՝ եթէ Յիսուս բազում աշակերտս առնէւ մկրտէ քան զՅովհաննէս. 2 քանզի ո՛չ եթէ Յիսուս ինքնին մկրտէր այլ աշակերտքն նորա 3 Եթող զՀրեաստան երկիր. եւ եկն միւսանգամ ի Գալիլեա 4 Եւ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա
ԺԱ 5 Գա՛յ նա ի քաղաք մի սամարացւոց՝ որում անուն էր Սեքար մե՛րձ ի գեղն գոր ետ Յակովբ որդւոյ իւրում Յովսեփայ: 6 Եւ ա՛նդ էր աղբեր մի Յակովբայ: Եւ Յիսուս վաստակեալ ի ճանապարհէն նստէր ի վերայ աղբերն, եւ էր ժա՛մ իբրևս վեցերոյրդ 7 Գայ կին մի ի Սամարեայ հանել ջուր Ասէ ցնա Յիսուս. Տո՛ւր ինձ ըմպել: 8 Զի աշակերտքն նորա երթեալ էին ի քաղաք անդր՝ զի կերակուրս գնեսցէ: 9 Ասէ ցնա կինն սամարացի. Դու՛ որ հրէա՛յդ ես, զիա՛րդ յինէն ըմպել լ խնդրես ի կնոջէ սամարացւոյ Զի ոչ երբէք խառնակին հրէայք ընդ սամարացիս: 10 Պատասխանի՛ ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ Եթէ՛ զիտէի՛ր դու զպարգեւսն Աստուծոյ եւ ո՛վ է՛ որ ասեղ ցքեզ թէ տուր ինձ ըմպել դո՛ւ արդէր խնդրէիր ի նմանէ եւ տա՛յր քեզ ջուր կենդանի 11 Ասէ ցնա կինն. Տէր՝ դու քանզի եւ դոյլ իսկ ո՛չ ունիս եւ ջրհորս խոր իսկ արդ՝ ուստի ունիցիս զջուրն կենդանի: 12 Մի՛ թէ դու մեծ ինչ ոք իցես քան զհայրն մեր Յակովբ՝ որ զայս ջրհոր ետ մեզեւ ինքն աստի արբ՝ եւ որդիք նորա, եւ խաշինք նորա: 13 Պատասխանի՛ ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ Ամենայն որ ըմպէ՛ ի ջրոյ յայդմանէ, միւսանգամ ծարաւէ՛. բայց որ ըմպէ ի ջրոյն գոր եւ տաց նմա մի՛ ծարաւեսցէ յաւիտեան: 14 Այլ ջուրն գոր եւ տաց նմա, եղիցի նմա աղբեր ջրոյ բոխելոյ ի կեանսն յաւիտենականս: 15 Ասէ ցնա կինն. Տէր՝ տո՛ւր ինձ զջուրն զայն զի մի՛ ծարաւեցից՝ եւ մի՛ եկից այսր հանել ջուր 16 Ասէ ցնա Յիսուս. Ե՛րթ կոչեա զայր քո՛ եւ ե՛կ այսր: 17 Պատասխանի՛ ետ նմա կինն՝ եւ ասէ Զի՛ք իմ այր: Ասէ ցնա Յիսուս. Բարւո՛ք ասացեր թէ

չի՛ք իմ այր. 18 զի հի՛նգ այր փոխեալ է քո, եւ զոր այժմ ունիս՝ չէ՛ քո այր զայդ արդար ասացեր: 19 Ասէ՛ ցնա կինն. Տէր՝ թուի ինձ թէ մարգարէ՛ իցես դու 20 Հարքն մեր ի լերի՛նս յայսմիկ երկիր պագին եւ դուք ասէք թէ յԵրուսաղէմ եւեթ՝ է՛ տեղի ուր արժան իցէ երկիր պագանել 21 Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Կի՛ն դու՛ հաւատա՛ ինձ, զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ո՛չ ի լերինս յայսմիկ եւ ո՛չ յԵրուսաղէմ երկիր պագանիցեն հար 22 Դուք երկիր պագանէք՝ որում ո՛չն գիտէք մէք երկիր պագանէմք որում գիտէ՛ մքն զի փրկութիւն ի հրէից է 23 Այլ եկեսցէ ժամանակ, եւ ա՛յժմ իսկ յորժամ ճշմարիտքն երկրպագուք՝ երկիր պագանիցեն հար՝ հոգւո՛վ եւ ճշմարտութեամբ քանզի եւ հայր՝ այնպիսի՛ երկրպագուս իւր ինդրէ դ—ե 24 Հոգի՛ է Աստուած, եւ երկրպագուացն նորա՛ հոգւո՛վ եւ ճշմարտութեամբ պա՛րտ է երկի՛ր պագանել 25 Ասէ՛ ցնա կինն, գիտեմ զի մեասիա զա՛յ՝ անուանեալն Քրիստոս. յորժամ եկեսցէ նա՛ պատմեսցէ մեզ զամենայն 26 Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Ե՛ս եմ, որ խաւսիմս ընդ քեզ 27 Եւ յա՛յն բան եկին աշակերտքն նորա եւ զարմանայի՛ն զի ընդ կնոջն խաւսեր բայց ո՛չոք ասաց ի նոցանէ թէ զի՛նչ ինդրես կամ զի՛նչ խաւսիս ընդ դմար 28 Եթո՛ղ կինն զսափորն իւր՝ եւ չոգաւ ի քաղաքն, եւ ասէ՛ ցմարդիկն 29 Եկայք տեսէ՛ք զայր մի որ ասաց ինձ զամենայն՝ որ ինչ ի՛մ գործեալ մի թէ՛ նա՛ իցէ Քրիստոսն 30 Ելին ի քաղաքէն՝ եւ գայի՛ն առ նա 32 Եւ մինչչե՛ւ եկեալ էին նոքա աղաչէին զնա աշակերտքն եւ ասէին Ռա՛բբի՛՛ հա՛ց կեր 32 Նա՛ ասէ՛ ցնոսա. Ես՛ կերակո՛ւր ունիմ ուտել զոր դուքն ո՛չ գիտէք: 33 Ասէին աշակերտքն ընդ միմեանս Մի՛ թէ՛ եբէ՛ր ինչ ոք դմա ուտել 34 Ասէ՛ ցնոսա Յիսուս. Իմ կերակուր ա՛յն է զի արարի՛ց զկամս այնորիկ որ առաքեացն զիս եւ կատարեցի՛ց զգործն նորա 35 Ո՛չ դուք ասէք եթէ ա՛յլ եւս չոք ք ամիսք են՝ եւ հո՛ւնձք զան սհաւասիկ ես՝ ասե՛մ ամբարձէք զա՛յս ձեր եւ տեսէ՛ք զարտորայն, զի սպիտակացեալ են՝ եւ ի հո՛ւնձս հասեալ 36 Եւ որ հնձէն՝ վա՛րձս առնու, եւ ժողովէ զպտուղ ի կեանսն յաիտենականս: Ջի որ սերմանէն՝ եւ որ հնձէ, հասարակաց ցնծացեն: 37 Յա՛յսմ իսկ է բանն ճշմարիտ. զի ա՛յլ է որ սերմանէ, եւ ա՛յլ է որ հնձէ 38 Ես առաքեցի զձեզ հնձել՝ զոր ո՛չ դուք սերմանեցէք այլք վաստակեցին, եւ դուք ի վաստակս նոցա մտէք 39 Եւ ի քաղաքէն յայնմանէ սամարացոց՝ բազումք հաւատացին ի նա, վասն բանի կնոջն վկայելոյ՝ եթէ ասաց ինձ զամենայն որ ինչ իմ գործեալ էր 40 Իսկ իբրեւ եկի՛ն առ նա սամարացիքն, աղաչէին զնա լինել լ առ նոսա Եւ եղեւ անդ առ իւրս երկուս 41 Եւ եւս բազումք հաւատացին ի նա վասն բանին նորա 42 Եւ ասէին ցկինն թէ ո՛չ այտուհետեւ վասն քո խաւսիցդ հաւատամք. զի մեզէ՛ն իսկ լուսք ի դմանէ եւ գիտեմք եթէ դա՛ է ճշմարտի փրկիչ աշխարհաց դ—գ 43 Եւ յետ երկուց աւուրց ե՛լ անտի եւ զնա՛ց ի Գալիլեա 44 Ջի ինքն իսկ Յիսուս վկայեաց եթէ մարգարէ յիւրում զաւառի պատիւ ո՛չ ունի: 45 Այլ յորժամ եկն նա ի Գալիլեա ընկալա՛ն զնա զալիլեացիքն զի տեսեալ եւս էր զամենայն նշանսն զոր արար յԵրուսաղէմ ի տանին քանզի եւ նոքա՛՛ եկեալ էին ի տանն 46 Ե՛կն դարձեալ ի Կանա զալիլեացոց՝ ուր արար զջուրն գինի եւ ա՛նդ էր:

ԺԲ Թագաւորա՛ զն մի, որոյ որդի նորա հիւս՛նդ կայր ի Կափառնաւում 47 Նա՛ իբրեւ լուս, եթէ Յիսուս եկեալ է ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա, ե՛կն առ նա, եւ աղաչէր զի իջցէ եւ բժշկեսցէ՛ զորդի նորա քանզի մե՛րձ էր ի մեռանել: 48 Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Եթէ ոչ նշանս ինչ եւ արուեստս տեսանէք ո՛չ հաւատայք: 49 Ասէ՛ ցնա թագաւորագն. Տէր՝ է՛ջ մինչչե՛ւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ: 50 Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Ե՛րթ, որդին քո կենդանի՛ է Եւ հաւատաց այրն բանին զոր ասաց նմա Յիսուս եւ զնա՛ց: 51 Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդառաջ եղեն նմա ծառայքն նորա. աւետիս ետուն՝ եւ ասեն թէ մանուկն նորա կենդանի՛ է 52 Հարցանէ՛ր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ապաքինեաց: Եւ ասեն ցնա. Երէ՛կ յեթներո՛րդ ժամու եթող զնա ջերմն 53 Գիտաց հայրն նորա՛ թէ յայնմ ժամու՛ յորում ասացն ցնա Յիսուս թէ որդին քո կենդանի եւ հաւատաց ինքն եւ ամենայն տուն իւր 54 Չայս դարձեալ երկրո՛րդ նշա՛ն արար Յիսուս՝ եկեալ ի Հրէաստանէ ի Գալիլեա

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ե.

գ—է 1 Յետ այսորիկ տա՛ւն էր հրէից եւ էլ Յիսուս յԵրուսաղէմ 2 Եւ էր յԵրուսաղէմ ի Պրոքատիկէ աւագանին՝ որ կոչէր եբրայեցերէն Բեթթեզդա հի՛նգ սրահ: 3 Յորս անկեալ դներ բազմութիւն յոյժ հիւանդաց կուրաց, կաղաց, գաւսացելոց, որ ա՛կն ունէին ջրոցն յուզելոյ 4 Եւ հրէշտակ Տեառն ըստ ժամանակի իջանէր յաւագանն՝ եւ յուզէր զջուրսն եւ որ նա՛խ ի շարժումն ջուրցն իջանէր՝ բժշկէ՛ք ո՛չ ունելով նշան հիւանդութեան:

ԺԳ 5 Է. Եւ ա՛նդ էր ա՛յր մի՛ որոյ երեսո՛ւն եւ ո՛ւր ա՛մ էր ի հիւանդութեան իւրում 6 Ձնա իբրեւ ետես Յիսուս՝ զի անկեալ դներ, եւ գիտաց թէ բազում ժամանակք են այնուհետեւ, ասէ՛ ցնա. Կամի՛ս ողջ լինել: 7

Պատասխանի ետ նմա հիւանդն Տէր՝ ո՛չ գոք ունիմ թէ յորժամ ջուրքն յուզիցին՝ արկցէ զիս յաւագանն եւ մինչ ես դանդաղիմ, ա՛յլ որ քան զիս յառաջագոյն իջանէ 8 Ասէ ցնա Յիսուս. Արի՛ ա՛ն զմահիճս քո՛՝ եւ գնա՛: 9 Եւ ողջացա՛ւ այրն եւ յարեալ, ա՛ն զմահիճս իւր՝ եւ շրջէր եւ էր շաքա՛ թ յաւուրն յայնմիկ 10 Ասէն հրեայքն ցթշկեալն. Շաքա՛ թ է, եւ ո՛չ էր արժան առնուլ քեզ զմահիճս քո 11 Պատասխանի ետ նոցա՛՝ եւ ասէ Որ բժշկեացն զիս, նա՛՝ ասաց զիս՝ ա՛ն զմահիճս քո եւ գնա՛: 12 Հարցին ցնա՛՝ եւ ասէն. Ո՛վ է այրն որ ասացն ցթեզ Ա՛ն զմահիճս քո եւ շրջեա՛ց 13 Եւ բժշկեալն ո՛չ զհտէր թէ ո՛վ իցէ քանզի Յիսուս խո՛յս ետ վասն ամբոյսին ի տեղուջէ անտի: 14 Յետ այսորիկ գտանէ գնա Յիսուս ի տաճարին եւ ասէ ցնա. Ահաւաղիկ ողջացար, մի՛՝ եւս մեղանչէր. զի մի՛՝ չար եւս ինչ լինիցի քեզ 15 Գնա՛ց այրն՝ եւ պատմեաց հրէիցն եթէ Յիսուս էր՝ որ բժշկեացն զիս: 16 Եւ վասն այնորիկ հալածէին զՅիսուս հրեայք զի զա՛յն առնէր ի շաքաթո՛ւ: 17 Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա. Հայր իմ մինչեւ ցայժմ գործէ, եւ ե՛ս գործեմ: 18 Վասն այնորիկ առաւել խնդրէին հրեայքն սպանանել զնա. Զի ո՛չ միայն լուծանէր զշաքաթս այլ եւ հա՛յր իւր կոչէր զԱստուած եւ հաւասա՛ր առնէր զանձն Աստուծոյ:

ԺԴ դ—կ 19 Պատասխանի՛՝ ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա Ամէն ամէն ասէ՛մ ո՛չ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ եւ ո՛չ ինչ եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ զի գոր նայն առնէ, գնոյն եւ որդի՛ն նմին նման գործէ 20 Զի հայր սիրէ որդի, եւ զամենայն ինչ ցուցանէ նմա՛՝ գոր ինքն առնէ Եւ մեծամե՛ծս եւս քան զայնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք 21 Զի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ նոյնպէս եւ որդի՛՝ գորս կամի կենդանի առնէ 22 Եւ ո՛չ էթէ հայր դատի գոք՝ այլ զամենայն դատաստանն ետ որդոյ յիւրոյ 23 զի ամենեքեա՛ն պատուեսցեն զորդի որպէս պատուեն զհայրն: Որ ո՛չ պատուէ զորդին, ո՛չ պատուէ զհայր զառաքիչն նորա: 24 Ամէն ամէն ասէ՛մ զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ ա՛յնմ որ առաքեացն զիս ընդունի զկեանսն յաւիտենականս եւ ի դատաստան ո՛չ մտանէ՛ այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս 25 Ամէն ամէն ասէ՛մ զի զա՛յ ժամանակ՝ եւ արդէն իսկ է յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք լսիցեն՝ կեցցեն: 26 Զի որպէս հա՛յր ունի կեա՛նս յանձին իւրում նո՛յնպէս ետ եւ որդոյ՛ն ունել կեա՛նս յանձին իւրում 27 Եւ իշխանութի՛նս ետ նմա դատաստա՛նս առնել Եւ զի որդի մարդոյ է 28 ընդ այն զի՛՝ զարմանայք Զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորում ամենեքին որ ի գերեզմանս կայցեն լուիցեն՝ ն ձայնի նորա, 29 եւ եկեսցեն՝ ն արտաքս որոց զբարիս գործեալ իցէ՛ ի յարութի՛նս կենաց եւ որոց զչա՛ր արարեալ իցէ՛ ի յարութիւնս դատաստանաց 30 Ո՛չ կարեմ ես յանձնէ առնել՝ եւ ո՛չ ինչ այլ որպէս լսէ՛մ՝ դատիմ եւ դատաստանն իմ արդա՛ր է: Զի ո՛չ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկա՛մս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս Բ դ—բ 31 Եթէ՛՝ ե՛ս վկայեմ վասն իմ, վկայութիւն իմ չէ՛՝ ճշմարիտ: 32 Ա՛յլ է որ վկայէ վասն իմ եւ դուք զհտէր եթէ՛՝ ճշմարիտ է վկայութիւնն գոր վկայեաց վասն իմ 33 Դուք առաքեցէք առ Յովհաննէս եւ վկայեաց ճշմարտութեանն 34 Այլ ես՝ ո՛չ էթէ ի մարդկանէ՛՝ առնում վկայութիւնս այլ զա՛յս ասեմ զի դուք ապրեսցիք 35 Նա՛՝ էր ճրագն՝ որ լուցեալ էր եւ ծագեր եւ դուք կամեցարուք ցնծալ առ ժամանակ մի ի լոյս նորա 36 Այլ ես ունիմ վկայութիւնս մե՛ծս եւս քան զՅովհաննու զգործսն՝ գոր ետ զիս հայր՝ զի կատարեցից գնոսս նոքի՛նս իսկ գործքն գոր գործեմ՝ վկայեն վասն իմ եթէ հայր առաքեաց զիս: 37 Եւ որ առաքեա՛ցն զիս Հայր, նա՛՝ վկայեաց վասն իմ: Դուք ո՛չ զձայն նորա երբէք լուարուք եւ ո՛չ զտեսիլ նորա տեսէք 38 Եւ ո՛չ զբան նորա ունիք ի ձեզ բնալեալ. զի գոր նա առաքեաց դուք նմա ո՛չ հաւատայք: 39 Քննեցէ՛ք զգիրս զի դուք համարիք նոքա ւք ունել զկեանսն յաւիտենականս Եւ նոքի՛նս իսկ են որ վկայեն վասն իմ, որովք համարիքն ունել կեանս 40 Եւ դուք ո՛չ կամիք զա՛լ առ իս զի զկեանսն ունիցիք 41 Եւ փառս ի մարդկանէ ո՛չ առնում: 42 Այլ զհտէմ զձեզ զի զսէրն Աստուծոյ ո՛չ ունիք յանձինս 43 Եւ եկի յանունս հա՛յր իմոյ, եւ ո՛չ ընդունիք զիս եթէ այլ որք եկեսցէ յի՛ւր անունս գնա՛՝ ընդունիցիք 44 Զիա՛րդ կարէք դուք հաւատալ զի փառս ի միմեա՛նս առնում եւ զփառս զառ ի միո՛յնս Աստուծոյ ո՛չ խնդրէք: 45 Մի՛՝ համարիք եթէ ես չարախա՛ւս ինչ իցեմ զձեզ առ հաւր գո՛յն որ չարախա՛ւս կայ զձեզ՝ Մովսէ՛ս յոր դուքն յուսացեալ էք 46 Զի եթէ հաւատայիք դուք Մովսիսի հաւատայի՛ք արդէք եւ ինձ զի նա վասն իմ իսկ գրեաց 47 Զի եթէ նորա գրոցն ո՛չ հաւատայք զիա՛րդ իմոց բանիցս հաւատայցէք

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Զ

դ—գ 1 Յետ այսորիկ գնա՛ց Յիսուս յայնկոյս ծովուն զալիլեացոց Տիբերեայ 2 Եւ զհե՛տ երթայր նորա ժողովուրդ բազում զի տեսանէին զնշանսն՝ գոր առնէր ի վերայ հիւանդաց 3 Ե՛ւ ի լեառն Յիսուս, եւ ա՛նդ նստէր աշակերտաւքն հանդերձ 4 Եւ էր մե՛րձ Զատիկ տաւնն հրէից

ԺԵ 5 Բա՛րձ ի վեր զաչս իւր Յիսուս եւ ետես զի ժողովո՛ւրդ բազում զայր առ նա Ասէ ցՓիլիպպոս Ուստի՞
գնեսցուք հաց՝ զի կերիցեն դոքա 6 Ձայս ասէր փորձելո՛ւ վ՛ զնա Այլ ինքն զիտէ՛ր զինչ առնելոց էր 7
Պատասխանի ետ նմա Փիլի՛ պպոս Երկերի՛ ւր դահեկանի հաց չէ՛ դոցա բաւական թէպէտ եւ իւրաքանչի՛ ւր
ոք սակա՛ւ ինչ առնուցու։ 8 Ասէ՛ ցնա մի յաշակերտացն նորա Անդրէ՛ աս՝ եղբայր Սիմովնի՛ վիմի 9 Է՛ աստ՝
պատանեակ մի որ ունի հի՛ նգ նկանակ գարեղէն՝ եւ երկուս ձկունսայլ այն զի՛ նչ է առ ա յոչափ մարդիկդ։ 10
Ասէ Յիսուս Բազմեցուցէ՛ք զմարդիկդ Եւ էր խոտ յո՛ յժ ի տեղուջն եւ բազմեցան մարդիկն թուով իբրեւ հի՛ նգ
հազար։ 11 Եւ առ զհացն Յիսուս, եւ զոհացա՛ւ եւ բաշխեաց բազմականացն նոյնպէս եւ ի ձկանն որչափ եւ
կամեցան։ 12 Եւ իբրեւ յագեցան, ասէ ցաշակերտսն Ժողովեցէ՛ք զնշխարեալ կոտորսդ զի մի՛ ինչ կորիցէ։ 13
Ժողովեցին եւ լցին երկոտասան սակառի՛ զկոտորոցն՝ ի հինգ գարեղէն նկանակէ՛ անտի որ յաւելաւ ի
կերողացն։ 14 Իսկ մարդիկն՝ իբրեւ տեսին զնշանսն զոր արար ասէին, թէ սա՛ է ճշմարիտ մարգարէն՝ որ
գալո՛ց էր յաշխարհ։ 15 Յիսուս իբրեւ զիտաց եթէ՛ գալոց են յափշտակել զնա զի արասցեն զնա թագաւոր,
զնա՛ց դարձեալ ի լեառնն միայն

ԺԶ 16 Եւ իբրեւ երեկոյ եղէ, իջին աշակերտքն նորա ի ծովեզրն 17 Եւ մտեալ ի նա՛ւ՝ զնացի՛ն յայնկոյս ծովուն
ի Կափառնաւու։ Եւ իբրեւ նսեմացաւ եւ չեւես եկեալ էր առ նոսա Յիսուս 18 եւ ծովն ի սաստիկ հողմոյ
շնչելոյ յուզէ՛ր։ 19 Եւ վարեալ իբրեւ ասպարէսս քսան եւ հինգ՝ կամ երեսուն տեսանէին զՅիսուս՝ զի զայր ի
վերայ ծովուն՝ եւ մերձ է՛ր ի նաւն եւ զարհուրեցան յոյժ։ 20 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա Ե՛ւ եմ՝ մի՛ երկնչիք 21 Եւ
կամէին զնա ընդունել ի նաւն եւ վաղվաղակի՛՛ եհաս նաւն յերկիրն յոր երթային Գ դ—է 22 Ի վաղիւ անդր
ժողովուրդն որ կայր յայնկոյս ծովուն տեսանէր թէ ա՛յլ նաւ ո՛չ գոյր անդ բայց միայն ի միոյն՝ յոր մտին
աշակերտքն Յիսուսի՛ եւ զի չէ՛ր մտեալ Յիսուս ընդ աշակերտսն իւրի նաւն Բայց միայն աշակէ՛ր տքն նորա
զնացին։ 23 Իբրեւ ա՛յլ նաւք գային ի Տիբերեայ մաւտ յա՛յն տեղի՛՛ ուր զհացն կերան 24 Իսկ իբրեւ ետես
ժողովուրդն եթէ՛ Յիսուս ո՛չ է անդ՝ եւ ո՛չ աշակերտքն նորա առին նոքա զնա՛ւսն, եւ եկին ի կափառնաւում
իւնդրէ՛լ զՅիսուս։ 25 Եւ իբրեւ գտին զնա յայնկոյս ծովուն ասեն ցնա Ռաբբի՛՛ է՛րբ եկիր այսր։ 26
Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ Ամէն՝ ամէն ասէ՛մ իւնդրէ՛ք դուք զիս իբրեւ ո՛չ եթէ զի նշա՛նս ինչ
տեսէք, այլ զի կերայք ի հացէ անտի՛՛ եւ յագեցարո՛ւք 27 Երթա՛յք գործեցէք՝ մի՛ զկորստակա՛ն կերակորն,
այլ զկերակորն որ մնայ ի կէտ նսն յաւիտենակա՛նս զոր որդին մարդոյ տացէ՛ քանզի զնա հայր կնքեա՛ց
Աստուած։ 28 Ասեն ցնա Ձի՛նչ առկիցեմք զի զգործսն Աստուծոյ գործեսցուք 29 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ
ասէ ցնոսա Ա՛յս է գործն Աստուծոյ զի հաւատասցիք յայն, զոր առաքեացն նա։ 30 Ասեն ցնա Ձի՛նչ նշան
առնիցես, զի տեսցո՛ւք եւ հաւատասցուք զի նչ գործիցես։ 31 Հա՛րքն մեր կերան զմանանայն յանապատի
անդ, որպէս եւ գրեալ Հա՛ց երկնից է՛տ նոցա ուտել 32 Ասէ ցնոսա Յիսուս Ամէն՝ ամէն ասէ՛մ թէ ո՛չ Մովսէս
ետ ձեզ զհացն յերկնից այլ հա՛յրն իմ տացէ՛ ձեզ զհացն յերկնից զճշմարիտ 33 Ձի՛ հաց յԱստուծո՛յ է որ
իջանէն յերկնից՝ եւ կէտ նստայ աշխարհի 34 Ասեն ցնա Տէր յամենա՛յն ժամ տո՛ւր մեզ զհացն զայն 35 Ասէ
ցնոսա Յիսուս Եւ եմ հացն կենաց որ գայ առ իս՝ ո՛չ քաղցիցէ եւ որ հաւատայ յիս՝ ո՛չ երբէք ծարաւեսցի։ 36
Այլ ասացի ձեզ՝ եթէ տեսէք զիս եւ ո՛չ հաւատայք։ 37 Ձամենայն զոր տա՛յ ինձ հայր, առ ի ս եկեսցէ եւ որ գա՛յ
առ իս, ո՛չ հանից արտաք։ 38 Ձի՛ իջի՛՛ ես յերկնից ո՛չ զի զկամս իմ արարից այլ զկամս այնորիկ որ
առաքեացն զիս։ Զ դ—զ 39 Ա՛յս են կամք հաւր իմոյ որ առաքեացն զիս զի զամենայն զոր է՛տ ցիս հայր՝ ո՛չ
կորուսից ի նմանէ՛ այլ յարուցի՛ց զնա յաւուրն յետնում 40 Ա՛յս են կամք հաւր իմոյ զի ամենայն որ տեսանիցէ
զորդի՛՛ եւ հաւատայցէ ի նա ընկալցի՛ զկէանսն յաւիտենականս եւ ես՝ յարուցի՛ց զնա յաւուրն յետնում 41
Տրտնջէին զմանէ՛ հրեայքն, զի ասաց թէ է՛ւ եմ հա՛ցն իջեալ յերկնից 42 եւ ասէին Ո՛չ սա է որդին Յովսէփոս,
զորոյ մե՛ք զիտեմք զհայրն իսկ արդ՝ զիս րդ ասէ՛՛ եթէ ես յերկնից իջի 43 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ
ցնոսա Մի՛ քրթմնջէք ընդ միմեանս 44 ո՛չ որ կարէ՛ գալ առ իս, եթէ ոչ հայրն՝ որ զիս առաքեաց՝ ձգեսցէ զնա
եւ ես յարուցից զնա յաւուրն յետնում 45 Գրեա՛լ է ի մարգարէս եւ եղիցին ամենեքեան ուսեալք յԱստուծոյ
Ամենայն որ լսէ ի հաւրէ՛՛ եւ ուսանի՛՛ գա՛յ առ իս 46 Իբրեւ ո՛չ եթէ զհայր՝ ուրուք տեսեալ իցէ եթէ ոչ որ է՛ն
յԱստուծոյ, նա՛՛ ետես զհայր։ 47 Ամէն՝ ամէն ասէ՛մ զի որ հաւատայ՝ ընդունի՛՛ զկէանսն յաւիտենականս 48 Ե՛ւ
եմ հացն կենաց 49 Հարքն ձեր կերան զմանանայն յանապատին՝ եւ մեռան 50 Ա՛յս է հացն, որ յերկնիցն իջեալ
զի որ ուտիցէ՛ որ ի սմանէ՛՛ մի՛՛ մեռանիցի 51 Ե՛ւ եմ հացն կենդանի, որ յերկնից իջեալ։ 52 Եթէ՛ որ ուտիցէ ի
հացէ յայսմանէ՛՛ կեցցէ՛ ի յաւիտեան Եւ հացն զոր ես տաց՝ մարմին իմ է՛ զոր ես տաց վասն կենաց աշխարհի
ԺԷ 53 կզ Մարտնչէին ընդ միմեանս հրեայքն եւ ասէին Ձիս րդ կարէ՛ սա՛ տա՛լ մեզ զմարմին իւր յուտել 54
Ասէ ցնոսա Յիսուս Ամէն՝ ամէն ասէ՛մ ձեզ, եթէ ո՛չ կերիցիք զմարմին որդոյ մարդոյ՝ եւ արբջիք զարիւն նորա,
ո՛չ ունիք կէանս յանձինս 55 Որ ուտէ՛ զմարմին իմ՝՝ եւ ըմպէ՛ զարիւն իմ ունի՛ զկէտ նս յաւիտենականս եւ ես՝

յարուցից գնա յառ իրն յետնում 56 Ձի մարմին իմ՝ ճշմարիտ կերակուր է եւ արին իմ՝ ճշմարիտ ըմպելի է 57 Որ ուտէ զմարմին իմ, եւ ըմպէ զարին իմ, յի ս բնակեցցէ, եւ ես ի նմա: 58 Որպէս առաքեալս գիս կենդանին հայր, եւ ես կենդանի՝ եմ վասն հար եւ որ ուտէն զիս՝ եւ նա՛ կեցցէ վասն իմ 59 Այս է հացն՝ որ յերկնից իջեալ: Ո՛չ որպէս կերան հարքն ձեր զմանանայն՝ եւ մեռան որ ուտէ զհաց զայս՝ կեցցէ՛ յաիտեան, 60 Ձայս ասաց ի ժողովրդեանն՝ յուսուցանելն ի Կափառնասում 61 Եւ բազումք յաշակերտացն իբրեւ լուան ասէն. Խի ստ է բանդ այդ, ո՛վ կարէ լսել դմա: 62 Իբրեւ գիտաց Յիսուս յանձն իւր՝ եթէ տրտնջեն վասն այնորիկ աշակերտքն նորա, ասէ ցնոսա: Այդ զայթազդեցուցանէ՝ զձեզ 63 Իսկ արդ՝ եթէ տեսանիցէք գորդի մարդոյ՝ զի ելանիցէ՛ ուր էր զառաջինն 64 Հոգին է կենդանարար, մարմին՝ ինչ ոչ աւգնէ: Ջբանն գոր եւ խաւսեցայ ընդ ձեզ՝ հոգի է եւ կեանք 65 Այլ են ոմանք ի ձէնջ՝ որ ո՛չ հաւատան Քանգի գիտէ՛ր Յիսուս իսկզբանէ՝ ո՛վ են այնորիկ որ ո՛չն հաւատան, եւ ո՛վ այն է որ մատնելոցն է գնա Եւ ասէր. 66 Վասն այնորիկ ասացի ձեզ՝ թէ ո՛չոք կարէ՛ գալ առ իս, եթէ ո՛չ իցէ տուեալ ի հարէ իմմէ: 67 Յա յամանէ բազումք յաշակերտացն նորա չոգան յետս, եւ ո՛չ եւս շրջէին ընդ նմա: 68 Ասէ Յիսուս ցերկոտասան աշակերտսն Մի թէ՛՛ եւ դո՛ւք կամիք երթալ 69 Պատասխանի ետ նմա Մի մովն Պէտրոս Տէր՝ առ ո՛վ երթիցուք բանս կենաց յաիտենականաց ունիս 70 Եւ մեք՝ հաւատացա՛ք եւ ծանեաք՝ եթէ դո՛ւ ես Քրիստոսն որդի Աստուծոյ: 71 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Ո՛չ ես զձեզ զերկոտասանսդ ընտրեցի՝ եւ միդ ի ձէնջ սատանայ՝ է 72 Եւ ասէր զՄիմովնեան Յուդայէ՛ Սկարիովտացոյ. զի նա՛ իսկ՝ մատնելոց էր գնա եւ մի էր յերկոտասանի ցն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Է.

դ—է ԺԸ 1 Եւ յետ այնորիկ շրջէ՛ր Յիսուս ի Գալիլեա քանգի ո՛չ կամեր ի Հրէաստանի շրջել զի խնդրէին գնա հրէայքն սպանանէ ՚: 2 Եւ էր մէրձ տանն հրէից տաղաւարահարաց 3 Ասէն ցնա եղբարքն նորա Գնա՛ աստի եւ երթ ի Հրէաստան, զի եւ աշակերտքն քո տեսցեն զգո՛րծսդ քո գոր գործես 4 Ձի ո՛չոք է որ ի ծածուկ ինչ գործէ, եւ խնդրէ ինքն համարձակ լինել՝ եթէ զայդ գործես, յայտնեա՛ զանձն քո աշխարհի: 5 Քանգի եւ եղբարքն իսկ՝ չէին հաւատացեալ ի նա 6 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ժամանակ իմ չէ՛ւ է հասեալ բայց ձեր ժամանակ՝ յամենայն ժամու պատրա՛ ստ է 7 Ո՛չ կարէ աշխարհ ատել զձեզ բայց զիս ատեալ. զի ես վկայեմ վասն նորա՝ եթէ գործքն իւր չարութեան են 8 Դո՛ւք երթայք ի տա՛ւնն յայն եւ ո՛չ երթամ՝ ի տա՛ւնն յայն զի իմ ժամանակ՝ չէ՛ւ է լցեալ 9 Ձայս իբրեւ ասաց, ինքն մնաց անդէն ի Գալիլեա 10 Իբրեւ ելին եղբարքն նորա, ապա՛՛ եւ ի նքն ել ի տաւնն՝ ո՛չ յայտնի այլ իբրեւ ի ծածո՛ւկ 11 Եւ հրէա յքն խնդրէին գնա ի տաւնի անդ՝ եւ ասէին, ո՛ւր իցէ նա: 12 Եւ քրթմնջի՛ւն էր զմանէ ի ժողովուրդսն կէսքն ասէին՝ թէ բարո՛ք է Մյլք ասէին՝ ո՛չ այլ մոլորեցուցանէ՛ զժողովուրդսն 13 Եւ ո՛չ ոք համարձակ խաւսէր զմանէ վասն երկիւղին հրէից ե—կ 14 Իբրեւ տաւնն ընդմիջեցաւ, ել Յիսուս ի տաճարն եւ ուսուցանէ՛ր 15 Ձարմանային հրէայքն եւ ասէին. Ձիա՛րդ զգիրս գիտէ սա, զի ուսեալ լ բնաւ չի՛ք 16 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ Ի՛մ վարդապետութիւնս չէ՛ իմ. այլ այնորիկ որ առաքեացն զիս 17 Եթէ՛ ոք կամի զկամս նորա առնել, գիտացէ՛ վասն վարդապետութեանս, յԱստուծո՛յ իցէ արդեւք՝ եթէ ե՛ս ինչ յանձնէ իմմէ խաւսիմ 18 Որ յանձնէ իւրմէ խաւսի, փառս անձին իւրում խնդրէ իսկ որ խնդրէ զփառս այնորիկ որ առաքեացն գնա՛ նա ճշմարիտ է եւ անիրաւութիւն ո՛չ գոյ ի նմա 19 Ոչ Մովսէս ետ ձեզ զարեւնսն, եւ ո՛չ ոք ի ձէնջ առնէ զարեւնսն 20 Ձի խնդրէք զիս սպանանել: Պատասխանի ետ ժողովուրդն՝ եւ ասէ Դե՛ւ գոյ ի քեզ ո՛վ խնդրէ զքեզ սպանանել: 21 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ Գործ մի գործեցի, եւ ամենեքին զարմացեալ էք 22 Վասն այնորիկ Մովսէս ետ ձեզ թլփատութիւն զի ո՛չ եթէ ի Մովսիսէ էր, այլ ի հա՛րց անտի. եւ ի շաբաթու թլփատէ՛ք զմարդ 23 Իսկ արդ՝ եթէ թլփատութիւն՝ առնու մարդ ի շաբաթու զի մի՛ արեւնքն Մովսիսի լուծցին ընդ իս ցասուցեալ էք՝ զի ողջո՛յն իսկ մարդ բժշկեցի ի շաբաթու: 24 Մի՛ ըստ ա՛յս դատիք, այլ ուղի՛ դ դատաստան արարէ՛ք: Ե—բ 25 Ասէին ոմանք յերուսաղէմացոց անտի Ո՛չ նա է սա գոր խնդրէինն սպանանել 26 Եւ աւասիկ՝ յայտնապէս խաւսի, եւ չասէն ինչ ընդ դմա գուցէ՛ արդեւք եւ իշխանքն գիտացին՝ թէ սա՛ իցէ Քրիստոսն: 27 Այլ՝ զսա գիտէ մք ուստի իսկ Քրիստոսն յորժամ գայցէ, ո՛չոք գիտէ ուստի՛՛ է 28 Աղաղակեալս ց Յիսուս ի տաճարին, ուսուցանէր՝ եւ ասէր. Եւ զի՛ս գիտէք, եւ ուստի եմ գիտէք եւ յանձնէ իմմէ ո՛չ եմ եկեալ, այլ է ճշմարիտ որ առաքեացն զիս գոր դուքն ո՛չ գիտէք 29 Եւ գիտեմ գնա զի ի նմանէ՛ իսկ եմ, եւ նա՛ առաքեաց զիս:

ԺԹ 30 Խնդրէին զնա ունել, եւ ել ի ձեռաց նոցա եւ ոչոք արկ ի նա ձեռն զի չեւ էր հասեալ ժամ նորա 31 Եւ բազմւմք ի ժողովրդէնէն հաւատացին ի նա եւ ասէին. Քրիստոսն յորժամ գայցէ՝ մի թէ՛ ակելի՞ ինչ նշանս առնիցէ՝ քան զոր սա՛յս առնէ: 32 Եւ լուան փարիսեցիքն զորտունջ ժողովրդեանն զմմանէ՝ Եւ առաքեցին քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն սպասաւորս՝ զի կայցին զնա 33 Ասէ Յիսուս. Փոքր մեւս եւս ժամանակ ընդ ձե՛զ եմ. եւ երթա՛մ առ ա՛յն՝ որ առաքեացն զիս 34 Խնդրիցէք զիս՝ եւ ո՛չ գտանիցէք եւ ուր եսն երթամ՝ դուք ո՛չ կարէք գալ: 35 Ասեն հրեայքն ընդ միմեանս Իսկ յո՞ երթայցէ դա՛ զի մեք ո՛չ գտանիցեմք զդա մի թէ՛ ի սփիոս հերթանոսաց երթիցէ՝ եւ ուսուցանիցէ՝ զհերթանոսս 36 Զի՞նչ է բանն այն զոր ասաց Խնդրեցէք զիս՝ եւ ո՛չ գտանիցէք եւ ուր եսն երթամ, դուք ո՛չ կարիցէք գալ: Գ Ե—գ 37 Ի վերջնում ատուր մեծի՛ տանին կայր Յիսուս՝ աղաղակէ՛ր եւ ասէր. Եթէ՛ նք ծարաւի իցէ, եկեացէ առ իս՝ եւ արբցէ: 38 Որ հաւատայ յիս՝ որպէս եւ ասեն զիրք, զե՛տք յորովայնէ՛ նորա բոխեցցեն ջրոց կենդանութեան 39 Զայս ասէր՝ վասն հոգւոյն զոր ընդունելոց էին որ հաւատային ի նա զի չեւ էր հոգի, քանզի Յիսուս չեւ էր փառաւորեալ: 40 Ոմանք ի ժողովրդէնէն իբրեւ լսէին զբանս զայս ասէին. Սա՛ է ճշմարիտ մարգարէն 41 Այլքն ասէին՝ սա է Քրիստոսն Իսկ կէսքն ասէին՝ մի թէ՛ ի Գալիլէէ՛՞ գալոց իցէ Քրիստոս 42 Ո՛չ զիրք ասեն՝ եթէ ի զաւակէ Դաւթի եւ ի Բեթղահէմ գեղջէ՛՞ ուր Դաւիթն էր գալոց է Քրիստոս: 43 Եւ եղև հերձուած ի մէջ ժողովրդեանն վասն նորա 44 Եւ ոմանք ի նոցանէ կամեցան ունէ՛լ զնա այլ ո՛չ որ միտեաց ի նա ձեռն 45 Եւ եկին անդրէն սպասաւորքն առ քահանայապետսն եւ փարիսեցիս եւ ասէն՝ սոքա ցնոսա Ընդէ՛ր ո՛չ ածէք զնա այսր: 46 Պատասխանի ետուն սպասաւորքն՝ եւ ասեն Ո՛չ երբէք խաւսեցաւ մարդ որպէս այրն այն: 47 Պատասխանի ետուն փարիսեցիքն՝ եւ ասեն Մի՞ թէ՛ եւ դուք մոլորեցարո՞ւք 48 Մի թէ՛ նք յիշխանացն հաւատաց ի նա՝ կամ ի փարիսեցոցն: 49 այլ այն խաժամո՛ւժ ամբոյն՝ որ ո՛չ գիտէ զարեւս, եւ նզովեալ յք եւ 50 Ասէ Նիկողէմոս ցնոսա՝ որ եկեալն էր առ նա ի գիշերին յառաջագոյն՝ եւ մի՛ էր ի նոցանէ: 51 Մի թէ՛ արեւնքն մեր՝ դատի՛ն զմարդ՝ եթէ ոչ լսեն ինչ նա ի նմանէ կամ զհտեն զի՛նչ գործէ: 52 Պատասխանի ետուն նմա եւ ասեն Մի թէ՛ եւ դո՛ւ ես ի Գալիլէէ՛ իցես քննեա՛ եւ տե՛ս, զի մարգարէ ի Գալիլէէ ո՛չ յառնէ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ը

(Իրք կնոջն շնացելոյ)

Գնացին իւրաքանչիւր ոք ի տեղի իւր (53) 1 Իսկ Յիսուս զնա՛ց ի լեռնն Զիթենեաց 2 Եւ ընդ առաւատսն դարձեալ եկն ի տաճարն եւ զա՛յր առ նա ամենայն ժողովուրդն, եւ ուսուցանէ՛ր զնոսա 3 Ածին քահանայապետքն եւ փարիսեցիք՝ կին մի ըմբռնեալ ի շնութեան եւ կացուցեալ զնա առաջի 4 ասեն. Կինս այս ըմբռնեալ ինքն յայտնապէս շնացեալ է 5 Եւ յարէնսն՝ Մովսէս մեզ պատուիրեաց զայսպիսիս քարկոծել՝ արդ դու՛ զի՛նչ ասես վասն դորա: 6 Զայս ասէին՝ փորձելով զնա, զի ունիցին ամբաստանութիւն զմմանէ: Իսկ Յիսուս ի խոնարհ հայելով գրէ՛ր մատամբն յերկրի 7 Իսկ իբրեւ ստիպեցին հարցանելով ցնա հայեցեալ ի վեր՝ ասէ ցնոսա Անմեղն ի ձեռն, նախ՝ նա՛ ընկեացէ քա՛ր ի վերայ դորա 8 Եւ դարձեալ ի խոնարհ նայելով՝ գրէ՛ր յերկրի 9 Եւ լուեալ՝ ելանէին մի ըստ միոջէ՛՞ սկսեալ յառաջնոցն մինչեւ ի վերջինսն եւ մնաց միայն Յիսուս, եւ կինն՝ կա՛յր առաջի նորա 10 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ՝ ասէ ցնա Կին դու՛ ո՛ւր ես, ո՛չոք զքեզ դատապարտեաց: 11 Եւ ասէ. Ո՛չ Տէր: Եւ ասէ Յիսուս. Եւ ո՛չ է ս դատապարտեմ զքեզ ե՛րթ՝ յայսմիտէ՛ մի՛ մեղանչեր:

Դ 12 Դարձեալ խաւսեցա՛ւ ընդ նոսա Յիսուս՝ եւ ասէ Ե՛ս եմ լո՛յս աշխարհի որ գայ զկնի իմ՝ ընդ խաւար մի՛ զնացէ. այլ ընկալցի՛՞ զլոյսն կենաց 13 Ասեն ցնա փարիսեցիքն դու վասն անձի՛ն քոյ վկայես եւ վկայութիւն քո չէ՛՞ ճշմարիտ 14 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա Թէ՛պէտ եւ ես վկայեմ վասն անձին իմոյ՝ վկայութիւն իմ ճշմարիտ զի գիտեմ ուստի եկի՛ եւ յո՞ երթամբայց դուք ո՛չ գիտէք ուստի գամ՝ կամ յո՞ երթամ 15 Դուք ըստ մարմնոյ դատիք ես ո՛չ դատիմ եւ ո՛չ գոք: 16 Թէ՛պէտ եւ դատի մ՛ ես գոք՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ զի չեմ միայն այլ ես՝ եւ որ առաքեացն զիս հայր 17 Եւ յարէնսն իսկ ձեր գրեալ է թէ՛ երկուց մարդոց վկայութիւն ճշմարիտ է 18 Ես եմ որ վկայեմ վասն իմ եւ վկայեմ վասն իմ որ առաքեացն զիս հայր 19 Ասէին ցնա. Ո՛ւր է հայր քո: Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնոսա Ո՛չ զիս գիտէք՝ եւ ո՛չ զհայրն իմ եթէ զիս գիտէիք՝ եւ զհայրն իմ թերեւս գիտէիք 20 Զայս բանս խաւսեցաւ Յիսուս ընդ նոսա ի տան զանձին յորժամ ուսուցանէր ի տաճարի անդ եւ ո՛չոք կալաւ զնա, զի չեւ էր հասեալ էր ժա՛մ նորա: Ե—Ե 21 Ասէ դարձեալ ցնոսա Յիսուս Եւ երթամ, եւ խնդրիցէ՛ք զիս եւ ի մե՛ դս ձեր մեռանիջիք զի ուր եսն երթամ, դուք ո՛չ

կարէք զալ: 22 Ասէին հրեայքն. Մի՞ թէ՛ զհարոյն էր թոյն զի ասէ՛ թէ ուր եսն էր թամ դուք ո՛չ կարէք զալ 23 Եւ ասէ ցնտս. Դուք ի ներքո՛ւստ աստի էք, եւ ես՝ ի վերո՛ւստ անտի եմ Դուք՝ յաշխարհէ՛ աստի էք ես՝ չե՛մ յայսմ աշխարհէ: 24 Բայց ասացի ձեզ՝ թէ ի մե՛ դս ձեր մեռանիցի՛ք Զի թէ ո՛չ հաւատայցէք թէ ես եմ մեռանիցի՛ք ի մեղս ձեր: 25 Ասեն ցնս. Դու ո՛վ ես: Ասէ ցնտս Յիսուս. Նախ՝ զի եւ խաւսի՛ մս իսկ ընդ՝ ձեզ: 26 Բազում ինչ ունիմ վասն ձեր խաւսե՛լ եւ դատել այլ որ առաքեացն զիս ճշմարի՛ տ է Եւ ես գոր լուս յն ի նմանե՛՛ զայն խաւսիմ յաշխարհի: 27 Եւ ո՛չ զհտացին՝ թէ զհարե՛ ասէք ցնտս 28 Ասէ ցնտս Յիսուս. Յորժամ բարձրացուցանիցէք գորդի մարդոյ յա՛ յնժամ զհտասցիք՝ թէ ես եմ. եւ յանձնէ իմմէ ինչ ո՛չ աննեմ այլ որպէս ուստ յց զիս հայրն իմ, զայն խաւսիմ: 29 Եւ որ առաքեացն զիս՝ ընդ ի՛ ս ո՛չ եթող զիս միայն զի ես զհաճոյս նորա առնեմ հանապազ: 30 Իբրեւ զայն խաւսեցաւ, բազումք հաւատացին ի նս Զ 31 Եւ ասէ՛ր Յիսուս առ հրեայսն հաւատացեալս. եթէ դուք կացօրի՛ք ի բանի իմում ճշմարի՛ տ աշակե՛րտք իմ էք 32 Եւ ծանիօջի՛ք զճշմարտութիւնն եւ ճշմարտութիւնն ազատեցէ՛ զձեզ 33 Պատասխանի ետուն նմա՛ եւ ասեն Զաւակ Աբրահամ ո՛ւ եմք, եւ ո՛չ ումէք երբէք ծառայեցաք զիս՝ որ ասես եթէ ազա՛ տք լինիջիք 34 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Ամէն ամէն ասէ՛ մ թէ ամենայն որ առնէ զմեղս՝ ծառայ է մեղաց 35 Եւ ծառայն՝ ո՛չ յաւիտեան կայ յ ի տան, իսկ որդին ի յաւիտեան կայ 36 Իսկ արդ՝ եթէ որդին զձեզ ազատեցուցէ՛ ճշմարի՛ տ ազատք լինիջիք: 37 Գիտե՛մ զի զաւակ Աբրահամու էք այլ խնդրէք սպանանէ՛լ զիս. զի բանին իմոյ չի՛ք տեղի ի ձեզ 38 Եւ՝ գոր տեսի առ հարս իմում՝ խաւսի՛ մ եւ դուք՝ գոր լուսք ի հարե՛ն ձերմէ՛՛ առնէ՛ք 39 Պատասխանի ետուն նմա՛ եւ ասեն. Հայր մեր՝ Աբրահամ է Ասէ ցնտս Յիսուս. Եթէ որդիք Աբրահամ ո՛ւ էիք՝ զգործսն Աբրահամու գործէիք: 40 Այլ այժմիկ խնդրէք սպանանէ՛լ զիս զայր մի որ ձեզ զճշմարտութիւնն խաւսեցայ՝ գոր լուսայ ի հարե՛ն իմմէ. զայդ՝ Աբրահամ ո՛չ արար: 41 Դուք առնէ՛ք զգործս հարսն ձերոյ Ասեն ցնս. Մէք ի պոռնկութենէ չե՛մք ծնեալ մի է հայր մեր, Աստուած: 42 Ասէ ցնտս Յիսուս. Եթէ Աստուած էր հայր ձեր, սիրելի՛ք արդէք զիս, զի ես յԱստուծոյ էլի՛ եւ եկի եւ ո՛չ եթէ յանձնէ՛ ինչ եկի այլ նա՛՛ առաքեաց զիս: 43 Ընդէ՛ր զիս ուս իմ ո՛չ զհտէք դուք. վասն զի ո՛չ կարէք լսել զբա՛ նն իմ 44 Դուք՝ ի հարե՛ ի սատանայէ՛ էք եւ զցանկութիւնս հարսն ձերոյ կամիք առնել զի նա մարդասպան էր իսկ զբանէ՛ եւ ի ճշմարտութեան ո՛չ եկաց զի ո՛չ գոյ ճշմարտութիւն ի նմա յորժամ խաւսիցի՛ սուտ՝ յիւրոց անտի խաւսի զի սո՛ւտ է եւ հա՛յր նորա 45 Իսկ ես՝ զի զճշմարտութիւն խաւսիմ ո՛չ հաւատայք ինձ: 46 Ո՞՞ք ի ձեզ յանդիմանեցէ՛ զիս վասն մեղաց եթէ զճշմարի՛ տն ասեմ, ընդէ՛ր ո՛չ հաւատայք ինձ: 47 Որ է՛ն յԱստուծոյ, զբանս Աստուծոյ լսէ՛. եւ դուք վասն այնորիկ ո՛չ լսէք զի չէ՛ք յԱստուծոյ: 48 Պատասխանի ետուն հրեայքն՝ եւ ասեն ցնս Ո՛չ բարոք ասեմք մէք՝ եթէ սամարացի ես դու, եւ դէ՛ւ գոյ ի քեզ 49 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ՛ Յիս դե՛ ո՛չ գոյ այլ պատուե՛մ զհայր իմ, եւ դուք՝ անարգէ՛ք զիս 50 Եւ ո՛չ խնդրեմ զիս ուս իմ է՛ որ խնդրեն՝ եւ դատի: 51 Ամէն ամէն ասէ՛ մ ձեզ, եթէ ոք զբանն իմ պահեցէ՛ զմահ մի՛ տեցէ՛ ի յաւիտեան 52 Ասեն ցնս հրեայքն. Արդ՝ զիտացա՛ք թէ՛ դէ՛ւ գոյ ի քեզ. Աբրահամ մեռա՛ւ եւ մարգարէքն եւ դու ասես՝ եթէ ոք զբանն իմ պահեցէ՛ մի՛ ճաշակեցէ՛ զմահ ի յաւիտեան: 53 Միթէ՛ դու մե՛ծ ինչ ոք իցես քան զհայրն մեր Աբրահամ որ մեռա՛ւ եւ մարգարէքն մեռան արդ՝ դու զո՛վ առնես զքեզ 54 Պատասխանի ետ Յիսուս. Եթէ ես փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ՝ ո՛չ ինչ են է հայր որ փառաւորէ զիս, գորմէ՛ դուքն ասէք՝ թէ Աստուած մեր 55 Եւ ո՛չ ճանաչէք զնս Բայց ես գիտե՛մ զնս Եւ թէ ասեմ, թէ ո՛չ զիտեմ զնս, ձեզ նմա՛ն սո՛ւտ լինիմ այլ գիտե՛մ զնս, եւ զբան նորա պահե՛մ: 56 Աբրահամ հայր ձեր ցանկացա՛ւ տեսանէլ զայր իմ, ետես՝ եւ ուրախ եղէ: 57 Ասեն ցնս հրեայքն. Յիսուսն ամ չէ՛ւ Եւս է քո, եւ զԱբրահամ տեսե՛ր: 58 Ասէ ցնտս Յիսուս. Ամէն ամէն ասէ՛ մ յառա՛ջ քան զլինելն Աբրահամու եմ եւ 59 Վէ՛ մս առին հրեայքն, զի արկցեն ի վերայ նորա. եւ Յիսուս խոյս ետ՝ եւ ել զնս՝ ց ի տաճարէ անտի:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Թ.

Ե—է Ի 1 Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես այր մի կոյր ի ծնէ, 2 Եւ հարցին ցնս աշակերտքն նորա՛ եւ ասեն Ռաբբի՛ ո՛յր վնաս է սորա՛՞ թէ հար եւ մար իւրոյ զի կոյր ծնաւ 3 Պատասխանի ետ Յիսուս. Ո՛չ դորա՛ վնաս է, եւ ո՛չ հար եւ մար իւրոյ այլ զի յայտնի լիցին գործքն Աստուծոյ ի դմա 4 Եւ ինձ պա՛րտ է՛ գործել զգործս ա՛յնորիկ որ առաքեացն զիս՝ մինչ արուր կայ գա՛յ զիջէր՝ յորժամ ո՛չ չոք կարէ գործել 5 Մինչդեռ յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի: 6 Զայս իբրեւ ասաց, եթուք ի գետին՝ եւ արար կա՛ւ ի թոյնն, եւ ծեփեաց զկան ի վերայ աչաց կուրին 7 Եւ ասէ ցնս. Ե՛րթ լուս՝ յաւազանին Միլովամայ Որ թարգմանի՛ առաքեալ չոգաւ լուսացաւ, եկն եւ տեսանէ՛ր: 8 Իսկ դրացիքն՝ եւ որոց տեսեալ լն էր զնս յառաջագոյն՝ թէ մուրացիկ էր

ասէին. Ո՛չ սա էր որ նստէին եւ մուրանայր: Կէսքն ասէին. Նա՛ է: 9 Այլքն ասէին. Ո՛չ, այլ նման է նմա: Եւ ինքն ասէր՝ թէ ե՛ս եմ 10 Ասեն ցնա. Իսկ զիա՛րդ բացան աչք քո 11* Նա՛ ետ պատասխանի. Ա՛յր մի՛ որում Յիսուսն ասեն, կա՛ւ արար՝ եւ ծեփեաց զաչս իմ եւ ասէ ցիս. ե՛րթ ի Միլովամ՝ եւ լուա՛. չոգայ լուացայ եւ տեսանեմ: 12 Ասեն ցնա. Ո՛ր է նա: Ասէ ցնոսա. Ո՛չ գիտեմ: 13 Ածին առ փարիսեցիսն զնա որ երբեմն կոյրն էր: 14 Եւ էր շաբաթ՝ յորժամ զկա՛ւն արար Յիսուս եւ եբաց զաչս կուրիի: 15 Դարձեալ հարցանէին զնա եւ փարիսեցիքն, թէ զիա՛րդ տեսանեա: Եւ նա՛ ասէ ցնոսա. Կա՛ւ եղ ի վերայ աչաց իմոց եւ լուացայ՝ եւ տեսանեմ: 16 Ասեն ոմանք ի փարիսեցուցն Ո՛չ է ա՛յրն այն յԱստուծոյ զի զշաբաթս ո՛չ պահէ: Կէսքն ասէին, իսկ զիա՛րդ կարէ մարդ մեղաւոր՝ այսպիսի նշանս առնել Եւ էին հերձուածք ի մէջ նոցա 17 Ասե՛ն դարձեալ ցկոյրն. Դու զի՛ ասես վասն նորա՝ զի եբաց զաչս քո: Եւ նա ասէ՛ թէ մարգարէ՛ է 18 Եւ ո՛չ հաւատային հրէայքն զնմանէ՛ թէ կո՛յր էր՝ եւ բացաւ, մինչեւ կոչեցին զծնաւորս բացելոյն 19 հարցի՛ն ցնոսա եւ ասեն Սա՛ է որդիս ձեր, գորմէ դուքն ասէիք եթէ կո՛յր ծնաւ արդ զիա՛րդ տեսանէ: 20 Պատասխանի ետուն ծնաւորքն նորա՝ եւ ասեն Գիտեմք զի սա՛ է որդիս մեր, եւ զի կո՛յր ծնաւ. 21 Բայց զիա՛րդ այժմոյ տեսանէ, ո՛չ գիտեմք. կամ թէ՛ ո՛վ եբաց զաչս դորա, մեք ո՛չ գիտեմք ցոա՛ իսկ հարցէ՛ք ինքնին ի չափ հասեալ ինքն իսկ խաւսեցի վասն իւր 22 Չայս ասացին ծնաւորքն նորա, զի երկնչէին ի հրէիցն քանզի ո՛ւխտ եղեալ էր հրէից եթէ ոք խոստովանեսցէ զնա Քրիստոս՝ ի բա՛ց կացցէ ի ժողովրդենէն 23 Վասն այնորիկ ասացին ծնաւորքն նորա թէ ինքնին ի չափ հասեալ է՝ ցնա՛ իսկ հարցէ՛ք 24 Դարձեալ կրկի՛ն անգամ կոչեցին զայրն որ կոյրն էր եւ ասեն ցնա. Տո՛ր փառս Աստուծոյ, մեք գիտեմք զի այրն այն մեղաւոր է 25 Եւ նա՛ ասէ. Թէ՛ մեղաւոր իցէ՛ եւ ո՛չ գիտեմ բայց զայս գիտե՛մ, զի կոյր էի՛ եւ արդ տեսանէ՛մ 26 Դարձեալ՝ ասեն ցնա. Չի՛նչ արար քեզ զիա՛րդ եբաց զաչս քո: 27 Պատասխանի ետ նոցա. Այժմ ասացի ձեզ՝ եւ ո՛չ լուարուք զի՛ կամիք միսանգամ լսել մի թէ՛ եւ դո՛ւք կամիք աշակերտել նմա: 28 Նոքա հայհոյէին զնա՝ եւ ասէին Դո՛ւ լիջիր նորա աշակերտս մեք՝ Մովսիսի աշակերտք եմք: 29 Մեք գիտեմք՝ զի ընդ Մովսիսի խաւսեցաւ Աստուած զսա՛ ո՛չ գիտեմք ուստի՛ է 30 Պատասխանի ետ այրն՝ եւ ասէ ցնոսա. Ա՛յր իսկ են սքանչելիք զի դուք ո՛չ գիտէք ուստի՛ իցէ եւ զիմ զաչս եբա՛ց 31 Գիտեմք զի Աստուած՝ մեղաւորաց ո՛չ լսէ բայց թէ աստուածապա՛շտ ոք իցէ եւ զկամս նորա առնիցէ՛ նմա՛ լսէ: 32 Ի յաւիտենից ոք ո՛չ լուա՛ւ եթէ եբա՛ց ոք զաչս կուրի ի ծնէ՛ կոյր ծնելոյ 33 Եթէ ոչ յԱստուծոյ էր այրն այն ո՛չ կարէր առնել ինչ: 34 Պատասխանի ետուն՝ եւ ասեն ցնա ի մե՛ դս իսկ ծնեալ ես ամենեւին եւ դու վարդապետ լինիս մեր: Եւ հանին զնա արտաքս: 35 Լուա՛ւ Յիսուս եթէ հանին զնա արտաքս եւ իբրեւ եգիտ զնա՝ ասէ ցնա. Դու՛ հաւատա՛ւ յորդի Աստուծոյ: 36 Նա պատասխանի ետ՝ եւ ասէ Տէր ո՛վ է՝ զի հաւատացից ի նա 37 Ասէ ցնա Յիսուս. Եւ տեսե՛ր զնա, եւ որ խաւսիդ ընդ քեզ՝ նա՛ է 38 Եւ նա ասէ. Հաւատա՛մ Տէր: Եւ երկիր եպագ նմա: Ա՛գ—կ 39 Եւ ասէ Յիսուս. Ի՛ դատաստանս եկի յաշխարհս յայս զի որ ոչն տեսանեն՝ տեսցեն ն եւ որք տեսանենն՝ կուրացի՛ն 40 Լուան ոմանք ի փարիսեցուցն՝ որք ընդ նմա էին եւ ասեն ցնա. Մի՛ թէ՛ եւ մե՛ք կոյրք իցեմք 41 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Եթէ կոյրք էիք՝ ո՛չ էր ձեր մեղ բայց արդ ասե՛ք՝ թէ տեսանեմք եւ մեղքն ձեր ի ձե՛զ հաստատեալ են:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒԻ
Գլուխ Ժ.

1 Ամէն ամէն ասե՛մ որ ո՛չ մտանէ ընդ դուռն ի գաւիթ ոչխարացն այլ ընդ ա՛յլ ելանէ, նա՛ գո՛ղ է եւ աւագա՛կ 2 Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն, հովի՛ւ է ոչխարաց 3 Նմա՛ դռնապանն բանայ, եւ ոչխարքն ձայնի նորա լսե՛ն եւ զիւր ոչխարսն կոչէ յանուանէ, եւ հանէ զնոսա: 4 Եւ յորժամ զիւրն զամենայն հանիցէ, առաջի նոցա երթայ, եւ ոչխարքն զհե՛տ նորա երթան, զի ճանաչե՛ն զձայն նորա: 5 Չաւտարի զհետ ո՛չ երթիցեն այլ փախիցեն ն ի նմանէ, զի ո՛չ ճանաչեն զձայն աւտարաց 6 Չայս առակ՝ ասաց նոցա՛ Յիսուս եւ նոքա ո՛չ գիտէին՝ թէ զինչ էր որ խաւսէրն ընդ նոսա: 7 Դարձեալ՝ ասէ ցնոսա Յիսուս Ամէն ամէն ասե՛մ զի ե՛ս եմ դուռն ոչխարաց 8 Ամենեքեան որ յառաջ քան զիս եկին գո՛ղք էին եւ աւագա՛կք այլ ո՛չ լուան նոցա ոչխարքն 9 Եւ եմ դուռն, ընդ իս թէ ոք մտանիցէ կեցցէ՛. մտցէ, եւ ելցէ, եւ ճարա՛կ գտցէ: 10 Գող ո՛չ գայ՝ եթէ ոչ զի գողացի՛ եւ սպանցէ՛ եւ կորուսցէ, եւ եկի զի զկեանս ունիցին եւ առաւել եւս ունիցին 11 Բ՛գ—բ ԻՍ 11 Ե՛ս եմ հովիւն քաջ հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ՛ ի վերայ ոչխարաց 12 Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ, որոյ ո՛չ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տեսանէ զգայլն զի գայ թողո՛ւ գողխարսն եւ փախչի՛. եւ գայլն յափշտակէ՛ զնոսա եւ ցրուէ: 13 քանզի վարձկա՛ն է եւ չէ՛ փոյթ նմա վասն ոչխարացն 14 Ե՛ս եմ հովիւն քաջ եւ ճանաչեմ զիման, եւ ճանաչի՛մ յիմոցն 15 Որպէս գիտէ զիս հայր, գիտե՛մ եւ ես զհայրն դա. եւ զանձն իմ

դնեմ ի վերայ ոչխարաց դր. 16 Նա՛ եւ ա՛յլ եւս ոչխարք են իմ որ ո՛չ են յայսմ գալթէ եւ գա՛յնս եւս պա՛րտ է
 ինձ ածէ լ այսր. եւ ձայնի իմում լուիցեն եւ եղիցին մի հաւտ՝ եւ մի հովիւր 17 Վասն այնորիկ սիրէ զիս հայր իմ
 զի ես դնեմ զանձն իմ զի միւսանգամ առի՛ց գնաւ 18 Ո՛չոք հանէ զնա յինէն այլ ե՛ս դնեմ զնա անձամբ իմով
 Իշխանութիւն ունիմ դնե՛լ զնա եւ իշխանութիւն ունիմ միւսանգամ առնուլ զնա Զա՛յս պատուէր առի՛ ի
 հարէ իմմէ: 19 Դարձեալ հերձուած լինէր ի մէջ հրէիցն վասն բանիցս այսոցիկ 20 Եւ ասէին բազումք ի
 նոցանէ. Դե՛ւ գոյ ի նմա՛ եւ մոլեգնի՛, զի՛ քնաւ լսէք նմա: 21 Կէսքն ասէին, այսպիսի բանք ո՛չ դիւահարի են
 մի թէ՛ դէ՛ւ կարէ զաչս կուրի բանալ զ—գ ԻԲ 22 Եղեն յայնժամ նաւակատիքն յԵրուսաղէմ եւ ձմե՛ռն էր: 23 Եւ
 շրջէ՛ր Յիսուս ի տաճարին՝ ի սրահին Սողոմոնի 24 Ծո՛ւրջ եղեն զնովաւ հրեայքն՝ եւ ասեն Մինչեւ յե՛րբ
 թափես զոգիս մեր, եթէ դու եւ Քրիստոսն՝ ասա՛ մեզ համարձակ 25 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ
 Ասացի՛ ձեզ՝ եւ ո՛չ հաւատայք ինձ Զգործսն զոր եւ գործեմ յանուն հար իմոյ՝ նոքի՛ն վկայեն վասն իմ 26 Այլ
 դուք ո՛չ հաւատայք զի չէ՛ք յոչխարաց անտի իմոց 27 Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսե՛ն եւ ե՛ս ճանաչեմ զնոսս
 եւ զկնի իմ գա՛ն 28 եւ ես տա՛մ նոցա զկեանսն յափտենականս եւ մի՛ կորիցեն ի յափտեան եւ մի՛ ոք
 յափշտակեցէ զնոսս ի ձեռաց իմոց 29 Հայրն իմ որ ետ ինձ զնոսս՝ մե՛ծ է քան զամենայն եւ ո՛չ ոք կարէ
 յափշտակել ի ձեռաց հար իմոյ: 30 Ես եւ հայր իմ մի ենք 31 Վէմս առին հրեայքն՝ զի քարկո՛ծ արացեն զնա
 32 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս Բազում գործս բարիս ցուցի ձեզ ի հարէ իմմէ վասն որո՛յ գործոյ ի
 նոցանէ քարկո՛ծ առնէք զիս 33 Պատասխանի ետուն նմա հրեայքն Վասն բարոյ գործոյ ո՛չ առնեմք զքեզ
 քարկո՛ծ, այլ վասն հայիոյթեան եւ զի դու մա՛րդ ես, եւ զանձն քո Աստուա՛ծ առնես 34 Պատասխանի ետ
 նոցա Յիսուս. Ո՛չ յարե՛նսն ձեր գրեալ եւ ասացի թէ աստուա՛ծք իցէք 35 Իսկ եթէ զնոսս աստուա՛ծս ասէ առ
 որս բանն Աստուծոյ եղիւ եւ չէ՛ մարթ եղծանել գրոյն 36 Իսկ զոր հայր սրբեաց՝ եւ առաքեաց յաշխարհ դուք
 ասէք՝ թէ հայիոյն՝ զի ասացի՛ թէ որդի Աստուծոյ եմ 37 Եթէ ո՛չ գործեմ զգործս հար իմոյ մի՛ հաւատայք
 ինձ: 38 Ապա թէ գործեմ, թէ եւ ինձ ո՛չ հաւատայք սակայն գործոցն հաւատայցէ՛ք զի զիտասջիք եւ ծանիջի՛ք
 եթէ հայր յիս, եւ ես ի հա՛յր: 39 Դարձեալ խնդրէին զնա ունե՛լ եւ ե՛լ ի ձեռաց նոցա: 40 Եւ զնա ց միւսանգամ
 յայն կոյս Յորդանանու, ի տեղին ուր էր Յովհաննէս զառաջինն՝ եւ մկրտէր եւ ա՛նդ լինէր: 41 Եկի՛ն բազումք
 առ նա՛ եւ ասեն. Զի Յովհաննէս նշան ինչ ո՛չ արար 42 Բայց զամենայն զոր ասաց Յովհաննէս վասն նորա՛
 ճշմարի՛տ էր. եւ բազումք հաւատացին ի նա անդ

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԱ

Դ գ—դ ԻԳ 1 Եւ էր ոմն հիւս՛նդ Ղազարոս ի Բեթանիայ ի գեղջէ Մարեմայ եւ Մարթայի քեռ նորա 2 Այս ա՛յն
 Մարիամ էր որ ա՛ւ ձճէրն իւղով եւ ջընջեաց զոտս նորա հերով իւրով որոյ եղբայրն Ղազարոս հիւս՛նդ էր 3
 Առաքեցի՛ն առ նա քորքն նորա՛ եւ ասեն Տէր՝ ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր՝ հիւսնդացեալ լ է 4 Իբրեւ լուաւ
 Յիսուս, ասէ. Այն հիւսնդութիւն չէ՛ ի մահ այլ վասն փառացն Աստուծոյ զի փառաւո՛ր լիցի որդի Աստուծոյ
 այնուիկ: 5 Եւ սիրէր Յիսուս՝ զՄարիամ եւ զՄարթա զքոյր նորա, եւ զՂազար: 6 Իբրեւ լուաւ թէ հիւսնդացեալ
 է, զտեղի կալաւ անդէն ուր էրն՝ աւուրս երկուս 7 Ապա յետ այնորիկ ասէ ցնոսս. Եկայք երթիցո՛ւք
 միւսանգամ ի Հրէաստան 8 Ասեն ցնա աշակերտքն. Ռա բբի, ա՛յժմ եւս խնդրէին զքեզ հրեայքն քարկո՛ծ
 առնել, եւ դարձեալ երթա՛ւ անդրէն 9 Պատասխանի ետ Յիսուս. Ոչ երկոտասա՛ն ժամ է յաւուր. եթէ ոք զնա՛յ
 ի տուրնջեան ո՛չ գայթագղի զի զլոյս աշխարհիս այսորիկ տեսանէ 10 ապա թէ ոք զնա զիշերի՛ գայթագղի,
 զի լոյս ո՛չ գոյ ընդ նմա 11 Զայս իբրեւ ասաց, յետ այսորիկ ասէ ցնոսս. Ղազարոս բարեկամ մեր ննջեաց այլ
 երթամ զի զարթուցից զնա 12 Ասեն ցնա աշակերտքն Տէր՝ եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի՛: 13 Այլ Յիսուս վասն
 մահուն նորա ասէր. նոցա այսպէս թուեցաւ՝ թէ վասն ննջելոյ քնոյ ասէր 14 Յայնժամ ասէ ցնոսս Յիսուս՝
 յայտնապէս. Ղազարոս մեռաւ, 15 եւ ես ուրա՛խ եմ վասն ձեր, զի դուք հաւատասջիք ինձ զի ես չէի՛ անդ բայց
 արդ եկայք երթիցո՛ւք առ նա 16 Ասէ Թովմաս՝ անուանեալն երկուորեակ՝ ցաշակերտակի ցնա Ա՛ւն եկա յք եւ
 մեք զի ընդ նմա՛ մեռոյք 17 Եկն Յիսուս՝ եգիտ զնա չորեքարեալ ի գերեզմանի: 18 Եւ էր Բեթանիա մերձ
 յԵրուսաղէմ, իբրեւ ասպարիսաւք հնգետասան 19 Բազումք ի հրէի՛ց անտի եկեալ էին առ Մարթա եւ
 Մարիամ, զի մխիթարեցէ՛ն զնոսս վասն եղբարն 20 Մարթա իբրեւ լուաւ՝ թէ Յիսուս զայ ընդ առա՛ջ զնաց
 նորա. բայց Մարիամ նստէ՛ր անդէն ի տան 21 Ասէ Մարթա ցՅիսուս. Տէր՝ եթէ աստ լիեալ էիր, եղբայրն իմ
 չէ՛ր մեռեալ. 22 այլ եւ արդ զիտե՛մ, թէ զոր ինչ խնդրեցէ՛ս յԱստուծոյ՝ տացէ՛ք Աստուած 23 Ասէ ցնա
 Յիսուս. Յարիցէ՛ եղբայրն քո: 24 Ասէ ցնա Մարթա. Գիտեմ զի յարիցէ՛ ի յարութեան՝ յաւո՛ւրն յետնում 25 Ասէ

ցնա Յիսուս. Ե՛ս եմ յարութիւն եւ կեանք որ հաւատայ յիս, թէպէտ եւ մեռանի՝ կեցցէ՛. 26 եւ ամենայն որ կենդանի՛ է՝ եւ հաւատայ յիս մի՛ մեռցի ի յաւիտեան հաւատա՛ս այսմիկ: 27 Ասէ՛ ցնա. Ա՛յո՛ Տէր. եւ հաւատացի՛ եթէ դո՛ւ եւ Քրիստոսն որդի՛ Աստուծոյ որ յաշխարհ գալո՛ց էիր: 28 Եւ զայս իբրեւ ասաց ցնա՛ց կոչեա՛ց զՄարիամ զքոյր իւր լռելեայն՝ եւ ասէ Վարդապետն եկեա՛լ է՛ եւ կոչէ՛ զքեզ 29 Նա՛ իբրեւ լուաւ, յարեաւ վաղվաղակի, եւ ե կն առ Յիսուս: 30 Չե՛ւ եւս էր եկեալ Յիսուս ի գեղն այլ է՛ր անդրէն ի տեղոջն՝ ուր ընդառաջ եղէն նմա Մարթա: 31 Իսկ հրեայքն որ էին ընդ նմա ի տա՛ն անդ եւ մխիթարէին ցնա, իբրեւ տեսին զՄարիամ՝ թէ յարեաւ վաղվաղակի եւ ցնաց ցնացին եւ նոքա զհետ նորա համարէին թէ ի գերեզմա՛նն երթայ՝ զի լացցէ՛ անդ: 32 Իսկ Մարիամ իբրեւ եկն ուր է՛րն Յիսուս՝ եւ ետես ցնա անկա՛ւ առ ոտս նորա՛ եւ ասէ. Տէր՝ եթէ ա՛ստ էիր դիպեալ՝ ո՛չ էր մեռեալ եղբայրն իմ 33 Յիսուս իբրեւ ետես ցնա զի լայր եւ որ ընդ նմայն էին հրեայքն՝ լային խոռվեցա՛ւ յոգի իւր իբրեւ զայրացեալ: 34 եւ ասէ. Ո՞ր եղիք ցնա: Ասէն՝ ցնա. Տէր՝ ե՛կ եւ տե՛ւ: 35 Եւ արտասուեա՛ց Յիսուս: 36 Ասէին հրեայքն. Տեսէ՛ք ո՛րչափ սիրէր ցնա 37 Կե՛սքն ի նոցանէ ասէին. Ո՛չ կարէր սա, որ երաց զա՛յս կուրիկ առնել զի եւ սա՛ մի՛ մեռցի: 38 Յիսուս դարձեալ զայրացեալ ընդ մի՛տս իւր, զա՛յ ի գերեզմանն: Եւ էր ա՛յր մի, եւ վէ՛մ մի եղեալ ի վերայ նորա 39 Եւ ասէ Յիսուս. Ի՛բաց արարէք զվէմը: Ասէ՛ ցնա Մարթա քոյր մեռելոյն Տէր՝ արդ հոտեալ իցէ՛ քանզի չորեքարեայ է: 40 Ասէ՛ ցնա Յիսուս. Ո՛չ ասացի քեզ եթէ հաւատասցես՝ տեսցես զփա՛ռսն Աստուծոյ 41 Եւ իբրեւ ի վէ՛ր առին զվէմն Յիսուս ամբարձ զաչս իւր ի վէր, եւ ասէ. Հայր՝ զոհանա՛մ զքէն զի լուար ինձ: 42 Եւ եւ գիտէի՛ զի յամենայն ժամ լսես ինձ. այլ վասն ժողովրդեանս որ շո՛ւրջ կան առնեմ՝ զի հաւատասցեն՝ թէ դու առաքեցեր զիս 43 Չայս իբրեւ ասաց, ի ձայն մեծ աղաղակեալ ց եւ ասէ. Ղա՛ զարե՛, արի՛ ե՛կ արտաքս: 44 Եւ է՛լ մեռեալն ոտիւք կապելո՛ վք, եւ ձեռաւքն՝ երիզապընդաք, եւ երեսաւքն՝ վարշամակապատաւք Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Լուծէ՛ք զդա՛ եւ թողէ՛ք երթա՛լ 45 Բազումք ի հրէիցն՝ որ եկեալ էին առ Մարեմանս իբրեւ տեսին զոր արարն հաւատացին ի նա: 46 Եւ ոմանք ի նոցանէ ցնացին առ փարիսեցիս եւ պատմեցին նոցա զոր արարն Յիսուս: 47 Ժողովեցին քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն ատեան եւ ասեն. Ձի՛նչ արասցուք զի այրն այն բազում նշանս առնէ: 48 Եթէ թողումք ցնա այնպէս, ամենեքի՛ն հաւատան ի նա. եւ զայցեն հոռումք՝ եւ բառնայցեն զազգս մեր եւ զտեղի: 49 Մի ոմն ի նոցանէ՛ անուն Կայիափա որ քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, ասէ ցնոսա. Դուք ո՛չի՛նչ գիտէք 50 եւ ո՛չ բնաւ խորհել իսկ թէ՛ լա՛ւ է մեզ զի ա՛յր մի մեռանիցի ի վերայ ժողովրդեանս, եւ մի՛ ամենայն ազգս կորիցէ: 51 Չայս՝ ո՛չ յանձնէ ինչ ասաց Այլ քանզի քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ մարգարեացա՛ւ. եթէ մեռանելո՛ց էր Յիսուս ի վերայ ազգին 52 եւ ոչ ի վերայ ազգին միայն, այլ զի եւ զորդի՛սն Աստուծոյ զգրուեալսն ժողովեցէ ի մի 53 Ապա յա՛յնմ արեւ խորհուրդ արարին՝ զի սպանցեն՝ ցնա 54 Եւ Յիսուս այնուհետեւ ո՛չ էթէ համարձակ շրջէր ի մէջ հրէիցնայլ ցնա՛ց անտի յերկիր մի՛ որ մե՛րձ էր յանապատ, ի քաղաք մի՛ որում անո՛ն էր Եփրայիմ եւ անդ լինէր աշակերտաւքն հանդերձ: 4—է 55 Եւ էր մե՛րձ գատիկն հրէից Եւ բազումք էլին յԵրուսաղէմ ի գաւառէ անտի յառաջագո՛յն քան զգատիկն զի սրբեսցեն զանձի՛ս իւրեանց 56 Խնդրէին զՅիսուս, եւ ասէին ընդ միմեանս մինչ կային ի տաճարին Ձիա՛րդ թուի ձեզ՝ եթէ ո՛չ զայցէ՛ ի տաւն այսր Պատուէ՛ր տուեալ էր քահանայապետիցն եւ փարիսեցոց զի թէ՛ ոք զիտասցէ՛ թէ ո՛ր է գուշակեցցէ՛ զնմանէ՛զի կայցի՛ն ցնա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԲ.

1 Իսկ Յիսուս վէ՛ց արուբբ յառա՛ջ քան զգատիկն ե՛կն ի Բեթանիա, ուր էր Ղազար մեռեալն, զոր յարո՛յցն ի մեռելոց: 2 Եւ արարին անդ նմա ընթրի՛ս եւ ի սպասո՛ւ կայր Մարթա, եւ Ղազար մի՛ էր ի բազմելոց ընդ նմա ԻԴ 3 Իսկ Մարեմայ առեալ լիտր մի իւղոյ նարդեա՛ն ազնուի մեծագնոյ ա՛ծ զո՛տսն Յիսուսի, եւ հերո՛վ իւրով մաքրէ՛ր զոտս նորա. եւ տունն լի՛ եղէ ի հոտո՛յ իւղոյն ԻԵ 4 Ասէ՛ մի ոմն յաշակերտա՛ց անտի՛ Յուդա՛ Իսկարիովտացի, որ մատնելո՛ց էր ցնա 5 Ընդէ՛ր ոչ եւղոյ այդ վաճառեցաւ. երե՛ք արելը դէնարի եւ տուա՛ւ աղքատաց: 6 Չայս ասաց՝ ո՛չ զի զաղքատաց ինչ փո՛յթ էր նմա այլ զի գո՛ղ էր, եւ զարկոյն ինքն ունէր, եւ որ ինչ անկաներն՝ նա՛ կրէր: 7 Ասէ՛ Յիսուս. Թո՛յլ տուք դմա, զի յա՛րն պատանաց իմոց պահեսցէ զայդ 8 Չաղքատս յամենա՛յն ժամ ընդ ձեզ ունիք զիս՝ ո՛չ հանապազ ընդ ձեզ ունիք 9 Իբրեւ գիտաց ժողովո՛ւրդ բազում ի հրէիցն թէ ա՛նդ է՛ եկին, ո՛չ միայն վասն Յիսուսի, այլ զի եւ զՂազար տեսցեն՝ զոր յարո՛յցն ի մեռելոց: 10 Խորհո՛ւրդ արարին քահանայապետքն՝ զի եւ զՂազար սպանցեն 11 քանզի բազումք ի հրէից երթային եւ հաւատային ի Յիսուս է—կ 12 Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ բազում որ եկեալ էր ի տաւնն իբրեւ

լուան եթէ գա՛յ Յիսուս յԵրուսաղէմ 13 առին ո՛ստս արմաւենեաց՝ եւ ելի՛ն ընդառաջ նորա աղաղակէին եւ ասէին. Աւսաննա՛ւ արհնեալ լ՛որ գասոյ յանուն Տեառն՝ թագաւորոյ Բարայելի

ԻԶ 14 Եւ գտեալ Յիսուսի էջ մի նստաւ ի վերայ նորա. որպէս եւ գրեալ է 15 Մի՛ երկնչիր դո՛ւստր Սիովնի, ահաւասիկ թագաւոր քո գա՛յ նստեալ ի վերայ յաւանակի՝ իշոյ 16 Եւ զայն ինչ՝ ո՛չ գիտացին աշակերտքն նորա զառաջինն. այլ յորժամ փառաւորեցաւ Յիսուս յայնժամ յիշեցին եթէ ա՛յն էր որ գրեալն էր վասն նորա եւ զայն արարին նմա: 17 Եւ ժողովորդն վկայէ՛ր՝ որ է՛ր ընդ նմա, եթէ զՂազար կոչեա՛ց եւ եթէ ի գերեզմանէն եւ յարո՛յց գնա ի մեռելոց 18 Եւ վասն այնորիկ ընդառաջ եղեւ նմա ժողովորդն զի լուա՛ն եթէ գա՛յն նշանս արարեալ էր նորա: 19 Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս Տեսանէ՛ք՝ զի ո՛չինչ աւգտիք ահաւասիկ աշխարհ ամենայն զկնի՛ նորա գնաց:

ԻԷ 20 Էին անդ ոմանք եւ հեթանո՛սք յելելո՛ցն անդր զի երկի՛ր պագանիցեն ի տաւնին 21 Նոքա մատեան առ Փիլի՛ պպոս՝ որ ի Բեթսայիղայ զալիլեացոցն էր աղաչէին գնա եւ ասէին. Տէր՝ կամիմք զՅիսուս տեսանէ՛լ 22 Գա՛յ Փիլի՛ պպոս եւ ասէ ցԱնդրէաւ Անդրէ՛ աս եւ Փիլիպպոս ասեն ցՅիսուս: 23 Եւ Յիսուս պատասխանի՛ ետ նոցա՝ եւ ասէ. Եհա՛ւ ժամ զի փառաւորեսցի՛ որդի մարդոյ

Բ Է—բ ԻԸ 24 Ամէն ամէն ասե՛մ եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի 25 ի՛նքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազո՛ւմ արդիւնս առնէ: Որ սիրէ գա՛նձն իւր՝ արձակէ՛ գնա. եւ որ ատեա՛յ գանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեա՛նսն յաւիտենականս պահեսցէ՛ գնա 26 Եթէ ոք զի՛ս պաշտիցէ, զկնի՛ իմ եկեսցէ եւ ուր է՛սն եւ, ա՛նդ եւ պաշտանեա՛յն իմ եղիցի: Եթէ ոք զի՛ս պաշտիցէ, պատուեսցէ՛ գնա հայրն իմ է—գ 27 Բայց այժմ անձն իմ խռովեա՛լ է Եւ զի՛նչ ասացից՝ եթէ հա՛յր ապրեցո զիս ի ժամանակէ աստի յայսմանէ՛ այլ վասն այնորիկ եկի ի ժա՛մնս յայս 28 Հայր՝ փառաւորեա՛ւ զորդի քո: Ե՛կն բարբառ յերկնից եւ փառաւոր արարի, եւ դարձեա՛լ փառաւոր արարից 29 Եւ ժողովորդն որ կա յր եւ լսէր ասէին՝ որոտո՛ւմն լինե՛կ, կէսքն ասէին, հրեշտա՛կ խաւսեցաւ ընդ նմա 30 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ Ո՛չ վասն ի՛մ ինչ եկն բարբառս այս, այլ վասն ձե՛ր: 31 Ա՛յժմիկ դատաստա՛ն է աշխարհիս այսորիկ այժմիկ իշխա՛ն աշխարհիս այսորիկ ընկեսցի արտաքս: 32 Եւ ես յորժամ բարձրացա՛յց յերկրէ՛ զամենեսի՛ն ձգեցից առ իս 33 Չայս ասեր, նշանակեա՛լ թէ որո՛վ մահու մեռանելոց իցէ 34 Պատասխանի՛ ետ նմա ժողովորդն Մէք լուա՛ք յարինաց՝ եթէ Քրիստոսն յաւիտեա՛ն կայ եւ դու զիա՛րդ ասես՝ թէ պա՛րտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ ով է ա՛յն որդին մարդոյ: 35 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Փո՛քր մեա ժամանակ լոյս ընդ ձե՛զ գնացէ՛ք մինչդեռ զլոյսն ունիք զի մի՛ խաւար ձեզ հասցէ զի որ գնայ ի խաւարի, ո՛չ զիտէ՛ յո՛ւ երթայ: 36 Մի՛նչդեռ զլոյսն ընդ ձե՛զ ունիք՝ հաւատացէ՛ք ի լոյսն, զի որդի թ լուոյ եղիջիք Չայս խաւսեցաւ Յիսուս, եւ չոգաւ. թաքեա՛ւ ի նոցանէ: 37 Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նոցա. եւ նոքա ո՛չ հաւատային ի նա 38 զի լցցի՛ բանն Եսայայ մարգարէի՛ զոր ասացն Տէր՝ ո՞ հաւատա՛ց ի լուր մեր եւ բազուկ Տեառն ո՛ւմ յայտնեցաւ: 39 Վասն այնորիկ ո՛չ կարէին հաւատալ զի միւսանգամ ասէ Եսայի. 40 Թէ կուրացոյց զա՛չս նոցա, եւ ափշեցոյց զսիքոս նոցա զի մի՛ տեսցեն աչաւք եւ իմացին սրտիւք, եւ դարձցին՝ եւ բժշկեցից զնոսա 41 Չայս ասաց Եսայի՛ զի ետես զփառսն նորա, եւ խաւսեցա՛ւ վասն նորա: 42 Բայց սակայն եւ յիշխանաց անտի բազո՛ւմք հաւատացին ի նա այլ վասն փարիսեցոցն ո՛չ յայտնէին, զի մի ի ժողովորդենէն ելանիցեն 43 Քանզի սիրեցին զփառս մարդկան, առաւել քան զփառս Աստուծոյ՝ Դ. է—դ. 44 Եւ Յիսուս աղաղակէ՛ր եւ ասէր Որ հաւատայ յիս, ո՛չ հաւատայ յիս, այլ յա՛յն որ առաքեացն զիս: 45 Եւ որ տեսանէ զիս, գա՛յն տեսանէ որ առաքեացն զիս:

ԻԹ 46 Եւ լո՛յս յաշխարհ եկի զի ամենայն որ հաւատայ յիս, ի խաւարի մի՛ մնացէ: 47 Եւ եթէ ոք լուիցէ բանից իմոց՝ եւ ո՛չ պահեսցէ եւ ո՛չ դատիմ գնա քանզի ո՛չ եկի թէ դատեցայց զաշխարհ այլ զի փրկեցի՛ց զաշխարհ 48 Որ անարգէ զիս, եւ ո՛չ ընդունի զբանս իմ գո՛յ որ դատի գնա. բանն զոր ես խաւսեցայ նա՛ դատի գնա յաւուրն յետնում: 49 Զի ես յանձնէ իմմէ ո՛չ խաւսեցայ այլ որ առաքեացն զիս հայր, նա՛՛ ետ ինձ պատուէր՝ զինչ ասացից եւ զինչ խաւսեցայ 50 Եւ զիտեմ եթէ պատուէրն այն կեանք են յաւիտենականք արդ՝ զոր է՛սն խաւսիմ, որպէս ասաց ինձ հայրն, ա՛յնպէս խաւսիմ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԳ.

է—ե 1 Յառաջագոյն քան զտաւնն զատկի, զիտա՛ց Յիսուս՝ թէ հասեալ է ժամ նորա զի փոխեսցի յաշխարհէ՛ աստի առ հայր: Միբեա՛ց զիւրսն՝ որ յաշխարհի ա՛ստ են ի սպա՛ն սիրեաց զնոսա:

Լ 2 Եւ ի լինել լ ընթրեա՛ցն սատանայի՛ իսկ արկեալ էր ի սիրտ՝ զի մատնեսցէ գնա Յուդա Միմովնի Իսկարիովտացոյ 3 Գիտա՛ց Յիսուս՝ զի զամենայն ինչ է տ հայր ի ձեռս նորա եւ թէ յԱստուծո՛յ էլ՝ եւ առ Աստուած երթայ, 4 յառնել՝ յընթրեաց անտի, եւ դնէ զհանդերձսն, եւ առեալ զենջեա՛կ մի՛ սփածա՛ւ 5 Եւ ապա առեալ ջուր՝ ա՛րկ ի կոնք եւ սկսաւ լուանա՛լ զոտս աշակերտացն եւ սրբէ՛ր զենջեկա՛ն և ն գոր սփածեալ էր 6 Գա՛յ առ Մի՛ մովն Պե՛ տրոս Եւ նա ասէ՛ցնա՛. Տէր՝ դու զիմ զոտս՝ լուանա՛ս 7 Պատասխանի՛ ետ նմա Յիսուս՝ եւ ասէ. Զոր ինչ է սս գործեմ, դու այժմ ո՛չ զհտես, բայց ապա զիտասջի՛ր: 8 Ասէ՛ցնա՛ Պե՛ տրոս Ո՛չ լուացես զոտս իմ յալիտեան: Պատասխանի՛ ետ Յիսուս. Եթէ ո՛չ լուացից զքեզ ո՛չ ունիս ընդ իս մասն 9 Ասէ՛ցնա՛ Մի՛ մովն Պե՛ տրոս Տէր՝ մի՛ միայն զոտս իմ այլ եւ զձե՛ռս՝ եւ զգլուխ 10 Ասէ՛ցնա՛ Յիսուս. Լուացելոյն չէ՛ ինչ պիտոյ, բայց զի զո՛տսն լուանայցէ: Քանզի ամենեւի՛ն սուրբ եւ դուր սուրբ էք այլ ո՛չ ամենեքեան 11 Զի զիտէ՛ր զայն որ մատնելոցն էր գնա վասն այնորիկ ասաց թէ ո՛չ ամենեքեան սուրբ էք 12 Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, ա՛ռ զհանդերձսն իւր՝ եւ դարձեա՛լ բազմեցաւ եւ ասէ՛ցնոսա՛. Գիտէ՛ք զինչ արարիդ ձեզ: 13 Դուք կոչէք զիս վարդապե՛տ եւ Տէր, եւ բարո՛քք առնէք քանզի ե՛մ իսկ: 14 Ճժէ՛ Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ Տէրս եւ վարդապետս, եւ դուք պարտիք զմիմեա՛ն նոս լուանալ 15 Զի արի՛նա՛կ մի՛ ետո՛ւ և ձեզ զի որպէս ե՛ս ձեզ արարի, եւ դո՛ւք առնիջիք

Է—գ ԼԱ 16 Ամէն ամէն ասէ՛մ ո՛չ է ծառայ՝ մեծ քան զՏէր իւր եւ ո՛չ առաքեալ՝ մե՛ծ քան զայն որ առաքեացն գնա: 17 Եթէ զայս զիտէք, երանելի՛՛ եւս էք՝ եթէ առնիցէք զայս 18 Ո՛չ վասն ամենեցուն ձեր ասեմ զի ես զիտէ՛մ զորս ընտրեցիդ այլ զի 199ի՛ զիրն թէ որ ուտեր ընդ իս հաց՝ արա՛ր ինձխաբեութիւն: 19 Յայսմ հետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչչե՛ւ եղեալ զի յորժամ լինիցի՛՛ հաւատասջիք թէ ե՛ս եմ 20 Ամէն ամէն ասէ՛մ որ ընդունի զոր ոք ես առաքեցից զի ս ընդունի. եւ որ զիս ընդունի՛՛ ընդունի՛՛ զայն որ առաքեացն զիս 21 Զայս իբրեւ ասաց Յիսուս, խռովեցա՛ւ յոգի իւր, վկայեա՛ց եւ ասէ. Ամէն ամէն ասէ՛մ ձեզ զի մի ոմն ի ձեռն մատնելոց է զիս: 22 Հայէին ընդ միմեանս աշակերտքն տարակուսեալք թէ զումմէ ասիցէ: 23 Եւ էր մի՛ ոմն յաշակերտացն բազմեա՛լ առ Յիսուսի, զոր սիրէրն Յիսուս: 24 Ակնարկէ՛ր նմա Մի՛ մովն Պետրոս հարցանել Ո՛վ իցէ վասն որոյ ասէն: 25 Եւ նա՛՛ անկեալ զլանջաւքն Յիսուսի ասէ՛ցնա՛. Տէր՝ ո՛վ է: 26 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ. Ա՛յն է՛ որում ե՛ս թացից զպատառն՝ եւ տաց Եւ թացեալ զպատառն՝ տա՛յ Յուդայի Իսկարիովտացոյ 27 Եւ յետ պատառոյն՝ ապա եմուտ ի նա սատանայ: Եւ ասէ՛ցնա՛ Յիսուս. Արդ՝ որ զինչ առնելոցն ես՝ արա՛ վաղվադակի: 28 Եւ զայս ո՛չոք իմացաւ ի բազմականա՛ց անտի՛՛ թէ առ ի՛նչ ասաց զնա 29 Զի ոմանք՝ համարէին թէ զի զա՛րկոն ունէր Յուդա ասաց նմա Յիսուս, զնեա՛ ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ի տանիս եւ կամ՝ զի աղքատա՛ց ինչ տացէ: 30 Իսկ նորա առեալ զպատառն՝ ե՛լ արտաքս վաղվադակի, եւ էր զիջե՛ր: Է—է 31 Եւ իբրեւ էլ, ասէ Յիսուս. Ա՛յժմ փառաւորեցա՛ւ որդի մարդոյ եւ Աստուած փառաւորեցա՛ւ ի նմա 32 Զի եթէ Աստուած փառաւորեցա՛ւ ի նմա, եւ Աստուած փառաւորեսցէ գնա յանձն իւր եւ վաղվադակի՛՛ փառաւորեսցէ գնա: 33 Որդեակք իմ, փոքր ինչ ժամանակ ընդ ձե՛զ եմ ինդրեցէ՛ք զիս: Եւ որպէս ասացի զիտեայսն, եթէ ուր եսն երթամ դուք ո՛չ կարէք գալ Եւ արդ՝ ձե՛զ ասեմ: 34 Պատուիրան նոր տա՛մ ձեզ զի սիրիցէք զմիմեանս որպէս սիրեցի ես զձեզ զի եւ դուք սիրեսջիք զմիմեանս 35 Յայսմ զիտասցեն ամենեքեան՝ եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ սիրիցէք զմիմեանս 36 Ասէ՛ցնա՛ Մի՛ մովն Պետրոս Տէր յո՛վ երթաա՛: Պատասխանի՛ ետ Յիսուս. Ուր ե՛սն երթամ, դու՛ ո՛չ կարես այժմ գալ զկնի իմ բայց ապա եկեսցես զկնի իմ 37 Ասէ՛ցնա՛ Պե՛ տրոս Տէր՝ ընդէ՛ր ոչ կարիցեմ գա՛լ այժմ զկնի քո արդէն զանձն իմ իսկ եղից ի վերայ քո 38 Պատասխանի՛՛ ետ Յիսուս. Զա՛նձն քո դիցե՛ս ի վերայ իմ ամէն ամէն ասէ՛մ քեզ չե՛ւ իցէ հաւու խաւսեալ մինչ դու երի՛ցս ուրացիս զիս

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԴ.

1 Մի՛ խռովեսցիս սիրտք ձեր այլ հաւատացէք յԱստուած, եւ յի՛ս հաւատացէք: 2 Ի տան հար իմոյ արթեվանք բազում են ապա թէ ոչ՝ ասացեալ էր իմ ձեզ եթէ երթամ եւ պատրաստեմ ձեզ տեղի 3 Եւ եթէ երթամ եւ պատրաստեմ ձեզ տեղի, դարձեալ զա՛մ եւ առնում զձեզ առ իս զի ուր ե՛սն իցեմ, եւ դուք անդ իցէք: 4 Եւ ուր երթամն՝ զիտիցէ՛ք եւ զճանապարհն զիտիցէք: 5 Ասէ՛ցնա՛ Թո՛ վմաս Տէր՝ ո՛չ զիտեմք յո՛վ երթաա՛ եւ զիս ընդ զճանապարհն կարացուք զիտել: 6 Ասէ՛ցնա՛ Յիսուս. Ե՛ս եմ ճանապարհն՝ եւ ճշմարտութիւն եւ կեա՛նքն չոք զայ առ հայր՝ եթէ ոչ ինէ՛ւ: 7 Եթէ զիս զիտէիք՝ ապա եւ զհայր իմ զիտէիք՝ եւ այսուհետեւ զիտասջիք՝ զնա, եւ տեսէք գնա՛: 8 Ասէ՛ցնա՛ Փիլիպպոս. Տէր՝ ցո՛յց մեզ զհայր՝ եւ շա՛տ է մեզ 9 Ասէ՛ցնա՛ Յիսուս. Մյաջափ ժամանակս ընդ ձե՛զ եմ, եւ ոչ ծանեար զիս Փիլի՛ պպե՛ որ ետե՛ս զիս՝ ետե՛ս զհայրն եւ դու զիս ընդ ասես՝ եթէ

ցոյց մեզ զհայր: 10 Ո՛չ հաւատաս եթէ ես ի հայր՝ եւ հայր յիս է: Բանն զոր ես խաւսիմ ընդ ձեզ ո՛չ եթէ յանձնէ ինչ խաւսիմ, այլ հայրն որ յիս բնակեալ է նա՛ գործէ զգործսն: 11 Հաւատա՛յք ինձ՝ եթէ ես ի հայր՝ եւ հայր յիս 12 Ապա թէ ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հաւատացէ՛ք ինձ: Ամէն ամէն ասէ՛մ թէ՛ որ հաւատաս յն յիս զգործս զոր ես գործեմ, եւ նա՛ գործեսցէ՛ եւ մեծամեծս է՛ւս քան զնոյնս գործեսցէ՛ զի ես առ հայր երթամ: 13 Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յանո՛ւն իմ արարից զայն. զի փառաւորեսցի՛ հայր յորդի: Վը ԼԲ ըկ 15 Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսցիք: 16 Եւ ես աղաչեցից զհայր, եւ այլ մխիթարիչ տացէ զի ընդ ձե՛զ բնակե՛սցէ ի յաւիտեան: 17 զհոգի ն՛ ճշմարտութեան զոր աշխարհս ո՛չ կարէ ընդունել զի ո՛չ տեսանէ զնա՛՝ եւ ո՛չ ճանաչէ զնա: Բայց դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ՛ եւ ընդ ձե՛զ եղիցի: 18 Ո՛չ թողից զձեզ որքս զա՛մ առ ձեզ: 19 Փոքր մեւս եւս, եւ աշխարհս ո՛չ եւս տեսանէ զիս բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես կենդանի՛ եմ, եւ դուք՝ կենդանի՛ լինելոց էք: 20 Յայնմ աւուր զիտասցիք դուք զի ես ի հայր իմում, եւ դուք յիս, եւ ես ի ձեզ: 21 Որ ունի զպատուիրանս իմ՝ եւ պահէ զնոսս նա՛ է որ սիրէ զիս: Եւ որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի՛ ի հարե՛ իմմէ՛ եւ ես սիրեցի՛ց զնա, եւ երեւեցուցի՛ց նմա զիս: 22 Ասէ՛ ցնա Յուդա՛՝ ո՛չ Սկարիովտացին. Տէր՝ զի՛ եղեւ՝ զի մե՛զ յայտնելո՛ց ես զքեզ՝ եւ ո՛չ աշխարհի: 23 Պատասխանի՛ ետ Յիսուս՝ եւ ասէ՛ ցնա. Եթէ՛ ոք սիրէ զիս՝ զբա՛նս իմ պահեսցէ՛ եւ հայր իմ սիրեսցէ՛ զնա. եւ առ նա՛՝ եկեսցուք՝ եւ աւթեմա՛նս առ նմա արասցուք: 24 Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբա՛նս իմ ո՛չ պահէ՛: Եւ բանն իմ զոր լսէք՝ ո՛չ է իմ այլ հայրն՝ որ առաքեացն զիս: 25 Չայս խաւսեցա՛յ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձե՛զս եմ: 26 Իսկ մխիթարիչն հոգին սուրբ՝ զոր առաքեսցէ՛ հայր յանուն իմ, նա՛ ուսուցէ՛ ձեզ զամենայն որ ինչ ասացի ձեզ, եւ յիշեցուցէ՛ ձեզ: 27 Խաղաղութի՛ւն թողում ձեզ զխաղաղութիւն զիմ տամ ո՛չ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ: Մի՛ խոռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի՛ զանգիտեսցեն: 28 Լուս՛յք զի ասացի ես ձեզ՝ թէ՛ երթամ եւ զա՛մ առեթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լիեալ էր ձեր՝ եթէ՛ ես առ հայր երթամ զի հայր իմ մե՛ծ է քան զիս: 29 Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչչե՛ւ եղեալ զի յորժամ լինիցի, հաւատասցիք: 30 Ո՛չ եւս այլ շատ խաւսեցայ ընդ զա՛յ իշխան աշխարհիս այսորիկ, եւ յիս ինչ ո՛չ գտանէ: 31 Ա՛յլ զի ծանիցէ՛ աշխարհ՝ եթէ սիրեմ զհայր եւ որպէս պատուիրեաց ինձ հայրն ա՛յ յայէս առնեմ: Ա՛ն արիք զնացո՛ւք աստի: Գլուխ ԺԵ.

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԵ.

1 Ե՛ս եմ ո՛րքն ճշմարիտ՝ եւ հայր իմ մշակէ՛: 2 Ամենայն ուռ որ յի՛ս է՝ եւ ո՛չ բերէ պտուղ կտրէ զնա. եւ ամենայն որ բերէ պտուղ՝ սրբէ՛ զնա, զի առանէ՛ լ եւս պտղաբեր լիցի: 3 Դուք արդէն իսկ առ արք էք վասն բանին՝ զոր խաւսեցայ ընդ ձեզ: 4 Կացէ՛ք յիս՝ եւ ես ի ձե՛զ Որպէս ո՛ւռն ո՛չ կարէ պտուղ բերել յանձնէ՛ իւրմէ՛ եթէ չիցէ՛ հաստատեալ յորքն նոյնպէս եւ դուք՝ եթէ ո՛չ յիս հաստատեալ իցէք: 5 Ես եմ որք՝ եւ դուք ո՛ւռ որ հաստատեալ է յիս՝ եւ ես ի նա, նա՛ բերէ պտուղ յոյժ. զի առանց իմ ո՛չ չինչ կարէք առնել: 6 Եթէ՛ ոք ո՛չ է հաստատեալ յիս, է՛լ նա արտաքս իբրեւ զո՛ւռն, եւ ցամաքեցա՛ւ եւ ժողովէն զնա, եւ ի հո՛ւր արկանէն՝ եւ այրի: 7 Եթէ՛ կացէք յիս, եւ բա՛նքն իմ ի ձե՛զ կայցեն, զոր ինչ կամիցիք խնդրեսցի՛ք՝ եւ լինիցի՛ ձեզ: 8 Ճիւ Յայմիկ փառաւորեցա՛ւ հայր իմ զի պտուղ յոյժ բերիցէք. եւ եղիցիք իմ աշակերտք: 9 Որպէս սիրեաց զիս հայրն իմ, եւ ե՛ս սիրեցի զձեզ հաստատո՛ւն կացէք ի սէր իմ: 10 Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ կացցի՛ք ի սէր իմ. որպէս ես զպատուիրանս հար իմոյ պահեցի, եւ կա՛մ ի սէր նորա: 11 Չայս խաւսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւնս իմ ի ձե՛զ իցէ՛ եւ ձեր ուրախութիւնս լցեա՛լ եղիցի: 12 Ա՛յս է պատուեր իմ, զի սիրեսցիք զմիմեանս, որպէս եւ ես սիրեցի զձեզ: 13 Ճիւ Մեծ եւս՝ քան զայս սէր՝ ո՛չ ոք ունիցի, եթէ զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց: 14 Դուք բարեկամք էք իմ եթէ առնիցէք զոր եսն պատուիրեմ ձեզ: 15 Ո՛չ եւս կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ո՛չ զիտէ՛ զինչ գործէ՛: Տէրն նորա այլ զձեզ կոչեցի բարեկամս զի զամենայն զոր լուսայ ի հարե՛ իմմէ՛՝ ծանուցի: 16 Ո՛չ եթէ դուք ընտրեցէք զիս այլ ե՛ս ընտրեցի զձեզ եւ եղի զձեզ՝ զի դուք երթայցէք եւ պտղաբեր լիցիցիք եւ պտուղն ձեր կացցէ՛: Եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի հարե՛ իմմէ՛ յանուն իմ տացէ՛ ձեզ: 17 Չայս պատուիրեմ, զի սիրեսցիք զմիմեանս: 18 Եթէ՛ աշխարհ զձեզ աստեայ. զիտասցիք զի նախ զի՛ս աստեայ: 19 Եթէ՛ յաշխարհէ՛ աստի էիք՝ աշխարհ զիւրսն սիրէ՛ր արդեւք բայց զի յաշխարհէ՛ չէք այլ եւ ընտրեցի՛ զձեզ յաշխարհէ՛ վասն ա՛յնորիկ աստեայ զձեզ աշխարհ: 20 Յիշեցէ՛ք զբանն զոր ասացի թէ՛ ո՛չ է ծառայ մեծ քան զտէ՛ր իւր: Եթէ՛ զիս հալածեցին, ապա եւ զձե՛զ հալածեսցեն՝ եթէ զբանն իմ պահեցին, ապա եւ զձե՛րն պահեսցեն: 21 Այլ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վասն անուան իմոյ, զի ո՛չ ծանեան զայն՝ որ առաքեացն զիս: 22 Իմ՝ եթէ չէ՛ր եկեալ եւ խաւսեցեալ ընդ նոսա՛ մեղ ինչ ո՛չ գոյր նոցա բայց արդ՝ չիք ինչ

պատճառք վասն մեղաց իւրեանց 23 Որ զիս ատեայ, եւ զհայրն իմ ատեայ: 24 Եթէ զգործսն չէ՛ր գործեալ ի նոսա՝ զոր ո՛չ այլ ոք գործեաց մեղ ինչ ո՛չ գոյր նոցա, բայց արդ՝ տեսի՛ն, եւ ատեցին՝ եւ զի՛ս եւ զհայր իմ 25 Այլ զի լցցի՛ բանն, որ յարե՛նս նոցա գրեալ է թէ՛ ատեցի՛ն զիս տարապարտուց: 26 Բայց յորժամ եկեացէ մխիթարիչն, զոր ե՛ս առաքեցից ձեզ ի հարե՛, զհոգի՛ն ճշմարտութեան որ ի հարե՛, ելանէ՛ նա՝ վկայեցէ վասն իմ: 27 Եւ դուք վկայէ՛ք զի իսկզբանէ՛ ընդ իս եք

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԶ

1 Չայս խաւսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի՛ գայթակսեցիք: 2 Ի ժողովրդոց իւրեանց հանցէ՛ն զձեզ Այլ եկեացէ ժամանակ՝ զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ համարիցի պաշտաւն մատուցանել Աստուծոյ 3 Եւ զայն արասցեն ընդ քանզի ո՛չ ծանեան զհայր՝ եւ ո՛չ զիս 4 Այլ եւ զայս խաւսեցայ ընդ ձեզ զի յորժամ եկեացէ ժամանակ՝ յիշեցէ՛ք թէ՛ ե՛ս ասացի ձեզ 5 Չայս իսկզբանէ՛ ո՛չ ասացի ձեզ քանզի ընդ ձեզ էի: Բայց արդ երթա՛մ եւ առ առաքիչն իմ եւ ո՛չ որ ի ձեռք հարցանէ՛ցիս թէ՛ յո՛վ երթաս: 6 Այլ զի զայս խաւսեցայ ընդ ձեզ տրտմութիւն ելից զսիրտս ձեր 7 Այլ եւ զճշմարիտն ասեմ լաւ է ձեզ եթէ՛ եւ երթամ զի եթէ՛ եւ ոչ երթայց մխիթարիչն ո՛չ եկեացէ՛ առ ապա եթէ՛ երթամ առաքեցի՛ց զնա առ ձեզ 8 Եւ նա՛՛ եկեալ, յանդիմանեցէ՛ զաշխարհ, վասն մեղաց եւ վասն արդարութեան, եւ վասն դատաստանի: 9 Վասն մեղաց զի ո՛չ հաւատան յիս: 10 Վասն արդարութեան՝ զի առ հայր իմ երթամ եւ ո՛չ եւս տեսանէք զիս 11 Վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհիս այտրիկ դատապարտեալ լի 12 Եւ բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ այլ ո՛չ կարէք հանդարտել այժմիկ: 13 Յորժամ եկեացէ՛ նա հոգին ճշմարտութեան առաջնորդեցէ՛ ձեզ ամենայն ճշմարտութեամբ զի ո՛չ եթէ՛ յանձնէ՛ ինչ խաւսիցի, այլ զոր լսիցէ՛ խաւսեցի, եւ զգալոցն պատմեցէ՛ ձեզ 14 Նա զիս փառաւորեցէ՛ զի յիմմէ՛ անտի առնուցու՛ եւ պատմեցէ՛ ձեզ 15 Չամենայն ինչ զոր ունի հայր՝ ի մ վասն այտրիկ ասացի ձեզ թէ՛ յիմմէ՛ անտի առնու՛ եւ պատմէ՛ ձեզ 16 Փոքր մի, եւ ո՛չ եւս տեսանիցէք զիս եւ ապա սակաւիկ մի, եւ տեսանիցէք զիս եւ երթամ առ հայր: 17 Ասէին ոմանք յաշկերտաց անտի ցմիմեանս Ջի՛նչ է այս՝ զոր ասեց մեզ, թէ՛ փոքր մի՛՝ եւ ո՛չ տեսանէք զիս եւ դարձեալ սակաւիկ մի՛՝ եւ տեսանիցէք զիս եւ եթէ՛ եւ առ հայր իմ երթամ: 18 Եւ ասէին, զի՛նչ իցէ՛ այն փոքր մեւս եւսն, չգիտեմք զինչ խաւսի: 19 Գիտաց Յիսուս եթէ՛ կամին ցնա՛ հարցանել, եւ ասէ ցնոսա՛ Վասն այտրիկ խնորք ընդ միմեանս՝ զի ասացի՛ թէ՛ փոքր մի՛՝ եւ ո՛չ տեսանէք զիս եւ դարձեալ սակաւիկ մեւս եւս տեսանիցէք զիս 20 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ զի լացջիք եւ ողբասջիք դուք եւ աշխարհ խնդասցէ՛. դուք տրտմեցիք այլ տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն եղիցի 21 Կին յորժամ ծնանիցի՛ տրտմութիւն է նմա զի հասեալ է ժամ նորա այլ յորժամ ծնցի զմանուկն ո՛չ եւս յիշէ՛ զնեղութիւնն վասն խնդութեանն, զի ծնաւ մարդ յաշխարհ 22 Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք այլ դարձեալ տեսից զձեզ եւ ուրախ լիցին սիրտք ձեր եւ զուրախութիւնն ձեր ո՛չ որ հանիցէ ի ձեռք 23 Եւ յայնմ աւուր զիս ինչ ո՛չ հարցանիցէք: Ամէն ամէն ասեմ ձի զոր ինչ խնդրիցէք ի հարե՛ իմմէ՛ յանուն իմ տացէ՛ ձեզ: 24 Մինչեւ ցայժմ ո՛չ ինչ խնդրեցէք յանուն իմ խնդրեցէք եւ առնուցուք զի ուրախութիւնն ձեր լցեալ է եղիցի 25 Չայս առակաւ ք խաւսեցայ ընդ եկեացէ՛ ժամանակ յորժամ ո՛չ եւս առակաւք խաւսեցայց ընդ այլ յայտնապէ՛ս զհարե՛ պատմեցից ձեզ: 26 Յայնմ աւուր խնդրեցջիք յանուն իմ եւ ո՛չ ասեմ ձեզ՝ եթէ՛ եւ հարցից զհայր վասնձեր. 27 զի ինքն իսկ հայր սիրե՛ զձեզ զի դուք զի՛ս սիրիցէք եւ հաւատացէք եթէ՛ եւ յԱստուծոյ ելի 28 Ելի ի հարե՛՛ եւ եկի յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթա՛մ առ հայր: 29 Ասեն ցնա՛ աշակերտքն Ահա՛՛ արդ յայտնութեամբ խաւսիս եւ առակ եւ ո՛չ մի ինչ ասեա՛ 30 Այժմիկ գիտեմք՝ եթէ՛ գիտե՛ս զամենայն եւ ոչինչ պիտոյ է՛՝ եթէ՛ ոք հարցանիցէ՛ զքեզ յայսմիկ հաւատա՛մք եթէ՛ յԱստուծոյ ելեր 31 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս՝ եւ ասէ. Այժմ հաւատա՛ յք: 32 Ահա՛՛ եկեացէ՛ ժամ, եւ եկեալ իսկ զի ցրուեցիք յուրաքանչի՛ր տեղիս եւ զիս միայն թողուցուք եւ չեմ միայն, զի հայր ընդ ի՛ս է: 33 Չայս խաւսեցայ ընդ ձեզ զի ընդ իս խաղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի աստ՝ նեղութիւն ունիցիք այլ քաջալերեցարո՛ւք զի ե՛ս յաղթեցի աշխարհի

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԷ

1 Չայս իբրեւ խաւսեցաւ Յիսուս, ամբարձ զաչս իւր յերկինա՛՝ եւ ասէ. Հայր՛՛ հասեալ է ժամ, փառաւորեալ՝ զորդի քո, զի եւ որդի քո փառաւորեցէ՛ զքեզ 2 Որպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ զի

ամենայնի գոր ետուր նմա, տացե զկեանսն յաւիտենականս 3 Ա՛յս են յաւիտենական կեանք զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Աստուած եւ գոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս 4 Ես զքեզ փառաւորեցի՝ յերկրի զգործն կատարեցի՝ գոր ետուր ցիս զի արարից 5 Եւ այժմ փառաւորեա՛ զիս հայր առ ի քէն փառաւքն գոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ ի քէն 6 Յայտնեցի՝ զանուն քո մարդկան գորս ետո՛ւ ր ինձ յաշխարհէ քո՛ էին, եւ ինձ ետուր գնոսա եւ զբանն քո պահեցի՛ւր 7 Արդ զիտացին՝ եթէ զամենայն ինչ գոր ետուր ինձ 8 ետո՛ւ ւ նոցա եւ նոքա ընկալա՛ն, եւ ծանեան՝ ճշմարտութեամբ՝ թէ առ ի քէ՛ն էլի եւ հաւատացին՝ եթէ դո՛ւ առաքեցեր զիս: 9 Արդ ես վասն նոցա աղաչեմ, եւ ո՛չ վասն աշխարհի աղաչեմ. այլ վասն նոցա՛ գորս ետուրն ինձ. զի քո՛ էին: 10 Եւ որ ինչ ի՛մ է, ամենայն քո՛ եւ որ ինչ քո՛ է, այն ի՛մ եւ փառաւորեա՛լ եմ ի նոսա 11 Եւ ես՝ ոչ եւս եմ յաշխարհի, եւ նոքա յաշխարհի՛ եմ, եւ ես՝ առ քէ՛զ գամ. Հա՛յր: Սո՛ւրբ պահեա՛՛ զնոսա յանուն քո, որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի՛, որպէս եւ մեք մի՛՝ եմք 12 Մինչ էի յաշխարհի ընդ նոսա, ե՛ս պահէի զնոսա յանուն քո՛՝ որով ետուրն ինձ եւ պահեցի՛. եւ ոչոք ի նոցանէ կորեալ, բայց որդին կորստեան, զի զիրն լցցի՛: 13 Բայց արդ առ քէ՛զ գամ: Եւ զայս խաւսիմ յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութիւնն իմ լիո՛վ յանձինս իւրեանց: 14 Ես ետո՛ւ ւ նոցա զբանն քո, եւ աշխարհս ասեա՛ց զնոսա զի չէ՛ն յաշխարհէ, որպէս եւ ես չէ՛մ յաշխարհէ: 15 Ո՛չ զայս աղաչեմ զի բարձցես զնոսա յաշխարհէ՛ այլ զի պահեսցես զնոսա ի չարէ: 16 Յաշխարհէ աստի չէ՛ն, որպէս եւ ես՝ չէ՛մ յաշխարհէ: 17 Սո՛ւրբ արա՛՛ զնոսա ճշմարտութեամբ քով զի քո բանդ ճշմարտութիւն՝ է: 18 Որպէս զիս առաքեցեր յաշխարհ. եւ ե՛ս առաքեցի զնոսա յաշխարհ 19 եւ ի վերայ նոցա եւ սո՛ւրբ առնեմ զանձն իմ, զի եղիցին եւ նոքա՛ սրբեալք ճշմարտութեամբ 20 Այլ ո՛չ վասն նոցա միայն աղաչեմ, այլ եւ վասն ամենա՛յն հաւատացելոց բանին նոցա 21 զի ամենեքին մի՛ իցեն որպէս դու. Հայր յիս՛՛ եւ ես ի քէզ, զի եւ նոքա ի մե՛զ իցեն Զի եւ աշխարհ հաւատացե՛լ եթէ դու առաքեցեր զիս 22 Եւ ես զփառսն գոր ետուր ինձ՝ ետո՛ւ ւ նոցա զի իցեն մի՛՝ որպէս եւ մեք մի՛՝ եմք 23 Ե՛ս ի նոսա, եւ դու՛ յի՛ս, զի եղիցին կատարեալք ի մի: Եւ զիտացե՛լ աշխարհ՝ եթէ դո՛ւ առաքեցեր զիս եւ սիրեցի՛ զնոսա որպէս դու զիս սիրեցեր: 24 Հա՛յր, գորս ետուրն ինձ, կամիմ՝ զի ուր ես եմ, եւ նոքա՛ իցեն ընդ իս զի տեսանիցեն զփառսն զիմ, գոր ետուրն ցիս. զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զլինելն աշխարհի 25 Հա՛յր արդար՝ եւ աշխարհ զքեզ ո՛չ ծանեալ. այլ ես զքեզ ծանեալ: Եւ նոքա ծանեան՝ եթէ դու առաքեցեր զիս 26 Եւ ծանուցի՛ նոցա զանուն քո՛՝ եւ ծանուցի՛ց զի սերն գոր սիրեցեր զիս՝ ի նոսա՛ իցէ եւ ե՛ս ի նոսա:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԸ

1 Զա՛յս իբրեւ ասաց Յիսուս, ե՛լ աշակերտաւքն հանդերձ յայն կոյս ձորոյն Կեղրովնի՛՝ ուր էր պարտեզ յոր եմո՛ւտ ինքն եւ աշակերտքն իւր
2 Գիտէ՛ր եւ Յուդա, որ զնայն մատնելոց էր՝ գտեղին զի բազում անգամ ժողովեալ էր անդր Յիսուսի աշակերտաւքն հանդերձ: 3 Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր զգունդն եւ ի քահանայապետի՛ցն եւ ի փարիսեցոց սպասաւորս, գա՛յ անդր ջահիւք եւ յապտերաւք եւ զինուք 4 Իսկ Յիսուս իբրեւ ետես զայն ամենայն եկեալ ի վերայ նորա, ե՛լ եւ ասէ՛ զնոսա. Զո՛ խնդրէք: 5 Պատասխանի ետուն նմա. ԶՅիսուս Նազովրեցի: Ասէ զնոսա Յիսուս. Ե՛ս եմ: Կա՛յր ընդ նոսա եւ Յո՛ւդա՛՛ որ մատնէրն զնա 6 Իբրեւ ասաց թէ՛ ե՛ս եմ, յե՛տս յե՛տս չոգան՝ եւ զարկան զգետնի: 7 Դարձեալ եհարց զնոսա. Զո՛ խնդրէք: Եւ նոքա ասեն. ԶՅիսուս Նազովրեցի: 8 Պատասխանի՛ ետ նոցա Յիսուս Ասացի ձեզ թէ՛ ե՛ս եմ արդ՝ եթէ զիս խնդրէք՝ թո՛յլ սուրբ դոցա երթա՛լ 9 Զի լցցի՛ բանն՝ գոր ասաց թէ՛ գորս ետուրն ցիս, ո՛չ կորուսից ի նոցանէ եւ ո՛չ գոք 10 Իսկ Մի՛մովն Պե՛տրոս քանզի ունէր սուր, ձգեաց զնա՛՛ եւ եհար զքահանայապետին ծառայ եւ ի բաց առ զունկն նորա զաջոյ՛ Եւ էր անուն ծառային Մաղքոս: 11 Ասէ Յիսուս ցՊե՛տրոս Ա՛րկ զուրդ անդրէն ի պատեանս իւր Զբաժակն գոր ետ ինձ Հայր ո՛չ ըմպիցեմ զնա 12 Իսկ զունդն եւ հազարապետն եւ սպասաւորք հրէիցն կալան զՅիսուս՝ եւ կապեցի՛ն: 13 Եւ աձին զնա նա՛խ՝ առ Անա՛, որ էր՝ անէր Կայիափայի. որ քահանայապետն էր տարւոյն այնորիկ: 14 Այս՝ ա՛յն Կայիափա էր՝ որ խրատն ետ հրէից թէ լա՛ւ է ա՛ռն միում մեռանէ՛լ ի վերայ ժողովրդեանն: 15 Եւ երթային զհետ Յիսուսի Մի՛մովն Պե՛տրոս՝ եւ մեւս աշակերտն Եւ աշակերտն այն քանզի ծանալ էր քահանայապետին՝ եմուտ ընդ Յիսուսի ի գաւիթ քահանայապետին 16 Եւ Պե՛տրոս կայր առ դրանն արտաքոյ: Ե՛լ մեւս աշակերտն՝ որ էր ծանալթ քահանայապետին եւ ասաց ցոյճնապանն՝ եւ եմո՛յ յձ ի ներքս զՊե՛տրոս: 17 Ասէ աղջիկն որ դռնապանն էր՝ ցՊե՛տրոս Մի՛ թէ՛ եւ դու յաշակերտաց առնն այնորիկ իցես: Եւ նա՛՛ ասէ. Ո՛չ եմ: 18 Կային անդ ծառայքն եւ սպասաւորք, խարո՛յկ արկեալ՝ քանզի ցո՛ւրտ էր եւ

ջեռնուին. կայր ընդ նոսա եւ Պե՛տրոս՝ եւ ջեռնո՛յր 19 Եւ քահանայապետն եհա՛րց ցՅիսուս վասն աշակերտացն՝ եւ վասն վարդապետութեան նորա 20 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս Ես՝ յայտնապէս խաւսեցայ յաշխարհի. եւ յամենայն ժամ ուսուցի՛ ի ժողովրդեանն եւ ի տաճարի անդ՝ ուր ամենայն հրեայք ժողովեալ էին, եւ ի ծածուկ ինչ ո՛չ խաւսեցայ 21 Զի՞ հարցանես զիս. հա՛րց զայնոսիկ՝ որ լուանն թէ զի՛նչ խաւսեցայ ընդ նոսա. ահաւասիկ նոքա զիտե՛ն զինչ խաւսեցայ 22 Իբրեւ նա՛ զայն ասաց մի ոմն ի սպասաւորացն որ ա՛նդ կայր, աժ ապտա՛կ Յիսուսի՛՝ եւ ասէ Ա՛յդպէս պատասխանի տաս քահանայապետիդ 23 Եւ Յիսուս՝ ասէ ցնա Եթէ չա՛ր ինչ խաւսեցայ վկայեա՛ վասն չարին, իսկ եթէ բարի, ընդէ՛ր հարկանես զիս 24 Եւ առաքեաց զնա Անա կապեա՛ լ առ Կայիափայ քահանայապետ

ԼԳ 25 Եւ Մի՛ մովն Պե՛տրոս կա՛յր անդ՝ եւ ջեռնոյր ասեն ցնա. Մի՛ թէ՛՝ եւ դու յաշակերտա՛ց անտի նորա իցես Նա՛՝ ուրացա՛ւ եւ ասէ՛ թէ՛ չե՛մ 26 Եւ ասէ մի ոմն ի ծառայից քահանայապետին՝ ազգակա՛ն այնորիկ զորոյ զունկն եհա՛տ Պե՛տրոս ո՛չ ես իսկ տեսի զքեզ ի պարտիզի անդ ընդ նմա 27 Դարձեալ ուրացա՛ւ Պետրոս եւ վաղվադակի հա՛ւ խաւսեցաւ:

ԼԴ 28 Եւ աժե՛ն զՅիսուս ի վանացն Կայիափայ յապարանս դատաւորին եւ էր այգո՛ւց Եւ նոքա ո՛չ մտին յապարանսն, զի մի՛ պղծիցին, այլ զի ուտիցե՛ն զգատիկն 29 Ե՛լ առ նոսա Պեղատոս արտաքս՝ եւ ասէ Զի՛նչ չարախաւսութիւն մատուցանէք զանէն զայնմանէ 30 Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա Եթէ չէ՛ր չարագո՛րծ այրն այն, ապա ո՛չ մատնէաք զնա քեզ 31 Ասէ ցնոսա Պեղատոս Առէ՛ք զնա դուք եւ ըստ ձերոց արինացն դատեցարո՛ւք Ասեն ցնա հրեայքն. Մեզ չէ՛ արժան սպանանել զոք 32 Զի լցցի՛ բանն Յիսուսի զոր ասաց, նշանակեալ թէ որո՞վ մահու մեռանելոց իցէ 33 Եմո՛ւտ միւսանգամ յապարանսն Պեղատոս կոչեաց զՅիսուս, եւ ասէ ցնա. Դո՛ւ ես թագաւորն հրէից 34 Պատասխանի ետ Յիսուս Ի՛քն ասես զայդ, եթէ այլք ասացին քեզ զինէն 35 Պատասխանի ետ Պեղատոս Մի՛ թէ՛՝ եւ ես հրեա՛յ իցեմ ա՛զգն քո եւ քահանայապետք մատնեցին զքեզ ինձ, զի՛նչ զործ գործեալ է քո 36 Պատասխանի ետ Յիսուս Ի՛մ արքայութիւն չէ՛՝ յայսմ աշխարհէ. եթէ յաշխարհէ աստի՛ էր արքայութիւնն իմ սպասաւորքն իմ մարտնչէի՛ն արդեւք՝ զի մի՛ մատնեցայց հրէից բայց արդ թագաւորութիւն իմ չէ՛ աստի: 37 Ասէ ցնա Պեղատոս Ապա թէ այդպէս իցէ թագաւո՛ր ոմն ես դու՛ Պատասխանի ետ Յիսուս Դո՛ւ ասես՝ թէ թագաւոր իցեմ բայց ես՝ յա՛յդ իսկ ծնեալ եմ եւ ի դո՛յն իսկ եկեալ եմ յաշխարհ զի վկայեցից ճշմարտութեանն ամենայն որ ի ճշմարտութենէ է լսէ՛, բարբառոյ իմոյ: 38 Ասէ ցնա Պեղատոս Զի՛նչ է ճշմարտութիւն Զայս իբրեւ ասաց դարձեալ է՛լ առ հրեայսն՝ եւ ասէ ցնոսա Ես՝ եւ ո՛չ մի՛ ինչ պատճառս գտանեմ ի նմա 39 Բայց է՛ ձեր սովորութիւն զի զմի՛ որ արձակեցի՛ց ձեզ ի զատկիս արդ՝ կամի՛ք զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն հրէից 40 Աղաղակեցին ամենեքեան՝ եւ ասէին Մի՛՛ զդա, այլ զԲարա բբա: Եւ էր Բարաբբայն այն աւագա՛կ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԹ.

1 Յայնժամ ա՛ռ Պեղատոս զՅիսուս եւ զա՛ն եհար: 2 Եւ զինուորացն արարեալ պսա՛կ ի փշոց՝ եղին ի գլուխ նորա, եւ զգեցուցին նմա հանդէ՛ր ըձ ծիրանի 3 եւ զային առ նա՛՝ եւ ասէին. Ո՛ղջ էր արքայ հրէից Եւ հանէի՛ն նմա ապտակս: 4 Ե՛լ դարձեալ Պեղատոս արտաքս եւ ասէ ցնոսա Ահա՛՝ աժեմ զնա արտաքս առ ձեզ զի զիտասջիք թէ ես՝ վնա՛ս ինչ՝ ի նմա ո՛չ գտանեմ 5 Ե՛լ Յիսուս արտաքս, եւ ունէր պսա՛կ ի փշոց՝ եւ հանդէ՛ր ըձ ծիրանի: Եւ ասէ ցնոսա. Ահա՛՝ այդդ՝ ցձէ՛զ 6 Իբրեւ տեսին զնա քահանայապետքն եւ սպասաւորք զաղաղա՛կ բարձին՝ եւ ասեն. Ի՛նչ ինչ հան՝ ինչ ինչ հան՝ զդա: Ասէ ցնոսա Պեղատոս Առէ՛ք զդա ի ձեզ, եւ ձեզէ՛ն հանէք ի իսաչ. զի ես՝ ի դմա վնա՛ս ինչ ո՛չ գտանեմ 7 Պատասխանի ետուն նմա հրեայքն Մեք՝ արե՛նս ունիմք. եւ ըստ արինաց մերոց պարտի մեռանել զի զանձն իւր որդի՛ Սստուծոյ արար 8 Իբրեւ լուաւ զբանս զայնոսիկ Պեղատոս, առաւե՛լ եւս երկեաւ: 9 Եմուտ դարձեալ անդրէն յապարանսն եւ ասէ ցՅիսուս. Ուստի՛՝ ես դու: Եւ Յիսուս ո՛չ ետ նմա պատասխանի: 10 Ասէ ցնա Պեղատոս. Ընդ իս ո՛չ խաւսիս, ո՛չ զիտես եթէ իշխանութիւն ունիմ հանել զքեզ ի իսաչ եւ իշխանութիւն ունիմ արձակել լ զքեզ 11 Պատասխանի ետ Յիսուս. Ո՛չ ունէիք դու իշխանութիւն ի վերայ իմ՝ եւ ո՛չ մի՛ եթէ ոչ է՛ր տուեալ քեզ ի վերուստ վասն այնորիկ որ մատնեաց զիս քեզ նորա՛՝ մե՛ծ մեղք են: 12 Եւ յայնմանէ Պեղատոս խնդրէր արձակել լ զնա Եւ հրեայքն աղաղակէին՝ եւ ասէին Եթէ՛ զդա՛՝ արձակես, չե՛ս բարեկամ կայսեր ամենայն որ որ թագաւոր կոչէ զանձն իւր հակառա՛կ է կայսեր: 13 Իսկ Պեղատոս իբրեւ լուաւ զբանս զայնոսիկ ա՛ծ զՅիսուս արտաքս՝ եւ նստա՛ւ ի վերայ բեմին ի տեղուջն որ կոչէր Քարայատակ, եւ եբրայեցերէն Կա՛պ պաթաւ: 14 Էր ուրբա թն զատկի եւ էր ժա՛մ իբրեւ վեցերորդ եւ

ասէ ցիրեայսն. Ահա՛ թագաւորդ ձեր՝ ցձէ՛զ 15 Եւ նոքա աղաղակէին Բա՛րձ ի մէնջ, բա՛րձ ի մէնջ՝ եւ հա՛ն զդա ի խա՛չ: Ասէ ցնոսա Պեղատոս. Ես՝ զթագաւորդ ձեր՝ ի խա՛չ հանիցեմ Պատասխանի ետուն քահանայապետքն չի՛ք մեր թագաւոր՝ բաց ի կայսերէ 16 Յայնժամ ետ զնա ի ձեռս նոցա, զի ի խա՛չ ելանիցէ: ԼԵ 17 Եւ նոքա առեալ տանէին զնա եւ բարձեալ էր ինքնի՛ն զխաչափայտն եւ ելանէ՛ր ի տեղին՝ որ անուանէր Գագաթան, եւ կոչէր եբրայեցերէն Գողգոթա՛: 18 Ուր եւ ի խա՛չն իսկ հանին զնա Եւ ընդ նմա երկո՛ւս եւս ա՛յլ աստի եւ անտի, եւ ի միջի զՅիսուս: 19 Գրեա՛ց եւ տախտակ Պեղատոս, եւ ե՛ղ ի վերայ խաչին եւ էր գրեալ. Յիսուս Նազովրեցի թագաւո՛ր ի քրիստոս 20 Չայն տախտակ ընթերցան բազմ՛ւմք ի քրիստոս զի մաւտ էր ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր խաչեցաւ ն Յիսուս եւ էր գրեալ եբրայեցերէն՝ դադմատարէն՝ եւ յունարէն 21 Ասեն ցՊեղատոս քահանայապետքն քրիստոս Մի՛ գրէր թագաւոր քրիստոս այլ թէ՛ նա՛ ասաց թագաւոր եմ քրիստոս 22 Պատասխանի ետ Պեղատոս Չոր ինչ գրեցին՝ գրեցի: 23 Իսկ զինուորքն իբրեւ հանին ի խաչ զՅիսուս առին զհանդերձս նորա՛՝ եւ արարին չո՛րս մասունս իւրաքանչի՛ր զինուորի մա՛սն Իսկ զպատմուճանն քանզի էր առանց կարանի՛ ի վերուստ՝ փո՛ր անկեալ ամենեւին 24 ասեն ցմիմեանս. Մի՛ պա՛ տառեցուք զայդ, այլ արկցուք վիճա՛կս ի վերայդորա՛՝ ու մ եւ ելցէ: 25 Ի 199ի՛ գիրն որ ասէ Բաժանեցան զհանդերձս իմ յիւրեանս եւ ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճա՛կ արկին Զինուորքն՝ զայն ինչ գործեցին 25 Եւ կային առ խաչին Յիսուսի մա՛յրն նորա, եւ քոյր մա՛ւր նորա Մարիամ Կոլոպպայ եւ Մարիամ Մագդաղենացի: 26 Յիսուս իբրեւ ետես զմայրն եւ զաշակերտն գոր սիրէր՝ զի կա՛յր մաւտ ասէ ցմայրն. Կի՛ն դու՛՝ ահա՛՝ որդի քո՛ 27 Ապա ասէ ցաշակերտն. Ահա՛՛ մայր քո՛: Եւ յայնմ ժամանակէ ա՛ռ աշակերտն՝ զնա առ ի՛ւր 28 Յետ այսորիկ իբրեւ զհետա՛ց Յիսուս, եթէ՛ ահա՛ ամենայն ինչ կատարեալ է զի կատարեցի՛ գիրն, ասէ. Ծարաւի՛՛ եմ: 29 Եւ ա՛նդ կայր ամա՛ն ինչ՝ լի՛ քացախով եւ նոցա սպունգ լցեա՛լ քացախով ընդ լեղոյ՛՝ շո՛ւրջ եղեալ զմշտկա՛ւ զոպայի մատուցին ի բերան նորա: 30 Իբրեւ ա՛ռ Յիսուս զքացախն հանդերձ լեղովն՝ ասէ Ամենայն ինչ կատարեալ է: ԼԵ Եւ խոնարհեցուցեալ զզուխ՝ աւանդեաց զոգին:

31 Իսկ քրիստոսն քանզի ուրբա՛ թ էր զի մի անդէն ի խաչին ազանիցին մարմինքն մինչ ցշաբա՛ թն զի էր ար մե՛ծ շաբաթունս՝ այսորիկ աղաչեցին զՊեղատոս զի խորտակեցէ՛ն զբարձս նոցա եւ բարձցին: 32 Եկին զինուորքն, եւ զառաջնո՛յն խորտակեցին զբա՛րձս նոյնպէս եւ զմիւսո՛յն որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ էր 33 Բայց իբրեւ եկին առ Յիսուս, եւ տեսին զի ա՛յն ինչ մեռեալ էր ո՛չ խորտակեցին զբա՛րձս նորա 34 այլ մի՛՛ ոմն ի զինուորացն տիգա՛ւ խոցեաց զկողս նորա եւ վաղվաղակի ել արի՛ւն եւ ջուր: 35 Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց եւ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա եւ նա զիտէ՛ թէ ճշմարիտ ասէ զի եւ դուք հաւատասցի՛ք 36 Այս եղեւ, զի 199ի՛ գիրն, եթէ՛ ո՛ւսկր նորա մի՛ փշրեցի 37 Եւ դարձեալ մեւս զիր ասէ, եթէ՛ հայեցին ի նա՛՛ յոր խոցեցինն ԼԵ 38 Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊեղատոս Յովսէփ որ Յարիմաթեայ էր աշակերտ Յիսուսի ի ծածուկ վասն ահին քրիստոս. զի բարձցէ՛ զմարմինն Յիսուսի եւ հրամայեա՛ց Պեղատոս: Եկին եւ բարձին զնա: ԼԸ 39 Եկն եւ Նիկողոմոս որ եկեալն էր առ Յիսուս՝ ի զիշերի զառաջինն եւ եբեր զմոռս խառն ընդ հալուէս՝ իբրեւ լտե՛րս հարեւր: 40 Առին զմարմինն Յիսուսի, եւ պատեցին կտաւովք՝ ինկովքն հանդերձ որպէս արէն էր քրիստոս պատել: 41 Եւ էր ի տեղոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէ՛զ եւ ի պարտիզի անդ գերեզմա՛ն նոր, յորում ո՛չ քոք երբէք՝ է՛ր եղեալ 42 Անդ՝ վասն ուրբաթունս քրիստոս զի մա՛ւտ էր գերեզմանն՝ եղի՛ն զՅիսուս

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ի.

ԼԹ 1 Եւ ի միաշաբաթոնջն՝ Մարիամ Մագդաղենացի զա՛յ առաւարտուն ընդ արշալուշան ի գերեզման անդր եւ տեսանէ՛ զվէմն բարձեալ լ ի դրաց գերեզմանին 2 Ապա ընթանայ եւ գայ առ Մի՛մովն Պետրոս՝ եւ առ մեւս աշակերտն գոր սիրէր Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա. Բարձի՛ն զՏէր ի գերեզմանէ՛ անտի, եւ ո՛չ զիտեմք՝ ուր եղին զնա: 3 Ե՛լ Պե՛տրոս եւ մեւս աշակերտն՝ եւ գային ի գերեզմանն 4 Ընթանային երկոքին ի միասին Եւ մեւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս՝ եւ ե՛կն նա՛ ի գերեզմանն 5 Եւ խոնարհեալ տեսանէ՛ զի կային անդ կտաւքն, բայց ի ներքս ո՛չ եմուտ 6 Եկն եւ Մի՛մովն Պե՛տրոս՝ որ գայրն զկնի նորա եւ եմուտ ի գերեզմանն եւ տեսանէ՛ զկտաւսն զի կային անդ 7 եւ վարշամակն որ էր ի գլուխ նորա՛՛ ո՛չ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրո՛յն ծալեալ ի մի կողմն 8 Յայնժամ եմուտ եւ մեւս աշակերտն որ եկեալ էր յառաջագոյն ի գերեզմանն, ետես եւ հաւատա՛ց 9 զի չէ՛ մեւս զիտէին զգիրս թէ՛ պա՛րտ է նմա ի մեռելոց յառնել 10 Չոգա՛ն՝ դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն 11 Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ եւ լա՛յր Եւ մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ի գերեզմանն, 12 եւ տեսանէ՛ երկուս քրիստոս ի սպիտակս զի նստէին մի՛ ի սնարից եւ մի՛

յանտոյից՝ ուր կայր մարմինն Յիսուսի 13 Եւ նոքա՝ ասէն ցնա Կի՛ն դու, զի՞ լաւ: Ասէ ցնոսա. Զի բարձի՛ն զՏէրն իմ ի գերեզմանէ աստի՛, եւ ո՛չ գիտեմ ուր եղին զնա 14 Զայս իբրեւ ասաց, դարձաւ ի թիկո՛ննս կոյս, եւ տեսանէ զՅիսուս զի կայր, եւ ո՛չ գիտէր թէ Յիսուս իցէ 15 Ասէ ցնա Յիսուս. Կի՛ն դու, զի՞ լաւ, զո՞ խնդրես: Նմա՛՛ այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն իցէ Ասէ ցնա. Տէր՝ եթէ դու բարձեր զնա՛՛ ասա՛՛ ինձ ուր եղիր զնա զի ես առից զնա: 16 Ասէ ցնա Յիսուս. Մարիա՛՛ մ: Եւ նա՛՛ դարձաւ եւ ասէ ցնա եբրայեցերէն Բաբբունի: Որ թարգմանի վարդապէ՛տ: 17 Ասէ ցնա Յիսուս. Մի՛ մերձանար յիս, զի չե՛լէս ելեալ եմ առ հայր իմ այլ երթ՝ դու առ եղբարսն իմ, եւ ասա՛՛ ցնոսա. ելանեմ ես առ հայրն իմ՝ եւ առ հայր ձեր եւ Աստուածն իմ՝ եւ Աստուած ձեր 18 Գայ Մարիամ Մագդաղենացի՛՛, եւ պատմէ աշակերտացն եթէ ետես նա զՏէր եւ զայս ինչ՝ ասա՛՛ ց ցնա: Խ 19 Եւ էր երեկոյ՛ յի միաշաբաթոց աւուրն եւ դրաւք փակելովք՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վասն ահին հրէից, եկն Յիսուս եւ եկաց ի միջի նոցա եւ ասէ ցնոսա. Ողջո՛յն ընդ 20 Իբրեւ զայս ասաց, եցո՛յց նոցա զձեռս եւ զկողսն իւր: Եւ իննդացին աշակերտքն իբրեւ տեսին զՏէր 21 Ասէ ցնոսա դարձեալ. Ողջո՛յն ընդ ձեզ, որպէս առաքեաց զիս հայր իմ, եւ ե՛ս առաքեմ զձեզ 22 Եւ զայս իբրեւ ասաց, փչեա՛ ց ի նոսա՛՛ եւ ասէ Առէ՛ք շոգի Սուրբ. 23 եթէ ումեք թողուցուք զմեղս թողեալ լիցի նոցա եթէ զուրուք՝ ունիցիք կալեալ լիցի: 24 Իսկ Թո՛ վմաս՝ մի յերկոտասանիցն անուանեալն երկուորեակ ո՛չ էր ընդ նոսա յորժամ եկն Յիսուս 25 Ասէին ցնա ա՛յլ աշակերտքն, եթէ տեսա՛ք զՏէր: Եւ նա՛՛ ասէ ցնոսա. Եթէ ո՛չ տեսից ի ձեռս նորա զնշան բեւեռացն եւ արկից զմատունս իմ ի տեղիս բեւեռացն եւ մխեցից զձեռս իմ ի կողս նորա ո՛չ հաւատամ: ԽԱ 26 Եւ յետ ո՛ւրք աւուր, դարձեալ էին ի ներքս աշակերտքն եւ Թո՛ վմաս ընդ նոսա. զայ Յիսուս դրաւքն փակելովք. եւ եկա՛ ց ի մէջ եւ ասէ. Ողջո՛յն ընդ ձեզ: 27 Ապա ասէ ցժողովմաս. Բե՛ր զմատունս քո եւ ա՛րկ այսր, եւ տե՛ս զձեռս իմ, եւ բե՛ր զձեռն քո, եւ մխեա՛ ի կողս իմ, եւ մի՛ լինիր անհաւատ՝ այլ հաւատացեալ 28 Պատասխանի ետ Թո՛ վմաս՝ եւ ասէ ցնա Տէ՛ր իմ՝ եւ Աստուած իմ 29 Ասէ ցնա Յիսուս. Այդ զի տեսերդ զիս՝ եւ հաւատացե՛ր, երանի՛ որոց ո՛չ իցէ տեսեալ՝ եւ հաւատացեն: 30 Բագում եւ ա՛յլ նշանս արար Յիսուս առաջի աշակերտացն իւրոց՝ որ ո՛չ է գրեալ ի գիրս յայսմիկ 31 Այլ այս՝ ա՛յնչափ ինչ գրեցաւ, զի հաւատայցէք եթէ Յիսուս Քրիստոս է որդի՛՛ Աստուծոյ եւ զի հաւատայցէք եւ զկեանսն յաւիտենականս ընդունիցիք յանուն նորա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԻԱ

ԽԲ 1 Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեա՛ց զանձն իւր Յիսուս աշակերտացն իւրոց՝ առ ծովեզերքն Տիբերեայեւ յայտնեաց ա՛յսպէս: 2 Եին ի միասի՛ն Մի՛մովն Պե՛տրոս եւ Թո՛ վմաս՝ անուանեալն երկուորեակ եւ Նաթանայէ՛լ որ ի Կանա՛յ զալիլեացոց եւ որդիքն Զեբեդեայ, եւ ա՛յլք յաշակերտաց անտի երկու: 3 Ասէ ցնոսա Մի՛մովն Պե՛տրոս՝ երթամ ձուկն որսալ Ասէն ցնա. Գամք եւ մէք ընդ թեզ Գնացին եւ մտին ի նա, եւ յայնմ զիշերի կալան՝ եւ ո՛չ ինչ 4 Իբրեւ ա՛յգ եղեւ՝ կայր Յիսուս յեզր ծովուն բայց ո՛չ ծանեան աշակերտքն թէ Յիսուս իցէ: 5 Ասէ ցնոսա Յիսուս Մանկո՛ննք՝ մի՛ թէ՛՛ ունի՛ք ինչ ուտելոյ Պատասխանի ետուն եւ ասէն ցնա. Ո՛չ: 6 Ասէ ցնոսա. Արկէ՛ք յաջակողմն նաւին զուկանդ՝ եւ գտանիցէ՛ք Արկին՝ եւ ո՛չ կարէին ձգել ի բազմութենէ անտի ձկանցն 7 Ասէ աշակերտն այն զոր սիրէրն Յիսուս ցՊե՛տրոս. Տէ՛ր է այն: Մի՛մովն Պե՛տրոս իբրեւ լուաւ թէ Տէ՛ր է արկաւ զիւրե՛ւ զսփածանելին՝ քանզի մե՛րկ էր եւ ընկէ՛ց զինքն ի ծովն 8 Եւ այլ աշակերտքն նաւան իսկ զային քանզի չէին հեռի ի ցամաքն այլ իբրեւ երկերի՛ւր կանգնաւ, քարշէի՛ն զգործիսն հանդերձ ձկամբն 9 Իբրեւ էլին ի ցամաք տեսանեն կրակե տղ կայծականց եւ ձուկն մի ի վերայ եւ հա՛ց: 10 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Բերէ՛ք ինձ ի ձկանց այտի՛՛ զոր դուք կալարուք այժմիկ 11 Եմուտ Մի՛մովն Պե՛տրոս, եւ ձգէ՛ր զգործին ի ցամաք՝ լի՛ մեծամեծ ձկամբքհարեր եւ յիսուն եւ երիւք Եւ ա՛յնչափ ինչ կայր, եւ ո՛չ պատառեցաւ զործին 12 Ասէ ցնոսա Յիսուս. Եկայք ճաշեցէ՛ք Եւ ո՛չ ոք յաշակերտացն իշխեր հարցանել թէ դու ո՛վ ես զի գիտէին թէ Տէրն է: 13 Գայ Յիսուս՝ եւ առնու զհացն՝ եւ տա՛յ նոցա նոյնպէս եւ զձո՛ւկնն: 14 Զայս երիցս անգամ երեւեցաւ Յիսուս աշակերտացն՝ յարուցեալ լի մեռելոց 15 Եւ իբրեւ ճաշեցին, ասէ ցՄի՛մովն Պե՛տրոս Յիսուս Մի՛մովն Յովնանու, սիրե՛ս զիս առաւել քան զդոսս: Ասէ ցնա. Ա՛յո Տէր, եւ դո՛ւ գիտես զի սիրեմ զքեզ Ասէ ցնա. Արածեա՛, զգառիսս իմ: 16 Դարձեալ ասէ ցնա. Մի՛մովն Յովնանու սիրե՛ս զիս: Ասէ ցնա. Այո՛՛ Տէր, եւ դու գիտե՛ս զի սիրեմ զքեզ Ասէ ցնա. Արածեա՛՛ զոչխարս իմ: 17 Ասէ ցնա երիցս անգամ. Մի՛մովն Յովնանու սիրե՛ս զիս: Տրամեցա՛ւ Պե՛տրոս զի ասաց ցնա երիցս թէ սիրես զիս եւ ասէ ցնա. Տէր՝ դու զամենայն գիտես եւ դու իսկ՝ զամենայն ճանաչե՛ս եւ եթէ սիրեմ զքեզ: Ասէ ցնա Յիսուս.

Արածեա՛ գոչխարս իմ 18 Ամէն ամէն ասե՛մ քեզ զի մինչ մանուկն էիր՝ անձամբ անձի՛ն գաւտի ածէիր եւ երթայի՛ր յո՛ւ եւ կամէիր եւ յորժամ ծերացցիս, ձեռս ի վե՛ր կալցես՝ եւ այլք ածցեն քեզ գաւտի եւ տարցին ուր ոչ կամիցիս: 19 Ձայս ասաց՝ նշանակեալ թէ որով մահու փառաւոր առնիցէ զԱստուած Եւ զայս իբրեւ ասաց ասէ ցնա. Ե՛կ զկնի իմ:

ԽԳ 20 Դարձաւ Պե՛տրոս՝ եւ տեսանէ զաշակերտն գոր սիրէր Յիսուս՝ զի երթայր զկնի որ եւ անկա՛ւ զլանջաւքն նորա՝ եւ ասէ Տէր ո՛վ է որ մատնելոցն է զքեզ 21 Ձնա՝ տեսեալ Պետրոսի, ասէ ցՅիսուս. Տէր, իսկ սա՛ զի՛: 22 Ասէ ցնա Յիսուս. Եթէ կամիմ զի կացցէ դա՛ մինչեւ ե՛ս գամ քեզ զի՛ փոյթ է դո՛ւ ե՛կ զկնի իմ 23 Եւ ե՛լ բանս այս յեղբարս, եւ համարեցան թէ աշակերտն այն ո՛չ մեռանիցի եւ ո՛չ ասաց նմա Յիսուս եթէ ո՛չ մեռանիցի. այլ թէ կամիմ ես թէ կացցէ դա՛ մինչեւ ե՛ս գամ 24 Այս աշակերտ է՝ որ վկայէ վասն այսոցիկ որ եւ գրեա՛ցն իսկ զայսոսիկ եւ գիտենք եթէ ճշմարի՛տ է վկայութիւն նորա 25 Բայց է եւ ա՛յլ ինչ բազում գոր արա՛ր Յիսուս, գոր եթէ գրեալ էր մի ըստ միոջէ կարծեմ թէ՛ եւ ո՛չ աշխա՛րհս բաւակա՛ն էր տանել զգիրսն, որ եթէ գրեալ էին:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Ա.

1 Չբանն առաջին գոր արարի վասն ամենայնի, ո՛ր թեոփիլէ գոր սկսաւ Յիսուս առնել եւ ուսուցանել 2 մինչեւ յարն պատուիրելոյ առաքելոցն ի ձեռն Հոգւոյն Սրբոյ գորս ընտրեացն, եւ վերացաւ 3 Ա. Որոց յանդիման կացոյց զինքն կենդանի՝ յետ չարչարանացն իւրոցի բազում արուեստս, յաւուրս քառասուն երեւել նոցա՝ եւ ասել վասն արքայութեանն Աստուծոյ 4 Եւ ի հաղորդել ընդ նոսա հացի, պատուէր տայր նոցա՝ յԵրուսաղէմ մի՛ մեկնել այլ սպասել աւետեացն Հար՝ գոր լուարութն յինէն 5 Ձի Յովհաննէս մկրտեաց ի ջուր. այլ դուք մկրտիցիք ի Հոգի՛ն Սուրբ ո՛չ յետ բազում ինչ աւուրցս այսոցիկ 6* Եւ նոքա մատուցեալ հարցանելի՛ն զնա՝ եւ ասէին Տէր՝ եթէ ի ժամանակի՛ աստ յայսմիկ հասուցանելոց իցես զարքայութիւնն Իսրայէլի: 7 Ասէ՛ ցնոսա. Ո՛չ է ձեզ գիտել զժամս եւ զժամանակս գոր Հայր եղ յիւր ում իշխանութեան 8 Այլ առջիք զարութիւն ի հասանել Հոգւոյն Սրբոյ ի վերայ ձեր եւ եղիջիք ինձ վկայք յԵրուսաղէմ եւ յամենայն Հրեաստանի, եւ ի Սամարիա՛, եւ մինչեւ ի ծագս երկրի 9 Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ մինչդեռ հայիին նոքա՝ վերացաւ եւ ամպն կալաւ զնա յաչաց նոցա 10 Եւ մինչդեռ պշուցեալ հայիին ընդ երկինս երթալոյ նորա եւ ահաւասիկ արք երկու երեւեցաւ նոցա ի հանդերձս սպիտակս 11 որք եւ ասացին. Ա՛րք գալիլեացիք՝ զի՛ կայք հայեցեալ ընդ երկինս Այս Յիսուս՝ որ վերացան ի ձէնջ յերկինս սոյնպէս եկեացէ՛ գորարինակ տեսէք զնա երթեալ յերկինս:

Բ 12 Ապա դարձան յԵրուսաղէմ յանուանեալ լեռնէն Չիթենեաց որ է մերձ յԵրուսաղէմ ըստ շաբաթո՛ւն ճանապարհի: 13 Եւ իբրեւ մտին՝ ելին ի վերնատունն ուր վանքն իսկ էին Պէտրոս, եւ Յակոբոս, եւ Յովհաննէս, եւ Անդրէաս, Փիլիպպոս, եւ Թովմաս, Բարթողոմէոս, եւ Սատթէոս, Յակոբոս Ալփեան, եւ Շմաւոն նախանձայոյց, եւ Յովնա Յակոբեան: 14 Սոքա ամենեքեան էին հանապազորդեալ միաբան յաղաթս հանդերձ կանամբք, եւ Մարեմա մաբբն Յիսուսի՝ եւ եղբարքք նորա

15 Բ. Եւ յաւուրսն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս ի մէջ եղբարցն՝ ասէ եւ երանոյ բազմութիւն անուանց իբրեւ հարեր եւ քանից 16* Ա՛րք եղբարք՝ պարտ էր կատարել զորոյն գոր յառաջագոյն ասաց Հոգին Սուրբ ի բերանոյ Դաւթի, վասն Յովնայի՛ որ եղեւ առաջնորդ ունեւեացն Յիսուսի 17 զի ի թիւս մեր էր ընդ մեզ եւ հասեալ էր նմա վիճակ պաշտամանս այսորիկ 18 Սա՛ ստացաւ գեաւոյ ի վարձոց անիրաւութեան եւ ուռուցեալ հերձաւ ընդ մէջ՝ եւ հեղաւ ամենայն փոր նորա 19 Եւ յայտնի եղեւ ամենեցուն որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ. մինչեւ կոչել զգեաւոջն այնմիկ բարբառովն իւրեանց Ակեղդամա ախինքն է՝ գեաւոյ արեան 20 Ձի գրեալ է ի զիրս Մաղմոսաց Եղիցի բնակութիւն նորա ւերակ եւ մի՛ որ իցէ որ բնակիցէ ի նմա եւ զկարգ նորա առցէ ալ: 21 Արդ՝ պարտ է յարանցս յայցանէ եկելոցս ընդ մեզ յամենայն ժամանակի յորում մտնուեալ է յառ մեզ Տէր Յիսուս 22 սկսեալ ի մկրտութենէն Յովհաննէս մինչեւ յարն՝ յորում վերացաւ ի մեծովկայ յարութեան նորա ընդ մեզ լինել միում ի սոցանէ 23 Եւ կացոցին երկուս զՅովսէփ՝ որում Բարսաբայն կոչէին, որ անուանեցան Յուստոս եւ զՄատաթեայ: 24 Եւ կացեալ յաղաթս՝ ասեն Դո՛ւ Տէր՝ սրտագէտ ամենայնի յայտնեալ զմի որք գոր ընտրեցեր ի սոցանէ յերկոցունց 25 առնուլ զվիճակ պաշտամանս այսորիկ՝ եւ զառաքելութեան, յորմէ անկաւ Յովնաս զնա լի տեղի իւր 26* Եւ ետուն վիճակս նոցա, եւ ելաներ վիճակն Մատաթեայ: Եւ համարեցաւ ընդ մետասան առաքեալսն

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Բ.

Գ 1 Եւ ի կատարել աւուրցն պենտակոստէից էին ամենեքեան միաբան ի միասին 2 Գ.—գ. Եւ եղեւ յանկարծակի հնչիւն յերկնից՝ եկեալ իբրեւ սաստի կհողմոյ. եւ ելից զամենայն տունն յորում նստէին 3 Եւ երեւեցան նոցա բաժանեալ լեզուք իբրեւ ի հրոյ եւ նստաւ ի իւրաքանչիւր ի վերայ նոցա 4 Եւ լցան ամենեքեան Հոգւով Սրբով եւ սկսան խաւսել յալ լեզուս՝ որպէս եւ Հոգի՛ն տայր բարբառել նոցա 5 Եւ էին յԵրուսաղէմ բնակեալ հրեայք՝ արք երկիրոյ ծք յամենայն ազգաց որ ի ներքոյ երկնից 6* Եւ իբրեւ եղեւ բարբառս այս, եկն միաբան բազմութիւնն եւ խոնեցաւ զի լսէին յիւրաքանչիւր լեզուս խաւսել նոցա 7

Մքանչանայի՛ն ամենեքեան՝ եւ զարմանային՝ եւ ասէին ընդ միմեանս Ո՛չ աւասիկ ամենեքեան տքա որ խաւսինս՝ գալիլեացիք են 8 եւ զիա՛րդ լսեմք մեր յիւրաքանչիւր բարբառս մեր՝ յորում ծնեալ ենք9 Պարթե՛ւք, եւ մարք, եւ իլամացիք, եւ որ բնակեալ են ի Միջագետս, ի Հրեաստանի, եւ ի Գամիրս, ի Պոնտոս եւ յԱսիա 10 ի Փոնիգիա՛ եւ ի Պամփիլիա յԵգիպտոս, եւ ի կողմանս Լիբացոց որ ընդ կիւրենացիս, եւ որ ե՛կք հռոմայեցիք 11 Հրեայք, եւ ե՛կք նոցուն կրետացիք, եւ արաբացիք, լսե՛մք խաւսից նոցա ի մե՛ր լեզուս զվեճամեճս Աստուծոյ: 12 Մքանչանայի՛ն ամենեքեան զարմացեալք՝ եւ ասէին ցմիմեանս զի՛նչ կամիցի այս լինել: 13 Եւ կիտցն ընդ խա՛ղ արկեալ ասէին, եթէ քաղցուալի՛ց իցեն 14 Յարուցեալ Պե՛ տրոս հանդերձ մետասանիւքն ամբա՛րձ զձայն իւր՝ եւ խաւսեցա՛ւ ընդ նոսա Մրք հրեաստանեալք՝ եւ որ բնակեալ էք յԵրուսաղէմ ամենեքեան, այս ձեզ յայտնի՛ լիցի՛ եւ ո՛ւնկն դիք բանից իմոց 15 ո՛չ որպէս դուք կարծէ՛ք՝ թէ տքա արբեալ իցեն. զի դեռ երե՛ք ժամք են աւուրս 16* Այլ ա՛յս է որ ասացաւ ի ձեռն մարգարէին Յովելայ 17 Եւ եղիցի յետ այտորիկ յաւուրս յետինս՝ ասէ՛ Աստուած հեղի՛ց յոգոյ իմմէ ի վերայ ամենայն մարմնոյ եւ մարգարեացին ուստե՛րք ձեր եւ դստերք՝ ձեր եւ երիտասարդք՝ ձեր տեսիլս տեսցեն եւ ծերք ձեր երագո՛ վք յերագեացին 18 Եւ ի վերայ ծառայից իմոց՝ եւ ի վերայ աղախնանց իմոց՝ յաւուրսն յայնոսիկ հեղի՛ց յոգոյ իմմէ եւ մարգարեացի՛ն: 19 Եւ տաց նշանս յերկի՛նս ի վե՛ր եւ նշա՛նս յերկիր ի խոնարհ, արի՛ւն եւ հուր եւ մրրիկ ծխոյ: 20 Արեգակն դարձցի ի խաւս՛ր՝ եւ լուսին յարիւն մինչչե՛ւ եկեալ իցէ աւր Տեառն մեճ եւ երեւելի 21 Եւ եղիցի ամենայն որ կարդասցէ զանուն Տեառն՝ կեցցէ: Բ 22 Արք Իսրայէլացիք՝ լուարո՛ւք զբանս զայտոսիկ զՅիսուս Նագովրացի զայր ցուցեալ յԱստուծոյ ի ձեզ զաւրութեամբ եւ նշանա՛ւք եւ արուեստիւք գոր արար նովաւ Աստուած ի միջի՛ ձերում որպէս եւ դո՛ւք իսկ գիտէք 23 զնա. նկատեալ խորհրդով եւ կանխագիտութեամբն Աստուծոյ մատնեալ ի ձեռաց անարիինաց՝ բեւեռեալ ի փայտի սպանէ՛ք 24 գոր Աստուած յարո՛յց լուծեալ զերկունս մահու քանզի ո՛չ էր հնար ըմբռնել նմա ի նմանէ: 25 Դաւիթ իսկ ասէ զնմանէ. Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ յամենայն ժամ զի էր ընդ աջմէ իմմէ զի մի՛ սասանեցայց 26* վասն այտորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ եւ ցնձացաւ լեզու իմ եւս եւ մարմին իմ բնակեցցէ յուսով 27 Զի ո՛չ թողցես զանձն իմ ի դժոխս, եւ ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն 28 Ծանուցեր ինձ զճանապարհս կենաց լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց 29 Ա՛րք եղբարք պարտ է համարձակութեամբ ասել ձեզ վասն նահապետին Դաւթի զի եւ մեռա՛ւ, եւ թաղեցա՛ւ, եւ զերեզման նորա կայ ի միջի մերում մինչեւ ցա՛յսաւր 30 Զի մարգարէ՛ էր եւ գիտէր, եթէ երդմա՛մբ երդուաւ նմա Աստուած՝ ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա 31 Յառաջագոյն ծանուցեալ խաւսեցաւ վասն յարութեանն Քրիստոսի. զի ո՛չ թողաւ ոգի նորա ի դժոխս, եւ ո՛չ մարմին նորա ետես զապականութիւն: 32 Զա՛յս Յիսուս՝ յարո՛յց Աստուած որում ամենեքին մեր վկայեմք 33 Աջովն Աստուծոյ բարձրացեալ լ զաւետիս Հոգւոյն Սրբոյ ընկալեալ ի Հաւրե՛ սփռեա՛ց զայս՝ գոր դո՛ւք իսկ եւ տեսանէք եւ լսէք: 34 Զի ո՛չ եթէ Դաւիթ ել յերկինս ասէ իսկ ինքն, ասաց Տէր ցՏէր իմ, նի՛ստ ընդ աջմէ իմմէ 35 մինչեւ եղից զըջնամիս քո պատուանդան ոտից քոց 36* Արդ՝ ճշմարտի՛ւ գիտասցէ՛ ամենայն տունդ Իսրայէլի զի եւ Տէր զնա՛՝ եւ ամեճալ Աստուած արար զայն Յիսուս՝ գոր դո՛ւքն խաչեցէք 37 Եւ լուեալ զայս՝ զղջացան ի սիրտս իւրեանց եւ ասե՛ն ցՊե՛ տրոս եւ ցա՛յլ առաքեալսն. զի՛նչ գործեսցուք արք եղբարք: 38 Ասէ ցնոսա Պե՛ տրոս Ապաշաւեցէ՛ք եւ մկրտեցի՛ իւրաքանչիւր ոք ի ձէնջ յանուն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի ի թողութիւն մեղաց եւ ընկալջի՛ք զաւետիս Հոգւոյն Սրբոյ: 39 Զի ձե՛զ են աւետիքս եւ որդւոց ձերոց եւ ամենայն հեռաւորաց գորս կոչեցէ Տէր Աստուած մեր: 40 Եւ այլո՛ վք բանիւք բազմաւք վկայութիւն դնէք եւ միխթարեր զնոսա՛՝ եւ ասէր Ապրեցարո՛ւք յազգէ աստի խոտորելոյ յայսմանէ: 41 Ոմանք յաւժարութեա՛մբ ընկալեալ զբան նորա մկրտեցան եւ յաւելան յաւուր յայնմիկ հոգիք իբրե՛ւ երե՛ք հազարք Գ 42 Եւ էին հանապազորդեալք վարդապետութեան առաքելոցն՝ եւ հաղորդութեան եւ բեկանելոյ հացին եւ աղաւթից 43 Եւ լինէր ամենայն անձին ա՛հ եւ երկելո՛ւ եւ բազում նշանք եւ արուեստք ի ձեռս առաքելոցն գործէին 44 Ամենայն հաւատացեալքն էին ի միասին՝ եւ ունէին զամենայն ինչս հասարակա՛ց 45 Եւ զստացուածս եւ զինչս վաճառէին եւ բաշխէին՝ զայն ամենեցուն ում զհարդ պիտոյ ինչ լինէր: 46* Հանապազաւր կանխեալ միաբանութեամբ ի տաճարն եւ առտնին բեկանէին զհացն, եւ առնուին կերակո՛ւր ուրախութեա՛մբ եւ միամտութեամբ սրտի 47 արիւնէին զԱստուած. եւ ունէին շնորհս առ ամենայն ժողովուրդն Եւ Տէր յաւելոյ յր ի փրկեալսն հանապազաւր ի նոյն

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Գ.

Դ 1 Պե՛տրոս եւ Յոհաննէս ելանէին ի տաճարն յիններո՛րդ ժամու աղաւթիցն 2 Եւ էր այր մի կա՛ղ յորովայնէ մաւր իւրոյ, գոր բարձեալ դնէին հանապազաւոր առ դրա՛ն տաճարին՝ որ կոչէր Գեղեցիկ խնդրել ողորմութիւն յայնցանէ որ մտանէին ի տաճարն 3 Որոյ տեսեալ զՊե՛տրոս եւ զՅովհաննէս զի մտանէին ի տաճարն աղաչէր ողորմութի՛ն առնուլ 4 Հայեցաւ ի նա Պե՛տրոս Յովհաննո՛ւ հանդերձ եւ ասէ. Հայեա՛ց ի մեզ 5 Նա դարձաւ ի նոսա, եւ ա՛կն ունէր առնուլ ի նչ ի նոցանէ 6* Եւ ասէ Պետրոս. Արծաթ եւ ոսկի ո՛չ ունիմ բայց գոր ունիմս զայս տա՛ց քեզ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի Նազովրեցոյ՝ արի՛ եւ գնա 7 Եւ կալեալ զաջոյ ձեռանէ նորա յարոյց գնա. Եւ անդէն հաստատեցա՛ն բարձք նորա՝ եւ սրունք 8 Ի վեր վազեաց եւ սկսաւ գնալ եւ եմո՛ւտ ընդ նոսա ի տաճարն գնայր եւ վազվազէր, եւ արհնէր զԱստուած 9 Եւ ետես ամենայն ժողովուրդն գնա, զի գնայր եւ արհնէր զԱստուած 10 եւ գիտէին գնա՛ զի սա՛ էր, որ նստէր վասն ողորմութեան առ Գեղեցիկ դրան տաճարին. եւ լցան զարմանալեալք ի վերայ նշանին որ եղև 11 Եւ մինչդեռ նա ունէր զՊե՛տրոս եւ զՅովհաննէս ընթացա՛ւ ամենայն ժողովուրդն առ նոսա ի սրահն՝ որ կոչէր Սաղովմոնի՛ զարմացեալք 12 Իբրեւ ետես Պետրոս՝ պատասխանի՛ ետ ժողովրդեանն եւ ասէ Արք Իսրայելացիք՝ զի՛ զարմացեալ էք ի վերայ այսորիկ կամ ընդ մեզ զի՛ էք պշուցեալ իբրու թէ անձի՛ն զաւրութեամբ ինչ կամ քաջութեամբ արարեալ իցէ զգնալդ դմա 13 Աստուած Աբրահամու, եւ Աստուած Մահակայ, եւ Աստուած Յակովբայ, Աստուած հարցն մերոց փառաւորեա՛ց գորդի իւր զՅիսուս գոր դուքն մատնեցէք՝ եւ ուրացարուք առաջի Պոնտացոյ Պիղատոսի ի դատելն նորա արձակել 14 Եւ դուք գտուրբն եւ զարդարն ուրացարուք եւ խնդրեցէք այր մի մահապարտ շնորհել ձեզ 15 Եւ զառաջնորդ կենացն սպանէ՛ք գոր Աստուած յարոյց ի մեռելոց, որում մե՛ք իսկ վկայեմք 16* Եւ հաւատովք անուա՛ն նորա՝ զսա գոր տեսանէ՛քս եւ գիտէք հաստատեա՛ց անո՛ւն նորա. եւ հաւատքն որ նովաւ ետուն դմա զառողջութիւնս զայս յանդիմա՛ն ձեր ամենեցուն 17 Եւ արդ՝ ե՛ղբարք, գիտեմ զի անգիտութեա՛մբ արարէք՝ որպէս եւ իշխա՛նքն ձեր 18 Այլ Աստուած՝ որպէս յառաջագոյն պատմեաց ի բերանոյ ամենայն մարգարէից՝ զչարչարելն Քրիստոսի իւրոյ նո՛յնպէս եւ կատարեաց 19 Արդ՝ ապաշաւեցէք եւ դարձարո՛ւք ի ջնջել զմեղս ձեր 20 որպէս զի եկեցցեն ժամանակք հանգստեա՛ն յերեսաց Տեառն եւ առաքեցէ զյառաջագոյն նկատեալն ձեզ՝ զՅիսուս Քրիստոս 21 Զոր պա՛րտ է երկնի՛ց ընդունել՝ մինչեւ ի ժամանակս ամենեցուն հաստատելոյ Զորոց խաւսեցա՛ւ Աստուած ի բերանոյ սրբոց իւրոց մարգարէից 22 Դ Մովսէս ասաց ցհա՛րսն մեր, թէ մարգարէ՛ յարուցէ ձեզ Տէր Աստուած ձեր յեղբարց ձերոց իբրեւ զիս նմա՛ լուիջիք՝ ըստ ամենայնի՛ որ զինչ եւ խաւսեցի առ ձեզ 23 Եւ եղիցի ամենայն անձն՝ որ ո՛չ լուիցէ մարգարէին այնմիկ սատակեցի՛ ի ժողովրդենէն 24 Եւ ամենայն մարգարէք որ ի Սամելէ եւ այսր, մարգարեացան եւ պատմեցի՛ն զաւուրսս զայստիկ 25 Դո՛ւք էք որդիք մարգարէիցն եւ ուխտին գոր ուխտեա՛ց Աստուած ընդ հարսն մեր, եւ ասէ ցԱբրահամ. Ի՛ զաւակի՛ քում արհնեցի՛ն ամենայն ազգք երկրի 2 Ձե՛զ նախ յարոյց Աստուած գորդին իւր եւ առաքեա՛ց գնա արհնէլ զձեզ ի դառնալ ձեզ իւրաքանչիւր ի չարեա՛ց ձերոց

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Դ.

1 Եւ մինչդեռ խաւսէին նոքա ընդ ժողովրդեանն, հասի՛ն ի վերայ նոցա քահանայապետք եւ իշխանք տաճարին եւ սաղուկեցիքն 2 զայրագնեալք վասն ուսուցանելոյ նոցա զժողովուրդն եւ պատմելոյ Յիսուսի յ զյարութիւն մեռելոց 3 Միւսեցին ի նոսա զձեռս իւրեանց եւ եղի՛ն գնոսա ի բանտի մինչեւ ի վաղիւն զի էր ընդ երե կս 4 Իսկ բազումք ի լսողաց բանին հաւատացի՛ն եւ եղև թիւ մարդկան իբրեւ հազարս ց հնգից 5 Եւ եղև ի վաղիւ անդր ժողովել նոցա զիշխա՛նսն եւ զերիցունսն եւ զդպիրս յԵրուսաղէմ 6* եւ զԱննա՛ քահանայապետ՝ եւ զԿայիափա, եւ զՅոհաննէս եւ զԱղեքսանդրոս եւ որք միանգամ էին յազգէ՛ քահանայութեանն 7 Եւ կացուցեալ գնոսա ի մէջ հարցանելին որո՛վ զաւրութեամբ կամ որո՛վ անուամբ արարէք դուք զայս 8 Յայնժամ Պե՛տրոս լցեալ հոգւով սրբով՝ ասէ՛ ցնոսա իշխա՛նք ժողովրդեան՝ եւ երիցո՛ւնք Իսրայելի 9 թէ արժա՛ն ինչ իցէ դատել լ զմեզ այսաւր վասն երախտեաց առն միոյ տկարի որով սա՛ բժշկեցաւ 10 Յայտնի՛ լիցի ամենեցուն ձեզ եւ ամենայն ժողովրդեանդ Իսրայելի զի յանուն Յիսուսի Քրիստոսի Նազովրեցոյ գոր դո՛ւքն խաչեցէք՝ գոր Աստուած յարոյց ի մեռելոցնովա՛ւ սա՛ կայ աւստիկ առաջի ձեր ողջացեալ 11 Նա՛ է վեմն անարգեալ ի ձեռն շինողաց որ եղև զլուխ անկեան 12 եւ չի՛ք այլով իւր փրկութիւն զի եւ ո՛չ անուն այլ գոյ ի ներքոյ երկնից տուեալ ի մարդիկորով արժա՛ն իցէ կեալ մեզ

13 Ե Հայեցեալ ի համարձակութիւնն Պետրոսի՝ եւ Յովհաննոս եւ ի վերայ հասեալք թէ արք տգէտք եւ առա՛նց դպրութեան են, զարմանայի՛ն. զի ճանաչէին զնոսա թէ ընդ Յիսուսի էին 14 Եւ զայրն եւս տեսանէին զբժշկեալն զի կա՛յր ընդ նոսա եւ ո՛չինչ կարէին տալ պատասխանի 15 Եւ հրամայեալ նոցա արտա՛ք քան զատեանն ելանէլ խորհեցա՛ն ընդ միմեանս 16* Եւ ասեն. զի՛նչ արասցուք արանցս այսոցիկ զի երեւելի նշա՛ն եղեւ ի ձեռս նոցա ամենայն իսկ բնակչաց Երուսաղէմի յա՛յտ է եւ ո՛չ կարեմք ուրանալ 17 Այլ զի մի՛ առաւել ճարակեցի ի ժողովրդեանն սպառնասցուք նոցա մի՛ եւս խաւսել յանունն յայն մի՛ ումեք ի մարդկանէ 18 Եւ կոչեցեալ զնոսա պատուիրեցին՝ ամենեւի՛ն մի՛ խաւսել եւ մի՛ եւս ուսուցանել յանունն Յիսուսի 19 Իսկ Պե՛տրոս եւ Յոհա՛ննէս պատասխանի ետուն՝ եւ ասեն ցնոսա եթէ արժա՛ն իցէ առաջի Աստուծոյ՝ ձեզ լսել առաւել քան Աստուծոյ ընտրեցէ՛ք 20 Այլ մեք ո՛չ կարեմք գոր տեսաքն եւ լուսաք՝ չխաւսել 21 Նոքա սպառնացեալ արձակեցի՛ն զնոսա եւ ո՛չինչ գտեալ թէ ո՛րպէս պատուհասեցեն զնոսա՝ վասն ժողովրդեանն. զի ամենեքեան փառաւոր առնէին զԱստուած վասն իրացն եղելոց 22 Ջի ամաց էր այրն աւելի՛ քան զքառասուն, յորոյ վերայ եղեւ նշանս այս բժշկութեան 23 Եւ անտի արձակեալ եկին առ իւրեանսն, եւ պատմեցի՛ն՝ որչափ ինչ ասացին ցնոսա քահանայապետքն եւ երիցունքն 24 Եւ նոցա լուեալ, ամբարձին զձայնս իւրեանց առ Աստուա՛ծ՝ եւ ասեն Դո՛ւ Տէր Աստուած՝ որ արարեր զերկինս եւ զերկիր՝ եւ զծո՛վ եւ զամենայն որ ի նոսա 25 որ ի բերանոյ հար մերոյ Դաւթի ծառայի քո խաւսեցար եւ ասացեր ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ. ՁՄԷ՛ խոովեցան հեթանոսք՝ եւ ժողովուրդք խորհեցան սնտոսի 26* յանդիման եղեն թագաւորք երկրի եւ իշխանք ժողովեցան ի միապի՛ն վասն Տեառն եւ վասն ամբելոյ նորա 27 Ժողովեցա՛ն արդարեւ ի քաղաքիս յայսմիկ ի վերայ սրբոյ որդւոյ քոյ Յիսուսի՝ զոր ամբերն Հերովդէս եւ Պոնտոս Պիղատոս՝ ազգաւք եւ ժողովրդաւք Իսրայէլի, 28 առնել որչափ ձե՛ռն քո եւ կամք յառաջագոյն սահմանեցին լինել 29 Եւ արդ Տէր՝ հայեա՛ց ի սպառնալիս նոցա, եւ տո՛ւր ծառայից քոց ամենայն համարձակութեամբ խաւսել զբանն քո 30 ի ձգել զձեռն քո ի բժշկութիւն եւ նշանս եւ արուեստս՝ լինել անուամբն սրբոյ որդւոյ քոյ Յիսուսի 31 Եւ մինչ կային նոքա յաղաթս՝ շարժեցա՛ւ տեղին յորում էին ժողովեալ եւ լցա՛ն ամենեքին հոգւով սրբով եւ խաւսելի՛ն զբանն Աստուծոյ համարձակութեամբ

32 Ե Եւ բազմութեան հաւատացելոցն էր սիրտ եւ անձն մի՛. եւ ո՛չոք ի նոցանէ ասէր զընչից իւրոց թէ ի՛ւր իցէ այլ էր նոցա ամենայն ինչ հասարակա՛ց 33 Եւ զաւրութեամբ բազմաւ տային վկայութիւն առաքեալքն զյարութեանն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի Եւ շնորհք մեծամե՛ծք էին ի վերայ ամենեցուն նոցա 34 Եւ ո՛չոք կարատեր ի նոսա զի որ միանգամ տեա՛րք էին գեղից կամ ապարանից՝ վաճառէին եւ բերէին զգինս վաճառելոցն 35 դնելի՛ն առ ոտս առաքելոցն եւ բաշխելի՛ն իւրաքանչիւր՝ որպէս ումեք պիտոյ ինչ լինէր 36* Յովսէփ՝ որ կոչեցան Բառնաբաս յառաքելոց անտի, որ թարգմանի որդի՛ մխիթարութեան դէտացի, յազգէ կիւպրացի . 37 էր նորա գեաւղ մի, եւ վաճառեաց եւ եբեր զգինսն՝ եւ եղ առ ոտս առաքելոցն

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Ե.

1 Իսկ ա՛յր ոմն Անանիա՛ անուն հանդերձ կնաւ իւրով Սափիրա, վաճառեաց ազարա՛կ, 2 եւ խորեաց ի գնոց անտի՝ զիտելով եւ կնոջն եւ եբեր մասն ինչ՝ ե՛ղ առ ոտս առաքելոցն 3 Ասէ Պե՛տրոս. Ա՛նանիա՛ ընդէ՛ր եկից սատանայ զսիրտ քո՝ ստել քեզ Հոգւոյն Սրբոյ եւ խորէ՛լ ի գնոց գեաւոջն 4 ոչ ապաքէն մինչ կայրն քո՝ էր եւ ի վաճառելն՝ ընդ քո իշխանութեամբ էր. զի՛ է՛ զի եղիր ի սրտի քում զիրս զայս ո՛չ ստեցեր մարդկան՝ այլ Աստուծոյ 5 Եւ լուեալ Անանիա զբանս զայսոսիկ անկաւ եւ եհա՛ն զոգի. եւ եղեւ ա՛հ մե՛ծ ի վերայ ամենեցուն որ լուան զայն 6* Յոտն կացին երիտասարդքն՝ եւ ամփոփեցին զնա եւ տարան թաղեցին 7 Եւ եղեւ իբրեւ ժամք երեք անցին, եւ կին նորա ո՛չ զիտէր զինչ եղեալն էր եմո՛ւտ ի ներքս 8 Պատասխանի ետ նմա Պե՛տրոս՝ եւ ասէ՛ ցնա, Ասա՛ դու ինձ՝ թէ ա՛յնչափ գնոց զգեաւոյն վաճառեցէք Եւ նա ասէ. Այո՛ այնչափ 9 Եւ ասէ ցնա Պետրոս. Ջի՛ է՛ զի միաբանեցէք դուք փորձել զՀոգին Տեառն. ահա ոտքն՝ որ թաղեցին զայրն քո ի դրանն հանցն՝ եւ զքեզ 10 Եւ անկաւ անդէն առ ոտս նորա՝ եւ եհա՛ն զոգի Մտին երիտասարդքն՝ զտին զնա մտեալ եւ հանին թաղեցի՛ն առ առն իւրում 11 Եւ եղեւ երկելոյ մեծ ի վերայ ամենայն եկեղեցւոյն եւ ի վերայ ամենեցուն որ լուան զայս 12 Եւ ի ձեռս առաքելոցն լինէին նշա՛նք եւ արուեստք բազումք ի ժողովրդեանն. էին միաբա՛ն ամենեքեան ի սրահին Սողոմոնի 13 Եւ յայլոց անտի ո՛չոք իշխէր մերձեալ առ նոսա այլ յարգէր զնոսա ժողովուրդէ 14 Եւ առաւել՝ եւս յաւելուին հաւատացեալքն ի Տէր բազմութիւն սրանց եւ կանանց. 15 մինչեւ ի հրապարակսն հանել զհիւանդս՝ եւ դնել պատգարակաւք եւ մահճաւք իւրեանցի ընդ

անցանելն Պետրոսի՝ գոնէ հովանին նորա հասցէ ումէք ի նոցանէ 16* Եւ ժողովէ՛ր բազմութիւնն շուրջ ի քաղաքաց անտի յԵրուսաղէմ բերէին զհիւանդս եւ զնեղեալս յայտոցպօծոց, որք եւ բժշկէին ամենեքեան 17 Յարուցեալ քահանայապետն, եւ ամենեքին որ ընդ նմա՝ եւ աղանդ սաղուկեցոց՝ լցա՛ն նախանձու 18 Եւ արկին զձեռս յառաքեալսն, եւ եղին զնոսա հրապարակա՛ւ ի բանտի

Զ 19 Ապա հրեշտակ Տեառն զիշերի եբա՛ց գղուրս բանտին եւ հանեալ զնոսա՝ ասէ. 20 Գնացէք կացէ՛ք ի տաճարին, եւ խաւսեցարո՛ւք ընդ ժողովրդեանն զամենայն պատգամս կենացս այսոցիկ 21 Եւ իբրեւ լուան մտի՛ն ընդ առաւատն ի տաճարն՝ եւ ուսուցանէին Եկն քահանայապետն՝ եւ որ ընդ նմա կոչեցի՛ն միաբան զատեանն, եւ զամենայն ծերակոյտ որդոցն Բարայէլի եւ առաքեցին ի բանտն, աճել զնոսա: 22 Եւ իբրեւ եկին սպասաւորքն, ո՛չ գտին զնոսա ի բանտին Դարձեալ անդրէն պատմեցին, 23 եւ ասէն. թէ զբանտն գտաք փակեալ ամենայն զգուշութեամբն եւ զպահապանսն զի կային առ դրանն բացաք՝ եւ ի ներքս գոք ո՛չ գտաք 24 Իբրեւ լուան զբան զայսոսիկ իշխանք տաճարին եւ քահանայապետքն հիանային վասն նոցա, թէ զի՛նչ արդեւք լինիցի այն: 25 Եւ եկն ոմն պատմեաց նոցա, թէ ահա արքն գորս եղիք ի բանտին՝ կա՛ն ի տաճարին եւ ուսուցանեն զժողովուրդն 2 Յայնժամ երթեալ իշխանքն սպասաւորաւքն հանդերձ՝ աճին զնոսա ո՛չ բռնութեամբ քանզի երկնչէին ի ժողովրդենէն՝ զի մի՛ քարկոծեցին 27 Եւ աճեալ զնոսա՝ կացուցին յատենի եհարց զնոսա քահանայապետն, 28 եւ ասէ. Ո՛չ պատուիրելով պատուիրեցաք ձեզ մի՛ ուսուցանել յանունն յայն. եւ արդ աւասիկ լցէք զԵրուսաղէմ ուսմամբդ ձերով եւ կամիք աճել ի վերայ մեր զարին զառն զայնորիկ 29 Պատասխանի ետ Պե տրոս եւ առաքեալքն՝ եւ ասէն հնազանդել պարտ է Աստուծոյ առաւել քան մարդկան: 30 Աստուած հարցն մերոց յարոյց զՅիսուս՝ գոր դուքն սպանէք կախեալ զփայտէ 31 Զնա Աստուած առաջնորդ եւ փրկիչ բարձրացոյց աջովն իւրովտալ ապաշխարութիւն Բարայէլի եւ թողութիւն մեղաց: 32 Եւ մէք եմք նորա վկայք բանիցս այսոցիկ եւ Հոգին Սուրբ՝ գոր ետ Աստուած հնազանդելոց իւրոց 33 Եւ նոքա իբրեւ լուան, առատանային եւ խորհէին սպանանէ՛լ զնոսա 34 Յարուցեալ ոմն ի մէջ ատենին փարիսացի, որում անուն էր Գամաղիէլ՝ արեւնստոյց պատուական ամենայն ժողովրդեանն հրամայեաց սակաւի՛կ մի զարսն արտա՛քս տանել 35 Եւ ասէ ցնոսա. Ա՛րք իսրայէլացիք՝ հայեցարո՛ւք ի ձեզ վասն արանցս այսոցի՛կ, զի՛նչ արժան իցէ գործել 36* Յառաջ քան զաւուրս զայսոսիկ յարեաւ Թեւդաս՝ ասել զանձնէ թէ իցէ՛ ոմն յոր անկան արք թուով իբրեւ չորեքհարեր որ սպանաւ, եւ ամենեքեան որ միաբանեալ էին ընդ նմա՝ քակտեցան՝ եւ եղեն յոչինչ 37 Յետ նորա յարեալ Յուդաս զալիլեացի՝ յաւուրս աշխարհագրին՝ եւ ապստամբեցոյց ժողովուրդ բազում զկնի իւր եւ նա՛ կորեաւ եւ ամենեքեան որ ընդ նմայն հաւանեալ էին՝ ցրուեցան: 38 Եւ զարդի՛ս ասեմ ձեզ ի բա՛ց կացէք յարանցոյ յայոցանէ՛ եւ թոյլ տուք դոցա զի եթէ ի մարդկանէ իցէ խորհուրդդ այդ կամ գործդ՝ քակտեցի 39 ապա թէ յԱստուծոյ է՝ ո՛չ կարէք քակտել զդոսա Գուցէ եւ աստուածամա րոք գտանիցիք Հաւանեցա՛ն նմա 40 Եւ կոչեցեալ զառաքեալսն՝ զա՛ն հարին եւ պատուիրեցին՝ մի՛ եւս խաւսել յանուն Յիսուսի եւ արձակեցին զնոսա: 41 Եւ նոքա զնացին խնդալով յերեսաց ատենին, զի վասն անուանն արժանի՛ եղեն անարգելոյ 42 Եւ զամենայն ար ի տաճարին եւ առտնին ո՛չ դադարէին անետարանել եւ ուսուցանել՝ զՅիսուս Քրիստոս

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Զ.

Է 1 Եւ յաւուրսն յայնոսիկ ի բազմանալ աշակերտացն՝ եղև տրտո՛ւնջ յունացն առ հեբրայեցիսն զի արհամարհեալ լինէին ի պաշտամանն հանապազորդի այրիք նոցա 2 Կոչեցին երկոտասանքն զբազմութիւն աշակերտացն՝ եւ ասէն ո՛չ է հաճոյ թողուլ մեզ զբանն Աստուծոյ՝ եւ պաշտել զսեղանն 3 Ընտրեցէ՛ք ե՛ղբարք վկայեալս ի ձէնջ արս եւթն գորս կացուցո՛ւք ի վերայ պիտոյիցս այսոցիկ 4 Եւ մէք՝ աղաւթի՛ց եւ պաշտաման եւ բանի՛ն հպատակ լիցուք 5 Եւ հաճոյ թուեցաւ բանն առաջի ամենայն բազմութեանն Եւ ընտրեցին, զՍտեփանոս, այր՝ լի՛ հաւատով՝ եւ հոգւով սրբով եւ զՓիլիպպոս, եւ զՊրոքորոն, եւ զՆիկանովրայ, եւ զՏիմոթէոս, եւ զՆիկողայոս, եւ զՆիկողայոս, եւ զՆիկողայոս, եւ զՆիկողայոս, եւ զՆիկողայոս 6* Զորս կացուցին առաջի առաքելոցն, եւ աղաւթս արարեալ՝ եղին ի վերայ նոցա զձեռք: 7 Եւ բա՛նն Աստուծոյ աճէր եւ բազմանալ յր թիւ աշակերտելոցն յոյժ յԵրուսաղէմ Եւ բազում ժողովք ի քահանայիցն անսայի՛ն հաւատոցն

Ը 8 Ստեփանոս այր՝ լի՛ շնորհաւք եւ զարութեամբ՝ առնէր արուեստս եւ նշա՛նս մեծամեծս ի ժողովրդեանն 9 Բ/Բ Յարեան ոմանք ի ժողովրդենէն, որ կոչէր լիբեացոց՝ եւ կիւրենացոց՝ եւ աղեքսանդրացոց՝ եւ որ ի կիւլիկեցոց՝ եւ յասիայ վիճէ լ ընդ Ստեփանոսի 10 եւ ո՛չ կարէին զդէմ ունել զիմաստութեանն եւ զհոգւոյն

որով խաւսէր: 11 Յայնժամ հրապուրեցին ա՛րս ոմանս ասէ՛լ զնմանէ թէ լուաք գոորա խաւսել բանս հայհոյութեան ի Մովսէս եւ յԱստուած 12 Եւ խոռվեցին գծողովորդն եւ զերիցունսն եւ զգպիրսն եւ հասեա՛լ ի վերայ յափշտակեցի՛ն զնա՛ եւ ածին յատեանն 13 Եւ կացուցին վկայս սո՛ւտս որ ասէին այս այս ո՛չ դադարէ խաւսել բանս հայհոյութեան զտեղոյն սրբոյ՝ եւզարիւնացն: 14 Լուա՛ք ի դմանէ զի ասէր թէ Յիսուս Նազովրեցի՛ նա՛ քակեցէ զտեղիս զայս եւ փոխեցէ զաւրէնսս զոր ետ մեզ Մովսէս 15 Եւ հայեցեալ ի նա ամենեցուն որ նստէին յատենին տեսի՛ն զերեսս նորա իբրեւ զերեսս հրեշտակի

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Է.

1 Ասէ քահանայապետն՝ եթէ արդարեւ՝ այդ այ՞ դպէս իցէ 2 Եւ նա՛ ասէ. Արք եղբարք եւ հարք՝ լուարո՛ւք ինձ Աստուած փառաց երեւեցաւ հաւր մերում Աբրահամու մինչդեռ ի Միջագէ՛ տս էր մինչչէ՛ւ բնակեցուցեալ էր զնա ի Խառան. եւ ասէ ցնա: 3 Ել յերկրէ քումմէ եւ յազգէ քումմէ եւ ե՛կ յերկիր՝ զոր ցուցից քեզ 4 Յայնժամ ելեալ յերկրէն քաղղեացուց՝ բնակեցաւ ի Խառան Եւ անտի յետ մեռանելոյ հաւր նորա փոխեաց պանդխտեցո՛յ յց զնա յերկրիս յայսմիկ յորում դո՛ւք այժմ բնակեալ էք 5 Եւ ո՛չ ետ նմա ժառանգութիւն ի սմա եւ ո՛չ քայլ մի ոտին եւ խոստացաւ տալ նմա զսա ի բնակութիւն եւ զաւակի՛ նորա յետ նորա, եւ մինչ ո՛չ գոյր նորա որդի. խաւսեցաւ Աստուած ա՛յսպէս, թէ եղիցի զաւակ նորա պանդուխտ յաւտա՛ր երկիր եւ ծառայեցուցէ ն զնա՛ եւ չարչարեցէն ամս չորեքհարեր 7 եւ զազգն որում ծառայեցէն՝ դատեցա յց եւ ասէ Աստուած: Եւ յետ այտորիկ ելցէն՝ եւ պաշտեցէ ն զիս ի տեղուջս յայսմիկ 8 Եւ ետ նմա ո՛ւխտ թլփատութեան Եւ ապա ծնաւ զԻսահակ, եւ թլփատեաց զնա յաւուր ութերորդի եւ Իսահակ զՅակովբ, եւ Յակովբ զերկոտասա՛ն նահապետսն: 9 Եւ նահապետքն նախանձեա՛լ ընդ Յովսէփայ՝ վաճառեցին յԵգիպտոս: Եւ է՛ր Աստուած ընդ նմա. 10 Եւ փրկեա՛ց զնա յամենայն նեղութեանց նորա եւ ետ նմա շնորհս եւ իմաստութիւն առաջի փարաւոնի արքային Եգիպտացուց եւ կացոյց զնա իշխա՛ն եգիպտացուցն՝ եւ ամենայն տան նորա 11 Եւ եկն սո՛վ յամենայն երկիրն Եգիպտոսի եւ ի Քանան: Եւ էր նեղութիւն մեծ եւ ո՛չ գտանէին կերակուրս հարքն մեր: 12 Եւ լուեալ Յակովբայ թէ գտանի՛ կերակուր յԵգիպտոս առաքեաց զհարսն մեր յառաջագոյն 13 Եւ յերկրորդումն ե՛տ ծանալթս Յովսէփ եղբարց իւրոց եւ յայտնի՛ եղեւ փարաւոնի ազգն նորա 14 Առաքեաց Յովսէփ եւ կոչեա՛ց զՅակոբ զհայր իւր, եւ զամենայն ազգատոհմն՝ ոգիս եւթանասուն եւ հինգ 15 Եւ է՛ջ Յակոբ յԵգիպտոս. եւ վախճանեցաւ ի նքն եւ հարքն մեր 16* Եւ փոխեցան ի Սիւբէ՛ւ եւ եղան յայրին զոր ստացաւ Աբրահամ զնոց արծաթոյ յորդոցն Եմովրայ ի Սիւբէւ 17 Իբրեւ մերձեցա՛ւ ժամանակ անտեսնցն՝ զոր խոստացաւ Աստուած Աբրահամու, աճեաց ժողովորդն եւ բազմացա՛ւ յոյժ յԵգիպտոս 18 Մինչեւ յարեաւ ա՛յլ թագաւոր յԵգիպտոս, որ ո՛չ ճանաչէր զՅովսէփ: 19 Նա՛ հնարեցա՛ւ ազգին մերում եւ չարչարեաց զհարսն մեր առնել ընկեցի՛կ զմանկունս նոցա զի մի՛ ապրեցին 20 Յորում ժամանակի ծնաւ Մովսէս, եւ է՛ր կայտառ առաջի Աստուծոյ, որ եւ սնա՛ւ ի տան հաւր իւրոյ ամիսս երիս 21 Եւ յընկեցիկն առնել զնա՛ երարձ զնա դուստրն փարաւոնի, եւ սնոյց զնա ի՛ւր յորդեգիրս 22 Եւ վարժեցա՛ւ Մովսէս ամենայն իմաստութեամբ եգիպտացուցն. եւ էր զաւրատ ր բանիւք եւ զործովք իւրովք 23 Իբրեւ լցա՛ւ նորա քառասնամեայ ժամանակք անկաւ ի սիրտ նորա շրջել զեղբարք իւրովք՝ զորդովքն Իսրայէլի 24 Եւ տեսեալ զոմն զրկեալ զչարեցա՛ւ եւ ինդրեա՛ց զվրէժ զրկելոյն՝ սպանեալ զեգիպտացիս 25 Չմտաւ աճեր թէ իմացին եղբարք նորա զի Աստուած ի ձեռն նորա՛ տալոց էր զփրկութիւն նոցա եւ նոքա ո՛չ իմացաւ 26* Եւ ի վաղիւ անդր երեւեցաւ նոցա մինչդեռ մարտնչէին, եւ վարեաց զնոսա ի խաղաղութիւն ասէ. Ա՛րք եղբարք էք ընդէ՛ր զրկէք զմիմեանս 27 Իսկ որ զրկէր զընկերն՝ մերժեա՛ց զնա՛ եւ ասէ. Ո՞՞ կացոյց զքեզ իշխան եւ դատաւոր ի վերայ մեր 28 Մի՛ թէ՛ սպանաննէ՛լ կամիցիս զիս, զոր արինակ սպաներ երէկ զեգիպտացիս 29 Եւ փախեա՛ւ Մովսէս ի բանիցս յայսցանէ, եւ եղեւ պանդուխտ յերկրին Մադիամու ուր ծնան երկուս որդիս 30 Եւ ի կատարել ամացն քառասնից, երեւեցաւ նմա յանապատին լերին Մինայ հրեշտակ Տեառն ի բոց հոյ մորենոյն 31 Եւ Մովսիսի տեսեալ զարմացա՛ւ ընդ տեսիլն Եւ ի մատչելն նորա նշմարել՝ եղեւ ձա՛յն Տեառն՝ եւ ասէ 32 Եւ եմ Աստուած հարց քոց, Աստուած Աբրահամու՝ եւ Մահակայ՝ եւ Յակովբայ Եւ զահի հարեալ Մովսէս՝ ո՛չ իշխէր հայել 33 Եւ ասէ ցնա Տէր. Լո՛յժ զկաւշիկս ոտից քոց զի տեղիդ յորում դուդ կացեր՝ երկիր սո՛ւրբ է 34 Տեսանելո՛վ տեսի զչարչարանս ժողովրդեան իմոյ որ յԵգիպտոս եւ լուա՛յ հեծութեան նոցա եւ իջի փրկել զնոսա եւ արդ՝ ե՛կ առաքեցից զքեզ յԵգիպտոս 35 Չայն Մովսէս՝ զոր ուրացան եւ ասէին. Ո՞՞ կացոյց զքեզ իշխան եւ դատաւոր ի վերայ մեր, զնա Աստուած իշխան եւ փրկի՛չ առաքեաց ի ձեռն հրեշտակի՛ն որ երեւեցաւ նմա ի մորենուջս 36*

Նա՛ եհան գնոսա՛ արարեալ նշանս եւ արուեստս յերկրին եգիպտացոց եւ ի Կարմիր ծովուն եւ յանապատի՛ ամս քառասուն: 37 Ա՛յս Մովսէս՝ որ ասաց ցորդիսն Իսրայէլի Մարգարէ՛ ձեզ յարուսցէ Տէր Աստուած յեղբարց ձերոց իբրեւ զիս, նմա՛ լուիջիք: 38 Սա է որ եղեւ յեկեղեցոջն յանապատին ընդ հրեշտակին որ խաւսեցաւ ընդ նմա ի լերինն Սիւայ՝ եւ ընդ հարսն մեր որ ընկալաւ զպատգամս կենդանիս տալ մեզ 39 Որում ո՛չ կամեցան հնազանդ լինել հարքն մեր այլ մերժեցին եւ դարձա՛ն սրտիւք իրեանց յԵգիպտոս 40 Եւ ասէն ցԱհարոն. Արա՛ մեզ աստուածս որ երթայցեն առաջի մեր զի Մովսէսն այն որ եհան զմեզ յերկրէն եգիպտացոց ո՛չ գիտեմք զի՛ եղեւ նմա 41 Եւ արարին յաւուրսն յայնոփկ որթ, եւ մատուցին զո՛ հս կոռց եւ ուրախ լինէին ի գործս ձեռաց իրեանց 42 Դարձոյց Աստուած՝ եւ մատնեա՛ց գնոսա ի պաշտան զաւրութեան երկնից որպէս եւ գրեալ է ի գիրս մարգարէից միթէ զո՛ հս եւ պատարագս մատուցէք ինձ զամս քառասուն յանապատին՝ տո՛ւնդ Իսրայէլի 43 Եւ առէք զվրանն Սողոմոնայ եւ զաստղն աստուածոյն Հռեմփայ զպատկերսն զոր արարէք երկիր պագանել նոցա եւ փոխեցից զձեզ յա՛յն կողմ բարեւալացոց 44 Խորանն վկայութեան էր ընդ հարսն մեր յանապատին որպէս հրամանս ետ որ խաւսէրն ընդ Մովսիսի առնել զայն ըստ աւրինակին զոր ետես: 45 Չոր եւ ընկալեալ բերէին հարքն մեր հանդերձ Յեսուաւ ի վիճակ ազգացն զորս մերժեաց Աստուած յերեսաց հարցն մերոց մինչեւ յաւուրս Դաւթի 46* որ եգիտ շնո՛րիս առաջի Աստուծոյ եւ ինդրեաց գտանել զյարկս Աստուծոյ Յակովբայ 47 Նա եւ Սողովմոն շինեաց նմա տուն 48 Այլ ո՛չ եթէ բարձրեալն ի ձեռագործ տաճարս բնակէ Այլ որպէս մարգարէն ասէ 49 երկինք աթո՛ռ իմ են եւ երկիր պատուանդա՛ն ոտից իմոց որպիսի՛ տուն շինեցէք ինձ՝ ասէ Տէր կամ զի՛նչ տեղի հանգստեան իմոյ 50 ո՛չ ձեռն իմ արար զայս ամենայն 51 Խստապարանոցք եւ անթլփա տք սրտիւք եւ ակընջաւք Դուք հանապա զ հոգոյն սրբոյ հակառակ կայք որպէս հարքն ձեր, եւ դուք: 52 Չո՛ որ ի մարգարէիցն ո՛չ հալածեցին հարքն ձեր. եւ սպանին զայնոսիկ որ յառաջագոյն պատմեցին վասն զալստեան արդարոյն որոյ դուք այժմ մատնիչք եւ սպանաղք եղերուք 53 ոչք առէք զարէնս ի հրամանս հրեշտակաց եւ ո՛չ պահեցէք: 54 Եւ լուեալ զայս զայրանայի՛ն ի սիրտս իրեանց եւ կրճտէին՝ զատամունս ի վերայ նորա 55 Եւ նա էր լի՛ հոգով սրբով հայեցաւ յերկինս՝ եւ ետէ՛ս զփառս Աստուծոյ եւ զՅիսուս զի կա՛յր ընդ աջմէ Աստուծոյ եւ ասէ՛՝ ահա տեսանէ՛մ զերկինս բացեալ՝ եւ զորդի մարդոյ զի կա՛յր ընդ աջմէ Աստուծոյ 56* Աղաղակեալ լ ի ձայն մեծ խցի՛ն զականջս իրեանց եւ դիմեցին առ հասարակ ի վերայ նորա 57 Եւ հանեալ արտաքոյ քաղաքին՝ քարկոծէին՝ զնա: Եւ վկայքն դնէին զձորձս իրեանց առ ոտս երիտասարդի միոջ՝ որ կոչէր՝ Մա՛ւուր: 58 Եւ քարկո՛ծ առնէին զՍտեփանոս, որ կարդայր եւ ասէր. Տէ՛ր Յիսուս՝ ընկալ՛ զոգի իմ 59 Ե՛դ ծունր՝ եւ աղաղակեա՛ց ի ձայն բարձր. Տէ՛ր մի՛ համարիր դոցա զայս մեղս Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ ննջեա՛ց եւ Սաւղոս էր կամակից սպանման նորա:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Ը

Թ՝ 1 Եւ եղեւ յաւուր յայնմիկ հալածումն մեծ ի վերայ եկեղեցոյն յԵրուսաղէմ եւ ամենեքեա՛ն ցրուեցան ի գեաւոս Հրէաստանի եւ ի Սամարիեա՛ բա՛ց յառաքելոցն 2 Եւ բարձին զՍտեփանոս արք երկիրաճք եւ արարին կո՛ծ մեծ ի վերայ նորա 3 Բայց Սա՛ւղոս վնասակար էր եկեղեցոյն ի տունս տունս մտանէր, քարշեալ զարս եւ զկանայս՝ մատնէր ի բանտ 4 Եւ սփռեալքն՝ շրջէին աւետարանէին զբանն 5 Իսկ Փիլիպպոս իջեալ ի քաղաքն սամարացոց՝ քարոզէ՛ր նոցա զՔրիստոս Յիսուս 6* Ո՛ւնկն դնէին ժողովուրդքն բանիցն Փիլիպպոսի միաբան, ի լսել նոցա եւ ի տեսանէլ զնշանսն զոր առնէր 7 Քանզի բազումք որ ունէին զայսս պիղծս, աղաղակէին ի ձայն մեծ եւ ելանէին 8 Եւ բազում անդամալոյծք եւ կաղք բժշկէին 9 Եւ եղեւ ուրախութիւն մեծ ի քաղաքին յայնմիկ
Ժ՝ Այր ոմն Սի՛մովն անուն յառաջագոյն էր ի քաղաքին մոզէ՛ր եւ ապշեցուցանէր զազգն սամարացոց ասել զանձնէ թէ իցէ մե՛ծ ոմն 10 Յոր հայէին ամենեքեան ի փոքրուէ մինչեւ ի մեծամեծս՝ եւ ասէին Սա՛ է զաւրութիւն Աստուծոյ՝ որ կոչի մեծ 11 Հայէին ի նա վասն բազում ժամանակաց մոգութեամբքն ապշեցուցանելո՛յ զնոսա 12 Բայց յորժամ հաւատացի՛ն Փիլիպպոսի, որ աւետարանէր վասն արքայութեանն Աստուծոյ, եւ անուանն Յիսուսի Քրիստոսի մկրտէին՝ ամենեքեան արք եւ կանայք 13 Այլ եւ ինքն Սի՛մովն՝ հաւատաց, եւ մկրտեալ՝ կանխէ՛ր առ Փիլիպպոս Տեսեալ զնշանսն եւ զմեծամեծ զաւրութիւնսն որ լինէին զարմանա՛յր: 14 Իբրեւ լուան որ յԵրուսաղէմ առաքեալքն էին թէ եւ ի Սամարիա՛յ ընկալան զբանն Աստուծոյ առաքեցին առ նոսա զՊե՛տրոս եւ զՅովհաննէս 15 Որք իջեալ կացին յաղաթս ի վերայ նոցա որպէս զի

անցէ՛ն զհոգի սուրբ 16* զի ցայնժամ չեւեւս էր եւ ո՛չ ի վերայ միո՛յ նոցա հասեալ բայց միայն մկրտեալ լը էին յանուն Տեանն Յիսուսի: 17 Յայնժամ եղին զձեռս ի վերայ նոցա՝ եւ առնուին հոգի սուրբ
ԺԱ 18 Տեսեալ Սիմոնի՝ թէ ձեռն ի վերայ դնելով առաքելոցն՝ տուեալ լ լինի հոգի սուրբմատո՛յց նոցա ինչս՝ եւ ասէ. 19 տո՛ւ րք եւ ինձ զիշխանութիւնս զայս զի յոյր վերայ դնիցեմ զձեռս՝ անցէ՛ զհոգի սուրբ Եւ Պե՛տրոս ասէ՛ ցնա. 20 արծաթ քո ընդ քե՛զ լիցի ի կորուստ զի զպարգեւսն Աստուծոյ համարեցար ընչիւք ստանալ 21 Ո՛չ գոյ մասն եւ վիճակ ի բանիդ յայդմիկ քանզի սիրտ քո ո՛չ է ուղիղ առաջի Աստուծոյ 22 Ապաշաւեալ՝ դու ի չարեացդ քո յայոցանէ, եւ աղաչեալ՝ զՏէր. թերեւս թողութի՛ւն լիցի քեզ ի մեղմեխ խորհրոց սրտի քոյ 23 Քանզի ի դառնութիւն մաղձի, եւ ի կնճիռն անիրաւութեան տեսանեմ զքեզ 24 Պատասխանի ետ Սիմոն եւ ասէ. աղաչեցէ՛ք դուք վասն իմ զՏէր զի մի՛ ինչ եկեցէ ի վերայ իմ՝ յորոց դուքդ ասացէք 25 Եւ նոցա եղեալ վկայութիւն՝ խաւսեցան զբանն Աստուծոյ եւ դարձան յԵրուսաղէմ եւ ի բազում գեաւղս սամարացոցն աւետարանէին:

ԺԲ 26* Բ/Ե Հրեշտակ Տեանն խաւսեցաւ առ Փիլիպպոս՝ եւ ասէ արի՛ եւ գնա դու ի կողմն հարաւոյ՝ ընդ ճանապարհ որ իջանէ Երուսաղէմէ ի Գազայ զի ա՛յս է անապատ: 27 Եւ յարեաւ գնա՛ց Եւ ահաւասիկ այր մի եթովպացի ներքինի, հզաւր կանդակա՛յ տիկնոջ եթովպացոց որ էր ի վերայ ամենա՛յն գանձուց նորա որ եկեալ էր երկի՛ր պագանել Երուսաղէմ 28 Եւ անդրէն դարձեալ եւ նստեալ ի կառս իւրում ընթեռնո՛յր զմարգարէն զԵսայի: 29 Ասէ հոգին ցՓիլիպպոս մատի՛ր եւ յարեալ՝ ց ի կառոյ յայդոսիկ 30 Եւ ընթացեալ Փիլիպպոս՝ լսէ՛ր զի ընթեռնոյր զԵսայի՝ մարգարէ Եւ ասէ. զիտիցէ՛ս արդեւք գոր ընթեռնուցուող 31 Եւ նա ասէ. Ձիա՛րդ կարիցեմ, թէ ոչոք առաջնորդեցէ ինձ: Եւ աղաչեալ՝ ց Փիլիպպոս՝ ելանէ լ նստէ լ ընդ նմա: 32 Եւ գլուխ գրոցն գոր ընթեռնոյր՝ էր ա՛յս իբրեւ գոչխա՛ր ի սպանդ վարեցաւ, եւ իբրեւ գորոջ առաջի կտրչի իւրոյ անմոռնչ, ա՛յնպէս ո՛չ բանայ զբերան իւր 33 Ի խոնարհութեան նորա դատաստան նորա բարձա՛ւ, եւ զազատոհմ նորա ո՛ պատմեցէ զի բառնան յերկրէ կեանք նորա: 34 Պատասխանի ետ ներքինին Փիլիպպոսի, եւ ասէ. աղաչե՛մ զքեզ՝ վասն ո՛յր ասէ մարգարէն զայս վասն ի՛ւր, եթէ վասն այլո՛յ ուրուք 35 Երա՛ց Փիլիպպոս զբերան իւր, եւ սկսեալ ի գրոցս յայսմանէ՝ աւետարանեալ՝ ց նմա զՅիսուս Քրիստոս 36* Իբրեւ երթային զճանապարհայնն, եկին ի ջո՛ւր ինչ եւ ասէ ներքինին. ահաւասիկ ջուր՝ զի՛նչ արգելու զիս ի մկրտելոյ: 37 Եւ ասէ ցնա. Եթէ հաւատաս բոլորով սրտի քով՝ մա՛րթ է Պատասխանի ետ ներքինին եւ ասէ հաւատամ՝ եթէ Յիսուս Քրիստոս որդի Աստուծոյ 38 Եւ հրամայեաց կացուցանել զկառսն եւ իջին երկրքին ի ջուրն՝ Փիլիպպոս եւ ներքինին եւ մկրտեալ՝ ց գնա: 39 Եւ իբրեւ ելին ի ջրոյ անտի հոգի՛ սուրբ եկն ի վերայ ներքինոյն. եւ հրեշտակ Տեանն յափշտակեալ՝ ց զՓիլիպպոս եւ ո՛չ եւս ետես գնա ներքինին եւ գնայր զճանապարհս իւր ուրախութեամբ 40 Բայց Փիլիպպոս գտաւ յԱզովտո՛ս. եւ շրջեալ աւետարանէ՛ր ամենայն քաղաքացն, մինչեւ ի գալ նորա ի Կեսարիայ

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԲԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Թ.

ԺԳ Բ/Զ 1 Իսկ Սաւղոս տակաւին լցեալ սպառնալեալք եւ սպանմամբ աշակերտացն Տեանն մատուցեալ առ քահանայապետսն. 2 ինդրեալ՝ ց ի նոցանէ թո՛ւղթս ի Դամասկոս առ ժողովսն. որպէս թէ գոք գտցէ զա՛յնր ճանապարհաւ՝ արս կամ կանայս՝ կապեալս ածցէ Երուսաղէմ 3 Եւ ընդ երթալն նորա՝ եղև մերձենալ լ ի Դամասկոս. յանկարծակի շուրջ գնովաւ փայլատակեաց լո՛յս յերկնից 4 Եւ անկեալ յերկիր, լուաւ բարբառ՝ որ ասէր ցնա. Սաւո՛ւղ Սա՛ւուղ՝ զի՛ հալածես զիս: 5 Եւ ասէ. Ո՛վ ես Տէր: Եւ նա ասէ. Ես եմ Յիսուս գոր դուն հալածես. 7 այլ յո՛ւն կաց՝ եւ մո՛ւտ ի քաղաք եւ պատմեցի՛ք քեզ՝ զինչ քեզ պա՛րտ իցէ առնել Իսկ արքն որ ընդ նմայն երթային, կային անշըշո՛ւնչ զձայնն միայն լսէին, բայց տեսանէին եւ ո՛չինչ 8 Յարեաւ Սաւղոս յերկրէ անտի, եւ աչաւք բացաւք՝ ո՛չ գոք տեսանէր զձեռանէ նորա առեալ մուծի՛ն ի Դամասկոս 9 Եւ էր անդ աւուրս երիս, եւ ո՛չ տեսանէր. եւ ո՛չ եկեր եւ ո՛չ արք 10 Եւ էր ոմն աշակերտ ի Դամասկոս՝ Անանիա՛յ անուն՝ ասէ ցնա Տէր ի տեսլեան Անանիա՛յ: Եւ նա ասէ. Ահաւասիկ եմ Տէր: 11 Եւ ասէ ցնա Տէր. Յո՛ւն կաց եւ գնա՛ ընդ փողոցն՝ որ կոչի ուղիղ եւ ինդրեցես յապարասն Յուդայ՝ Սաւղոս անուն՝ զտարսունացի զի կա՛յ դեռ յաղա՛ւթս: 12 Եւ ետես ի տեսլեան այր մի Անանիայ անուն՝ մտեալ եւ եղեալ ի վերայ նորա զձեռն որպէս զի տեսցէ՛: 13 Պատասխանի ետ Անանիա. Տէր լուա՛յ ի բազմաց վասն առնն այնորիկ՝ որչափ արար չարիս սրբոց քոց Երուսաղէմ 14 Եւ աստ ունի՛ իշխանութիւն ի քահանայապետիցն կապել զամենեսեան որ կարդան՝ զանուն քո: 15 Ասէ ցնա Տէր. Ե՛րթ դու, զի անաւթ ընտրութեան է ինձ նա կրէ լ զանուն իմ առաջի հեթանոսաց՝

եւ թագաւորաց՝ եւ որդւոցն Իսրայէլի 16* Քանզի ե՛ս իսկ ցուցի նմա՝ որչափ պա՛րտ իցէ նմա չարչարել վասն
 անուան իմոյ: 17 Եւ գնաց Անանիայ եւ եմու՛ տ յապարանսն եւ եղեալ ի վերայ նորա ձեռս, եւ ասէ. Սաւո՛ւղ
 եղբայր՝ ի վե՛ր հայեաց Տէ՛ր առաքեաց զիս, Յիսու՛ս որ երեւեցան թեզ ի ճանապարհին յորում գայիրն որպէս
 զի տեսցես, եւ լցցի՛ս հոգւո՛վ սրբով 18 Եւ վաղվաղակի անկա՛ն յաչաց նորա իբրեւ կեղեւանք ետես, եւ
 յարեաւ մկրտեցաւ 19 եւ առեալ կերակուր զարացաւ: Եւ եղեւ ի Դամասկոս ընդ աշակերտսն առ լրս ինչ
 20 Եւ վաղվաղակի ի ժողովուրդսն քարոզեաց զՅիսուս թէ սա՛ է որդին Աստուծոյ: 21 Չարմացեալ էին
 ամենեքեան, որ լսէին, եւ ասէին. Ո՛չ սա էր որ աւա՛րն հարկաներ յԵրուսաղէմ զայնոսիկ որ կարդային
 զանուն Յիսուսի. եւ այսր նմին իրի՛ եկեալ էր, զի կապեալս գոսա տարցի առ քահանաապետսն: 22 Այլ
 Սաւղոս առաւել՝ եւս զարանայր՝ եւ յաղթահարէ՛ր զհրեայսն որ բնակեալ էին ի Դամասկոս եւ
 իսելամտեցուցանէ՛ր թէ սա՛ է Քրիստոսն 23 Իբրեւ կատարէին աուրք բազումք խորհեցան հրեայքն
 սպանանել զնա: 24 Յայտնեցաւ Սաւղոսի նենգութիւնն նոցա քանզի պահէին զորունսն ի տուէ եւ ի գիշերի
 որպէս զի սպանցեն զնա: 25 Եւ առեալ զնա աշակերտացն ի գիշերի՝ ընդ պարիսպն կախեալ իջուցին
 վանդակաւ: 26* Իբրեւ եկն Սաւղոս յԵրուսաղէմ ընդելաներ յարե՛լ յաշակերտսն եւ ամենեքեան երկնչէին ի
 նմանէ, չհաւատայի՛ն թէ իցէ աշակերտ 27 Բայց Բառնաբայ առեալ զնա ա՛ծ առ առաքեալսն եւ պատմեաց
 նոցա՝ ո՛րպէս ի ճանապարհին ետես զՏէր, եւ զի խաւսեցաւ ընդ նմա եւ զի ի Դամասկոս համարձակեցաւ
 յանուն Յիսուսի: 28 Եւ էր ընդ նոսա մտանել եւ ելանել լ՛Երուսաղէմ համարձակեալ յանուն Տեառն 29 Խաւսէր
 եւ վիճէ՛ր ընդ յոյնսն. եւ նոքա խոկային սպանանել զնա: 30 Եւ իմացեալ եղբարց՝ իջուցին զնա ի Կեսարիա եւ
 առաքեցի զնա ի Տարսուէ 31 Բայց եկեղեցին ընդ ամենայն Հրեաստան՝ եւ ի Սամարիայ եւ ի Գալիլեա ուներ
 իսողադութիւն, շինեալ եւ երթեալ լ՛զհետ երկիւղի Տեառն Եւ մխիթարութեամբ հոգւոյն սրբոյ բազմանա՛յր:
 ԺԴ Բ/է 32 Եւ եղեւ ի շրջելն Պետրոսի առ ամենեքումք իջանել նմա եւ առ սուրբսն՝ որ բնակեալ էին ի
 Լիւդիա: 33 Եւ եզիտ անդ ա՛յր մի, որում անուն էր *նեայ, ութեմեան դներ ի մահիճս անդամալոյծ 34 Եւ ասէ
 ցնա Պե՛տրոս, *նեայ՝ բժշկէ՛ զքեզ Տէր Յիսուս Քրիստոս, արի՛ եւ քեզէ՛ն թաթափեա՛ զանկողինս քո Եւ
 վաղվաղակի յարեալ: 35 Եւ տեսի՛ն զնա ամենեքեան որ բնակեալ էին ի Լիւդիայ եւ ի Սարովնայ, որք եւ
 դարձան իսկ ի Տէր: 3 Եւ ի Յոպպէ էր կին ոմն աշակերտեալ՝ անուն Տաբիթայ որ անուանեալ կոչի Այծեմնիկ
 սա էր լի՛ գործովք բարեալք եւ ողորմութեամբք գոր առնէր 37 Եւ եղեւ յաւուրսն յայնոսիկ հիւանդանալ նմա
 եւ մեռանել լ՛ուացին զնա՝ եւ եղին ի դստիկոնի՛ անդ 38 եւ մե՛րձ էր Լիւդիայ ի Յոպպէ աշակերտացն լուեալ
 եթէ Պետրոս ա՛նդ է առաքեցին երկուս արս առ նա, աղաչել զի մի՛ դանդաղեցցի զալ առ նոսա: 39 Եւ
 յարուցեալ Պետրոս ե՛կն ընդ նոսա գոր իբրեւ եկն՝ հանի՛ն ի վերնատունն եւ կացի՛ն շուրջ գնովաւ այրիքն
 ամենայն. լայի՛ն եւ ցուցանէին զձորձս եւ զհանդերձս որչափ առնէր նոցա Այծեմնիկն 40 Եւ հանեալ
 արտաքս զամենեսեան Պետրոսի, ե՛դ ծուր՝ եկաց յաղաւթս. եւ դարձաւ ի մարմինն՝ եւ ասէ Տա՛բիթայ արի
 կա՛ց յանուն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի Եւ նա եբա՛ց գաչս իւր, եւ տեսեալ զՊետրոս՝ նստա՛ւ կանգուն 41
 Ձեռն ետ նմա՝ եւ յարո՛յց զնա կոչեաց զսուրբսն եւ զայրիսն առաջի՛ կացոյց զնա կենդանի: 42 Եւ յայտնի՛
 եղեւ ընդ ամենայն Յոպպէ. եւ հաւատացին բազումք ի Տէր 43 Եւ եղեւ աուրս բազո՛ւմս լինել նմա ի Յոպպէ՝
 առ ումն մն Սիմովնի խաղախորդի:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
 Գլուխ Ժ

ԺԵ Գ/Ա 1 Այր մի էր ի Կեսարիայ՝ անուն Կոռնէ՛լիոս հարիւրապետ, ի գնդէ որ կոչէր իտալիացի. 2
 բարեպաշտա՛ւն եւ երկիւղա՛ծ յԱստուծոյ ամենայն տամբ իւրով առնէր ողորմութիւնս բազումս ի
 ժողովրդեանն. եւ յաղաւթս կայր առ Աստուած յամենայն ժամ 3 Ետես ի տեսլեան յայտնապէ՛ս զիններո՛րոյ
 ժամու աուրն, զհրեշտակ Աստուծոյ զի մտանէր առ նա՝ եւ ասէր ցնա Կոռնէ՛ լիէ: 4 Եւ նա հայեցեալ ընդ նա՛
 զարհուրեցաւ և եւ ասէ. Ձի՛ է Տէր: Եւ ասէ ցնա. Աղաւթք քո՛՝ եւ ողորմութիւնք քո ելի՛ն յիշատակաւ առաջի
 Աստուծոյ: 5 Եւ արդ յեա՛ արս ի Յոպպէ՛ եւ կոչեա՛ զՍիմոն զոմն՝ որ կոչի Պետրոս 6* նա մտեալ է առ
 Սիմոնի ումեմն խաղախորդի, որոյ է՛ տունն մերձ ի ծով 7 Եւ իբրեւ գնաց հրեշտակն որ խաւսէր ընդ նմա
 կոչեաց երկուս ի ծառայիցն եւ զինուո՛ր մի բարեպաշտաւն ի սպասաւորացն իւրոց 8 եւ պատմեալ նոցա
 զամենայն առաքեաց զնոսա ի Յոպպէ: 9 Եւ ի վաղիւ անդր ի ճանապարհ անկանել նոցա՝ եւ մա՛ւտ ի քաղաքն
 լինել, ե՛լ Պետրոս ի տանիսն կալ յաղաւթս զվեցերո՛րոյ ժամուն 10 Քաղցեաւ, եւ կամէր ճաշակել է՛ Եւ ի
 պատրաստելն նոցա՝ եղեւ ի վերայ նորա զարմացումն 11 Եւ տեսանէ՛ զերկինս բացեալ եւ զչորեցունց

տըրտնոց կախեալ անաւթ ինչ իբրեւ կտաւոյ մեծի իջեալ նստեալ ի վերայ երկրի 12 յորում է՛ր ամենայն չորքոտանիք, եւ սողունք երկրի, եւ թռչունք երկնից 13 Եւ եղև ձայն առ նա յերկնից Արի Պե՛տրոս՝ զե՛ն եւ կե՛ր: 14 Եւ Պե՛տրոս ասէ Քա՛ւ լիցի Տէր, զի ո՛չ երբէք կերայ խառնակ ինչ եւ անսուրբ 15 Ձայն՝ եղև առ նա կրկին անգամ. Ձոր Աստուած սրբեաց՝ դու մի՛ պղծեր 16* Այս եղև երկիցս, եւ վերացա՛ւ անաւթն յերկինս 17 Եւ մինչդեռ զարմացեալ էր ընդ միտս Պետրոս՝ թէ զի՛նչ իցէ տեսիլն գոր ետես ահա՛ արքն առաքեալք ի Կոռնելեայ՝ հարցին զապարանիցն Սիմոնի կացին առ դրանն, 18 կոչեցի՛ն եւ հարցանէին եթէ Սիմոն՝ որ կոչի Պե՛տրոս՝ ա՛ստ մտեալ իցէ 19 Եւ մինչդեռ Պետրոս զմտա՛ւ ածեր վասն տեսլեանն ասէ հոգին ցնա. ահաւասիկ ա՛րք ոմանք խնդրեն զքեզ 20 Այլ արի՛ էջ՝ եւ ե՛րթ ընդ նոսա առանց իրիք խղճելոյ զի ե՛ս առաքեցի զնոսա: 21 Եւ իբրեւ էջ Պետրոս առ նոսա ասէ. Ահաւասիկ ե՛ս եմ գոր խնդրէքն զի՛նչ իրք են՝ վասն որոյ եկիքդ: 22 Եւ նոքա ասեն, Կոռնելիոս հարիւրապետ՝ այր արդարեւ երկիրդ՝ ծ յԱստուծոյ վկայեալ լ յամենայն ազգէն հրէից, հրաման առեալ ի հրեշտակէ՛ սրբոյ՝ կոչել զքեզ ի տուն իւր՝ եւ լսել բանս ի քէն: 23 Կոչեաց զնոսա ի ներքս՝ եւ առ ի՛ր ագոյց Եւ ի վաղիւ անդր յարուցեալ Պետրոս զնա՛ց ընդ նոսա եւ ոմանք յեղբարց անտի որ ի Յոպպէ էին՝ եկի՛ն ընդ նմա 24 Եւ ի վաղիւ անդր՝ մտին ի Կեսարիա եւ Կոռնելիոս մնա յր նոցա, կոչեցեալ զազգատոհմն իւր՝ եւ զկարեւո՛ր բարեկամսն 25 Գ/Բ Եւ եղև ի մտանելն Պետրոսի ընդ առա՛ջ եղև նմա Կոռնելիոս, անկեալ առ ոտսն նորա երկի՛ր պագանէր 26* Եւ Պետրոս կանգնեաց զնա՛ եւ ասէ Յո՛տն կաց՝ եւ ե՛ս ինքն մա՛րդ եմ 27 Եւ խաւսելով ընդ նմա եմո՛ւտ ի ներքս եւ գտանէր անդ ժողովեալ լ զբազո՛ւմս 28 Եւ ասէ ցնոսա. Դուք ինքնին գիտէք՝ ո՛րպէս անմարթ է առն հրէի հպել լ կամ մերձենալ առ այլազգի. եւ ինձ Աստուած եցոյց՝ մի՛ գոք խառնակ կամ անսուրբ ասել ի մարդկանէ 29 Վասն այսորիկ եւ առանց ընդ բա՛նս ինչ ածելոյ եկի՛ կոչեցեալ բայց արդ՝ հարցանեմ, յի՛նչ պէտս կոչեցէք զիս 30 Եւ Կոռնելիոս ասէ Յառաջ քան զչորս աւուրս մինչ ցա՛յս ժամ կայի յաղաւթ յինն ժամն ի տան իմում, եւ ահա՛ այր մի եկն եկա՛ց առաջի իմ ի հանդերձս սպիտակս, եւ ասէ. 31 Կոռնելիէ, լսելի՛ եղեն աղաւթք քո եւ ողորմութիւնք քո յիշատակեցան առաջի Աստուծոյ: 32 Եւ արդ՝ յղեա՛ արս ի Յոպպէ եւ կոչեա՛ զՍիմոն՝ որ կոչեցեալն է Պետրոս սա՛ մտեալ է ի տան Սիմոնի որումն խաղախորդի մերձ ի ծով որ եկեսցէ եւ խաւսեցի՛ ընդ քեզ 33 Եւ ես իսկ եւ ի սկ՛ յղեցի՛ առ քեզ. դու բարո՛ք արարեր զի եկիր արդ՝ ամենեքեան մեք առաջի Աստուծոյ կամք լսել լ զամենայն որ հրամայեալ է քեզ ի Տեառնէ: 34 Եբա՛ց Պետրոս զբերան իւր, եւ ասէ. Ճշմարտութեամբ հասեալ եմ զի ո՛չ գոյ ակնառութիւն առաջի Աստուծոյ 35 այլ առ ամենայն ազգս որ երկնչին ի նմանէ՛ եւ գործեն զարդարութիւն ընդունելի՛ է նմա: 36* Ձբա՛նն առաքեաց որդոցն Իսրայելի՛՝ աւետարանել զխաղաղութիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի. Սա՛ է ամենայնի Տէր: 37 Դուք ինքնին գիտէք զբանն որ եղև ընդ ամենայն Հրեաստան սկսեալ ի Գալիլէէ, յետ մկրտութեանն գոր քարոզեաց Յովհաննէս 38 զՅիսուս որ ի Նազարէթէ, գոր արձն Աստուած Հոգով Սրբով եւ զարութեամբ որ շրջեցաւ բարի՛ առնել՝ եւ բժշկել լ զամենայն ըմբռնեալսն ի սատանայէ զի Աստուած էր ընդ նմա: 39 Եւ մեք վկայե՛մք ամենայնի գոր արար յերկրին Հրեաստանի՛՝ եւ յԵրուսաղէմ գոր եւ սպանի՛ն կախեալ զփայտէ: 40 Ձնա՛ Աստուած յարոյց յերրորդ աւուր եւ ետ նմա յայտնի՛ լինել 41 ո՛չ ամենայն ժողովրդեանն, այլ մե՛զ վկայիցս յառաջագոյն ընտրելոցս յԱստուծոյ. որք եւ կերաք եւ արբա՛ք ընդ նմա՛ յետ յարութեան նորա ի մեռելոց 42 Եւ պատուիրեաց մեզ քարոզել լ ժողովրդեանն՝ եւ վկայութիւն դնել թէ նա՛ է սահմանեալն յԱստուծոյ դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց 43 Նմա՛ ամենայն մարգարէքն վկայեն թողութիւն մեղաց առնուլ անուամբ նորա ամենայն հաւատացելոց ի նա 44 Եւ մինչդեռ խաւսէր Պետրոս զբանս զայս, հանգեա՛ւ հոգին սուրբ ի վերայ ամենեցուն՝ որ լսէին զբանն 45 Ձարմացան՝ որք ի թլփատութենէ անտի հաւատացեալք եկեալ էին ընդ Պետրոսի զի եւ ի հեթանո՛սս պարզեք Հոգւոյն Սրբոյ զեղուին 46* Քանզի լսէին ի նոցանէ խաւսել լ լեզուս եւ մեծացուցանել զԱստուած 47 Յայնժամ պատասխանի ետ Պետրոս՝ եւ ասէ. Միթէ՛ զզո՛ւրն որ արգելուլ կարէ առ ի չմկրտելոյ զոսս որք եւ զհոգին սուրբ ընկալա՛ն որպէս եւ մեք 48 Եւ հրամայեաց նոցա մկրտել լ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի Յայնժամ աղաչեցի՛ն զնա լինել անդ աւուրս ինչ

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԱ

ԺՁ Գ/Գ 1 Լուա՛ն առաքեալքն եւ եղբարքն որք էին ի կողմանս Հրեաստանի զի եւ ի հեթանո՛սս ընկալան զբանն Աստուծոյ: 2 Բայց յորժամ ել Պետրոս յԵրուսաղէմ խղճէին ի նմանէ որ ի թլփատութենէ անտի հաւատացեալքն. 3 եւ ասէին, եթէ եմուտ առ արս անթլփատս՝ եւ եկե՛ր ընդ նոսա 4 Եւ սկսաւ Պետրոս պատմել լ նոցա կարգաւ՝ եւ ասէ 5 Եւ էի ի քաղաքին Յոպպէ յաղա՛ւթս, եւ տեսի զարմացմա՛ն տեսիլ իջանել

անաւթ ինչ իբրեւ կտաւոյ մեծի զչորեցունց տտնոց կախեալ յերկնից՝ եւ եհա՛ս մինչեւ առ իւ 6* Յոր պշուցեալ հայէի եւ տեսի զչորքոտանիս երկրի եւ զգազանս, եւ զսողունս, եւ զթռչունս երկնից 7 Եւ լուայ բարբառ որ ասէր ցիս. Արի՛ Պե՛ տրոս՝ զե՛ն եւ կե՛ր 8 Եւ ասեմ. Քա՛ւ լիցի Տէր, զի խառնակ ինչ եւ անսուրբ ո՛չ երբէք եմուտ ի բերան իմ 9 Պատասխանի ետ ինձ երկի՛ցս անգամ բարբառն յերկնից Ձոր Աստուած սրբեաց՝ դու մի՛ խառնակ համարիք 10 Ա՛յս եղեւ երկիցս, եւ վերացաւ զարձեալ ամենայն անաւթն յերկինս 11 Եւ ահա անդէն երե՛ք արք եկին կացին առ ապարանիցն՝ ուր եսն էի առաքեալք ի Կեսարեալ՝ առ իւ 12 Եւ ասէ ցիս հոգին՝ երթա՛ւ ընդ նոսա եւ մի՛ ինչ խղճէլ Եկին ընդ իս եւ սոքա վեցեքի՛ն եղբարքս եւ մտաք ի տուն ա՛ռնն այնորիկ։ 13 Եւ պատմեալ ց մեզ՝ ո՛րպէս ետես զհրեշտակն ի տան իւրում զի կա՛յր եւ ասէ՛ր ցնա. Առաքեալ ի Յոպպէ, եւ կոչեալ՝ զՄիմոն զկոչեցեալն Պետրոս 14 որ խաւսեցի բանս ընդ քեզ որովք կեցցէ՛ս դու եւ ամենայն տուն քո 15 Եւ իբրեւ սկսայ խաւսել՝ եկն Հոգին Սուրբի վերայ նոցա. որպէս ի վերայ մեր իսկզբանն։ 1 Յիշեցի՛ զբանն Տեառն զոր ասէրն Յովհաննէս մկրտեաց ի ջուր բայց դուք մկրտիցիք ի Հոգի՛ն Սուրբ։ 17 Իսկ եթէ զհասարակաց պարգեւն ե՛տ Աստուած նոցա՝ որպէս եւ մեզ ի հաւատալն ի Տէր Յիսուս Քրիստոս. ես զի՛նչ կարաւոյ էի արգելու զԱստուած։ 18 Եւ լուեալ զայս՝ լռեցին եւ փառաւոր առնէին զԱստուած՝ եւ ասէին ուրեմն եւ ի հեթանոս սս ետ Աստուած զապաշխարութիւն կենաց 19 Եւ ցրուեալքն ի նեղութենէն որ եղեւ ի վերայ Ստեփանոսի՛ հասի՛ն մինչեւ ի Փիւնիկէ՛ եւ ի Կիւպրոս, եւ յԱնտիոքիայ. ո՛չ ումէք խաւսէին զբանն՝ բայց միայն հրէի՛ց 20 Եւ էին ոմանք ի նոցանէ արք կիւպրացիք եւ կիւրենացիք որք մտեալ յԱնտիոք՝ խաւսէին ընդ յոյնսն աւետարանեալ Տէր զՅիսուս։ 21 Եւ էր ձե՛ռն Տեառն ընդ նոսա եւ բազմութիւն հաւատացելոց դարձաւ ի Տէր 22 Լո՛ւ եղեւ բանս այս յականջս եկեղեցոյն՝ որ էր յԵրուսաղէմ վասն նոցա. եւ առաքեցին զԲառնաբաս մինչեւ յԱնտիոք 23 Որ իբրեւ եկն ետես զշնորհսն Աստուծոյ՝ ուրա՛խ եղեւ, եւ մխիթարէր զամենեսեան՝ յաւժարութեամբ սրտի կալ նոցա ի Տէր 24 Ձի էր այր զուարթամիտ՝ եւ լի՛ Հոգով Սրբով եւ հաւատովք Եւ յաւելաւ ժողովուրդ բազում Տեառն 25 Եւ ե՛լ ի Տարսոն խնդրել զՍաւղոս եւ գտեալ զնա ա՛ծ յԱնտիոք 26* Եւ եղեւ նոցա զա՛մն ողջոյն ժողովել յեկեղեցին եւ ուսուցանել ժողովուրդ բազում, եւ անուանել նախ յԱնտիոք զաշակերտեալսն՝ քրիստոնէայս։

ԺԷ Գ/Դ 27 Ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ իջին յԵրուսաղէմէ մարգարէ՛ք յԱնտիոք 28 Յարուցեալ մի ոմն ի նոցանէ անուն Ագաբոս, նշանակեաց հոգւովն սո՛վ մեծ լինել ընդ ամենայն աշխարհ որ եղե՛ւ առ Կղաւղեաւ։ 29 Բայց յաշակերտաց անտի որպէս զհարդ կարա՛ւոյ որ էր իւրաքանչիւրոք ի նոցանէ որոշեցին առաքել ի պետս եղբարցն, որ բնակեալ էին ի Հրեաստանի։ 30 Ձոր եւ արարին իսկ առաքեալք առ երիցունսն ի ձեռն Բառնաբայ եւ Սաւղոսի։

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԲ

ԺԸ Գ/Ե 1 Ընդ ժամանակսն ընդ այնոսիկ ա՛րկ Հերովդէս արքայ ձեռն՝ չարչարել զոմանս յեկեղեցոյն 2 Եւ սպա՛ն զՅակովբոս զեղբայր Յովհաննու սրով 3 Ետես եթէ հաճո՛յ է հրէիցն յաւել եւս ունէ՛լ զՊե՛ տրոս եւ էին աւուրք բաղարջակերաց 4 Ձոր իբրեւ կալաւ՝ ե՛ր ի բանտի եւ մատնեաց չորի՛ց չորրորդաց զինուորաց պահել զնա. եւ կամեր յետ զատկին ածել զնա ժողովրդեանն 5 Եւ Պե՛ տրոս ի պահեստի՛ էր ի բանտին. եւ աղաւթք ստե՛պ լինէին յեկեղեցոյն վասն նորա առ Աստուած 6* Իբրեւ կամեցաւ զնա ածել Հերովդէս ի զիշերին յայնմիկ էր Պետրոս ի քո՛ւն ի մէջ երկուց զինուորաց՝ կապեալ կրկին շղթայիւքս պահապանքն առաջի դրանն պահէին զբանտն։ 7 Եւ ահա՛ հրեշտակ Տեառն եկն կեպ ց ի վերայ, եւ լո՛յս ծագեաց ի տանն՝ եւ իւթեաց զկողսն Պետրոսի, յարո՛յց զնա՝ եւ ասէ արի՛ վաղվաղակի։ Եւ անկա՛ն շղթայքն ի ձեռաց նորա 8 Եւ ասէ՛ ցնա հրեշտակն. Ա՛ծ զգաւտի քո, եւ ա՛րկ զհողաթափս յոտս քո Եւ արա՛ր այնպէս։ Եւ ասէ՛ ցնա. Ա՛րկ զձորձս քո, եւ ե՛կ զկնի իմ։ 9 Եւ ելեալ երթա՛յր զհետ, եւ ո՛չ զհտեր՝ եթէ ճշմարիտ իցէ որ ինչ եղեւն ի հրեշտակէն. զի համարէր երա՛զ տեսանէ։ 10 Եւ իբրեւ անցին նոքա ըստ մի պահ եւ ըստ երկուս եկին մինչեւ ի դուռնն երկաթի՛, որ հանէր ի քաղաքն որ ինքնի՛ն բացաւ նոցա։ Եւ մտեալ անցի՛ն ընդ փողոց մի. եւ վաղվաղակի ի բա՛ց եկաց ի նմանէ հրեշտակն 11 Եւ Պե՛ տրոս իբրեւ ի միտս եղեւ, ասէ. Արդ զիտեմ ճշմարիտ եթէ առաքեաց Տէր զհրեշտակ իւր եւ փրկեաց զիս ի ձեռաց Հերովդի՛ եւ յամենայն ակնկալութենէ՛ ժողովրդեանն հրէից 12 Եւ լեալ ի միտս՝ ե՛կն ի տուն Մարեմու մար Յովհաննու, որ կոչեցան Մարկոս ուր էին բազումք ժողովեալ՝ եւ աղա՛ւթս առնէին 13 Եւ բախեալ զդուրս տանն, մատեաւ աղախին մի ունկն դնել որում անուն էր Հռովդէ 14 Եւ ծանուցեալ զձայնն Պետրոսի ի խնդալոյն ո՛չ եբաց զդուռն ի ներքս ընթացեալ

պատմեաց, եթէ Պե՛տրոս առ դրա՛նն կայ: 15 Նոքա ասէն ցնա. Մոլի՛ւ: Եւ նա եւս պնդէր՝ թէ ա՛յդպէս է Եւ նոքա ասէին՝ հրեշտա՛կ նոքա իցէ 16* Եւ Պետրոս ստէ՛ պ բախէր Իբրեւ բացին, տեսին գնա՛ եւ զարմացա՛ն 17 Եւ նա ձեռամբ ցուցանէր նոցա լռէ՛լ եւ պատմեաց որպէս եւ Տէր եհան գնա՛ ի բանտէն եւ ասէ՛ պատմեցէ՛ք Յակոբայ եւ եղբարց զայս: Եւ ելեալ գնաց յա՛յլ տեղի 18 Եւ իբրեւ եղև այդ, էր խոովութիւն մեծ ի մէջ զհնուորացն, թէ զի՛ արդեւք Պետրոսն եղև: 19 Իսկ Հերովդէս իբրեւ խնդրեաց գնա՛ եւ ո՛չ եզիտ հարցեալ զպահապանսն՝ հրամայեաց սպանանել: Եւ իջեալ ի Հրէաստանէ՛ ի Կեսարիայ, եւ ա՛նդ լինէր: 20 Եւ էր Հերովդէս ցասմա՛ մբ ընդ տիրացիս եւ ընդ սիդովնացիս եւ նոքա առհասարակ եկին առ նա եւ ի բանի արարեալ զհրատա՛ն սենեկապէ՛տ արքայի խնդրէին զխաղաղութիւն վասն կերակրելոյ երկրին նոցա յարքունուսս: 21 Յաւուր միում յերեւելոջ՝ Հրովդէս զգեցեալ էր զհանդերձ թագաւորութեան՝ եւ նստէր յատենի, եւ խաւսէր ընդ նոսա հրապարակաւ: 22 Եւ ամբոխն աղաղակէր՝ թէ Աստուծո՛յ բարբառ է եւ ո՛չ մարդոյ: 23 Եւ անդէն եհա՛ր գնա՛ հրեշտակ Տեառն փոխանակ զի ո՛չ էտ փառս Աստուծոյ եւ եղեալ որդնալի՛ց սատակեցա՛ւ: 24 Եւ բանն Աստուծոյ աճէ՛ր եւ բազմանայր Գ/Ձ 25 Բառնաբաս եւ Սաւղոս դարձան յԵրուսաղէմէ՛ իբրեւ կատարեցին զպաշտանն առեալ էր ընդ իւրեանս եւ զՅովհաննէս՝ որ կոչեցեալն էր Մա՛րկոս:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԳ

ԺԺ 1 Եին ոմանք յԱնտիոք ըստ եկեղեցոյն մարգարէք եւ վարդապետք Բառնաբաս՝ եւ Շմաւովն կոչեցեալն Նւզէր, եւ Ղուկիոս կիրենացի եւ Մանայեն դայեկորդի՝ Հերովդի չորրորդապետի եւ Սաւղոս: 2 Մինչդեռ ի պաշտաման Տեառն կային՝ եւ պահէին ասէ՛ Հոգին Սուրբ որոշեցէ՛ք ինձ զԲառնաբաս եւ զՍաւղոս ի գործ՝ յոր կոչեցեալ է իմ զոռսս: 3 Յայնժամ պահեալ՝ եւ աղաթս արարեալ եղին ձեռն ի վերայ նոցա՛ եւ արձակեցին 4 Եւ նոքա առաքեալք ի Հոգւոյն Սրբոյ՝ իջին ի Սելեւկիայ եւ անտի նաւեցին ի Կիւպրոս: 5 Եւ հասեալ ի Սաղամինայ՝ պատմէին զբանն Աստուծոյ ի ժողովորդս հրէիցն ունէին՝ եւ զՅովհաննէս պաշտանեայ: 6* Շրջեալ ընդ ամենայն կղզին մինչև ի Պափոս գտին անդ այր զոմն մո՛գ սո՛ւտ մարգարէ՛ հրեայ որում անուն էր Բարեթեոս՝: 7 Որ էր ընդ փոխանակի բղէշխին Սերգեայ Պաւղոսի առն իմաստնոյ Նոքա աղաչեալ զԲառնաբաս եւ զՍաւղոս խնդրէր լսել զբանն Աստուծոյ: 8 Ընդդէմ եկաց նոքա Ելիմաս մոգ քանզի ա՛յսպէս թարգմանի անուն նոքա որ խնդրէ շրջէ լ զփոխանակ բղէշխին ի հաւատոց 9 Իսկ Սաւղոս, որ եւ Պաւղոսն՝ լցեալ Հոգով Սրբով հայեցաւ ի նա, 10 եւ ասէ. Ո՛վ լի ամենայն նենգութեամբ եւ խորամանկութեամբ՝ որդի՛ սատանայի, թշնամի ամենայն արդարութեան ո՛չ լռես ի թիրեւոյ զճանապարհս Տեառն զուղիղս 11 Եւ արդ ահա ձե՛ռն Տեառն ի վերայ քո, եւ եղիցես կոյր, չտեսանէ՛լ զարեւ մինչև ի ժամանակ մի Եւ անդէն անկա՛ւ ի վերայ նոքա մէ՛զ եւ խաւար, եւ շրջէր խնդրէր առաջնորդս 12 Յայնժամ տեսեալ փոխանակի բղէշխին զիրսն՝ որ եղեն, հաւատա՛ց, զարմացեալ ընդ վարդապետութիւնն Տեառն 13 Եւ ամբարձեալ ի Պափէ պաւղոսեանց՝ եկին ի Պերգէ Պամփիլեայ Յովհաննէս մեկնեալ ի նոցանէ դարձա՛ւ յԵրուսաղէմ 14 Եւ նոքա գնացեալ ի Պերգեայ՝ եկին յԱնտիոք Պիսիդեայ եւ մտեալ ի ժողովորդն յաւուր շարաթո՛ւ նստան 15 Եւ յետ ընթեռնոյ զարեւնսն եւ զմարգարէս առաքեցին առ նոսա ժողովորդապետքն՝ եւ ասեն Ա՛րք եղբարք՝ եթէ իցեն ի ձեզ բանք մխիթարութեան առ ժողովո՛ւրդ խաւսեցարո՛ւք 16* Ի Գ/Է 16* Յո՛ւն եկաց Պաւղոս շարժեաց զձեռն իւր եւ ասէ Ա՛րք Իսրայէլացիք՝ եւ ոյք երկնչիք յԱստուծոյ լուարո՛ւք: 17 Աստուած ժողովրդեանս այսորիկ Իսրայէլի ընտրեաց զհարսն մեր եւ զժողովորդն բարձրացո՛յց ի պանդխտութեան յերկրին եզիպտացոց եւ ի բազուկ բարձր եհա՛ն գնոսս անտի 18 Եւ իբրեւ քառասնամեայ ժամանակ կերակրեալ ց գնոսս յանապատի 19 եւ քակեալ ա՛զգս ելթն յերկրին Քանանու՛ ժառանգեցո՛յց նոցա զերկիր նոցա՛ 20 իբրեւ ամս չորեքհարէր եւ յիսուն Եւ յետ այսորիկ էտ նոցա դատաւո՛րս մինչև ի Սամուէլ մարգարէ 21 Եւ անտի յառաջ խնդրեցին թագաւոր Եւ էտ նոցա Աստուած զՍաւուղ որդի՛ Կիսեայ ա՛յր յազգէ Բենիամինի, ամս քառասուն: 22 Եւ իբրեւ փոխեաց գնա՛ յարոյց նոցա զԴաւիթ թագաւոր որում եւ ասաց վկայութեամբ գտի՛ զԴաւիթ որդի Յեսսեայ այր ըստ սրտի իմում որ արասցէ՛ զամենայն զկամս իմ 23 Ի սորա՛ զաւակէ Աստուած ըստ աւետեացն յարոյց Իսրայէլի զփրկիչն Յիսուս: 24 ըստ յառաջագոյն քարոզութեանն Յովհաննու առաջի երեսաց մտի՛ նորա մկրտութիւն ապաշխարութեան՝ ամենայն ժողովրդեանն Իսրայէլի 25 Եւ իբրեւ լնոյր Յովհաննէս զընթացսն ասէր. Զո՛ ոք կարծէք զինէն թէ իցեն չէ՛ մ էս այն այլ ահա զա՛յ զկնի իմ, որում չէ՛ մ արժանի զկաւշիկս ոտիցնւրմանել: 26*

Ա՛րք եղբարք՝ որդի՛ք Աբրահամեան տոհմին եւ որ ի ձեզ երկիրա՛ծք իցեն յԱստուծոյ ձե՛զ բանս այս փրկութեան առաքեցաւ: 27 Բայց որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ եւ իշխանք նոցա՝ անծանա՛ւթ եղեն ի նմանէ եւ ըստ բարբառոց մարգարէիցն, որ զամենայն շաբաթսն ընթեռնուին՝ դատեալ կատարեցին 28 եւ ո՛չ մի ինչ պատճառ մահու գտեալ խնդրեցին ի Պիղատոսէ սպանանէ՛լ զնա 29 Եւ իբրեւ կատարեցին զամենայն՝ որ վասն նորա գրեալ էր, իջուցեալ ի փայտէն՝ եղի՛ն ի գերեզմանի 30 Այլ Աստուած յարոյց զնա ի մեռելոց որ երեւեցաւ աւուրքք բազմաւք այնոցիկ, 31 որ ելեալ էին ընդ նմա ի Գալիլէէ յԵրուսաղէմ որք եւ արդ իսկ վկայ յք են նորա առ ժողովուրդն 32 Եւ մեք ձեզ աւետարանեմք զխոստումնն որ առ հարսն եղեալ էր 33 Զի՛, զնոյն Աստուած կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա՝ յարուցեալ զՅիսուս որպէս եւ ի Սաղմոսին գրեալ է՝ յերկրորդում որդի իմ ես դու՛ ես այսա՛ւր ծնայ զքեզ 34 Եւ զի յարոյց զնա ի մեռելոց եւ ո՛չ եւս դառնալոց է յապականութիւն, ա՛յսպէս ասէ, թէ տա՛ց քեզ զարթութիւնսն Դաւթի զհաւատարիմս 35 Քանզի եւ ի միւսումն ասէ, ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանէլ զապականութիւն 36* Այլ Դաւիթ յազգի անդ իւրում պաշտեաց եւ ի կամս Աստուծոյ ննջեաց՝ եւ յաւելա՛ւ առ հարս իւր եւ ետե՛ւ զապականութիւն 37 Բայց գոր Աստուած յարոյց ո՛չ ետես զապականութիւն 38 Յայտնի՛ լիցի ձեզ ա՛րք եղբարք զի սովա՛ւ ձեզ թողութիւն մեղաց աւետարանի՛, Եւ յամենայնէ յորմէ ո՛չ կարացէք արինաւքն Մովսիսի արդարանալ 39 սովաւ ամենայն որ հաւատայ՝ արդարանա՛յ: 40 Զգոյշ կացէք գուցէ՛ եկեցէ՛ ի վերայ ձեր որ ասացեալն է ի մարգարէս 41 Տեսէ՛ք արհամարհոտք՝ եւ զարմացարո՛ւք եւ եղծարո՛ւք, զի գործ մի գործե՛մ ես յաւուրս ձեր գործ՝ որում ո՛չ հաւատայցէք՝ եթէ ոք պատմեցէ՛ ձեզ 42 Եւ իբրեւ ելին անտի, աղաչէին ի միւսում շաբաթու խաւսել ձեզ զնոյն բան: 43 Եւ իբրեւ արձակեցաւ ժողովուրդն զհե՛տ երթային բազումք ի հրէից անտի եւ ի պաշտանէիցն եկամտի՛ց զՊաւղոսի եւ զԲառնաբայ որք խաւսէին ընդ նոսա, եւ հաւանեցուցանէին զնոսա կալ մնալ ի շնորհսն Աստուծոյ Դ/Ա 44 Եւ ի գալ միւսոյ շաբաթուն գրեթէ ամենայն քաղաքն ժողովեցաւ լսել զբանն Աստուծոյ: 45 Իբրեւ տեսին հրեայքն զամբոխն լցա՛ն նախանձու եւ ընդդէ՛մ դարձեալ ասացելոցն ի Պաւղոսէ հայիոյէի ն: 46* Համարձակեալ Պաւղոսի եւ Բառնաբայ՝ ասէին, Առ ձե՛զ նախ պա՛րտ էր խաւսել զբանն Աստուծոյ, եւ քանզի դուք մերժէք զնա եւ ո՛չ արժանի ս համարիք զձեզ կենացն յախտենից ահաւասիկ դառնամք ի հեթանո՛սս: 47 Զի ա՛յսպէս պատուիրեաց մեզ Տէր, Եղի զքեզ ի լոյս հեթանոսաց լինել քեզ ի փրկութիւն մինչեւ ի ծա՛գս երկրի: 48 Զայս լուեալ հեթանոսացն՝ ուրախ լինէին եւ փառաւոր առնէին զբանն Տեառն: Եւ հաւատացին որք էին կարգեալ ի կեանսն յախտենականս 49 Եւ շրջէ՛ր բանն ընդ ամենայն զաւառն: 50 Բայց հրեայքն զրգոցեցին զպաշտանեաց կանայս զգաստս եւ զլիաւորս քաղաքին՝ եւ յարուցեալ հալածա՛նս ի վերայ Պաւղոսի եւ Բառնաբայ հանին զնոսա ի սահմանացն իւրեանց 51 Եւ նոցա թաւթափեալ զփոշի ոտից ի վերայ նոցա եկին՝ ն յԻկոնիոն: 52 Եւ աշակերտքն լնուին խնդութեամբ՝ եւ Հոգով Սրբով

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԴ

ԻԱ 1 Եւ եղև յԻկոնիոն ի միասին մտանէ՛լ նոցա ի ժողովուրդ հրէիցն եւ խաւսել նոյնպէս մինչեւ հաւանէ՛լ հրէից եւ յունաց բազմաց յոյժ 2 Բայց անհաւան հրեայքն յարուցին եւ չարացուցին զանձինս հեթանոսացն ի վերայ եղբարք: 3 Բազում ժամանակս շրջէին համարձակեալք Տեառն վկայութեամբ բանի շնորհաց իւրոց եւ տալ նշանս եւ արուեստս լինելոյ ի ձեռս նոցա 4 Եւ եղեն հերձուա՛ծք բազմութեան քաղաքին ոմանք ի հրեայսն, եւ ոմանք յառաքեալսն 5 Իբրեւ եղև դիմել հեթանոսացն եւ հրէից իշխանաւքն իւրեանց՝ ի թշնամանէլ եւ ի քարկոծէ՛լ զնոսա 6* ազդ եղեալ նոցա՝ փախեա՛ն ի քաղաքսն լիկոնացոց ի Լիւստրեայ եւ ի Դերբէ՛ եւ շուրջ զգաւառան եւ ա՛նդ աւետարանէին Դ/Բ 7 Եւ այր ոմն լիւստրացի տկար յոտից նստէր՝ կա՛ր յորովայնէ մար իւրոյ, որոյ երբէք չէ՛ր զնացեալ ԻԲ 8 Սա՛ լուս լ զխաւսն Պաւղոսի որոյ հայեցեալ ի նա եւ տեսեալ՝ թէ՛ ունի հաւատս փրկութեան 9 ասէ մեծաձայն. Քե՛զ ասեմ յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի յո՛ւն կաց ի վերայ ոտից քոց ուղիղ Եւ վազվազէր՝ եւ զնայր: 10 Եւ ժողովրդոցն տեսեալ զոր արարն Պաւղոս բարձին զձայնս իւրեանց Լիկոնարէն եւ ասեն. Աստուածք նմանեալ մարդկան իջին առ մեզ: 11 Եւ կոչէին զԲառնաբաս Դիոս եւ զՊաւղոս Հերմէ՛ս քանզի նա՛ էր առաջնորդ բանին 12 Իսկ քուրմն Դիայ որ կայր առաջի՛ քաղաքին ցուլս եւ պսակս հասուցեալ ի դոմն հանդերձ բազմութեամբքն՝ կամեր զոհել 13 Եւ լուեալ առաքելոցն Բառնաբայ եւ Պաւղոսի պատառեալ զհանդերձս իւրեանց՝ արտա՛քս վազեցին յամբոխէն աղաղակէին՝ 14 եւ ասէին. Արք՝ զի՛նչ գործէք զայդ մեք ձեզ նմանաւոր կարեալք մարդիկ եմք աւետարանէ՛լ ձեզ յայդպիսի ունայնութեանց դառնալ

յԱստուած կենդանի որ արար զերկինս եւ զերկիր եւ զծով՝ եւ զամենայն որ ի նոսա 15 Որ յանցեալ ազգսն թո՛յլ ետ ամենայն հեթանոսաց գնա՛լ ի ճանապարհս իւրեանց 16* Եւ սակայն ո՛չ եթէ առանց վկայութեան զինքն եթող, բարերարութեամբն տա՛լ յերկնից ձեզ անձրեւս եւ ժամանակս պտղաբերս լնո՛ւլ կերակրովք եւ ուրախութեամբ զսիրտս ձեր 17 Եւ զայս ասացեալ՝ հազի՛ւ լռեցուցանէին զժողովուրդսն ի չզոհելոյ նոցա այլ գնա՛լ յիւրաքանչիւր տեղիս 18 Դ/Գ Եւ ի շրջելն նոցա եւ յուսուցանել եկի՛ն հասին յԱնտիոքէ եւ յԻկոնիէ հրեայք: Եւ ի վիճել նոցա համարձակութեամբ պատրեցին զժողովուրդսն ի բա՛ց կալ ի նոցանէ եւ ասէին թէ ոչինչ ճշմարտութիւն ասեն, այլ զամենայն ստեւ: Եւ քարկոծեալ զՊաղոսս քարշեցին արտա քս քան զքաղաքն եւ համարէին զնա մեռեա՛լ 19 Եւ ի պատել զնովաւ աշակերտացն յարեա՛ւ եմուտ ի քաղաքն Եւ ի վաղիւ անդր ել Բառնաբաւ հանդերձ ի Դերբէ 20 Աւետարանեալ ի քաղաքին յայնմիկ՝ եւ աշակերտեալ Փազումս, եւ դարձա՛ն ի Լիւստրայ՝ եւ յԻկոնիոն՝ եւ յԱնտիոքիայ 21 Հաստատեալ զանձինս աշակերտելոցն՝ եւ մխիթարեալ կալ հաստատո՛ւն ի հաւատսն եւ թէ բազում նեղութեամբ պարտ է մեզ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: 22 Ձեռնադրեցին նոցա ըստ եկեղեցեաց երիցո՛ւնս աղաթս արարեալ հանդերձ պահովք, յա՛նձն արարին զնոսա Տեառն՝ յոր հաւատացեալ էին 23 Եւ շրջեալ ընդ Պիսիդայ՝ եկի՛ն ի Պամփիւլեայ 24 Եւ իսուսեցեալ ի Պերգէ զբանն Տեառն իջի՛ն յԱտտալիայ: 25 Եւ անտի նաւարկեալ գնացին յԱնտիոք ուստի էին յա՛նձն արարեալ շնորհացն Աստուծոյ՝ ի գործս գոր կատարեցին: 26* Եկեալ ժողովեալ զեկեղեցին՝ պատմեցի՛ն որչափ արար Աստուած ընդ նոսա եւ զի երաց հեթանոսաց դո՛ւռն հաւատոց 27 շրջեցան ժամանակս ոչ սակաւս ընդ աշակերտսն

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԵ

ԻԳ Դ/Դ 1 Եւ ոմանք իջեալ ի Հրեաստանէ՝ ուսուցանէին զեղբարս. եթէ ոչ թլփատիք ըստ արինացն Մովսիսի՝ ո՛չ կարէք ապրել: 2 Եւ լինել ոչ սակաւ հակառակութեան եւ խնդրոյ՝ Պաղոսի եւ Բառնաբայ ընդ նոսաւեղին ելանել Պաղոսի եւ Բառնաբայ եւ ոմանց ի նոցանէ՝ առ առաքեալսն եւ երիցունս յԵրուսաղէմ վասն խնդրոյն այնորիկ: 3 Նոքա յուղարկեալք յեկեղեցւոյն շրջեցան ընդ Փիւնիկէ եւ ընդ Սամարիայ, պատմէին զդարձն հեթանոսաց, եւ առնէին ուրախութիւն մեծ ամենայն եղբարց 4 Եւ հասեալք յԵրուսաղէմ ընկալեալք յեկեղեցւոյն եւ յառաքելոցն եւ յերիցանց պատմեցին որչափ ինչ արար ընդ նոսա Աստուած 5 Յարեան ոմանք ի հերձուածո՛յն փարիսեցոց հաւատացեալք եւ ասէին թէ պա՛րտ է թլփատել զդոսս եւ պատուիրել պահել զարեւնսն Մովսիսի: 6* Եւ ժողովեցան առաքեալքն եւ երիցունք տեսանել վասն բանիս այսորիկ 7 Եւ յետ բազում խնդիր լինելոյ յո՛ւն եկաց Պետրոս՝ եւ ասէ ցնոսա Ա՛րք եղբարք՝ դուք ինքնի՛ն գիտէք զի յաւուրցն առաջնոց ի միջի ձերում ընտրեաց Աստուած բերանով իմով լսել ի հեթանոսաց բանին Աւետարանի եւ հաւատա՛լ: 8 Եւ սրտագէտն Աստուած վկայեա՛ց նոցա տալով նոցա զՀոգին Սուրբ՝ որպէս եւ մեզ 9 եւ ո՛չ ինչ ընտրութիւն արար ի մեջ նոցա եւ մեր, հաւատովք սրբեալ զսիրտս նոցա 10 Արդ՝ ընդէ՛ր փորձէք զԱստուած դնել լո՛ւծ ի վերայ պարանոցի աշակերտացն զոր ո՛չ հարքն մեր՝ եւ ո՛չ մե՛ք կարացաք բառնալ 11 Այլ շնորհա՛լքն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի՝ հաւատամք ապրել զորարինակ եւ նոքա 12 Լռեաց ամենայն ժողովուրդն, եւ լսէին Բառնաբայ եւ Պաղոսի պատմելոյն՝ որչափ արա՛ր Աստուած նշանս եւ արուեստս ի հեթանոսս ի ձեռս նոցա Գ/Ե 13 Եւ յետ լռելոյն նոցա, պատասխանի ետ Յա՛կովբոս՝ եւ ասէ Ա՛րք եղբարք՝ լուարո՛ւք ինձ: 14 Շմառն պատմեա՛ց որպէս յառաջագոյն Աստուած այց արար առնու ժողովուրդ ի հեթանոսաց՝ անուան իւրոյ: 15 Եւ այնմ միաբանի՛ն բանք մարգարէիցն Որպէս եւ գրեալ 1 Յետ այսորիկ դարձայց՝ եւ շինեցից զյարկսն Դաւթի զանկեալն եւ զկործանեալն նորա վերստի՛ն շինեցից եւ կանգնեցից զնա. 17 որպէս զի խնդրեցեն մնացորդք մարդկան զՏէր եւ ամենայն հեթանոսք յորոց վերայ կոչեցեալ է անուն իմ, ասէ Տէր. Որ առնէ զայս ամենայն. 18 յայտնի՛ է ի յաւիտեանցն 19 Վասն որոյ եւ ես իբաւո՛ւնս համարիմ, մի՛ նեղել զայնոսիկ ոյք ի հեթանոսացն դառնան առ Աստուած 20 Այլ տալ թո՛ւղթս առ նոսա, խորշել ի կերակրոց կոց եւ ի պոռնկութենէ, եւ ի մեռելոտոյ՛ն, եւ յարենէ: 21 Զի Մովսէս յազգացն առաջնոց ըստ քաղաքաց, զքարոզիչսն իւր ունի ի ժողովսն ըստ ամենայն շաբաթո՛ւց ընթերցեալ 22 Յայնժամ հաճո՛յ թուեցաւ առաքելոցն եւ երիցանցն եւ ամենայն եկեղեցւոյն արս ընտրեալս ի նոցանէ առաքել յԱնտիոք ընդ Պաղոսի եւ ընդ Բառնաբայ զՅուդա՛ զկոչեցեալն Բարսաբա՛ւ եւ զՇիդայ արս զլիսաւո՛րս. 23 գրեալ առ եղբարս ի ձեռն նոցա զայս ինչ Առաքեալք եւ երիցունք եւ եղբարք յԱնտիոք եւ ի Սիւրիայ եւ ի Կիլիկիայ եղբարցոյ որ ի հեթանոսաց էք ողջո՛յն: 24 Քանզի լուարք՝ թէ ոմանք իբրեւ ի մենջ խոովեցուցի՛ն զձեզ բանիւք՝ խախտել

զանձինս ձեր ասեն թլփատել է պահել զարեհսն որոց ոչ հրամայեցաք 25 Հաճոյ թուեցաւ մեզ միաբան ժողովելոցս, արս ընտրեալս յոյ էլ առ ձեզ ընդ սիրելիս մեր ընդ Բառնաբայ եւ ընդ Պաղոսի 26* Արք որք մատնեցին զանձինս իւրեանց վասն անուանն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 27 Արդ առաքեցաք զՅուդայ եւ զՇիղա. եւ նոցա ի բանից զնոյն պատմել 28 Զի հաճոյ թուեցաւ Հոգւոյն Սրբոյ եւ մեզ մի ինչ աւելի բեռն դնել բայց միայն ի կարեւորացս յայտոցիկ 29 ի բաց կալ ի զոհելոյ կոռց եւ յարենէ, եւ ի հեղձուցելոյ եւ ի պոռնկութենէ յորոց պահեալ զանձինս բարոյք գործիցէք Ողջ լերուք 30 Եւ նոքա արձակեալք իջին յԱնտիոք, եւ ժողովեալ զԺողովուրդսն ետուն զթուղթն 31 Եւ ընթերցեալ ուրախ եղեն ի վերայ միխթարութեանն 32 Յուդայ եւ Շիղայ զի եւ նոքա մարգարէք էին բանիւք բազմաւք միխթարեցին զեղբարս եւ հաստատեցին: 33 Եւ եղեալ անդ ժամանակս, արձակեցան յեղբարց խաղաղութեամբ առ առաքեալսն 34 Եւ հաճոյ թուեցաւ Շիղայի մնալ անդէն 35 Բայց Պաղոս եւ Բառնաբաս շրջէին յԱնտիոք ուսուցանել եւ աւետարանել էլ այլովք բազմաւք զբանն Աստուծոյ Դ/Զ 36* Իսկ յետ աւուրց ինչ ասէ Պաղոս ցԲառնաբաս Դարձցո՛ւք եւ շրջեսցո՛ւք զեղբարքք ըստ ամենայն քաղաքաց յորս քարոզեցաք զբանն Տեառն թէ ո՞րպէս ունիցին: 37 Բառնաբաս կամեր առնուլ եւ զՅովհաննէս զկոչեցեալն Մարկոս 38 Բայց Պաղոս աղաչէր թէ զմեկնեալն ի նոցանէ ի Պամփիլիայ եւ զչեկեալն ընդ նոսա ի գործն մի առնուլ ընդ ինքեանս 39 Եւ եղև զԺողովին ի մէջ նոցա՝ մինչեւ մեկնել ի միմեանց Բառնաբայ առնուլ զՄարկոս՝ նաւել ի Կիւպրոս ԻԴ 40 Եւ Պաղոսի ընտրեալ զՇիղայ՝ եւ յանձն արարեալ շնորհացն Աստուծոյ յեղբարց անտի: 41 Եւ շրջեր ի կողմանս ասորոյ ց եւ կիւլիկեցոց եւ հաստատէր զեկեղեցին

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԶ

1 Եւ եկն եհաս ի Դերբէ՛ եւ ի Լիւսորա եւ ահա աշակերտ ոմն էր անդ՝ անուն Տիմոթէոս որդի կնոջ հրէի հաւատացելոյ՝ եւ հաւր հեթանոսի: 2 Որ վկայեալ էր ի լիւսորացոց եւ յիկոնացոց եղբարց 3 Չաս կամեցաւ Պաղոս ընդ ի՛ր տանել եւ առեալ թլփատեալ ց գնա վասն հրէիցն՝ որ էին ի տեղիսն յայնոսիկ քանզի գիտէին ամենեքին զհայր նորա թէ հեթանոս էր 4 Իբրև անցանէին ընդ քաղաքսն աւանդեցին նոցա պահել զհրամանսն պատուիրեալս յառաքելոցն եւ յերիցանցն՝ որք յԵրուսաղէմ 5 Եւ եկեղեցիքն հաստատէին ի հաւատս, եւ յաւելուին ի թին հանապազաւր ի նոյն Դ/Ե 6* Եւ շրջեցան ընդ Փոփուզայ եւ ընդ կողմանս գաղատացոց, արգելեալք ի Հոգւոյն Սրբոյ խաւսել զբանն յԱսիայ 7 Բայց եկեալ առ մուսեալ թեւակոխէին երթալ ի Բիւթանիա, եւ ոչ համարձակեաց նոցա Հոգին Քրիստոսի 8 Եւ անցեալ ըստ Միսիա՝ իջին ի Տրովադայ: 9 Եւ տեսիլ երեւեցաւ ի զիշերին Պաղոսի այր ոմն մակեդովնացի կայր աղաչէր գնա՝ եւ ասէր անցեալ ի Մակեդովնիայ՝ ազնեսցէ ս մեզ 10 Եւ իբրև զտեսիլն ետես վաղվաղակի՝ խնդրեցաք ելանել ի Մակեդովնիայ, տեղեկացեալ թէ հրաւիրեաց զմեզ Տէր աւետարանել նոցա 11 Եւ ելեալ ի Տրովադայ՝ դէպ ուղիղ գնացաք ի Սամոթրակէ: Եւ ի վաղիւ անդր ի նոր քաղաք 12 Եւ անտի ի Փիլիպպոս, որ է առաջին վիճակ մակեդովնացոց՝ քաղաք Կոդովնիայ: Եւ անդ ի քաղաքին դադարեալ մեր առ իւրս ինչ 13 յաւուր շաբաթու ելաք արտաքոյ քաղաքին առ գետս փնն՝ ո՞ր կամարէին աղաթս մատուցանել պաղոսէ: Եւ նստեալ խաւսեաք ընդ ժողովեալ կանայսն 14 Եւ կին ոմն անուն Լիդիա ծիրանավաճառ՝ ի Թիւատիր քաղաքէ երկիւղած յԱստուծոյ լուսն զորոյ Տէր իսկ եբաց զսիրտն անսալ խաւսիցն Պաղոսի 15 Եւ իբրև մկրտեցաւ ինքն եւ տուն իւր, աղաչէր եւ ասէր. Եթէ համարիք զիս հաւատացեալ Տեառն մտեալ ի տուն իմ ազերո՞ւք Եւ բռնադատեաց տարաւ զմեզ 16 Եւ եղև մինչդեռ երթայաք մէք յաղաթս պատահեաց մեզ աղախին ոմն՝ գոր ունէր այս հարցուկ որ շահս բազումս տայր տերանց իւրոց մուլելովն 17 Նա զհետ եղեալ Պաղոսի՝ եւ մեր աղաղակէր եւ ասէր, արքս այս ծառայք Աստուծոյ բարձրելոյ են որ պատմեն ձեզ զճանապարհս փրկութեան: 18 Եւ զայս առնէր ի բազում աւուրս: Զայրացեալ Պաղոս դարձաւ եւ ասէ՛ ցայսն Պատուիրեմք եզ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի ելանել ի դմանէ Եւ ել այսն ի նմին ժամու: 19 Իբրև տեսին տեարք նորա՝ եթէ հատաւ յոյս շահի նոցա առեալ զՊաղոս եւ զՇիղայ՝ ձգեցին ի հրապարակն առ իշխանսն 20 Եւ ածեալ զնոսա առ զաւրագլուխսն՝ ասէն արքս այս խոտմեցուցանեն զքաղաքս մեր ինքեանք հրեայք են, 21 եւ պատմեն մեզ արեհս, գոր չէ՛ արժան մեզ ընդունել եւ ոչ առնել զի հոռմայեցիք ենք 22 Եւ կուտեցաւ ամբոխն ի վերայ նոցա: Եւ զաւրագլուխքն պատառեցին զհանդերձս իւրեանց եւ հրամայեցին զան հարկանել: 23 Եւ բազում վերս եղեալ ի վերայ նոցա արկին ի բանս պատուիրեցին բանտապետին զգուշութեամբ՝ պահել զնոսա 24 Որոյ առեալ զայսպիսի պատուեր, ա ըկ զնոսա ի ներքին բանտն եւ գոտս

նոցա պնդեա՛ց ի կոճեդ: 25 Եւ ի մէջ գիշերոյն Պաղոս եւ Շիղայ կային յաղաթս՝ եւ արհնէին զԱստուած Ունկն դնէին նոցա կալանաւորքն 26* Եւ եղև յանկարծակի շարժումն մեծ մինչև շարժել ի հիմանց բանտին եւ բացա՛ն անդրէն դրունքն ամենայն եւ ամենեցուն կապանքն լուծա՛ն 27 Իբրև զարթեալ բանտապետն՝ եւ ետես բացեալ զդուրս բանտին ձգեաց զուսեր՝ եւ կամեր երթալ զհարովին կարծեր փախուցեալ զկապեալսն 28 Եւ կոչեցեալ ի ձայն մեծ Պաղոս՝ եւ ասէ Մի՛ ինչ գործեր ընդ անձն քո չար քանզի ամենեքին ա՛ստ եմք 29 Խնդրեաց լոյս՝ եւ դիմեա՛ց ի ներքս եւ զահի հարեալ՝ անկա՛ւ առաջի Պաղոսի եւ Շիղայի 30 Եւ ածեալ զնոսս արտաքս՝ ասէ. Տես ըք՝ զի՛նչ պարտ է ինձ առնել՝ զի ապրեցայց 31 Եւ նոքա ասեն. Հաւատա՛ ի Տէր Յիսուս Քրիստոս, եւ ապրեսցիս դու՝ եւ ամենայն տուն քո 32 Եւ խաւսեցա՛ն նմա զբանն Տեառն եւ ամենեցուն որ էին ի տան նորա: 33 Եւ առեալ զնոսս ի նմին ժամու գիշերոյն՝ քա՛ց ի վիրաց անտի. եւ մկրտեցա՛ւ ինքն եւ իւրքն ամենեքեան անդէն վաղվաղակի: 34 Եւ ածեալ զնոսս ի տուն իւր, եղ առաջի նոցա սեղան. եւ ուրախ եղև ամենայն տամբն հաւատացեալ յԱստուած 35 Եւ իբրև այգ եղև՝ առաքեցին զարագլուխքն զնուիրակսն, եւ ասեն. Արձակեա՛ զարսդ զայդոսիկ: 36* Եւ պատմեաց բանտապետն զբանսն՝ Պաղոսի եթէ առաքեցին զարագլուխքն զի արձակիցիք արդ՝ ելէ՛ք եւ երթա՛յք խաղաղութեամբ 37 Իսկ Պաղոս ասէ ցնոսս. զան հարեալ զմեզ հրապարակաւ՝ արս անմեղս հռովմայեցիս արկին ի բանս եւ արդ լռելեա՛յն հանեն զմեզ ո՛չ այդպէս, այլ եկեցեն ինքեա՛նք իսկ հանցեն զմեզ 38 Եւ պատմեցի՛ն զարագլխացն նուիրակքն զբանսն: Զահի՛ հարան իբրև լուսն՝ թէ հռովմայեցիք են եւ եկեալ աղաչեցի՛ն զնոսս 39 Եւ իբրև հանին, աղաչեցին զնա՛ լ ի քաղաքէն 40 Եւ ելեալ ի բանտէն՝ մտին ի Լիւդեայ եւ տեսեալ զեղբարս միսիթարեցին զնոսս եւ գնացին:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԷ.

ԻՅ Ե/Ա 1 Եւ շրջեալ ընդ Ամփիպոլիս եւ ընդ Ապոդոնիայ եկին ի Թեսաղոնիկէ ուր էր ժողովուրդ հրէիցն 2 Եւ ըստ սովորութեանն Պաղոս եմո՛ւտ առ նոսս եւ ի շաբաթս երիս խաւսեցա՛ւ ընդ նոսս ի գրոց 3 Բանայր եւ դնէ՛ր առաջի, եթէ պա՛րտ էր Քրիստոսի չարչարել եւ յառնել ի մեռելոց եւ թէ նա՛ է Քրիստոսն Յիսուս՝ գոր ե՛սն պատուիրեմ ձեզ 4 Եւ ոմանք ի նոցանէ հաւանեցան եւ վիճակեցան Պաղոսի եւ Շիղայի բայց պաշտանէիցն հեթանոսաց էր բազմութի՛ւն յոյժ եւ ի կանանց զխաւորաց ո՛չ սակաւք 5 Եւ նախանձեցա՛ն հրեայքն, եւ առեալ արս ոմանս գռեհի կս անարեւս ամբոխ արարեալ խռովեցին զքաղաքն եւ կուտեալ առ ապարանսն Յասովնի, խնդրէին զնոսս ածել լ ի հրապարակ 6* Եւ իբրև ոչ գտին զնոսս, քարշէին զՅասոն եւ եւ զոմանս եղբարս առ քաղաքապետսն բողոք բարձեալ թէ որք զաշխարհս խռովեցուցին՝ սոքա եւ ա՛յսր հասին. 7 գորս ընկալեալ է Յասոնի: Եւ սոքա ամենեքեան հակառակ հրամանացն կայսեր գործեն թագաւոր զոմն ասեն զՅիսուս: 8 Եւ խռովեցուցին զժողովսն եւ զքաղաքապետսն որ լսէին զայն: 9 Եւ առեալ երաշխաւորութիւն առ ի Յասոնայ եւ յայլոցն՝ արձակեցի՛ն զնոսս 10 Բայց եղբարք վաղվաղակի գիշերեայն յուղարկեցի՛ն զՊաղոս եւ զՇիղայ ի Բերեայ որք իբրև հասին անդր, ի ժողովուրդն հրէից գնացին 11 Զի սոքա էին ազնուագո՛յնք՝ քան որ ի Թեսաղոնիկն էին որք ընկալան զբանն ամենայն յաւժարութեամբ. հանապազ քննէին զգիրս՝ եթէ իցէ՛ այս ա՛յսպէս 12 Եւ բազո՛ւմք իսկ ի նոցանէ հաւատացին եւ ի հելլենացոց կանանց զգաստից՝ եւ յարանց ո՛չ սակաւք 13 Բայց իբրև գիտացի՛ն՝ որ ի Թեսաղոնիկէ հրեայքն էին եթէ եւ ի Բերիայ՝ պատմեցաւ ի Պաղոսէ բանն Աստուծոյ եկին եւ անդր շարժել եւ խռովեցուցանել զժողովսն 14 Յայնժամ զՊաղոս վաղվաղակի առաքեցին եղբարք զնա՛ լ մինչև ի ծովեզր եւ մնային Շիղայ եւ Տիմոթէոս անդէն: 15 Եւ որք տանէին զՊաղոս, ածին զնա մինչև յԱթէ՛նս եւ առեալ պատուեր առ Շիղայ՝ եւ Տիմոթէոս զի վաղվաղակի՛ եկեցեն առ նա. եւ գնացի՛ն:

ԻԶ Ե/Բ 16* Եւ յԱթէնս ի մնալն նոցա Պաղոսի զայրանա՛յր հոգի նորա ի նմա զի տեսանէր ի կռապաշտութեան՝ զքաղաքն 17 Եւ խաւսէ՛ր ի ժողովրդեանն ընդ հրեայսն եւ ընդ պաշտանեայսն, եւ ի հրապարակսն զամենայն ար՝ որոց եւ պատահէին 18 Ոմանք յեպիկուրեանցն եւ ի ստուկեանց փիլիսոփայից հակառակէին ընդ նմա Եւ ոմանք ասէին, զի՛նչ կամիցի սերմանաքաղս այս խաւսել Իսկ այլք թէ աւտարոտի՛ իմն դից թուի պատմիչ լինելոյ քանզի զՅիսուս եւ զյարութիւնն աւետարանէր 19 Եւ առեալ զնա ածին յԱրիսպագոսն, եւ ասէին. կարացո՛ւք իմանալ թէ զի՛նչ է նոր վարդապետութիւնդ՝ որ ի քէն պատմի: 20 աւտարացուցի՛չս իմն բերես ի լսելիս մեր կամիմք գիտել թէ զի՛նչ կամիցի այս լինել 21 Զի աթենացիք ամենեքին եւ եկքն աւտարք՝ ո՛չ յայլ ինչ պարապէին բայց ասել ինչ կամ լսել նորագոյնս 22

Եկաց Պաղոսս ի մեջ Արիսպագին՝ եւ ասէ Ա՛րք արթնացիք ըստ ամենայնի իբրեւ պաշտանասէրս տեսանեմ զձեզ: 23 Քանզի շրջեալ եւ տեսեալ զպաշտամունս ձեր գտի՛ բագին մի՛ յորում գրեալ էր անձանաւթի Աստուծոյ. գոր դուք յանձանաւթս պաշտէք եւ զնո՛յն պատմեմ ձեզ 24 Աստուած՝ որ արար զաշխարհս եւ զամենայն որ ի նմա, նա երկնից եւ երկրի է Տէր ո՛չ ի ձեռագործ տաճարս բնակէ 25 եւ ո՛չ ի ձեռա՛ց մարդկան պաշտի իբրեւ կարաւտ իմիք նա՛ տայ ամենայնի կեանս եւ շունչ՝ եւ զամենայն ինչ 26* Արա՛ր ի միոջէ արեւն զամենայն ազգս մարդկան՝ բնակէ՛լ ի վերայ երեսաց ամենայներկրի: Հաստատեաց կարգեալ ժամանակս եւ սահմանադրութիւնս բնակութեան նոցա խնդրէ՛լ զԱստուած 27 զի թերեւս զննիցէ՛ն զնա՛ եւ գտանիցէն նա՛ եւ ո՛չ հեռի իսկ է յիւրաքանչիւր ումեք է ի մէնջ 28 Զի նովա՛ւ կեամք եւ շարժի՛մք եւ եմք որպէս ոմանք ի ձերոց ճարտարաց ասացին թէ նորա եւ անձգ իսկ եմք 29 Եւ արդ՛ որովհետեւ ազգ եմք Աստուծոյ ո՛չ պարտիմք համարել ոսկոյ՛ կամ արծաթոյ՛ կամ քարի՛ որ ի ճարտարութենէ՛ եւ ի մտաց մարդկան քանդակեալ իցէ՛ զԱստուածականն լինել նմանադ 30 Բայց զժամանակս անգիտութեանն անտե՛ս արարեալ Աստուծոյ, արդ զայս պատուիրէ մարդկան՝ ամենայն ումեք ապաշխարէ՛լ 31 Քանզի հաստատեաց ար, յորում պարտ է դատել զաշխարհս արդարութեամբ ի ձեռն առնն՝ որով սահմանեաց տալ հաւատս ամենեցուն՝ յարուցեալ զնա ի մեռելոց 32 Իբրեւ լուան զյարութիւն մեռելոց ոմանք ծա՛ղր առնէին կէսքն ասէին լուիցոյք ի քէն վասն այդորիկ մի՛ւս անգամ 33 Եւ ապա Պաղոսս ե՛լ զնա՛ց ի միջոյ նոցա 34 Եւ ոմանք արք անկեալք ի նա հաւատացի՛ն ընդ որս էր եւ Դիոնեսիոս՝ ս Արիսպագացի եւ կին մի անուն Դամարիս՝ եւ աս յընդ նոսա:

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԸ

Իէ Ե/Դ 1 Յետ այսորիկ մեկնեալ Պաղոսս յարթնացոց անտի եկն ի Կորինթոս: 2 Եւ եգիտ զոմն հրեայ անուն Ակիլոսս՝ յազգէ պոնտացի, այն ինչ եկեալ յԻտալիայ եւ Պրիսկիլլայ կին նորա վասն հրամանին Կղաւղեայ որոշէ՛լ զամենայն հրեայս ի Հռովմայ եւ յարեցաւ ի նոսա: 3 Եւ վասն զի համարուէ սո էր, եղև առ նոսա՛ եւ գործէ՛ր. քանզի էին խորանակա՛րք արուեստիք 4 Եւ խաւսէր ի ժողովրդեանն ըստ ամենայն շաբաթոց եւ հաւանեցուցանէր զհրեայս եւ զհեթանոսս 5 Իբրեւ իջին ի Մակեդոնիայ՝ Շիդայ եւ Տիմոթէոս ստիպէր հոգւովն Պաղոսս դնել վկայութիւն հրէից՝ թէ Յիսուս է Քրիստոսն 6* Եւ յընդդէմ դառնալ նոցա՛ եւ հայիոյէլ թաւթափեալ զձորձս՝ եւ ասէ ցնոսա Արիւն ձեր ի գո՛ւլիս ձեր քաւեալ եմ եւ յայսմ հետէ ի հեթանոս սս երթամ: 7 Եւ գնացեալ անտի եմո՛ւտ ի տուն ուրումն որոյ անուն էր Տիտոս Յուստոս՝ պաշտանեալ Աստուծոյ. որոյ ապարանքն էին մե՛րձ ի ժողովետողն 8 Կրիսպոս ժողովրդապետ հաւատաց ի Տէր ամենայն տա՛մք իւրով եւ բազմաց ի կորնթացոցն լուեալ՝ հաւատացին եւ մկրտեցան 9 Եւ ասէ Տէր ի զիշերի տեսեամք ցՊաղոսս մի՛՛ երկնչիւր, այլ խաւսեաց՝ եւ մի՛ լոբեր 10 քանզի ես ընդ քե՛զ եմ եւ ո՛չ ոք ընդդէմ դարձցի քո՛ ի չարչարել զքեզ քանզի ժողովուրդ է իմ բազո՛ւմ ի քաղաքիս յայսմիկ 11 Եւ նստաւ անդ տարի մի, եւ ամիսս վեց ուսուցանէր նոցա զբանն Աստուծոյ Ե/Դ 12 Առ Գաղիովնաւ փոխանակա՛ւ բոզիսին արայեցոց յարեան միաբան հրեայքն ի վերայ Պաղոսսի եւ ածէին զնա յատեան 13 եւ ասէին, եթէ արտաքո՛յ արիւնաց պատրէ՛սս զմարդիկ՝ պաշտել զԱստուած 14 Եւ իբրեւ մե՛րձ էր Պաղոսս բանալ զբերան իւր ասէ Գաղովն զհրեայսն. եթէ էր ինչ անիրաւութիւն կամ խարդախութիւն չարեաց՝ ո՛վ հրեայք ի դէպ էր ինձ անսալ ձեզ: 15 Ապա թէ ի խնդիրք ինչ են վասն բանի՛՛ եւ անուանց եւ արիւնաց ձերոց տեսէ՛ք ձեզէն. քանզի դատաւոր այդպիսի իրաց չկամի՛մ լինել 16* Եւ մերժեաց զնոսա յատենէ՛ անտի: 17 Եւ առեալ ամենեցուն յունացն զՄոսթենէս ժողովրդապետն՝ հարկանէին առաջի ատենին եւ ո՛չինչ զայնմանէ Գաղովնի փոյթ լինէր: 18 Բայց Պաղոսսի տակաւին մնացեալ աուրս բազումս յեղբարցն հրաժարեալ՝ նաւեր յԱսորիս եւ ընդ նմա Պրիսկիլլայ եւ Ակիլոսս փոքրել զգլուխ ի կենքրեայ քանզի ուխտադի՛ր էր: 19 Եւ հասեալ յԵփեսոս, զնոսա եթո՛ղ անդ, եւ ինքն մտեալ ի ժողովուրդն խաւսէր ընդ հրեայսն 20 Եւ աղաչէին զնա բազո՛ւմ ժամանակս լինել անդ. եւ ո՛չ առ յանձն, 21 այլ հրաժարեաց ի նոցանէն՝ եւ ասէ դարձեալ շրջեցայց Աստուծոյ կամաւքն առ ձեզ Համբարձա՛ւ յԵփեսեայ, 22 եւ իջեալ ի Կեսարիայ՝ ել եւ ետ ողջո՛յն եկեղեցոյն *ջ յԱնտիոք 23 եւ եղեալ անդ ժամանակ ինչ է՛լ շրջել կարգաւ ընդ գաղատացոց աշխարհն եւ ընդ Փոիզիպիաստատե՛լ զամենայն աշակերտեալսն: 24 Հրեայ ոմն Ապտղէ՛ս անուն՝ աղէքսանդրացի՛ յազգէ այր ճարտարաբան, եկն եհաս յԵփեսոս: Զաւրաւո՛ր էր գրովք 25 Սա՛՛ էր տեղեկացեալ ճանապարհին Տեառն եւ եռա՛յր հոգւով խաւսէր՝ եւ ուսուցանէր ճշմարտութեամբ վասն Յիսուսի զիտեր միայն զմկրտութիւնն Յովհաննոս 26* Սա՛՛

սկսաւ համարձակել ի ժողովրդեանն Եւ լուեալ ի նմանէ Ակիւղայ եւ Պրիսկեայ եւ առին զնա առ իւրեանս, եւ ճշմարտագոյնս պատմեցին նմա զճանապարհն Աստուծոյ 27 Իբրեւ կամեցաւ նա զնալ յԱքայիայ, յաւժարեալ էղբարք՝ գրեցին առ աշակերտսն ընդունել զնա Որ իբրեւ եհաս անդր, բագո՛ւմ նպաստ լինէր հաւատացելոցն ի ձեռն շնորհացն 28 Քանզի պնդագոյն զիրեայսն յանդիմանէր հրապարակաւ ցուցանել գրովք՝ եթէ Քրիստոսն է Յիսուս

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԺԹ.

ԻՐ Ե/Ե 1 Եւ եղև մինչդեռ Ապաղոսն ի Կորնթոսն էր Պաղոսի շրջեալ զվերին կողմամբքն՝ եւ իջանէ յԵփեսոս. եւ գտանել զոմանս զաշակերտս 2 ասէ ցնոսա. Եթէ Հոգի Սուրբ ընկալարո՞ւք ի հաւատալն Նոքա ասեն ցնա. Այլ եւ ո՛չ թէ Հոգի Սուրբ գուցէ՛ լուեալ է մեր: 3 Եւ ասէ. Իսկ յի՞նչ մկրտեցարուք Նոքա ասեն. Ի Յովհաննո՛ւ մկրտութիւնն 4 Եւ ասէ Պաղոս. Յովհաննէս քարոզեաց մկրտութիւն պաշխարութեան ամենայն ժողովրդեանն. եւ ասէր. Զի որ գալոցն է յետ նորա՛ ի նա՛ հաւատասցեն ա՛յսինքն է՛ ի Յիսուս Քրիստոս: 5 Եւ իբրեւ լուան, մկրտեցա՛ն յանուն Տեառն Յիսուսի 6* Եւ ի դնել ի վերայ նոցա Պաղոսի զձեռն ե՛կն Հոգի Սուրբ ի վերայ նոցա խաւսէին լեզուս՝ եւ մարգարեանայի՛ն 7 Եւ էին ամենեքեան արք իբրեւ երկոտասա՛ն: 8 Եւ մտեալ ի ժողովուրդն՝ համարձակէր ամիսս երիս խաւսէ՛ր եւ հաւանեցուցանէր վասն արքայութեանն Աստուծոյ 9 Իբրեւ ոմանք խստանային՝ եւ ընդդէմ դառնային բամբասէ՛լ զճանապարհն առաջի բազմութեանն, մեկնեալ ի նոցանէ՛ որոշեա՛ց զաշակերտսն հանապազաւր խաւսէր ի դիւանին Տիրանեայ որում: 10 Եւ այս եղև զերկեամ՛ մի մինչեւ ամենայն բնակչացն ասիացոց լսել զբանն Տեառն, հրէից եւ հեթանոսաց 11 Եւ զարութիւնս ո՛չ սակաւս առնէր Աստուծ ի ձեռն Պաղոսի 12 մինչեւ ի հիւսնդս տանել ի քրտանէ նորա՛ թաշկինակս կամ վարշամակս եւ մերժել ի նոցանէ՛ ախտիցն եւ այսոց չարաց ելանել: 13 Յանդգնեցան ոմանք ի շրջող հրէիցն՝ որ կողմնեցուցիչքն էին անուանել ի վերայ այնոցիկ որք ունէին այսս չարս՝ զանուն Տեառն Յիսուսի եւ ասէին. Երդմնեցուցանէ՛մ զձեզ ի Յիսուս՝ զոր Պաղոսն քարոզէ: 14 Եին որումն Սկեւեա՛յ հրէի քահանայի եւթն որդի որ զայս առնէին 15 Պատասխանի ետ այսն չար՝ եւ ասէ ցնոսա. ԶՅիսուս գիտեմ եւ զՊաղոս ճանաչեմ բայց դուք ո՛վ էք: 16* Եւ վազեաց այրն յորում էր այսն չար, ըմբռնեալ զերկոսեան յաղթահարեաց զնոսս մինչեւ մերկս եւ վիրաւո՛րս փախչել ի տանէ անտի 17 Եւ այս յայտնի՛ եղև ամենայն հրէից եւ հեթանոսաց՝ որ բնակեալ էին յԵփեսոս եւ անկաւ երկելոյ յամենեսեան ի նոսա. եւ մեծանա՛յր անուն Տեառն Յիսուսի 18 Եւ բագո՛ւմք ի հաւատացելոցն զային եւ խոստովա՛ն լինէին եւ պատմէին զգործս իւրեանց 19 Եւ բագումք ի կախարդասարացն բերէին զգիրսն այրէին առաջի ամենեցուն եւ համարեցան զգինս նոցա՛ եւ գտանէին արծաթոյքերս հինգ:

Ե/Ձ 20 Եւ ա՛յսպէս բանն Աստուծոյ աճէ՛ր եւ հզաւրանայր: 21 Եւ իբրեւ կատարեցաւ այս, եղ Պաղոս ի մտի շրջել ընդ Մակեդոնիայ եւ ընդ Աքայիայ՝ եւ գա՛լ յԵբրուսաղէմ ասէր, եթէ յետ երթալոյն իմ անդր, պարտ է ինձ, եւ զՀռոմ տեսանել: 22 Առաքեաց ի Մակեդոնիայ երկո՛ւս ի պաշտաւնէիցն իւրոց զՏիմոթէոս եւ զԵրաստոս. եւ ինքն մնա՛ց ժամանակս ինչ յԱսիայ 23 Եւ եղև ի ժամանակին յայնմիկ խռովութիւն ո՛չ սակաւ վասն ճանապարհին: 24 Իսկ Դեմետրիոս ոմն անուն՝ արծաթագոյր ըր զործեր մեհեա՛նս արծաթիս Արտեմի՛ս դից. եւ տայր ճարտարացն լինել ո՛չ սակաւ 2ա. 25 որ ժողովեացն իսկ եւ զձեռագետս արուեստիսն եւ ասէ. Ա՛րք՝ դուք ձեզե՛ն իսկ զիտէք զի յայսմ գործոյ է 2ա. մեզ 26* Եւ տեսանէք՝ եւ լսէք եթէ ոչ միայն զեփեսացոց այլ գրեթէ ամենայն իսկ ասիացոց՝ Պաղոսս այս հաւանեցուցեալ շրջեա՛ց բագում ժողովասել թէ ո՛չ են աստուածք ձեռագործք 27 Եւ ոչ միայն այս ճգնէ զմեր կողմս՝ գա՛լ ի յանդիմանութիւն այլ եւ զմեծին աստուածոյ Արտեմեայ զմեհեանն յոչինչ համարեալ նա՛՛ եւ քակելո՛ց եւս իցէ մեծութիւն նորա զոր ամենայն Ասիայ՝ եւ տիեզերք պաշտեն 28 Եւ զայս իբրեւ լուան լի՛ եղեն բարկութեամբ աղաղակէին եւ ասէին, մե՛ծ է Արտեմիս եփեսացոց 29 Եւ լցա՛ւ քաղաքն խռովութեամբ դիմեցին առ հասարակ ի թատրոնն, յափշտակեցին զԳայիոս եւ զԱրիստարքոս մակեդոնացի՝ զուղղելիցսն Պաղոսի 30 Բայց Պաղոս իբրեւ կամեցաւ մտանել յամբոխն, ո՛չ թողին զնա աշակերտք: 31 Ոմանք եւ յասիապետացն՝ որ էին նորա բարեկամք, յղէին առ նա՛՛ եւ աղաչէին, մի՛ տալ զանձն ի թատրոնն 32 Այլք ա՛յլ իմն աղաղակէին յամբոխին զի էր ժողովն նոցա խռովեալ՝ եւ բագումք ի նոցանէ՛ ո՛չ զիտէին թէ վասն ո՛յր ժողովեալ իցեն 33 Եւ յամբոխէն բազմութենէ՛ յառա՛ջ կալան զԱղեքսանդրոս եւ իբրեւ ածին զնա յառաջ հրեայքն, Աղեքսանդրոս շարժեաց զձեռն՝ եւ կամէր պատասխանի՛ առնել ամբոխին 34 Իբրեւ գիտացին թէ այրն հրեա՛յ է միաբարբա ո՛ եղեալ

յամենեցունց՝ իբրև ժամս երկուս աղադակել թէ մե՛ծ է Արտեմիս եփեսացոց 35 Լուեցո՛յց դայրապետն՝ զամբոխն՝ եւ ասէ Ա՛րք եփեսացիք իսկ ո՛վ է ի մարդկանէ՝ որ ո՛չ գիտէ զեփեսացոց քաղաքս մեհենազարդ՝ մեծին Արտեմեայ դիցն եւ Դիոպետեայ 36* եւ զի այդ՝ ա՛յդպէս է անշուշտ պարտ է ձեզ հանդարտել եւ մի՛ ինչ յանդգնութեամբ գործել 37 Ածէք զարսդ զայդոսիկ այսր, ո՛չ մեհենակապուտս՝ եւ ո՛չ հայիոյիչս աստուածոյն մերոյ: 38 Զի եթէ Դէմետրիոս եւ որ ընդ նմա ճարտարք՝ ունիցին ինչ ընդ ումեք բանսյատեա՛ն երթիցեն, եւ դատաւո՛րք գոն, եւ ամբաստա՛ն լիցին զմիմեանց 39 Ապա թէ վասն ա՛յլ իրիք ինդիր իցէ յարիւնաւո՛ր ժողովսն վճարեցեն: 40 Քանզի եւ մեզ վի՛շտ վտանկի է ընդ կոտոյս այսր աւուր՝ առա՛նց իրիք յանցանաց լինելոյ՝ գորմէ ո՛չ կարասցուք պատասխանի տալ վասն ժողովոյս այսորիկ Եւ զայս ասացեալ՝ արձակեա՛ց գժողովսն:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ Ի.

ԻԹ Ե/Է 1 Եւ յետ դադարելոյ ամբոխին, կոչեաց Պաւղոս զաշակերտսն եւ մխիթարեա՛ց ողջոյն ետ, եւ ել գնա՛ց ի Մակեդոնիայ: 2 Եւ շրջեալ ընդ կողմանսն ընդ այնոսիկ եւ մխիթարեալ գնոսա բանիք բազմաք է կն Յելլադայ: 3 Իբրև արար անդ ամիսս երիս, եղև նմա դա՛ւ ի հրէիցն, մինչդեռ կամեր լբանել յԱսորիս խորհուրդ կալա դառնալ ընդ Մակեդոնիայ 4 Եւ երթա՛յր ընդ նմա մինչեւ յԱսիա՝ Մոսիպատրոս Պուեայ բերիացի. եւ ի թեսաղոնիկեցոց՝ Արիստարքո՛ս եւ Սեկունդոս եւ Գայիոս դերբացի, եւ Տիմոթեոս, եւ ասիացիք՝ Տրիփիկոս եւ Տրոփիմոս 5 Սոքա յառաջ երթեալ մնայի՛ն մեզ ի Տրովադայ: 6* Եւ մեք նաւեցաք յետ աւուրցն բաղարջակերաց ի Փիլիպպեայ՝ եւ եկաք առ նոսա ի Տրովադայ մինչեւ յաւուրս հինգ անդ դադարեցաք աւուրս եւթն 7 Եւ յաւուրն շաբաթուց մինչդեռ ժողովեալ էաք բեկանել զհացն Պաւղոս խաւսէ՛ր ընդ նոսա, զի գնալոց էր ի վաղիւ անդր եւ երկայնեաց զբանն մինչեւ ի մեջ գիշերոյն 8 Եւ էին լապտէ՛րք բազումք ի վերնատանն, ուր էաք ժողովեալ: 9 Եւ նստեր ոմն երիտասարդ՝ անուն Եւտիքոս՝ ի վերայ պատուհանին, նիքիէր ի քո՛ւն թանձրութեան ի խաւսելն Պաւղոսի յաճախ ընկղմեալ ի քոյ անտի՛ անկաւ յերրո՛րդ դաստիկոնէն ի վար, եւ բարձաւ մեռեալ 10 Եւ իջեալ Պաւղոս՝ անկանէ՛ր գնովաւ եւ առնոյր գնա ընդ գիրկս՝ եւ ասէր Մի՛ խոռվիք, քանզի ոգի սորա ի սմին է 11 Եւ ել բե՛կ զհացն՝ եւ ճաշակեաց եւ բազո՛ւմ եւս խաւսեցաւ մինչեւ յառաւաւտն եւ ապա ել գնաց: 12 Եւ ած զպատանին կենդանի՛, եւ մխիթարեցան ոչ սակաւ: 13 Եւ մեք մտեալ ի նաւն՝ ամբարձաք Յասո՛ վն անտի ակն ունէաք մի՛ւս անգամ առնուլ զՊաւղոս զի ա՛յնպէս պատուիրեալ էր՝ մինչ ինքն զցամաքան երթալոց էր 14 Եւ իբրև դիպեցաւ մեզ ի Յասովն առեալ գնա եկա՛ք ի Միտիլինէ: 15 Եւ անտի նաւեալ ի վաղիւ անդրիասա՛ք հանդէպ Քիայ: Եւ ի միւս արն հասա՛ք ի Մամոս Եւ ի վաղիւ անդր եկա՛ք ի Մելիտոն 16* Զի ի մտի եղեալ էր Պաւղոսի նաւել առ Եփեսեաւ որպէս զի մի՛ լիցի նմա ժամանակ ինչ յամել յԱսիայ քանզի փութայր, եթէ հնա՛ր ինչ իցէ նմա՝ զարն պենտակոստէից երթալ յԵբուսաղէմ:

Զ/Ա 17 Եւ ի Մելիտեայ յեալ յԵփեսոս կոչեա՛ց զերիցունս եկեղեցոյն 18 Եւ իբրև եկին առ նա, ասէ ցնոսա. Դուք ձեզն գիտէք յարե՛ յառաջնմէ յորմէ եկի յԱսիայ որպէս ընդ ձեզ զամենայն ժամանակսն եղէ 19 Ճառայել Տեառն ամենայն խոնարհութեամբ եւ բազում արտասուաւք եւ փոթութեամբք՝ որ դիպեցան ինձ ի նենգութեանց հրէից 20 Որպէս ո՛չ ինչ զանգիտեցի յազատկարացն չպատմել ձեզ եւ ուսուցանել ձեզ հրապարակաւ եւ առտնին 21 տա՛լ վկայութիւն հրէից եւ հեթանոսաց զապաշխարութեանն՝ որ առ Աստուած, եւ զհաւատո՛ցն որ ի Տեր մեր Յիսուս Քրիստոս 22 Եւ արդ՝ ահաւասիկ ես կապեալ հոգովն երթա՛մ յԵբուսաղէմ եւ որ ինչ անդ ընդ իս անցանելոց է՝ չգիտեմ 23 Բայց զի չոզին Սուրբ ըստ քաղաքաց վկայէ՛ ինձ՝ եւ ասէ, եթէ կապանք եւ նեղութիւնք մնան քեզ 24 Այլ եւ ո՛չ իւրիք համարիմ զանձն իմ պատուական, որպէս զկատարեալ զընթացս իմ ուրախութեամբ եւ զպաշտանն զոր առի ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ, վկայ լինել Աւետարանի շնորհացն Աստուծոյ 25 Եւ արդ՝ ահաւասիկ գիտեմ եւ, եթէ ո՛չ եւս տեսանէք զերեսս իմ դուք ամենեքեան յորս շրջեցայ քարոզել զարքայութիւնն Աստուծոյ 26* Վասն որոյ եւ վկայութիւն դնեմ ձեզ յաւուր յայսմիկ զի սո՛ւրբ եմ յարենէ ամենեցուն 27 Քանզի ո՛չ խորշեցայ ի պատմելոյ ձեզ զամենայն կամս Աստուծոյ 28 Զգո՛յ՜ կացէք անձանց եւ ամենայն հաւտիդ յորում եղ զձեզ չոզի՛ն Սուրբ տեսուչս, հովուել գժողովուրդ Տեառն, զոր ապրեցո՛յց արեա՛մք իւրով 29 Քանզի գիտեմ եւ, եթէ յետ իմոյ մեկնելոյ՝ զայցեն զայլք յափշտակաւորք ի ձեզ որ ո՛չ խնայեցեն հաւտիդ 30 Եւ ի ձէնջ յարիցեն արք որ խաւսիցին թե՛ւրս, ձգե՛լ զաշակերտսն զկնի իւրեանց 31 Վասն այսորիկ արթոն կացէք եւ յիշեցէ՛ք զի

զերկեամ մի զցայց եւ զցերեկ՝ ո՛չ դադարեցի արտասուաւք իրատել զմի մի՛ իւրաքանչիւր 32 Եւ արդ՝ յա՛նձն առնեմ զձեզ Աստուծոյ՝ եւ բանի շնորհաց նորայ որ կարաւորն է շինել եւ տալ ձեզ ժառանգութիւն ընդ սուրբսն ամենեւեան: 33 Արծաթոյ՝ կամ ոսկւոյ՝ կամ հանդերձից՝ ո՛չ ուրուք ի ձեռն ջանկացայ 34 դուք ինքնի՛ն գիտէք, զի զպէտսն իմ, եւ որոց ընդ իսն էին՝ պաշտեցի՛ն ձեռքս այս 35 Եւ զամենայն ինչ ցուցի զի ա՛յսպէս պարտ է վաստակել, եւ դարմանել զհիւանդս եւ յիջել զբանն Տեառն Յիսուսի գոր ինքն իսկ ասաց Երանելի՛՝ է մանաւանդ տալն քան առնուլն 36* Եւ զայս իբրեւ ասաց եղեալ ծո՛ւնր ամենեքումքք՝ եկաց յաղաւթս 37 Բագում լալիւն եղեւ ամենեցուն եւ անկեալ զպարանոցան Պաւղոսի համբուրէի՛ն զնա 38 մորմոքէի՛ն մանաւանդ ի վերայ բանին գոր ասէր, թէ ո՛չ եւս տեսանելոց են զերեսս նորա եւ յուղարկեցի՛ն զնա ի նաւ անդր:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԱ

ՂԲ 1 Եւ իբրեւ եղեւ ելանել մեզ եւ մեկնել ի նոցանէ հանդէպ գնացեալ եկաք ի կո՛ւվ Եւ ի վաղիւ անդր ի Հռովոն, եւ անտի ի Պատարա՛յ: 2 Եւ գտեալ նաւ մի զի երթայր ի Փիւնիկէ ելեալ ի նա գնացա՛ք 3 Եւ յայտ եղեալ Կիպրեայ, թողաք զնա ի ձախակո՛ղմ նաւեցաք յԱտրի՛ս եւ իջա՛ք ի Տիրոս քանզի ա՛նդ էր նաւն թափելոց զբեռինս: 4 Եւ գտեալ զաշակերտսն, կացա՛ք անդ աւուրս եւթն որք ասէին ցՊաւղոս ի ձեռն հոգւոյն, մի՛՛ ելանել յԵրուսաղէմ 5 Եւ իբրեւ եղեւ մեզ կատարել զաւուրսն ելեալ գնացաք. եւ յուղարկեալ զմեզ ամենեցուն, հանդերձ կանա՛ մքք եւ որդուվք՝ մինչեւ արտաքոյ քաղաքին Եղեալ ծո՛ւնր առ ծովեզերին՝ կացաք յաղաւթս. 6* եւ հրաժարեալք ի միմեանց՝ եւ ելա՛ք ի նաւն եւ նոքա դարձան յիւրեանց տեղիս 7 Եւ մեր զնաւն առխերեալ ի Տիրոսէ՛՛ հասաք ի Պաղոմեդայ եւ ողջոյն տուեալ եղբարց եղեաք ար մի առ նոսա:

Ը 8 Եւ ի վաղիւ անդր ելեալ անտի՛՛ եկա՛ք ի Կեսարիայ եւ մտեալ յապարանսն Փիլիպպոսի աւետարանչի որ էր յեթա՛նց անտի, ազա՛ք առ նաւ: 9 Նորա էին դստերք չորք կո՛յսք՝ մարգարէ ք 10 Եւ ի լինելն մեր անդ աւուրս բագումս, է՛ջ ոմն ի Հրեաստանէ անուն Ադաբոս 11 Եւ եկեալ առ մեզ առեալ զգաւտին Պաւղոսի՛՛ կապեաց գոտս եւ զձեռս իւր, եւ ասէ. Ա՛յսպէս ասէ Հոգին Սուրբ զայրն որոյ զաւտիս այս է ա՛յսպէս կապեացն յԵրուսաղէմ հրեայք եւ մատնեացն զնա ի ձեռս հեթանոսաց 12 Եւ իբրեւ լուաք զայն աղաչեցաք մեք, եւ որ ի տեղուջն էին՝ չելանէ՛լ նմա յԵրուսաղէմ 13 Յայնժամ պատասխանի ետ Պաւղոս եւ ասէ զի՛նչ գործեցէքդ զի՛ լայքդ եւ ճմլեցուցանէք զսիրտ իմ քանզի ես՝ ո՛չ միայն կապելոյ այլ եւ մեռանելոյ յԵրուսաղէմ պատրաստ եմ վասն անուանն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի 14 Եւ ի չանսալն նորա լո՛ւեցաք եւ ասեմք. Տեառն կամք լիցի:

ԸԱ 15 Եւ յետ աւուրցն այնոցիկ՝ հանդերձեալ ելանեա՛ք յԵրուսաղէմ 16* Եկի՛ն ընդ մեզ եւ յաշակերտաց անտի կեսարացոց, եւ տանէին զմեզ առ որում վա՛նս ունելոց էաք՝ Մնասովնի ումեմն կիւպրացոյ առաջին աշակերտի: 17 Եւ ի մտանելն մեր յԵրուսաղէմ ինդութեամբ ընկալան զմեզ եղբարք 18 Իսկ ի վաղիւ անդր եմուտ Պաւղոս ընդ մեզ առ Յա՛կովբոս եւ եկին ամենայն երիցունքն 19 Եւ ողջոյն տուեալ նոցա՛ պատմէ՛ր մի ըստ միոջէ գոր արար Աստուած ի հեթանոսս ի ձեռն պաշտաման նորա 20 Եւ նոցա լուեալ փառաւոր առնէին զԱստուած: Եւ ասեն ցնա. Տեսանէ՛ս ե՛ղբայր՝ քանի՛ բիւրք են հաւատացելոցն հրէից եւ ամենեքեան՝ նախանձաւոր արիւնացն են 21 Բայց իրազե՛կ եղեն վասն քո՛՛ թէ ապստամբութիւն ուսուցանես ի Մովսիսէ՛՛ որոց ի հեթանոսս ամենայն հրեայք են ասես՝ մի՛ թլփատել նոցա գորդիս եւ մի՛ ըստ կրանից արիւնացն գնալ: 22 Արդ՝ զի՛նչ լինիցի ապաքէն լսեն թէ եկեալ ես. 23 արդ զայս արա՛՛ գոր ասեմք քեզ են ի մեզ արք չորք ուխտադի՛րք յանձինս իւրեանց 24 զնոսա առեալ սրբեցի՛ս ընդ նոսա եւ ծախեա՛՛ ինչ ի նոսա՛՛ զի զերծցեն զզուլիս իւրեանց եւ զիտասցեն ամենեքին թէ գորոց իրազե՛կն եղեն զքէն՝ ո՛չ ի՛նչ այլ միաբանիս եւ դո՛ւ պահել զարեւնս: 25 Բայց վասն հաւատացելոցն հեթանոսաց մեք առաքեցա՛ք որպէս ընտրեցաք մի՛ ինչ այնպիսի պահել նոցա. բայց միայն զգուշանալ նոցա ի կո՛ւց գոհելոյ եւ յարենէ, եւ ի հեղձուցելոյ եւ ի պրոնկութենէ: 26* Յայնժամ Պաւղոսի առեալ զարսն՝ ի վաղիւ անդր ընդ նոսա սրբեալ եմուտ ի տաճարն յայտ առնել զկատարումն աւուրցն սրբութեան մինչեւ մատեալ ի վերայ իւրաքանչիւր ուրուք ի նոցանէ պատարագ:

ԸԲ 27 Եւ իբրեւ մերձ էին եթն աւուրքն ի կատարել տեսեալ զնա ի տաճարին ասիացոցհրէիցն՝ զեղովի՛ն զնովաւ զամենայն ամբոխն Եւ արկեալ ի նա ձեռս՝ աղաղակէին 28 Ա՛րք իսրայէլացիք՝ ազնեցէ՛ք ա՛յս ա՛յր է՛ որ հակառակ ժողովրդեանն եւ արիւնացն եւ տեղոյս այտորիկ՝ ամենեցուն ամենայն ուրեք ուսուցանէ:

մինչև հերթան՝ սու եւս եւոյժ ի տաճարն՝ եւ պղծեաց զուրբ տեղիսն: 29 Քանզի էր յառաջագոյն տեսեալ զՏրոփիմոս զեփեսացի ի քաղաքին ընդ նմա գոր կարծէին եթէ ի տաճար անդ եւոյժ Պաւղոս 30 Շարժեցա՛ւ քաղաքն ամենայն, եւ կուտեցա՛ւ ժողովուրդն եւ առեալ զՊաւղոս ձգէին արտաքոյ տաճարին եւ վաղվաղակի փակեցա՛ն դրունքն 31 եւ խնդրէին զնա սպանանէ: Եհաս զրոյց ի հազարապետ զնոյն եթէ խոսկեա՛լ է ամենայն Երուսաղէմ: 32 Որոյ անդէն առեալ զաւրականս եւ հարիւրապետս՝ դիմեաց ի վերայ նոցա Եւ նոցա տեսեալ զհազարապետն եւ զզաւրականսն դադարեցի՛ն ի հարկանելոյ զՊաւղոս 33 Յայնժամ մատուցեալ հազարապետն կալաւ զնա, եւ հրամայեաց կապել ի կրկին շղթայիւք եւ հարցանէր թէ ո՛վ իցէ եւ զի՞նչ իցէ արարեալ: 34 Այլք՝ ա՛յլ իմն աղաղակէին զնմանէ յամբոխին իբրեւ ո՛չ կարաց զիտել զստոյգն վասն ամբոխին հրամայեաց ածել զնա ի բանակն 35 Եւ իբրեւ եհաս յաշտիճանսն դէպ եղև բառնա՛լ բերել զնա ի զաւրականացն՝ վասն բռնութեան ամբոխին 36* Քանզի զհետ երթայր բազմութիւն ժողովրդեանն եւ ասէին՝ բարձ գոա: 37 Մինչ ղեռ մտանելոց էր Պաւղոս ի բանակն ասէ ցհազարապետն. Եթէ արժա՛ն իցէ ինձ խաւսել ընդ քեզ: Եւ նա ասէ. Յունարէն զիտե՛ս 38 մի արդէւք՝ դո՛ւ իցես եգիպտացիկ որ յառաջ քան զայս աուրս ապստամբեցուցեր եւ հաներ յանապատ չո՛րս հազարս արս՝ սիկարեանս 39 Եւ ասէ Պաւղոս. Ես եմ այր հրեա՛յ, ի Տարսոնէ կիլիկեցոց ո՛չ աննշան քաղաքի քաղաքացի աղաչեմ զքեզ հրամայեա՛լ ինձ խաւսել առ ժողովուրդդ 40 Եւ ի հրամայելն նորա, Պաւղոս կացեալ ի վերայ աշտիճանացն՝ շարժեաց զձեռն ժողովրդեանն: Իբրեւ բազում լուրթիւն լինէր սկսաւ բարբառել հերբայեցոց բարբառովն՝ եւ ասէ

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԲ.

1 Արք եղբարք եւ հարք՝ լուարո՛ւք ինձ այժմ առ ձեզ պատասխանատութեանս: 2 Իբրեւ լուան՝ թէ հերբայեցոց լեզուան բարբառեցաւ նոցա, առաւել էւս դադարեցին ի լուրթեան 3 Եւ նա ասէ. Ես եմ այր հրեա՛յ, ծնեալ ի Տարսովնի կիլիկեցոց սնեա՛լ ի քաղաքիս յայսմիկ առ ո՛տս Գամաղիէի խրատեալ ըստ ճշմարտութեան հայրենի արիւնացն նախանձայոյ յգ էի Աստուծոյ որպէս ամենեքեան դուք այսաւր 4 Որ զսոյն ճանապարհ վարեցի մինչև ի մահ կապել եւ մատնել ի բանտս ա՛րս եւ կանայս 5 որպէս եւ քահանայապետոյ վկայէ՛ ինձ՝ եւ ամենայն ձերակոյտոյ յորոց եւ թո՛ղթս առեալ առ եղբարս ի Դամասկոս ս երթայի ածել եւ անտի՛ կապեալս յԵրուսաղէմ, զի պատժեցիս: 6* Եւ եղև ինձ ի գնալն եւ ի մերձենալ ի Դամասկոս զմիջաւորքն յանկարծակի յերկնի՛ց փայլատակեալ լո՛յս սաստիկ զինեւ 7 եւ անկայ յերկիր. եւ լուայ բարբառ որ ասէր ցիս Սաւո՛ւղ Սաւուղ զի՛ հալածես զիս 8 Եւ ես ետու պատասխանի՛ թէ ո՛վ ես Տէր: Եւ ասէ ցիս. Ե՛ս եմ Յիսուս Նազովրեցի՛ զոր դուն հալածես: 9 Բայց որ ընդ իսն էին՝ զլոյսն տեսին այլ զձայնն ո՛չ լսէին՝ որ խաւսէր ընդ իս 10 Եւ ասեմ. Զի՛նչ արարից Տէր: Եւ ասէ ցիս Տէր. Յարուցեալ երթի՛ցես ի Դամասկոս եւ անդ պատմեսցի քեզ վասն ամենայնի որ հրամա՛ն է քեզ առնել: 11 Իբրեւ ո՛չ տեսանէի ի փառաց լուսոյն այնորիկ զձեռանէ՛ ձգեալ ի նոցանէ որ ընդ իսն էին, մտի՛ ի Դամասկոս: 12 Անանիայ ոմն այր երկիւղա՛ծ ըստ արիւնացն վկայեալ յամենայն բնակչաց որ ի Դամասկոս հրեայքն էին 13 եկն եկա՛ց առ իս՝ եւ ասէ Սաւո՛ւղ եղբայր ի վե՛ր հայեաց: 14 Եւ ես նոյնժամայն ի վե՛ր հայեցայ ի նա Եւ նա ասէ ցիս. Աստուած հարցն մերոց յառաջագոյն ընտրեաց զքեզ ճանաչել զկամս նորա եւ տեսանել զարդարն եւ լսել բարբա՛ռ ո՛ր բերանոյ նորա 15 զի եղիցես վկայ նորա առ ամենայն մարդիկ որոց տեսերն եւ լուար: 16* Եւ արդ զի՛ հեղգաս, արի՛ մկրտեաց եւ լուա՛ զմեղս քո ի կարդալ զանուն նորա: 17 Եւ եղև ինձ ի դառնալն յԵրուսաղէմ՝ եւ կալ յաղաւթս ի տաճարին լինել ի զարմացման 18 եւ տեսանել զնա զի ասէր ցիս Փութա՛ւ ե՛լ յԵրուսաղէմ վաղվաղակի քանզի չե՛ն ընդունելոց զքո վկայութիւնդ վասն իմ 19 Եւ ես ասեմ. Տէր՝ ինքեանք իսկ զիտեն՝ զի ե՛ս էի որ ի բանտն տայի եւ զան հարկանէի ըստ ժողովրդոցն զհաւատացեալսն ի քեզ 20 Եւ յորժամ հեղոյր արիւնն Ստեփանոսի վկայի քոյ, ես ինքն էի որ ի վերայ կայի եւ կամակից լինէի սպանման նորա եւ պահէի՛ զհանդերձս սպանողացն նորա: 21 Եւ ասէ ցիս. Գնա՛, զի ես ի հերթանոսս հեռաւորս առաքեցից զքեզ 22 Եւ ո՛ւնկն դնէին նմա մինչև ցայս բան ապա բարձին զձայնս իւրեանց՝ եւ ասեն Բարձ յերկրէ զայդպիսիդ զի չե՛ պարտ այդպիսոյդ կեալ: 23 Եւ յաղաղակելն նոցա՝ եւ ընկնուլ փանդերձս՝ եւ զփռչին ցանել լ յաւոյսն 24 հրամայեաց հազարապետն մուծանել զնա ի բանակն ասէր զանի՛ւ հարցանել զնա զի զիտացից վասն որոյ յանցման այնպէս աղաղակէին զնմանէ 25 Եւ իբրեւ պրկեցին զնա փոկովք ասէ Պաւղոս ցհարիւրապետն որ ի վերայ կայր. Եթէ՛ զայր հռոմայեցի եւ անարատ պա՛րտ իցէ ձեզ զա՛ն հարկանել 26* Իբրեւ լուաւ հարիւրապետն մատուցեալ առ հազարապետն պատմեաց եւ ասէ Զի՛նչ կամիցիս առնել քանզի այրն այն հռովմայեցի՛ է 27

Եւ մատուցեալ հազարապետն ասէ ցնա. Ասա՛ դու ցիս՝ հռոմայեցի՞ ես եւ նա ասէ. Այո՛: 28 Պատասխանի ետ հազարապետն. Ես բազմ ւմ գլխոց զգինուորութիւնս զայս ստացայ Ասէ Պաւղոս. Ես ծնեալ իսկ ի դմին եմ 29 Եւ վաղվադակի ի բա՛ց կացին ի նմանէ՛ որ հարկանելոցն էին զնա Եւ հազարապետն իսկ երկեա՛ւ, իբրեւ գիտաց եթէ հռովմայեցի իցէ եւ զի կապեա՛լն եւս էր զնա
ԼԳ Զ/Զ 30 Եւ ի վաղիւ անդր կամէր գիտե՛լ զճշմարիտն թէ զի՞նչ չարախաւսութիւն իցէ հրէիցն արձակեա՛ց զնա, եւ հրամայեաց կոչել լ զքահանայապետսն եւ զամենայն ատեանն եւ իջուցեալ զՊաւղոս կացոյց ի մէջ նոցա:

ԳՈՐԾԲ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԳ.

1 Եւ հայեցեալ Պաւղոսի յատեանն՝ ասէ՛. Ա՛րք եղբարք՝ ես ամենայն ուղիղ մտաւք զնացեալ եմ առաջի Աստուծոյ՝ մինչեւ ցայսաւր 2 Եւ քահանայապետն Անանիայ հրամայեաց սպասաւորացն հարկանէ՛ լ զբերան նորա: 3 Յայնժամ Պաւղոս ասէ ցնա. Հարկանելոց է զքեզ Աստուած՝ ո՛րմ բռեալ եւ դու նստիս դատել լ զիս ըստ արիւնաց. եւ առանց արիւնաց հրամայես զիս հարկանէ՛ լ 4 Եւ որ շուրջն կային՝ ասեն Ջքահանայապետ Աստուծոյ հայիոյէ՛ւ 5 Եւ ասէ Պաւղոս. Ո՛չ գիտէի ե՛ղբարք՝ եթէ իցէ քահանայապետ գրեալ իսկ է՝ զիշխան ժողովրդեան քո ո՛չ հայիոյեսցես 6* Իբրեւ գիտաց Պաւղոս՝ եթէ մի կողմն սաղուկեցուց է՝ եւ միւսն փարիսեցուց, աղաղակէ՛ր ի մէջ ատենին. Ա՛րք եղբարք՝ ես փարիսեցի՛ եմ որդի փարիսեցուց. վասն յուսոյ եւ յարութեան մեռելոց՝ եւ աւասիկ դատիմ 7 Եւ զայս իբրեւ ասաց՝ եղեն հերձուածք փարիսեցուցն եւ սաղուկեցուց եւ պատահեցաւ բազմութիւնն 8 Քանզի սաղուկեցիքն ասեն չի՞ք յարութիւն եւ ո՛չ հրեշտակ՝ եւ ո՛չ հոգի. բայց փարիսեցիքն խոստովանին՝ զերկոսեան 9 Եւ եղև աղաղակ մեծ յոսն կացին ոմանք ի դպրաց անտի ի կողմանէն փարիսեցուց հակառակէին՝ եւ ասէին Ո՛չ ինչ չարութիւն գտանեմք յառնս յայսմիկ, բայց եթէ հոգի խաւսեցաւ ի դմա՛ կամ հրեշտակ 10 Եւ ի բազմանալ ամբոխին, երկուցեալ հազարապետն՝ թէ գուցէ ճեղքիցի՛ Պաւղոս ի նոցանէ՛ հրամայեաց զարականին իջանել յափշտակել լ զնա ի միջոյ նոցա, եւ ածել ի բանակն: 11 Եւ ի վաղուեան զիշերին՝ եկաց առ նմա Տէր եւ ասէ. Քաջալերեաց Պաւղէ՛ զի որպէս վկայեցեր վասն իմ յԵրուսաղէմ սոյնպէս պարտ է քեզ եւ ի շոռ՝ վմ վկայել
ԼԴ Զ/Է 12 Եւ իբրեւ այդ եղև՝ արարեալ ժողով հրէիցն նզովեցին՝ զանձինս ո՛չ ուտել եւ ո՛չ ըմպել՝ մինչեւ սպանցեն զՊաւղոս: 13 Եւ էին աւելի՛ քան զքառասուն՝ որոց զայս ընդ միմեանք երդմունս արարեալ էր: 14 Որք մատեան առ քահանայապետսն եւ երիցունս՝ եւ ասեն Նզովիւք նզովեցաք զանձինս՝ ոչի՛նչ ճաշակել մինչեւ սպանցուք զՊաւղոս 15 Բայց դուք զգացուցէ՛ք հազարապետին հանդերձ ատենին զի իջուցէ զնա առ ձեզ, որպէս թէ կամիցիք ճշմարտագոյնս ինչ գիտել զնմանէ. եւ մէք յառաջ քան զմատել նորա՝ պատրաստեմք ի սպանանէ՛ լ զնա 1 Եւ լուեալ քեռորդոյն Պաւղոսի զդաւաճանութիւնն եկն եմուտ ի բանակ անդր՝ պատմեաց Պաւղոսի: 17 Եւ կոչեցեալ Պաւղոսի առ իւր զմի ի հարիւրապետաց անտի՝ ասէ Ջպատանիս զայս տա՛ր առ հազարապետն, զի ունի՛ ինչ պատմել նմա 18 Եւ նորա առեալ զնա տարաւ առ հազարապետն՝ եւ ասէ. Կապեալն Պաւղոս կոչեաց զիս, եւ աղաչեաց զպատանիս զայս ածել լ առ քեզ ունի ինչ խաւսել ընդ քեզ 19 Առեալ զձեռանէ՛ նորա հազարապետին՝ զնա ց մեկուսի հարցանէր՝ թէ զի՛նչ ունիս խաւսել ընդ իւ: 20 Եւ նա ասէ. Հրեայք միաբանեցին աղաչել լ զքեզ զի վաղիւ զՊաւղոս իջուցէ ս յատեան իբրեւ թէ կամիցին ինչ ճշմարտագոյնս հարցանել վասն նորա 21 արդ՝ դու մի՛ անսայցես նոցա քանզի դարա՛ն գործեալ է նմա ի նոցանէ՛ արանց աւելի՛ քան զքառասուն որք նզովեցին զանձինս՝ ո՛չ ուտել եւ ո՛չ ըմպել՝ մինչեւ սպանցեն զնա արդ՝ պատրաստ են, եւ սպասեն քում հրամանի: 22 Ապա հազարապետն արձակեաց զպատանին, պատուիրեալ մի՛ ումէք ասել՝ թէ զայս զգացուցեր ինձ 23 Եւ կոչեաց երկուս ի հարիւրապետացն՝ եւ ասէ Պատրաստեցէ՛ք զարականս երկերիւր որպէս զի երթիցեն մինչեւ ի Կեսարիա եւ հեծեալս իւթանասուն՝ եւ տիգաւո՛րս երկերիւր յերից ժամու զիշերոյն 24 Եւ գրաստս պատրաստական, որպէս զի իջուցեալ զՊաւղոս ապրեցուցեն՝ եւ առ Փելիքս դատաւոր 25 գրեալ թուղթ, որ ունէր արիւնակ զայս: 26* Կղաղիոս Լիւսիաս, առ քաջ դատաւոր Փելիքս, ողջոյն: 27 Ջայրս զայս կապեալ ի հրէից՝ եւ մե՛րձ ի սպանանել ի նոցանէ՛, հասեալ ի վերայ զարականաւ ապրեցուցի. իմացեալ թէ հռոմայեցի՛ է 28 Կամեցայ զիտել զվնասն՝ վասն որոյ ամբաստանէին զդմանէ՛ իջուցի՛ զդա յատեան նոցա 29 Ջոր գտի ամբաստանեալ վասն խնդրոյ ի իրիք իւրեանց արիւնաց եւ ո՛չ ինչ արժանի մահու կամ կապանաց ունէր վնաս 30 Իբրեւ ազդ եղև ինձ նենգութեան յայրդ լինելոյ ի նոցանէ՛ յղեցի՛ առ քեզ հրաման տուեալ եւ չարախաւսացն խաւսել լ

զղմանէ առաջի քոյ Ո՛ղջ լեր: 31 Եւ զաւրականացն ըստ հրամանի նորա՝ առեալ զՊաւղոս ածին ի զիշերեայն յԱնտիպատրիս: 32 Եւ ի վաղիւ անդր արձակեալ զհեծեալսն զընդ նմա երթեալ դարձաւ ն ի բանակն: 33 Նոքա մտին ի Կեսարի՛ա եւ տուեալ ցոատաւորն զթուղթն առաջի կացուցին նորա եւ զՊաւղոս 34 Իբրեւ ընթերցաւ եհարց թէ յորմէ՞ նահանգէ իցէ եւ ստուգեալ եթէ ի կիլիկեա՛յ յէ 35 լուս՝ յց քեզ ասէ՛ յորժամ եւ չարախաւսքն քո եկեացեն. եւ հրամայեաց յապարանսն Հերովդի՛ պահել զնա

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԴ.

ԼԵ 1 Եւ յետ հինգ ատուր է՛ջ քահանայապետն Անանիայ հանդերձ ծերո՛վք ոմամքք եւ ճարտարախաւսաւ Տերտեղեալ ոմամք. որք եւ զգացուցի՛ն դատաւորին վասն Պաւղոսի 2 Եւ ի կոչելն զնա, սկսաւ Տերտիդոսն ամբաստա՛ն լինել եւ ասէլ Բագո՛ւմ խաղաղութիւն գտեալ ի քէն եւ իրաց ուղղութիւն ազգիս այսորիկ քով ինամով. 3 ամենայնիւ, եւ ամենայն ուրեք շնորհակա՛լ եմք քա՛ջդ Փիլիքս ամենայն գոհութեամբ 4 Բայց զի մի՛ եւս աւելի աշխատ արարից զքեզ աղաչեմ լսել մեզ կարճ ի կարճո՛յ քոյին հեզութեամբդ 5 Քանզի գտաք զայրս զայս ապականի՛չ եւ խռովի՛չ ամենայն հրէից՝ որք են ընդ տիեզերս եւ առաջնո՛րդ նազովրացուց հերձուածոյ: 6* Որ եւ զտաճա՛րն իսկ կամեցաւ պղծել. զոր եւ կալաք, եւ ըստ մերոց արիւնացն դատել կամեցաք: 7 Եկեալ Լիւսիաս հազարապետ՝ մեծա՛ւ բռնութեամբ ի ձեռաց մերոց եհա՛ն 8 Հրամայեաց եւ չարախաւսացն նորա գա՛լ առ քեզ յորմէ դու իսկ բաւական լինիցիս ի վերստին դատեալ ամենայնի հասու լինել զորոց մեքս ամբաստա՛նս եմք զդմանէ 9 Միաբանեցին եւ հրեայքն, ասեն՝ ա՛յ յոպէս է 10 Պատասխանի ետ Պաւղոս, յակնարկելն նմա դատաւորին խաւսել Ի բագո՛ւմ ամաց լինել քեզ դատաւոր ազգիս այսորիկ զիտե՛մ. յաւժարութեամբ վասն իմոց իրաց պատասխանի առնեմ 11 Քանզի կարաւղ ես զիտել զի ո՛չինչ աւելի է իմ քան զաւուրս երկոտասան յորմէ հետէ էլի երկիր պագանել յԵրուսաղէմ 12 Եւ ո՛չ ի տաճարի անդ գտին զիս ընդ ումեք խաւսեցեալ եւ կամ ժողո՛վս արարեալ բազմաց ո՛չ ի ժողովուրդս, 13 եւ ո՛չ ի քաղաքի. եւ ո՛չ յանդիման առնել կարեն քեզ վասն որոյ ա՛յ յժմս չարախաւսեն զինէն: 14 Բայց զայս խոստանա՛մ քեզ եթէ ըստ ճանապարհին զոր ասեն հերձուած ա՛յնպէս պաշտեմ զհայրենի Աստուածն հաւատացեալ ամենայնի՛ որ ինչ յարե՛նսն եւ ի մարգարէս գրեալ է 15 Ունիմ յոյս առ Աստուած որում եւ դոքա՛ իսկ ակնունին թէ յարութի՛ւն լինելոց է արդարոցեւ մեղաւորաց 16* Յորում եւ է՛ս իսկ ճգնիմ անխիղճ միտս ունել առ Աստուած եւ առ մարդիկ յամենայն ժամ 17 Ի բագում ամաց ողորմութիւնս եկի առնել յազգդ իմ եւ ետու պատարագի՛ս. 18 որովք գտին զիս սրբեա՛լ ի տաճարին ո՛չ բազմաւք եւ ո՛չ ամբոխի: 19 Ոմանք յասիացու՛ց անտի հրեայք, որոց պա՛րտ էր գա՛լ առաջի քոյ եւ ամբաստան լինել եթէ ունիցին ինչ զինէն 20 եւ կամ ինքեանք սոքա՛ ասացեն, զի՛նչ գտին յիս անիրաւութիւն մինչդեռ կայի յատենին 21 Բայց միայն վասն միո՛յ բարբառոյս այսորիկ՝ զոր աղաղակեցի մինչ կային ի մէջ նոցա՛ եթէ վասն յարութեան մեռելոց դատիմ ես այսար ի ձէնջ 22 Եւ յապաղեա՛ց զնոսա Փելիքս, զի ստուգագո՛յնս զիտեր վասն ճանապարհին՝ ասէ յորժամ Լիւսիաս հազարապետ իջցէ այսր, տեղեկացայց վասն ձեր: 23 Հրամայեաց հարիւրապետին պահել զնա եւ ունել յընդարձակի, եւ մի՛ զոք յիւրոց անտի արգելով ի պաշտելոյ զնա Է/Բ 24 Եւ յետ ատուրց ինչ է կն՝ Փելիքս հանդերձ Դրոսիլաւ կնաւ իւրով՝ որ էր հրեայ կոչեաց զՊաւղոս, եւ լուաւ ի նմանէ վասն որ ի Յիսուս Քրիստոս հաւատոց: 25 Եւ ի խաւսելն նորա՛ վասն արդարութեան՝ եւ ժուժկալութեան եւ հանդերձեալ դատաստանին, զանի հարեալ Փիլիքս, ե՛տ պատասխանի. Դու առ այժմ է՛րթ, եւ յորժամ ժամ լինիցի, կոչեցի՛ց զքեզ: 26* Միանգամայն եւ ակն ունէր, թէ տացի՛ ինչ նմա ի Պաւղոսէ վասն որոյ եւ ստէ՛պ կոչեցեալ զնա՛ խաւսէ՛ր ընդ նմա:

ԼԶ 27 Եւ ի կատարել երկո՛ւց ամաց եկն փոխանակ Փիլիքսի՛ Փեստո՛ս Պորկիոս: Իբրեւ կամեցաւ շնորհս առնել հրէիցն Փելիքս, եթող զՊաւղոս կապեալ չ:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԵ.

1 Փեստոս իբրեւ եհաս յիշխանութիւնն յետ երի՛ց ատուրց է՛լ յԵրուսաղէմ ի Կեսարեայ 2 Եւ զգացուցին նմա քահանայապետքն եւ զլիսաւորք հրէիցն զՊաւղոս. 3 եւ աղաչէին խնդրեալ շնո՛րհս ի նմանէ զի կոչեաց զնա յԵրուսաղէմ. դարան գործեալ սպանանէ լ զնա ի ճանապարհի: 4 Իսկ Փեստոս արար պատասխանի՛ պահել

զնա ի Կեսարիա. թէ ինքն իսկ ընդ հուպ ա՛նդր երթալոց էր 5 Եւ որ ի ձէնջ կարաւորք իցեն՝ ասէ ընդ ի՛ս իջցեն, եւ թէ իցէ ինչ յառնն վնաս՝ ամբաստան լիցին զմմանէ 6* Եւ լեալ անդ աւուրս՝ ոչ աւելի քան զուր կամ զտասն, եկն էջ ի Կեսարիա. եւ ի վաղիւ անդր նստեալ յատենի հրամայեաց ածել զՊաւղոս 7 Եւ իբրեւ եկն, կացի՛ն շուրջ զնովաւ որ յԵրուսաղէմէ՛ իջեալ էին հրեայքն բազում եւ ծա՛նր վնաս դնէին, զորս ո՛չ կարէին ցուցանել: 8 Քանզի առնէր պատասխանի Պաւղոս, եթէ ո՛չ յարէնս հրէից եւ ո՛չ ի տաճարն, եւ ո՛չ ի կայսր ինչ վնասակար եմ: 9 Բայց Փեստոս կամեցեալ հրէիցն շնորհս առնել պատասխանի ետ Պաւղոսի՝ եւ ասէ Կամի՛ս յԵրուսաղէմ ելանէ, եւ անդ վասն դոցին իրաց դատել առաջի իմ: 10 Եւ ասէ Պաւղոս Յատենի կայսեր հասեալ կամ, ուր պարտ է ինձ դատել հրէից ինչ չէ՛մ վնասակար, որպէս եւ դու իսկ քաջ գիտես 11 Ապա եթէ վնասակար եմ՝ եւ արժանի ինչ մահու գործեցի ո՛չ զանգիտեմ ի մեռանելոյ իսկ եթէ՛ ո՛չ չինչ է՝ զորոց սոքա ամբաստան լինին զինէն, ո՛չոք կարէ զիս դոցա շնորհել ի կա՛յսր բողոքեմ: 12 Յայնժամ Փեստոսի խաւսեցեալ ընդ խորհրդակցին՝ արար պատասխանի Ի կա՛յսր բողոքեցեր՝ առ կա՛յսր երթիջի՛ր Լէ Է/Գ 13 Իբրեւ անցին աւուրք ինչ Ագրիպպաս արքայ եւ Բերինիկէ՛ եկին ի Կեսարիա յողջոյն Փեստոսի: 14 Եւ իբրեւ աւուրս բազումս հանէին անդ Փեստոս զեկո՛յց արքայի զՊաւղոսէ՛ եւ ասէ Այր մի է՛ աստ մնացեալ, կապեալ ի Փելիքսէ: 15 Վասն որոյ իբրեւ չոգայ յԵրուսաղէմ զգացուցին ինձ քահանայապետքն եւ գլխաւորք հրէիցն. խնդրէին՝ յինէն առնել նմա պատուիս՝ ս 16* Որոց ետու պատասխանի, եթէ չէ՛ արէն հռոմայեցոց շնորհել ումեք զոք մինչչե՛ւ ամբաստանեալն յանդիման ունիցի զդատախազսն եւ տեղի պատասխանույ առնուցո՛ւ վասն ամբաստանութեանն 17 Եւ իբրեւ եկին այսր, ո՛չ չինչ յապաղեցի, այլ ի վաղիւն նստեալ յատենի՛ հրամայեցի ածել լ զարն: 18 Վասն որոյ մատուցեալ ամբաստանքն եւ ո՛չ մի՛ ինչ վնաս չարութեան ի մէջ բերէին՝ զորոց ենս կարծէի 19 Բայց խնդիրս ինչ որ վասն իւրեա՛նց պաշտաման ունէին ընդ նմա եւ վասն Յիսուսի՛ որումն մեռելոյ զորմէ՛ ասէր Պաւղոս թէ կենդանի՛ է 20 Իբրեւ յանհնարս մտի ես վասն այնպիսի՛ իրաց քննութեան, ասեմ եթէ կամիցի՛ երթալ յԵրուսաղէմ եւ ա՛նդր դատել վասն նոցին իրաց 21 Բայց ի Պաւղոսի բողոքելն՝ զի պահեսցի ի քաջի՛ արանցն յանդիմանութիւն հրամայեցի պահել զնա՛ մինչեւ տա՛ց տանել առ կայսր: 22 Ագրիպպաս ցՓեստոսն ս ասէ Կամէի՛ եւ ե՛ս լսել առնն: Եւ նա ասէ. Ի վաղիւ լուիցեա: 23 Եւ ի վաղիւ անդր իբրեւ եկն Ագրիպպաս եւ Բերինիկէ՛ բազում եւ երեւելի՛ սպասուք եւ մտին յատենն հանդերձ հազարապետաւքն եւ արամբք պատուաւորաւք քաղաքին եւ հրամայեալ Փեստոսի՛՝ ածի՛ն զՊաւղոս: 24 Եւ ասէ Փեստոս. Արքայ՝ Ագրիպպայ՝ եւ ամենայն արք որք ընդ մեզ էք տեսանէ՛ք զսա. վասն սորա ամենայն ժողովք հրէից ամբաստան եղեն ինձ յԵրուսաղէմ եւ աստ աղաղակէին՝ թէ չէ՛ պարտ դմա կեալ: 25 Բայց ես ի վերայ հասի, թէ ո՛չ չինչ է դմա արժանի մահու գործեալ Եւ դորա ինքնին բողոք կալեալ առ քաջ արանցն, խորհեցայ յղէ՛լ: 26* Վասն որոյ ստուգութեամբ ինչ գրել տեսոն իմում ո՛չ ունիմ վասն ա յնորիկ ածի զդա առաջի ձեր, եւ մանաւանդ առաջի քոյ արքայ՝ Ագրիպպա որպէս վերստին քննեալ մարթացի՛ց ինչ գրել: 27 Քանզի անպատե՛հ իմն թուի ինձ՝ տալ տանել կապեալ մի եւ ո՛չ չինչ վնաս զմմանէ նշանակել:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԶ

1 Եւ Ագրիպպաս ասէ ցՊաւղոս Հրամայեալ է՛ վասն քո խաւսել: Յայնժամ Պաւղոսի ձգեալ զձեռն՝ առնէ՛ր պատասխանի: 2 Վասն ամենայն ամբաստանութեան հրէիցո՛ր զինէն արքայ՝ Ագրիպպայ համարիմ զանձն երանելի. զի քո՛ առաջի այսար տալոց եմ պատասխանի: 3 Մանաւանդ զի գիտակ իսկ ես ամենայն կրանից եւ խնդրոց հրէից վասն որոյ աղաչեմ երկայնատութեամբ լսել ինձ 4 Քանզի կենա՛ց իմոց որ ի մանկութենէ ի սկզբանէ լեալ յազգի անդ իմում յԵրուսաղէմ տեղեալ եմ ամենայն հրեայք 5 Յառաջագոյն գիտեն ի վաղուց հետէ, եթէ կամիցին վկայել զի ըստ ճշմարտագոյն կրանից արիւնացն մերոց կեցեալ էմ փարիսեցի: 6* Եւ արդ վասն յուսոյն առ հարսն եղելոյ աւետեալ ցն յԱստուծոյ՝ դատեալ կամ յատենի 7 յոր երկուտասան ազգատոհմին մերոյ անպակաս գցա՛յց եւ զցերեկ պաշտեալ ա՛կն ունէին հասանել վասն որոյ յուսոյ ամբաստանի՛մ արքայ ի հրէիցո՛ր 8 Ձին՝ չ անհաւատ թուի ձեզ եթէ Աստուած զմեռեալ լս յարուցանէ 9 Եւ իսկ ինքնին պատշաճ համարէի զբազում ինչ հակառակ անուան Յիսուսի՛ Նազովրեցոյ գործել 10 Ձոր եւ արարի իսկ յԵրուսաղէմ եւ զբազումս ի սրբոցն ե՛ս բանտարգել առնէի ի քահանայապետի՛ցն ցն առեալ իշխանութիւն եւ զսպանելոյ ցն նոցա բերէի՛ համար 11 Եւ ըստ ամենայն ժողովրդոցն բազում անգամ պատժեալ զնոսա, բռնադատելի հայեոյն է՛ւ առաւել եւս մոլեալ ի վերայ նոցա հալածելի՛ մինչեւ յարտաքին քաղաքսն: Է/Դ 12 Որովք զնացեալ ի Դամասկոս՝ իշխանութեա՛մբ եւ հրամանաւ ւր քահանայապետիցն 13

զմիջառուրբն ի ճանապարհի տեսի՝ արքայ յերկնից առաւել քան զլուսաւորութիւն արեգական՝ ծագեալ զինէ լոյս, եւ զնորաք որ ընդ իսն երթային 14 Եւ յամենեցուն մեր անկանելն յերկիր լուս յ ձայն որ ասէր ցիս՝ հեքրայեցուն ց բարբառովն Մա՛ւուղ Մա՛ւուղ՝ զի՛ հալածես զիս խի՛ ստ է քեզ ընդդէմ խթանի՛ աքացել 15 Եւ ես ասեմ. Ո՞ ես Տէր: Եւ Տէր ասէ. Ես եմ Յիսո՛ւս գոր դուն հալածես 16* Այլ արի՛ եւ կա՛ց ի վերայ ոտից քոց զի վասն այսորիկ երեւեցայ քեզ՝ առնուլ զքեզ ի ձեռն պաշտաւնեայ եւ վկա՛յ որոց տեսերդ զիս եւ որոց երեւեցայք քեզ. 17 փրկել զքեզ ի ժողովրդէնէդ եւ ի հեթանոսաց՝ յորս ես առաքեցից զքեզ 18 Բանա՛լ զաչս նոցա, դարձուցանել ի խաւարէ՛ ի լոյս եւ յիշխանութենէ սատանայի՛ յԱստուած առնուլ նոցա զթողութիւն մեղաց եւ վիճակ ընդ սուրբսն հաւատովքն որ յիս 19 Ուստի արքայ՝ Ագրիպպա, ո՛չ եղէ անհաւան երկնաւոր տեսլեանն. 20 այլ նախ որոց ի Դամասկո՛ւ եւ յԵրուսաղէմ էին եւ ընդ ամենայն զաւառսն Հրէաստանի, եւ ի հեթանոսս, պատմեցի զղջանալ՝ եւ դառնալ յԱստուած կենդանի արժանի՛ ապաշխարութեան գործս գործել 21 Վասն այսորիկ հրէից կալեալ զիս ի տաճարին կամէին սպանանել: 22 ազնութիւն հասեալ առ ի յԱստուծոյ, մինչեւ ցայսար կացի վկայեալ փոքու եւ մեծի ո՛չինչ արտաքոյ ասել՝ քան գոր մարգարէքն եւ Մովսէս խաւսեցան զհանդերձելոցն լինելոյ 23 Եթէ չարչարելո՛ց է Քրիստոսն, եթէ առաջին ի յարութենէ մեռելոց՝ լոյս պատմելոց է ժողովրդէանն՝ եւ հեթանոսաց 24 Եւ նորա զայս պատասխանի տուեալ Փետտոս ի ձայն մեծ ասէ. Մոյի՛ս Պաղէ բագում դպրութիւնք զքեզ ի մոլորութիւն դարձուցանեն 25 Իսկ Պաղոսս ասէ. Ո՛չ մոլիմ՝ քա՛ ջղ Փետտոս, այլ զցածութեան եւ զճշմարտութեան՝ քանս բարբառիմ 26* Գիտա՛կ իսկ է այսոցիկ արքայ, ընդ որում համարձակեալդ խաւսիմ քանզի ծածկել ի քէն իմիք ի սոցանէ՛ չառնո՛ւմ յանձն զի ո՛չ եթէ յանկեան ուրեք գործեալ իցէ այս 27 Հաւատա՛ւ արքայ՝ Ագրիպպաս մարգարէից զիտեմ զի հաւատա՛ւ: 28 Եւ ասէ Ագրիպպաս ցՊաղոսս Փոքո՛ւ իմն հաւանեցուցանես զիս լինել քրիստոնեայ 29 Եւ Պաղոսս ասէ. Խնդրէի յԱստուծոյ՝ եւ փոքու եւ մեծաւ ո՛չ միայն զքեզ՝ այլ զամենեսեա՛ն որ լսեն ինձ այսար՝ լինել յայսպիսի որպէս եւ ե՛սս եմ, բա՛ց ի կապանաց աստի: 30 Յոտն եկաց արքայն եւ դատաւորն եւ Բերինիկէ եւ որք ընդ նոսայն նստէին: 31 Եւ իբրեւ գնացի՛ն խաւսէին ընդ միմեանս եւ ասէին թէ՛ ո՛չինչ արժանի մահու կամ կապանաց գործէ այրս այս: 32 Իսկ Ագրիպպաս ցՓետտոս ասէ. Արձակել մա՛րթ եր գայրս զայս՝ եթէ ոչ եր բողոքեալ ի կայսր:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԵ

ԼԸ Ե՛/Ե 1 Իբրեւ հրամայեցաւ մեզ նաւել յԻտալիայ տային զՊաղոսս՝ եւ զայլս ոմանս կապեալս ի հարիւրապետ մի, որում անուն է՛ր Յուլիոս սեբաստեան՝ն գնդին: 2 Եւ ելեալ ի նաւ մի անդրամինտացի որ երթալոց էր ի կողմանս ասիացոց՝ գնացա՛ք: *ր ընդ մեզ Արիստարքո՛ս Մակեդոն թեսաղոնիկեցի 3 Եւ ի վաղիւ անդր իջա՛ք ի Սիդոն եւ մարդասիրութիւն ցուցեալ Յուլիա՛յ առ Պաղոսս հրամայեաց առ բարեկամսն երթալ՝ եւ դարմա՛ն գտանել 4 Եւ անտի ելեալ խոնարհագոյն նաւեցա՛ք ի Կիպրոս՝ եւ վասն հողմոցն ընդդէմ լինելոյ: 5 Յայնժամ ընդ մէ՛ջ ծովուն Կիլիկեայ եւ Պամփիլեայ նաւեալ՝ իջաք ի Սմիռա լիկիացոց 6* Եւ անդ գտեալ հարիւրապետին նա՛ւ մի աղէքսանդրացի՝ որ երթայր յԻտալիա՝ եմո՛յժ զմեզ անդր: 7 Եւ ի բագում աւուրս ծանրանաւեալք հազի՛ւ հասաք առ Կնիդեաւ եւ ի չթողացուցանել մեզ հողմոյն, նաւեցա՛ք խոնարհագոյն ի Կրիտէ՛ առ Սաղամինեաւ: 8 Հազիւ անցեալ առ նովաւ, եկա՛ք ի տեղի ինչ՝ որ կոչէր գեղեցիկ նաւահանգիստ. յոր հո՛ւսկ եր քաղաքն Ղասեայ 9 Եւ իբրեւ բագում ժամանակք անցանէին եւ սխա՛լ եւս լինէր նաւելոյն. եւ վասն ա՛յն ինչ եւս պահոցն անցանելոյ տայր խրատ Պաղոսս, 10 եւ ասէր ցնոսաւ. Ա՛րք տեսանեմ զի թշնամանա՛ւք եւ բագում վնասու՛ ոչ միայն բեռինդ՝ եւ նաւիդ այլ եւ անձանց մերոց լինելոց է նաւարկութիւնս: 11 Իսկ հարիւրապետն նաւապետին՝ եւ նաւավարին առաւել անսայր քան բանիցն Պաղոսսի: 12 Իբրեւ դժպատէ հ իմն թուր նաւահանգիստն առ ձմերել բագումք խորհեցան գնալ անտի թերեւս կարացեն հասանել ի Փիւնիկէ՛ ձմերել ի նաւահանգստին կրետացոց որ հայէր ընդ հարաւակո՛ղմ եւ ընդ աշխարհն: 13 Եւ ի շնչել հարաւոյն համարեցան ուր դիմեալն էին հասանել եւ արկեալ մա՛ւտ անցանէին առ Կրիտեաւ: 14 Եւ ո՛չ յետ բագում ժամուց՝ անկա՛ւ զնովաւ հողմ ուռուցիկ որ կոչի իւրակիկլովմ 15 Ընդ յափշտակել նաւին եւ ի չհանդուրժել ընդդէմ հողմոյն թոյլ տուեալ երթայա՛ք եւ գայա՛ք 16* Ի կղզի ինչ դիմեալ՝ որ կոչէր Կղաւղա, հազի՛ւ կարացաք ըմբռնել զմակոյկն 17 Չոր առեալ յազնականութիւն կապէին ընդ նաւն: Երկուցեալք թէ՛ գուցէ՛ ի յորձանուտն անկանիցին իջուցեալ զառագաստն, ա՛յնպէս երթային եւ գային: 18 Եւ ի սաստկագոյն վշտանալոյն մերոյ՝ ի վաղիւ անդր զկարասի՛ն ընկեցիկ առնէին 19 Եւ յերիր

աւուր ընդ իւրեանց ձեռն զգործի՛ն նաին ընկեցին: 20 Իբրեւ ո՛չ արեւ՝ եւ ո՛չ աստեղք երեւէին ի բազում աւուրս, եւ ձմեռն ո՛չ սակաւ կայր ի վերայ ապա բառնա՛յր ամենայն յոյս փրկութեան մերոյ 21 Եւ զի բազում աւուրս նաւթի էին: Յայնժամ Պաւղոս կացեալ ի մեջ նոցա՝ ասէ Պա՛րտ էր ձեզ ո՛վ արք՝ անսալ ինձ եւ ո՛չ ելանել ի Կրետեայ՝ եւ շահել զվի՛շտս զայս եւ զվնաս 22 Եւ արդ՝ խրատեմ զձեզ քաջալերել լ զի վնաս անձին՝ եւ ո՛չ միում ի ձէնջ լինիցի բա՛ց ի նաւէր: 23 Քանզի երեւեցաւ ինձ յայսմ զիշերի հրեշտակ Աստուծոյ՝ որոյ եսն եմ եւ պաշտեմ զնա: 24 Եւ ասէ Մի՛ երկնչիր Պա՛ւղ, կայսէ՛ր եւս քեզ պարտ է յանդիման լինել Եւ ահա շնորհեալ է քեզ յԱստուծոյ զամենեսեան որ են ընդ քեզ ի նաւիր: 25 Վասն այտորիկ քաջալերեցարո՛ւք արք զի հաւատամ յԱստուած՝ եթէ այսպէս լինի՝ գորարի՛նակ խաւսեցա՛ւ ընդ իս 26* Բայց ի կղզի՛ ինչ հասանէ մեզ անկանել:

Է/Ձ 27 Իբրեւ չորեքտասաներո՛րդ զիշեր լինէր՝ մինչդեռ ծփեաք ի հանդրի՛ն անդունդս ի մեջ զիշերին կարծէին նաւավարքն եթէ հասեալ իցեն յաշխարհ ուրեք 28 Եւ ընկեցեալ զգունդսն՝ գտին զիրկս քսա՛ն եւ սակաւ ինչ դադարեալ դարձեալ ընկեցին՝ եւ գտին զիրկս հինգետասան 29 Ձառի՛ հարեալ թէ գուցէ ի խիստ ինչ տեղիս անկանիցին, յետուստ կողմանէ ընկեցին խարիսխս չո՛րս ըղձանային այգուն լինելոյ: 30 Բայց նաւավարքն խնդրէին փախչել լ ի նաւէ անտի եւ իջուցեալ զկուրն ի ծով անդր՝ պատճառանաւք որպէս թէ առաջոյ՛ կողմանէ զխարիսխն ձգելոց իցեն 31 Ասէ Պաւղոս ցհարիւրապետն եւ ցգաւրականսն եթէ ոչ դոքս մնան ի նաւիս՝ դուք ապրել ո՛չ կարէք 32 Յայնժամ զաւրականքն հատին զլարս կրին եւ ի բա՛ց ընկեցին 33 Եւ մինչդեռ ա՛յգն կամեր լինել աղաչէր Պաւղոս զամենեսեան առնուլ կերակուր՝ ասէ Այս չորեքտասաներո՛րդ ար է՝ որումակն ունիք նաւթիս կատարել եւ չէ՛ ինչ ճաշակեալ 34 Վասն որոյ աղաչեմ զձեզ՝ ճաշակել կերակուր զի այն իսկ վասն ձերոյ փրկութեան զի ո՛չ ուրուք ի ձէնջ մազ մի ի գլխոյ կորիցէ: 35 Եւ իբրեւ ասաց զայս, առեալ հաց՝ գոհացաւ զԱստուծոյ առաջի ամենեցուն երկել եւ սկսաւ ուտել: 36* Եւ քաջալերեցա՛ն ամենեքին եւ նոքա՛ առին կերակուր: 37 Եւ էաք ամենայն հոգիք ի նաւին՝ երկերի՛ր իւրանասուն եւ վեց 38 Իբրեւ յագեցան կերակրովն թեթեւացուցի՛ն զնաւն՝ թափեալ զցորեանն ի ծով 39 Եւ իբրեւ ա՛յգ եղեւ՝ զերկիրն ո՛չ ճանաչէին բայց զգոգ մի նշմարէին՝ թէ ա՛ փն ծովուն իցէ յոր խորհէին թէ հնար ինչ իցէ՛ զերծանել զնաւն 40 Եւ զխարիսխն հաստատեալ ընկեցի՛ն ի ծովն թուլացուցին զխառնելիս թեւոցն եւ ի բա՛ց առին զառագաստն եւ ետուն հողմոյն յա՛ փն կոյս ծովուն 41 Անկեալ ի տեղի մի երկծո՛վ՝ թիւրեցին զնաւն. եւ առաջին կողմն նաւին խրեալ անշա՛րժ մնայր եւ յետին կողմն քակէ՛ր ի բռնութենէն 42 Եւ զաւրականացն խորհուրդ արարեալ՝ զի զկապեալսն սպանցեն եւ զի մի՛ ո՛ք լուղիցի եւ փախիցէ 43 Եւ հարիւրապետն քանզի կամեցաւ ապրեցուցանել զՊաւղոս արգէ՛լ զնոսա ի խորհրդոյն հրամայեաց զի որ կարաւոն իցէ լուղել՝ անկանիցին նախ եւ ի ցամա՛քն ելանիցեն 44 Եւ զայսն զորս ի տախտա՛կս եւ զորս յա՛յլ ինչ ի կահէ անտի. եւ ա՛յսպէս եղեւ ամենեցուն փրծանել յերկիր եւ ապրեալք:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՂՈՒԿԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԻ
Գլուխ ԻԸ

1 Յայնժամ զիտացաք եթէ Մելիտինէ՛ր էր անուն կղզոյն: Բայց բարբարոսքն շնորհեցին ո՛չ սակաւ մարդասիրութիւն մեզ 2 Քանզի լուցին խարոյկ՝ եւ ընկալան զամենեսեան զմեզ վասն անձրեւին որ ստիպեր՝ եւ վասն ցրտոյն: 3 Եւ ի ժողովել Պաւղոսի խո՛րս ինչ բազում՝ եւ դնել ի վերայ խարուկինիժ մի ի ջերմութենէն ելեալ կալա՛ւ զձեռանէն նորա: 4 Եւ իբրեւ տեսին բարբարոսքն կախեալ զգագանն զձեռանէ՛ն նորա ասէին ցմիմեանս. Ուրեմն սպանա՛ւղ է այրս այս որ թէպէտ ապրեցաւ ի ծովէն իրաւունքն ոչ ետուն կեալ 5 Եւ նորա թաւթափեալ զգագանն ի հուրն, եղեւ նմա չար եւ ո՛չ ինչ 6* Եւ նոքա ակն ունէին նմա այտնուոյ, կամ անկանելոյ՝ եւ յանկարծակի՛ մեռանելոյ Իբրեւ շա՛տ ակն կալեալ եւ տեսանէին թէ ո՛չինչ վնաս եղեւ նմա դարձեալ դարձուցին զբանսն՝ եւ ասէին թէ աստուած՝ ումն է 7 Եւ շուրջ զտեղեաւն զայնուիկի էին գեաւոք զլիաւորի կղզոյն որում անուն էր Պոպլիոս որ առ զմեզ յերաշխի գերիս աւուրս՝ եւ սիրով ընկալաւ 8 Եւ եղեւ հաւրն Պոպլեայ ի ջե՛րմ եւ յախտ թանչից հիւանդանա՛լ դնել Առ որ մտեալ Պաւղոս՝ եւ կացեալ յաղաթս եդ ծունր՝ եւ բժշկեաց զնա 9 Իբրեւ այս եղեւ, այլ հիւանդք որ էին ի կղզոջն՝ գային եւ բժշկէին 10 Որք եւ բազում պատուով պատուեցին զմեզ Եւ իբրեւ գնացաք ետուն որ ինչ պէտք էին
ԼԹ Է/Է 11 Եւ յետ երից ամսոց ելաք ի նաւ մի աղեքսանդրացի՝ որ ձմերեալ էր ի կղզոջն նշանաւորա՛ւ ղիտակորացոց 12 Եւ իջեալ ի Միւրակուսաս, եղեաք աւուրս երկուս 13 Ուստի գնացեալ հասա՛ք ի Հռեգիովն Եւ յետ աւուր միոյ ի շնչել հարաւոյն երկարեալ յք եկաք ի Պատիոլուս 14 Ուր եւ գտաք եղբարս, աղաչեցեալք

ի նոցանէ լինել աւուրս եւթն Եւ ապա ելաք ի Հռովմ: 15 Եւ անտի լուեալ եղբարց զմէնջ ելին ընդ առաջ մեր մինչեւ յորդոստայն ապփեայ եւ երիցն կրպակաց գորս տեսեալ Պաւղոսի գոհացաւ զԱստուծոյ եւ քաջալերեցաւ: 16* Եւ իբրեւ մտաք ի Հռովմ հրամայեցաւ Պաւղոսի լինել առանձինն հանդերձ զինուորան պահպանաւ իւրով:

Խ 17 Եւ եղև յետ երից աւուրց կոչել նմա զհրէից գլխաւորս Եւ իբրեւ եկին, ասէ ցնոսա. Ես՝ ա՛րք եղբարք՝ ո՛չինչ հակառակ գործեալ ժողովրդեան՝ կամ կրանիցն հայրենեաց կապեալ յԵրուսաղեմէ՝ մատնեցայ ի ձեռս հռովմայեցոց 18 Որք իբրեւ դատեցանն զիս, կամեցան արձակել վասն եւ ո՛չ մի ինչ վնաս մահու գտանելոյ յիս: 19 Ի հակառակել հրէիցն, հարկ եղև բողոքել ի կայսր ի՛բր ո՛չ եթէ զագգէն իմմէ ունէի ինչ չարախաւսեչ 20 Վասն այսր պատճառանաց աղաչեցի զձեզ՝ տեսանել եւ խաւսել քանզի վասն յուսոյն Իսրայելի կա՛մ ի շղթայս յայտոսիկ: 21 Եւ նոքա ասեն ցնա. Մեք ո՛չ թուղթս ինչ վասն քո ընկալաք ի Հրէից եւ ո՛չ եկեալ որ յեղբարց պատմեաց՝ կամ խաւսեցաւ ինչ վասն քո չարութիւն: 22 Բայց աղաչեմք ի քե՛ն լսել թէ զի՛նչ խորհիցիս. զի վասն հերձուածոյդ այդորիկ յա՛յտ իսկ է մեզ զի ամենայն ուրեք հակառակութիւն կրէ 23 Ժա՛մ եղեալ նմա աւր մի, եկին ի վանսն առ նա բազումք որոց պատմէր վկայութեամբ զարքայութիւն Աստուծոյ եւ հաւանեցուցանէր զնոսա վասն Յիսուսի՝ յարիւնացն Մովսիսի եւ ի մարգարէից յայգուէ մինչեւ ցերեկոք 24 Եւ ոմանք հաւանէին բանիցն, եւ կէսք չհաւատային 25 Եւ անմիաբանք լիեալ միմեանց՝ արձակելին Յասելն Պաւղոսի բան մի. թէ բարո՛ք խաւսեցաւ Հոգին Մուրբ ի ձեռն Եսայեայ մարգարի առ հարսն մեր, 2 եւ ասէ. Ե՛րթ առ ժողովուրդն եւ ասասցես. լսելով լուիջի՛ք՝ եւ մի՛ իմասջիք տեսանելով տեսջի՛ք՝ եւ մի՛ տեսջիք 27 Ձի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանն այնորիկ եւ ակընջաւք իւրեանց ծա՛նր լուան եւ զաչս իւրեանց կափուցին, զի մի՛ երբէք տեսցեն աչաւք եւ ակընջաւք լուիցեն, եւ սրտիւքն իմասցին, եւ դարձցին եւ բժշկեցից զնոսա: 28 Եւ արդ՝ յայտոսի՛ լիցի ձեզ զի հեթանոսաց առաքեցաւ փրկութիւնս Աստուծոյ՝ նոքին եւ լուիցեն 30 Եւ եղև զերկեա՛մ մի բովանդակ իւրով վարձու 31 եւ ընդունէր զամենեսեան որ մտանէին առ նա 32 Քարոզէր զարքայութիւնն Աստուծոյ եւ ուսուցանէր վասն Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի անխափա՛ն՝ ամենայն համարձակութեամբ:

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Տունք ~ սղ ~ ժգ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ա/Բ 1 Պա՛ւղոս ծառայ Քրիստոսի Յիսուսի, կոչեցեալ առաքեա՛լ, որոշեա՛լ յաւետարանն Աստուծոյ 2 որ յառաջ խոստացաւ ի ձեռն մարգարէի՛ց իւրոց գրո՛վք սրբովք 3 վասն որդւոյ իւրոյ, եղելոյ ի զաւակէ Դաւթի՛ ըստ մարմնոյ: 4 Սահմանելոյ որդւոյն Աստուծոյ զարութեամբ ըստ հոգւոյն սրբութեան ի յարութենէ՛ մեռելոց Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ 5 որով ընկալաք շնո՛րհս եւ առաքելութիւն ի հնազանդութիւն հաւատոց, յամենայն հեթանոսս վասն անուան նորա 6 Յորս եւ դո՛ւք էք կոչեցեալ Յիսուսի Քրիստոսի 7 Ամենեցուն որոց էք ի Հռովմ՛ սիրելեաց Աստուծոյ՝ կոչեցելո՛ց սրբոց Շնո՛րհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ հաւրէ մերմէ՛ եւ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ: 8 Նախ՛ գոհանա՛մ զԱստուծոյ իմոյ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի. վասն ձե՛ր ամենեցուն զի հաւա՛տք ձեր պատմեա՛լ են ընդ ամենայն աշխարհ 9 Վկա՛յ է ինձ Աստուած, զոր պաշտեմն հոգւո՛վ իմով յաւետարափ որդւոյ նորա, թէ ո՛րպէս զյիշատակս ձեր առնեմ 10 յամենայն ժամ յաղալթս իմ աղաչելով զի թէ՛ րեւս երբէք յաջողեացի՛ ինձ կամալքն Աստուծոյ զա՛լ առ ձեզ 11 Քանզի անձկացեալ եմ տեսանել զձեզ զի փոխեցի՛ց ի ձեզ շնորհս ինչ հոգեւորս՝ առ ի հաստատել զձեզ 12 Ա՛յսինքն է մխիթարակի՛ց լինել ձեզ վասն ընդ միմեանց՝ իմոյ՛ եւ ձերոյ հաւատոց 13 Ո՛չ կամիմ եթէ տգէտք իցեք ե դբարք. զի բազում անգամ յաւժարեցի զա՛լ առ ձեզ եւ արգելա՛յ մինչեւ ցայժմ զի եւ ի ձե՛զ գտից պտուղ ինչ՝ որպէս եւ յա՛յլ հեթանոսս 14 Քանզի յունաց եւ բարբարոսաց իմաստնո՛ց եւ անմտից պարտապան եմ. 15 այնպէս որչափ իմովսա՛նն յաւժարութեամբ եւ ձե՛զ որ ի Հռովմ էք աւետարանել 16 Ձի ո՛չ եթէ ամալթ ինչ համարիմ զաւետարանն քանզի զարութիւն Աստուծոյ է ի փրկութիւն ամենայն հաւատացելոց. նախ հրէի՛ եւ ապա՛ հեթանոսի 17 Ձի արդարութիւն Աստուծոյ նովա՛ւ յայտնի հաւատոց ի հաւատս: Որպէս եւ գրեալ է, թէ արդարն ի հաւատո՛ց կեցցէ:

Ա/Գ 18 Քանզի յայտնելո՛ց է փրկութիւն Աստուծոյ յերկնից ի վերայ ամենայն ամպաշտութեա՛ն եւ անիրաւութեան մարդկան որք զճշմարտութիւնն անիրաւութեամբ ունին 19 վասն զի զհտութիւնն Աստուծոյ յայտնի՛ է ի նոսա. քանզի Աստուած իսկ յայտնեաց նոցա 20 Ձի աներեւոյթք նորա իսկզբանէ աշխարհի՛ արարածո վքս իմացեալ տեսանին ա՛յսինքն է՝ մշտնջենաւորութիւն եւ զարութիւն եւ աստուածութիւն նորա. զի ո՛չ գտանիցեն ամենեւին տալ պատասխանի 21 Ձի ծանեան զԱստուած, եւ ո՛չ իբրեւ զաստուած փառաւորեցին՝ կամ գոհացան այլ նանրացա՛ն ի խորհուրդս իւրեանց եւ խաւարեցան անմտութեամբ սիրտք նոցա. 22 զանձինս առ իմաստունս ունէին՝ յիմարեցան 23 Եւ փոխեցին զփառս անեղծին Աստուծոյ՝ ի նմանութիւն պատկերի եղծանելի՛ մարդոյ եւ թոչնոց, եւ չորքոտանեաց եւ սողնոց: 24 Վասն որոյ մատնեաց զնոսա Աստուած ի ցանկութիւն սրտից նոցա ի պղծութիւն անարգել զմարմինս իւրեանց յանձինս իւրեանց 25 Որք փոխանակեցին զճշմարտութիւնն Աստուծոյ ընդ ստութեան հնազանդեցան՝ եւ պաշտեցին զարարածս, եւ ո՛չ զարարիչն. որ է արհնեալ յալիտեանս ամէն: 26 Վասն այնորիկ մատնեաց զնոսա Աստուած ի կարի՛ս անարգութեան զի է՛ գք նոցա փոխանակեցին զպետս բնականս ի պետս անբնականս 27 Նո՛յնպէս եւ արուա՛ցն թողեալ զբնական պետս ի գութեանն բորբոքեցան ցանկութեամբք իւրեանց ի միմեանս: Արուք ընդ արուս զխայտառակութիւն գործէին եւ զդարձ փոխարինին որ պարտ էր մոլորութեանն նոցա՛ յանձինս իւրեանց ընդունէին 28 Եւ որպէս զի ո՛չ ընտրեցին զԱստուած ունել ի զիտութեան, մատնեա՛ց զնոսա Աստուած ի միտս անարգութեան՝ գործել զանարժա՛նս 29 զլցեալսն ամենայն անիրաւութեամբ, պոռնկութեամբ, անզգամութեամբ, ազաւորութեամբ, չարութեամբ, լի՛ նախանձու, սպանութեամբ, հեռի՛ւ, նենգութեամբ, չարաբարութեամբ, շոգմո գք 30 չարախաւսք, աստուածատեա՛ցք, թշնամանաւոք, ամբարտաւա՛նք, ամբարհաւա՛ճք, գտի՛չք չարեաց զծնաւոս անարգո՛ւք 31 անմի տք, ուխտադրո՛ւք, անագորոյ՛նք, աննուէ՛րք, անողո՛րք: 32 Ոյք հասեալ էին յԱստուծոյ իրաւանցն վերայ եթէ ոյք զայսպիսիսն գործեն արժանի՛ են մահու եւ ո՛չ միայն որ զա՛յն առնեն այլ եւ որ կամակի՛ցն լինին գործելեացն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՈՌՎՄԱՅԵՑԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Վասն որոյ առանց պատասխանի՝ տալոց եւ ո՛վ մարդ՝ որ դատի՛ սոջ Զի որո՛վ դատիս զընկերն, զա՛նձն քո դատապարտես: Զի դու զնո՛յն գործես՝ որով դատի՛ սն Ա/Դ 2 Քանզի գիտեմք՝ եթէ Աստուծո՛յ դատաստանն ճշմարտութեան մբ է, ի վերայ այնոցիկ որ զայնպիսի՛ սն գործեն 3 Իսկ արդ՝ խորհիցի՛ս զայս ո՛վ մարդ, որ դատիս զայնտիկ որ զայնպիսի՛ սն գործեն՝ եւ դու զնո՛յն գործես եթէ դու ապրելո՛ց իցես ի դատաստանա՛ցն Աստուծոյ: 4 Եթէ զմեծութեամբ քաղցրութեան նորա եւ զներելո՛վն եւ զերկայնմտութեամբն արհամարհիցես չգիտիցես ո՛ր թաղցրութիւնն Աստուծոյ զքեզ յապիշարութի՛ւն անձ: 5 Այլ ըստ իստութեան քում եւ ըստ անզե՛ղջ սրտի՛ զանձե՛ս անձին քում բարկութիւն՝ յաւուր բարկութեան եւ յայտնութեան արդա՛ր դատաւորութեանն Աստուծոյ 6 որ հատուցանէ իւրաքանչիւր ըստ գործս իւրեանց 7 Որ համբերութեամբ են ի գործս բարութեան՝ եւ զփառս եւ զպատիւ եւ զանեղծութիւն՝ խնդրեն զկեանսն յափտենից 8 Իսկ որ ի հակառակութենէ անտի են, եւ ապստամբք ի ճշմարտութենէն եւ զհե՛տ երթեալ զանիրաւութեան, բարկութիւն եւ սրտմտութիւն 9 Նեղութիւն եւ անձկութիւն ի վերայ ամենայն մարդոյ որ գործէ զչար նախ՝ հրէին, եւ ապա՛ հեթանոսի: 10 Փա՛ռք եւ պատիւ եւ խաղաղութիւն ամենայնի որ գործէ՛ զբարի նախ՝ հրէին, եւ ապա՛ հեթանոսի:

Բ Ա/Ե 11 Զի ո՛չ է ակնառութիւն առաջի Աստուծոյ 12 Որք միանգամ արտաքո՛յ արիւնացն մեղան արտաքո՛յ արիւնացն եւ կորնչին եւ որք ընդ արիւնա՛ւքն մեղան արիւնա՛ւքն դատեցին: 13 Զի ո՛չ եթէ որ լսելիք արիւնա՛ցն են՝ արդարացեալ են առաջի Աստուծոյ այլ առնելի՛ք արիւնացն արդարացի 14 Այլ յորժամ հեթանոսք որ զարէնսն ո՛չ ունին բնութեամբ զարիւնա՛ցն գործիցեն՝ Նոքա որ զարէնսն ո՛չ ունին անձա՛նց իւրեանց իսկ են արէնք 15 որք ցուցանեն զգո՛րծս արիւնացն գրեալ ի սիրտս իւրեանց վկայութեամբ մտա՛ց իւրեանց, եւ յանդիմանե՛լ զմիմեանս ի խորհրդո՛ց իւրեանց կամ թէ պատասխանի՛ իսկ տալ 16 յաւուրն յորում դատիցի Աստուած զգաղտնի՛ս մարդկան ըստ աւետարանիս իմում ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի 17 Ապա թէ դու հրեա՛յ անուանեալ ես, եւ յեցեալ ես յարէնսն, եւ պարծի՛ս յԱստուած, 18 եւ գիտես զկամս նորա, եւ ընտրե՛ս զլա՛ւն եւ իւրատեալ ես յարիւնացն 19 Վստա՛հ ես յանձն քո առաջնո՛րդ լինել կուրաց լո՛յս իսաւարելոց, 20 իւրատի՛չ անզգամաց, վարդապե՛տ տղայոց, ունել զկերպարանս գիտութեան եւ ճշմարտութեան յարիւնացն 21 Իսկ արդ՝ որ ուսուցանես զընկերն զանձն քո՛ ո՛չ ուսուցանես որ քորոզես չգողանալ՝ գողանա՛ս 22 որ ասես չնալ՝ շնա՛ս որ զարշի՛ս ի մեհենեաց՝ զսեղանս կողոպտե՛ս 23 որ արիւնա՛ւքն պարծիս, յանցանե՛լ ըստ արէնսն զԱստուած անարգես: 24 Զի անո՛ւն Աստուծոյ վասն ձե՛ր հայիոյի ի մէջ հեթանոսաց որպէս եւ գրեալ է Ա/Զ 25 Թլփատութիւն աւզնէ՛ եթէ զարէնսն պահիցես ապա թէ յանցաւոր արիւնա՛ցն իցես թլփատութիւն քո անթլփատութի՛ւն եղեւ 26 Իսկ եթէ անթլփատութիւնն զիրաւո՛ւնս արիւնացն պահիցես ոչ ապաքէն անթլփատութիւն նորա ի թլփատութի՛ւն համարեցի 27 եւ դատիցի որ ի բնէ՛ անթլփատութիւնն է զարէնսն կատարելով զքե՛զ որ գրովն եւ թլփատութեամբն յանցաւոր արիւնա՛ցն իցես: 28 Զի ո՛չ եթէ որ յայտնի հրեա՛յն է, եւ ո՛չ որ յայտնի մարմնո՛վ թլփատութիւնն 29 այլ որ ի ծածուկ հրեա՛յն է, եւ թլփատութիւն սրտի՛. հոգւով՝ եւ ո՛չ գրով որոյ գովութիւնն, ո՛չ ի մարդկանէ է այլ յԱստուծոյ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՈՌՎՄԱՅԵՑԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Գ 1 Իսկ արդ՝ զի՞նչ աւելի է հրէին կամ զի՞նչ աւգուտ ի թլփատութենէ՛ անտի 2 Բազո՛ւմ ինչ ամենայն իրարք նախ՝ ա՛յն իսկ, զի հաւատարի՛մ եղեն պատգա՛մքն Աստուծոյ 3 Իսկ արդ՝ եթէ չէ՛ր հաւատացեալ ոմանց մի թէ՛ անհաւատութիւն նոցա զԱստուծոյ հաւա՛տսն իսպախե՛ր քա՛ւ լիցի: 4 Արդ՝ եղիցի Աստուած ճշմարիտ, եւ ամենայն մարդ սո՛ւտ որպէս եւ գրեալ որպէս արդա՛ր եղիցեսի բանս քո, եւ յաղթիցես ի դատե՛լ քեզ: 5 Իսկ արդ՝ եթէ ապիրատութիւնն մեր զԱստուծոյ արդարութիւնն յանդիմա՛ն կացուցանէ՛զի՞նչ ասեմք, միթէ՛ անիրա՛ւ ինչ է Աստուած՝ որ անձ զբարկութիւնն 6 ըստ մարդկութեան ասեմ քա՛ւ լիցի: Ապա թէ ոչ զիս՛րդ դատի Աստուած զաշխարհ 7 Զի եթէ ճշմարտութիւնն Աստուծոյ յիմում ստութեանն առաւելա՛ւ ի փա՛ռս նորա, զի՞ ես եւ իբրեւ զմեղաւոր դատիմ 8 Եւ կամ թէ՛ որպէս հայիոյի մքն եւ որպէս ասե՛ն ոմանք զմենջ ասել, թէ արացուք զչա՛ր՝ զի եկեցե՛ք բարի որոց դատաստանքն յիրաւի են

Դ 9 Եւ արդ՝ ի՛ւ իւիք առաւել իցենք, ապաքեն եւ ո՛չ իւիք քանզի յառաջագո՛յն իսկ մեղադի՛ր եղեաք հրէից եւ հեթանոսաց, ամենեցուն ընդ մեղաք լինելոյ 10 Որպէս եւ գրեալ թէ ո՛չ գոյ արդար՝ եւ ո՛չ մի 11 եւ ո՛չ գոյ՝ որ իմանայ, եւ ո՛չոք է որ խնորէ՛, զԱստուած 12 Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին եւ անպիտանացան: Ո՛չոք է որ առնէ զքաղցրութիւն, ո՛չոք է մինչեւ ի մի 13 Գերեզման բա՛ց է կոկորդ նոցա լեզուաք իւրեանց նենգաւո ըք եղեն: Թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց նոցա 14 որոց բերա՛նք անիծի՛ւք եւ դառնութեամբ լի՛ են 15 Երա գ են ո՛տք նոցա հեղուլ զարիւն 16 Բեկումն եւ թշուառութիւն ի ճանապարհս նոցա 17 եւ զճանապարհն խաղաղութեան ո՛չ ծանեան 18 Ո՛չ է երկեղ Աստուծոյ առաջի աչաց նոցա Բ/Դ 19 Բայց գիտէ մք՝ որ ինչ միանգամ արե՛նքն ասեն, ա՛յնցիկ որ ընդ արիւնաւքն են՝ ասեն զի ամենայն բերան խցցի, եւ դատապա՛րս լիցի ա մենայն աշխարհ Աստուծոյ 20 Զի ի գործոց արիւնաց ո՛չ արդարացի ամենայն մարմին առաջի նորա քանզի արիւնա՛ւքն է գիտութիւն մեղաց 21 Բայց արդ՝ առանց արիւնացն իսկ արդարութիւնն Աստուծոյ յայտնեալ է, վկայեալ յարիւնաց անտի՛ եւ ի մարգարէից 20 Քանզի արդարութիւնն Աստուծոյ ի հաւատո՛ց անտի Յիսուսի Քրիստոսի, յամենայն հաւատացեալս, եւ ո՛չինչ է խտիր: 23 Քանզի ամենեքին մեղան եւ նուազեալ են ի փառացն Աստուծոյ 24 Եւ արդարանա՛ն ձրի նորին շնորհաւք ի ձեռն փրկութեանն որ ի Քրիստոս Յիսուս: 25 Զոր յառա՛ջն եղ Աստուած քաւութիւն ի ձեռն հաւատոցն արեամբ նորա, ի հանդէս արդարութեան նորա, վասն թողութեան յառաջագոյն մեղացն գործելոց 26 ի ներելն Աստուծոյ: Ի հանդէս արդարութեանն նորա ի ժամանակի յայսմիկ զի եղիցի նա՛ արդար, եւ արդարացուցէ՛ զայն որ ի հաւատո՛ցն Յիսուսի: 27 Իսկ արդ՝ ո՛ր են պարծանքն՝ արգելա՛ւք Յորո՛ց արիւնաց Ի գործո՛ց անտի: Ո՛չ, այլ ի հաւատո՛ցն արիւնաց 28 Քանզի համարիմք հաւատո՛վք արդարանալ մարդոյ՝ առանց գործոց արիւնաց 29 Եթէ հրէից միայն իցէ Աստուած՝ եւ հեթանոսաց ո՛չ այո՛՛ եւ հեթանոսաց 30 Զի եթէ մի է Աստուած, որ արդարացուցանէ՛ զթլփատութիւն ի հաւատոց ապա եւ զանթլփատութիւնն նովին հաւատովք 31 Արդ՝ զարեւնսն ինչ խափանէ մք հաւատովքս քա՛ւ լիցի: Այլ զարեւնսն հաստատէ մք

ՂԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄՍՅԵՑԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Բ/Զ 1 Իսկ արդ՝ զի՞նչ ասիցենք զգտանելն Աբրահամու նահապետին մերք ըստ մարմնոյ: 2 Զի եթէ Աբրահամու գործո՛վք էր արդարացեալ ունէլ ունէլ ը պարծանս, այլ ո՛չ առ Աստուած 3 Իսկ զի՞նչ ասիցէ զիր Հաւատաց Աբրահամ յԱստուած եւ համարեցա՛ւ նմա յարդարութիւն 4 Բայց այնմ որ գործիցէն ո՛չ համարին վարձքն ըստ շնորհաց այլ ըստ պարտեաց 5 Իսկ այնմ որ ո՛չն գործիցէ, բայց հաւատայցէ յայն որ արդարացուցանէ զամպարիշտս, համարին հաւատք նորա յարդարութիւն 6 Որպէս եւ Դաւիթ ասէ զերանութիւն մարդոյ որում Աստուած համարի արդարութիւն առանց գործոց 7 Երանի՛ որոց թողան անարեւութիւնք, եւ որոց ծածկեցան մերք իւրեանց: 8 Երանեալ է այր՝ որում ո՛չ համարեցի Տէր զմեղս նորա: 9 Արդ՝ երանութիւնս այս ի վերայ թլփատութեանն է թէ ի վերայ անթլփատութեան քանզի ասէ մք եթէ համարեցան Աբրահամու հաւատքն յարդարութիւն 10 Արդ՝ զիարդ համարեցան մինչդեռ ի թլփատութեանն էր՝ եթէ յանթլփատութեանն: Ո՛չ ի թլփատութեանն, այլ յանթլփատութեանն: 11 Եւ նշանակ առ զթլփատութիւնն, կնի՛ք արդարութեան հաւատոց որ յանթլփատութենէ անտի: Զի եղիցի նա հայր ամենայն հաւատացելոց որ յանթլփատութենէ անտի իցեն առ ի համարելոյ՝ եւ նոցա՛ յարդարութիւն 12 եւ հայր թլփատութեան, որոց ո՛չ ի թլփատութենէ անտի եւեթ այլեւ որոց երթայցեն ընդ հետս անթլփատութեան հաւատոց հաւր մերոյ Աբրահամու Դ/Գ 13 Զի ո՛չ եթէ արիւնաւքն են անտիքն Աբրահամու՝ եւ զաւակի նորա՛ ժառանգ լինել աշխարհի այլ ի հաւատոցն արդարութենէ: 14 Զի եթէ որք յարիւնացն են, ժառանգք իցեն ապա ընդունա՛յն են հաւատքն՝ եւ դատարկ անտիքն 15 Քանզի արեւնքն զբարկութիւն գործեն Բայց ուր ո՛չ են արեւնքն եւ ո՛չ յանցանք ինչ 16 Վասն այսորիկ ի հաւատո՛ց անտի զի ըստ շնորհացն իցէ առ ի լինելոյ հաստատուն անտեացն ամենայն զաւակին: Ո՛չ այնմ միայն՝ որ յարիւնաց անտի, այլ եւ այնմ որ ի հաւատո՛ցն Աբրահամու Որ է հայր մեր ամենեցուն 17 Որպէս եւ գրեալ է՝ եթէ հայր ազգաց բազմաց արարից զբեզ առաջի Աստուծոյ: Որում հաւատացն՝ եթէ կենդանի՛ առնէ զմեռեալս եւ կոչէ զզգոյն իբրեւ զգոյ՛ 18 Որ յանոյ յսն յուսով հաւատաց լինել նմա հայր ազգաց բազմաց որպէս եւ ասացաւ նա՛, թէ ա՛յնպէս եղիցի զաւակ քո 19 Եւ նա՛ ո՛չ երկմտեաց ի հաւատոցն թեպէտ եւ հայեցաւ ի մարմին իւր այնուհետեւ իբրեւ ի մեռեալ քանզի զհարիւրամենի՛ւք ուրեմն էր եւ ի մեռելութիւն արգանդին Սառայի: 20 Բայց անտեացն Աստուծոյ՝ ո՛չ երկմտեաց անհաւատութեամբ այլ զարացաւ՝ հաւատովքս ետ փառս

Աստուծոյ՝ 21 եւ հաստատեցաւ ի մի՛տս իւր թէ որ խոստացան՝ կարա՛ւղ է առնել 22 Վասն որոյ համարեցա՛ւ նմա յարդարութիւն: 23 Այլ զի գրեցան, ո՛չ եթէ վասն նորա միայն՝ թէհամարեցաւ նմա. 24 այլ եւ վասն մերո՛ց համարելոց որք հաւատամք յայն որ յարո յցն զՅիսուս զՏէր մեր ի մեռելոց 25 որ մատնեցաւ վասն յանցանա՛ց մերոց. եւ յարեաւ՝ վասն զմե՛զ արդարացուցանելոյ Վջ

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

1 Այսուհետեւ արդարացեալք ի հաւատոց անտի, խաղաղութի՛ւն կայցուք առ Աստուած ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. 2 որով եւ զընծայութիւնն ընկալա՛ք հաւատովք ի շնո՛րհս յայտոսիկ յորում կամք եւ պարծի՛ մք յուսով փառացն Աստուծոյ 3 Եւ ո՛չ այսչափ միայն, այլ եւ պարծի՛ մք եւս ի նեղութիւնսմեր: Քանզի զհտեմք, եթէ նեղութիւնք զհամբերութի՛ւն զործեն 4 Համբերութիւն՝ զհանդէ՛ս հանդէ՛ս՝ զյո յս. 5 յոյս՝ ո՛չ երբէք ամաչեցուցանէ, զի սէ՛րն Աստուծոյ սփռեալ է ի սիրտս մեր ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ՝ որ սուա՛ւ մեզ 6 Ձի մինչդեռ տկա՛րքն էաք Քրիստոս վասն մեր ի ժամանակի ի վերայ ամպարշտա՛ց մեռաւ: 7 Ձի վասն արդարոյ հազի՛ւ որ թէ մեռանիցի, այլ վասն բարոյ թերե՛ւս համարձակիցի՝ որ մեռանէ՛ 8 Յայտնեա՛ց Աստուած զսէ՛րն իւր ի մեզ. զի մինչդեռ մեղաւո՛րքն էաք 9 Քրիստոս վասն մե՛ր մեռաւ. որչափ է՛ւս առաւել յարդարանալս մերում ա՛յժմիկ արեա՛մքն նորա, ապրեցո՛ւք նովա՛ւ ի բարկութենէ՛ անտի 10 Ձի եթէ մինչ թշնամի քն էաք հաշտեցա՛ք ընդ Աստուծոյ մահուա՛մ որդւոյ՛ նորա որչափ է՛ւս առաւել ի հաշտե՛լս մերում ապրեցուք կենալքն նորա: 11 Եւ ո՛չ այսչափ միայն, այլ եւ պարծի՛ մք եւս յԱստուած ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. որով եւ զհաշտութիւնն իսկ ընկալա՛ք

Ձ Գ/Ձ 12 Ձի որպէս ի միոջէ՛ մարդոյ մե՛ղք յաշխարհ մտին եւ ի մեղա՛ց անտի մահ, եւ այնպէս յամենայն մարդի՛կ տարածեցաւ մահ, որով ամենեքի՛ն մեղան 13 Քանզի մինչեւ յարե՛նսն մեղք էի՛ն յաշխարհի բայց մեղք ո՛չ համարին ուր արե՛նք ո՛չ իցեն 14 Այլ թագաւորեա՛ց մահ յԱդամայ մինչեւ ի Մովսէս եւ ի վերայ շանցուցելոցն, ըստ նմանութեան յանցուածոցն Ադամայ որ է արինակ հանդերձելոցն 15 Այլ ո՛չ որպէս յանցանքն, նոյնպէս եւ շնորհքն: Ձի եթէ միոյն յանցանալք բազո՛ւմք մեռան որչափ եւս առաւել շնո՛րհքն Աստուծոյ եւ պարգէք շնորհալք միոյն մարդոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի բազումս առաւելաւ: 16 Եւ ո՛չ որպէս ի միոջէ՛ յանցուցելոյն պարգէքս զի դատաստանն ի միոջէ՛ յանցուածոց անտի ի դատապարտութիւն այլ շնորհքն՝ ի բազմաց յանցուածոցն յարդարութիւն 17 Ձի եթէ միոյն յանցանաց մահ թագաւորեաց միովն ո՛րչափ եւս առաւել՝ որք զառաւելութիւն շնորհաց եւ զպարգէաց արդարութեանն առնուցուն կենալք թագաւորեցէ՛ն ի ձեռն միոյն Յիսուսի Քրիստոսի 18 Ապա ուրեմն որպէս միոյն յանցանալք յամենայն մարդիկ դատապարտութիւն, նոյնպէս եւ միոյն արդարութեամբն յամենայն մարդիկ արդարութի՛ւն կենաց 19 Ձի որպէս անհնազանդութեամբ միոյն մարդոյ մեղաւորք բազումք եղեն նոյնպէս եւ հնազանդութեամբ միոյն՝ արդա՛րք բազումք եղիցին 20 Բայց արե՛նք ի ներքս անկան զի յանցանքն բազմացի՛ն զի ուր առաւել եղեն մե՛ղքն, առաւել է՛ւս յաւելան շնորհքն 21 Ձի որպէս թագաւորեաց մեղքն ի մահո՛ւ անդ նոյնպէս եւ շնո՛րհքն թագաւորեցեն արդարութեամբ ի կեա՛նսն յաւիտենից ի ձե՛ռն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյՎջ

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Զ.

Է 1 Իսկ արդ՝ զի՛նչ ասիցեմք, յաճախեցո՛ւք ի մեղսն՝ զի շնորհքն բազմացի՛ն 2 Քա՛ւ լիցի: Որք մեռա՛ք մեղացն, զիա՛րդ տակաւին ի նմին կեցցեմք 3 Եթէ ո՛չ զիտեք զի ո՛ր միանգամ մկրտեցաք ի Քրիստոս Յիսուս ի մահ անդր նորա մկրտեցաք 4 Թաղեցա՛ք ընդ նմին մկրտութեամբն ի մահ Ձի որպէս յարեա՛ւ Քրիստոս ի մեռելոց փառալքն հաւր նոյնպէս եւ մեք ի նորոգումն կենաց շրջեցուք 5 Ձի եթէ տնկակի՛ց եղեաք նմանութեան մահո՛ւ նորա այլ եւ յարութեան նորա լինիցիմք 6 Չայս գիտասցի՛ք զի հին մարդն մեր իսաչակի՛ց եղեւ նորա, զի իսափանեցի մարմին մեղացն մի՛ եւս ծառայել մեզ մեղացն 7 Ձի որ մեռանին՝ արդարացեալ է ի մեղաց անտի: 8 Իսկ եթէ մեռա՛ք ընդ Քրիստոսի հաւատամք թէ եւ կեցցո՛ւք ընդ նմա 9 Գիտեմք եթէ Քրիստոս յարուցեալ է ի մեռելոց այսուհետեւ ո՛չ մեռանի, եւ մահ նմա ո՛չ եւս տիրէ 10 Ձի որ մեռան, մեղա՛ցն մեռաւ մի՛ անգամ, եւ որ կենդանին է՛ կենդանի՛ է Աստուծոյ 11 Նոյնպէս եւ դուք համարեսցի՛ք զանձինս մեռեալս մեղացն եւ կենդանիս Աստուծոյ ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր

Գ/Կ 12 Մի՛ այսուհետև թագաորեսցեն մեղք ի մահկանացու մարմինս ձերհնազանդե՛լ ցանկութեանց նորա 13 Եւ մի՛ պատրաստէք զանդամս ձեր զէն անիրաւութեան մեղացն այլ պատրաստեցէ՛ք զանձինս ձեր Աստուծոյ, որպէս ի մեռելոց՝ ի կենդանիս եւ զանդամս ձեր՝ զէն արդարութեանն Աստուծոյ 14 Ձի մեղք ձեզ ո՛չ տիրեսցեն քանզի ո՛չ էք ընդ արիւնաւք՝ այլ ընդ շնորհաւ ք
 15 Իսկ արդ՝ զիա յո՞ք մեղիցո՞ւք զի չե՛մք ընդ արիւնաւք՝ այլ ընդ շնորհաւք Քա՛ւ լիցի: 16 Ո՞չ գիտէք՝ եթէ որում պատրաստ էք զանձինս ձեր ծառայս ի հնազանդութիւն ծառայ էք որում հնազանդիքն եթէ մեղաց եւ եթէ ի հնազանդութիւն արդարութեան 17 Այլ շնո՛րհք Աստուծոյ զի էիք ծառայ յք մեղաց հնազանդեցարուք ի սրտե՛ որում աւանդեցայք յառա՛կ վարդապետութեան 18 Արդ՝ ազատեալք ի մեղաց՝ ծառայեցէ՛ք արդարութեանն: 19 Մարդկաւրէ՛ն ասեմ վասն տկարութեան մարմնոյ ձերոյ զի որպէս պատրաստեցէք զանդամս ձեր ծառայս պղծութեան եւ անարեւելութեան յանարեւելութիւն նո՛յնպէս եւ այժմ՝ պատրաստեցէ՛ք զանդամս ձեր ծառայս արդարութեան ի սրբութիւն 20 Ձի մինչ ծառայքն էիք մեղաց ազատացեալք էիք յարդարութենէ: 21 Իսկ արդ՝ զի՛նչ պտուղ ունէիք յայնժամ որովք այժմո՞ղ զամաւթի հարեալ էք զի վախճան նոցա՛ մահ է:
 Ը 22 Բայց արդ՝ ազատացեալք ի մեղացն՝ եւ ծառայեալք Աստուծոյ ունիք զպտուղ ձեր ի սրբութիւն եւ վախճան նորա՛ կեանք յաւիտենից 23 Ձի թոշա՛կն մեղաց՝ մահ այլ շնորհք Աստուծոյ կեանք յաւիտենից ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՈՌՎՄԱՅԵՑԻՄ ԹՈՒՂԹ
 Գլուխ Ե.

Դ/Դ 1 Եթէ ո՛չ գիտէք ե՛ղբարք, զի ընդ զիտո՛ւնս արիւնացն խաւսիմ զի արեւնք տիրեն մարդոյ՝ որչափ ժամանակս կենդանի՛ է 2 Քանզի կին առնակին, ի կենդանի՛ այր իւր կապեալ կայ արիւնաւք իսկ եթէ մեռանիցի այրն, արձակեալ է յարիւնաց առնն 3 Ապա ուրեմն մինչ կենդանի է այրն շո՛ւն կոչի՛՝ եթէ լինիցի ա՛ռն այլում: Եւ եթէ մեռանիցի այրն ազատ է յարիւնացն, չհամարեալ է շուն՝ եթէ լինիցի առն այլում 4 Այսուհետև եւ դո՞ք եղբարք մեռարուք արիւնացն մարմնովն Քրիստոսի լինել այլում, որ ի մեռելոցն յարուցեալ է զի պտղաբե՛րք լիցուք Աստուծոյ 5 Քանզի մինչ էա՛քն մարմնով, կարիք մեղաց որ արիւնաւքն էին, զաւրանային յանդամս մեր, առ ի պտղաբե՛րս առնելոյ զմեզ մահո՛ւ: 6 Բայց ա՛յժմ դատարկացա՛ք յարիւնաց անտի. քանզի մեռա՛ք ա՛յնմիկ որով ըմբռնեալն էաք առ ի ծառայե՛լ մեզ նորոգութեամբ հոգւոյն՝ եւ ո՛չ հնութեամբ գրոյն
 Թ 7 Իսկ արդ՝ զի՛նչ ասեմք արեւնքն մե՛ղք իցեն Քա՛ւ լիցի: Այլ զմեղս ո՛չ գիտէի, եթէ ոչ արիւնաւքն եւ զցանկութիւն ո՛չ ճանաչէի եթէ ոչ արիւնացն էր ասացեալ մի ցանկանայցեա: 8 Պատճառս առին մեղքն պատուիրանան, եւ գործեցին յիս զամենայն ցանկութիւն զի առա՛նց արիւնաց մեղքն մեռեալ էին: 9 Եւ ես առանց արիւնացն երբեմն էի կենդանի՛. այլ իբրեւ եհա՛ս յիս պատուիրանն, մեղքն կենդանացան: 10 Եւ ես մեռա՛յ: Եւ գտա՛ւ ինձ պատուիրանն որ ի կեանսն էր նոյն ի մահ: 11 Ձի մեղացն պատճա՛ռս առեալ պատուիրանան խաբեցին զիս, եւ նովին սպանի՛ւն:
 Ժ Դ/Ձ 12 Այսուհետև արեւնքն սո՛ւրբ են եւ պատուիրանն սո՛ւրբ եւ արդա՛ր եւ բարերա՛ր 13 Իսկ արդ՝ ինձ բարին մահ եղեւ քա՛ւ լիցի. այլ մե՛ղքն զի երեւեսցին մեղքն բարեալն գործել ինձ զմահ զի եղիցին ըստ առաւելութեան մե՛ղքն մեղաւոր ի ձե՛ռն պատուիրանին 14 Գիտեմ զի արեւնքն հոգեւոր են. այլ ես մարմնաւոր եմ ընդ մեղա՛ւք վաճառեալ 15 Ձի գոր գործեմն՝ ո՛չ գիտեմ ո՛չ եթէ գոր կամիմն՝ զայն առնեմ այլ գոր ատեալն զայն գործեմ 16 Ապա եթէ գոր ո՛չն կամիմ՝ զայն առնեմ վկայե՛մ արիւնացն թէ բարւո՛ք են 17 Այլ արդ՝ ո՛չ եթէ ես գործեմ զայն այլ բնակեալ յիս մեղքն 18 Գիտեմ զի ո՛չ բնակեալ է յիս ա՛յսիւնքն է՛՝ ի մարմնի՛ իմում, բարի ինչ զի կա՛մքն առաջի կան ինձ եւ առնել զբարին ո՛չ 19 Ձի ո՛չ եթէ գոր կամիմ զբարին՝ առնեմ, այլ գոր ո՛չն կամիմ զչա՛րն զայն գործեմ 20 Ապա եթէ գոր ոչն կամիմ՝ զայն առնեմ ո՛չ եւս ես առնեմ զայն, այլ բնակեալ յիս մեղքն 21 Եւ արդ՝ գտանեմ զարեւս այնորիկ որ կամիցին առնել յիս զբարին եւ ինձ չա՛րն առաջի կայ: 22 Հաճեալ եմ ընդ արեւնսն Աստուծոյ ըստ ներքին մարդոյն 23 Բայց տեսանեմ ա՛յլ արեւս յանդամս իմ, զինեալ ի հակառա՛կ արիւնաց մտա՛ցիմոց, եւ գերեալ զիս արիւնաւքն մեղաց որ են յանդամս իմ 24 Այլ մի տառապեալ էմ եւս ո՛վ ապրեցուցէ զիս ի մարմնոյ աստի մահու: 25 Այլ շնորհքն Աստուծոյ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ

ԺԱ Ե/Կ Ապա ուրեմն, ե՛ս ինքնին մտա՛ւք իմովք ծառայ՛ յ եմ արիննա՛ցն Աստուծոյ եւ մարմնով արիննա՛ցն մեղաց:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ը.

1 Թէ ա՛յդպէս իցէ, ո՛չինչ դատապարտութիւն է ա՛յնցիկ որ ի Քրիստոս Յիսուս որ ո՛չ գնան ըստ մարմնոյ 2 Ձի արեւնք հոգւոյն կենաց ի Քրիստոս Յիսուս ազատեցի՛ն զիս յարիննաց մեղացն եւ մահա՛ 3 Ձի որ անհնարինն էր արիննացն՝ որով տկարանայրն մարմնով Աստուած գորդի՛ն իւր առաքեաց ի նմանութիւն մարմնոյ մեղաց եւ վասն մեղաց, եւ դատապարտեա՛ց զմեզ ի մարմնի՛ անդ 4 զի արդարութիւն արիննացն կատարեսցի՛ ի մեզ որք ո՛չ ըստ մարմնոյ գնայցենք՝ այլ ըստ հոգւոյն: 5 Ձի որք ըստ մարմնոյն են, զմարմնոյն խորհին, եւ որք ըստ հոգւոյն՝ զհոգւոյն 6 Ձի խորհո՛ւրդ մարմնոյ մա՛հ եւ խորհուրդ հոգւոյն՝ կեա՛նք եւ խաղաղութիւն: 7 Քանզի խորհուրդ մարմնոյ թշնամութիւն է յԱստուած զի արիննացն Աստուծոյ ո՛չ հնազանդի. նա՛ եւ կարէ՛ իսկ ոչ 8 Ձի որ մարմնովն են, Աստուծոյ հաճոյ լինել ո՛չ կարեն 9 Բայց դուք՝ ո՛չ էք մարմնով՝ այլ հոգւով եթէ իցէ հոգին Աստուծոյ ի ձեզ բնակեալ Ապա եթէ որ զհոգի Քրիստոսի ոչ ունի սա՛ չէ՛ նորա: 10 Իսկ եթէ Քրիստոս ի ձե՛զ է, ապա մարմին մեռեալ է վասն մեղաց եւ հոգին կենդանի՛ է վասն արդարութեան: 11 Եթէ հոգի այնորիկ որ յարոյցն զՅիսուս ի մեռելոց՝ բնակեալ է ի ապա եւ որ յարոյցն զՔրիստոս ի մեռելոց՝ կենդանացուցէ՛ զմահկանացու մարմինս ձեր բնակեալ ոգւովն իւրով ի ձեզ՝ 12 Այտուհետեւ ե՛ դրարք՝ պարտապան ենք ո՛չ մարմնով ըստ մարմնոյ կեալ: 13 Ձի եթէ ըստ մարմնոյ կեցէք մեռանելոց՝ էք իսկ եթէ հոգւով զգործս մարմնոյ սպանանիցէք կեցջիք: 14 Ձի որ հոգւովն Աստուծոյ վարին նոքա՛ են որդիք Աստուծոյ 15 Ձի ո՛չ առէք զհոգին ծառայութեան միւսանգամ յերկեւոյ այլ առէք զհոգին որդեգրութեան որով աղաղակենք. Աբբա՛, հա՛յր: 16 Նոյն ինքն հոգի՛ն վկայէ հոգւոյս մերում եթէ ենք որդիք Աստուծոյ: 17 Եւ եթէ որդիք, ապա եւ ժառանգք, ժառանգք Աստուծոյ եւ ժառանգակի՛ցք Քրիստոսի եթէ չարչարանացն կցո՛րդ լինիմք եւ փառացն հաղո՛րդ լինելո՛ց ենք

ԺԲ 18 Ինձ ա՛յսպէս թուի, եթէ ո՛չ են արժանի չարչարանք ժամանակիս հանդերձելո՛ց փառացն՝ որ յայտնելոց են ի մեզ: 19 Ձի ակնկալութիւն արարածոց՝ յայտնութեան որդւոյն Աստուծոյ սպասէ՛ 20 Ձի ընդունայնութեան արարածքն հնազանդեցան, ո՛չ իւրեանց կամա, այլ վասն այնորիկ որ հնազանդեցոյցն յուսով 21 զի եւ ինքեանք իսկ արարածքն ազատեցի՛ն ի ծառայութենէ ապականութեան՝ յազատութիւն փառաց որդւոյն Աստուծոյ: 22 Քանզի գիտենք, եթէ ամենայն արարածք հեծեն եւ երկնէ՛ն մինչեւ ցայժմ 23 Եւ ո՛չ այսչափ միայն. այլ եւ մե՛ք իսկ՝ որ զպտուղ հոգւոյն ունիմք անձամբ յանձինս մեր հեծեմք՝ որդեգրութեանն ակն կալեալ փրկութեան մարմնոյ մերոյ 24 Ձի յուսով ապրեցաք. այլ յոյս տեսանելի՛ չէ՛ յոյս զի գոր տեսանէ որ՝ զի՛ եւս յուսայ: 25 Ապա եթէ գոր ո՛չն տեսանենք յուսամք համբերութեամբ ակն ունիմք 26 Նո՛յնպէս եւ հոգին ի թիկունս հասանէ տկարութեանս մերում զի գոր կամքն յաղաթս, որպէս արժան իցէ՛ ո՛չ գիտենք այլ ինքն հոգին բարեխաւս լինի ի հեծութիւնս անմոռնչս 27 Բայց որ քննէն զսիրտս, գիտէ՛ զինչ խորհուրդ է հոգւոյն զի ըստ Աստուծոյ բարեխաւսէ վասն սրբոց 28 Բայց գիտենք՝ եթէ որոց սիրենն զԱստուած յամենայնի՛ գործակի՛ց լինի ի բարիս՝ որք հրաւիրանան կոչեցան 29 Ձի գորս յառաջն ճանաչէք, յառաջագոյն հրաւիրեաց կերպարանակից լինել պատկերի որդւոյն իւրոյ զի եղիցի նա անդրանի՛ կ ի մեջ եղբարց բազմաց 30 Եւ գորս յառաջագոյն հրաւիրեաց՝ զնոսին եւ կոչեաց եւ գորս կոչեա՛ցն, զնոսին եւ արդարացոյց, եւ գորս արդարացոյցն, զնոսին եւ փառաւորս արար: 31 Իսկ արդ՝ զի՛նչ սսենք առ այս եթէ Աստուած ի մե՛ր կոյս է ո՛վ իցէ մեր հակառակք 32 Որ յիւր որդին ո՛չ խնայեաց այլ վասն մե՛ր ամենեցուն մատնեաց զնա զիս՝ որ ո՛չ նովաւ հանդերձ զամենայն շնորհիցէ մեզ 33 Ո՛վ իցէ որ մեղադիր լինիցի ընտրելոց Աստուծոյ Աստուած է որ արդարացուցանէ: 34 Իսկ արդ՝ ո՛վ է որ դատապարտ առնիցէ Քրիստոս Յիսուս՝ որ մեռա՛ւն մանաւանդ թէ յարուցեալ իսկ եւ է ընդ աջմէ՛ Աստուծոյ որ եւ բարեխա՛ւս իսկ է վասն մեր

ԺԳ 35 Արդ՝ ո՛վ մեկնեսցէ զմեզ ի սիրոյն Քրիստոսի, նեղութի՛ն, թէ անծկութի՛ն, թէ հալածա՛նք, թէ սո՛վ, թէ մերկութի՛ն, թէ վի՛շտք, թէ սո՛ւր, 36 որպէս եւ գրեալ է վասն քո՛ մեռանիմք զարիանապազ համարեցաք իբրեւ գոչխար ի սպանդ. 37 այլ յայսմ ամենայնի՛ առաւել յաղթեմք նովաւ որ սիրեացն զմեզ 38 Քանզի հաստատեալ էմ, եթէ ո՛չ մահ, եւ ո՛չ կեանք, եւ ո՛չ հրեշտակք, եւ ո՛չ իշխանութիւնք, եւ ո՛չ որ կանս, եւ ո՛չ հանդերձեալքն եւ ո՛չ զարութիւնք 39 եւ ո՛չ բարձրութիւն, եւ ո՛չ խորութիւն, եւ ո՛չ ա՛յլ ինչ արարած՝ կարէ մեկնել զմեզ ի սիրոյն անտի Աստուծոյ որ ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄՍՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Թ.

ԺԴ Ե/Դ 1 Ստուգութեամբ ասեմ ի Քրիստոս՝ եւ ո՛չ ստեմ վկայեն ինձ մի՛տք իմ ի հոգի սուրբ 2 զի տրտմութիւն է ինձ յոյժ եւ անպակա՛ւ ցաւք սրտի իմոյ՝ 2 Ձի ուխտի՛ւք խնդրէի եւ ս ինքնին նոզ վ լինել ի Քրիստոսէ, վասն եղբարց եւ ազգականաց իմոց ըստ մարմնոյ 4 որ են Իսրայէլացիք որոց որդէգրութիւնն եւ փառքն, եւ կտակարա՛նքն, եւ արեւնսդրութիւնն, եւ պաշտաւնն, եւ աւետիքն: 5 Որոց հա՛րքն, յորոց եւ Քրիստոս ըստ մարմնոյն որ է ի վերայ ամենեցուն Աստուած արհնեա՛լ լիտեանս. ա մէն. 6 Ո՛չինչ է մարթ՝ եթէ անկա՛ծ լինիցի բանն Աստուծոյ զի ո՛չ ամենեքեան որ յԻսրայէլէ՛ն են նոքա Իսրայէլեա՛նք իցեն 7 եւ ո՛չ որ զաւակն Աբրահամու են ամենեքեան որդի՛ք իցեն այլ Իսահակա՛ւ կոչեցի քեզ զաւակ 8 Ա՛յս ինքն՝ թէ ո՛չ որ որդիք մարմնոյն են, են որդի՛ք Աստուծոյ՝ այլ որդիք աւետեա՛ցն համարեցին ի զաւակ 9 Քանզի աւետեա՛ց իսկ է բանս այս, թէ ի ժամանակի յայսմիկ եկից եւ եղիցի որդի՛ Սառայի: 10 Եւ ո՛չ այնչափ միայն, այլ եւ ի Հռեբէկայ ի միոջէ՛ անկողնոյ Սահակայ հաւր մերոյ 11 Ձի մինչ՛ չէ՛ւ ծնեալ էին եւ մինչ՛ չէ՛ւ բարի ինչ կամ չա՛ր գործեալ էր Ձի ըստ ընտրութեանն յառաջադրութիւնն Աստուծոյ հաստատեցի: 12 ո՛չ ի գործոց այլ յա՛յնմանն որ կոչեա՛ցն ասացաւ նմա. 13 թէ երեցն կրսերո՛յն ծառայեցէ որպէս եւ գրեալ թէ զՅակոբ սիրեցի՛, եւ զԻսա՛ւ ատեցի: 14 Իսկ արդ՝ զի՛նչ ասեմք. միթէ անիրաւութի՛ւն իցէ յԱստուծոյ քա՛ւ լիցի: 15 Ձի Մովսիսի՛ ասէ Ողորմեցայց՝ որում ողորմեցա՛յցն եւ գթացայց՝ յոր գթացայցն 16 Ապա ո՛չ ըստ այնմ ինչ է՝ որ կամիցին, եւ ո՛չ ըստ այնմ՝ որ ընթանայցէ այլ ըստ Աստուծոյ՝ որ ողորմի՛ Ե/Ձ 17 Քանզի ասէ զիր ցՓարաւովն. թէ վասն այնորիկ գրգռեցի զքեզ զի ի քե՛զ ցուցից զգաւրութիւն իմ եւ պատմեցի՛ անուն իմ ընդ ամենայն երկիր: 18 Ապա ուրեմն՝ ում կամի ողորմի՛ եւ ում կամի՛ խստանա՛լ: 19 Իսկ արդ՝ ասիցէ՛ ս թէ մե՛զ եւս զի՛ դնէ՛ զի կամաց նորա ո՛չոք կայ հակառակ 20 Իսկ արդ՝ դու ո՛վ ես մարդ՝ որ պատասխանի տաս Աստուծոյ Միթէ ասիցէ՛ ստեղծուածն ցատեղծիչն՝ թէ ընդէ՛ր այդպէս արարեր զիւ: 21 Եթէ ո՛չ ունիցի իշխանութիւն բրուսն կաւոյն՝ ի նմի՛ն զանգուածոյ առնել անաւթ զումն ի պատիւ եւ զումն յանարգանս: 22 Ապա թէ կամէր Աստուած ցուցանէ՛լ զբարկութիւն, եւ յայտնի՛ առնել զգաւրութիւն իւր զոր համբերն բազում երկայնմտութեամբ անաւթոցն բարկութեան՝ պատրաստելո՛ցն ի կորուստ 23 Ձի յայտնի՛ արասցէ զմեծութիւն փառաց իւրոց ի վերայ անաւթոցն ողորմութեան զոր պատրաստեաց ի փառս: 24 Ձորս եւ կոչեաց զմեզ ո՛չ միայն ի հրէից՝ այլ եւ ի հեթանոսա՛ց 25 Որպէս եւ Յովսէէ՛ ասէ Կոչեցից զոր ո՛չ ժողովուրդն իմ ժողովուրդ ինձ. եւ զչսիրեցեալն՝ սիրեցեալ: 26 Եւ եղիցի ի տեղոջ յորում ասացաւ նոցա թէ ո՛չ ժողովուրդ իմ դուք անդ կոչեցին նոքա որդիք Աստուծոյ կենդանոյ: 27 Եսայի աղաղակէ վասն Իսրայէլի. եթէ իցէ թի՛ւ որդոցն Իսրայէլի իբրեւ զաւազ ծովու, սակա՛ւ ինչ մնացորդք մնասցեն 28 Ձի բան մի հակի՛րձ եւ համառատ արդարութեամբ զբանն հակիրձ արասցէ Տէր ի վերայ երկրի: 29 Եւ որպէս ասէ Եսայի. եթէ ոչ Տեառն զաւրութեանց թողեալ էր մեզ զաւակ, իբրեւ զՍողոմ լինէաք՝ եւ Գոմորոյ՛ նմանեաք

ԺԵ Զ/Կ 30 Իսկ արդ՝ զի՛նչ ասիցենք զի թէ հեթանոսք՝ որ ո՛չ երթային զհետ արդարութեան հասի՛ն արդարութեան. ա՛յնմ արդարութեան որ ի հաւատո՛ց անտի 31 Այլ Իսրայէլ երթայր զհետ արհնա՛ցն արդարութեան, եւ յարե՛նս արդարութեանն ո՛չ ժամանեաց 32 Ընդէ՛ր. զի ո՛չ ի հաւատոց այլ իբրեւ ի գործո՛ց արհնաց: Քանզի գթեցին նոքա առ վիմին գայթազութեան 33 Որպէս եւ գրեալ Ահաւասիկ դնեմ ի Միովն քա՛ր գայթազութեան եւ վէ՛մ գրորման եւ ամենայն որ հաւատասցէ ի նա՛ մի՛ ամաչեցէ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄՍՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ժ.

1 Եղբարք, իմ կամք սրտի, եւ աղալթք առ Աստուած վասն նոցա՛ն եւ ի փրկութիւն 2 Քանզի վկայե՛մ նոցա՛ն, եթէ զնախա՛նձ Աստուծոյ ունին այլ ո՛չ զիտութեամբ 3 Ձի տգէ՛տ են Աստուծոյ արդարութեանն եւ զիրեա՛նցն ինդրեն կացուցանել զի արդարութեանն Աստուծոյ ո՛չ հնազանդեցան: 4 Քանզի կատարա՛ծ արհնացն Քրիստոս է՛ յարդարութիւն ամենայն հաւատացելոց Զ/Դ 5 Մովսէս գրէ զարդարութիւն որ յարհնաց անտի եթէ արասցէ զայն մարդ՝ կեցցէ՛ նովին 6 Իսկ զհաւատոցն արդարութենէ՛ ա՛յսպէս ասէ Մի՛ ասիցես ի սրտի քում, ո՛վ վելանիցէ յերկինս, ա՛յս ինքն է՛ զՔրիստոս իջուցանել 7 կամ ո՛վ իջանիցէ յանդունդս, ա՛յս ինքն է՛ զՔրիստոս հանել ի մեռելոց 8 Այլ զի՛նչ ասէ զիր մե՛րձ է բանն, ի բերան քո՛ եւ ի սրտի՛ քում ա՛յս ինքն է՛ բանն

հաւատոյ զոր քարոզեմք 9 Ձի եթէ խոստովանեցես բերանով քով Տէր զՅիսուս եւ հաւատասցես ի սրտի քում, թէ Աստուած յարոյց զնա ի մեռելոց՝ կեցցէս 10 Ձի սրտիւ հաւատայք յարդարութիւն եւ բերանով խոստովանիք ի փրկութիւն 11 Քանզի ասէ զիր. Ամենայն՝ որ հաւատասցէ ի նա մի՛ ամաչեցէ: 12 Ձի ո՛չ գոյ խտիր հրէի՛ եւ հեթանոսի քանզի նոյն Տէր է ամենեցուն, բաւական յամենեսին ոյք կարդան առ նա 13 Ձի ամենայն որ կարդասցէ զանուն Տեառն՝ կեցցէ: 14 Իսկ արդ՝ զիա՞րդ կարդասցեն յոր ո՛չն հաւատացին կամ զիա՞րդ հաւատասցեն՝ որում ո՛չն լուան կամ զիա՞րդ լուիցեն առանց ուրուք քարոզելոյ 15 կամ զիա՞րդ քարոզեցեն, եթէ ո՛չ առաքեցիւ: Որպէս եւ գրեալ իբրեւ զի գեղեցիկ են ոտք աւետարանչացն իաղադութեան, եւ աւետարանչացն բարութեան 14 Այլ ո՛չ ամենեքեան հնազանդ եղեն աւետարանին Եսայի ասէ. Տէր՝ ո՛ հաւատաց լրոյ մերում 17 Ապա ուրեմն՝ հաւատք ի լսելոյ են եւ լուր ի բանէն Քրիստոսի Վջ 18 Այլ ասեմ, միթէ ո՛չ լուան մանաւանդ զի ընդ ամենայն իսկ երկիր ել բարբառ նոցա եւ ընդ ծա՛ղս տիեզերաց իսուք նոցա: 19 Այլ ասեմ, միթէ Իսրայէլ՝ ո՛չ լուաւ նախ՝ Մովսէս ասէ. Ես նախանձեցուցից զձեզ ոչինչ ժողովրդեամբ, եւ ազգաւ անմտաւ զկծեցուցից զձեզ 20 Բայց Եսայի համարձակի՛ իսկ՝ եւ ասէ Գտա՛յ այնոցիկ որ զիս ո՛չ խնդրէին յայտնի՛ եղէ այնոցիկ՝ որ զինէն ո՛չ հարցանէին 21 Այլ առ Իսրայէլ ասէ. Ձա՛ւր ամենայն ձգեցից զձեռն իմ առ ժողովուրդն անհաւան՝ եւ հակառակաւ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ ԳԼՈԽ ԺԱ

ԺՁ Զ/Զ 1 Իսկ արդ՝ ասեմ, միթէ մերժեա՞ց Աստուած զժողովուրդ իւր Քա՛ւ լիցի: Քանզի եւ ես Իսրայէլացի՛ եմ ի զաւակէ՛ Աբրահամու յազգէ՛ Բենիամենի 2 Ո՛չ մերժեաց Աստուած զժողովուրդ իւր զոր յառա՛ջն ծանեաւ: Թէ ո՛չ զիտէք յԵղիա զի՛նչ ասէ զիր որպէս ամբաստան լինի Աստուծոյ ԶԻսրայէլէ: 3 Տէ՛ր՝ զմարգարէս քո կոտորեցին, եւ զսեղանս քո կործանեցին եւ մնացի միայն, եւ խնդրեն զանձն իմ: 4 Այլ զի՛նչ ասէ նմա պատասխանին. Թողի ինձ ասէ՛ եւթն հազար այր, որ ո՛չ կրկնեցին ծուրք Բահաղու 5 Նոյնպէս եւ յայսմ ժամանակի մնացորդք՝ ըստ ընտրութեան՝ շնորհացն եղեն: 6 Իսկ եթէ շնորհաւք ո՛չ եւս ի գործոց ապա թէ ոչ՝ շնորհքն ո՛չ եւս շնորհք լինին 7 Իսկ արդ՝ զոր խնդրէրն Իսրայէլ Այնմ ո՛չ եհաս. բայց ընտրութեանն եհաս եւ այլքն կուրացա՛ւ: 8 Որպէս եւ գրեալ է՛տ նոցա Աստուած հոգի յիմարութեան չաչս որովք ո՛չ տեսանիցեն, եւ ականջս որովք ո՛չ լսիցեն մինչեւ ցայսար ժամանակի: 9 Եւ Դաւիթ ասէ. Եղիցին սեղանք նոցա յորոգայթ եւ յորս, եւ ի զայթագրութիւն եւ ի հատուցումն նոցին: 10 Խաւարեցին աչք նոցա զի մի՛ տեսցեն եւ զփրկունս նոցա հանապազ կորացո՛ւ: 11 Իսկ արդ՝ ասեմ. միթէ վասն այնորիկ յանցեան՝ զի կործանեցի՛ն քա՛ւ լիցի. այլ նոցա յանցանաւքն փրկութիւն հեթանոսաց զի նախա՛նձ արկցէ նոցա: 12 Իսկ եթէ յանցանքն նոցա մեծութիւն աշխարհի, եւ պարտութիւն նոցա մեծութիւն հեթանոսաց որչափ եւս առաւել լրութիւն նոցա Է/Կ 13 Այլ ձե՛զ ասեմ հեթանոսաց, ցորքան ժամանակս իցեմ հեթանոսաց առաքեալ զպաշտաւ ինն իմ փառաւոր առնեմ 14 զի թերեւս նախա՛նձ արկից նոցա մարմնով իմով եւ ապրեցուցի՛ց զոմանս ի նոցանէ 15 Ձի եթէ մերժումն նոցա հաշտութիւն աշխարհի իսկ ընտրութիւնն զի՛նչ է եթէ ոչ կենդանութիւն ի մեռելոց 16 Իսկ եթէ սկիզբն սո լրք է, եւ զանգուածն, եւ արմատն, ապա եւ ո՛ ստքն: 17 Եթէ յոստոց անտի ոմանք փշրեցան եւ դու որ ձիթենի վայրենի՛ էիր՝ պատուաստեցար ի նոսա եւ բաժանո՞րդ եղեր արմատոյն, եւ պարարտութեան ձիթենւոյն, 18 մի՛ պարծիր առ ոստովքն ապա թէ պարծիցիս, ո՛չ եթէ դու զարմատն ի վեր ունիս, այլ արմատն զքեզ: 19 Իսկ արդ՝ ասիցէս, ոստքն փշրեցան, զի ես պատուաստեցայ: 20 Բարւո՞ք է, անհաւատութեամբն փշրեցան, եւ դու հաւատովք հաստատեցար մի՛ հպարտանար, այլ երկի՛ր: 21 Ձի եթէ Աստուած ի բուն ոստն ո՛չ ինձայեաց, գուցէ երբէք եւ ի քեզ ո՛չ ինձայեցէ: 22 Արդ՝ տե՛ս զքաղցրութիւն՝ եւ զսասկութիւնն Աստուծոյի վերայ կործանելոցն սասկութիւն եւ ի վերայ քո քաղցրութիւն Աստուծոյ եթէ կայցես ի նմին քաղցրութեան ապա թէ ոչ՝ եւ դու կոճուպեցիս 23 Եւ նոքա եթէ ո՛չ ի նմին անհաւատութեանն կայցեն պատուաստեցին. զի կարաւո՞ղ է Աստուած միւսանգամ պատուաստել զնոսա 24 Ձի եթէ դու՛ ի բուն վայրենի՛ ձէթենւոյ անտի հատար, եւ յանքո՛ւն քո ի բարի՛ ձիթենւոջն պատուաստեցար ո՛րչափ եւս առաւել նոքա՛ որ բունքն իսկ են պատուաստեցին յիրեա՛նց ձիթենւոջն Է/Բ 25 Ո՛չ կամիմ ե՛ղբարք եթէ սզէտք իցէք խորհրդոյս այսմիկ զի մի՛ յանձինս ձեր իցէք իմաստունք զի կուրութիւն փոքր ի շատէ եղեւ Իսրայէլի մինչեւ լրումն հեթանոսաց մտցէ, 26 եւ ապա ամենայն Իսրայէլ կեցցէ: Որպէս եւ գրեալ է կէտցէ ի Միովնէ փրկիչ եւ դարձուցէ՛ զամպարշտութիւնս Յակովբայ 27 Եւ այս նոցա որ յինէն ուխտ՝ յորժամ բարձի՛ց զմեղս նոցա 28 Ըստ աւետարանիս թշնամի՛ք են վասն ձեր ըստ ընտրութեանն՝ սիրելի՛ք վասն հարցն 29 Քանզի անզէ ոչ են

շնորհքն՝ եւ կոչումն Աստուծոյ 30 Ձի որպէս եւ դուք երբեմն ապաստամբք էիք յԱստուծոյ եւ արդ ողորմութիւն գտէք առ նոցա ապաստամբութեամբն 31 նո յնպէս եւ նոքա այժմ ապաստամբք եղէն առ ձերով ողորմութեամբք զի եւ նոքա ողորմութիւն գտցեն 32 Քանզի արգել Աստուած զամենեսիին յանհաւանութիւն զի ամենեցո՛ւն ողորմեսցի 33 Ո՛վ խորք մեծութեան եւ իմաստութեան եւ գիտութեանն Աստուծոյ որպէս առանց քննելո՛յ եւ դատաստանք նորա եւ առանց գննելո՛յ եւ ճանապարհք նորա 34 Ձի ո՛վ զհետաց զմիտս Տեառն, կամ ո՛վ խորհրդակից լինիցի նմա 35 կամ ո՛վ ետ նմա փոխ եւ առնուցու փոխարէն ի նմանէ 36 Ձի ի նմանէ՝ եւ նովաւ եւ ի նո յն ամենայն Նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԲ.

ԺԷ 1 Աղաչեմ զձեզ ե՛րբարք գթութեամբքն Աստուծոյ՝ պատրաստել զմարմինս ձեր պատարագ կենդանի սուրբ, հաճո՛յ Աստուծոյ, զխաւսո՛ւն պաշտաւնո՛յ ձեր 2 Եւ մի՛ կերպարանիք կերպարանաւք աշխարհիս այսորիկ. այլ նորոգեցարո՛ւք ի նորոգութիւն մտաց ձերոց առ ի քննել ձեզ զլաւն եւ եթէ զինչ են կամքն Աստուծոյ, բարին եւ հաճոյն եւ կատարեալք 3 Ձայս ասեմ շնորհաւ քնն Աստուծոյ որ տուեալ են ինձ՝ ամենայնի որ է ի ձեզ, մի՛ առաւել ինչ խորհել քան զարժանն խորհելոյ այլ ի խորհելն զգաստանաւ իւրաքանչիւր, որպէս բաժանեաց Աստուած չափ հաւատոց 4 Որպէս ի միում մարմնի անդամս բազումս ունիմք եւ անդա՛մքն ամենայն ո՛չ զնոյն գործ ունին 5 Նո յնպէս եւ բազումքս մի մարմին եմք ի Քրիստոս այլ իւրաքանչիւր միմեա՛նց անդամք եմք 6 Բայց ունիմք մեք շնորհացն որ տուեալ են մեզ ազգս ազգս եթէ մարգարէութիւն ըստ չափո՛յն հաւատոց 7 եթէ պաշտաւն՝ ըստ պաշտամանն եթէ որ ուսուցանեն՝ ըստ վարդապետութեանն. 8 եթէ որ մխիթարէն՝ ըստ մխիթարութեանն որ առա՛տն է՝ զուարթութեամբ որ վերակացո՛ւն է՝ փութով որ ողորմին լրջմտութեամբ 9 Սէր՝ առա՛նց կեղծաւորութեան ատեալ զչար, զհե՛տ երթալ բարեա՛ց 10 յեղբայրսիրութեան առ միմեա՛նս գթա՛ծք ի պատիւ զմիմեա՛մքք ելանէ 11 Ի փոյթ՝ մի՛ վեհերոտք. հոգւո՛վ եռացէ՛ք Տեառն ծառայեցէ՛ք 12 Յուսով խնդացէ՛ք նեղութեան համբերեցէ՛ք աղաւթից ստե՛պ կացէք. 13 ի պէտս սրբոց հաղորդեցարո՛ւք զհիւրասիրութեան զհե՛տ երթայք 14 Աւրինեցէ՛ք զանիծիչս ձեր, արհնեցէ՛ք եւ մի՛ անիծանէք 15 Խնդալ ընդ խնդացաւդս, լա՛լ ընդ լացաւդս 16 զնո յն միմեանց խորհիջի՛ք. մի՛ ամբարտաւանէք՝ այլ ընդ խոնա՛րիս զիջանիցի՛ք 17 Մի՛ լինիք իմաստունք յանձինս ձեր. 18 մի՛ ումեք չարի չար հատուցանէք Խորհեցարո՛ւք զբարի ս առաջի ամենայն մարդկան 18 Եթէ հնար ինչ իցէ՛ ձեզ ընդ ամենայն մարդկան զխաղաղութիւն կալջիք 19 Մի՛ զանձանց վրէժխնդրէք սի՛րելիք այլ տո՛ւք տեղի՛ բարկութեան: Քանզի գրեալ ի՛մ է վրէժխնդրութիւն եւ ես հատուցից՝ ասէ Տէր 20 Այլ եթէ քաղցեալ է թշնամին քո, հա՛ց տուր նմա, եւ եթէ ծարաւի, ջո՛ւր տուր նմա. զայս արարեալ՝ կայծակո՛ւնս հրոյ կուտեսցես ի գլուխ նորա: 21 Մի՛ յաղթիր ի չարէ այլ յաղթեալ բարեա՛ւն չարին

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԳ.

1 Ամենայն անձն որ ընդ իշխանութեամբ է ի հնազանդութեա՛ն կացցէ քանզի ո՛չ ուստեք է իշխանութիւն եթէ ոչ յԱստուծոյ. եւ որ ենն, յԱստուծո՛յ կարգեալ են 2 Այսուհետեւ որ հակառակ կայ իշխանութեանն Աստուծոյ հրամանին հակառակ կայ. եւ որք հակառակն կան անձա՛նց դատաստանս ընդունին. 3 զի իշխանքն ո՛չ են յերկեղ բարեաց գործոց այլ չարեա՛ց: Կամիս չերկնչէ՛լ լ իշխանութենէ անտի զբարիս գործեա՛, եւ ընկալցիս գովութիւն ի նմանէ 4 զի Աստուծոյ պաշտաւնեալ է քեզ ի բարիս Ապա եթէ չարագո՛րծ իցես երկի՛ր. զի ո՛չ եթէ վայրապար ածեալ է սուտեր ընդ մէջ: Աստուծոյ սպասաւոր է՝ վրէժխնդի՛ր ի բարկութիւն այնմ՝ որ զչարն գործիցէ 5 Վասն որոյ հա՛րկ է հնազանդ լինել ո՛չ միայն վասն բարկութեանն այլ եւ վասն խղճի՛ մտաց 6 Վասն այնորիկ եւ հա՛րկս հարկանէք զի Աստուծոյ սպասաւորք են ի նո յն կանխեալք 7 Արդ՝ հատուցէ՛ք ամենեցուն զպարտս. որում զհարկ՝ զհա՛րկն որում զմաքս՝ զմա՛քսն որում զերկեղ՝ զերկե՛ղն որում զպատիւ՝ զպատի՛ւն: 8 Եւ մի՛ ումեք պարտապան գտանիցիք բա՛ց զմիմեանս սիրելոյ՝ Ձի որ սիրէ զընկերն, զարե՛նսն կատարէ 9 Ձմի՛ շնայցեսն, եւ մի՛ սպանանիցես, եւ մի՛ գողանայցես, եւ մի՛ սուտ վկայիցես եւ մի՛ ցանկանայցես. եւ եթէ ա՛յլ ինչ պատուիրան է՝ յայն բան բովանդակիին եթէ սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո: 10 Սէր՝ ընկերի իբրում չար ո՛չ առնէ լո՛ւմն արինացն սէ՛ր է 11 Եւ զայս գիտասցի՛ք վասն ժամանակիս

զի արդ՝ ժամ իսկ է մեզ ի քնոյ՝ զարթնուլ զի այժմ մե՛րձ է մեզ փրկութիւն՝ քան յորժամ հաւատացա՛քն 12 զիշերն մերժեցաւ, եւ տիւն մերձեցաւ ի բաց արացուք այսուիտեւ զգործսն խաւարի եւ զգեցցո՛ւք զգէնն լուսոյ: 13 Իբրեւ ի տունջեան՝ զգաստացեալք շրջեցուք մի՛ անատակութեամբք՝ եւ արբեցութեամբք եւ մի՛ խառն ընկողնաւք՝ եւ պղծութեամբք եւ մի՛ նախանձու՝ եւ հակառակութեամբք 14 Այլ զգեցարո՛ւք զՏէր Յիսուս Քրիստոս, եւ մարմնոյ ինձամ մի տանիք ի ցանկութիւն

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄՍՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԴ.

1 Այլ զտկարացեալն ի հաւատս՝ ընկալարո՛ւք, մի՛ խղճիւ երկմտութեանց 2 Ոմն հաւատայ ուտել լ զամենայն եւ որ հիւանդն է՝ քանջա՛ր կերիցէ 3 Որ ուտէն, զայն որ ո՛չն ուտէ, մի՛ անգոսնեցէ եւ որ ո՛չն ուտէ, զայն որ ուտէն, մի՛ դատեցի. քանզի Աստուած զնա ընկալաւ: 4 Դու ո՛վ ես որ դատիս զայլոյ ծառայ իւրո՛ւմ Տեառն կայ կամ անկանի. բայց կացցէ, զի կարաւո՛ղ է Տէրն հաստատել զնա 5 Ոմն պահէ ա՛ւ ր ըստ արե՛ւ եւ ոմն պահէ զա՛ւ ր հանապազ. իւրաքանչիւր որ զի՛ւր միտս հաճեցէ 6 Որ խորհի զաւրն, Տեառն խորհի. եւ որ ո՛չն խորհի զաւրն, Տեառն չխորհի. եւ որ ուտէ, Տեառն ուտէ, եւ գոհանայ զԱստուծոյ. եւ որ ո՛չն ուտէ, Տեառն չուտէ, եւ գոհանա՛յ զԱստուծոյ: 7 Ձի ո՛չ որ ի մէնջ անձամբ կեայ եւ ո՛չ անձամբ մեռանի: 8 Եթէ կեամք՝ Տեառն կեամք եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառն մեռանիմք եւ արդ՝ եթէ կեամք եւ եթէ մեռանիմք՝ Տեառն եմք 9 Քանզի ի նոյն իսկ եւ Քրիստոս մեռաւ՝ եւ եկեաց զի մեռելո՛ց եւ կենդանեաց առ հասարակ տիրեցէ 10 Դու զի՛ դատիս զեղբայր քո. կամ ընդէ՛ր անգոսնես զեղբայր քո Քանզի ամենեքին կալոց եմք առաջի ատենին Քրիստոսի 11 Ձի գրեալ կենդանի՛ եմ ես՝ ասէ Տէր զի ինձ կրկնեցի ամենայն ծունր եւ ամենայն լեզու խոստովան լիցի Աստուծոյ 12 Ապա ուրեմն իւրաքանչիւր որ ի մէնջ ընդ անձին համարս տացէ Աստուծոյ 13 Այսուիտեւ մի՛ զմիմեանս դատեցուք. այլ առաւել զայս դիք ի մտի չոնել զայթազողութիւն եղբարն 14 Ձայս գիտեմ եւ հաստատեա՛լ եմ ի Քրիստոս Յիսուս, զի ո՛չինչ է պիղծ նովաւ. բայց այնմ որ համարիցի որ ինչ պիղծ նմա՛ է պիղծ: 15 Ձի եթէ վասն կերակրոյ եղբայրն քո տրտմի ո՛չ եւս սիրով գնացեր մի՛ կերակրովն քո զնա կորուսաներ վասն որոյ Քրիստոսն մեռաւ: 16 Մի՛ հայիոյեցի բարին ձեր 17 Ձի ո՛չ է արքայութիւնն Աստուծոյ կերակուր եւ ըմպելի, այլ արդարութիւն, եւ խաղաղութիւն, եւ խնդութիւն ի հոգին սուրբ 18 Ձի որ յայսմ ծառայէ Քրիստոսի, հաճոյ է Աստուծոյ՝ եւ ընտի՛ր մարդկան 19 Ապա այսուիտեւ զհե՛տ երթիցուք խաղաղութեան եւ զշնուրեան որ առ միմեանս: 20 Մի՛ վասն կերակրոյ քակեր զգործ Աստուծոյ Ամենայն ինչ սուրբ է: Այլ չար այնմ մարդոյ է որ խղճիւն ուտիցէ 21 Լա՛ւ է ո՛չ ուտել միս, եւ ո՛չ ըմպել գինի, եւ ո՛չ որով եղբայրն քո զայթազոյ կամ գթէ, կամ տկարանայ: 22 Դու՛ ապաքէն հաւատս ունիս կա՛լ առանձինն առաջի Աստուծոյ երանի՛ որ ոչ դատեցի զանձն, որով զընկերն փորձիցէ: 23 Բայց որ խղճէն, թեպէտ եւ ուտիցէ՝ դատապարտեալ զի ո՛չ ըստ հաւատոց զի ամենայն ինչ որ ո՛չ ի հաւատոց է՝ մեղք են 24 Այլ այնմ որ կարաւո՛ղն է հաստատել զձեզ ըստ աւետարանիս իմում, եւ ըստ քարոզութեանն Յիսուսի Քրիստոսի ըստ յայտնութեան խորհրդոյն, ժամանակաւքն յաւիտենից լռեցելոյ, 25 եւ յայտնելոյ այժմիկ ի ձեռն գրոց մարգարեականաց ըստ հրամանի մշտնջենաւորին Աստուծոյ ի հնազանդութիւն հաւատոց յամենայն հեթանոսս ծանուցելոյ միայնոյ իմաստնոյն Աստուծոյ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի, որում փա՛ռք յաւիտեանս ամէն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄՍՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԵ.

ԺԸ Է/Գ 1 Պարտ է մեզ որ կարա՛ւղս եմք՝ զտկարութիւն տկարացն բառնա՛լ եւ մի՛ անձանց եւ եթ հաճոյ լինել 2 Այլ իւրաքանչիւրոք ի մէնջ ընկերի՛ն հաճոյ լիցի ի բարիս վասն շնութեան 3 Քանզի եւ Քրիստոս ո՛չ եթէ անձին հաճոյ եղէ, այլ որպէս եւ գրեալ նախատինք նախատչա՛ց քոց անկան ի վերայ իմ 4 Բայց որ ինչ գրեցա՛ւն, ի մեր վարդապետութիւն գրեցաւ զի համբերութեամբ եւ մխիթարութեամբ գրոց գոյ յսն ընկալցուք: 5 Այլ Աստուած համբերութեան եւ ամենայն մխիթարութեան՝ տացէ ձեզ զնոյն խորհել ընդ միմեանս ըստ Յիսուսի Քրիստոսի 6 զի միաբանութեամբ ի մի բերան՝ փառաւոր առնիցէք զԱստուած եւ զհայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 7 Վասն որոյ ընկալարո՛ւք զմիմեանս որպէս եւ Քրիստոս ընկալա՛ւ զձեզ ի փա՛ռս Աստուծոյ 8 Այլ ասեմ, թէ Քրիստոսի սպասաւոր թլփատութեանն լինել՝ վասն ճշմարտութեանն Աստուծոյ էր, առ ի հաստատո՛ւն առնելոյ զաւետիս հարցն 9 Այլ հեթանոսք վասն ողորմութեան փառաւոր

առնեն զԱստուած. որպէս եւ գրեալ Վասն այսորիկ գոհացայց զքէն ի հեթանոսս եւ անուան քում սաղմոս սասցից: 10 Եւ դարձեալ թէ ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդեան նորա: 11 Եւ դարձեալ թէ աւրինեցէք ամենայն հեթանոսք զՏէր, եւ գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք 12 Եւ դարձեալ Եսայի ասէ. Եղիցի արմատն Յեսսեայ, եւ որ կանգնելոցն է իշխան հեթանոսաց ի նա հեթանոսք յուսասցին 13 Այլ Աստուած յուսոյ լի՛ արասցէ գձեզ ամենայն խնդութեամբ եւ խաղաղութեամբ առաւելո՛ւ ձեզ յուսով զաւրութեամբ հոգւոյն սրբոյ

ԺԹ Ե/Ղ 14 Հաստատեալ եմ եւ ե՛ս ինքնին եղբա՛րք իմ՛ վասն ձեր զի դուք լի՛ էք բարութեամբ լի՛ էք ամենայն զիտութեամբ, կարա՛ւղ էք զմիմեանս խրատել 15 Այլ համարձակագո՛յնս գրեցի առ ձեզ եղբա՛րք՝ փոքր ի շատէ, իբրեւ յիշեցուցանելով ձեզ վասն շնորհացն որ տուեալ են ինձ յԱստուծոյ 16 լինել ինձ սպասաւոր Յիսուսի Քրիստոսի ի հեթանոսս ըղձակէրոսս առնել զաւետարանն Աստուծոյ զի եղիցի պատարագն հեթանոսաց ընդունելի՛, սրբեալ հոգւովն սրբով 17 Ունիմք այսուհետեւ պարծանս ի Քրիստոս Յիսուս առ Աստուած: 18 Քանզի ո՛չ իշխեմ խաւսել ինչ գոր ոչ գործեաց Քրիստոս ինեւ ի հնազանդութիւն հեթանոսաց՝ բանիւք եւ արդեամբք 19 զաւրութեամբ նշանաց եւ արուեստից զաւրութեամբ հոգւոյն սրբոյ որպէս ինձ յԵրուսաղէմ մինչեւ ի կողմանս Լիւրիկացւոց լնով զաւետարանն Քրիստոսի 20 Այնպէս առատացեալ յաւետարանել, ո՛չ ուր անուանեցաւ Քրիստոս՝ զի մի՛ իբրեւ յայլոյ հիման վերայ շինիցեմայլ որպէս եւ գրեալ է, 21 թէ որոց ո՛չ պատմեցաւ վասն նորա՝ տեսցեն եւ որոց ո՛չ իցէ լուեալ՝ ի միտ առցեն 22 Վասն որոյ շա՛տ խափանեցայ զա՛յլ առ ձեզ 23 Բայց ա՛րդ ո՛չ եւս գո՛յ ինձ տեղի ի կողմանս յայտոսիկ եւ անծո՛ւկ յոյժ ունիմ ի բազում ամաց զալ առ ձեզ 24 Յորժամ անցանիցեմ ի Սպանիա, ա՛կն ունիմ յանցանելն առ նոսա՛ տեսանէ լ զձեզ. եւ ի ձէնջ յուղարկել լ անդր, եթէ նա՛խ իսկ փոքր ի շատէ ձեւք լցայց 25 Բայց այժմ երթամ յԵրուսաղէմ պաշտել լ զսուրբսն 26 Քանզի հաճոյ թուեցաւ Մակեդոնացւոցն եւ Աքայեցւոցն՝ հաղորդութիւն ինչ առնել ընդ աղքատս սրբոցն՝ որ ենն յԵրուսաղէմ 27 Հաճոյ թուեցաւ, քանզի եւ պարտապան իսկ են նոցա Զի եթէ հոգեւորացն նոցա հաղորդ եղեն հեթանոսք պարտին եւ մարմնաւորացն կցորդ լինել 28 Արդ՝ զայս կատարեալ, եւ կնքեալ զպտուղն նոցա, անցի՛ց առ ձեւք ի Սպանիա: 29 Զայս գիտեմ, զի ի զալն իմում առ ձեզ լրութեամբ արհնութեան եկից Ե/Ե 30 Աղաչեմ զձեզ ե՛ղբարք ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եւ սիրով հոգւոյն, պատերազմակի՛ց լինել ինձ յաղաթս վասն իմ առ Աստուած 31 զի ապրեցայց յապստամբացն որ ի հրէաստանի են եւ պաշտաւնն իմ որ յԵրուսաղէմ ընդունելի՛ լիցի սրբոցն 32 զի խնդութեամբ եկեալ առ ձեզ ի կամս Աստուծոյ հանգեա՛յց ընդ ձեզ 33 Եւ Աստուած խաղաղութեան եղիցի ընդ ձեզ ամենեսեան ամէն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՀՌՈՎՄԱՅԵՅԻՄ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԶ

1 Յանձն առնեմ ձեզ զՓիբէ զքոյր մեր որ է սպասաւոր եկեղեցւոյն Կենքրացւոց 2 զի զնա ընկալջիք՝ ի Տէր՝ արժանի՛ սրբոց, եւ վերակացու լինիջիք նմա՛ յո՛ր պետս իրացել կոչեցէ զձեզ քանզի եւ նա վերակացու եղեւ բազմաց, եւ ի՛նձ իսկ ի գլխովին 3 Ողջոյն տաջիք Պրիսկեայ՝ եւ Ակիւղեայ՝ գործակցաց ինոց ի Քրիստոս Յիսուս. 4 որք ընդ անձին իմոյ զիւրեանց պարանոցս մատուցին զորոց ո՛չ եւ միայն գոհանամ այլ եւ ամենայն եկեղեցիք հեթանոսաց: 5 Եւ առտնին եկեղեցւոյն նոցա Ողջոյն տաջիք Եպենտեայ սիրելոյ իմոյ որ է պտուղ ասիացւոց ի Քրիստոս 6 Ողջոյն տաջիք Մարեայ, որ բազում վաստակս վաստակեաց ի ձեզ 7 Ողջոյն տաջիք Անդրոնիկեայ եւ Յունեայ ազգականաց ինոց՝ եւ զերեկցացորք երեւելի՛ քն իսկ են յառաքեալս. որք եւ յառաջ իսկ քան զիս եղեն ի Քրիստոս 8 Ողջոյն տաջիք Ամպղեայ սիրելոյ իմոյ ի Տէր 9 Ողջոյն տաջիք Ուրբանեայ գործակցի իմոյ ի Տէր, եւ Ստաքեայ սիրելոյ իմոյ 10 Ողջոյն տաջիք Ապելլեայ՝ որ ընտիրն է ի Տէր: 11 Ողջոյն տաջիք նոցա որ յԱրիստաբուլեայ տանէ անտի իցեն: Ողջոյն տաջիք Հերովդիոնայ՝ ազգականի իմում: Ողջոյն տաջիք այնոցիկ՝ որ ի Նարկիսեայ տանէ իցեն ի Տէր 12 Ողջոյն տաջիք Տրիփոսեայ եւ Տրիփոնեայ, վաստակաւորաց ի Տէր: Ողջոյն տաջիք Պերսիղեայ սիրելոյ որ բազում վաստակս վաստակեաց ի Տէր: 13 Ողջոյն տաջիք Ռուփայ ընտրելոյ ի Տէր, եւ մար նորա եւ իմոյ 14 Ողջոյն տաջիք Ասիւնկրիտեայ, Փլեգոնտեայ, Երմեայ, Պատրովբայ, Երմեայ, եւ որ ընդ նոսա եղբարք իցեն 15 Ողջոյն տաջիք Փիլոդոգեայ, եւ Յուլեայ, Ներեայ, եւ քեռ նորա Ողիմպիայ, եւ որ ընդ նոսա սուրբք ամենեքին իցեն 16 Ողջոյն տաջիք միմեանց ի համբոյր սրբութեան Ողջոյն տան ձեզ ամենայն եկեղեցիք Քրիստոսի Ե/Զ 17 Աղաչեմ զձեզ ե՛ղբարք գիտել զայնպիսիսն, որ հերձուածս եւ զայթագրութիւնս առնիցեն արտաքոյ

վարդապետութեան՝ զոր դուքն ուսարուք եւ խորշեցարո՛ւք ի նոցանէ 18 Ձի այնպիսիքն Տեառն մերոյ Քրիստոսի ո՛չ ծառայեն, այլ իւրեա՛նց որովայնին եւ քաղցրաբանութեամբ եւ արհնութեամբ պատրե՛ն զսիրտս անմեղաց 19 Ձի ձե՛ր հնազանդութիւնդ առ ամենեսեան հասեալ եւ արդ՛ ի ձեզ ուրախ եմ բայց կամի՛մ զձեզ իմաստունս լինել ի բարիս եւ անմեղս ի չարիս 20 Եւ Աստուած խաղաղութեան խորտակեցե՛՛ գաստանայ ընդ ոտի՛ ւք ձերովք մե՛րձ ընդ մերձ Ծնորիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ձեզ 21 Ողջոյն տայ ձեզ Տիմոթէոս եղբայր, եւ գործակից իմ եւ Ղուկիոս, եւ Յասովն, եւ Սոսիպատրոս, ազգականք իմ: 22 Ողջոյն տամ ձեզ եւ ես Տերտիոս որ զթուղթս գրեցի ի Տէր 23 Ողջոյն տայ ձեզ Գայիոս ասպնջակա՛ն իմ եւ ամենայն եկեղեցւոյն: Ողջոյն տայ ձեզ Երաստոս շահա՛յ քաղաքիս եւ Կուարտոս եղբայր: 24 Այլ ա՛յնմ որ կարա՛ւղն է հաստատել զձեզ ըստ աւետարանիս իմում եւ ըստ քարոզութեանն Յիսուսի Քրիստոսի Ըստ յայտնութեա՛ն խորհրդոյն, ժամանակաւքն յաւիտենից լռեցելոյ 25 եւ յայտնելոյ այժմիկ ի ձեռն գրոց մարգարէականաց, ըստ հրամանի մշտնջենաւորին Աստուծոյ ի հնազանդութի՛ւն հաւատոց յամենայն հեթանոսս ծանուցելոյ 26 միայնոյ իմաստնոյն Աստուծոյ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի նմայ փա՛ռք յաւիտեանս յաւիտենից ամէն: 27 Ծնորիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ձեզ ամենեսեան

Առ Հռոմայեցիս գրեցաւ ի Կորնթոսէ ի ձեռն Փիբեայ սարկաւազի Տունք.ջի.:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ա/Դ 1 Պա՛ւղոս կոչեցեալ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ կամաւքն Աստուծոյ եւ Սոսթենէ՛ս եղբայր 2 եկեղեցւոյդ Աստուծոյ որ է ի Կորնթոս նուիրելոց ի Քրիստոս Յիսուս՝ կոչեցելոց սրբոց ամենեքումքք հանդերձ որ կարդան զանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի յամենայն տեղիս նոցա՝ եւ մեր 3 Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութի՛ն յԱստուծոյ հա՛ւրէ մերմէ եւ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ 4 Գոհանա՛մ զԱստուծոյ իմոյ յամենայն ժամ վասն ձեր՝ ի վերայ շնորհացն Աստուծոյ որ տուեալ են ձեզ ի Քրիստոս Յիսուս5 զի յամենայնի՛ մեծացարուք դուք նովա՛ ամենայն բանիւ, եւ ամենայն գիտութեամբ 6 որպէս վկայութիւնն իսկ Աստուծոյ հաստատեցաւ ի ձեզ 7 Ձի դուք մի՛ նուազիցիք՝ եւ մի՛ իւիք շնորհաւք ա կն կալեալ յայտնութեանն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 8 Որ եւ հաստատեցէ զձեզ մինչեւ ի կատարած անարա՛տս՝ յաւրն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 9 Չաւատարի՛մ է Աստուած որով կոչեցարուք ի հաղորդութիւն որդւոյ՝ նորա Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ:

Ա/Ձ 10 Աղաչեմ զձեզ ե՛ղբարք անուամբն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զի զնո՛յն բան ունիցիք ամենեքեան, եւ մի՛ իցեն ի ձեզ հերձուածք քանզի էիք հաստատեալք ի նո՛յն միտս եւ ի նոյն հանձար 11 Ա՛զդ եղև ինձ վասն ձեր ե՛ղբարք՝ ի Քրիստոսոց անտի թէ հակառակութի՛նք են ի ձեզ 12 Եւ արդ ասե՛մ իսկ, եթէ իւրաքանչիւր որ ի ձեզ ասէ եւ պաւղոսեա՛ն եմ, եւ մեւսն՝ եթէ եւ պաւղոսեան եւ մեւսն՝ եթէ եւ կեփայեան եւ մեւսն՝ եթէ եւ քրիստոսեան 13 Իսկ արդ՝ բաժանեա՛լ ինչ իցէ Քրիստոս մի՛ թէ՛ Պաւղոս ի խաչ ելեալ իցէ վասն ձեր, կամ յանուն Պաւղոսի՛ մկրտեցարուք 14 Գոհանա՛մ զԱստուծոյ իմոյ՝ զի ո՛չ գոք ի ձեզ մկրտեցի բայց միայն զԿրիստոս՝ եւ զԳայիոս զի մի՛ որ ասիցէ 15 թէ յիմ անուն մկրտեցարուք 16 Տա՛լ ետու կնիք եւ տանն Ստեփանեայ: Չայլ որ ո՛չ զիտեմ ամենեւին թէ մկրտեցի 17 Ձի ո՛չ առաքեաց զիս Քրիստոս մկրտել՝ այլ աւետարանե՛լ ո՛չ ճարտարութեամբ բանից զի մի՛ ընդունայն լիցի խաչն Քրիստոսի 18 Ձի ճա՛ռ խաչին՝ կորուսելոցն յիմարութիւն այլ փրկելոցս մեզ՝ զաւրութիւն Աստուծոյ 19 Ձի գրեալ է, կորուսից զիմաստութիւն իմաստնոց եւ զխորհուրդս խորհրդականաց արհամարհեցից 20 Ո՛ր իմաստուն, ո՛ր դպիր, ո՛ր քննիչ աշխարհիս այսորիկ ոչ ապաքէն յիմա՛րեցոյց Աստուած զիմաստութիւն աշխարհիս 21 Քանզի իմաստութեամբն Աստուծոյ՝ ո՛չ ծանեաւ աշխարհ իմաստութեամբն զԱստուած հաճեցա՛ւ Աստուած յիմարութեամբ քարոզութեանն ապրեցուցանել զհաւատացեալս Բ/Կ 22 Իսկ որովհետև հրեայք նշա՛ն հայցեն, եւ հեթանոսք իմաստութիւն ինդրեն 23 մեք քարոզեցուք զխաչելեալն Քրիստոս հրէից գայթաղութիւն, եւ հեթանոսաց յիմարութիւն 24 բայց նոցին իսկ կոչեցելոցն հրէից եւ հեթանոսաց զՔրիստոս՝ Աստուծոյ զաւրութիւն եւ Աստուծոյ իմաստութիւն 25 Ձի յիմարն Աստուծոյ իմաստնագոյն է քան զմարդիկ, եւ տկարն Աստուծոյ զաւրագոյն է քան զմարդիկ 26 Թէպէտ եւ զձե՛ր իսկ կոչումդ տեսէք ե՛ղբարք, զի ո՛չ բազում իմաստունք ըստ մարմնոյ եւ ո՛չ բազում հզաւրք եւ ո՛չ բազում ազնուականք 27 այլ զյիմարս աշխարհիս ընտրեաց Աստուած զի յամա՛ւրք արասցէ զիմաստունս եւ զտկարս աշխարհիս ընտրեաց Աստուած, զի յամա՛ւրք արասցէ զհզաւրս 28 եւ զանտոհմս աշխարհի եւ զարհամարհեալս ընտրեաց Աստուած՝ եւ զոչինչսն զի զէ՛սն իմն խափանեցէ: 29 որպէս զի մի՛ պարծեցի ամենայն մարմին առաջի Աստուծոյ: 30 Ձի ի նմանէ՛ դուք էք ի Քրիստոս Յիսուս որ եղև մեզ իմաստութի՛ն յԱստուծոյ արդարութիւն, եւ սրբութիւն, եւ փրկութիւն 31 զի որպէս եւ գրեալ՝ որ պարծի՛ն ի Տէր պարծեցի:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Եւ ես թէպէտ եւ եկի առ ձեզ ե՛ղբարք ո՛չ ըստ առաւելութեան ինչ բանից իմաստութեան պատմել ձեզ զվկայութիւնն Աստուծոյ 2 Ձի ո՛չ եթէ ի մտի եղի զիտել ինչ ի ձեզ բայց միայն զՅիսուս Քրիստոս, եւ զնոյն ի խաչելեալ: 3 Եւ ես տկարութեամբ՝ եւ երկիւղի, եւ դողութեամբ բազմաւ եղէ առ4 եւ բանն իմ եւ քարոզութիւն

ոչ պատիր բանիք իմաստութեան այլ արդեամբք հոգւոյն եւ զարութեամբ 5 զի հաւատք ձեր մի՛ իցեն իմաստութեամբ մարդկան այլ զարութեամբ Աստուծոյ Վջ 6 Զիմաստութիւն խաւսիմք ընդ կատարեալս զիմաստութիւն, ո՛չ զաշխարհիս այտրիկ եւ ո՛չ զիշխանաց աշխարհի՛ս այտրիկ զխափանելեացս 7 այլ խաւսիմք զԱստուծոյ իմաստութիւնն ծածո՛ւկ խորհրդով՝ զոր յառաջ քան զյաւիտեանս սահմանեաց Աստուած ի փառս մեր. 8 զոր ո՛չոք յիշխանաց աշխարհիս այտրիկ ծանեալ զի եթէ է՛ր ծանուցեալ ո՛չ արդեք զՏէր փառացն ի խա՛չ հանէին 9 Այլ որպէս եւ գրեալ զոր ակն ո՛չ ետես եւ ունկն ո՛չ լուա, եւ ի սիրտ մարդոյ ո՛չ անկաւ, պատրաստեաց Աստուած սիրելեալ ց իւրոց Բ/Դ 10 Այլ մեզ յայտնեալ ց Աստուած հոգւովն իւրով՝ զի հոգին զամենա՛յն քննէ՛ եւ զխո՛րս Աստուծոյ 11 Զի ո՛րք ի մարդկանէ՛ գիտէ՛ ինչ զմարդոյն էթէ ոչ հոգի՛ մարդոյն որ ի նմա. նոյնպէս եւ ո՛չ զԱստուածոյնս որ գիտէ էթէ ոչ հոգին Աստուծոյ 12 Այլ մեք ո՛չ էթէ զհոգի աշխարհիս այտրիկ առաք՛ այլ զհոգին որ Աստուծոյ զի ծանիցո՛ւք զայն որ յԱստուածոյն շնորհեցաւ մեզ 13 Եւ զոր խաւսիմքս ո՛չ էթէ մարդկեղէն ուսմամբ ճարտարութեան բանից այլ վարդապետութեամբ հոգւոյն ընդ հոգեւորս զհոգեւորսն համեմատեմք 14 Քանզի շնչաւոր մարդ ո՛չ ընդունի զհոգւոյն Աստուծոյ զի յիմարութիւն է նմա. եւ ո՛չ կարէ գիտել՝ էթէ հոգեպէս քննիցի 15 Իսկ հոգեւորն քննէ զամենայն եւ ինքն յումեթէ ո՛չ քննիք 16 Իսկ արդ՝ ո՛վ գիտաց զմիտս Տեառն որ եւ իւրատտու լինիցի նմա Այլ մեք զմիտս Քրիստոսի ունիմք

**ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.**

1 Եւ եւ ղբարք՝ ո՛չ կարացի խաւսել ընդ ձեզ իբրեւ ընդ հոգեւորս՝ այլ իբրեւ ընդ մարմնաւորս 2 Իբրեւ տղայոց ի Քրիստոս կա՛թն ջամբեցի ձեզ՝ եւ ո՛չ կերակուր զի ո՛չ եւս կարէիք նա եւ ա՛րդ իսկ ո՛չ կարէք քանզի դեռ մարմնաւոր էք 3 Ուր եւ արդէն իսկ ի ձեզ հե՛ռեւ նախանձ. ոչ ապաքէն մարմնաւոր էք՝ եւ ըստ մարդկան՝ գնայք 4 Յորժամ ասէ որք ի ձէնջ՝ եւ պաւղոսեան՝ եւ մեւսն՝ էթէ եւ ապաւղոսեան ոչ մարդի՛կ էք: Իսկ արդ՝ ո՛վ է Պաւղոսն կամ ո՛վ Ապաւղոս, 5 պաշտանեալ յք որովք հաւատացէքն, եւ իւրաքանչիւր որպէս Տէր ետ: Ես տնկեցի՛, Ապաւղոս ջո՛ւր ետ, այլ Աստուած աճեցո՛յց 7 Այսուհետեւ ո՛չ ա՛յն ինչ որ է՛ որ տնկեացն, եւ ո՛չ այն՝ որ զջուրն ետ այլ որ աճեցոյցն Աստուած՝ 8 Որ տնկեացն, եւ որ զջուրն ետ, մի՛ են. բայց իւրաքանչիւրք զի՛ւր վարձս առնուցու ըստ իւրում վաստակոց 9 Զի Աստուծոյ՝ զործակից էմք Աստուծոյ արդիւն էք, Աստուծոյ շինած էք 10 Ըստ շնորհացն Աստուծոյ որ տուեալ են ինձ իբրեւ իմաստուն ճարտարապետ հիմն եդի. բայց ա՛յլ է որ շինէն այլ իւրաքանչիւրք զգոյ՛ լիցի՛ թէ որպէս շինիցէ 11 Զի հիմն այլ որք ո՛չ կարէ դնել քան զեղեալն՝ որ է Յիտու Քրիստոս: Վջ 12 Եթէ որք շինէ ի վերայ հիմանս այտրիկ՝ ոսկի արծաթ, ակա՛նս պատուականս, փայտ, խոտ, եղէգն, 13 իւրաքանչի՛ւր զործն յայտնելոց զի ա՛յրն ընտրեսցէ զի հրով յայտնելոց 14 եւ զիւրաքանչիւր զործն զիա՛րդ եւ իցէ՛ հո՛ւրն փորձեսցէ 15 Եթէ ուրուք զործն զոր շինեաց կացցէ վա՛րձս առցէ՛ եւ էթէ ուրուք զործն այրեսցի՛ տուժեսցի, բայց ինքն կեցցէ՛. այլ այնպէս՝ որպէս թէ ի հո՛ւր: 16 Ո՛չ գիտէք էթէ տաճար էք Աստուծոյ եւ հոգի Աստուծոյ բնակեալ է ի ձեզ 17 Եթէ որք զտաճար Աստուծոյ ապականէ, ապականեսցէ՛ զնա Աստուած զի տաճար Աստուծոյ սո՛ւրբ է որ էք դո՛ւք 18 Մի՛ որք զանձն խաբեսցէ. էթէ որք կամիցի ի ձէնջ իմաստուն լինել՝ յաշխարհիս յայսմիկ յիմար լիցի՛ զի եղիցի իմաստուն: 19 Զի իմաստութիւն աշխարհիս այտրիկ յիմարութիւն է առաջի Աստուծոյ քանզի գրեալ է թէ որ ըմբնէ զիմաստունս ի խորագիտութեան իւրեանց 20 Եւ դարձեալ թէ Տէր ճանաչէ զխորհուրդս իմաստոնց, զի են ընդունայն: 21 Այսուհետեւ մի՛ որք պարծեսցի ի մարդկանէ՛ 22 Զի ամենայն ինչ ձեր էթէ Պա՛ւղոս, էթէ Ապաւղոս, էթէ Կե՛փաս, էթէ աշխարհ, էթէ կեանք, էթէ մահ, էթէ որ կա՛նս, էթէ հանդերձեալ լին. ամենայն ինչ ձեր 22 դուք Քրիստոսի՛, Քրիստոս Աստուծոյ՛

**ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.**

1 Այսպէս համարեսցին զմեզ մարդիկ իբրեւ զպաշտանեալս Քրիստոսի՛ եւ հազարապետս խորհրդոցն Աստուծոյ: 2 Արդ խնդի՛ր է ի մէջ հազարապետաց էթէ որք հաւատարիմ գոցի: 3 Այլ ինձ եւ ա՛յս անարգանք են, էթէ ի ձէ՛նջ դատեցայց կամ բնաւ իսկ ի մարդկանէ՛ նաեւ զանձն իմ ո՛չ քննեմ 4 Զի ո՛չ ինչ գիտեմ զանձին իմոյ. այլ ո՛չ էթէ այսու արդարանամ զի որ քննէն զիս՝ Տէ՛ր է 5 Այսուհետեւ մի՛ յառաջ քան զժամանակն

դատիք, մինչև եկեսցէ Տէր որ լուսաւոր առնիցէ զգաղտնիս խաւարի եւ յայտնիցէ զխորհո՛ւրդս սրտից եւ ապա իւրաքանչիւր գովութիւն եղիցի յԱստուծոյ 6 Ձայս եւ դբարք՝ առակեցի յա՛նձն իմ եւ յԱպաւղոս վասն ձեր. զի ի մէ՛նջ նուջիք՝ մի՛ ինչ առաւել քան զգրեալսն իմանալ զի մի՛ այր քան զընկեր հպարտանայցէք ի վերայ ընկերին: 7 Իսկ արդ՝ ո՛վ է որ քննիցէ գրեզ զի՛նչ ունիս զոր ո՛չ իցէ առեալ եւ եթէ առեր՝ զի՛ պարծիս իբրեւ զչառեալ: 8 Արդէն իսկ յագեալ իցէք եւ արդէ՛ն մեծացարուք առանց մե՛ր թագաւորեցէք եւ երանի՛ թէ թագաւորէիք, զի եւ մեք ընդ՝ ձե՛զ թագաւորեաք 9 Ինձ ա՛յ յսպէս թուի՛ թէ զմեզ զառաքեալս յետնո՛րդս արար Աստուած՝ իբրեւ զմահապարտս զի տեսի լ եղեաք աշխարհի, եւ հրեշտակա՛ց եւ մարդկա՛ն 10 Մեք յիմա՛ր քվասն Քրիստոսի, եւ դուք իմաստո՛ւնք ի Քրիստոս մեք սկկարք՝ եւ դուք հզա՛ւ րք դուք փառաւորեալք՝ եւ մեք անա՛րգք 11 մինչև ցայսար ժամանակի: Եւ քաղցեա՛ք եւ ծարաւեցա՛ք եւ մե՛ր ըկ գնացաք եւ կոփահարեցա՛ք եւ անհանգի՛ստ եղեաք 12 եւ աշխատեցա՛ք ձեռաւք մերովք բամբասէին զմեզ՝ արհնեաք հալածէին՝ յա՛նձն առնուեաք. 13 հայիոյէին՝ աղաչեա՛ք իբրեւ առակ նշաւակի՛ եղեաք ամենայն աշխարհի ամենեցո՛ւն փարելի լինել մինչև ցայժմ 14 Ո՛չ եթէ յամալթ ինչ առնելով զձեզ՝ գրեմ զայս այլ իբրեւ զորդի՛ս սիրելիս խրատեմ 15 Թեպէտ եւ բեր դաստիարակս ունիցիք ի Քրիստոս այլ ո՛չ եթէ բազում հարս զի ի Քրիստոս Յիսուս՝ աւետարանաւն է ս ծնայ զձեզ 16 Արդ աղաչեմ զձեզ՝ նմանաւորք ինձ եղիջի՛ք 17 Վասն այնորիկ առաքեցի առ ձեզ զՏիմոթէոս, որ է իմ որդի սիրելի՛ եւ հաւատարիմ ի Տէր որ յիշեցուցէ՛ ձեզ զճանապարհս իմ որ ի Քրիստոս Յիսուս. Որպէս եւ ամենա՛յն ուրեք՝ յամենայն եկեղեցիս ուսուցանեմ 18 Որպէս թէ չիցե՛մ զայոց առ ձեզ, ոմանք հպարտացա՛ն: 19 Այլ եկի՛ց հո՛ւ պ ընդ հուպ՝ եթէ Տէր կամեսցի եւ ի մի՛տ առից՝ ո՛չ զբանս հպարտացելոցն, այլ զգարութիւն: 20 Ձի ո՛չ եթէ բանի՛ւք է արքայութիւն Աստուծոյ այլ զարութեամբ: Բ 21 Արդ՝ ո՛ր պէս կամիք գաւազանա՛ւ եկից առ ձեզ եթէ սիրո՛վ հոգւոյն՝ հեզութեան, եւ արդարութեան, եւ խոնարհութեան:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

1 Բնաւ՝ եւ անուանի՛ իսկ ի ձեզ ընդէ՛ր պոռնկութիւնս եւ այնպիսի պոռնկութիւն՝ որ ո՛չ եւ ի հեթանոսս որպէս թէ զկի՛ն հաւր իւրոյ ունել 2 Եւ դուք հպարտացեա՛լ էք եւ ո՛չ առաւել զգացարուք, զի բարձցի՛ ի միջոյ՛ ձերմէ՛՛ որ զգործն զայն գործեաց 3 Ձի եւ թեպէտ եւ մարմնով մեկուսի՛՛ եմ սակայն հոգւով մե՛րձ եմ բայց արդէն իսկ իբրեւ ի մասոյ՛ ընտրեցի զայն որ այնպէ՛սն գործեաց 4 յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ժողովել ձեզ ի միասին, եւ իմոյ հոգւոյս՝ զարութեամբն հանդերձ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 5 մատնել զայնպիսին սատանայի ի սատակո՛ւմն մարմնոյ զի ոգին ապրեցի՛ յարն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 6 Ո՛չ բարուք են պարծանքո՛ւ ձեր ո՛չ զիտեք եթէ փո՛քք մի խմոր զամենայն զանգուածն խմորէ՛ 7 Սրբեցէ՛ք ի բա՛ց զհին խմորն, զի եղիջիք նո՛ր զանգուած՝ որպէս է՛քք անխմորք քանզի զատի՛կ մեր զենաւ Քրիստոս 8 Այտուհետեւ արասցո՛ւք տաւնս մի՛ ի խմորն հին, եւ մի՛ ի խմորն չարութեան եւ անզգամութեան այլ յանխմոր ստուգութեան՝ եւ ճշմարտութեան Բ/Ձ 9 Գրեցի ձեզ ի թղթի՛ այդր չխառնակե՛լ ընդ պոռնիկս 10 Եւ ո՛չ եթէ ընդ պոռնիկս աշխարհիս այսորիկ կամ ընդ ազա՛հս, կամ ընդ յափշտակաւորս, կամ ընդ կոռապարիշտս ապա թէ ոչ՝ պարտ էիք եւ յաշխարհէ՛ իսկ ելանել 11 Բայց արդ՝ գրեցի ձեզ չխառնակե՛լ Եթէ ոք եղբայր անուանեալ կամ պոռնի՛կ իցէ կամ կոռապարիշտ, կամ ազա՛հ, կամ բամբասաւոր, կամ արբեցաւոր, կամ յափշտակաւոր, ընդ այնպիսումն եւ հա՛ց մի՛ ուտել 12 Ձի՛ կա՛յ իմ եւ զարտաքինսն դատելոյ ոչ ապաքէն՝ դուք զներքինսն դատիցիք. 13 եւ զարտաքինսն Աստուած դատիցի բարձէ՛ք զչարն ի միջոյ՛ ձերմէ՛՛:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Զ.

Գ 1 Իշխե՛՛ որք ի ձեզն՝ եթէ ի՛րք ինչ իցեն ընդ ընկերի՛ իւրուհոստել առաջի անիրաւաց, եւ ո՛չ առաջի՛ սրբոց 2 Եթէ ո՛չ զիտեք՝ զի սուրբք զաշխարհ դատին եւ եթէ՛ ձե՛ւք դատի աշխարհ ապա ո՛չ էք արժանի անարգ ատենից: 3 Ո՛չ զիտեք եթէ զհրեշտակս դատիմք, թո՛ղ թէ՛ զերկրաւորս 4 Ձերկրաւոր ատեանս եթէ յանձն առնուցուք, զանա՛րգս եկեղեցւոյ դատաւորս նստուցանե՛ք 5 Առ ամաւոյն ձերոյ ասեմ: Այնչափ ո՛չ գոյ որ իմաստուն ի ձեզ, որ կարիցէ իրաւունս ընտրել ի մեջ եղբար իւրոյ 6 Այլ եղբայր ընդ եղբար դատի, եւ զայն ի մէ՛ջ անհաւատից 7 Եւ արդ՝ ամենեւին իսկ վատթարութիւն է ի ձեզ զի՛՛ դատաստանք իսկ գոն ի միջի

ձերում: Ընդէ՛ր ոչ դուք գրկիք եւ ոչ դուք առաւել նեղիք 8 Այլ դուք գրկէ՛ք եւ նեղէ՛ք եւ այդ զեղբա՛րս եւ: 9 Եթէ ո՛չ գիտէք՝ զի անիրաւք զարքայութիւն Աստուծոյ ո՛չ ժառանգեն. մի՛ խաբիք, ո՛չ պոռնիկք, ո՛չ կռապարիշտք, ո՛չ շունք, 10 ո՛չ իգացեալք ո՛չ արուագետք, ո՛չ գողք, ո՛չ ագահք, ո՛չ արբեցաւորք, ո՛չ բամբասաւորք, եւ ո՛չ յափշտակաւորք՝ զարքայութիւնն Աստուծոյ ո՛չ ժառանգեն 11 Եւ դուք՝ այնպիսի՛ք ոմանք էիք. այլ լուացարուք. այլ սրբեցարուք. այլ արդարացարուք յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եւ ի հոգին Աստուծոյ մերոյ Գ/Կ 12 Ամենայն ինչ ինձ մա՛րթ է այլ ո՛չ ամենայն ինչ աւգուտ ամենայն ինչ ինձ մարթ է, այլ ո՛չ եթէ եւ ընդ իշխանութեամբ ուրուք լինիցիմ 13 Կերակուր որովայնի, եւ որովայն կերակրոյ. այլ Աստուած զաւ՛ եւ զնոսա խափանեցէ: Բայց մարմին՝ ո՛չ պոռնկութեան այլ Տեառն, եւ Տէր մարմնոյ: 14 Այլ Աստուած՝ որ եւ զՏէրն յարոյց եւ զձե՛զ յարուցէ զարութեամբ իւրով 15 Ո՛չ գիտէք եթէ մարմինք ձեր անդա՛մք են Քրիստոսի. արդ առեալ զանդա՛մս Քրիստոսի, առնիցեմք անդա՛մս պոռնկի. քա՛ւ լիցի: 16 Եթէ ո՛չ գիտէք, զի որ մերձենայ ի պոռնիկ՝ մի՛ մարմին եղիցին ասէ երկոքին ի մարմին մի: 17 Եւ որ մերձենայ ի Տէր, մի հոգի են: 18 Փախերո՛ւք ի պոռնկութենէ: Չամենա՛յն մեղս գոր եւ գործէ՛ մարդ՝ արտաքոյ մարմնոյ իւրոյ իսկ որ պոռնկին՝ յի՛ր մարմինն մեղանչէ: 19 Եթէ ո՛չ գիտէք զի մարմինք ձեր տաճար են հոգւոյն որ է ի ձեզ՝ գոր ունիքն յԱստուծոյ եւ չէ՛ք անձանց Տէր 20 քանզի գնոց գնեցայք Փառաւո՛ր արարէք զԱստուած ի մարմինս ձեր եւ յոգի՛ս ձեր

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Է.

Դ 1 Այլ վասն որոյ գրեցէքն առ իս բարիո՛ք է մարդոյ ի կի՛ն մարդ չմերձենալ 2 Բայց վասն պոռնկութեան, իւրաքանչի՛ր որ որ զի՛ր կին կալցի եւ իւրաքանչիւր որ կին՝ զի՛ր այր կալցի: 3 Կնոջ՝ ա՛յր իւր, զպարտն՝ հատուցէ. նոյնպէս եւ կինն՝ ա՛ռն իւրում 4 Ձի կին՝ մարմնոյ իւրում ո՛չ իշխէ այլ ա՛յրն. նոյնպէս եւ այրն՝ իւրում մարմնոյ ո՛չ իշխէ այլ կի՛նն: 5 Մի՛ գրկէք զմիմեանս: Բայց եթէ ինչ ի միաբանութենէ՛ առ ժամանակ մի զի ուխտիցն պարապիցէք եւ դարձեալ ի նոյն դարձչի՛ք զի մի՛ փորձեցէ զձեզ սատանայ վասն անխառնութեանն ձերոյ: 6 Չայս ասեմ ներելո՛ւմ եւ ո՛չ հրաման տալով 7 Քանզի կամիմ եթէ ամենայն մարդ լինէր իբրեւ զի՛ս այլ իւրաքանչիւր որ զի՛ր շնորհս ունի յԱստուծոյ ո՛մն այսպէս եւ ոմն այնպէս 8 Բայց ամուսնացն եւ այրեացն ասեմ, լա՛ւ է նոցա թէ կայցեն իբրեւ զիս 9 Ապա թէ ո՛չ ունիցին ժոյժ, ամուսնացին. զի լա՛ւ է ամուսնանալ քան զջեռնուլ 10 Այլ կանամբեացն պատուիրեմ, ո՛չ եւ՝ այլ Տէր. կնոջ յառնէ մի՛ մեկնէ 11 Ապա եթէ մեկնեցի, անա՛յր մնացէ, կամ անդրէ՛ն ընդ առն իւրում հաշտեցի եւ առն՝ զկին իւր մի թողուլ Կ/Զ 12 Բայց այլոց ե՛ս պատուիրեմ, ո՛չ եթէ Տէր. եթէ որ եղբայր՝ կին ունիցի անհաւատ եւ նմա հաճոյ իցէ բնակիլ ընդ նմա, մի՛ թողցէ զնա: 13 Եւ կին որ ունիցի այր անհաւատ եւ նմա կա՛մ իցէ բնակել ընդ նմա մի՛ թողցէ զայրն. 14 զի սո՛ւրբ է այրն անհաւատ կնա՛ւն եւ սուրբ է կինն անհաւա՛տ արա՛մբն ապա թէ ոչ՝ որդիքն ձեր պի՛ղծ են. բայց այժմ սո՛ւրբ են: 15 Ապա եթէ անհաւատն մեկնիցի, մեկնեցի՛. զի ո՛չ ինչ հարկ ի վերայ յ կայ եղբարն կամ քեռն յայնպիսի իրս քանզի ի խաղաղութի՛ւն կոչեաց զմեզ Աստուած 16 Ձի՛՞ գիտես կին դու՛՞ եթէ զայր քո ապրեցուցես կամ զի՛՞ գիտես ա՛յր դու՛՞ եթէ զկին քո ապրեցուցես 17 Եթէ ոչ իւրաքանչի՛ր ումեք որպէս եւ բաժանեա՛ց Տէր, զիւրաքանչիւր որ որպէս եւ կոչեա՛ց Աստուած ա՛յնպէս գնացէ: Եւ ա՛յնպէս ընդ ամենայն եկեղեցիս պատուէ՛ր տամ 18 Թլփատեալ՝ որ կոչեցաւ. մի՛ ցանկացի անթլփատութեան յանթլփատութենէ՛ որ կոչեցաւ, մի՛ թլփատեցի: 19 Ձի թլփատութիւն ո՛չ ինչ է եւ անթլփատութիւն ո՛չ ինչ այլ պահպանութի՛ւն Աստուծոյ պատուիրանացն 20 Բայց իւրաքանչիւր որ յո՛ր կոչումն կոչեցաւ ի նմի՛ն կացցէ: 21 Ծառայ՛ կոչեցար, մի՛ փոյթ լիցի քեզ այլ թէ կարիցէ՛ս եւս ազա՛տ լինկ, քեզ ա՛յնպէս լաւ իցէ: 22 Ձի որ ի Տէր կոչեցեալ իցէ ծառայն ազա՛տ Տեառն նոյնպէս եւ որ ազատն կոչեցեալ է ծառայ՛ Քրիստոսի է: 23 Գնոց գնեցայք՝ մի՛ լինիք ծառայ՛ք մարդկան 24 Իւրաքանչիւր յո՛ր կոչումն կոչեցաւ. եղբա՛րք ի նմի՛ն կացցէ առաջի Աստուծոյ: Գ/Դ 25 Այլ վասն կուսանաց հրաման ինչ ի Տեառնէ ո՛չ ունիմ բայց խրատ տա՛մ, որպէս ողորմելոյ ուրուք ի Տեառնէ, հաւատարի՛մ լինել: 26 Համարիմ թէ ա՛յնպէս լաւ իցէ: Բայց վասն վտանկին որ ի վերայ կայ բարիո՛ք է մարդոյ թէ այնպէս իցէ: 27 Կապեալ՝ եւ ի կին. մի՛ խնդրեր արձակել արձակեալ՝ եւ ի կնոջէ՛ մի՛ խնդրեր կին: 28 Ձի եթէ ամուսնանայցես՝ ո՛չ մեղար եւ եթէ ամուսնանայցէ կոյսն՝ ո՛չ մեղաւ բայց նեղութիւն մարմնոյ ունիցին այնպիսիք: Այլ եւ խնայեցի՛ ի ձեզ 29 Բայց զա՛յս ասեմ ե՛ղբարք եթէ ժամանակս կարճեալ է այսուհետեւ: Ձի որ ունիցին կանայս՝ որպէս թէ չունիցին՝ 30 եւ որ լայցենն, որպէս թէ ո՛չ լայցեն եւ որ խնդանն, որպէս թէ ոչ խնդայցեն՝ եւ որ գնենն, որպէս թէ չունիցին 31 Եւ որ վարենն զաշխարհս, որպէս թէ

չվայելիցեն. զի անցեալ է վայելչութիւն աշխարհիս այսորիկ 32 Այլ կամիմ զձեզ անհո՛գս լինել զի որ անկինն է՝ հոգայ զՏեառն, թե՛ որպէս հաճոյ լիցի Տեառն 33 Եւ որ կանամբին է հոգայ զաշխարհիս՝ թե՛ որպէս հաճոյ լիցի կնոջ իւրում 34 Եւ ահա մեկնեցա՛ն ի միմեանց առնակինն եւ կոյսն զի կոյսն հոգայ զՏեառն, զի իցէ սուրբ մարմնով եւ հոգով եւ առնակինն հոգայ զաշխարհիս՝ թե՛ որպէս հաճոյ լիցի առն իւրում 35 Այլ զայս վասն ձերոյ ազգոյի ասեմ զձեռք ինչ ինչ արկանեմ ձեզ այլ վասն պարկեշտութեան՝ եւ հպատակութեան Տեառն առանց զբաղանաց: Գ/Զ 36 Ապա թե՛ որ ամաւթ համարեսցի վասն կուսին իւրոյ՝ եթէ իցէ ելեալ ըստ չափ եւ այնպէս ինչ պա՛րս իցէ լինել. գոր կամի արասցէ զձեռք մեղանչէ ամուսնացի: 37 Իսկ որ հաստատեալ է ի սրտի իւրում, եւ վտանկ ինչ զձեռք նմա, իշխանութիւն ունի ի վերայ կամաց իւրոց եւ զայն ընտրեալ ի սրտի իւրում՝ պահել զկոյսն իւր բարո՛ւք առնէ: 38 Եւ որ ամուսնացուցանէ զկոյսն իւր բարո՛ւք առնէ. եւ որ զնչ ամուսնացուցանէ՝ լա՛ւ եւս առնէ: 39 Կին կապեալ է ցորչափ ժամանակս կենդանի է այր նորա ապա եթէ ննջիցէ այր նորա, ազա՛տ է, ում կամիցի ամուսնանալ բայց միայն տէրամբ: 40 Բայց երանելի՛ եւս է՝ թէ այնպէս կացցէ ըստ իմո՛ւմ խրատո: Եւ այսպէս համարիմ՝ թէ եւ յի՛ս իցէ հոգի Աստուծոյ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ը.

1 Այլ վասն գոհի՛ց կոռցն գիտեմք եթէ ամենեքի՛ն գիտութիւն ունիք Գիտութիւն հպարտացուցանէ այլ սէր չինէ: 2 Եթէ որ կամիցի գիտել ինչ չէ՛ւ եւս գիտաց՝ որպէս արժա՛ն է գիտել: 3 Բայց որ սիրէ զԱստուած նա՛ է տեղեկացեալ ի նմանէ: 4 Այլ վասն կերակրոցն գոհելոց՝ գիտեմք եթէ զինչ իսկ կուրքոյ են յաշխարհիզի չի՛ք որ Աստուած բա՛ց ի միոյն 5 Զի թեպէտ եւ իցեն անուանեալ աստուածք՝ եթէ յերկինս եւ եթէ յերկրի, որպէս եւ են աստուածք բազումք՝ եւ տեսրք բազումք. 6 այլ մեզ մի՛ է Աստուած Հա՛յր յորմէ ամենայն, եւ մե՛ք ի նա. եւ մի՛ Տէր Յիսուս Քրիստոս որով ամենայն, եւ մե՛ք նովա: ԿԶ 7 Այլ զձեռք ամենեւեան գիտութիւն է Ոմանք առ խղճի մտաց մինչեւ ցայժմ զկոռցն իբրեւ զգոհեալ ուտեն եւ խիղճ մտաց նոցա քանզի տկար է, պղծի: 8 Այլ կերակուր զմեզ առաջի Աստուծոյ զձեռք կացուցանէ զձեռք չուտեմք՝ պակասեմք ինչ եւ զձեռք ուտեմք՝ առաւելումք ինչ 9 Բայց զգոյ՛ յերոյք՝ գուցէ իշխանութիւնդ ձեր այդ՝ զայթագրութիւն լիցի տկարացել Եթէ որ տեսանիցէ զքեզ՝ որ զգիտութիւնդ ունիս՝ բազմեալ ի մեհենի, ոչ ապաքէն խիղճ մտաց նորա, որ տկարութեամբն զգածեալ է անդրէն շինիցի ուտել զգոհեալն 11 Եւ կորնչիցի տկար եղբայրն ի քում գիտութեանն, վասն որոյ Քրիստոսն մեռա: 12 Եւ ա՛յսպէս յանցուցեալ յեղբարս, եւ զխիղճ մտաց տկարացն զայրացուցեալ, ի Քրիստոս մեղանչէ: 13 Վասն որոյ եթէ կերակուր զայթագրեցուցանէ զեղբա՛յրն իմ զձեռք կերայց միս յախտեան, զի մի՛ զեղբայրն իմ զայթագրեցուցից

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Թ.

1 Ոչ ապաքէն ազա՛տ եմ, ոչ ապաքէն առաքեալ՛ եմ. ոչ ապաքէն զՏէր մեր Յիսուս Քրիստոս աչաւք իմովք տեսի՛, ոչ ապաքէն գործ իմ դո՛ւք էք ի Տէր 2 Թեպէտ եւ այլոց չիցեմ առաքեալ այլ դէպ ձեզ ե՛մ զի կնի՛ք իսկ առաքելութեան իմոյ դո՛ւք էք ի Տէր 3 Իմ պատասխանի ուր զիս հարցանիցեն՝ ա՛յս է 4 Միթէ զձեռք ունիցիմք իշխանութիւն ուտել եւ ըմպել 5 Մի՛թէ զձեռք ունիցիմք իշխանութիւն զքորս կանայս շրջեցուցանել ընդ մեզ որպէս եւ ա՛յլ առաքեալքն, եւ եղբարքն Տեառն, եւ Կեփա: 6 Եթէ միայն եւս եւ Բառնաբա՛ս ոչ ունիցիմք իշխանութիւն չգործել ինչ 7 Ո՞րք երբէք զինուորիցի իւրովք թոշակաւք ո՞րք տնկիցէ այգի՛ եւ ի պտղոյ նորա զձեռք ուտիցէ ո՞րք արածիցէ խաշն՝ եւ ի կաթանէ խաշինն զձեռք ուտիցէ 8 Մի՛թէ ըստ մարդկութեան խաւսիցիմ զայս. կամ թէ եւ արեւնքն գոյնն զձեռք ասիցեն 9 Ի Մովսիսի իսկ արեւնս գրեալ Ո՛չ կապեցես զքո՛ւմ կեղին կալոտոյ: Միթէ՛ զեզա՛նց ինչ փոյ՛թ էր Աստուծոյ 10 Ոչ ապաքէն վասն մե՛ր ասէ. քանզի վասն մե՛ր գրեցաւ: Զի յուտ զպարտի որ սերմանէն սերմանել եւ որ կասուն՝ յուտ զվայելել 11 Եթէ մեք ի ձեզ զհոգեւորսն սերմանեցաք, մե՛ծ ինչ է, եթէ ի ձեզ զմարմնաւորսն հնձիցեմք 12 Եթէ այլք ձերոյ զիշխանութեամբդ վայելեն ոչ առաւել եւս մե՛ք Այլ զձեռք ինչ արկաք զիշխանութիւնս զայս բայց ամենայնի համբերեմք զի մի՛ խափա՛ն ինչ լինիցիմք աւետարանին 13 Ո՛չ գիտեք՝ եթէ որ ի տաճարին գործեն ի տաճարե՛ անտի ուտեն եւ որ սեղանոյն պաշտանեայք են, ի սեղանոյ՛ն անտի վայելեն: 14 Նոյնպէս եւ Տէր հրամա՛ն եւս որոց զաւետարանն աւետարանեն, յաւետարանե՛ անտի կեալ: 15 Բայց եւս եւ զմի ինչ յայցանէ արկի ի գործ եւ

ո՛չ գրեցի զայդ զի ինձ ա՛յսպէս ինչ լինիցի Լա՛ւ է ինձ մանաւանդ մեռանէլ եւ ո՛չ զի զպարծա՛նս իմ որ
 ընդունայն համարիցի: 16 Զի եթէ աւետարանեմ, ո՛չինչ են ինձ պարծանք քանզի հարկ ի վերայ կայ բայց վա յ
 է ինձ թէ ոչ աւետարանեմ: 17 Եթէ կամաւ զայն առնեմ, վա՛րձք են ինձ եւ եթէ ակամայ, տնտեսութի՛ն յանձն է
 ինձ: 18 Եւ արդ՛ զի՛նչ վարձք իցեն ինձ եթէ յաւետարանելն ձրի՛ տաց զաւետարանն զի մի՛ զեղծցի՛մ ինչ
 իշխանութեամբս իմով յաւետարանի՛ անդ: 19 Քանզի ազա՛տ էի յամենայնէ, եւ ամենեցուն զանձն ի
 ծառայութեան կացուցի, զի զբազումս շահեցայց 20 Եղէ ընդ հրեայսն իբրեւ զհրեայ զի զհրեայ յսն շահեցայց
 21 Եղէ ընդ արիւնաւք իբրեւ զայնոսիկ որ ընդ արիւնա՛ւքն էին իբրեւ ո՛չ եթէ ընդ արիւնաւքնէի, այլ զի եւ որ
 ընդ արիւնաւքն իցեն՝ եւ զնոսա՛ շահեցայց Ընդ անարեւնս եղէ՛ իբրեւ զանարեւն իբր ո՛չ եթէ անարեւն ինչ էի
 յԱստուծոյ, այլ ընդ արիւնաւքն Քրիստոսի զի շահեցայց զանարեւնս: 22 Եղէ ընդ տկարս իբրեւ զտկար զի
 զտկարսն շահեցայց Ընդ ամենայնի ամենայն եղէ, զի թերեւս ապրեցուցի՛ց զմանս 23 Զայս ամենայն
 առնեմ վասն աւետարանին, զի կցո՛րդ եղեց նմա՛ր Դ/Կ 24 Ո՛չ զիտէք՝ եթէ որ յասպարիսին ընթանան
 ընթանալ՝ ամենեքի՛ն ընթանան բայց մի՛ որ առնու զյաղթութեանն այնպէս ընթացարո՛ւք զի հասանիցեք 25
 Ամենայն որ պատերազմի, ամենայնի՛ ժուժկալ լինի նոքա զի զեղծանելի՛ պատկն առնուցուն եւ մեք
 զանեղծութեանն: 26 Արդ՛ ե՛ս իսկ ա՛յնպէս ընթանամ ո՛չ որպէս յաներեւոյթս ա՛յնպէս մրցիմ որպէս ո՛չ թէ
 զհո՛ղմս ինչ կոծելով 27 այլ ճնշե՛մ զմարմինս իմ եւ հնազանդեցուցանեմ զի գուցէ՛ որ այլոց՛ քարոզեցի՛ ե՛ս
 ինքն անպիտա՛ն գտանիցիմ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐԻՆԹԱՑԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
 Գլուխ Ժ.

1 Ո՛չ կամիմ եթէ տգետք իցեք ե՛ղբարք զի հա՛րքն մեր ամենեքի՛ն ընդ ամպովն էին եւ ամենեքի՛ն ընդ ծովն
 անցին. 2 եւ ամենեքեան ի Մովսէս մկրտեցան յա՛մպն եւ ի ծովն 3 եւ ամենեքի՛ն զնոյն զհոգեւոր զկերակուրն
 կերան. 4 եւ ամենեքի՛ն զնոյն զհոգեւոր ըմպելին արբին զի ըմպելին ի հոգեւոր վիմեն որ երթայր զիտ նոցա
 եւ վեմն էր ի նքն Քրիստոս 5 Այլ ո՛չ եթէ ընդ բազումս ի նոցանէ հաճեցաւ Աստուած քանզի տապա՛ստ
 անկան յանապատի անդ: 6 Եւ այն արիւնակալ լինէր վասն մեր զի մի՛ լիցուք ցանկացաւորք չարեաց որպէս
 նոքայն ցանկացան: 7 Եւ մի կռապա՛շտք լինել՝ որպէս ոմանք ի նոցանէ որպէս եւ գրեալ է՛ստա՛ւ ժողովուրդն
 ուտել է ըմպել եւ յարեան ի խաղալ 8 Եւ մի՛ պոռնկեցուցուք որպէս ոմանք պոռնկեցան ի նոցանէ՛ եւ անկա՛ն
 ի միո՛ւմ աւուր քսան եւ չո՛րք հազարք 9 Եւ մի՛ փորձեցուցուք զՏէր որպէս ոմանք ի նոցանէ փորձեցին եւ
 յաւձի՛ց անտի սատակեցան 10 Եւ մի՛ տրտնջեցուցուք որպէս ոմանք ի նոցանէ տրտնջեցին եւ կորեան ի
 սատակչէ՛ անտի: 11 Այլ ա՛յն ամենայն արիւնակալ անցանէր ընդ նոսա՛ բայց գրեցաւ վասն մերոյ յ իւրատու
 յորս վախճան յալիտեա՛նցն եհաւ Դ/Դ 12 Այսուհետեւ որ համարիցի հաստատո՛ւն կալ զգոյ՛ լիցի, գուցէ
 անկանիցի: 13 Փորձութիւն ի ձեր վերայ ո՛չ է եկեալ՝ բա՛ց ի մարդկանէ այլ հաւատարի մ է Աստուած որ ո՛չ
 արկցէ զձեզ ի փորձութիւն առաւել քան զկար ձեր այլ արասցէ ընդ փորձութեանն եւ զե՛լսն զի համբերել
 կարասցիք: 14 Վասն որոյ սի՛րելիք իմ փախերո՛ւք ի կռապաշտութենէ 15 Իբրեւ ընդ իմաստո՛ւնս խաւսիմ
 ընտրեցէ՛ք ձեզէ՛ն զոր ասեմս 16 Բաժա՛կն արիւնութեան զոր արիւնեմք՝ ոչ ապաքէն հաղորդութիւն է
 արեա՛նս Քրիստոսի: Հացն զոր բեկանեմք, ոչ ապաքէն հաղորդութիւն է մարմնոյն Քրիստոսի 17 Զի մի հաց՛
 մի՛ մարմին եմք բազումքս զի ամենեքին ի միոջէ՛ հացէ անտի վայելեմք 18 Տեսէ՛ք զԲարայէլն ըստ մարմնոյ
 ոչ ապաքէն որ ուտեն ի զոհիցն հաղորդք են սեղանոյն: 19 Իսկ արդ՛ զի՛նչ ասեմ, եթէ զոհեալն իցէ՛ ինչ եւ կամ
 կո՛ւտքն իսկ իցէ՛ն ինչ 20 Այլ զոր զոհենն հեթանոսք դիւաց՝ եւ ո՛չ Աստուծոյ զոհեն Ոչ կամիմ զձեզ հաղորդս
 դիւաց լինել քանզի ո՛չ կարեք զբաժակն Տեառն ըմպել՝ եւ զբաժակն դիւաց 21 Եւ ոչ կարեք ի սեղանոյ Տեառն
 վայելել՝ եւ ի սեղանոյ դիւաց: 22 Եթէ նախա՛նձ ինչ արկանիցեմք Տեառն մի թէ զաւրագոյնք իցեմք քան զնա 23
 Ամենայն ինչ ինձ մա՛րթ է այլ ո՛չ ամենայն ինչ ազուտ ամենայն ինչ ինձ մա՛րթ է այլ ո՛չ ամենայն ինչ շինէ
 24 Մի՛ որ զանձին եւ եթ ինտրեցէ՛ այլ եւ զընկերի՛ն 25 Ամենայն ինչ որ ի սպանդանոցի վաճառի, կերա՛յք՝ եւ
 մի՛ ինտրեք վասն խղճի մտաց Վջ 26 զի Տեառն է երկիր յիւր իւրով 27 Եթէ որ կոչեցէ զձեզ յանհաւատից եւ
 կամիցիք երթալ զամենայն ինչ որ առաջի դնիցի կերա՛յք՝ եւ մի՛ իտրեք վասն խղճի մտաց 28 Ապա թէ որ
 ասացէ ձեզ թէ այդ զոհեալ է, մի՛ ուտիցեք վասն նորա՛ որ գուշակն եղեալ եւ վասն խղճի մտաց: 29 Այլ զվիղճ
 մտացն ասեմ, ո՛չ զիւրն, այլ զընկերին: Իսկ ընդէ՛ր բնաւ ազատութիւնս իմ դատիցի յայլոյ յ խղճէ մտաց 30 Եթէ
 ես շնորհաւք վայելեմ, ընդէ՛ր հայիոյցիմ, վասն որոյ ե՛սն զոհանամ: 31 Արդ՛ եթէ ոտիցեք, եթէ ըմպիցեք, եթէ
 զինչ եւ գործիցեք զամենայն ինչ ի փա՛ռս Աստուծոյ արասցի՛ք 32 Առանց զայթազողութի՛ն զնեղոյ հրէից եւ

հեթանոսաց՝ լինիցի՝ ք եւ եկեղեցւոյն Աստուծոյ 33 Որպէս եւ ես ամենեւին ամենեցո՛ւն հաճոյ լինիմ ո՛չ ինդրեմ զանձին աւգուտ, այլ զբազմա՛ց զի ապրեացին:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԱ

Զ 1 Նմանա՛ւոյք ինձ եղերուք որպէս եւ ես Քրիստոսի:

2 Գովե՛մ զձեզ՝ զի զամենայն ինչ զիմ յիշե՛ք եւ որպէս աւանդեցի՝ ձեզ՝ զաւանդութիւնսն ունիցիք 3 Կամիմ զի զիտիցե՛ք զոյք եթէ ա՛ն ամենայնի գլուխ Քրիստոս է, եւ զլուխ կնոջ ա՛յլ, եւ գլուխ Քրիստոսի Աստուած 4 Ամենայն այր յորժամ յաղաւթս կայցէ կամ մարգարեանայցէ եւ զգլուխն ծածկեա՛լ ունիցի յամա՛ւթ առնէ զգլուխն իւր: 5 Եւ ամենայն կին յորժամ յաղաւթս կայցէ կամ մարգարեանայցէ բացա՛ւ զլիտով յամաւթ առնէ զգլուխն իւր, զի այնպէս համարէ՛ թէ գերծեա՛լ իցէ 6 Զի եթէ ո՛չ սքողեացի կին փոքրեացէ զհէ՛րս իւր ապա թէ անպատեհ է կնոջ փոքրէ՛լ կամ գերծուլ՝ սքողեացի: 7 Ա՛ն մարդոյ չէ՛ պարտ ծածկել զգլուխն զի պատկեր է փա՛ռք Աստուծոյ իսկ կին՝ փա՛ռք առն իւրոյ 8 Զի ո՛չ եթէ այր ի կնոջէ է, այլ կին յառնէ՛: 9 Քանզի ո՛չ իսկ հաստատեցաւ այր վասն կնոջ այլ կին վասն ա՛ն: 10 Վասն այնորիկ պարտի կինն շո՛ւք զնէլ զլիտոյն վասն հրեշտակաց: 11 Բայց ո՛չ կին առանց առն, եւ ո՛չ այր առանց կնոջ ի Տէր 12 Զի որպէս կին յառնէ նոյնպէս եւ այր ի կնոջէ՛. բայց ամենայն յԱստուծոյ: 13 Այլ դուք ձեզե՛ն տո՛ւք զիրաւոյ արժա՛ն է կնոջ մարդոյ հոլանի՛ յաղաւթս կալ առաջի Աստուծոյ 14 Եւ ո՛չ բնութիւնն իսկ ուսուցանէ զձեզ զի այր եթէ զիսաւոր է անարգա՛նք են նմա: 15 Բայց կին եթէ զիսաւոր է փա՛ռք են նմա զի գէ՛տք փոխանակ զգեստուտուեա՛լ են նմա: 16 Ապա թէ ոք կամի հակառակաւ լինել մեք չունի՛մք այնպիսի սովորութիւն եւ ո՛չ եկեղեցիքն Աստուծոյ Վջ
Է 17 Այլ զայս պատուիրեմ, ո՛չ որպէս թէ զովիցեմ զի ո՛չ ի լա՛ւ անդր՝ այլ ի վատթա՛րն նկրտիք 18 Նախ՝ յորժամ ի մի վայր ժողովիցիք յեկեղեցին լսեմ եթէ հերձուա՛ծք զոն ի եւ սակա՛ւ ինչ հաւատացի 19 Բայց եւ հերձուա՛ծք լինելոյց են ի զի որ ընտիրքն իցեն ի ձեզ՝ երեւեացի՛ն 20 Եւ արդ՝ ի ժողովելն ձեզ ի միասին ո՛չ է տո՛ւն Տեառն ձեզ տեղի հա՛ց ուտելոյ 21 Զի իւրաքանչի՛ր ոք զի՛ր ընթրիս յառաջանայ ուտել եւ ոմն քաղցեալ, եւ ոմն արբեալ: 22 Միթէ տու՛նս ոչ ունիցիք ուտելոյ եւ ըմպելոյ եթէ զեկեղեցեան աստուծոյ արհամարհեք, եւ յամաւթ առնէք զքաւորսն Զի՛նչ ասացից, զովեցի՛ց զձեզ յա՛յլմ ո՛չ զովեմ: 23 Զի եւ ընկալայ ի Տեառնէ՛, զոր եւ ձեզն աւանդեցի, եթէ Տէր Յիսուս ի զիշերիսնյորում մատնէր, ա՛ն հաց 24 զոհացա՛ւ երէ՛կ եւ ասէ. Ա՛յս է իմ մարմին որ վասն ձեր զա՛յս արարեք առ իմոյ յիշատակի 25 Նոյնպէս եւ զբաժակն յեւ ընթրեացն, ա՛ն եւ ասէ. ա՛յս բաժակ նոր ուխտէ իմով արեամբ զա՛յս արարե՛ք քանիցս անգամ թէ ըմպիցեք առ իմոյ յիշատակի: 26 Քանիցս անգամ թէ ուտիցեք զհացս զայս՝ եւ զբաժակս ըմպիցեք զմա՛հն Տեառն պատմեցէ՛ք մինչեւ եկեսցէ նա 27 Այսուհետեւ՝ որ ուտիցէ զհացս կամ ըմպիցէ զբաժակս Տեառն անարժանութեամբ, պարտակա՛ն եղիցի մարմնոյ եւ արեանն Տեառն 28 Փորձեցէ՛ մարդ զանձն իւր, եւ ապա՛ ի հացէ անտի կերիցէ, եւ ի բաժակէն արբցէ: 29 Զի որ ուտէ եւ ըմպէ անարժանութեամբ դատաստա՛նս անձին իւրում ուտէ եւ ըմպէ զի ոչ իտրէ զմարմինն Տեառն 30 Վասն այնորիկ իսկ են ի ձեզ բազում հիւա՛նոյք եւ ախտաժէ՛տք, եւ շա՛տ եւս ա՛յն են, որ եւ ննջեցեալքն իսկ իցեն 31 Զի եթէ զանձի՛նս քննեաք, ապա ո՛չ դատապարտեաք: 32 Եւ եթէ դատիմք՝ ի Տեառնէ՛ իւրատիմք զի մի՛ ընդ աշխարհի դատապարտեացուք 33 Այսուհետեւ ե՛ դբարք յորժամ ի մի վայր ժողովիցիք ուտել միմեանց մնասջիք 34 Ապա թէ ոք քաղցեալ իցէ ի տա՛ն իւրում կերիցէ. զի մի՛ ի դատապարտութիւն ժողովիցիք: Բայց զա՛յլ ինչ յորժամ եկից յա՛յնժամ պատուիրեցից

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՆԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԲ

Ը Ե՛/Կ 1 Այլ վասն հոգեւորացն եղբարք՝ ո՛չ կամիմ եթէ տգէտք իցեք 2 Գիտե՛ք իսկ, զի մինչ հեթանոսքն էիք առ կուռս անմուկս որպէս երթայիք եւ գայիք 3 Վասն որոյ ցուցանե՛մ զի ո՛չ ոք հոգւով Աստուծոյ խաւսի եւ ասիցէ թէ նգովեալ Յիսուս եւ ո՛չ ոք կարէ ասել՝ Տէր զՅիսուս եթէ ոչ հոգւովն սրբով՝ 4 Թէպէտ եւ բաժինք շնորհաց են՝ այլ հոգի նո՛յն է 5 Եթէ բաժինք պաշտամանց են այլ Տէր նո՛յն է 6 Եթէ բաժինք յաջողութեանցեն, այլ Աստուած նո՛յն է՝ որ աջողէ զամենայն յամենայնի 7 Բայց իւրաքանչիւր ումեք տուեա՛լ է յայտնութիւն հոգւոյն՝ առ իւրաքանչի՛ր աւգուտ 8 Ումեմն ի հոգւոյն տուեալ է բա՛ն իմաստութեան այլում բա՛ն

գիտութեան ըստ նմին հոգւոյ 9 միւսումն հաւատոյ՝ նովին հոգւով այլում շնորհս բժշկութեանց նովին հոգւով. 10 այլում աջողութիւնք զարութեանց այլում մարգարէութիւն այլում ընտրութիւն այլում ընտրութիւն այլում ա՛զգ լեզուաց այլում թարգմանութիւնք լեզուաց 11 Այլ զայս ամենայն աջողէ մի եւ նոյն հոգի եւ բաժանէ՛ իւրաքանչիւր որպէս եւ կամի: Ե/Դ 12 Որպէս մարմին մի՛ է եւ անդամս բազումս ունի եւ ամենայն բազում անդամք մարմնոյն՝ մի մարմին նոյնպէս եւ Քրիստոս 13 Քանզի միով հոգով մէք ամենեքեան ի մի՛ մարմին մկրտեցաք. եթէ հրեա յք, եթէ հեթանոս սք, եթէ ծառա՛ յք, եթէ ազատք, ամենեքին զմի՛ հոգի արբաք 14 Քանզի մարմին ո՛չ մի անդամ է այլ բազո՛ւմ: 15 Եթէ ասիցէ ոտն, զի չեմ ձեռն՝ չե՛մ ի մարմնոյ անտի ոչ այնու չիցէ ի մարմնոյ անտի: 16 Եւ եթէ ասիցէ ունկն վասն զի չեմ ակն՝ չե՛մ ի մարմնոյ անտի ոչ այնու չիցէ ի մարմնոյ անտի: 17 Եթէ ամենայն մարմինն ա՛կն էր ո՛ր էր ունկն: Եւ եթէ ամենայն լսելիք էին ո՛ր էին հոտոտելիք 18 Բայց արդ՝ Աստուած եղ զանդամսն՝ զմի՛ մի՛ իւրաքանչիւր ի նոցանէն ի մարմին՝ որպէս եւ կամեցաւ: 19 Ապա թէ էր ամենայն մի անդամ, ո՛ր էր մարմին: 20 Բայց արդ՝ անդամք բազումք են եւ մարմին մի: 21 Ոչ կարէ ակն ասել զձեռն, թէ չե՛ս ինձ պիտոյ, եւ կամ դարձեալ զլուխն ցոտսն՝ թէ չե՛ք ինձ պիտոյ: 22 Այլ առաւել որ թուին անդամք մարմնոյն՝ թէ տկարագոյնք իցեն կարեւո՛րք են. 23 Եւ որ թուին թէ անարագոյնք իցեն մարմնոյն, այնց առաւելագո՛յն պատիւ առնենք եւ ամաւթոյնք մեր առաւել լեւս պարկեշտութիւն ունին: 24 Եւ պարկեշտիցն մերոց չե՛ ինչ պիտոյ քանզի Աստուած խառնեաց զմարմինն եւ նուազին առաւել եւս պատիւ ետ. 25 զի մի իցեն հերձուածք ի մարմնի անդ այլ զի նոյնք զմիմեանց հոգայցեն անդամքն: 26 Եւ եթէ վշտանայ ինչ մի անդամն, վշտանա՛ն ամենայն անդամքն ընդ նմա. եւ եթէ փառաւորի մի անդամն խնդա՛ն ամենայն անդամքն ընդ նմա: 27 Այլ դուք մարմինք Քրիստոսի էք եւ անդամք յանդամոց նորա: ԿՁ 28 Եւ զորս եղն Աստուած յեկեղեցւոջ՝ ա՛յս են նախ զառաքեալ լս, երկրորդ զմարգարէ ս, երրորդ զվարդապէ՛տս, ապա զարութիւնս, ապա շնորհս բժշկութեանց արգնութիւնս, վարի՛չս, ա՛զգս լեզուաց թարգմանութիւնս լեզուաց 29 Միթէ ամենեքի՛ն առաքեալք իցեն միթէ ամենեքի՛ն մարգարէք իցեն Միթէ ամենեքի՛ն վարդապետք իցեն միթէ ամենեքի՛ն զարութիւնք իցեն 30 միթէ՛ ամենեքի՛ն շնորհս բժշկութեան ունիցին միթէ ամենեքի՛ն ի լեզուս խաւսիցին միթէ ամենեքի՛ն թարգմանիցեն 31 Բայց նախանձաւո՛րք լերուք շնորհացն որ լա՛ւն են: Այլ ես՝ առաւել լեւս ճանապարհ ցուցանեմ ձեզ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԳ.

Ե/Ձ 1 Եթէ զլեզուս մարդկան խաւսիցիմ եւ զհրեշտակաց, եւ սեր ո՛չ ունիցիմ, եղէ ես իբրեւ զպղինձ որ հնչէ կամ իբրեւ զծնծոյս որ դաւղջեն 2 Եւ եթէ ունիցիմ զմարգարէութիւն եւ զհիտիցե՛մ զխորհուրդս ամենայն եւ զամենայն գիտութիւն եւ եթէ ունիցիմ զամենայն հաւատս՝ մինչեւ զլերինս փոփոխելոյ եւ սեր ոչ ունիցիմ, ո՛չ ինչ եմ: 3 Եւ եթէ ջամբիցեմ զամենայն ինչս իմ աղքատաց եւ մատնիցեմ զմարմինս իմ յայրումն եւ սեր ոչ ունիցիմ, ո՛չ ինչ արգտիմ: 4 Սէր՝ երկայնամի՛տ է քաղցրանա՛յ, սեր՝ ո՛չ նախանձի, ո՛չ ամպարհաւաճէ, ո՛չ հպարտանայ. 5 ո՛չ յանդգնի, ո՛չ խնդրէ զիւր, ո՛չ գրգռի, ո՛չ խորհի զչար. 6 ո՛չ խնդայ ընդ անիրաւութիւն այլ խնդայ ընդ ստուգութիւն 7 ամենայնի՛ տեւէ ամենայնի՛ հաւատայ, ամենեւի՛ն յուսայ, ամենայնի՛ համբերէ: 8 Սէր՝ ո՛չ երբէք անկանի, եթէ մարգարէութիւնք են խափանեցի՛ն եթէ լեզուք՝ լռեցնէ՛ն եթէ գիտութիւն՝ խափանեցի՛: 9 Քանզի փոքր ի շատէ զիտեմք եւ փոքր ի շատէ մարգարէանամք 10 Այլ յորժամ եկեցէ կատարումն, փոքր ի շատէ խափանեցի: Զ/Կ 11 Մինչ տղայն էի՝ իբրեւ զտղայ յաւսեի իբրեւ զտղայ յաւսեի, իբրեւ զտղայ յաւսեի, այլ յորժամ եղէ այր, զտղայութեանն ի բա՛ց խափանեցի: 12 Այժմ տեսանեմ իբրեւ ընդ հայելի՛ արիւնակաւ, այլ յայնժամ դե՛մ յանդիման այժմ ինչպիսի՛նս եմ փոքր ի շատէ այլ յայնժամ զիտացի՛ց՝ որպէս եւ նայն ծանեա՛ւ զիս 13 Բայց արդ՝ մնան հաւա՛տք յո՛յս, սէ՛ր, սոքա երեքեան. եւ մեծ քան զսոսա՛ սէ՛ր է:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԴ.

1 Ձե՛տ երթայք փրոյ, եւ նախանձաւո՛րք լերուք հոգեւորացն առաւել զի եւ դո՛ւք մարգարէանայցէք 2 Ձի որ խաւսի ի լեզուս՝ ո՛չ ընդ մարդկան խաւսի այլ ընդ Աստուծոյ: Ձի ո՛չ ոք է որ լսէ, բայց հոգւո՛վ խաւսի խորհուրդս: 3 Իսկ որ մարգարէանայն, մարդկա՛ն խաւսի շինութիւն եւ մխիթարութիւն եւ սփոփութիւն 4 Որ

խաւսի ի լեզու, զանձն իւր շինէ, եւ որ մարգարեանայ, զեկեղեցին շինէ: 5 Կամիմ զի ամենքին դուք ի լեզու խաւսիցիք, առաւել զի մարգարեանայցէ՛ք զի լա՛ւ է որ մարգարեանայն քան զայն որ ի լեզուն խաւսիցի բայց եթէ թարգմանեացէ, զի եկեղեցին շինութիւն առնուցու Վջ 6 Բայց այժմ է դրարք եթէ եկից առ ձեզ ի լեզու խաւսելով զի՛նչ աւգուտ լինիցիմ ձեզ եթէ ոչ խաւսիցիմ, կամ յայտնութեամբ, կամ զիտութեամբ, կամ մարգարեութեամբ, կամ վարդապետութեամբ: 7 Այնպէս՝ որպէս անշո՛ւնչքն ձայն տայցեն, եթէ փող եւ եթէ քնար: 8 Զի եթէ ընտրութիւն ինչ բարբառոյն չառնիցեն զիա՛րդ ճանաչիցի փողոյն հարկանել՝ կամ քնարին հնչել: 8 Քանզի եթէ խառնաձայն արձակիցէ փողն ո՛վ պատրաստեցի ի պատերազմ: 9 Նոյնպէս եւ դուք՝ եթէ լեզուաւք ոչ նշանակիցէք զբանն զիա՛րդ ճանաչիցին խաւսքն. զի լինիցիք այնուհետեւ իբրեւ ընդ աւդս խաւսեցեալք: 10 Զի ա՛յնչափ ազգք ձայնից են յաշխարհի եւ ո՛չ ինչ է՝ անձայն: 11 Իսկ արդ՝ եթէ ո՛չ գիտիցեմ զգարութիւն ձայնին լինիցիմ այնմ որ խաւսիցին ընդ իս խո՛ւժ եւ նա որ խաւսիցին ընդ իս՝ դուժ: 12 Նոյնպէս եւ դուք՝ քանզի նախանձորդք էք հոգեւորացն վասն շինածոյ եկեղեցոյն խնդրէք զի առաւել եւս իցէք: 13 Վասն որոյ որ խաւսին ի լեզու, աղա՛ւթս արասցէ՛ զի եւ թարգմանիցէ: 14 Եթէ կամ յաղաւթս լեզուաւ, հոգի՛ն իմ կայ յաղաւթս. այլ միտք իմ անպտո՛ւղ են: 15 Իսկ արդ՝ զի՛նչ իցէ կացից յաղաւթս եւ հոգւո՛վ կացից յաղաւթս եւ մտա՛ւթ սաղմոս ասացից հոգւո՛վ սաղմոս ասացից եւ մտա՛ւթ: 16 Ապա թէ ոչ՝ եթէ արինեացէս հոգւով, որ կայցէ ի տեղուոջ տգիտին զիա՛րդ ասիցէ ի քում գովութեանն՝ զամենն քանզի գոր սսեսն՝ նա ո՛չ գիտէ: 17 Զի դու բարւո՛ք գոհանաս, այլ ընկերն ո՛չ շինի: 18 Գոհանա՛մ զԱստուծոյ վասն ամենեցուն ձեր առաւել լեզուաւ խաւսիմ: 19 Այլ ի մէջ եկեղեցոյն կամիմ բանս հինգ՝ մտա՛ւթ խաւսել զի եւ զայլս իրատիցեմ, քան զբազում բանս լեզուաւ: 20 Ե՛ դրարք՝ մի՛ տղայք լինիք մտաւք այլ ի չարեա՛ց տղայացարո՛ւք եւ մտաւք կատարեալք լինիջի՛ք: 21 Քանզի եւ յարե՛նս գրեալ է՝ եթէ յաւտար լեզու՛ եւ ի շրթոնս աւտարտո՛ւս խաւսեցա՛յց ընդ ժողովրդեանդ ընդ այդմիկ սակայն եւ ո՛չ այնպէս լուրիցեն ինձ: 22 Ապա ուրեմն լեզո՛ւք նշանակի՛ վասն են ո՛չ հաւատացելոց այլ անհաւատի՛ց իսկ մարգարեութիւն, ո՛չ անհաւատից՝ այլ հաւատացելոց: 23 Ապա թէ գայցէ եկեղեցին ամենայն ի մի վայր եւ ամենքին ի լեզո՛ւս խաւսիցին եւ մտանիցեն անդր տգէտք կամ անհաւատք ո՛չ ասիցեն եթէ զի՛ մոլիքո՛ք: 24 Իսկ եթէ ամենքեան մարգարեանայցեն, եւ մտանիցէ ոք անդր, անհաւատ կամ տգէտ, յանդիմանի՛ յամենեցունց եւ քննի՛ յամենեցունց: 25 Եւ գաղտնիք սրտի նորա յայտնի լինին: Եւ ապա անկեալ ի վերայ՝ երեսաց՝ երկի՛ր պազանիցէ Աստուծոյ, եւ խոստովան լինիցի՝ թէ արդարեւ Աստուած է ի ձեզ: 26 Եւ արդ՝ զի՛նչ իցէ է դրարք. յորժամ ի մի վայր ժողովիցիք իւրաքանչի՛ւր ոք ի ձեռնց եթէ սաղմո՛ս ունիցի, եթէ վարդապետութիւն ունիցի, եթէ յայտնութի՛ւն ունիցի, եթէ լեզու ունիցի, եթէ թարգմանութի՛ւն ունիցի ամենայն ի շինած լինիցի: 27 Եթէ ի լեզո՛ւս ոք խաւսիցի երկուք. եւ եթէ է՛ւս աւելի, երե՛ք, եւ ապա մի ըստ միոջէ, եւ մինն թարգմանեցէ: 28 Ապա թէ չիցէ՝ ոք որ թարգմանիցէ լո՛ւտ լիցի յեկեղեցոջն ընդ մի՛տս իւր՝ եւ ընդ Աստուծոյ խաւսեցի: 29 Բայց մարգարէք երկու՛ր կամ երե՛ք խաւսեցին եւ ա՛յլքն քննեցեն: 30 Ապա թէ ա՛յլ ումէք որ նստիցին՝ յայտնեցի, առաջինն լռեցէ: 31 Քանզի կարա՛ւղ էք ամենքեան մի ըստ միոջէ՝ մարգարեանալ զի ամենքեան ուսանիցին, եւ ամենքեան՝ մխիթարեցին: 32 Քանզի եւ ոգի՛ք իսկ մարգարեից մարգարէի՛ց հնազանդին: 33 Զի ո՛չ եթէ խոովութեան է Աստուած՝ այլ խաղաղութեան՝ որպէս յամենայն եկեղեցիս սրբոց: 34 Կանայք՝ յամենայն եկեղեցիս լո՛ւտ լիցին. զի ո՛չ հրամայի նոցա խաւսել՝ այլ հնազա՛նդ լինել՝ որպէս եւ արե՛նքն իսկ ասեն: 35 Ապա եթէ ուսանել ինչ կամիցին ի տա՛ն զարս իւրեանց հարցանիցեն քանզի անպատե՛հ է կնոջ մարդոյ յեկեղեցոջ խաւսել: 36 Եթէ ի ձե՛նչ բանն Աստուծոյ էլ եւ կամ առ ձե՛զ միայն եհաս: 37 Իսկ եթէ ոք համարիցի մարգարէ լինել կամ հոգեւոր, զիտացէ գոր գրեցիդ առ ձեզ թէ Տեառն պատուիրանք են: 38 Ապա թէ ոք տգիտանայցէ տգիտացի: 39 Այտուհետեւ է դրարք նախանձեցարո՛ւք մարգարեանալ, եւ զխաւսել լն լեզուաւք մի՛ արգելուք: 40 Եւ ամենայն ինչ ձեր պարկեշտութեա՛մբ եւ ըստ կարգի՛ լինիցի: ՎՋ

ԴԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՆԹԱՑԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԵ.

Թ 1 Յուցանե՛մ ձեզ եղբարք՝ զաւետարանն իմ գոր աւետարանեցի գոր եւ ընկալարուք յոր եւ հաստատեա՛լդ էք: 2 որով ապրեցէքն. որով բանի աւետարանեցի՝ թէ ունիցիք բայց եթէ ի գո՛ւր ինչ հաւատացէք: 3 Զի եւ ձեզ զայն նա՛խ աւանդեցի, գոր եւ ե՛սն ընկալայ թէ եւ Քրիստոս մեռա՛ւ վասն մեղաց մերոց ըստ գրոց 4 եւ զի թաղեցա՛ւ, թէ եւ յարեա՛ւ յաւուր երրորդի՛ ըստ գրոց 5 եւ թէ երեւեցաւ Կեփայի՛, եւ ապա երկուտասանի՛ցն 6

ապա երեւեցաւ աւելի՛ եւս քան զինչ զհարեր եղբարց միանգամայն յորոց բազումք կան մինչեւ ցայժմ եւ ոմանք ննջեցին՝ 7 Եւ ապա երեւեցաւ Յակովբայ՝ ապա առաքելոցն ամենեցուն 8 Հոսկ յետոյ քան զամենեսին իբրեւ անարգի միոջ՝ երեւեցաւ եւ իձ 9 Ջի եւս իսկ եւ տրոպն այն առաքելոց որ չէ՛մ իսկ արժանի թէ կոչեցայց առաքեալ զի հալածեցի՛ զեկեղեցին Աստուծոյ 10 Այլ շնորհաւ քն Աստուծոյ եւ զինչ եւ իցեւ եւ շնորհք նորա որ յիս՝ ընդունայն ինչ ոչ եղէն այլ առաւել քան գնոսա ամենեսին վաստակեցի եւ ոչ եթէ ես՝ այլ շնորհքն Աստուծոյ որ ընդ իս 11 Արդ՝ եթէ ես եւ եթէ նոքա՝ այսպէս քարոզեցաք եւ դուք այսպէս հաւատացէք։ 12 Ապա եթէ Քրիստոս քարոզի թէ ի մեռելոց յարուցեալ է զիս ըր ասեն ոմանք ի ձեռք՝ եթէ յարութիւն մեռելոց չի՞ք 13 Եթէ յարութիւն մեռելոց չի՞ք ապա եւ Քրիստոս ոչ չէ՛ յարուցեալ։ 14 Եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունա՛յն է քարոզութիւնն մեր ընդունա՛յն են եւ հաւատքն ձեր 15 Եւ գտանիցիմք սո՛ւտ վկայք Աստուծոյ զի վկայեցաք զԱստուծոյ՝ եթէ յարոյց զՔրիստոս գոր ոչն արդէք յարոյց՝ եթէ մեռեալք ոչ չ յառնիցեն։ 16 Իսկ եթէ մեռեալք ոչ չ յառնեն ապա եւ Քրիստոս ոչ չէ՛ յարուցեալ։ 17 Եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունա՛յն են հաւատքն ձեր եւ տակաւին ի նմին ի մեղս կայցէք 18 Իսկ արդ՝ որ ննջեցինն ի Քրիստոս, կորեա՛ն արդէք։ 19 Եթէ այսու կենալքս միայն յուսացեալ եմք ի Քրիստոս ապա ողորմելի՛ եմք քան զամենայն մարդիկ։ 20 Այլ արդ՝ Քրիստոս յարուցեալ է ի մեռելոց առաջին պտուղն ննջեցելոց 21 քանզի մարդով եղեւ մահ, եւ մարդով յարութիւն մեռելոց 22 Որպէս Ադամաւն ամենեքին մեռանին նոյնպէս եւ Քրիստոսիւ ամենեքին կենդանացին 23 Իւրաքանչիւր յիւրում կարգի նախ Քրիստոս, եւ ապա քրիստոսեալք ի գալստեան նորա 24 Եւ ապա կատարած։ Յորժամ տացէ՛ ի ձեռս զթագաւորութիւնն Աստուծոյ եւ հաւր յորժամ խափանեցէ՛ զամենայն իշխանութիւնս եւ զամենայն պետութիւն եւ զգաւրութիւն։ 25 Ջի պարտ է նմա թագաւորն է մինչեւ դիցէ զամենայն թշնամիս ի ներքոյ ոտից իւրոց 26 Յետին թշնամին խափանի՛ մահ եւ զամենայն ինչ հնազանդ արար ի ներքոյ ոտից նորա 27 Այլ յորժամ ասիցէ, թէ հնազանդեալ է նմա ամենայն յայտ է՝ թէ բաց յայնմանէ որ հնազանդեցոյց նմա զամենայն 28 Այլ յորժամ հնազանդեցի՛ նմա ամենայն յայնժամ եւ ինքն որդի հնազանդեցի այնմ, որ հնազանդեցոյց նմա զամենայն զի եղիցի Աստուած ամենայն յամենայնի։ 29 Ապա թէ ոչ զի նչ գործիցեն որ մկրտիցինն վասն մեռելոց, եթէ արդարեւ մեռեալք ոչ չ յառնիցեն Ընդէ՛ր իսկ բնաւ մկրտի՛ն վասն նոցա 30 Ընդէ՛ր եւ մեք ճգնիմք յամենայն ժամ, 31 եւ հանապազ մեռանիմք ի պարծա՛նս ձեր երդնո՛ւմ ե՛ղբարք գոր ունիմ ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր։ 32 Եթէ վասն մարդոյ ի գազանամարտի՛ լիեալ էի յԵփեսոս զի նչ աւգուտ էր ինձ, եթէ մեռեալք ոչ չ յառնեն։ Կերիցո՛ւք արբցո՛ւք քանզի վաղիւ մեռանի մք 33 Մի՛ խաբիք. Ապականեն զբարս քաղցունս բանք չարք։ 34 Մթափեցարո՛ւք արդարութեամբ եւ մի՛ մեղանչէք զի զգիտութիւն Աստուծոյ ոչ ունին ոմանք Առ ամաւթոյ՛ ձերոյ ասեմ 35 Այլ ասիցէ՛ ոք զիս ըր յառնեն մեռեալք կամ որով մարմնով գայցեն 36 Անմիտ, դու գոր սերմանեսն ոչ կենդանանայ՝ եթէ ոչ մեռանիցի։ 37 Եւ գոր սերմանեսն, ոչ զնոյն մարմին որ ծնանելոցն իցէ՛ սերմանես այլ հատ մերկ, եթէ ցորենոյ իցէ, եւ եթէ այլոց սերմանաց 38 Եւ Աստուած տայ նմա մարմին՝ որպէս եւ կամի եւ իւրաքանչիւր սերմանացն զի՛ւր մարմին 39 Ոչ ամենայն մարմին՝ նոյն մարմին այլ՝ այլ մարմին է մարդկան, եւ այլ մարմին անասնոց այլ մարմին թռչնոց՝ եւ այլ մարմին ձկանց 40 Եւ մարմինք երկնաւորք եւ մարմինք երկրաւորք այլ՝ այլ փառք երկնաւորաց են եւ այլ փառք երկրաւորաց 41 Այլ փառք արեգական, եւ այլ փառք լուսնի, այլ փառք աստեղաց եւ աստղ քան զաստղ առաւել է փառաւք 42 Նոյնպէս եւ յարութիւն մեռելոց սերմանի ապականութեամբ՝ եւ յառնէ առանց ապականութեան 43 սերմանի անարգութեամբ՝ եւ յառնէ փառաւք սերմանի տկարութեամբ՝ եւ յառնէ զաւրութեամբ 44 սերմանի մարմին շնչաւոր՝ եւ յառնէ մարմին հոգեւոր Եթէ՛ գոյ մարմին շնչաւոր, գոյ՛ եւ հոգեւոր։ 45 Այսպէս եւ գրեալ է Եղեւ մարդն առաջին Ադամ շոնչ կենդանի երկրորդ Ադամ ի հոգի կենդանարար 46 Բայց ոչ նախ հոգեւորն այլ շնչաւորն, եւ ապա՛ հոգեւորն 47 Առաջին մարդն յերկրէ հողեղէ՛ն. իսկ երկրորդ մարդն՝ Տէր յերկնից 48 Որպէս հողեղէնն, նոյնպէս եւ հողեղէնքս, եւ որպէս երկնաւորն, նոյնպէս եւ երկնաւորքն 49 Եւ որպէս զգեցաք զպատկեր հողեղինին զգեցո՛ւք եւ զպատկեր երկնաւորին 2/2 50 Բայց զայս ասեմ ե՛ղբարք եթէ մարմին եւ արին զարքայութիւնն Աստուծոյ ժառանգել ոչ կարեն եւ ոչ ապականութիւն զանապականութիւն ժառանգէ 51 Արդ՝ խորհուրդ մի՛ ասեմ ամենեքեան ննջեցո՛ւք այլ ոչ եթէ ամենեքեան Նորոզեցո՛ւք 52 յանկարծակի յական թաթափել ի փող յետին քանզի փող հարկանի, եւ մեռեալք յարիցեն առանց ապականութեան, եւ մեք նորոզեցո՛ւք 53 Ջի պարտ է ապականութեանս այսմիկ զգենուլ զանապականութիւն, եւ մահկանացուիս այսմիկ զգենուլ զանմահութիւն 54 Այլ յորժամ մահկանացուս այս զգեցցի զանմահութիւն եւ ապականութիւնս զանապականութիւն յայնժամ եղիցի՛ բանն որ գրեցաւ. Եթէ՛ ընկլաւ մահ յաղթութիւն քո 55 Ո՛ր է մահ յաղթութիւն քո. ո՛ր է դժոխք խայթոցքն քո 56 Խայթոց մահու՛

մե՛ղք են, եւ զարութիւն մեղաց՝ արեւնք 57 Այլ շնորհք Աստուծոյ՝ որ ետ մեզ յաղթութիւն ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Ա/Դ 58 Այսուհետեւ եղբա՛րք իմ սիրելիք հաստատուն եղերուք անշա՛րժ կացեք, առաւել լ լերուք ի գործ Տեառն յամենայն ժամ գիտասցի՛ք՝ զի վաստակքն ձեր ո՛չ են ընդունայն առաջի Տեառն

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂԹԱՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԶ

1 Այլ վասն հաշուին որ ի սո՛ւրբսն է որպէս պատուէր ետու եկեղեցեացն զաղատացոց նո՛յնպէս եւ դուք առնիջի՛ք 2 ըստ իւրաքանչիւր միաշաքաթուցն Իւրաքանչիւրոք ի ձէնջ անձի՛ն իւրում զանձեացէ որ ինչ եւ աջողեսցի: 3 Զի մի՛ յորժամ գայցեմ, յայնժամ հաշի՛ւք լինիցին Այլ յորժամ եկից, գոր միանգամ ընտրեցէք թղթովք, զնոսա առաքեցից տանել զշնո՛րհսն ձեր յԵրուսաղէմ 4 Ապա թէ արժան իցէ եւ ինձ երթալ, ընդ իս երթիցեն: 5 Այլ եկի՛ց առ ձեզ՝ յորժամ ի Մակեդոնիա անցանիցեմ Բայց իբրեւ շրջեցա՛յց ընդ Մակեդոնիա 6 թէ դէպ լիցի, առ ձեզ մնացից՝ եւ կամ ձմերեցից զի դո՛ւք յուղարկիցէք զիս՝ ուր եւ երթալոցն իցեմ 7 Զի ո՛չ կամիմ զձեզ այժմ ի հարեւանցի՛ տեսանել ա կն ունիմ ժամանակ ինչ առնել, առ ձեզ եթէ Տէր հրամայեսցէ 8 Բայց այժմ լինիմ յԵփեսոս մինչեւ ցպենտակոստէ 9 զի դուռն բացեալ է ինձ մե՛ծ եւ կարելոք եւ հակառակորդք բազում են 10 Արդ՝ եթէ եկեսցէ Տիմոթէոս տեսցի՛ք զիարդ աներկեղ լինիցի առ զի զգործ Տեառն գործէ, որպէս եւ եսս: 11 մի՛ ոք զնա անգոսնեսցէ: Եւ յուղարկեսցի՛ք զնա խաղաղութեամբ զի եկեսցէ առ իս: Քանզի ա կն ունիմ նմա եղբա՛րքք հանդերձ Ա/Զ 12 Այլ վասն Ապաղոսի եղբար՝ յո՛յժ աղաչեցի զնա զի եկեսցէ առ ձեզ եղբա՛րքք հանդերձ եւ արդեւք՝ ո՛չ էին կամք զի այժմ եկեսցէ այլ եկեսցէ յորժամ եւ պարապեսցէ: 13 Հսկեցէ՛ք հաստատուն կացեք ի հաւատս ժրացարո՛ւք, զարացարո՛ւք: 14 Ամենայն ինչ ձեր սիրո՛վ լիցի: 15 Աղաչեմ զձեզ ե՛ղբարք զիտէ՛ք զտունն Ստեփանեայ եւ Փորտունատեայ որ են պտուղ Աքայեցոց, եւ ի պաշտա՛ւն սրբոցն կարգեցին զանձինս 16 զի եւ դո՛ւք հնազանդ լինիցիք այնպիսեացն եւ ամենայնի՛ որ գործակի՛ց իցէ եւ վաստակակից 17 Ուրա՛խ եղէ ի զա՛լ Ստեփանեայ, եւ Փորտունատեայ, եւ Աքայիկոսի, զի զձե՛ր պակասութիւն նոքա՛ լցին 18 քանզի հանգուցին զհոգի իմ՝ եւ զձեր արդ՝ ծանիջի՛ք զայնպիսիսն: 19 Ողջո՛յն տան ձեզ եկեղեցիքն ասիացոց Ողջո՛յն շա՛տ տան ձեզ ի Տէր՝ Ակիւղա՛ւ եւ Պրիսկա, հանդերձ առունին եկեղեցեա՛ւն իւրեանց 20 Ողջո՛յն տան ձեզ եղբարք ամենեքին 21 Ողջո՛յն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան: 22 Ողջո՛յնդ այդ՝ իմո՛յ ձեռին Պաւղոսի եթէ ոք ո՛չ սիրէ զՏէրՅիսուս, եղիցի նզովեալ, մարանաթա՛: 23 Ծնո՛րհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ձեզ 24 Եւ սէ՛րն իմ ընդ ամենեսին ձեզ ի Քրիստոս Յիսուս: Ամէն:

Առ Կորնթացիս առաջին թուղթ՝ գրեցաւ ի Փիլիպեայ ի ձեռն Ստեփանեայ եւ Փորտունատեայ՝ եւ Աքայիկոսի:
Տունք. պի:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Բ/Կ 1 Պա՛ղոս առաքեա՛լ Յիսուսի Քրիստոսի կամաւն Աստուծոյ եւ Տիմոթէոս եղբայր եկեղեցւոյդ Աստուծոյ որ է ի Կորնթոս՝ սրբովքդ ամենեքումքք՝ որ են յամենայն կողմանս Աքայեցոց: 2 Շնո՛րիք ընդ ձեզ եւ խաղաղութի՛նն յԱստուծոյ հարե՛ մերմէ՛ եւ ի Տեառնէ՛ Յիսուսէ՛ Քրիստոսէ՛ Ա 3 Աւրինեա՛լ է Աստուած եւ հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի հայր գործութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան 4 որ մխիթարէ՛ն զմեզ յամենայն նեղութիւնս մեր առ ի կարաւոյ լինելո՛յ մեզ մխիթարել զայնոսիկ որ յամենայն նեղութիւնսն իցեն, մխիթարութեամբն որով մե՛ք մխիթարիմք յԱստուծոյ 5 Ձի որպէս առաւելա՛ն չարչարանքն Քրիստոսի ի մեզ, նո՛յնպէս եւ ի ձեռն Քրիստոսի առաւել լիցի եւ մխիթարութիւնն մեր 6 Ձի եթէ նեղիմք վասն ձերոյ մխիթարութեան եւ փրկութեան եւ եթէ մխիթարիմք վասն ձերոյ մխիթարութեան որ յաջողեալն է համբերութեամբ նոցին չարչարանաց գոր եւ մեքն չարչարիմք 7 եւ յոյն մեր հաստատուն է վասն ձեր քանզի գիտեմք՝ եթէ որպէս կցորդ է մք չարչարանացն նոյնպէս եւ մխիթարութեանն 8 Քանզի ո՛չ կամիմ տգէտ լինել ձեզ ե՛րբարք՝ վասն նեղութեան մերոյ եղելոյ յԱսիազի առաւել քան զկար մեր ծանրացաք մինչեւ անյո՛յս լինելոյ մեզ եւ ի կենաց 9 Այլ անձամբ յանձինս զվճի՛ռ մահու ընկալաք զի մի՛ յանձինս ապաստան իցեմք, այլ յԱստուած որ յարուցանէ զմեռեալս 10 որ յայնպիսի մահուանէ փրկեաց զմեզ՝ եւ փրկեսցէ՛ 11 քանզի յուսացեալ եմք՝ եթէ տակաւին փրկեսցէ՛ ազնականութեամբ աղաթից ձերոց վասն մեր Ձի ի բազմադէմ շնորհացն՝ որ ի մեզ բազմա՛ւք յաճախեսցեն գոհութիւնքն վասն մեր Բ/Կ 12 Քանզի պարծանք մեր ա՛յս են. վկայութիւն մտաց մերոց. զի սրբութեամբ եւ ստուգութեամբ Աստուծոյ եւ ո՛չ մարմնեղէն իմաստութեամբ այլ շնորհաւքն Աստուծոյ շրջեցաք յաշխարհի բայց առաւել եւս առ ձե՛զ 13 Քանզի ո՛չ եթէ ա՛յլ ազգ ինչ գրեմք առ ձեզ այլ գոր ընթեռնուցո՛ւքն՝ եւ գիտա՛կ լինիցիք քանզի յուսամ, թէ մինչեւ ի վախճա՛ն գիտիցէք. 14 որպէս եւ խելամո՛ւտ եղէք մեզ փոքր ի շատէ Ձի պարծա՛նք ձեր եմք որպէս եւ դուք մեր, յաւուրն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: 15 Եւ յայս ապաստան, կամե՛ի նախ առ ձե՛զ գալ զի դուք կրկին շնորհս ընդունիցիք. 16 եւ ի ձէնջ երթա՛լ ի Մակեդոնիա եւ դարձեալ ի Մակեդոնիայ գալ առ ձեզ եւ ի ձէնջ յուղարկել ի Հրէաստան: 17 Իսկ եթէ զայս խորհեցայ՝ միթէ՛ թերեւութեամբ ինչ գնացի եւ կամ գոր խորհիմս, ըստ մարմնոյ ինչ խորհիցիմ այլ զի եղիցի՝ յինէն կողմանէ այոն՝ այո՛, եւ ոչն՝ ո՛չ: 18 Հաւատարի մ է Աստուած. զի բանն մեր որ առ ձեզ եհաս՝ ո՛չ է այո, եւ ոչ: 19 Քանզի որդին Աստուծոյ Յիսուս Քրիստոս որ ի ձեզ մեք քարոզեցաւ, ինեւ եւ Սիդուանոսի՛ւ եւ Տիմոթէի, ո՛չ եղեւ այո եւ ոչ այլ այո՛ն ի նմին եղեւ: 20 Ձի որչափ աւետի՛քն Աստուծոյ են ի նմա այոն վասն որոյ եւ նովին ամէնն մեք ի փառս Աստուծոյ: Բ 21 Այլ որ հաստատեացն զմեզ ձերք հանդերձ ի Քրիստոս եւ ա՛ւծ զմեզ, Աստուած 22 որ եւ կնքեաց զմեզ եւ ետ զառնաւաստեայ հոգւոյն ի սիրտս մեր Բ/Գ 23 Այլ եւ վկայ զԱստուած կոչեմ անձին իմոյ զի վասն խնայելոյ ի ձեզ՝ ո՛չ եւս եկի ի Կորնթոս զի ո՛չ եթէ տիրեմք հաւատովքս, այլ գործակի՛ց եմք շնորհացոյ ձերոց քանզի հաւատո՛ւ վք հաստատեալ կայք:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Բայց զայս եւեթ ընտրեցի զի մի՛ միւսանգամ տրտմութեամբ եկից առ ձեզ 2 Ձի եթէ եւ տրտմեցուցանե՛մ զձեզ. եւ ո՛վ է որ ուրախ առնիցէ զիս, եթէ ոչ որ տրտմիցին յինէն 3 Եւ զայս գրեցի, զի մի՛ յորժամ գայցեմ տրտմութիւն ինչ կրիցեմ ուստի արժանի՞դ իցէ ինձ ուրախ լինել Յուսացեալ եմ ի ձեզ ամենեսին զի իմ ուրախութիւնս՝ ձե՛ք ամենեցուն է 4 Ձի ի բազում վշտաց եւ ի նեղութենէ սրտի գրեցի առ ձեզ բազում արտասուաւք. ո՛չ զի տրտմիցիք այլ զի զսէրն իմ գիտասցի՛ք գոր ունիմ առաւելապէս առ ձեզ 5 Ապա թէ որ տրտմեցոյց, ո՛չ եթէ զիս տրտմեցոյց այլ փոքր ի շատէ, զի մի՛ ծանրացայց ամենեցուն ձեզ 6 Շա՛տ է այնպիսւոյն պատուհասն այն, որ ի բազմաց անտի է 7 Սյտուկետեւ նմին հակառակ, մանաւանդ շնորհե՛լ ձեզ

նմա՝ եւ մխիթարել զի մի՛ յառաւել՝ տրտմութենէն ընկղմեսցի այնպիսին 8 Վասն որոյ աղաչեմ զձեզ հաստատել ի նա զսէրն: 9 Վասն այնորիկ իսկ եւ գրեցի զի զչա՛ փ առից զձեր, եթէ յամենայնի հպատա՛ կիցեք 10 Զի եթէ ումեք շնորհիցեք՝ եւ եւս քանզի եւ եւս, եթէ շնորհիցեմ, գոր ինչ շնորհիցեմն՝ վասն ձե՛ր ի դէմս Քրիստոսի: 11 զի մի՛ գրկիցիմք ի սատանայէ քանզի չե՛ մք անտեղեակ խորհրդոցն նորա Գ/Կ Գ 12 Այլ իբրեւ հասի ես ի Տրովադա յաւետարանն Քրիստոսի եւ դուռն բա՛ց էր ինձ ի Տէր, 13 ո՛չ ետու հանգիստ հոգոյ իմում. քանզի ո՛չ գտի ես անդ զՏիտոս զեղբայր իմ այլ հրաժարեալ ի նոցանէ՛ գնացի ի Մակեդովնիա: 14 Այլ Աստուծոյ շնորհքն որ յամենայնի հռչա՛ կ հարկանէ զմէնջ ի Քրիստոս Յիսուսեւ զհոտ զիտութեանն իւրոյ յայտնի՛ առնէ մեւք յամենայն տեղիս 15 Զի հոտ անո՛յ յէմք Քրիստոսի առ Աստուած՝ ի մէջ փրկելոցն, եւ ի մէջ կորուսելոցն 16 ումանց հո՛տ մահուանէ ի մա՛հ եւ ումանց հոտ ի կենդանութենէ ի կեա՛նս եւ առ այս՝ ո՛ բաւական իցէ: 17 Քանզի ո՛չ էմք իբրեւ զայլսն որ վաճառակա՛ն լինին բանին Աստուծոյ այլ իբրեւ ի հաստատութենէ՛, այլ իբրեւ յԱստուծոյ առաջի Աստուծոյ ի Քրիստոս խաւսիմք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

1 Սկսանիմք այսուհետեւ վերստի՛ն զանձինս ընծայեցուցանել թէպէտ եւ ո՛չ պիտոյ իցեն մեզ որպէս ոմանց թո՛ւղթք ընծայութեան առ ձեզ կամ ի ձե՛նջ: 2 Այլ թուխթք մեր դո՛ւք էք՝ գրեալ ի սիրտս մեր, ծանուցեալ եւ ընթերցեալ: Յամենայն մարդկանէ 3 յայտնեալք, զի էք թուխթք Քրիստոսի պաշտեցեալ ի մէնջ եւ գրեալ ո՛չ մրով, այլ հոգւո՛ վն Աստուծոյ կենդանւոյ ո՛չ ի տախտա՛ կս քարեղէնս, այլ ի տախտակս սրտի մարմնեղէ՛նս Գ/Դ Դ 4 Յո՛յս մի այսպիսի ունիմք ի ձե՛ռն Քրիստոսի առ Աստուած 5 իբր ո՛չ եթէ անձա՛ մք բաւական էմք խորհել ինչ իբրեւ ի մէնջ այլ բաւականութիւնն մեր՝ յԱստուծոյ է 6 որ եւ բաւականս արար զմեզ՝ պաշտանեայս նորո՛ց կտակարանացս ո՛չ գրով, այլ հոգւո՛ վ զի զիրն սպանանէ, այլ հոգին կեցուցանէ: 7 Զի եթէ պաշտան մահու գրո՛վ դրոշմեալ ի տախտա՛ կսն քարեղէնս եղեւ փառաւք, զի մի՛ կարասցեն հայել որդիքն Իսրայէլի յերե՛սն Մովսիսի վասն փառաց երեսաց նորա՛՝ որ խափանելոցն էր 8 որչափ եւս առաւել պաշտան հոգւոյն եղիցի փառաւք 9 Զի եթէ պաշտան դատապարտութեանն փառաւք էր, ո՛րչափ եւս առաւել պաշտան արդարութեանն փառաւք 10 Քանզի ո՛չ եթէ փառաւորի՛ փառաւորեալն յայսմ մասին վասն առաւելութեան փառացն 11 Զի եթէ որ խափանելոցն էր՝ այն փառաւք էր որչափ եւս առաւել որ զալոցն է՛ փառաւք իցէ: 12 Եւ արդ՝ զի ունիմք այսպիսի յոյս բազո՛ւմ համարձակութեամբ վարեցո՛ւք 13 եւ ո՛չ որպէս Մովսէս արկանէր քող ի վերայ երեսաց իւրոց վասն չհայելոյ որդւոցն Իսրայէլի ի վախճան խափանելոցն: 14 Այլ կուրացան միտք նոցա քանզի մինչեւ ցայսար ժամանակի նո՛յն քող ձգեալ կայ ի վերայ ընթերցուածոց հին կտակարանացն. Եւ ո՛չ վերանայ, զի Քրիստոսի՛ւ խափանելոց է 15 Այլ մինչեւ ցայսար յորժամ ընթեռնուն զՄովսէս նո՛յն առագաստ կայ ի վերայ սրտից նոցա 16 Այլ յորժամ դարձցին առ Տէր, ապա՛ վերացի առագաստն: Վջ 17 Զի Տէր հոգին ուր հոգի Տեառն է, անդ ազատութիւն է: 18 Բայց մեր ամենեցուն բացաւ երեսաւք զփառսն Տեառն իբրեւ ընդ հայելի տեսեալի նո՛յն պատկեր նորոգի՛մք՝ փառաց ի փառս. որպէս եւ Տեառն հոգւոյ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

1 Վասն այսորիկ ունիմք զպաշտանս զայս որպէս եւ գտաք զողորմութիւն եւ ո՛չ ձանձրանամք. 2 այլ հրաժարեցա՛ք ի զաղտնեաց ամաւորոյն զի մի՛ գնացուք խորամանգութեամբ եւ մի՛ նենգեսցուք զբանն Աստուծոյ, այլ յայտնութեան ճշմարտութեանն ընծայեցուցուք զանձինս մեր առ ամենայն միտս մարդկան առաջի Աստուծոյ: 3 Ապա թէ իցէ եւս ծածկեալ աւետարանն մեր ի մէջ կորուսելոցն է ծածկեալ 4 որոց Աստուած աշխարհիս այսորիկ կուրացոյց զսիրտս անհաւատիցն զի մի՛ ծագեսցէ ի նոսա լուսաւորութիւն աւետարանի փառացն Քրիստոսի. որ է պատկէ՛ր աներեւութիւն Աստուծոյ 5 Զի ո՛չ եթէ զանձինս քարոզեմք այլ զՔրիստոս Յիսուս զՏէր, եւ զմեզ ծառայս ձեզ վասն Քրիստոսի: 6 Զի Աստուած որ ասաց ի խաւարէ լո՛յս ծագել. որ եւ ծագեա՛ց իսկ ի սիրտս մեր ի լուսաւորութիւն զիտութեան փառացն Աստուծոյ ի դէմս Յիսուսի Քրիստոսի:

Չ 7 Այսուհետև ունիմք զգանձս զայս յամանս իւեցեղէնս զի առաւելութիւն զարութեանն իցէ յԱստուծոյ, եւ ո՛չ ի մէնջ: 8 Յամենայնի նեղեալք, այլ ո՛չ նուագեալք կարատեալք, այլ ո՛չ տարակուսեալք 9 հալածեալք, այլ ո՛չ լքեալք չարչարեալք, այլ ո՛չ սատակեալք: 10 Յամենայն ժամ զմահն Յիսուսի ի մարմինս մեր կրեսցուք զի եւ կեանքն Յիսուսի ի մարմինս մեր յայտնեսցին 11 Քանզի միշտ մեք որ կենդանիքս եմք ի մահ մատնիմք վասն Յիսուսի, զի եւ կեանքն Յիսուսի յայտնի լիցին ի մահկանացու մարմինս մեր: 12 Այսուհետև մահ ի մեզ զարանայ, եւ կեանք ի ձե՛զ 13 Արդ՝ ունիմք զնո յն հոգի հաւատոց որպէս եւ գրեալ հաւատացի՝ վասն որոյ եւ խաւսեցայ: Եւ մե՛ք հաւատամք՝ վասն որոյ եւ խաւսիմք իսկ 14 Ձայս գիտեմք՝ եթէ որ յարոյցն զՅիսուս եւ զմեզ ընդ Յիսուսի յարուսցէ, եւ յանդիման կացուսցէ ձեւք հանդերձ 15 Քանզի ամենայն ինչ վասն ձե՛ր զի շնորհք յաճախեալք ի բազմաց գոհութենէ անտի առաւելեսցին ի փառս Աստուծոյ 16 Վասն որոյ եւ ո՛չ ձանձրանամք, այլ թեպէտ եւ արտաքին մարդս մեր ապականի այլ ներքին մարդս մեր նորոգի՝ արքստարեւ 17 զի առժամայն յաճախութիւն թեթեւ նեղութեանս մերոյ ի յաւիտենակա՛ն առաւելութիւն գլեծութիւն փառացն գործէ ի մեզ 18 Քանզի ո՛չ զիտեմք զերեւելիսս այլ զաներեւոյթսն զի երեւելիքս առ ժամանակ մի են եւ աներեւոյթքն յաւիտենակա՛նք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՈՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ Գլուխ Ե.

1 Քանզի գիտեմք՝ զի եթէ երկրաւոր տաճար շինուածոյս մերոյ քակտեսցի շինած յԱստուծոյ ունիմք տաճար առանց ձեռագործի՝ յաւիտենակա՛ն յերկի՛նս 2 Եւ ընդ այս տաղտկամք քանզի զբնակութիւնն երկնից փափագեմք զգենուլ 3 միայն թէ յորժամ զգենուցումքն ո՛չ մերկ գտանիցիմք 4 Քանզի որ եմք ընդ յարկաւս ընդ այսուիկ, տաղտկա՛մք ծանրացեալք զի ո՛չ կամիմք մերկանալ այլ զայն ի վերայ այսր զգենուլ զի ընկղմեսցի՝ մահկանացուս ի կենաց անտի 5 Այլ որ յաջողէն մեզ ի սոյն Աստուած որ ետ մեզ զառհաւատչեալ յողորմէ

6 Արդ՝ համարձակի՛մք յամենայն ժամ եւ գիտեմք եթէ որչափ յամեմք ի մարմնի աստ աւտարանա՛մք ի Տեառնէ: 7 Չի հաւատո՞ւք զնամք եւ ո՛չ կարծեալք 8 Այլ համարձակի՛մք, եւ առաւել եւս հաճեալ եմք ելանել ի մարմնոյ աստի՝ եւ մտանել առ Աստուած 9 Վասն որոյ եւ առատանա՛մք զի եթէ յամիցեմք՝ եւ եթէ ելանիցեմք հաճո՛յ եւ եթէ իցեմք նմա՛ 10 Քանզի ամենեցո՛ւն մեզ յանդիման լինել կայ առաջի ատենին Քրիստոսի զի ընկղացի իւրաքանչիւր իւրով մարմնով, գոր ինչ գործեաց յառաջ՝ եթէ բարի եւ եթէ չար:

Ե 11 Իսկ արդ՝ զահ Տեառն գիտելով չափ զմարդկան ինչ զմի տս հաճե՛մք սակայն առաջի՝ Աստուծոյ յայտնելոց եմք բայց ես յուսամ եւ ի ձե՛ր միտս յայտնի լինել 12 Իբր ո՛չ եթէ միւսանգամ զանձինս ինչ ընծայեցուցանեմք ձեզ, այլ պատճառս տամք ձեզ պարծանաց վասն մեր զի ունիցիք առ այնոսիկ որ առաջնս պարծիցին, եւ ո՛չ սրտիւք: 13 Չի եթէ առանցա՛ք ինչ այն Աստուծոյ եւ եթէ զգաստանա՛մք այն ձե՛ր է: 14 Չի սէրն Քրիստոսի ստիպել զմեզ քննել զայս, զի եթէ մին փոխանակ ամենեցո՛ւն մեռաւ, ապա ուրեմն ամենեքեա՛ն մեռեալ էին 15 եւ ի վերայ ամենեցուն մեռաւ, զի որ կենդանիքն իցեն մի՛ անձանց իցեն կենդանիք, այլ ա՛յնմ որ ի վերայ նոցա յն մեռաւ, եւ յարեաւ: 16 Այսուհետև մեք ո՛չ գոք գիտեմք մարմնով զի թեպէտ եւ գիտեմք մարմնով զՔրիստոս այլ արդ ո՛չ եւս նո՛յնպէս գիտեմք 17 Բայց եթէ ինչ ի Քրիստոս նո՛ր արարած իցէ, զի հինն անց, եւ արդ նո՛ր եղեւ: Վջ 18 Այլ ամենայն ինչ յԱստուծոյ՝ որ հաշտեցոյցն զմեզ ընդ իւր ի ձեռն Քրիստոսի, եւ ետ մեզ զպաշտանն հաշտութեան 19 Եւ քանզի Աստուած էր, Քրիստոսի՛ւ զաշխարհս հաշտեցուցանել ընդ իւր, եւ չհամարել նոցա զմեղս իւրեանց եւ եղ ի մե՛զ զբանն հաշտութեան 20 Արդ՝ վասն Քրիստոսի պատգամաւորի՛մք որպէս եւ Աստուծոյ բարեխաւսութեամբ մեք Աղայէ՛մք վասն Քրիստոսի՝ հաշտեցարո՞ւք ընդ Աստուծոյ 21 Չի զայն՝ որ ո՛չն գիտեր զմեղս վասն մեր մե՛ղս արար. զի մեք եղիցուք նովաւ արդարութի՛ւն Աստուծոյ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՈՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ Գլուխ Զ.

1 Գործակի՛ց եմք ձեր՝ եւ աղայեմք մի՛ ընդունայն զշնորհսն Աստուծոյ ընդունել ձեզ 2 Չի ի ժամանակի ընդունելութեան՝ ասէ լուայ քեզ, եւ յաւոր փրկութեան աւգնեցի՛ քեզ: Ահա՛ւասիկ ժամանակ ընդունելի ահա ա՛ր փրկութեան 3 Մի՛ եւ մի՛ իւրք տայցէք պատճառս զի մի՛ արատեսցի պաշտանն 4 այլ յամենայնի

ընծայեցուցէ՛ք զանձինս ձեր իբրեւ զպաշտանեա՛յս Աստուծոյ՝ համբերութեամբ բազմաւի նեղութիւնս, ի վի՛շտս, ի չարչարա՛նս, 5 ի գանս, ի բա՛նտս, ի խռովութիւնս, յաշխատութիւնս, ի հսկմո՛ւնս, ի պահս, 6 ի սրբութեան, ի գիտութեան, յերկայնմտութեան, ի քաղցրութեան, ի հոգի՛ սուրբ, ի սէ՛ր առանց կեղծաւորութեան, 7 ի բա՛նս ճշմարտութեան ի զարութեան Աստուծոյ վասն զին՛ւն արդարութեան՝ որ ընդ աջմէն եւ ընդ ահեկէն 8 փառա՛ւք եւ անարգութեամբ գովութեամբ եւ պարսաւանաւք իբրեւ մուլարք՝ եւ ճշմարի՛ տք, իբրեւ անծանաւթք՝ եւ ծանուցեալք 9 իբրեւ մահկանացուք՝ եւ ահա՛ւասիկ կենդանի եմք իբրեւ խրատեալք՝ եւ ո՛չ մահապարտեալք 10 իբրեւ տրտմեալք եւ հանապազ ուրա՛խ եմք իբրեւ տնանկք՝ եւ զբազո՛ւմ մեծացուցանեմք իբրեւ ոչինչ ունիցիմք եւ զամենայն ինչ ունիմք 11 Բերանք մեր բացեալ են առ ձեզ՝ Կո՛րնթացիք եւ սիրտք մեր ընդարձակեալք 12 Ո՛չինչ նեղիք ի մէնջ բայց եթէ ի գութս ձեր նեղիցիք 13 արդ՝ գնոյն հատուցումս իբրեւ ընդ որդեակս ունիմ. ընդարձակեցարո՛ւք եւ դուք 14 եւ մի՛ լինիք լծակիցք անհաւատից: Քանզի զի՛նչ հաղորդութիւն է արդարութեան ընդ անարեւոյթեան եւ կամ զի՛նչ հաւասարութիւն է լուսոյ ընդ խաւարի 15 եւ կամ զի՛նչ միաբանութիւն է Քրիստոսի ընդ բելիարայ կամ զի՛նչ բաժին կայ հաւատացելոյն ընդ անհաւատին. 16 կամ զի՛նչ նմանութիւն է տաճարի Աստուծոյ՝ մեհենաց Ապաքէն դուք տաճար Աստուծոյ կենդանոյ էք որպէս ասաց Աստուած, թէ բնակեցալ յց ի նոսա, եւ գնացից ի նոսա. եւ եղեց նոցա Աստուած եւ նոքա եղիցին իմ ժողովորդք 17 Վասն որոյ ելէք ի միջոյ նոցա եւ մեկնեցարո՛ւք ասէ՛ք Տէր. եւ ի պիղծս մի՛ մերձենայք 18 եւ ես ընկալայց զձեզ եւ ես եղեց ձեզ ի հա՛յր, եւ դուք եղիջիք ինձ յուստերս եւ ի դստերս ասէ՛ք Տէր ամենակալ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՈՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Է.

1 Իսկ որովհետեւ զայս ատեսիս ունիմք սի՛րեիք, սրբեցո՛ւք զանձինս մեր յամենայն պղծութենէ մարմնոյ եւ հոգւոյ. կատարեցո՛ւք զսրբութիւն ահի՛ւն Աստուծոյ 2 Տարա՛յք մեզ, զի ո՛չ ումեք մեղաք եւ ո՛չ գոք եղծաք եւ ո՛չ գոք զրկեցաք 3 Ո՛չ եթէ ի դատապարտութիւն ինչ ասեմ քանզի յառաջ իսկ ասացի, եթէ ի սրտի մերում կայք ի կեալ եւ ի մեռանէ լ ընդ ձեզ
Դ/Կ Ը 4 Բազո՛ւմ համարձակութիւն է ինձ առ բազո՛ւմ պարծանք են ինձ վասն ձեր լի՛՛ եմ մխիթարութեամբ առաւելեալ եւ ուրախութեամբ յամենայն նեղութիւնս մեր 5 Քանզի յորժամ հասաք մեք ի Մակեդոնիա եւ ո՛չ միով իւիք հանգիստ գտաւ մարմնոյ մերում, այլ յամենայնի՛ նեղեալք քանզի արտաքոյ մարտք՝ եւ ի ներքոյ արհաւի՛րք: 6 Այլ որ մխիթարէն զխոնարիս մխիթարեալ գմեզ Աստուած ի զալստեանն Տիտոսի 7 Ո՛չ միայն ի զալստեան նորա, այլ եւ ի մխիթարութեանն զոր մխիթարեցաւ նա ի ձեզ ի պատմել մեզ զանձուկն ձեր զողբումն ձեր, զնախանձն ձեր վասն իմ, մինչեւ առաւել ուրախ լինել ինձ 8 Ձի թէ եւ տրտմեցուցի զձեզ թղթովն՝ ո՛չ զղջանամ թեպէտ եւ զղջացեալ էի Քանզի տեսանեմ՝ զի թուղթն այն թէ առ ժամանակ մի տրտմեցոյց զձեզ 9 արդ ուրա՛խ եմ, ո՛չ զի տրտմիցիք՝ այլ զի յապաշխարութիւն տրտմեցարուք քանզի տրտմեցայք դուք ըստ Աստուծոյ զի մի՛ իւիք զրկիցիք ի մէնջ 10 Ձի որ ըստ Աստուծոյն տրտմութիւն է ապաշխարութիւն ի փրկութիւն առանց զղջանալոյ՝ գործէ իսկ աշխարհի տրտմութիւն՝ մահ գործէ 11 Արդ՝ նոյնիսկ որ ըստ Աստուծոյն տրտմեցարուք ո՛րչափ ինչ փոյթ գործեաց ի ձեզ կամ աղերս, կամ սաստ, կամ երկեղ, կամ անձուկ, կամ նախանձ, կամ վրէժխնդրութիւն քանզի յամենայնի ընծայեցուցէք զանձինս ձեր սուրբս լինել յիրիդ յայդմիկ 12 Ապա ուրեմն՝ թէ եւ գրեցի ես առ ձեզ ո՛չ վասն ա՛յնորիկ որ զրկեացն եւ ո՛չ վասն ա՛յնորիկ որ զրկեցաւն այլ վասն յայտնի՛ լինելոյ փութոյն ձերոյ որ վասն մեր՝ առ ձեզ առաջի Աստուծոյ: 13 Վասն այնորիկ մխիթարեալ եմք ի վերայ մխիթարութեանն մերոյ առաւել եւս ինդացաք ի վերայ ինդութեանն Տիտոսի քանզի հանգուցեալ էր հոգի նորա ի ձենջ ամենեցունց 14 Ձի զինչ եւ պարծեցալ առ նմա վասն ձեր, ո՛չ ամաչեցի. այլ որպէս զամենայն ճշմարտութեամբ խաւսեցաք ընդ ձեզ նոյնպէս եւ պարծանքն մեր առ Տի՛տոս ճշմարի՛տ եղէն 15 Նա՛՛ եւ գութք նորա առաւել եւս են ի քանզի յիշեցուցանէր մեզ զամենեցուն զձեր հնազանդութիւն թէ ո՛րպէս ահի՛ւ եւ դողութեամբ ընկալարուք զնա 16 Եւ արդ ուրա՛խ եմ, զի յամենայնի՛ համարձակ եմ առ ձեզ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՈՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ը.

Դ/Բ Թ 1 Յուզանեմ ձեզ ե՛րբարք զշնորհսն Աստուծոյ որ տուեալ են եկեղեցեացն մակեղովնացոց 2 զի մեծա՛ւ հանդիսի նեղութեան առաւելութիւն խնդութեանն նոցա եւ ծա՛նր աղքատութիւնն նոցա առաւել եղեւ ի մեծութիւն առատութեան նոցա 3 Ձի ըստ կարի նոցա վկայեմ եւ աւելի՛ քան զկար 4 ինքնակա՛մ բազում աղաչանաւք աղաչէին զշնորհսն եւ զհաղորդութիւն պաշտամանն որ ի սուրբսն՝ տա՛լ ցմեզ 5 Ո՛չ որչափ ա՛կն ունէաք, այլ եւ զանձինս եւս ետուն՝ նախ Տեառն եւ ապա մե՛զ կամաւքն Աստուծոյ 6 աղաչել զՏիտոս, զի որպէս սկսան յառաջագոյն, նոյնպէս եւ կատարեցե՛ք ի ձեզ եւ զա՛յդ եւս շնորհս 7 Այլ որպէս յամենայնի առաւել էք հաւատովք եւ բանիւ, եւ գիտութեամբ եւ ամենայն փութով, եւ որ ի մէնջ ի ձեզ սէ՛րն է զի եւ յա՛յդ եւս շնորհի առաւել լ լինիցիք 8 Ո՛չ որպէս հրաման տալոյ ասեմ այլ վասն այլոց փութոյ, եւ վասն ձերոյ սիրոյ՝ զմտերմութիւնդ փորձեմ 9 Քանզի զիտէ՛ք զշնորհսն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զի վասն ձեր աղքատացա՛ւ, որ մեծատունն էր, զի դուք նորա՛ աղքատութեամբն մեծացիք 10 Եւ իւրա՛տ մի յայսմիկ տամ զի ա՛յն իսկ յաւգո՛ւտ է որք ո՛չ միայն զառնելն այլ՝ եւ զկամելն յառաջագոյն սկսայք ի հերո՛ւն հետէ 11 Բայց արդ՝ եւ զառնելն իսկ կատարեցե՛ք զի որպէս յաւժարութիւնն ի կամա՛ց է նոյնպէս եւ առնելն ըստ գոյին 12 Ձի եթէ յաւժարութիւնն առաջի կայ ըստ գոյին ընդունելի է եւ ո՛չ եթէ ըստ չգոյին 13 Ձի ո՛չ եթէ այլոց հանգիստ կամիցիմ, եւ ձեզ նեղութիւն 14 Այլ հաւասարութեամբ յայժմու ժամանակիս ձեր առաւելութիւնդ ի նոցա պակասութիւնն զի եւ նոցա առաւելութիւնն եղիցի ի ձերո՛ւմ պակասութեանդ զի եղիցի հաւասարութիւն, որպէս եւ գրեա՛լ է 15 Եթէ որ բազո՛ւմն առ՝ ո՛չ առաւելաւ եւ որ սակաւն՝ ո՛չ նուազեցաւ Դ/Գ 16 Բայց շնո՛րհք Աստուծոյ՝ որ արկ զնոյն փոյթ վասն ձեր ի սիրտ Տիտոսի 17 զի զաղաչա՛նսն ընկալաւ, եւ փութացաւ յաւժարագոյնս ղիմեաց զա՛լ առ ձեզ 18 Եւ առաքեցաք ընդ նմա զեղբայրն, որոյ գովութիւնն յաւետարանի անդ է՝ ընդ ամենայն եկեղեցիս 19 Եւ ո՛չ այսչափ միայն, այլ եւ ձեռնադրեալ յեկեղեցեաց անտի նշոյեհակի՛ց մեր եղեւ ի շնորհս յայսոսիկ որ պաշտին ի մէնջ ի փառս Տեառն, եւ ի մեր յաւժարութիւն 20 Բայց զայս խղճեաք իսկ, թէ գուցե՛՛ արատ ինչ ոք ղիցե՛ք ի հաստատութեանս յայսմիկ՝ որ պաշտեցաւ ի մէնջ 21 Քանզի խորհիմք զբարիս՝ ո՛չ միայն առաջի Տեառն այլ եւ առաջի մարդկա՛ն 22 Եւ առաքեցա՛ք ընդ նոսա զեղբայրն մեր՝ զոր ընտրեցաք ի բազո՛ւմ իրս, բազում անգամ պինդ գտեալ եւ առաւել՝ եւս այժմ պնդագոյն յուսով մեծաւ ի ձեզ 23 Բայց եթէ վասն Տիտոսի ինչ բանք են ի՛մ հաւասար է, եւ ձեր գործակի՛ց Եւ եթէ եղբարք մեր առաքեալքն եկեղեցոյ եւ փա՛ռք Քրիստոսի 24 Եւ արդ՝ զհանդէս սիրոյ՛ ձերոյ՝ եւ զմերոյ պարծանաց վասն ձեր, ի դոսա՛ ցուցի՛ք յանդիման ամենայն եկեղեցեաց

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴԹՈՒՂԹ
Գլուխ Թ.

Դ/Դ 1 Այլ վասն պաշտամանն որ ի սուրբսն է աւելի՛ է ինձ եւ գրել առ ձեզ 2 Ձի զիտեմ զյաւժարութիւն ձեր զոր վասն ձե՛ր պարծեցեալ եմ ի մէջ մակեղովնացոցն, թէ աքայեցիքն ի հերո՛ւն հետէ պատրաստ են եւ ձեր նախանձն զբազո՛ւմն յորդորեաց 3 Եւ առաքեցաք զեղբարսն, զի մի՛ պարծանքն մեր որ վասն ձեր՝ ընդունայն լինիցի ի մասինդ յայդմիկ Այլ որպէս ասեի՛ իսկ, պատրաստագոյնք գտանիջի՛ք 4 գուցե՛՛ յորժամ գայցեն ընդ մեզ մակեղովնացիքն, եւ գտանիցեն զձեզ անպատրաստս եւ ամաչեցուք մեք զի մի՛ ասացուք թէ դուք ի մասինդ յայդմիկ պարծանաց 5 Արդ՝ կարեւո՛ր համարեցայ աղաչել զեղբարս զի յառաջագոյն եկեցեն առ ձեզ, եւ յառաջագոյն պատմեցեն զյառաջագոյն խոստացեալ արեւնութիւնն ձեր ի պատրաստի ունել՝ այնպէս իբրեւ զարեւնութիւն եւ մի՛ իբրեւ զագահութիւն 6 Քանզի զայդ որ սերմանէ ճժղելով՝ ճժղելով եւ հնձեցէ եւ՝ որ սերմանէ առատութեամբ՝ առատութեա՛մբ եւ հնձեցէ 7 իւրաքանչիւր որպէս եւ յաւժարեցի ոք սրտիւ մի՛ առ հարկի եւ տրտմութեան քանզի գտուրս գուարթառա՛տս սիրէ Աստուած 8 Այլ կարաւո՛ղ է Աստուած զամենայն շնորհս առաւելով ի զի յամենայնի յամենայն ժամ զամենայն բաւականութիւն ընկալեալ առաւելուցո՛ւք յամենայն գործս բարութեան 9 որպէս եւ գրեալ Սփռեաց եւ ետ տնանկաց՝ արդարութիւն նորա մնա՛յ յաւիտեան Դ/Ե 10 Այլ այն որ պարգեւէ սերմն սերմանահանաց՝ եւ հա՛ց ի կերակուր պարգեւեցէ՛ եւ բազմացուցէ զսերմանիս ձեր եւ աճեցուցէ՛ զարդիւնս արդարութեան ձերոյ 11 յամենայնի՛ մեծացեալք ամենայն առատութեամբ որ յարինէն մեք գոհութիւն Աստուծոյ 12 Ձի պաշտաւն հարկիս այսորիկ՝ ո՛չ միայն առ ի լնուլ զպակասութիւն սրբոցն է այլ առաւելո՛ւլ բազմաւք գոհութիւն Աստուծոյ 13 հանդիսի պաշտամանս այսորիկ փառաւորել զԱստուած ի վերայ հնազանդութեան խոստովանութեան ձերոյ յաւետարանն Քրիստոսի եւ առատութեամբ հաղորդութեանն ի նոսա եւ յամենեսին 14 Եւ նոցա

աղաթք վասն ձեր քանզի անձկացեալ են առ մեզ վասն առաւել շնորհացն Աստուծոյ՝ որ ի մեզ 15 Այլ շնորհք Աստուծոյ ի վերայ անպատում պարզեալսն նորա

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ժ.

Ժ 1 Այլ ես իսկ Պաղոս աղաչեմ զձեզ հեզութեամբ եւ հանդարտութեամբն Քրիստոսի, որ յանդիման ձեզ իբրեւ տառապեալ լ մի եւ ի միջի ձերում բայց ի հեռո՛ւստ համարձակիմ առ ձեզ 2 Աղաչեմ, զի մի՛ ի մաւտոյ՝ եւ եթ՛ համարձակիցի մ վստահութեամբ կամ համարիցիմ յանդնեմ լ ի վերայ ոմանց որ կարծեն զմենց եթ՛ ըստ մարմնոյ՝ զնայցեմք 3 Ձի թեպէտ եւ մարմնով զնամք այլ ոչ եթ՛ ըստ մարմնոյ՝ զհնուորիմք 4 Ձի զէն զհնուորութեան մերոյ ոչ է մարմնաւոր այլ զաւրաւոր յԱստուծոյ՝ առ ի քակելոյ՝ զամուրս զխորհուրդս քակեմք, 5 եւ զամենայն բարձրութիւն հպարտացեալ ի վերայ զիտութեանն Աստուծոյ եւ զերեմք զամենայն միտս ի հնազանդութիւն Քրիստոսի 6 եւ ի պատրաստի ունիմք խնդրել զվրէժ յամենայն անհնազանդութեան յորժամ ձեր էս հնազանդութիւնդ կատարեսցի 7 Ըստ իւրաքանչիւր երեսաց ղիտեսցիք եթ՛ որ վստահ յանձն իցէ Քրիստոսի լինել զա՛յս խորհեսցի դարձեալ ի միտս իւր թէ որպէս նայն Քրիստոսի է նոյնպէս եւ մեք: 8 Ձի թէ առաւել եւս պարծեցայց վասն իշխանութեանս մերոյ՝ զոր է տ մեզ Տէրի շինել՝ եւ ոչ ի քակել զձեզ, ոչ ինչ ամաշեցից 9 Ձի մի՛ թուեցայց իբրեւ ա հ ինչ արկանել ձեզ թղթովքս 10 Ասիցէք, թո՛ւղթս ծանոնք են եւ սաստիկք բայց տեսիլ մարմնոյ տկար, եւ բանն արհամարհեալ 11 զա՛յս խորհեսցի այնպիսին, զի որպիսիք եմք բանի՛ւր թղթո՛ցդ ի հեռուստ նոյնպիսիք եւ ի մաւտոյ արդեալ մք 12 Քանզի ոչ իշխեմք կշռել եւ հաւասարել զանձինս մեր ոմանց որ զանձինս իրեանց ձեզ ընծայեցուցանեն այլ անձա՛մք յանձինս՝ զանձինս չափեն եւ ի կշռել անձա՛մք յանձինս ոչ առնուն ի միտ: 13 Այլ մեք ոչ եթ՛ յանչա՛փս ինչ պարծեսցուք, այլ ըստ չափոյ՝ կանոնին, զոր բաժանեալս մեզ Աստուած չափով՝ հասանել մինչեւ առ ձեզ 14 Իբր ոչ եթ՛ հասու ինչ չիցեմք ի ձեզ եւ ձկտեցուցանիցէմք զանձինս, քանզի մինչեւ առ ձեզ հասար աւետարանա՛ւն Քրիստոսի: 15 Եւ ոչ յանչափս ինչ պարծիմք աւտար վաստակաւք Բայց յո՛յս մի ունիմք զաճմանն հաւատոց՝ ձերոց այդքն ի ձեզ մեծանալոյ ըստ կանոնիս մերոյ՝ յառաւելութիւն 16 ի վեր էս քան զձեզ աւետարանել, ոչ աւտար կանոնաւ ի պատրաստակա՛նս ինչ պարծել 17 Ձի որ պարծիցին ի Տէր պարծեսցի: Բ/Կ 18 Ձի ոչ եթ՛ որ զանձն իւր ընծայեցուցանէ նա՛՛ւ՝ է ընտրեալ, այլ զոր Տէրն ընծայեցուցանէ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹՍՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԱ.

1 Լա՛ւ եր եթ՛ ներէիք ք քոքր մի եւ իմում անզգամութեանս այլ եւ անսացէք իսկ 2 Նախանձեցուցանեմ զձեզ ի նախանձն Աստուծոյ զի խաւսեցայց զձեզ ա՛նն միում իբրեւ զկոյս մի սուրբ՝ յանդիման կացուցանել Քրիստոսի: 3 Բայց երկնչիմ, զուցէ՛ որպէս ա՛ւձն խաբեաց զԵւս խորամանկութեալ մեր իւրով՝ ապականեսցի ն միտք ձեր ի միամտութենէն որ ի Քրիստոս 4 Ձի եթ՛ որ գալոցն իցէ ա՛յլ Քրիստոս քարոզիցէ՛ զոր մեքն ոչ քարոզեցաք, կամ ոզի աւտար առնուցուք՝ զոր ոչ առեք կամ աւետարան աւտար՝ զոր ոչ ընկալարուք բարոյք անսայիք նոցա 5 Բայց ես ա՛յսպէս համարիմ, թէ ոչ ինչ իւրիք պակաս իցեմ քան զլա՛ւ առաքեալսն 6 Թեպէտ եւ տգէտ եւս իցեմ բանի, այլ ոչ եթ՛ զիտութեամբ սակայն յամենայնի՛ յայտնեցաք զանձինս ամենեւին առ ձեզ: 7 Եւ եթ՛ վնաս ինչ գործեցի՝ զի զանձն խոնարհեցուցի եւ այն՝ զի դուք բարձրասցիք զի ձրի՛ զաւետարանն Աստուծոյ աւետարանեցի ձեզ: 8 Ձա՛յլ եկեղեցիս կողոպտեցի, առեալ թոշակ ի ձեր սպասարարութիւն: 9 Եւ յորժամ եկի առ թեպէտ եւ պակասեալսն ինչ ոչ գոք ի ձեզ ձանձրացուցի զի զպակասութիւնն իմ լցին եղբարքն եկեալք ի մակեդոնացուցեւ յամենայնի առա՛նց ծանրանալոյ ձեզ զանձն իմ պահեցի՝ եւ պահեցից: 10 Ձի գոյ՛ յիս ճշմարտութիւնն Քրիստոսի Բ/Գ Ձի պարծանքս այս ոչ արգելցին յինէն ի կողմա՛նս քայեցուց 11 Ընդէ՛ր, իբրո՛ւ թէ ոչ սիրիցեմ զձեզ զայն Աստուած զիտել 12 զոր առնեմն՝ եւ արարից, զի հատից զպատճառս ա՛յնցիկ՝ որ զպատճառսն կամիցին զի որով պարծինն, եւ նոքա՛՛ իբրեւ զմեզ գտանիցին: 13 Ձի այնպիսիքն՝ սո՛ւտ առաքեալք մշակք նենգաւորք կերպարանին ի կերպարանս առաքելոց Քրիստոսի: 14 Եւ չէն ինչ զարմանք քանզի եւ ինքն սատանայ կերպարանի ի հրեշտակ լուսոյ 15 եւ ոչ ինչ է մեծ՝ թէ եւ պաշտանեալք նորա կերպարանին իբրեւ զպաշտանեալք արդարութեան որոց կատարածն եղիցի ըստ գործոց իւրեանց 16 Դարձեալ լ ասեմ մի՛՛ որ համարեսցի զիս անզգամ ապա թէ ոչ:

գո՛նէ՛ իբրեւ զանգամ ընկալարուք զիս զի եւ ե՛ս փո՛քր մի ինչ պարծեցայց 17 Եւ զոր խաւսիմս, ո՛չ եթէ ըստ Տեառն ինչ խաւսիմ, այլ իբրեւ անգամութեամբ՝ ըստ կարգի ա յոց պարծանաց 18 Եւ քանզի բազումք պարծին ըստ մարմնոյ, որպէս եւ ես պարծեցայց 19 Մտադիրութեամբ անսայիք անմտա՛ցն՝ ձերո՛վոյ իմաստութեամբ 20 Քանզի անսա՛յք, եթէ ոք խաբէ՛ զձեզ, եթէ ոք ծառայեցուցանէ՛, եթէ ոք ուտէ՛ զձեր, եթէ ոք առնո՛ւ ինչ, եթէ ոք հպարտանա՛յ, եթէ ոք զձեզ յանդիմա՛ն հարկանէ՛ 21 Ըստ անարգանա՛ցոյ ասեմ, իբրեւ թէ մեք տկարացա՛ք արդէրք Յոր ինչ ոք համարձակիցի, անգամութեամբ ասեմ, համարձակի՛մ եւ ես 22 Երբայցիք ք իցեն, եւ ես իսրայելացիք իցեն, եւ ես զաւակ Աբրահամո՛ւ իցեն, եւ ե՛ս 23 պաշտանեա՛յք Քրիստոսի իցեն, յանդգնագո՛յնս ասացից թէ առաւել եւս ես Եթէ վաստակաւք՝ առաւել եթէ գանիք՝ ե՛ւս առաւել, եթէ բանտիւ՛ աւելի՛՝ քան գնոսա՛յ եթէ մահուամբք՝ բազում անգամ 24 Ի հրէից, հնգիցս՝ քառասուն միով պակաս արբի 25 երիցս ձաղկեցայ. միանգամ քարկո՛ծ եղէ երիցս նաւակո՛ծ եղէ զտիւ՛ եւ զգիշեր յանդո՛ւնդս տառապեցայ 26 Ի ճանապարհս բազում անգամ Վի՛շտս ի գետոց վի՛շտս յաւազակաց վի՛շտս յազգէ, վի՛շտս ի հեթանոսաց վի՛շտս ի քաղաքի, վի՛շտս յանապատի, վի՛շտս ի ծովու, վի՛շտս ի սո՛ւտ եղբարց 27 Ի ջա՛նս՝ եւ ի վաստակս ի տքնութիւնս բազում անգամ ի քա՛ղց՝ եւ ի ծարաւ ի պա՛հս բազում անգամ ի ցո՛ւրտ եւ ի մերկութեան 28 Թո՛ղ զա՛յլ նեղութիւնսն եւ զի հանապազ խուժա՛նս ի վերայ իմ կուտեր եւ հոգք ամենա՛յն եկեղեցեաց 29 Ո՞ հիւանդանայ, եւ ո՛չ ես հիւանդանամ, ո՞՞ գայթազրի, եւ ո՛չ ես տապանամ Բ/Ձ 30 Եթէ պարծել ինչ պա՛րտ իցէ զտկարութեա՛նս պարծեցայց 31 Աստուած եւ հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի զիտէ՛՛ որ է արինեալ յախտեանս, զի ո՛չ ստեմ 32 Ի Դամասկոս ազգապէ՛տն Արեւոյ՛ն արքայի պահէր զքաղաքն դամասկացոց ունել զիս 33 եւ ընդ պատուհա՛նս վանդակաւ կախեցայ ընդ պարիսպն եւ փախեա՛յ ի ձեռաց նորա:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԲ.

1 Արդ պարծե՛լ ինչ պարտ իցէ այլ աւգնէ՛ ինչ ո՛չ Բայց եկից ի տեսի՛լս եւ յայտնութի՛ւնս Տեառն 2 Գիտե՛մ այր մի ի Քրիստոս յառա՛ջ քան ճորեքտասա՛ն ամ. եթէ մարմնով՝ ո՛չ գիտեմ եւ եթէ առա՛նց մարմնոյ՛ ո՛չ գիտեմ Աստուած գիտէ՛ յափշտակեալ զայնպիսին մինչեւ յերրո՛րդ երկնից 3 Եւ գիտե՛մ զայնպիսի այր, եթէ մարմնով՝ եւ եթէ առա՛նց մարմնոյ՛ ո՛չ գիտեմ Աստուած գիտէ՛ 4 զի յափշտակեցաւ ի դրա՛խտն եւ լուաւ բա՛նս անճառս, զոր ո՛չ է պարտ մարդոյ խաւսել 5 Վասն այնպիսո՛յն պարծեցայց այլ վասն անձին ինչ ո՛չ պարծեցայց բա՛յց եթէ ի տկարութիւնս 6 Զի եթէ եւ կամիցի՛մ պարծել ո՛չ եղեց անգամ քանզի զարդա՛րն ասեմ: Այլ անխայե՛մ, գուցէ՛ ոք համարիցի՛ յիս աւելի քան զոր տեսանիցէ՛ յիս կամ լսիցէ՛ յինէն 7 Եւ զի մի՛ առաւելութեամբ յայտնութեանցն հպարտացայց տուա՛ւ ինձ իսայթ մարմնոյ՛ հրեշտակ սատա՛ն կոփել զիս զի մի՛ հպարտացայց: 8 Եւ վասն այնորիկ երի՛ցս անգամ աղաչեցի զՏէր՝ զի ի բա՛ց արացէ յինէն 9 եւ ասէ՛ցիս. շա՛տ են քեզ շնորհք իմ, զի զարութիւն իմ ի տկարութեա՛ն կատարի Եւ արդ՝ լա՛ւ եւս լիցի՛ ինձ պարծել ի տկարութիւնս, զի բնակեցէ՛ յիս զարութիւնս Քրիստոսի Գ/Դ 10 Վասն որոյ հաճեա՛լ եմ ընդ տկարութիւնս ընդ թշնամա՛նս, ընդ վի՛շտս, ընդ հալածա՛նս, եւ ընդ նեղութի՛ւնս վասն Քրիստոսի զի յորժամ տկարանամ, յա՛յն ժամ զարանամ: 11 Եղէ անգամ, քանզի դո՛ւք ստիպեցէք զի ինձ պարտ էր ի ձե՛նց վկայութիւն առնուլ թէ ոչ ինչ պակաս գտայ քան զլա՛ւ առաքեալսն զի թպէտ եւ ես ոչ ինչ եմ 12 սակայն նշանք առաքելոյ՛ն զործեցան ի ձեզ, ամենայն համբերութեամբ նշանաւք եւ արուեստիւք՝ եւ զարութեամբք 13 Եւ արդ զի՛նչ իցէ որո՛վ պակաս գտայք քան զայլ եկեղեցիս բայց եթէ այնու, զի ես զձեզ ո՛չ ձանձրացուցի շնորհեցէ՛ք ինձ զվնասոյ զայր: 14 Ահաւասիկ այս երիցս անգամ պատրաստեալ եմ զալ առ եւ ձեզ բեռն ինչ ո՛չ եղեց զի ո՛չ ինդրեմ ինչ զձեր, այլ զձեզ. քանզի ո՛չ պարտին որդիք հարց գանձել այլ հարք որդո՛ւց 15 Բայց ես մտադիրութեա՛մք ծախեցից եւ ծախեցայց վասն անձանց ձերոց զի թպէտ եւ յառաւել սիրոյն զձեզ սակաւ սիրիցեմ: 16 Այլ գրեթէ՛ ե՛ս ո՛չ ինչ ծանրացայ այլ քանզի խորագէ՛տ էի խելա՛ւք կալայ զձեզ 17 Մի թէ որովք առաքեցին առ ձեզ նոքա՛ւք ինչ ազահեցի՛ ի ձե՛նց 18 Աղաչեցի զՏիտոս՝ եւ առաքեցի ընդ նմա՛ զեղբայրն Մի թէ ազահեա՛ց ինչ զձեր Տիտոս Ոչ նովի՛ն ոգով գնացաք ոչ նովի՛ն շաւղաւք շրջեցաք Գ/Ձ 19 Դարձեալ համարիցիք եթէ յորո՞ք անկեալ ինչ ձեզ աղերսիցէ՛ մք առաջի Աստուծոյ ի Քրիստոս խաւսիմք զի ամենայն ինչ սի՛րելիք վասն ձերոյ՛ն շինութեան է 20 Այլ երկնչիմ, գուցէ՛ եկեալ՝ ոչ որպիսիս կամիցիմն գտանիցէ՛մ զձեզ եւ ես՝ գտանիցի՛մ ձեզ՝ որպէս եւ դո՛ւք ո՛չ կամիցիք Գուցէ՛ դարձեալ՝ հե՛ռ նախա՛նձ, սրտմտութիւնք զրգոյթի՛ւնք, չարախաւսութի՛ւնք քսութի՛ւնք, հպարտութի՛ւնք ամպարտաւանութիւնք խոռվութի՛ւնք 21

Գուցե՛ դարձեալ յորժամ գայցեմ՝ նկո՛ւն ինչ առնիցէ զիս Աստուած իմ առ եւ սո՛ւզ առնուցում վասն բազմաց յառաջագոյն մեղուցելոց եւ ո՛չ ապաշխարելոց՝ ի վերայ պղծութեան եւ պոռնկութեան, եւ գիջութեան՝ զոր գործեցին:

**ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՐՆԹԱՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԳ.**

1 Այս երիցս անգամ գամ առ զի ի բերանոյ երկո՛ւց եւ երի՛ց վկայից հաստատեսցի ամենայն բան2 Յառա՛ջ ասացի, եւ դարձեալ կանխաւ ի ասեմ յանդիման երկի՛ցս անգամ եւ այժմ ի բացո՛ւստ գրեմ յառաջագոյն յանցուցելոցն՝ եւ այլոցն ամենեցուն զի եթէ եկի՛ց դարձեալ՝ ո՛չ խնայեցից 3 Եթէ զփորձ ինչ խնդրէք զՔրիստոսի, որ ինե՛ւս ընդ ձե՛զ խաւսի որ հզարացեալն է ի ձեզ եւ ո՛չ տկարացեալ 4 Ձի թէպէտ եւ խաչեցաւ ի մերմէ՛ տկարութենէ այլ կենդանի՛ է զարութեամբն Աստուծոյ: Եւ մեք թէպէտ եւ տկարանայցեմք վասն նորա, այլ կենդանի՛ լիցուք ընդ նմա զարութեամբն Աստուծոյ Գ/Կ 5 Փորձեցէ՛ք զանձինս ձեր, եթէ կայցէք ի նոյն հաւատս քննեցէ՛ք զանձինս, եթէ ո՛չ զիտէք զանձինս զի Քրիստոս Յիսուս ի ձե՛զ բայց եթէ անպիտա՛նք իցէք: 6 Այլ ա՛կն ունիմ թէ գիտիցէք զի մեք ո՛չ ենք անպիտանք 7 Այլ խնդրե՛մք յԱստուածոյ՝ զի մի՛ ինչ արասցէ ձեզ չար Ո՛չ զի մեք ընտի՛րք երեւեսցուք այլ զի դուք զբարի՛ս գործիցէք եւ մեք անպիտա՛նք գտանիցեմք: 8 Ձի ո՛չ կարեմք ինչ հակառակ կալ ճշմարտութեանն այլ վերակացո՛ւ ենք ճշմարտութեանն 9 Խրա՛խեմք յորժամ մե՛ք տկարանայցեմք եւ դուք զարաւո՛րք իցէք զոր յն իսկ եւ աղաւթս առնեմք զձեր հաստատութիւնք: 10 Վասն ա՛յնորիկ զայս ի հեռո՛ւստ գրեմ զի մի՛ յորժամ եկից՝ աստկութեա՛մք վարեցայց ըստ իշխանութեանս զոր ե՛տ ինձ Տէր ի շինել՝ եւ ո՛չ ի քակել: 11 Այսուհետեւ ե՛ղբարք ո՛ղջ լերուք հաստատո՛ւն կացէք մխիթարեցարո՛ւք միաբա՛ն լերուք խաղաղութիւն արարէք եւ Աստուած խաղաղութեան եւ սիրոյ՝ եղիցի ընդ ձեզ 12 Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբութեան Ողջոյն տան ձեզ սո՛ւրբք ամենայն: 13 Շնո՛րիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եւ սերն Աստուծոյ, եւ հաղորդութիւն Հոգւոյն Սրբոյ, ընդ ձե՛զ ամենեսին, ա՛մէն:

Առ Կորնթացիս երկրորդ՝ գրեցաւ ի Փիլիպեայ ի ձեռն Տիտոսի՛ եւ Ղուկայ Տունք շղ.:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԳԱՂԱՏԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԳԱՂԱՏԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Գ/Դ 1 Պաւղոս Առաքեալ ոչ ի մարդկանէ եւ ո՛չ ի ձեռն մարդոյ այլ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի եւ Աստուծոյ հաւր՝ որ յարոյց զնա ի մեռելոց 2 եւ որ ընդ իս են եղբարք ամենեքին եկեղեցեացոյ գաղատացոց 3 Շն՝ ընդ ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ ի հարէ, եւ ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ 4 որ ետ զանձն իւր վասն մեղաց մերոց զի զմեզ փրկեցէ՝ յաշխարհէ աստի չարէ ըստ կամացն Աստուծոյ եւ հաւր մերոյ 5 որում փա՛ռք յաւիտեանս ամէն: 6 Զարմանամ՝ զի այդպէս վաղվաղակի փոփոխիք յայնմանէ որ կոչեացն զձեզ ի շնորհսն Քրիստոսի՝ յայլ աւետարան 7 որ ո՛չ գոյ այլ բայց եթէ իցեն ոմանք որ խոռովեցուցանիցեն զձեզ եւ կամիցին շրջել զաւետարանն Քրիստոսի 8 Այլ թէ մեք, կամ հրեշտա՛կ յերկնից աւետարանեցէ՛ ձեզ աւելի՛ քան զոր աւետարանեցաքն ձեզ նգովեալ լ լիցի: 9 Որպէս յառաջագոյնն ասացաք՝ եւարդ դարձեալ լ ասեմ, եթէ որք աւետարանեցէ՛ ձեզ աւելի՛ քան զոր առեքն նգովեալ լ լիցի 10 Արդ՝ մարդկա՛ն հաճոյ լինիցիմ թէ Աստուծոյ կամ խնդրիցեմ մարդկա՛ն հաճոյ լինել Եթէ տակաւին մարդկան հաճոյ լինէի ապա Քրիստոսի ծառայ ո՛չ էի:

11 Յուցանէ՛ մ ձեզ ե՛ղբարք զաւետարանն որ աւետարանեցաւ յինէն զի ո՛չ է ըստ մարդոյ 12 քանզի եւ ո՛չ ես ի մարդոյ առի, եւ ո՛չ ուսայ յումեքէ, այլ ի յայտնութենէ՛ն Յիսուսի Քրիստոսի 13 Քանզի լուեալ լ իսկ է ձեր զիմ զնացսն որ երբեմն ի հրեութեան անդ զի անչա՛փ հալածէի զեկեղեցին Աստուծոյ եւ աւա՛ր հարկանէի զնա: 14 Եւ յառաջադէ՛մ էի ի հրեութեանն՝ քան զբազում հասակակիցս իմ որ յազգին իմում էին առաւել նախանձախնդիր էի իմոյ հայրենի աւանդութեանցն 15 Այլ յորժամ կամեցաւ Աստուած որոշեաց զիս յորովայնէ մար իմոյ, եւ կոչեաց ի ձեռն շնորհաց իւրոց 16 յայտնել զորդին իւր ինեւ, զի աւետարանեցի՛ց զնա ի հեթանոսս: Անդէն վաղվաղակի ոչի՛նչ զգացուցի մարմնոյ եւ արեան 17 եւ ո՛չ ելի յԵրուսաղէմ առ որ յառաջագոյն քան զիս առաքեալքն էին այլ չոգա՛յ յԱրաբիա, եւ դարձեալ լ դարձայ ի Դամասկոս 18 Ապա յետ երից ամաց ելի՛ յԵրուսաղէմ տեսանել զՊետրոս. եւ եղէ՛ առ նմա աուրս հինգետասան 19 Զայլ որք յառաքելոց անտի ո՛չ տեսի, բայց միայն զՅակովբոս զեղբայրն Տեառն: 20 Այլ զոր գրեմս առ ձեզ ահաւասիկ առաջի Աստուծոյ, զի ո՛չ ստեմ: 21 Ապա եկի ի կողմանս ասորոց եւ կիւիկեցոց 22 Եւ յանձանալոս էի երեսաւք եկեղեցեացն՝ որ ի թլփատութենէ անտի էին ի Քրիստոս 23 Բայց զի լսելով լուեալ էր թէ որ հալածէրն զմեզ յայնժամ, արդ աւետարանէ՛ զհաւատսն՝ զոր երբեմն խախտեր 24 Եւ փառաւոր առնէին ինեւ զԱստուած

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԳԱՂԱՏԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Բ 1 Ապա յետ ամաց չո՛րք տասանից, մի՛ւսանգամ ե՛լի յԵրուսաղէմ ընդ Բառնաբայ առեալ ընդ իս եւ զՏիտոս: Ե/կ 2 Եւ ելի ըստ յայտնութեանն, եւ զգացուցի՛ նոցա զաւետարանն՝ զոր քարոզէի ի հեթանոսս առանձինն այնոցիկ՝ որ կարծեալքն էին գուցէ՛ ընդունայն ինչ ընթացեալ իցեմ կամ ընթանայցեմ: 3 Այլ եւ ոչ Տիտոս՝ որ ընդ իս ի հեթանոսաց էր՝ բռնադատեցաւ թլփատել լ 4 այլ վասն սպորդոլաց սո՛ւտ եղբարցն որք սպորդեցին մտանել դիտել լ զազատութիւնն մեր՝ զոր ունիմք ի Քրիստոս Յիսուսի զմեզ ծառայեցուցեն 5 Որոց եւ ոչ առժամանակ մի անսացաք հնազանդութեանն զի ճշմարտութիւնն աւետարանին հաստատեցի առ ձեզ: 6 Բայց զկարծելոցն եթէ իցեն ինչ որպիսիք որք երբեմն էին չէ՛ ինչ ինձ փոյթ քանզի Աստուած ակն մարդկան ո՛չ առնու զի ինձ կարծեալքն այնպիսի ինչ ո՛չ զգացուցին 7 այլ զնորի՛ն հակառակն, իբրեւ տեսին եթէ հաւատացեալ է ինձ աւետարանն անթլփատութեան, որպէս Պետրոսի ի թլփատութեան 8 Զի որ յաջողեացն Պետրոսի յառաքելութիւն թլփատութեանն յաջողեաց եւ ինձ ի հեթանոսս 9 Իբրեւ զիտացին զշնորհսն որ տուեալ էին ինձ Յակովբոս, եւ Կեփաս, եւ Յոհաննէս, որ կարծեալ սինքն էին ձեռն տունն հաւանութեան ինձ եւ Բառնաբայ. զի մեք ի հեթանոսս, եւ նոքա ի թլփատութեանն 10 բայց միայն զի զաղքա՛տսն յիշեցուց զոր եւ ե՛ս փութացայ զնոյն առնել

Գ 11 Այլ յորժամ ե՛կն Կեփաս յԱնտիոք ընդդէմ դարձայ նորա քանզի գո՛գ իբրեւ ստոգտեալ իմն էր Ե/Դ 12 Քանզի մինչչե՛ւ եկեալ էին ոմանք առ ի Յակովբայ, ընդ հեթանոսս ուտէր անխտիր իսկ իբրեւ եկին,

զատաներ՝ եւ որոշէ՛ր զանձն երկուցեա՛լ յայնցանէ՛ որ ի թլփատութենէ՛ անտի էին 13 Եւ կեղծաւորեցան ընդ նմա եւ ա՛յլ հրեայքն մինչեւ Բառնաբա՛ւ անգամ խոնարհեցաւ ի նոցա կեղծաւորութիւնն 14 Այլ իբրեւ տեսի, թէ՛ն չ՛ ուղիղ գնան ի ճշմարտութիւն անտարանին ասէ՛ մ ցԳեփաս առաջի ամենեցուն էթէ՛ դու որ հրեայդ ես՝ հեթանոսաբա՛ր եւ ո՛չ հրեաբար կեաս զիս ըդ ստիպես հեթանոսաց լինել հրեարէն 15 Ձի մէք բուն հրեայք եմք, եւ ո՛չ ի հեթանոսաց մեղաւորք 16 Ձայս գիտեմք, էթէ՛ն ո՛չ արդարանայ մարդ ի գործոց արինաց էթէ՛ն ո՛չ ի հաւատոցն Յիսուսի Քրիստոսի եւ մէք ի Քրիստոս Յիսուս հաւատացաք զի արդարացուք ի հաւատոցն Քրիստոսի, եւ ո՛չ ի գործոց արինաց զի ի գործոց արինաց ո՛չ արդարացի ամենայն մարմին

Դ 17 Իսկ էթէ՛ մինչ խնդրիցեմք արդարանալ ի Քրիստոս եւ գտանիցիմք մեղաւորք ապա ուրեմն Քրիստոս մեղա՛ց պաշտանեայ եղեւ քա՛ւ լիցի: 18 Ձի էթէ՛ գոր քակեցին, գնոյն միսանգամ շինիցեմ Ապա յանցաւո՛ր զանձն իմ եւ ինձէ՛ն երեւեցուցանեմ 19 Ձի եւ արինա՛ւք արինացն մեռայ զի Աստուծոյ կեցից եւ ընդ Քրիստոսի ի խա՛չ ելից 20 Եւ կենդանի եմ այսուհետեւ, ոչ ես՝ այլ կենդանի է յիս Քրիստո՛ս Ե/Ձ Այլ որ այժմս կեամ մարմնով հաւատո՛վք որդւոյն Աստուծոյ կեամ որ սիրեացն զիս, եւ մատնեաց զանձն վասն իմ: 21 Եւ եւ ո՛չ անարգեմ զշնորհսն Աստուծոյ Ձի էթէ՛ յարինաց անտի էր արդարութիւն ապա Քրիստոս զո՛ւր մեռաւ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԸՅ ԱՌԳԱՂԱՏԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

1 Ո՛ւնմիտ գաղատացիք ո՞նախանձ արար զձեզ որոց գրեթէ առաջի աչա՛ց Յիսուս Քրիստոս գրեցաւ ի խաչ ելեալ: 2 Ձայս միայն կամիմ ուսանել ի ձեռք ի գործո՞ց արինաց զհոգին ընկալարուք՝ թէ ի լոյս հաւատոց 3 Այդչափ անմի՛տ էք սկսեալ հոգւով՝ եւ արդ մարմնով վախճանիք 4 Եւ ա՛յնչափ անցք անցին ընդ ձեզ զո՛ւր էթէ՛ իցէ՛ զուր: 5 Իսկ արդ՝ որ բաշխեաց ի ձեզ զհոգին եւ աջողեաց ի ձեզ զգաւրութիւնս ի գործոց արինաց է՛ էթէ՛ ի լոյս հաւատոց

6 Որպէս Աբրահամ հաւատաց յԱստուած՝ եւ լիամարեցաւ նմա յարդարութիւն 7 Գիտիցէ՛ք արդէք զի որք ի հաւատոց անտի են, նոքա՛ են որդիք Աբրահամո: 8 Յառաջագոյն գիտէր զի, էթէ՛ ի հաւատոց անտի արդարացուցանէ՛ Աստուած զհեթանոսս յառաջագոյն խոստացաւ Աստուած Աբրահամու թէ ի քե՛զ արինեցին ամենայն ազգք 9 Այսուհետեւ որք ի հաւատոց անտի են արինին՝ ընդ հաւատացելոյն Աբրահամու:

Ձ 10 Ձի որ միանգամ ի գործոց արինացն են ընդ անիծի՛ւք են քանզի գրեա՛լ է թէ անիծեալ ամենայն մարդ որ ո՛չ կացցէ յամենայն գրեալսն ի զիրս արինաց՝ առնել զամենայն Վջ 11 Ձի արինաւքն ո՛չ ոք արդարանայ առաջի Աստուծոյ, այն յա՛յտ իսկ զի արդարն՝ ասէ՛ ի հաւատոց կեցցէ 12 Բայց արեւնքն չէ՛ն ի հաւատոց այլ որ արացէ զայն՝ կեցցէ՛ ի նոսին 13 Քրիստոս գնեա՛ց զձեզ յանիծի՛ց արինացն եղեալ վասն մեր անէծք զի գրեա՛լ է թէ անիծեալ ամենայն որ կախեա՛լ կայցէ զփայտէ: 14 զի ի հեթանոսս արինութիւնն Աբրահամու եղիցի ի Քրիստոս Յիսուս զի մէք զաւետի՛ս հոգւոյն սբբոյ ընկալցուք հաւատովք

Է 15 Ըստ մարդկութեա՛ն ասեմ եղբարք. ապաքէն զմարդկան հաստատեա՛լ կտակ՝ ո՛չոք կարէ անարգել եւ ո՛չ այլ հրամա՛ն ի վերայ այնր տալ 16 Իսկ Աբրահամու խոստացան անտիքն եւ զաւակի՛ նորա, եւ ո՛չ ասէ զաւակաց՝ իբրեւ բազմաց այլ իբրեւ զմի՛, թէ եւ զաւակի՛ քում որ է Քրիստոս: 17 Բայց զայս ասեմ, զկտակն յառաջագոյն հաստատեալ յԱստուծոյ ի Քրիստոս արեւնքն որ յետ չորեքարեր եւ երեսո՛ւն ամի եղան ո՛չ կարեն խախտել առ ի խափանելոյ՛ զաւետիսն 18 Եթէ՛ յարինաց անտի է ժառանգութիւն ապա ո՛չ եւս յաւետեացն: Բայց Աբրահամու անտեա՛լք շնորհեաց Աստուած 19 Իսկ զի՛նչ իցեն արեւնքն Յանցուածոց վասն յաւելան, մինչեւ եկեցէ՛ զաւակն որում խոստացեալն էր կարգեալ հրեշտակաւք ի ձե՛ռն փջնորդի: 20 Իսկ միջնորդ՝ միո՛յ ուրուք ո՛չ է բայց Աստուած մի՛ է 21 Իսկ արդ՝ արեւնքն հակառա՛կ ինչ իցեն անտեա՛ցն Աստուծոյ. քա՛ւ լիցի: Ձի էթէ՛ տուեա՛լ էին արեւնքն՝ որ կարաւո՛ղ էին կենդանի՛ առնել ապա հաստա՛տ յարինաց անտի է արդարութիւն 22 Այլ փակեցի՛ն զիրք զամենեսին ընդ մեղաւք զի անտիքն ի հաւատոց անտի Յիսուսի Քրիստոսի տացի՛ն հաւատացելոց 23 Մինչչէ՛ւ հաւատքն եկեա՛լ էին ընդ արինաւք փակե՛ալ պահեա՛ք ի հանդերձեալ հաւատսն որ յայտնելոց էին ի մեզ 24 Ապա արեւնքն զաստիարակ եղեն մեզ ի Քրիստոս Յիսուս, զի ի հաւատոցն արդարացուք 25 Այլ իբրեւ եկին հաւատքն ո՛չ եւս ընդ զաստիարակաւ եմք: 26 Քանզի ամենեքին որդի՛ք Աստուծոյ էք հաւատովք ի Քրիստոս Յիսուս 27 Որք միանգամ ի Քրիստոս մկրտեցարուք, զՔրիստո՛ս զգեցեալ էք չի՛ք խտիր, 28 ո՛չ հրէի, եւ ոչ հեթանոսի. ո՛չ ծառայի, եւ ո՛չ ազատի. ո՛չ

արուի, եւ ո՛չ իգի. զի ամենեքեան դուք մի էք ի Քրիստոս Յիսուս 29 Ապա եթէ դուք Քրիստոսի էք ուրեմն Աբրահամո՛ւ զաւակ էք ըստ աւետեա՛ցն ժառանգք

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԳԱՂԱՏԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Ը 1 Զայս ասեմ. ցորքան ժամանակս ժառանգն աղայ է չէ՛ ինչ առաւել քան զծառայն թէպէտ եւ տէ՛ր իցէ ամենեցուն. Զ/Կ 2 այլ ընդ հազարապետա՛ւ ք է՛ եւ ընդ գաւառապետաւք՝ մինչեւ ի ժամանակակէ՛տ հարն՝ 3 Նոյնպէս եւ մե՛ք մինչ աղայքն էաք ընդ տարե՛ր քք աշխարհիս ի ծառայութեա՛ն կայաք 4 Այլ իբրեւ եկն լրումն ժամանակին, առաքեաց Աստուած գորդին իւր՝ որ եղև ի կնոջէ եւ եմուտ ընդ արինաւք 5 զի գնուս որ ընդ արինաւքն իցեն, գնեսցէ՛. զի մեք գորդեգրութի՛ն ընկալցուք 6 Եւ զի է՛ք դուք որդիք առաքեաց Աստուած զհոգի որդոյն իւրոյ ի սիրտս մեր որ աղաղակէ՛ աբբա՛՝ հա՛յր: 7 Այսուհետեւ չէ՛ ս ծառայ, այլ որդի՛. եթէ որդի, եւ ժառա՛նգ Աստուծոյ՝ 8 Այլ յայնժամ մինչ ո՛չ զիտէիք զԱստուած ծառայէի՛ք այնոցիկ՝ որ ո՛չն էին ի բնէ՛ աստուածք: 9 Այլ այժմիկ ծաներո՛ւք զԱստուած մանաւանդ թէ ծանուցա՛յք իսկ յԱստուծոյ զիա՛րդ դառնայք միւսանգամ ի տարե՛րս տկարս եւ յաղքատս որոց միւսանգամ զանձինս ծառայեցուցանել կամիք 10 Զաւո՛ւրս խտրէ՛ք եւ զամի՛սս, եւ զժամանակս՝ եւ զտարիս 11 Երկնչի՛մ ի ձեռք գուցէ՛ թէ ի գո՛ւր ինչ վաստակեցի ի ձեզ: 12 Եղերո՛ւք իբրեւ զիս, քանզի եւ ես իբրեւ զձեզ գո՛ւ էի՛ Ե դբարք՝ աղաչեմ զձեզ չի՛ք ինչ ձեր մեղուցեալ առ իս: 13 Գիտէ՛ք դուք՝ զի տկարութեամբ մարմնոյ աւետարանեցի ձեզ զառաջիննեւ զփորձանսն որ ի մարմնի իմում էին 14 ոչ անարգեցէք՝ եւ ո՛չ անգոսնեցէք այլ իբրեւ զհրեշտակ Աստուծոյ ընկալարուք զիս, իբրեւ զՔրիստոս Յիսուս 15 Իսկ արդ՝ ո՛ւր է երանութիւնն ձեր Վկայ՛ եմ ձեզ, եթէ հնա՛ր ինչ էր՝ զա՛յս ձեր հանէիք եւ տայիք ինձ: 16 Արդ՝ զի՞ թշնամի իմն եղէ ձեզ զի գատո՛յցս խաւսեցայ 17 Այլ նախանձեցուցանեն զձեզ ո՛չ ի բարի. եւ արգելուլ կամին զձեզ զի նոցա նախանձաւո՛րք լինիցիք 18 Բայց լա՛ւ է նախանձաւո՛ր լինել ի բարիս յամենայն ժամ, եւ ո՛չ միայն յորժամ ի ձերում միջի իցեմ Զ/Դ 19 Որդեա՛կ կք իմ, գորս դարձեալ վերստի՛ն երկնեմ, մինչեւ նկարեցի՛ Քրիստոս ի ձեզ 20 Կամէի այժմ գալ առ ձեզ եւ փոխել զբարբա՛րս իմ զի տարակուսեալ էմ ես վասն ձեր

Թ 21 Ասէ՛ք ինչ ինձ՝ որ ընդ արինաւքն կամիք լինել չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր զարե՛նս 22 Զի գրեալ է՛ թէ Աբրահամու երկո՛ւ որդիք էին մի՛ յաղախնո՛յ անտի, եւ մի՛ յազատէն: 23 Այլ որ յաղախնոյն էր՝ ըստ մարմնո՛յ ծնեալ էր, եւ որ յազատէն՝ ըստ աւետեա՛ցն 24 որ է առակ արինակի: Զի ա՛յս ինքն են՝ երկո՛ւ կտակարանք մի՛ ի լեռնէ Սինեայ ի ծառայութի՛ն ծնեալ որ էր Հազա՛ր: 25 Քանզի Հազար՝ լեա՛նոն Սինայ է յԱրաբիա հաւասար է այսմ Երուսաղէմի զի ծառայ է որդուքն իւրովք հանդերձ 26 Այլ վերինն Երուսաղէմ ազա՛տ է որ է մայր մեր ամենեցուն 27 Զի գրեալ Ուրա՛յս լեր ամուլ որ ոչ ծնանէիք գոչեա՛ւ եւ աղաղակեա՛ւ որ ոչդ երկնէիք. զի բազո՛ւմ են որդիք սկնդկի՛ դ առաւել քան զարամբոյն 28 Այլ մեք է՛ դբարք՝ ըստ Սահակայ՛ յաւետեացն որդիք ենք 29 Այլ որպէս յայնժամ որ ըստ մարմնոյն ծնեալ էր հալածեր զայն որ ըստ հոգւոյն նո՛յնպէս եւ այժմ 30 Այլ զի՛նչ ասէ զիւր. Ի բա՛ց հան զաղախինդ եւ գորդի նորա զի մի՛ ժառանգեսցէ որդի աղախնոյն՝ ընդ որդոյն ազատի: 31 Վասն որոյ է՛ դբարք՝ չէ՛մք որդիք աղախնոյն այլ ազատին. ազատութեամբն որով Քրիստոս զնեզ ազատեցոյց

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԳԱՂԱՏԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

1 Պի՛նդ կացէք այսուհետեւ, եւ մի՛ միւսանգամ ընդ լծով ծառայութեան մտանէք
Զ/Զ Ժ 2 Ահաւասիկ եւ Պաւղոս ասեմ՝ զի եթէ թլփատիք Քրիստոս ինչ ձեզ ո՛չ աւգնէ՛ 3 Վկայե՛մ ամենայն մարդոյ՛ որ թլփատիցի, թէ պարտակա՛ւն է զամենայն արեւնսն կատարել 4 Խափանեալ էք ի Քրիստոսէ, որ արինաւքն արդարանայք եւ անկեալ էք ի շնորհա՛ց անտի: 5 Զի մեք հոգւոյն՝ ի հաւատոց՝ յուսոյն արդարութեան ակն ունիմք 6 Զի ի Քրիստոս Յիսուս՝ ո՛չ թլփատութիւն ինչ կարաւո՛ւ է եւ ո՛չ անթլփատութիւն այլ հաւատք սիրով աջողեալք 7 Բարւո՛ք ընթանայիք ո՛ կասեցոյց զձեզ ճշմարտութեանն չհաւանել: 8 Զի ա՛յն հրապոյրք՝ ո՛չ յայնմանէ են որ կոչեացն զձեզ 9 Փոքր մի խմոր զամենա՛յն զանգուածն խմորէ: 10 Այլ ես յուսացեալ էմ ի ձեզ Տերամբ՝ թէ ո՛չ այլա՛զ ինչ խորհիցիք Եւ որ խոռվեցուցանէ զձեզ կրեսցէ դատաստան՝ ո՛րք եւ իցէ 11 Այլ ես է՛ դբարք՝ եթէ թլփատութիւն քարոզէի ընդէ՛ր տակաւին հալածիմ

Ապա ուրեմն խափանեալ իցէ գայթազողութիւն խաչին 12 Երանի՛ թէ մաւտակտուր իսկ լինէին որ զձեզն խոովեցուցանէն 13 Ձի դուք յազատութիւն կոչեցեալ էք
 ԺԱ Ե՛ դբարք, միայն զի ազատութիւնն ձեր ո՛չ լինիցի ի պատճառս մարմնոյ այլ սիրո՛վ ծառայեցէ՛ք միմեանց:
 14 Ձի ամենայն արեւնք ի մի՛ բան կատարին ի սիրեցեսն զընկեր քո իբրեւ զանձն քո 15 Ապա թէ զմիմեանս խաճատիցէք՝ եւ ուտիցէք զգոյ՛ յէրուք՝ գուցէ ի միմեանց սատակիցիք Է/Դ 16 Բայց զայս ասե՛մ. հոգւո՛վ զնացէք, եւ զցանկութիւն մարմնոյ մի՛ կատարէք 17 Ձի մարմին ցանկայ հակառակ հոգւոյ եւ հոգի հակառակ մարմնոյ. եւ զի սոքա միմեանց հակառակ եւ մի՛ գոր կամիցիքն՝ զայն առնիցէք 18 Իսկ եթէ հոգւո՛վ վարիք, ապա չէ՛ք ընդ արինաւք 19 Ձի յայտնի՛ եւ գործք մարմնոյ ա՛յս ինքն եւն, շնութի՛ն, պոռնկութի՛ն, պղծութի՛ն, գիջութի՛ն, 20 կոռապաշտութի՛ն, կախարդութի՛ն, թշնամութի՛ն, հե՛ռ, նախանձ, բարկութի՛ն, հակառակութի՛նք, երկպառակութի՛նք, հերձուածք, 21 չարակնութի՛ն, սպանութի՛նք, արբեցութի՛նք, անառակութի՛նք, եւ որ ինչ սոցի՛ն նման են Ձոր յառաջագոյն իսկ ասեմ ձեզ որպէս եւ կանխան ասէի, թէ որ զայսպիսի ինչ գործեւ զարքայութիւն Աստուծոյ ո՛չ ժառանգեն 22 Իսկ պտուղ հոգւոյն ա՛յս սէ՛ր, խնդութի՛ն, խաղաղութի՛ն, երկայնատութի՛ն, 23 քաղցրութի՛ն, բարութի՛ն, հաւատք, հեզութի՛ն, ժուժկալութի՛ն, Չայսպիսեաց աստի արեւնքն չէ՛ն հակառակ 24 Իսկ որ քրիստոսեա՛նքն եւն, զմարմինս իրեանց ի խա՛չ հանին կարեաւքն եւ ցանկութեամբք հանդերձ 25 Եթէ կեամք հոգւով, ընդ հոգւոյն եւ միաբանեցո՛ւք 26 Եւ մի՛ լիցուք սնապարծք՝ միմեանց ձայն տալով եւ ընդ միմեանս նախանձելով:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԳԱՂԱՏԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
 Գլուխ Զ.

Է/Ձ 1 Եդբարք, եթէ յանկա՛րծ ըմբռնեցի որ ի ձէնջ յինչ եւ իցէ յանցանա դուք որ հոգեւորդ էք՝ հաստատեցէ՛ք զայնպիսիսն հոգւով հեզութեան զգոյ՛ լինիցիք անձանց զի մի՛ եւ դուք փորձիցիք 2 Չմիմեանց բեռն բարձէ՛ք եւ ա՛յնպէս կատարեցէ՛ք զարեւնսն Քրիստոսի 3 Եթէ համարիցի որ լինել ինչ՝ եւ չիցէ զանձն իւր խաբէ 4 Ձգործ իւր կշռեցէ իւրաքանչի՛ր որոք եւ ապա անձի՛ն իւրում միայն պարծանս տացէ եւ մի՛ առ ընկերաւն 5 Ձի իւրաքանչիւր որ զի՛ւր բեռն բառնալոց է 6 Հաղորդութիւն արացէ աշակերտն վարդապետին՝ յամենայն բարութիւնս: 7 Մի՛ խաբիք, Աստուած ո՛չ արհամարհի: 8 Ձի գոր ինչ սերմանէ մարդ, զնոյն եւ հնձեցէ: Որ սերմանէ ի մարմին իւր, ի մարմնոյ անտի հնձեցէ՛ զապականութիւն եւ որ սերմանէ ի հոգին, ի հոգւոյ անտի հնձեցէ զկեա՛նսն յաւիտենից 9 Այլ զբարիս գործել մի՛ ձանձրացուք զի ի ժամանակի՛ իւրում հնձեցո՛ւք առանց լքանելոյ: 10 Այսուհետեւ մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է գործեցո՛ւք զբարիս առ ամենեսեան մանաւանդ առ ընտանի՛սն հաւատոյ
 ԺԲ 11 Տեսէ՛ք՝ որպիսի գրով գրեցի առ ձեզ իմով ձեռամբ 12 Ձի որ միանգամ կամին բարեմարդի՛կ լինել մարմնով, նոքա ստիպե՛ն զձեզ թլփատե՛լ. միայն՝ զի մի՛ զխաչին Քրիստոսի զհետ երթայցեն 13 Քանզի եւ որ թլփատեալքն իսկ եւն նոքա զարեւնսն ո՛չ պահեն այլ կամին զի դուք թլփատեցի՛ք զի ձերո՛վ մարմնովոյ պարծեցի: 14 Այլ ինձ՝ քա՛ւ լիցի պարծել բայց միայն ի խա՛չն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. որով ինձ աշխարհ ի խա՛չ ելեալ է եւ ես աշխարհի: 15 Ձի ո՛չ թլփատութիւն ինչ է եւ ո՛չ անթլփատութիւն այլ նո՛ր արարածս: 16 Եւ որ միանգամ այսմ կանոնի միաբան լինին խաղաղութիւն ի վերայ նոցա եւ ողորմութիւն եւ ի վերայ Իսրայելի՛ն Աստուծոյ 17 Այսուհետեւ աշխատ ոք զիս մի՛ արացէ զի ես զչարչարա՛նս Քրիստոսի ի մարմնի իմում կրեմ 18 Ծնո՛րիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ոգւոյն ձերում ե՛ դբարքամէն:

Առ Գաղատացիս՝ գրեցաւ ի Հռովմէ
 Տունք. մղգ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԵՓԵՍԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԵՓԵՍԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ը/Կ 1 Պաղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի կամա՛ւքն Աստուծոյ սրբոց որ են յԵփեսոս, եւ հաւատացելոց ի Քրիստոս: 2 Շնո՛ր ընդ ձեզ եւ խաղաղութի՛ն յԱստուծոյ հարե՛ մերմէ եւ ի Տեառնէ՛ Յիսուսէ՛ Քրիստոսէ՛ 3 Աւրինեա՛լ է Աստուած եւ հայր Տեառն՝ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արինեա՛ց զմեզ ամենայն հոգեւոր արինութեամբ յերկնաւորս ի Քրիստոս 4 Որպէս ընտրեա՛ց զմեզ նովա՛ր յառա՛ջ քան զլինելն աշխարհի լինել մեզ սո՛ւրբս եւ անարա՛տս առաջի նորա՛ սիրո՛ւ վ 5 Յառաջագո՛յն սահմանաեաց զմեզ յորդեգրութիւն ի ձե՛ռն Յիսուսի Քրիստոսի, ի նո՛յն ըստ հաճութեա՛ն կամաց իւրոց 6 ի գովե՛ստ փառաց շնորհաց իւրոց որով զուարճացո՛յց զմեզ սիրելեալն 7 Որով ունիմք զփրկութի՛ն ի ձեռն արեան նորա՛ զթողութիւն մեղաց ըստ մեծութեան շնորհաց իւրոց 8 որ առաւելա՛ւ ի մեզ ամենայն իմաստութեամբ եւ գիտութեամբ 9 Եցո՛յց մեզ զխորհուրդս կամաց իւրոց ըստ հաճութեան իւրում զոր յառաջագոյն եղ նովա՛ւ, 10 ի տնտեսութիւն լրման ժամանակաց, բովանդակել զամենայն Քրիստոսի՛ն որ ինչ յերկինս՛ եւ որ ինչ յերկրի ի նո՛յն: 11 Որով եւ վիճակեցա՛ք յառաջագոյն հրաւիրեալք ըստ յառաջադրութեանն Աստուծոյ, որ զամենայն յաջողէ ըստ խորհրդոց կամա՛ց իւրոց 12 լինել մեզ ի գովեստ փառա՛ց նորա՛ յառաջագոյն յուսացելոցս ի Քրիստոս 13 Որով եւ դուք իբրեւ յուարութ զբանն ճշմարտութեան զաւետարանն փրկութեան ձերոյ որով հաւատացեալ կնքեցա՛ք հոգւոյն սրբոյ աւետեաց 14 որ է առհաւատչեա՛յ ժառանգութեան մերոյ ի փրկութիւն նուաճութեան, ի գովեստս փառաց նորա:

Ը/Դ Բ 15 Վասն այնորիկ եւ ես իբրեւ լուս՛յ զհաւատսն ձեր որ ի Տէր Յիսուս եւ գւերն որ ընդ ամենայն սուրբս, 16 ո՛չ դադարեմ ի գոհանալոյ վասն ձեր՛ յիշել զձեզ յաղաւթս 17 զի Աստուած Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, հայրն փառաց՝ տացէ՛ ձեզ զհոգին իմաստութեան եւ յայտնութեան՝ գիտութեամբն իւրով 18 Լուսաւո՛ր առնել զաչս սրտից առ ի գիտելոյ մեզ՝ զի՞նչ է յոյս կոչման նորա եւ զի՞նչ է մեծութիւն փառաց ժառանգութեանն նորա ի սուրբս 19 եւ զի՞նչ է առաւելութիւն մեծութեան զարութեան նորա ի մեզ հաւատացեալս: Ըստ յաջողութեան կարողութեան զարութեանն իւրոյ 20 զոր յաջողեաց ի Քրիստոս: Զի յարոյց զնա ի մեռելոց եւ նստո՛յց ընդ աջմէ իւրմէ յերկնաւորս 21 ի վերայ ամենայն իշխանութեան եւ պետութեան, եւ զարութեան, եւ տէրութեան, եւ ամենայն անուան անուանելոյ ո՛չ միայն յաշխարհիս յայմիկ, այլեւ ի հանդերձելո՛ւմն 22 Եւ զամենայն ինչ հնագա՛նդ արար ի ներքոյ ոտից նորա Եւ զնա՛՛ եղ զլո՛ւիս ի վերայ ամենայն իրիք եկեղեցւոյ 23 որ է մարմին նորա, լրումն՝ որ զամենայն յամենայնի լնու:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԵՓԵՍԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Գ 1 Եւ դուք որ մեռեալն էիք ի մեղս ձեր եւ յանցանս 2 յորս երբեմն գնայիք ըստ յաւիտենի՛ աշխարհիս յայտրիկ, ըստ իշխանին իշխանութեան աւոդ յս այսոյ որ ա՛յ յմս ընդմտեա՛լ է յորդիսն ապստամբութեան 3 յորս եւ մեք ամենեքեան շրջեաք երբեմն, ի ցանկութիւն մարմնոյ մերոյ եւ առնեաք զկամս մարմնո՛յ եւ զմտաց, եւ ես՛ք արդարեւ որդիք բարկութեան իբրեւ այլքն Ը/Զ 4 Այլ Աստուած որ մե՛ծն է ողորմութեամբ վասն բազում սիրոյն իւրոյ զոր սիրեացն զմեզ 5 մինչդեռ մեռեալն էաք ի մեղս մեր կենդանի՛ս արար զմեզ ի Քրիստոս. քանզի շնորհա՛ւք ապրեցաք 6 ընդ նմին յարոյց, եւ ընդ նմին նստո՛յց յերկնաւո՛րս ի Քրիստոս Յիսուս: 7 Զի ցուցցէ՛ ի յաւիտեանսն որ զալոցն են՝ զառաւել մեծութիւն շնորհա՛ցն իւրոց՝ քաղցրութեամբ ի մեզ ի Քրիստոս Յիսուս: 8 Զի շնորհաւք նորա էք փրկեալք ի ձեռն հաւատոցն: Եւ այս՝ ո՛չ ի ձեռն այլ Աստուծոյ պարգեւ 9 ո՛չ ի գործոց զի մի՛՛ որ պարծեսցիք 10 Զի նորա՛ արարած եմք հաստատեալք Քրիստոսիս Յիսուսիս ի գործս բարութեան յորս յառաջագոյն պատրաստեաց Աստուած զի ի նո՛յն գնացուք 11 Վասն որոյ եւ դուք յիշեցէք զի երբեմն հեթանոսք էիք մարմնով որ կոչեցեալն են անթլփատութիւն՝ յանուանեալ թլփատութենէ անտի մարմնաւո՛ր ձեռագործին 12 զի էիք ի ժամանակին յայմիկ առանց Քրիստոսի եւ տարազի՛րք յուխտից աւետեացն, եւ յո՛յս ինչ ո՛չ ունէիք՝ եւ անաստուածք էիք աշխարհի 13 Իսկ այժմ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի, դուք՝ որ երբեմն հեռաւո՛րքք էիք մերձաւո՛րքք եղերուք արեա՛մբն Քրիստոսի 14 Զի նա՛՛ է

խաղաղություն մեր, որ արար զերկոսեան մի. եւ զմիջնորմ ցանկոյն քակեա՛ց զթշնամութիւն ի մարմնի իւրում. 15 եւ զարեւն պատուիրանացն՝ հրամանա՛ւ քն խափանեաց զի զերկոսին հաստատեսցէ ինքեա մը ի մի նո՛ր մարդ, եւ արասցէ խաղաղութիւն 16 եւ հաշտեսցուցէ՛ զերկոսին միով մարմնով ընդ Աստուծոյ խաչի՛ն իւրով: Քանզի սպան զթշնամութիւն յանձին իւրում 17 եւ եկն աւետարանեա՛ց խաղաղութիւն ձեզ հեռաւորաց, եւ խաղաղութիւն մերձաւորաց 18 զի նովա՛ւ ունիմք զնուաճութիւն երկոքին միով հոգով առ հայր: 19 Ապա այսուհետեւ ո՛չ էք աւտարք եւ պանդուխտք այլ քաղաքակի՛ցք սրբոց եւ ընտանի՛ք Աստուծոյ 20 շինեալք ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից որոյ է զլուսն անկեանն Յիսուս Քրիստոս 21 յորում ամենայն շինուածն յաւդեա՛լ եւ պատշաճեալ աճէ ի տաճա՛ր սուրբ Տէրամբ Վջ 22 Յորում եւ դուք ընդ նմին շինիք ի բնակութիւն Աստուծոյ հոգով

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԵՓԵՍՍՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Դ 1 Վասն այտորիկ եւ Պաղոս կապեալ Յիսուսի Քրիստոսի վասն ձեր հեթանոսաց 2 Թերեւս լուեա՛լ իցէ ձեր գտնտեսութիւն շնորհա՛ցն Աստուծոյ որ տուեա՛լ են ինձ ի ձեզ 3 Ձի ըստ յայտնութեան՝ն ցուցաւ ինձ խորհուրդն. որպէս յառաջագոյն գրեցի առ ձեզ սակաւութ 4 առ ի կարաւոյ լինելոյ յ ընթեռնուլ եւ ի միտ առնուլ զիմաստութիւնն իմ ի խորհրդեա՛նն Քրիստոսի 5 Ձի այլոց ազգաց ո՛չ ցուցաւ որդւոց մարդկան որպէս եւ այժմ յայտնեցաւ սրբոց իւրոց՝ առաքելոց եւ մարգարէից՝ հոգւո՛վն 6 լինել հեթանոսաց ժառանգակիցս՝ եւ մարմնակիցս, եւ հաղորդս աւետեացն ի Քրիստոս Յիսուս՝ աւետարանան 7 որոյ եղէ եւ Պաղոս սպասաւոր, ըստ պարգեւաց շնորհա՛ցն Աստուծոյ որ տուան ինձ, ըստ յաջողութեան զարութեան նորա 8 Ինձ որ տրո՛ւպս եմ ամենայն սրբոց՝ տուան շնորհքս այս ի հեթանոսս աւետարանել զանքննի՛ն մեծութիւնն Քրիստոսի. 9 եւ լուսաւո՛ր առնել զամենեսին թէ զի՞նչ է տնտեսութիւն խորհրդոյն որ ծածկեա՛լ էր յամենայն յաւիտեանց՝ առ Աստուծոյ որ զամենայն ինչ արար 10 Ձի յայտնեսցի արդ իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որ յերկինս են, ի ձեռն եկեղեցւոյ՝ բազմապատիկ իմաստութիւնն Աստուծոյ 11 ըստ յառաջադրութեան յաւիտեանցն՝ զոր արար ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 12 Որով ունիմք զհամարձակութիւն, եւ զնուաճութիւն յուսով ի ձեռն հաւատոց նորա 13 Վասն որոյ աղաչեմ մի՛ ձանձրանալ ի նեղութեա՛նս մերում որ վասն ձե՛ր որ է փառք մեր:

14 Վասն այտորիկ դնեմ ծունր առ հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 15 ուստի ամենայն նահապետութիւն յերկինս եւ յերկրի անուանի. 16 զի տացէ՛ ձեզ ըստ մեծութեան փառաց իւրոց հաստատել զարութեամբ ի ձեռն հոգւոյն իւրոյ ի ներքին մարդն 17 բնակել Քրիստոսի հաւատովք ի սիրտս ձեր սիրով արմատացեալք, եւ հաստատեալք: 18 Ձի կարաւոյ լինիջիք հասանել ընդ ամենայն սուրբս զի՛նչ է լայնութիւն եւ երկայնութիւն, եւ բարձրութիւն եւ խորութիւն 19 ճանաչել զառաւելութիւն զիտութեան սիրոյն Քրիստոսի զի լցի՛ք ամենայն լրութեամբն Աստուծոյ 20 Այլ ա՛յնմ որ կարաւոյն է առաւել քան զամենայն ինչ առնել յաճախութեամբ, քան զոր խնդրէ՛ մքն եւ իմանամք ըստ զարութեանն որ յաջողեա՛լն է ի մեզ 21 Նմա փառք յեկեղեցւոջն եւ ի Քրիստոս Յիսուս յամենա՛յն ազգս յաւիտեանից յաւիտեանս ա՛մեն:

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԵՓԵՍՍՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Ձ 1 Արդ՝ աղաչեմ զձեզ եւ որ կապեալս եմ ի Տէր արժանի՛ գնալ կոչմանն յոր կոչեցարուք 2 Ամենայն խոնարհութեամբ, եւ հեզութեամբ, եւ երկայնամտութեամբ՝ անսա՛լ միմեանց սիրով 3 Փութալ պահել զմիաբանութիւն հոգւոյն յաւդի խաղաղութեան 4 Մի մարմին՝ եւ մի հոգի որպէս եւ կոչեցարուք ի մի յոյս կոչման ձերոյ: 5 Մի է Տէր, մի հաւատք, մի մկրտութիւն: 6 Մի Աստուած, եւ հայր ամենեցուն, որ ի վերայ ամենայնի, եւ ընդ ամենեսին, եւ յամենեսին ի մեզ 7 Այլ իւրաքանչի՛ր ումեք ի մենջ տուեալ են շնո՛ր ըստ չափոյ պարգեւացն Քրիստոսի 8 Վասն որոյ եւ ասէ. Ե՛լ ի բարձունս՝ զերեաց զգերութիւն եւ ետ պարգեւս մարդկան: 9 Որ ելն զի՛նչ է, էթէ ո՛չ՝ զի էջ նախ ի ստորին կողմ երկրի: 10 Որ էջն, նոյն է՝ եւ որ ելն ի վերոյ քան զամենայն երկինս, զի լցցէ՛ զամենայն: 11 Եւ նա՛ ետ զոմանս առաքեալս, զոմանս մարգարէ՛ս, զոմանս աւետարանիչս, զոմանս հովիւս եւ վարդապետս 12 ի հաստատութիւն սրբոց ի գո՛րծ պաշտաման, ի շինուա՛ծ մարմնոյն Քրիստոսի. 13 մինչեւ հասցուք ամենեքեան ի մի միաբանութիւն հաւատոց՝ եւ զիտութեան

որդույն Աստուծոյ յայր կատարեալ ի չափ հասակի կատարմանն Քրիստոսի 14 Զի մի յայսմիտէ տէր իցեմք տղայք խոռվեալք եւ տատանեալք յամենայն հողմոց վարդապետութեան խաբէութեամբ մարդկան խորամանկութեամբ ի խաբէութիւն մուրթութեան 15 Այլ ճշմարտեալք սիրով՝ աճեցուցուք ի նա զամենայն որ է գլուխ Քրիստոս 16 ուստի ամենայն մարմինն յաղեալ եւ պատշաճել ամենայն խաղալեալ տարաբերութեան ըստ ազդեցութեան չափով ըստ իւրաքանչիւր մասին՝ զաճումն մարմնոգործէ՝ ի շինած անձին իւրոյ սիրով:

Է 17 Արդ՝ զայս ասեմ եւ ուխտեմ ի Տէր մի՛ եւս ձեզ զնոյն արիւնակ գնալ որպէս եւ այլ հեթանոսք գնան՝ ունայնութեամբ մտաց իւրեանց 18 որոց խաւարեալ են սիրտք իւրեանց եւ աւտարացեալ են ի կենաց անտի Աստուծոյ, վասն տգիտութեանն որ է ի նոսա, վասն կուրութեան սրտից իւրեանց 19 Որք զանձա՛նց իւրեանց զոյսն հատին, եւ մատնեցին՝ զանձինս գիջութեան ի գործս ամենայն պղծութեան ազահութեամբ 20 Այլ դուք՝ ոչ այսպէս ուսարուք զՔրիստոս 21 Թէպէտ եւ լուարուք զնմանէ՝ եւ նովա ուսայք որպէս է՝ ճշմարտութիւնն Յիսուսի 21 ի բաց մերկանալ ի ձէնջ ըստ առաջին գնացիցն զմարդն հին զապականեալն ցանկութեամբք՝ խաբէութեանն: 23 Եւ նորոգել հոգւովն մտաց ձերոց 24 եւ զգենուլ զնոր մարդն՝ որ ըստ Աստուծոյն հաստատեալ է արդարութեամբ եւ սրբութեամբ ճշմարտութեանն 25 Վասն որոյ ի բաց ընկեցէք զստութիւն խաւսեցարո՛ւք զճշմարտութիւն իւրաքանչիւր ընդ ընկերի իւրումզի եմք միմեանց անդամք 26 Բարկանայք՝ եւ մի՛ մեղանչէք արեգակն ի վերայ բարկութեան ձերոյ մի՛ մտցէ 27 Եւ մի՛ տայք տեղի սատանայի 28 Որ գողանայրն, մի՛ եւս գողացի, այլ մանաւանդ վաստակեցէ՛ք գործել ձեռաւք իւրովք զբարիս զի բաւակա՛ն իցէ տալ ում պիտոյ իցէ 29 Ամենայն բան տգեղ ի բերանոյ ձերմ մի՛ ելցէ այլ որ ինչ բարին է, ի շինած պիտոյից զի տացէ շնորհս այնոցիկ որ լսեն 30 Եւ մի՛ տրտմեցուցանէք զհոգին սուրբ Աստուծոյ որով կնքեցարուք յաւորն փրկութեան 31 Ամենայն դառնութիւն, եւ բարկութիւն, եւ սրտմտութիւն, եւ աղաղակ, եւ հայիտութիւն բարձի՛ ի ձէնջ ամենայն չարութեամբն հանդերձ 32 Լերո՛ւք ընդ միմեանս քաղցունք՝ զթա՛ծք շնորհէ՛լ միմեանց որպէս եւ Աստուած Քրիստոսի շնորհեաց մեզ

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԵՓԵՍՍՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

1 Նմանա՛ւոք եղերուք Աստուծոյ իբրեւ որդիք սիրելիք 2 եւ զնացէ՛ք սիրով՝ որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զմեզ եւ մատնեաց զանձն իւր վասն մեր պատարագ եւ զենումն Աստուծոյ ի հոտ անուշից
Ը 3 Այլ պոռնկութիւն եւ ամենայն պղծութիւն, կամ ազահութիւն, եւ անուանեցի մի՛ ի միջի ձերում որպէս եւ վայելէ սրբոց 4 եւ զազրութիւն, կամ խաւսք յիմարութեան կամ խեղկատակութիւն որ ոչ վայելէ այլ մանաւանդ գոհութիւն 5 Զայս տեղեկացեալ զիտասջի՛ք թէ ամենայն պոռնիկ, կամ պիղծ, կամ ազահ, որ է կռապարիշտ ոչ ունի ժառանգութիւն յարքայութեանն Քրիստոսին եւ Աստուծոյ 6 Մի՛ որ զձեզ խաբեցէ բանիւք սնտուովքք զի վասն ա՛յտրիկ իսկ զայ բարկութիւն Աստուծոյ ի վերայ որդուցն անհաւանութեան 7 Մի՛ այսուիտեւ լինիք բաժանորդք նոցա 8 Զի թէպէտ եւ երբեմն էիք խաւար արդ՝ լոյս էք ի Տէր, իբրեւ զորդի՛ս լուսոյ զնացէ՛ք 9 զի պտուղ լուսոյ ամենայն բարութեամբ է՝ եւ արդարութեամբ եւ ճշմարտութեամբ 10 Փորձեցէ՛ք զի՛նչ է հաճոյ Տեառն 11 եւ մի՛ կցորդ լինիք անպտղութեան գործոցն խաւարի այլ մանաւանդ յանդիմանեցէ՛ք 12 Զի որ ի ծածուկ ինչ գործի ի նոսա, զայն եւ խաւսէ՛լ աղտեղի է 13 Այլ ամենայն ինչ յանդիմանեալ ի լուսոյ յայտնի՛ լինի զի ամենայն ինչ որ յայտնի է՝ լոյս է 14 Վասն որոյ եւ ասէ արի՛ որ ննջեաք, եւ կանգնեա՛ց ի մեռելոց եւ լուսաւորեցէ՛ք զքեզ Քրիստոս Թ՛Վ 15 Տեսջի՛ք որպէս ճշմարտիւ փայլեք. մի՛ իբրեւ անիմաստք 16 այլ իբրեւ իմաստունք գնեցէ՛ք զժամանակս զի աւորքս չարութեան են 17 Վասն այնորիկ մի՛ լինիք անմիտք այլ իմացարո՛ւք զինչ են կամք Տեառն 18 Եւ մի՛ արբենայք զինուով յորում զեղխութիւն այլ մանաւանդ լցարո՛ւք հոգւով 19 խաւսել ի սիրտս ձեր սաղմոսիւք եւ արիւնութեամբք եւ երգովք հոգեւորաւք երգել եւ սաղմոսել ի սիրտս ձեր Տեառն 20 Գոհացարո՛ւք յամենայն ժամ ի վերայ ամենայնի, յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՛ հա՛ւրն եւ Աստուծոյ 21 հնազանդ լերուք միմեանց երկիւղին Քրիստոսի:

Թ 22 Վանայք իւրեանց արանց հնազանդ լիցին իբրեւ Տեառն 23 զի այր է զլուխ կնոց որպէս եւ Քրիստոս զլուխ է եկեղեցւոյ եւ ինքն է փրկիչ մարմնոյ 24 Այլ որպէս եկեղեցին հնազանդ լինի Քրիստոսի նոյնպէս եւ կանայք իւրեանց արանց յամենայնի 25 Արք՝ սիրեցէ՛ք զկանայս ձեր որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զեկեղեցի եւ զանձն իւր մատնեաց վասն նորա 26 զի զնա սրբեցէ՛ սրբութեամբ աւագանին բանի 27 զի կացուցէ ինքն

իւր յանդիման փառաւոր զեկեղեցի զի մի՛ ունիցի ինչ արատ, կամ աղտեղութիւն, կամ ա՛յլ ինչ յայսպիսեաց այլ զի իցէ սո՛ւրբ եւ անարատ 28 Նոյնպէս պարտին արք սիրել զիրեանց կանայս իբրեւ զիրեանց մարմինս Որ սիրէ զկին իւր, զանձն իւր սիրէ 29 Ձի ո՛չ չոք երբէք ատեայ զանձն իւր այլ սնուցանէ եւ դարմանէ՝ զնա որպէս եւ Քրիստոս զեկեղեցի 30 զի անդա՛մք ենք մարմնոյ նորա, ի մարմնոյ նորա եւ յոսկերաց նորա 31 Վասն ա՛յտրիկ թողցէ այր զհայր եւ զմայր իւր եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ եւ եղիցին երկոքին ի մարմին մի 32 Խորհուրդս այս՝ մե՛ծ է բայց եւ ասեմ իսկ ի Քրիստոս եւ յեկեղեցի: 33 Այլ եւ դուք նոյնպէս մի ըստ միոջէ զի իւրաքանչի՛ւրոք զի՛ւր կին՝ այնպէս սիրեսցէ՛ իբրեւ զի՛ւր անձն եւ կին երկնչիցի՛ յառնէ իւրմէ:

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԵՓԵՍՍՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Զ.

Թ/Գ 1 Որդիք՝ հնազա՛նդ լերուք ծնողաց ձերոց ի Տէր զի ա՛յն է արժան: 2 Պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր որ է առաջին պատուիրան յաւետիսն 3 զի քեզ բարի եղիցի, եւ երկայնակեա՛ց լինիցիս ի վերայ երկրի: 4 Հա՛րք մի՛ զայրացուցանէք զորդիս ձեր, այլ սնուցանիջի՛ք զնոսա խրատու եւ ուսմամբ Տեառն 5 Օա՛նայք՝ հնազա՛նդ լերուք տէրանց ձերոց մարմնաւորաց ահի՛ւ եւ դողութեամբ եւ միամտութեամբ սրտից ձերոց՝ որպէս եւ Քրիստոսի: 6 Մի առ ականէ՛ ծառայել իբրեւ մարդահաճոյք այլ իբրեւ ծառայք Քրիստոսի առնել զկամս Աստուծոյ: 7 սրտի մտաւք ծառայել իբրեւ Տեառն եւ մի՛ իբրեւ մարդկան 8 Գիտասցի՛ք թէ իւրաքանչիւրոք՝ որ զինչ առնէ զբարին, զնոյն ընդունի ի Տեառնէ՛ եթէ ծառայ եւ եթէ ազատ 9 Եւ դուք տեա՛րք՝ զնոյն առնիջի քառ նոսա. ներելո՛ւ առնել զպատուհասն զիտասցի՛ք՝ թէ եւ նոցա եւ ձեր Տէր գոյ յերկինս եւ ակնառութիւն ո՛չ գոյ առաջի նորա:

Ժ 10 Այսուհետեւ զաւրացարո՛ւք տէրամբ եւ կարողութեամբ զաւրութեան նորա 11 Եւ զզեցարո՛ւք զսպառազինութիւն Աստուծոյ զի կարաւ լինիջիք կալ ընդդէմ հնարից սատանայի: 12 Ձի ո՛չ է մեզ պատերազմ ընդ մարմնոյ եւ ընդ արեան այլ ընդ իշխանութիւնս եւ ընդ պետութիւնս եւ ընդ աշխարհակալս իսաարիս այտրիկ՝ ընդ ա՛յս չարութեան որ ի ներքոյ երկնից

13 Վասն այտրիկ առէ՛ք զսպառազինութիւնս Աստուծոյ զի կարաւ լինիցիք ի դիմի հարկանել չարին յաւուրն չարութեան: 14 Եւ իբրեւ զամենայն ինչ կատարիցէք հաստատո՛ւն կացէք զտեղի՛ կալջիք պնդեալ զմէջս ձեր ճշմարտութեամբ եւ զզեցեալ զգրահսն արդարութեան 15 եւ ազուցեալ զոտոս պատրաստութեամբ անտարանի՛ն իսաղաղութեան: 16 Եւ ի վերայ ամենայնի առէ՛ք զվահա՛նն հաւատոց որով կարաւ լինիջիք զամենայն նետս մուխս չարին շիջուցանել 17 Եւ առէ՛ք զսաղաւարտն փրկութեան եւ զսուսեր հոգւոյն՝ որ է բանն Աստուծոյ: 18 ամենայն աղաթիւք եւ խնդրուածովք՝ աղաթս առնել յամենայն ժամանակի հոգւով Եւ ի նոյն տքնեսցի՛ք ամենայն ժուժկալութեամբ՝ եւ խնդրուածովք՝ վասն ամենայն սրբոց 19 Եւ վասն ի՛մ զի ինձ տացի բա՛ն ի բանալ բերանոյ իմոյ համարձակութեամբ ցուցանել զխորհուրդս անտարանին 20 վասն որոյ պատգամաւորիմ կապանաւքս զի նովին համարձակեցա՛յց որպէս եւ պարտ իցէ ինձ իսուսել 21 Բայց զի զիտիցէ՛ք եւ դուք զինէն զինչ գործիցեմ զամենայն ինչ ցուցցէ՛ ձեզ Տիրփիկոս սիրելի եղբայր՝ եւ հաւատարիմ պաշտանեայ ի Տէր: 22 Չոր առաքեցի առ ձեզ դմին իրի զի զիտասցի՛ք դուք զմէնց եւ մխթարեսցիք 23 Խաղաղութիւն ընդ եղբարս եւ սէ՛ր հաւատովքն հանդերձ յԱստուծոյ ի հաւրէ՛ եւ ի Տեառնէ՛ Յիսուսէ Քրիստոսէ: 24 Շնո՛րիք ընդ ամենեսին՝ ոյք սիրեն զՏէր մեր Յիսուս Քրիստոս անեղծութեամբ

Առ Եփեսացիս՝ գրեցաւ ի Հռովմէ ի ձեռն Տիրփիկոսի
Տունք. յԺբ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՓԻԼԻՊԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՓԻԼԻՊԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ժ/Կ 1 Պա՛ւղոս եւ Տիմոթե՛ոս ծառա՛յք Յիսուսի Քրիստոսի՝ ամենայն սրբոց ի Քրիստոս Յիսուս որ են ի կողմանս փիլիպեցւոց եպիսկոպոսակցա՛ւք եւ սարկաւագաւք 2 Ծնորիք ընդ ձեզ եւ խաղաղութի՛ն յԱստուծոյ հարե՛ մերմէ՛ եւ ի Տեառնէ՛ Յիսուսէ՛ Քրիստոսէ՛:

3 Գոհանամ զԱստուծոյ իմոյ ի վերայ ամենայն յիշատակաց ձերոց 4 Յամենայն ժամ, յամենայն խնդրուածս իմ՝ վասն ձե՛ր ամենեցուն առնել աղա՛ւթս խնդութեամբ 5 Վասն հաղորդութեան ձերոյ ընդ աւետարանին յարե՛ յառաջնմէ՛ մինչեւ ցայժմ 6 Վաստա՛հ եմ յայդ, թէ որ սկսա՛ւն ի ձեզ զգործս բարեաց՝ կատարեսցե՛ք՝ մինչեւ յարն Յիսուսի Քրիստոսի 7 որպէս իրա՛ւ իսկ թուի ինձ խորհել զայս վասն ձե՛ր ամենեցուն վասն ունելո՛յ ինձ զձեզ ի սրտի ի կապանս իմում, եւ ի պատասխանատութեան իմում եւ ի հաստատութեան աւետարանին. կցո՛րդս ինձ շնորհաց զձե՛զ ամենեւին լինել 8 Վկա՛յ է ինձ Աստուած, ո՛րպէս անձկացեալ եմ առ ձեզ ամենեւին գրո՛ւ վքն Քրիստոսի Յիսուսի 9 Եւ զայն աղաւթս առնեմ զի սէրն ձեր է՛ւս քան զէս առաւել լիցի ի գիտութեան եւ յամենայն իմաստութեան 10 ընտրել ձեզ զլաւն, զի իցե՛ք հաստատունք եւ առանց գայթաղութեան ի յաւուրն Քրիստոսի 11 լցեա՛լ պտղո՛ վք արդարութեան ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի ի փառս եւ ի գովեստ Աստուծոյ:

Ժ/Դ Բ 12 Կամիմ թէ գիտիցե՛ք եղբարք զի որ ինչ վասն իմ էր, է՛ւս քան զէս ի յառաջադիմութիւն աւետարանին եկն. 13 մինչեւ կապանաց իմոց յայտնի լինել ի Քրիստոս յամենայն հրապարակիս, եւ առ ա յլս ամենեսեան. 14 եւ առ բազում եղբարս ի Տէր որ վստա՛հ են կապանաւքս իմովք առաւել էս համարձակել՝ առանց երկիւղի զբանն Աստուծոյ խաւսել 15 Ոմանք առ նախանձո՛ւ եւ հակառակութեան եւ ոմանք մտադիրութեամբ իսկ զՔրիստոս քարոզեն 16 եւ ոմանք ի սիրոյ՛, քանզի գիտեն եթէ ի պատասխանատութիւն աւետարանին կամ 17 եւ ոմանք առ հետտութեան զՔրիստոս պատմե՛ն այլ ո՛չ սրբութեամբ քանզի համարին նեղութիւնս յարուցանել ի վերայ կապանաց իմոց 18 Բայց այս զի՛նչ որով արիւնակաւ եւ իցե՛, եթէ պատճառանաւք՝ եւ եթէ ճշմարտութեամբ Քրիստոս պատմի՛. եւ ընդ այս խնդա՛մ այլ եւ ուրախ եւս եղեց 19 Ձի գիտեմ եթէ այս պահի՛ ինձ փրկութիւն ի ձերոց խնդրուածոց եւ ի պարգեւաց հոգւոյն Յիսուսի Քրիստոսի 20 ըստ ակնկալութեան եւ յուսոյն իմոյ զի մի՛ իւրիք յամաւթ եղեց այլ ամենայն համարձակութեամբ՝ որպէս յամենայն ժամ. եւ այժմ մեծացի՛ Քրիստոս ի մարմնի իմում եթէ կենաւք՝ եւ եթէ մահու: 21 Ձի ինձ կեա՛նք Քրիստոս է, եւ մեռանել շա՛հ: 22 Ապա եթէ կեանքս մարմնոյ՝ այս ինձ պտուղ գործոյ եւ զի՛նչ ընտրեցից զայն ո՛չ գիտեմ: 23 Նեղեա՛լ եմ յերկոցունց՝ զցանկա լն ելանել եւ ընդ Քրիստոսի լինել, առաւել լ յա՛ համարիմ 24 եւ կալ մնալ աստէն ի մարմնի կարելո՛ր եւս վասն ձեր: 25 Եւ զայս յուսացեալ գիտեմ, եթէ կացից՝ եւ մնացի՛ց ամենեցուն ձեզ ի ձեր զարգանալ եւ իւրա՛խ լինել ի հաւատս 26 Ձի պարճանք ձեր առաւել լ լինիցին ի Քրիստոս Յիսուս ինեւ ի միւսանգամ գալստեա՛ն իմում առ ձեզ Վջ

Գ 27 Միայն թէ արժանի՛ աւետարանին գնայցե՛ք Ձի եթէ զայցեմ, եւ տեսանիցեմ զձեզ եւ եթէ հեռի՛ իցեմ, եւ լսիցե՛մ զձեզ զի հաստատո՛ւն կայցե՛ք ի մի հոգի եւ միո՛ վ շնչով նահատակիցիք ի հաւա՛տս աւետարանին 28 եւ մի՛ զանգիտիցե՛ք Եւ մի՛ իւրիք ի հակառակորդաց անտի որ է նոցա հանդէ՛ս կորստեան եւ ձերոյ՝ փրկութեան: 29 Եւ այդ՝ յԱստուծոյ է որ ձեզ շնորհեցաւ վասն Քրիստոսի ո՛չ միայն ի նա հաւատալ՝ այլ եւ վասն նորա չարչարե՛լ 30 զնո՛յն պատերազմ ունել՝ գոր յի՛սն տեսէք եւ այժմ լսե՛ք յինէն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՓԻԼԻՊԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Արդ՝ եթէ մխիթարութիւն ինչ իցե՛ ի Քրիստոս եթէ սփոփութիւն սիրոյ եթէ հաղորդութիւն հոգւոյ եթէ գթութիւն եւ ողորմութիւն 2 լցե՛ք զխնդութիւնս իմ զնո՛յն խորհիջիք զնո՛յն սէր յանձին ունիջիք համաշո՛ւնչք միախորհո՛ւրդք 3 մի՛ ինչ ըստ գրգռութեան եւ մի՛ ինչ ըստ սնապարծութեան այլ խոնարհութեա՛մբ զմիմեանս լա՛ւ համարել առաւել քան զանձինս 4 մի՛ զանձանց եւ եթէ գիտե՛ն այլ իւրաքանչիւրոք զընկերին 5 Ձա՛յն խորհեցի իւրաքանչիւրոք ի ձեզնոք որ եւ ի Քրիստոս Յիսուս 6 որ ի

կերպարանս Աստուծոյ է, ոչինչ յափշտակութիւն համարեցաւ զլինելն հաւասար Աստուծոյ 7 այլ զանձն ունայնացոյց յգկերպարանս ծառայի առեալ՝ ի նմանութիւն մարդկան եղեալ է կերպանանաւք գտեալ իբրեւ զմարդ: 8 Խոնարհեցոյց յգ զանձն, լիեալ հնազանդ մահոյ ւ չափ է մահու խաչի: 9 Վասն որոյ է Աստուած զնա առաւել բարձրացոյց է շնորհեաց նմա անուն՝ որ ի վեր է քան զամենայն անուն 10 Ձի յանուն Յիսուսի Քրիստոսի ամենայն ծունր կրկնեցի երկնաւորաց է երկրաւորաց է սանդարամետականաց 11 է ամենայն լեզու խոստովան լիցի թէ Տէր է Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ հաւր: Ժ/Ձ 12 Այսուհետեւ սիրելիք իմ, որպէս յամենայնի հնազանդեցարուք մի միայն ի գալստեան իմում այլ առաւել էս ա՛յժմ՝ յորժամ հեռի՛ս էմ ի ձէնց ահի՛ս է եւ դողութեամբ զանձա՛նց փրկութիւն գործեցէ՛ք 13 Ձի Աստուած է որ յաջողէ ի մեզ զկամելն էւ զառնելն վասն հաճութեան: 14 Ձամենայն ինչ գործեցէք առա՛նց տրտնջելոյ էւ քրթմնջելոյ 15 զի եղիջիք անբիծք էւ անարատք՝ որդիք Աստուծոյ անմեղք ի մեզ կամակոր էւ խեղաթե՛ւր ազգին Յորոց միջի երեւիցիք իբրեւ լուսաւորք յաշխարհի 16 զբանս կենաց ունել յանձինս՝ ի պարծանս ինձ յաւուրն Քրիստոսի. զի ո՛չ ընդունա՛յն ինչ ընթացայ էւ ո՛չ ընդունայն վաստակեցի: 17 Այլ թէպէտ էւ նուիրիմ ի վերայ պատարագի էւ պաշտաման հաւատոցն ձերոց խնդամ էւ ուրախակի՛ց էմ ամենեցուն ձեր 18 նոյնպէս էւ դուք խնդացէ՛ք՝ էւ ուրախակի՛ց եղերուք ինձ

Դ 19 Բայց յուսամ ի Տէր Յիսուս, զՏիմոթէոս վաղվաղակի արձակել առ զի էւ ինձ սրտի դէւր լինիցի յորժամ զհտիցեմ ինչ զձէնց 20 Ձի ո՛չ զոք ունիմ համաշունչ եթէ ընտանեբար՝ հոգայցէ վասն ձեր 21 Ձի ամենեքին զանձանց խնդրեն, էւ ո՛չ զՅիսուսի Քրիստոսի: 22 Բայց զփորձ նորա գիտէք էւ դուք զի իբրեւ որդի հա՛ւր ծառայեաց ընդ իս յաւետարանին 23 Արդ՝ զսա ակնունիմ արձակել լ՝ որպէս նոյնհետայն զանձնէ ստուգեցից 24 Այլ յուսացեալ էմ ի Տէր՝ թէ էւ է՛ս իսկ ընդ հուպ եկից 25 Բայց լա՛ւ համարեցայ զԵպափրոդիտո՛ւս զեղբայր էւ զգործակից էւ զհնուորակից իմ զձե՛ր առաքեալ էւ զպաշտաւնեայ իմոց պիտոյից՝ առաքել առ ձեզ 26 Քանզի էւ ի՛նքն իսկ յոյժ անձկացեալ է տեսանել զամենեսին զձեզ եւ հոգայր, զի ձեր լուեալ էր թէ խաւթացա՛ւ: 27 Եւ արդարեւ խաւթեցաւ մերձ ի մահ այլ Աստուած ողորմեցա՛ւ նմա ո՛չ նմա միայն, այլ էւ ինձ զի մի՛ տրտմութիւն ի վերայ տրտմութեան կրիցեմ 28 Արդ՝ փութապէս յղեցի զնա զի տեսեալ զնա միսանգամ ուրախ լինիցիք էւ էս առանց տրտմութեան՝ եղեց 29 Ընկալջի՛ք զնա ի Տէր ամենայն խնդութեամբ էւ զայնպիսիսն առ պատուականս ունիջիք 30 Ձի վասն գործոյ Տեառն մինչեւ ի մահ մերձեցաւ գո՛ւն գործեալ ոգուովք չափ. զի յցցէ՛ զձեր պակասութիւն իմոյ սպասաւորութեան Վջ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՓԻԼԻՊԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

1 Այսուհետեւ եղբա՛րք իմ ուրախ լերուք ի Տէր զնոյն գրել առ ձեզ՝ ինձ ոչ դանդաղելի է էւ ձեզ կարի՛ զգուշալի: 2 Ձգո՛յժ եղերուք ի շանց անտի զգո՛յժ եղերուք ի չար մշակաց անտի զգոյժ եղերուք ի կրճատութենէ անտի: 3 Ձի թլփատութիւնն մե՛ք էմք որ հոգւովն Աստուծոյ պաշտեմք էւ պարծիմք ի Քրիստոս Յիսուս էւ ո՛չ ի մարմին պանծացեալ էմք 4 Թէպէտ էւ էս իսկ գնոյն վատահոթիւն ունի՛մ էւ ի մարմնի եթէ ոք համարիցի ա՛յլազգ վատահ լինել ի մարմին առաւել էս էս 5 թլփատութեամբ ութարեայ յազգէ Իսրայէլի, ի ցեղէ՛ Բենիամինի. Եբրայեցի՛ յեբրայեցւոց ըստ արիւնացն փարիսեցի՛. 6 ըստ նախանձայոյ լինելոյ՝ հալածել՛ զեկեղեցին. ըստ արդարութեան արիւնացն լիեալ անարա՛տ 7 Այլ որ ինչ ինձ շա՛հն էր, զայն վնաս համարիմ վասն Քրիստոսի: 8 Այլ էւ համարիմ իսկ զամենայն վնաս՝ վասն առաւել զիտութեանն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ: Վասն որոյ յամենայնէ զրկեցայ՝ էւ համարիմ կղկղանս զի զՔրիստոս շահեցայց 9 էւ գտա՛յց ի նմա. իբրեւ ո՛չ եթէ զի՛մ ինչ արդարութիւն՝ որ յարիւնաց անտի է ունիցիմ այլ զհաւատոցն Քրիստոսի, որ յԱստուծոյ արդարութիւնն 10 հաւատովք ճանաչել զնա, էւ զգարութիւն յարութեան նորա էւ զհաղորդութիւն չարչարանաց նորա, կերպարանակի՛ց լինել մահու նորա 11 թէ որպէս հասից ի մեռելոցն յարութիւն 12 Իբր ո՛չ եթէ արդէն առեալ իցէ կամ արդէն կատարեալ իցեմ զհետ մտեալ էմ թէ հասի՛ց մանաւանդ թէ ըմբոնեալ իսկ իցեմ ի Քրիստոսէ Յիսուսէ 13 Ե՛րբարք՝ էւ ո՛չ համարիմ զանձն իմ թէ հասեալ իցեմ բայց մի ինչ է զի զառ ի յետոյսն մոռացեալ է էւ ի յառաջադէ՛մսն նկրտեալ էմ 14 ուժ եղեալ ընթանամ ի կէտ կոչմանն Աստուծոյ, ի Քրիստոս Յիսուս: 15 Այսուհետեւ՝ որ միանգամ կատարեալք էք զա՛յս խորհեցարո՛ւք էւ եթէ ա՛յլ ազգ ինչ խորհիցիք սակայն էւ զա՛յն Աստուած ձեզ յայտնեցէ: 16 Բայց յոր ժամանեցա՛քս՝ զսոյն խորհել էւ սմի՛ն կանոնի միաբան լինել 17 Նմանա՛ւոք ինձ եղիջիք էւ զբարք էւ զիտեսջի՛ք զայնպիսիսն որ այնպէ՛սն զնայցեն, որպէս ունի՛ք զմեզ ձեզ արիւնակ 18 Ձի բազումք զնան, զորոց բազում անգամ ասելի բայց ա՛րդ՝ էւ

լալով իսկ ասեմ զթշնամեաց խաչին Քրիստոսի 19 որոց կատարածն կորո՛ւստ որոց Աստուած որովան իւրեանց է, եւ փա՛ռք ամաւթն իւրեանց որք զերկրաւո ըս եւ եթ խորհին 20 Այլ մեր առաքինութիւն յերկինս է ուստի եւ փրկչի՛ն ակն ունիմք՝ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի 21 որ նորոգեսցէ զմարմին խոնարհութեան մերոյ կերպարանակի՛ց լինել մարմնոյ փառաց իւրոց ըստ զարութեանն՝ առ ի կարաւոյ լինելոյ հնազանդեցուցանէ լ ընդ իւրեւ զամենայն

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՓԻԼԻՊԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Զ 1 Այսուհետեւ եղբա՛րք իմ սիրելիք եւ անձկալիք ուրախութիւն իմ եւ պսակ ա՛յսպէս հաստատո՛ւն կացեք ի Տէր՝ սի՛րելիք 2 զԵւոդիա աղաչե՛մ, եւ զՄիւնտիք, աղաչեմ զոյն խորհել ի Տէր: 3 Այո՛ աղաչե՛մ եւ զքեզ՝ մտերի՛մ իմ եւ լծակից եւ դու աւգնակա՛ն լինիջիր նոցա՛ որք յաւետարանին նահատակեցան ընդ իս Կղեմա՛ւ հանդերձ, եւ այլովք գործակցա՛ւք իմովք որոց անուանքն ի դպրութեան կենաց 4 Ուրա՛խ լերուք ի Տէր յամենայն ժամ. դարձեալ ասեմ՝ ուրա՛խ լերուք 5 Հեզութիւն ձեր յայտնի լիցի ամենայն մարդկան Տէր մերձ է: 6 Մի՛ ինչ հոգայք այլ ամենայն աղաթիւք եւ խնդրուածովք գոհութեամբ, խնդրուածք ձեր յայտնի՛ լիցին առ Աստուած: 7 Եւ խաղաղութիւնն Աստուծոյ՝ որ ի վեր է քան զամենայն միտպ պահեսցէ՛ զսիրտս ձեր եւ զսիրտս ի Քրիստոս Յիսուս: Ա/Կ 8 Այսուհետեւ ե՛ղբարք՝ որ ինչ ճշմարտութեա՛ մբ է որ ինչ պարկեշտութեա՛ մբ որ ինչ արդարութեամբ, որ ինչ սրբութեամբ, որ ինչ սիրով, որ ինչ համբաւ բարեաց, որ ինչ քաջութեամբ, որ ինչ գովութեամբ, զա՛յն խորհիջիք: 9 Զոր ուսարուքն եւ ընկալարուք եւ լուայք եւ տեսէք յիս զա՛յն արարէք. եւ Աստուած խաղաղութեան եղիցի ընդ ձեզ

Է 10 Ուրա՛խ եղէ ես ի Տէր յոյժ զի եւ դուք զմտաւ ածէք հոգա՛լ ինչ վասն իմ որպէս եւ հոգայի՛քն բայց բարբարէի՛ք իմն է: 11 Իբր ո՛չ առ կարատութեան ինչ ասեմ զի ես ուսա՛յ՝ որովք կարեմ բաւակա՛ն լինել 12 Գիտեմ նուազե՛լ զիտե՛մ առաւելուլ յամենայնի ամենեւին խելամո՛ւտ եմ եւ յազե՛լ, եւ քաղցենա՛լ, եւ առաւելուլ, եւ նուազե՛լ: 13 Յամենայնի կարա՛ւղ եմ, այնու՛ որ զարացոյցն զիս 14 Բայց բարւո՛ք արարէք զի կցորդ եղերուք ինձ ի նեղութեանս: 15 Գիտե՛ք եւ դուք փի՛ լիպեցիք զի ի սկզբան աւետարանին իբրեւ ելի ես ի Մակեդոնիա. եւ ո՛չ մի եկեղեցի հաղորդեա՛ց ինձ յաղագս տալոյ եւ առնոյ բայց միայն դո՛ւք: 16 զի եւ ի Թեսալոնիկ՝ միանգամ եւ երկիցս զպէտս իմ ետուք բերել 17 Իբր ո՛չ եթէ խնդրեմ գտուրսն այլ խնդրեմ զպտուղն որ յաճախէ ի բան ձեր: 18 Այլ իմ առեա՛լ զամենայն, եւ առաւելեա՛լ եմ, ընկալայ՛ եւ լի՛ եմ ի ձեռն Եպափրոդիտեայ, որ է ի ձէնջ հոտ անուշից պատարագ ընդունելի՛ հաճոյ Աստուծոյ 19 Եւ Աստուած իմ լի՛ արասցէ զամենայն պէտս ձեր, ըստ իւրում մեծութեանն՝ փառաք ի Քրիստոս Յիսուս 20 Այլ Աստուծոյ եւ հաւր մերում փա՛ռք յաւիտեանս յաւիտենից ամէն: 21 Ողջո՛յն տաջիք ամենայն սրբոց՝ ի Քրիստոս Յիսուս 22 Ողջո՛յն տան ձեզ որ ընդ իս են եղբարք 23 Ողջո՛յն տան ձեզ ամենայն սուրբք մանաւանդ որ ի տանէ կայսե՛ր են: 24 Շնո՛րիք Տեառն Յիսուսի ընդ ոգւոյդ ձերում ամէն:

Առ Փիլիպեցիս՝ գրեցաւ ի Հռովմէ ի ձեռն Եպափրոդիտեայ
Տունք մէ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ա/Բ 1 Պաւղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի կամաւքն Աստուծոյ, եւ Տիմոթէոս եղբայր. 2 առ Կողոսացիս սուրբս եւ հաւատացեալս եղբարս ի Քրիստոս 3 Շնո՛րհք ընդ՛ ձեզ եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ հաւրէ մերմէ Գոհանա՛ւ մ՛ զԱստուծոյ եւ զհաւրէ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի յամենայն ժամ վասն՛ ձեր աղա՛ւ լթս առնեմ 4 Իբրեւ լուաք զհաւատսն՛ ձեր՝ որ ի Քրիստոս Յիսուս Տէր մեր, եւ զսէ՛րն որ ընդ՛ ամենայն սուրբս ունիք 5 Վասն յուսոյն որ պահի ձեզ յերկինս գորմէ լուարո՛ւք Բանին ճշմարտութեան՝ աւետարանին 6 որ եհաս առ որպէս ընդ՛ ամենայն աշխարհի աճէ՛ եւ պտղաբերէ, 7 որպէս եւ ի ձերում միջի յաւրէ յորմէ լուարուք եւ ծանեա՛յք զշնորհսն Աստուծոյ ճշմարտութեամբ 8 որպէս եւ ուսարուք յեպափրեայ սիրելոյ ծառայակցէ մերմէ, որ է հաւատարի՛ մ վասն՛ ձեր՝ պաշտաւնեայ Յիսուսի 8 որ եւ պատմեա՛ց մեզ զձեր սէրն հոգւով Բ 9 Վասն այնորիկ եւ մեք յաւրէ յորմէ լուաք ո՛չ դաղարեմք վասն՛ ձեր աղաւթս առնել եւ խնդրուա՛ծս մատուցանել զի լնուցուք զգիտութիւն կամաց նորայ ամենայն իմաստութեամբ եւ հոգեւոր հանճարով 10 զնա՛ւ ձեզ արժանի Տեառն յամենայն հաճութեան յամենայն գործս բարութեան պտղաբերք եւ աճեցո՛ւնք զգիտութեամբն Աստուծոյ 11 ամենայն զարութեամբ զարացեալք ըստ զարութեան փառաց նորայ յամենայն համբերութիւն եւ երկայնամտութիւն ուրախութեա՛մք Ա/Գ 12 գոհանալ զհաւրէ որ կոչեացն զմեզ ի մասն վիճակի սրբոցն ի յոյս 13 որ փրկեացն զմեզ յիշխանութենէ խաւարի եւ փոխեաց զմեզ յարքայութիւն որդւոյն իւրոյ սիրելոյ 14 որով ունիմք զփրկութիւն արեա՛մքն նորայ, եւ զթողութիւն մեղաց մարմնո՛ւ վն նորայ Գ 15 Որ է պատկեր աներեւութիւն Աստուծոյ անդրանի՛կ ամենայն արարածոց 16 Ձի նովա՛ւ ի հաստատեցաւ ամենայն, որ ինչ յերկինս՝ եւ որ ինչ յերկրի որ երեւին՝ եւ որ ո՛չն երեւին եթէ աթոռք, եթէ տէրութիւնք, եթէ պետութիւնք, եթէ իշխանութիւնք ամենայն ինչ նովա՛ւ՝ եւ ի նոյն հաստատեցաւ 17 Եւ նա՛ւ է յառա՛ջ քան զամենայն, եւ ամենայն ինչ նովա՛ւ ի եկաց բովանդակ 18 Եւ նա է զլո՛ւիս մարմնոյ եկեղեցւոյ որ է սկիզբն, անդրանի՛կ ի մեռելոց զի եղիցի ինքն յամենայնի յառաջացեալ 19 Ձի ի նմա՛ւ հաճեցաւ ամենայն լրումն աստուածութեանն բնակել 20 եւ նովա՛ւ ի հաշտեցուցանել զամենայն ի նոյն Արար խաղաղութիւն արեամբ խաչին իւրոյ, որ ինչ յերկրի՛ եւ որ ինչ յերկինս Դ 21 Եւ զձեզ՝ որ երբեմն աւտարացեալքն էիք եւ թշնամի՛ք խորհրդովք ի գործսն չարութեան 22 այժմ աւաղիկ հաշտեցո՛յց անդամովք մարմնոյ իւրոյ ի ձեռն մահուան իւրոյ յանդիման կացուցանել զձեզ սուրբս՝ եւ անբիծս՝ եւ անարա՛տս առաջի նորայ 23 եթէ կայցեք ի հաւատսն արմատացեալք եւ հաստատեալք, եւ անշարժք ի յուսոյ աւետարանին, զոր լուարուք քարոզելոյ ընդ՛ ամենայն արարածսի ներքոյ երկնից որոյ եղէ եւ Պաւղոս պաշտաւնեայ 24 Եւ արդ՛ ուրախ եմ ի չարչարանս իմ վասն՛ ձեր եւ լնո՛ւմ զպակասութիւն նեղութեանցն Քրիստոսի ի մարմնի իմում, վասն՛ մարմնոյն նորայ, որ է եկեղեցի. Ա/Գ 25 որոյ եղէ եւ Պաւղոս պաշտաւնեայ ըստ տնտեսութեանն Աստուծոյ որ տուեալ է ինձ ի ձեզ կատարել զբանն Աստուծոյ 26 զխորհուրդն որ ծածկեալ էր ի յափտեանցն եւ յազգաց որ այժմ յայտնեցաւ սրբոց իւրոց 27 Որոց կամեցաւ Աստուած ցուցանել թէ զինչ է մեծութիւն փառաց խորհրդոյն նորայ ի հեթանոսս որ է Քրիստոս ի ձեզ յոյսն փառաց 28 զոր մեքն քարոզեմք, եւ իւրատեմք զամենայն մարդ, եւ ուսուցանեմք զամենայն մարդ ամենայն հոգեւոր իմաստութեամբ զի կացուցուք զամենայն մարդ կատարեալ ի Քրիստոս Յիսուս 29 յոր եւ աշխատի՛մ պատերազմեալ ըստ աջողութեան նորայ որ աջողեալ է յիս զարութեամբ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Զ 1 Կամիմ զի զիտիցէ՛ք դուք՝ ո՛րպիսի ճգնութիւնս ունիմ յանձին վասն՛ ձեր՝ եւ վասն՛ Լաւողիկեցւոցն որոց չիցէ՛ տեսեալ զերեսս իմ մարմնով 2 Ձի մխիթարեսցին սիրտք նոցա՛ւ տեղեկացեալք սիրով եւ յամենայն մեծութիւն լրութեան իմաստութեան՝ ի գիտութիւն խորհրդոյն Աստուծոյ ի Քրիստոս Յիսուս 3 յորում ամենայն գա՛նձք իմաստութեան եւ գիտութեան ծածկեալ կան 4 Այլ զայս ասեմ, զի մի՛ որ զձեզ զառանցուցէ

պատիր բանիւք: 5 Զի թէպէտ եւ մարմնով հեռի եմ այլ հոգով ընդ ձե՛զ եմ խնդա՛մ՝ իբրեւ տեսանեմ զկարգն ձեր, եւ զհաստատութիւն հաւատոցն ձերոց որ ի Քրիստոս Յիսուս 6 Արդ՝ որպէս ընկալարուք զՔրիստոս Յիսուս զՏէր, նովին գնասջի՛ք 7 արմատացեալք՝ եւ շինեալք ի նա եւ հաստատեալք ի հաւատս, որպէս ուսարուքն՝ առաւելեալք ի նմին գոհութեամբ Վջ 8 Զգո՛յ՛ լերուք՝ մի՛ ոք իցէ որ զձեզ կողոպտիցէ ճարտարմտութեամբ՝ եւ սնոտի խաբէութեամբ՝ որք ըստ մարդկան աւանդութեան՝ եւ ըստ տարերց աշխարհիս, եւ ո՛չ ըստ Յիսուսի Քրիստոսի 9 զի ի նմա՛ բնակէ ամենայն լրումն աստուածութեանն մարմնապէս: 10 Եւ էք դուք նովա՛ւ լցեալք որ է զլո՛ւիս ամենայն իշխանութեան եւ պետութեան

Է 11 Որով թլփատեցարուք հաւատովք զանձեռագործ թլփատութիւնն ի մերկանալ զանդամս մարմնոյ թլփատութեամբն Քրիստոսի 12 Թաղեալք ընդ նմին ի մկրտութեանն որով եւ ընդ նմին յարեալք՝ հաւատովք՝ Աստուծոյ ազդեցութեանն որ յարոյց զնա ի մեռելոց 13 Եւ զձեզ որ երբեմն մեռեալն էիք ի մեղս՝ եւ յանթլփատութիւն մարմնոյ ձերոյ կենդանացոյց յանձին իւրում շնորհեաց մեզ զամենայն յանցանս մեր 14 Եւ ջնջեա՛ց զձեռագիր մերոյ հակառակութեանն հրամանաւքն իւրովք՝ Որ կայր մեզ հակառակ, երարձ զայն ի միջոյ՝ եւ բեւեռեա՛ց ընդ խաչափայտին: 15 Մերկեա՛ց զիշխանութիւնս եւ զպետութիւնս յայտ յանդիման իսայտառակեաց, նշաւակեալ զնոսս յանձին իւրում ի յարութեան իւրում 16 Մի՛ ոք այսուհետեւ զձեզ դատեսցի՛ ուտելով կամ ըմպելով կամ մասսա՛մքք տանից կամ ամսամտիւք կամ շաբաթուք 17 որ են ստուե՛րք հանդերձելոցն այլ մարմին Քրիստոս ե՛

Ը 18 Մի՛ ոք զձեզ խաբեսցէ՛ որ կամիցի խոնարհութեամբ եւ կրանիւք հրեշտակաց գոր չիցէ՛ տեսեալ զրահետ վարել տարապարտ հպարտացեալ ի մտաց մարմնոյ իւրոյ 19 Եւ ո՛չ ունիցի զզլովին Քրիստոս ուստի ամենայն մարմինն յաղիւք եւ խաղալեալտարաբերել եւ խառնեալ՝ աճէ զաճումն Աստուծոյ 20 Եթէ մեռարուք ընդ Քրիստոսի ի տարերց աշխարհիս զի՞՞ եւս իբրեւ զկենդանիս աստէն յաշխարհի կրանաւորիք 21 Մի՛ մերձենար, մի՛ ճաշակեր, մի՛ հուպ լինիր. 22 որ է ամենայն ինչ ի պէ՛տս ապականութեան ըստ պատուիրանաց եւ վարդապետութեան մարդկան 23 որ յիմաստութիւն իմն համարէ ինքնակա՛մ կրանիւք եւ խոնարհութեամբ եւ անխայրութեամբ մարմնոյ եւ ո՛չ ի պատիւ ինչ լրութեան մարմնոյ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

1 Եթէ յարերուք ընդ Քրիստոսի, ապա զվերի՛նն խնդրեցէ՛ք ուր Քրիստոսն նստի ընդ աջմէ Աստուծոյ 2 զվերի՛նն խորհեցարուք մի՛՛ զայս որ յերկրի աստ է 3 Քանզի մեռարուք եւ կեանքն ձեր ծածկեալ են ընդ Քրիստոսի յԱստուած 4 Իսկ յորժամ Քրիստոս յայտնեսցի կեանքն ձեր յայնժամ եւ դո՛ւք ընդ նմա յայտնեսջիք փառաւք:

Թ 5 Սպանէ՛ք այսուհետեւ զանդամս ձեր զերկրաւորս ի բա՛ց ընկեցէք զպոռնկութիւն զպղծութիւն, զբիծ, զցանկութիւն չարեաց եւ զագահութիւն՝ որ է կռապաշտութիւն 6 վասն որոյ գայ բարկութիւն Աստուծոյ ի վերայ որդւոցն անհաւանութեան 7 որովք եւ դուք երբեմն գնայիք՝ մինչ կենդանիքն էիք ի նոսս 8 Արդ՝ ի բա՛ց թաւթափեցէք եւ դուք զայն ամենայն զբարկութիւն, զսրտմտութիւն, զչարութիւն, զհայհոյութիւն, զխեղկատակութիւն ի բերանոց ձերոց 9 Մի՛ ստէք միմեանց մերկացարուք զհին մարդն գործովքն իւրովք 10 Եւ զզեցարուք զնո՛րն նորոգեալ ի գիտութիւն ըստ պատկերի արարչին իւրոյ. 11 ուր ո՛չ է հրեայ, եւ ո՛չ հեթանոս, թլփատութիւն, եւ անթլփատութիւն խում, դում, սկիւթացի, ծառայ, սզատ. այլ ամենայն եւ յամենայնի Քրիստոս: 12 Զզեցարուք այսուհետեւ իբրեւ ընտրեալք Աստուծոյ՝ սուրբք եւ սիրեցեալք զգո՛ւթ, զողորմութիւն, զքաղցրութիւն, զխոնարհութիւն, զհեզութիւն, զերկայնմտութիւն 13 ներե՛լ միմեանց շնորհե՛լ իրերաց, եթէ ուրուք զումեքէ տրտունջ ինչ իցէ որպէս Աստուած Քրիստոսի՛ւ շնորհեաց ձեզ նոյնպէս եւ դուք: 14 Եւ ի վերայ ամենայնի զսէ՛րն որ է զաւո՛կ կատարմանն 15 եւ խաղաղութիւնն Քրիստոսի հաստատեսցի ի սիրտս ձեր, յոր եւ կոչեցարուքն միով մարմնով Եւ գոհացա՛ւք լինիջիք Ա/Ե 16 զի բանն Քրիստոսի բնակեսցէ՛ ի ձեզ առատապէս ամենայն իմաստութեամբ ուսուցանել եւ խրատել լ զմիմեանս սաղմոսիւք եւ արհնութեամբք եւ երգովք հոգեւորաւք՝ եւ շնորհաւք արհնե՛լ ի սիրտս ձեր զԱստուած: 17 Եւ զամենայն գոր եւ առնիցէք բանի՛ւք եւ արդեամբք զամենայն յան՛ուն Տեառն Յիսուսի արասջի՛ք Գոհացա՛ւք լինիջի՛ք զԱստուծոյ եւ զհարե՛ նովա:

Ժ 18 Կա՛նայք՝ հնազա՛նդ լերուք արանց ձերոց որպէս եւ վայել է ի Տէր: 19 Ա՛րք՝ սիրեցէ՛ք զկանայս ձեր եւ մի՛՛ դառնացուցանէք զնոսս: 20 Ո՛րդիք հնազա՛նդ լերուք ծնողաց ձերոց յամենայնի զի ա՛յն է հաճոյ առաջի

Տեառն: 21 Հա՛րք՝ մի՛ գայրացուցանէք գորդիս ձեր զի մի՛ տրտմեսցին: 22 Ծա՛ռայք՝ հնազա՛նդ լերուք տերանց ձերոց յամենայնի մի՛ առական՝ ծառայութեամբ իբրև մարդահաճոք. այլ միամտութեամբ սրտի երկնչե՛լ ի Տեառն: 23 Զոր ինչ առնիցէք՝ սրտի մտա՛ւք գործեսցի՛ք իբրև Տեառն եւ ո՛չ իբրև մարդկան: 24 Գիտասցի՛ք զի ի Տեառն՝ առնուցուք զհատուցումն ժառանգութեան՝ ձերոյ քանզի Տեառն Քրիստոսի ծառայէք: 25 Իսկ ապիրատն ընկալցի՛ ըստ իւրում ապիրատութեանն. զի չի՛ ք ակնառութիւն առաջի Աստուծոյ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԿՈՂՈՍԱՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

1 Տեա՛րք՝ զիրաւունս եւ զհաւասարութիւն ծառայից ձերոց շնորհեցէ՛ք զգիտասցի՛ք զի եւ ձեր Տէր գոյ յերկինս: 2 Աղաւթից ստէպ կացէք տքնե՛լ ի նմին գոհութեամբ: 3 Աղաւթս արարէք միանգամայն եւ վասն մեր զի Աստուած բացցէ՛ մեզ դռնն բանին խաւսել զխորհուրդն Քրիստոսի վասն որոյ եւ կապեալս կամ 4 զի յայտնի՛ արարից գնա որպէս արժա՛ն իցէ ինձ խաւսել Ա/Ձ 5 Իմաստութեա՛ւք մք գնասցիք առ արտաքինսն գնոց առեալ զժամանակս: 6 Եւ բանն ձեր յամենայն ժամ լի՛ շնորհաւք Տեառն իբրև աղիւ համեմեալ լիցի զիտն լ որպէս արժան իցէ ձեզ իւրաքանչիւր ումեք՝ տալ պատասխանի: 7 Այլ որ ինչ զինէն իցէ, ցուցցէ՛ ձեզ զամենայն Տիրփիկոս սիրելի եղբայր՝ եւ հաւատարիմ պաշտաննայ՝ եւ ծառայակից ի Տէր: 8 զոր առաքեցի առ ձեզ դմին իրի, զի զգիտասցիք վասն մեր եւ միխթարեսցէ՛ զսիրտս ձեր: 9 Ոնեսեմա՛ւ հանդերձ եղբարք հաւատարմաւ եւ սիրելեալ՝ որ է ի ձէնջ զամենայն ինչ ցուցցէ՛ ձեզ՝ որ ինչ աստ է: 10 Ողջո՛յն տայ ձեզ Արիստարքոս գերեկից իմ եւ Մարկոս եղբարորդի՛ Բառնարայ վասն որոյ առէք պատուէր, եթէ եկեսցէ առ ձեզ ընկալցիք գնա: 11 Եւ Յիսուս որ անուանեալն է Յուստոս որք են ի թլփատութենէ անտի զի դոքա՛ միայն գործակից եղեն ինձ յարքայութեանն Աստուծոյ որք եւ եղեն իսկ ինձ միխթարութիւն: 12 Ողջո՛յն տայ ձեզ Եպափրասոս՝ որ ի ձէնջ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի յամենայն ժամ պատերազմեալ վասն ձեր յաղաւթս զի կայցէք կատարեալք եւ լցեալք յամենայն կամս Աստուծոյ: 13 Վկայեմ նմա. զի բազում աշխատութիւն ունի վասն ձեր եւ վասն Լաւողիկեցոցն եւ վասն այնոցիկ՝ որ յԵրասպալի՛սն իցեն: 14 Ողջո՛յն տայ ձեզ Ղուկաս բժիշկ եւ սիրելի եւ Դեմաս: 15 Ողջո՛յն տաջիք եղբարք՝ որ են ի Լաւողիկեայ եւ Նիմփայ, եւ որ առտնին եկեղեցին է նորա: 16 Եւ յորժամ ընթեռնուցու առ ձեզ թուղթո՛ր արասցի՛ք զի եւ ի Լաւողիկեցոցն եկեղեցւոջն ընթերցցի եւ զառ ի Լաւողիկեցոցն զի եւ դո՛ւք ընթեռնուցուք: 17 Եւ ասասցի՛ք ցԱրքիպաքս. զգոյ՛ լէր սպասաւորութեանդ զոր ընկալար ի Տէր, զի զայդ կատարեսցէ՛ս: 18 Ողջոյնդ՝ ձեռի՛ն իմոյ Պաւղոսի է Յոսէօ լիցին ձեզ կապանքս իմ Շնորհք ընդ ձեզ:

Առ Կողոսացիս՝ գրեցաւ ի Հռովմէ ի ձեռն Տիրփիկոսի եւ Ոնեսիմայ
Տունք մք:

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Բ/Կ 1 Պաւղոս եւ Սիդուանոս, եւ Տիմոթէոս, եկեղեցւոյ թեսաղոնիկեցոց՝ յԱստուած հայր մեր եւ ի Տէր Յիսուս Քրիստոս: 2 Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն
Գոհանա մք զԱստուծոյ յամենայն ժամ վասն ձեռն ամենեցուն՝ յիշատակ անել յաղաթս մեր անդադար 3 յիշել զձեր գործն հաւատոց եւ զվաստակ սիրոյ՝ եւ զհամբերութեան յուսոյ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ առաջի Աստուծոյ եւ հաւիր մերոյ 4 Գիտէք եղբարք սիրեցեալք յԱստուծոյ՝ զընտրութիւնն ձեր 5 զի աւետարանն մեր՝ ոչ եղև առ ձեզ միայն բանի, այլ եւ զարութեամբ՝ եւ հոգւով սրբով եւ լրութեամբ բազմաւ որպէս եւ գիտէք իսկ թէ որպիսիք եղեաք ի միջի ձերում վասն ձեր 6 Եւ դուք նմանեալք մեզ՝ եւ Տեառն, ընկալալք զբանն ի բազում նեղութեան՝ ինդութեամբ հոգւոյն սրբոյ 7 լինել ձեզ արիւնակ ամենայն հաւատացելոց որ են ի Մակեդոնիա՝ եւ յԱքայիա 8 Ձի ի ձեռնք հնչեաց բանն Աստուծոյ ոչ միայն ի Մակեդոնիա եւ յԱքայիա, այլ յամենայն տեղիս հաւատքն ձեր որ առ Աստուած են սփռեցան զի այսուհետեւ ոչինչ է պիտոյ մեզ եւ խաւսել ինչ 9 Ձի նոքի՝ ն իսկ պատմեն վասն մեր, թէ որպէս եղև մեզ մոտ առ եւ որպէս դարձայք առ Աստուած ի կողմ անտի ծառայել Աստուծոյ կենդանոյ եւ ճշմարտի 10 եւ ակն ունել որդւոյ նորա յերկնից գոր յարոյնց ի մեռելոց՝ զՅիսուս որ փրկելոցն է զմեզ ի բարկութենէ անտի որ գալոցն է

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Բ/Գ 1 Դուք ինքնի՛ն գիտէք եղբարք զմուտն մեր առ զի ոչ ընդունան ինչ եղև 2 այլ յառաջագոյն չարչարեալք եւ թշնամանեալք որպէս եւ դուք իսկ գիտէք ի մեզ Փիլիպեցոց համարձակեցաք Աստուծով մերով պատմել ձեզ զաւետարանն Աստուծոյ մեծաւ պատերազմաւ 3 Ձի միխթարութիւնն մեր ոչ ի մոլորութենէ եւ ոչ ի պղծութենէ, եւ ոչ նենգութեամբ 4 այլ որպէս ընտրեցաք յԱստուծոյ հաւատարիմ լինել աւետարանին, նոյնպէս եւ խաւսիմք ոչ իբրեւ մարդկան հաճոյ լինել այլ Աստուծոյ որ քննէ զսիրտս մեր: 5 Ձի ոչ երբէք բանիւք ողորանաց եղեաք առ ձեզ որպէս եւ դուք իսկ գիտէք եւ ոչ ի պատճառս ազահութեան որպէս եւ Աստուած վկայէ: 6 եւ ոչ ինտրեցաք զփառս ի մարդկանէ ոչ ի ձեռնք՝ եւ ոչ յայլոց 7 Կարաւոյ էաք որպէս Քրիստոսի առաքեալս ծանրանալ այլ եղեաք հեզք ի միջի ձերում որպէս դայեակ մի որ սնուցանիցէ մանկունս: 8 նոյնպէս եւ մեք գթայաք ի ձեզ Հաճոյ թուէր մեզ տալ ձեզ ոչ միայն զաւետարանն Աստուծոյ այլ եւ զանձի՛նս մեր, քանզի սիրելիք մեր եղերուք 9 Յիշեցէք եղբարք՝ զվաստակն մեր եւ զջան զի զցաւ յգ եւ զցերեկ գործեաք վասն չծանրանալոյ ումեք ի ձեռնք Եւ քարոզեաք ձեզ զաւետարանն Աստուծոյ 10 դուք ինքնի՛ն վկայէք եւ Աստուած որպէս սրբութեամբ եւ արդարութեամբ եւ անբծութեամբ՝ ձեզ հաւատացելոցդ եղեաք: 11 որպէս եւ գիտէք իսկ զի զիրաքանչիւրոք ի ձեռնք իբրեւ հար գորդիս 12 միխթարեաք եւ սփոփեաք, եւ դնեաք վկայութիւն գնալ ձեզ արժանապէս Աստուծոյ որ կոչեացն զձեզ յիր արքայութիւնն եւ ի փառս: 13 Վասն այնորիկ եւ մեք գոհանա մք զԱստուծոյ անպակաս զի առեալ զլուր բանին Աստուծոյ առ ի մեզ՝ ընկալարուք ոչ իբրեւ զբան մարդկան, այլ որպէս ճշմարտիւ զբան Աստուծոյ որ եւ յաջողեալ իսկ է ի ձեզ հաւատացեալս: 14 Ձի դուք նմանաւոք եղերուք եղբարք՝ եկեղեցեացն Աստուծոյ որ են ի հրեաստանի ի Քրիստոս Յիսուս զի զնոյն չարչարանս չարչարեցայք եւ դուք ի ձերոց ազդականաց որպէս եւ նոքայն ի հրէից: 15 որք եւ զՏէրն Յիսուս սպանի՛ն եւ զմարգարէսն եւ զմեզ հալածեցին եւ Աստուծոյ յաչաց ելին եւ ամենայն մարդկան հակառակ եղեն 16 եւ արգելոյին զմեզ խաւսել հեթանոսաց զի ապրեցին զի կատարեցեն զմեզս իրեանց յամենայն ժամ քանզի հասեալ է ի վերայ նոցա բարկութիւն մինչեւ ի սպառ
Բ/Զ Բ Այլ մեք եղբարք թեպէտ եւ ոչ մնացաք ի ձեռնք առ ժամանակ մի երեսաւք եւ ոչ սրտիւք առաւել եւս՝ փութացաք տեսանել զերեսս ձեր մեծաւ ցանկութեամբ 18 Վասն այնորիկ կամեցայ զալ առ ձեզ եւ Պաւղոս մի անգամ եւ երկիցս եւ խափանեալք զմեզ աստանայ: 19 Քանզի ո՛վ է մեր յոյս, կամ ինդութիւն, կամ պատկ

պարծանաց մերոց, եթէ ոչ դուք ի Տէր՝ առաջի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի նորա գալստեանն 20 Ձի դուք էք փառք մեր եւ խնդութիւն

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ Գլուխ Գ.

1 Վասն որոնք ո՛չ եւս ունիմք ժոյժ, զի բարութիւնք թուեցաւ մեզ միայն մնալ յԱթէնս 2 Եւ առաքեցաք զՏիմոթէ՛նս զեղբայր մեր եւ զգործակի՛ց աւետարանին Աստուծոյ եւ հաւրն Քրիստոսի, հաստատել զձեզ՝ եւ մխիթարել վասն հաւատոցն ձերոց 3 Ձի մի՛ տաղտկայցէք ի նեղութիւնսս յայտոսիկ քանզի դուք ինքնի՛ն իսկ գիտէք զի ի սո՛յն կամք 4 Քանզի մինչ առ ձե՛զն իսկ էաք յառաջագոյն ասէաք ձեզ թէ նեղութիւնք հասանելոյն ց են ի վերայ մեր, որպէս եւ եղե՛ւ իսկ՝ եւ գիտացէք 5 Վասն այնորիկ եւ ես զի ո՛չ ունէի ժոյժ՝ առաքեցի գիտել զհաւատսն ձեր, գուցէ՛ արդէք փորձեա՛ց եւ զձեզ փորձիչն, եւ ընդունա՛յն լինիցի ջանն մեր 6 Բայց արդ՛ իբրեւ ե՛կն Տիմոթէնս ի ձե՛նջ առ մեզ եւ ե՛տ մեզ զաւետի՛ս հաւատոցն ձերոյ եւ զսիրոյ, զի ունիք ի մտի զյիշատակս մեր բարեաց յամենայն ժամ եւ ցանկացեալ էք տեսանել զմեզ՝ որպէս եւ մեք զձեզ 7 Վասն այսորիկ մխիթարեցաք ի ձեզ ե՛ղբարք՝ ի վերայ ամենայն վշտաց եւ նեղութեանց ձերոց ձեռն հաւատոցն ձերոց, 8 զի այժմ՝ կենդանի՛ եմք՝ եթէ դուք հաստատուն կայցէք ի Տէր 9 Ձի՛նչ կարեմք գոհութիւն մատուցանել Աստուծոյ վասն ձեր ի վերայ ամենայն խնդութեանն զոր խնդա մք վասն ձեր առաջի Աստուծոյ մերոյ, 10 զցայգ եւ զցերեկ առաւել՝ եւս աղաչեմ՝ տեսանել զերեւս ձեք եւ հաստատել զպակասութիւն հաւատոցն ձերոց

Գ 11 Այլ ինքն Աստուած եւ հա՛յր մեր՝ եւ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս՝ ուղղեցէ՛ զճանապարհս մեր առ ձեզ 12 Եւ զձեզ ինքն Տէր բազմապատի կսեւ առաւել լս արասցէ սիրով ընդ միմեանս եւ առ ամենեսին՝ որպէս եւ մեք ի 13 հաստատել զսիրտս ձեր անարատս ի սրբութիւն առաջի Աստուծոյ եւ հաւր մերոյ՝ ի գալստեանն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ հանդերձ ամենայն սրբովք իւրովք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ Գլուխ Դ.

Դ/Կ Դ 1 Այսուհետեւ ե՛ղբարք՝ աղաչեմ զձեզ եւ մխիթարեմ ի Քրիստոս Յիսուս զի որպէս ընկալարուք ի մենջ թէ ո՛րպէս պարտ իցէ ձեզ գնալ՝ եւ հաճո՛յ լինել Աստուծոյ որպէս եւ գնա՛յք իսկ զի ե՛ւս քան զեւս յաւելուցուք ի նոյն: 2 Եւ գիտէք՝ թէ որպիսի պատուիրանս տուաք ձեզ ի Տէր Յիսուս 3 Ձի ա՛յս են կամք Աստուծոյ սրբութիւնն ձեր ի բաց լինել ձեզ ի պոռնկութենէ 4 գիտել իւրաքանչիւր ումեք ի ձե՛նջ զիւր աման ստանալ սրբութեամբ եւ պատուով 5 մի՛ ի ցաւս ցանկութեան՝ որպէս եւ ա՛յլ եղբանոսք որ ո՛չ գիտեն զԱստուած 6 Մի՛ զանցանել եւ զրկել յիրի՛դ յայդմիկ զեղբայր իւր քանզի վրէժխնդիր է Տէր ի վերայ ամենայնի այդորիկ որպէս յառաջագոյն ասացաք ձեզ եւ եղաք վկայութիւն 7 Քանզի ո՛չ կոչեաց զմեզ Աստուած ի պղծութիւն՝ այլ ի սրբութիւնն: 8 Այսուհետեւ որ անարգէ ո՛չ զմա՛ր որ անարգէ այլ զԱստուած՝ որ եւ ետ զհոգին սուրբ ի ձեզ 9 Այլ վասն եղբայրսիրութեան՝ չէ՛ ինչ պիտոյ գրել առ զի դուք ինքնի՛ն իսկ Աստուածուսոյցք էք՝ առ ի զմիմեանս սիրելոյ: 10 Քանզի եւ առնէք իսկ զդոյն յամենայն եղբարս որ են յամենայն կողմանս Մակեդոնացոց Աղաչեմ զձեզ եղբարք՝ առաւել՝ եւս առաւելուլ եւ առատանալ հանդարտել, 11 եւ գործել զիւրաքանչիւր եւ գործել ձեռա՛յք ձերովք որպէս եւ պատուիրեցաք ձեզ զի գնայցէք պարկեշտութեամբ առ արտաքինսն եւ մի՛ իւրիք կարատեալք իցէք

12 Ո՛չ կամիմ եղբարք՝ եթէ տգետք իցէք վասն ննջեցելոցն զի մի՛ տրամիցիք որպէս եւ այլքն որոց ո՛չ գոյ յոյս, 13 Եթէ հաւատամք՝ եթէ Յիսուս մեռաւ եւ յարեաւ նոյնպէս եւ Աստուած զննջեցեալսն ի ձեռն Յիսուսի աճցէ՛ ընդ նմա: 14 Բայց զայս ասեմք Տեառն բանի, թէ մեք որ կենդանիքս եմք մնացեալք ի գալստեանն Տեառն ոչ ժամանեմք ննջեցելոցն 15 Ձի ինքն Տէր հրամանաւ ի ձայն հրեշտակապետի եւ ի փող Աստուծոյ իջանէ յերկնից, եւ մեռեալք ի Քրիստոս յարիցեն՝ ն յառաջագոյն 16 Ապա եւ մեք որ կենդանույն մնացեալ իցեմք նոքա՛յք հանդերձ յափշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տեառն յաւրս եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառն լինիցիմք: 17 Այսուհետեւ մխիթարեցէ՛ք զմիմեանս բանիւքս այսոքիւք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ

Գլուխ Ե.

1 Այլ վասն ժամուց եւ ժամանակաց ե՛րբարք՝ չե՛ ինչ պիտոյ գրել առ ձեզ 2 Ձի դուք ինքնին իսկ ստոյգ գիտեք թէ ա՛ր Տեառն իբրեւ զգող գիշերի՝ պնայէս հասանէ։ 3 Յորժամ ասիցեն թէ խաղաղութիւն եւ շինութիւն է՝ յայնժամ յանկարծակի հասցէ նոցա սատակումն՝ որպէս եւ ե՛րկն յոյժ եւ մի ապրեցեն։ 4 Այլ դուք ե՛րբարք՝ ո՛չ էք ի խաւարի, թէ արն՝ ձեր իբրեւ զգող ի վերայ հասանիցէ 5 զի ամենեքին դուք որդիք լուսոյ էք եւ որդիք տունջեան։ Զե՛ մք գիշերոյ՝ չե՛ մք խաւարի 6 ապա մի՛ զքնով անկանիցիմք՝ որպէս եւ այլքն այլ արթոն՝ նք եւ զուարթունք եղիցո՛ւք 7 Ձի որ ննջինն գիշերի՛ ննջեն եւ որ արբենանն՝ գիշերի՛ արբենան 8 Այլ մեք զի տուրնջեան եմք արթոն՝ նք եղիցուք եւ զգեցո՛ւք զգրահան հաւատոյ եւ զսիրոյ, եւ դիցո՛ւք զսաղաւարտն յուսոյն փրկութեան 9 Ձի ո՛չ ետ զմեզ Աստուած ի բարկութիւն այլ ի փրկութիւն կենդանութեան ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 10 որ մեռա՛ւն վասն մեր. զի եթէ արթոն՝ նք իցեմք՝ եւ եթէ ննջիցեմք նովա՛ւ հանդերձ կեցցուք 11 Վասն որոյ միսիթարեցէ՛ք զմիմեանս եւ շինեցէ՛ք զիրեա՛րս՝ որպէս եւ առնէ՛ք իսկ 12 Աղաչեմ զձեզ երբարք՝ ճանաչել զվաստակաւորս եւ զվերակացո՛ւս ձեր ի Տէր եւ զխրատի՛չս ձեր։ 13 Եւ համարեցարո՛ւք զնոսա արժանիս առաւել՛ սիրոյ՝ վասն գործո՛յ նոցա Խաղաղութի՛ւն արարէ՛ք ընդ միմեանս. 14 Աղաչեմ զձեզ երբարք՝ խրատեցէ՛ք զստահակս միսիթարեցէ՛ք զկարճամիտս պատասպարան լերուք տկարաց երկայնամիտ լերուք առ ամենեսին 15 Ձգո՛ւք լերուք՝ զուցէ որ չարի չա՛ր հատուցանիցէ այլ յամենայն ժամ զբարեաց զհետ երթա՛յք՝ առ միմեանս եւ առ ամենեսին 16 Յամենայն ժամ ուրա՛խ լերուք 17 Անդադա՛ր աղա՛ւթս արարէք 18 Յամենայնի գոհացարո՛ւք զի ա՛յս են կամք Աստուծոյ Քրիստոսի Յիսուսի ի ձեզ։ 19 Ձեզին մի շիջուցանէք 20 Չմարգարէութիւնս մի արհամարիէք 21 Չամենայն ինչ փորձեցէ՛ք զբարին ընկալարո՛ւք 22 Յամենայն իրաց չարաց ի բա՛ց կացէք 23 Եւ ինքն Աստուած խաղաղութեան սո՛ւրբս արասցէ զձեզ համարէնս։ Եւ բովանդակ ձե՛ր ոգի, եւ շունչ եւ մարմին՝ անարա՛տ ի գալուստ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի պահեսցի։ 24 Հաւատարիմ է՝ որ կոչեացն զձեզ որ եւ արասցէ զնոյն։ 25 Երբարք՝ աղա՛ւթս արարէք եւ ի մեր վերայ։ 26 Ողջո՛յն տաջիք երբարց ամենեցուն ի համբոյր սրբութեան 27 Երդմնեցուցանեմ զձեզ ի Տէր, ընթեռնո՛ւլ զթուղթո՞ղ առաջի ամենայն եղբա՛րց սրբոց 28 Շնո՛ր ըհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ձեզ։

Առ Թեսաղոնիկեցիս առաջին թուղթ գրեցաւ յԱթենայ
Տունք ճղգ։

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

1 Պաղոս եւ Սիդուանոս եւ Տիմոթեոս՝ եկեղեցւոյ Թեսաղոնիկեցոց՝ յԱստուած հա՛յր մերեւ ի Տէր Յիսուս Քրիստոս: 2 Շնո՛ր ընդ ձեզ եւ խաղաղութի՛նս յԱստուծոյ հաւրէ մերմէ եւ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ: 3 Գոհանա՛ւ լ պարտիմք զԱստուծոյ յամենայն ժամ վասն ձեր ե ղրաքք՝ որպէս եւ արժան իսկ զի ե՛ւս քան զեւս աճեն հաւատքդ ձեր, եւ յաճախէ՛ սէր իւրաքանչի՛ր ձեր ամենեցուն առ միմեանս 4 Որպէս եւ մեզ ձեւք պարծել յեկեղեցի՛սն Աստուծոյ՝ վասն համբերութեան ձերոյ եւ հաւատոց՝ յամենայն հալածանս ձեր եւ ի նեղութիւնս, որում որ՛ւքն համբերէք 5 յարինս կ արդար ղատաստանին Աստուծոյ արժանի՛ լինել ձեզ արքայութեանն Աստուծոյ վասն որոյ եւ զճգնութիւնդ կրէք 6 Եթէ՛ պարտ է առաջի Աստուծոյ՝ հատուցանել նեղչա՛ցն ձերոց նեղութիւն 7 եւ ձեզ նեղելոցդ հանգի՛ստ ընդ մեզ՝ ի յայտնութեանն Տեառն մերոյ Յիսուսի յերկնից հրեշտակաւք զարութեան իւրոյ 8 ի բո՛ց հրոյ առնու զվրէժս յայնցանէ ոչք ո՛չ ճանաչեն զԱստուած՝ եւ որ ո՛չ հնազանդին աւետարանին Տեառն մերոյ Յիսուսի: 9 Որք տայցեն վրէ՛ժս ի սատակումն յախտենից՝ յերեսաց Տեառն՝ եւ ի փառաց զարութեան նորա 10 յորժամ գայցէ փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց իւրոց եւ սքանչելի ի մէջ ամենայն հաւատացելոց Զի հաւատարի՛մ եղեւ վկայութիւնն մեր ի վերայ ձեր յաւուր յայնմիկ 11 Յոր եւ աղալթս առնենք վասն ձեր յամենայն ժամ զի զձեզ արժանի՛ ս արասցէ կոչմանն ձերում Աստուած մինչեւ լցցէ՛ զամենայն հաճութիւն բարութեան եւ զգո՛րծս հաւատոցն զարութեամբ 12 Զի փառաւոր լիցի անուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի ձեզ եւ դուք ի նմա, ըստ շնորհացն Աստուծոյ մերոյ, եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի:

ՊԱՒՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Դ/Դ Բ 1 Աղաչեմ զձեզ ե ղրաքք՝ վասն զալստեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եւ մերոյ ժողովելոյն առ նա. 2 մի՛ վաղվաղակի խոռվել ձեզ ի մտաց՝ եւ մի՛ զարհուրել մի՛ հոգւով եւ մի՛ բանիւ, եւ մի՛ թղթովք իբրեւ թէ ի մենջ. որպէս թէ եկեալ հասեալ իցէ ար Տեառն 3 Մի՛ ոք զձեզ խաբեացէ՛ եւ մի՛ իւիք իրաւք զի եթէ ոչ նախ եկեացէ ապստամբութիւնն եւ յայտնեցի մա՛րդն անարեւնութեան՝ որդին կորստեան 4 հակառակորդն հպարտացեալ ի վերայ ամենայնի՛ որ անուանեալ իցէ Աստուած՝ կամ պաշտան մինչեւ նստել նմա ի տաճարին Աստուծոյ, եւ ցուցանել զանձն՝ թէ Աստուած իցէ 5 Ո՛չ յիշիցէք՝ զի մինչ առ ձեզն իսկ էի՛ ասէի զայս: 6 Եւ արդ որ՛ւք ինքնին գիտէք զայն որ ունին յայտնէ՛ լ նմա յիւրում ժամանակի 7 Զի խորհուրդն անարեւնութեան արդէն իսկ զարանայ բայց յայնժամ, մինչ ի միջոյ բարձցի՛ որ այժմդ ունի 8 Եւ ապա՛ յայտնեցի անարեւնէ: Զոր Տէր Յիսուս սատակեցէ հոգւով բերանոյ իւրոյ եւ խափանեցէ յայտնութեամբ զալստեանն իւրոյ: 9 Որոյ զալուստն ըստ ազդեցութեան սատանայի է ամենայն զարութեամբ եւ նշանաւք եւ արուեստիւք ստո վք 10 եւ ամենայն պատրանաւք անիրաւութեան ի վերայ կորուսելոցն փոխանակ զի զսէրն ճշմարտութեան ո՛չ ընկալան՝ զի ապրեցին եւ վասն այնորիկ առաքեցէ նոցա Աստուած ազդեցութիւն մոլորութեան՝ հաւատալ նոցա ստութեանն 11 Զի դատապարտեցի՛ն ամենեքեան որ ո՛չ հաւատացին ճշմարտութեանն այլ հաճեցան ընդ անարեւնութիւնն Գ 12 Այլ մեք պարտիմք գոհանա՛ւ զԱստուծոյ յամենայն ժամ՝ վասն ձեր եղբա՛րք սիրեցեալք ի Տեառնէզի ընտրեաց զմեզ Աստուած իսկզբանէ ի փրկութիւն՝ սրբութեամբ հոգւոյն եւ հաւատովքն ճշմարտութեան 13 յոր եւ կոչեաց զձեզ աւետարանան մերով ի փրկութիւն՝ փառացն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 14 Այսուհետեւ ե ղրաքք հաստատո՛ւն կացէք՝ եւ պի՛նդ կալարուք զաւանդութիւնսն՝ զոր ուսարուքեթ բանիւ, եւ եթէ թղթով մերով 15 Այլ ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս եւ Աստուած հայր մեր, որ սիրեացն զմեզ՝ եւ ետ մեզ մխիթարութիւն յախտենի՛ց՝ եւ յոյս բարեաց շնորհաւք 16 մխիթարեցէ զսիրտս ձեր, եւ հաստատեցէ՛ յամենայն բանս եւ ի գործս բարութեան

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՅԻՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Դ/Զ Դ 1 Այսուհետև ե՛ղբարք՝ աղա՛լթս արարէք ի վերայ մեր զի բա՛նն Տեառն ընթանայցէ եւ փառաւոր լինիցի յամենայն տեղիս՝ որպէս եւ առ ձեզդ 2 զի ապրեսցո՛ւք յանարինաց եւ յանգգամա՛ց մարդոց զի ո՛չ ամենեցուն են հաւատք 3 Այլ հաւատարիմ է Տէր, որ եւ հաստատեսցէ զձեզ եւ պահեսցէ ի չարէ անտի: 4 Վստա՛հ եմք ի ձեզ Տէրամբ թէ գոր պատուիրեցաքն ձեզ եւ առնէք՝ եւ առնիցէ՛ք 5 Այլ Տէր ուղղեսցէ՛ զսի՛րտս ձեր ի սէրն Աստուծոյ՝ եւ ի համբերութիւնն Քրիստոսի

6 Պատուիրեմ ձեզ ե՛ղբարք՝ յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի խորշե՛լ ձեզ յամենայն եղբարե՛՛ որ ստահա՛կսն գնայցեն եւ ո՛չ ըստ աւանդութեանն գոր ընկալարուք ի մէնջ 7 Զի դուք ինքնին գիտէք՝ թէ ո՛րպէս պա՛րտ է ձեզ նմանել մեզ զի ոչ երբէք ստահակեցաք առ 8 եւ ո՛չ ձրի գուրուք հաց կերաք այլ ջանիւ եւ վաստակով զցայգ եւ զցերեկ գործեաք՝ վասն չծանրանալո՛յ ումէք ի ձեզ: 9 Ո՛չ եթէ չունեա՛ք իշխանութիւն այլ զի զանձինս արինա՛կ արասցուք ձեզ նմանաղս լինել մեզ 10 Քանզի մինչ առ ձեզն իսկ էաք՝ զայս պատուիրեաք ձեզ թէ որ ո՛չն կամիցի գործել՝ եւ կերիցէ մի: 11 Արդ՝ լսեմք զոմանց ի ձեզ՝ թէ ստահակութեա՛մբ գնան գործ ինչ ո՛չ գործեն, այլ յուլացեա՛լք հետաքրքիրք շրջին 12 Այնպիսեացն պատուէր տամք՝ եւ աղաչեմք ի Տէր Յիսուս Քրիստոս զի հանդարտութեամբ գործեսցին՝ եւ զիւրեա՛նց հաց կերիցեն 13 Այլ դուք ե՛ղբարք՝ մի՛ ձանձրանայք զբարիս գործել 14 Ապա եթէ ոչ ոք հնազանդեսցի բանիս մերում թողովդ այդուիկ, դո՛ւք նշանակեսցի՛ք գնա եւ մի՛ խառնակեսցիք ընդ նմա զի պատկառեսցէ: 15 Բայց մի՛ իբրեւ զթշնամի համարեսցիք այլ խրատեսցի՛ք իբրեւ զեղբա՛յր

Զ 16 Եւ ինքն Տէր Խաղաղութեան, տացէ ձեզ խաղաղութիւն յամենայն ժամ յամենա՛յն իրս Տէր ընդ ամենեսին ընդ ձեզ: 17 Ողջոյնս՝ իմո՛յ ձեռին Պաղոսի է որ է նշանակ յամենա՛յն թուղթս այսպէս գրեմ 18 Ծնո՛ր ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ամենեսին ձեզ

Առ Թեսաղոնիկեցիս երկրորդ՝ գրեցաւ յԱթենայ
Տունք. ճգ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ա/Կ 1 Պաղոս Առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի ըստ հրամանի փրկչին մերոյ Աստուծոյ եւ Յիսուսի Քրիստոսի յուսոյն մերոյ. 2 Տիմոթեայ որդւոյ սիրելոյ հաւատովք Շնորհք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն յԱստուծոյ հաւրէ՛ եւ ի Տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ Ա 3 Որպէս աղաչեցի զքեզ կա՛լ յԵփեսոս մինչ երթային ի Մակեդոնիա. զի պատուէր տացես ոմանց չլինէ՛լ ատարուամունս 4 եւ չհայե՛լ յառասպելս եւ ի տոհմաթիւս անչափս. որ մանաւանդ խնդի՛րս յուզեն եւ ո՛չ զտնտեսութիւն Աստուծոյ հաւատովք 5 Քանզի գլուխ պատուիրանին՝ սէ՛ր է, ի սուրբ սրտէ, եւ ի մտաց բարեաց եւ յանկեղծաւոր հաւատոց 6 Յորոց ոմանք վրիպեցան խտորեալք յունայնութիւն բանից 7 Կամին լինել վարդապէ՛տք արինաց ինքեանք ո՛չ իմանան զինչ խաւսին, եւ ո՛չ վասն որոց պնդեալն են 8 Գիտենք՝ եթէ բարւո՛ք են արենք եթէ ոք զնոսա արինա՛ւք կրեսցէ: 9 Բայց զա՛յս գիտացէ՛ զի ի վերայ արդարոց արենք ո՛չ կան այլ ի վերայ անարինաց եւ անհնազանդից, ամպարշտաց եւ մեղաւորաց անսրբոց եւ պղծոց զհայր եւ զմայր անարգողաց մարդասպանաց, 10 պոռնկաց, արուագիտաց, մարդէլուզաց ստո՛ց, ստերդմանց, եւ եթէ այլ ինչ իցէ հակառակ ողջամիտ վարդապետութեանս 11 որ ըստ աւետարանի փառաց երանելոյն Աստուծոյ է որում եղէ եւ հաւատարիմ: Կջ

Բ 12 Շնորհ ունիմ այնմիկ՝ որ զաւրացոյցն զիս ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր զի հաւատարի՛մ համարեցաւ կարգէ՛լ ի սպասաւորութիւն 13 որ յառաջագոյն հայեոյի՛չն էի՛ եւ հալածիչ եւ թշնամանիչ այլ գտի ողորմութիւն, զի զայն յանգիտութեան եւ յանհաւանութեան գործէի 14 Եւ առաւել եղեն շնորհք Տեառն մերոյ հաւատովքն եւ սիրով՝ որ ի Քրիստոս Յիսուս 15 Հաւատարի՛մ է բանս, եւ ամենայն ընդունելութեան արժանի զի Յիսուս Քրիստոս եկն յաշխարհ փրկել զմեղաւորս որոց գլուխն է՛ս եւ: 16 Այլ վասն այնորիկ գտի ողորմութիւն, զի նախ յի՛ս եցոյց Յիսուս Քրիստոս զամենայն երկայնամտութիւն յարինակ այնոցիկ որ հաւատաւորն իցեն ի նա՛ ի կեանսն յաւիտենից 17 Այլ թագաւորին յաւիտենից՝ անեղծի եւ աներեւութի, միոյն Աստուծոյ փառք, եւ պատիւ յաւիտեանս յաւիտենից ամեն:

Գ 18 Զա՛յս պատուիրան աւանդե՛մ քեզ որդեա՛կ իմ Տիմոթեայ ըստ կանխելոց ի քեզ մարգարտութեանցն զի դու զինուորիցիս նոքաւք զգեղեցիկ զինուորութիւնն 19 ունիցիս հաւատս սրբովք մտաւք զոր ոմանց մերժեալ յանձանց իւրեանց՝ նաւակոծեցան ի հաւատսն որոց սակի են Հիմենոս՝ եւ Աղէքսանդրոս զորս մատնեցի սատանայի, զի խրատեսցին չհայեոյէ՛լ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Դ 1 Եւ արդ՝ աղաչեմ նախ քան զամենայն առնել աղա՛ւթս, խնդրուա՛ծս, պաղատա՛նս, գոհութիւնս վասն ամենայն մարդկան. 2 մանաւանդ վասն թագաւորաց եւ ամենայն իշխանաց Զի խաղաղութեամբ եւ հանդարտութեամբ վարեցուք զկեանս մեր ամենայն աստուածպաշտութեամբ եւ սրբութեամբ 3 Զի ա՛յն է բարի եւ ընդունելի առաջի փրկչին մերոյ Աստուծոյ 4 որ զամենայն մարդիկ կամի՛ զի կեցցեն՝ եւ ի գիտութիւն ճշմարտութեան եկեսցեն 5 Զի մի է Աստուած, եւ մի միջնորդ Աստուծոյ եւ մարդկան՝ մարդ Յիսուս Քրիստոս. 6 որ ետ զանձն փրկա՛նս ընդ ամենեցուն վկայութիւն ժամանակաց իւրոց 7 յոր եղայ եւ քարոզ եւ առաքեալ: Ճշմարիտ ասեմ ի Քրիստոս՝ եւ ո՛չ ստեմ եղէ վարդապէ՛տ հեթանոսաց հաւատովք եւ ճշմարտութեամբ: Ա/Բ 8 Կամիմ զի արք կայցեն յաղա՛ւթս յամենայն տեղիս բառնայցեն՝ զսուրբ ձեռս ի վեր առանց բարկութեան եւ երկմտութեան 9 Նոյնպէս եւ կանայք ի զա՛րդ խոնարհութեան ակնածութեամբ եւ զգաստութեամբ զարդարել զանձինս մի՛ ի հեւսս ոսկեմանս ընդելուզեալս մարգարտով կամ ի հանդէ ըծս պաճուճեալս. 10 այլ որպէս վայել է կանանց՝ զաստուածպաշտութիւն յանձն առելոց գործո՛վք բարութեան:

11 Կին մարդ՝ ցածութեամբ ուցի՛, ամենայն հնազանդութեամբ 12 Այլ ուսուցանել կնոջ մարդոյ ո՛չ հրամայեմ, եւ ո՛չ ճոխաբան լինել քան զայր մարդ այլ ի լռութեան կալ 13 Ձի Ադամ նա՛ ի ստեղծաւ՝ եւ ապա՛ Եւա: 14 Եւ Ադամ ո՛չ պատրեցաւ՝ այլ կի՛նն պատրեցաւ եւ յանցեաւ 15 Բայց կեցցե՛ վասն որդե՛ծնութեանն եթէ կայցեն ի հաւատս եւ ի սէր, եւ ի սրբութիւն պարկեշտութեան

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Ձ 1 Հաւատարի՛մ է բանս եթէ որ եպիսկոպոսութեան ցանկայ բարոյ՛ գործոյ ցանկայ 2 Պա՛րտ է եպիսկոպոսին անարա՛տ լինել միո՛յ կնոջ այր, հե՛զ, ցա՛ծ, պարկե՛շտ, հիւրասէ՛ր, ուսուցի՛չ 3 Մի՛ թշնամանաւոյ, մի՛ հարկանաւոյ, այլ հանդա՛րտ. մի՛ կռուաւոյ, մի՛ արծաթասէր. 4 զի իւրում տանն իսկ բարոյք վերակացու լիեալ իցէ որդեակս ունիցի որ ի հնազանդութեան կայցեն՝ ամենայն պարկեշտութեամբ 5 Ապա թէ որ իւրում տանն վերակացու չգիտիցէ լինել զիա՛րդ եկեղեցւոյ Աստուծոյ խնամակալ լիցի: 6 Մի՛ մատաղատունկ, զի մի՛ հպարտացեալ ի դատաստանս սատանայի անկանիցի 7 Այլ պարտ է նմա վկայութիւն բարի եւ յարտաքնո՛ցն ունել զի մի՛ ի նախատինս անկանիցի՝ եւ յորոգայթս սատանայի 8 Նոյնպէս եւ զսարկաւազունս պարկեշտս մի՛ երկբանս, մի՛ զինեսէրս, մի՛ զաւշաքաղս 9 այլ ունիցին զխորհուրդս հաւատոցն սուրբ մտաւք 10 Ինքեանք նախ փորձեսցին եւ ապա ի պաշտաւնն մատիցեն զի անարա՛տք իցեն: 11 Նոյնպէս եւ կանայք նոցա պարկե՛շտք մի՛ չարախաւսք, հե՛զք՝ հաւատարի՛մք յամենայնի: 12 Սարկաւագ լինի՛ցին միո՛յ կնոջ արք որոց որդւոց իւրեանց բարոյք վերակացու լիեալ իցեն եւ տանց իւրեանց 13 զի որ բարոյքն պաշտիցեն աշտիճա՛ն բարի անձանց իւրեանց շահին եւ բազո՛ւմ համարձակութիւն ի հաւատսն՝ որ ի Քրիստոս Յիսուս Վջ

Է 14 Ձայս գրեմ առ քեզ, զի ակնունիմ՝ ի մատոյ՛ գալ 15 Ապա թէ յամեցից, զի գիտացե՛ս, թէ որպէս պարտ իցէ քեզ ի տան Աստուծոյ շրջել որ է եկեղեցի՛ Աստուծոյ կենդանւոյ սիւն եւ հաստատութիւն ճշմարտութեան 16 Եւ յայտնի իսկ մե՛ծ է խորհուրդն աստուածպաշտութեան որ երեւեցա՛ւ մարմնով արդարացաւ հոգւով, յայտնեցա՛ւ հրեշտակաց քարոզեցա՛ւ ի հեթանոսս, հաւատարի՛մ եղեւ յաշխարհի եւ վերացա՛ւ փառաւք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Ա/Ձ 1 Այլ Հոգին Սուրբ յայտնապէ՛ս ասէ թէ ի ժամանակս յետինս՝ քակեսցի՛ն ոմանք ի հաւատոցն եւ հայեցին յա՛յսս մոլորութեան եւ ի վարդապետութիւնս դիւաց՝ 2 կեղծաւորութեամբ ստաբա՛նք, խարեա՛լք իւրեանց խղճին մտաց 3 որ արգելուցուն յամուսնանալոյ եւ մեկնիցեն՝ ի կերակրոց՝ զոր Աստուած հաստատեաց ի վայելել հաւատացելոց եւ ոյք հասեալ իցեն ի ճշմարտութեանն վերայ 4 Ձի ամենայն արարածք Աստուծոյ բարի՛ են եւ չի՛ք ինչ խտան. մանաւանդ որ զոհութեամբ ընդունիցին 5 զի սրբի՛ բանին Աստուծոյ՝ եւ աղաթիւք 6 Ձայս խրատ տուեալ եղբարց բարոյք պաշտաւնեայ լինիցիս Քրիստոսի Յիսուսի, սնանիցի՛ս բանիւք հաւատոց եւ բարոյք վարդապետութեամբն, զորոյ զհե՛տ իսկ եղեր: 7 Այլ ի պիղծ բանից՝ եւ յառասպելա՛ց պառաւանց հրաժարեսցի՛ր

Ը Բայց կրթեա՛ զանձն քո յաստուածպաշտութիւն 8 զի մարմնոյ կրթութիւն առ սակա՛ւ ինչ աւգտակա՛ր իսկ աստուածպաշտութիւն առ ամենայն ինչ աւգտակա՛ր է եւ զաւետի՛ս կեանց ունի՛ զարդի՛ս եւ զհանդերձելոյն 9 Հաւատարի՛մ է բանս՝ եւ ամենայն ընդունելութեան արժանի է 10 Ձի ի սո՛յն իսկ վաստակիմք՝ եւ նախատինս յանձն առնումք զի յուսացեալ՝ եմք յԱստուած կենդանի որ է փրկիչ ամենայն մարդկան, մանաւանդ հաւատացելոց

Բ/Կ Թ 11 Պատուե՛ր տաջիր զայդ՝ եւ ուսուցանիջի՛ր 12 զի մի՛ որ զքո մանկութիւնդ արհամարհիցէ Այլ աւրինա՛կ լինիջիր հաւատացելոց բանի՛ւք, գնացի՛ւք, սիրո՛վ, հաւատո՛վք, սրբութեամբ. 13 մինչեւ զամ եւ Մի՛ տ դիր ընթերցուածոց մխիթարութեան վարդապետութեան 14 Մի՛ անփոյթ առներ զշնորհա՛ցոյ որ ի քեզ են, որ տուաւ քեզ մարգարէութեամբ ի ձեռնադրութենէ երիցութեան 15 Յայդ խորհեաց՝ եւ ի դո՛յն կանխեսցիր. զի քո յառաջադիմութիւն ամենեցուն յայտնի լիցի 16 Ձգո՛յ լինիջիր անձին եւ

վարդապետութեանդ՝ եւ ի դմին յամեսջիր Ջայդ եթէ առնիցես՝ եւ զանձն ապրեցուցես եւ զա՛յնոսիկ որ քե՛զն լսիցեն:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

Ժ 1 Ջծերն՝ մի՛ պատուհասիցես այլ մխիթարեսջի՛ր իբրեւ զհա՛յր զերիտասարդս իբրեւ զեղբա՛րս 2 զպառաւունս իբրեւ զմա՛րս զմանկամարդս իբրեւ զքո՛րս ա՛մ մենայն սրբութեամբ
ԺԱ 3 Ջայրիս պատուեա՛ որ ստոյգ այրիքն իցեն 4 Ապա թէ որ այրի՛ որդիս եւ թոռունս ունիցի՛ ուսանիցի՛ն՝ նախ իւրեանց տանց բարի առնել եւ զփոխարէնսն հատուցանել ծնողացն զի ա՛յն է բարի՛ եւ ընդունելի առաջի Աստուծոյ: 5 Իսկ որ ճշմարտիս այրին իցէ եւ մենացեալ յուսացեալ յԱստուած եւ կանխեալ յաղաւթս եւ ի խնդրուածս զցայգ եւ զցերեկ 6 Իսկ զիրգ այրին՝ կենդանու յն մեռեալ է 7 Ջայս պատուիրեա՛ զի անարա՛տք իցեն: 8 Իսկ եթէ որ իւրո՛ց եւ մանաւանդ եւ ընտանեաց խնամ ո՛չ տանիցի ի հաւատոցն ուրացեալ է եւ չա՛ր եւս քան զանհաւատսն է 9 Այրի՛ ընդ այրիս անուանեսցի՛ որ չիցէ՛ պակաս ի վաթսնամենի՛ց միո՛յ առն կին լիեալ, 10 եւ ի գո՛րծս բարիս վկայեալ էթէ մանկո՛ւնս սնուցեալ իցէ եթէ զհերս ընկալեալ իցէ, եթէ զսրբոց զոտս լուացեալ իցէ, եթէ նեղելո՛ց բաւական լիեալ իցէ, եթէ զամենայն գործոց բարեաց զհետ երթեալ իցէ: 11 Այլ ի մանկամարդս ց այրեացն հրաժարեալ, զի յորժամ խայտան զՔրիստոսիւ, ամուսնանալ կամին 12 Իսկ զդատաստանս ընդունին, զի զառաջին հաւատսն արհամարիեցին 13 Միանգամայն եւ դատարկանձո՛ւնք ուսանին շրջալոք տանէ ի տուն Եւ ո՛չ միայն դատարկք այլ եւ փասքո՛ւսք եւ հետաքրքի՛րք եւ խաւսին՝ որ ինչ ո՛չ է պիտոյ 14 Կամիմ զմանկամարդացո՛ ամուսնանալ որդի ս ծնանել տնարա՛րս լինել, եւ մի՛ ինչ պատճառս տալ հակառակորդին՝ ի հայիոյութեա՛ն աղագս 15 Ջի արդէ՛ն իսկ ոմանք խտորեցան զկնի սատանայի 16 Եթէ որ հաւատացեալ այրի ս ունիցի՛ բաւական լիցի նոցա, եւ մի՛ ծանրացի եկեղեցւոյն զի ճշմարի՛տ այրեացն բաւական լինիցի: Բ/Դ ԺԲ 17 Որ բարութք վերակացու լինին երիցունք կրկին պատուոյ արժանի եղիցին մանաւանդ որ աշխատիցին բանի, եւ վարդապետութեամբ: 18 Քանզի ասէ զիր. մի՛ կապեցես զցոռ լկ եզին կալտուոյ եւ արժանի՛ է մշակն վարձո՛ւ իւրոյ: 19 Ջերիցուէ չարախաւսութիւն՝ մի՛ ընդունիցիս բայց եթէ երկո՛ւք եւ երիւք վկայիւք 20 Իսկ որ մեղանչենն՝ առաջի ամենեցո՛ւն յանդիմանեալ, զի եւ այլքն երկիցէ՛ն 21 Վկայութիւն դնեմ առաջի Աստուծոյ եւ Յիսուսի Քրիստոսի՛ եւ ընտրելոց հրեշտակաց զի զայդ պահեսցէ՛ս առանց մտահաճութեան մի՛ ինչ առնել աչառանաւք:

ԺԳ 22 Ջեռս վաղվաղակի յուրութք վերայ մի՛ դնիցես եւ մի՛ կցորդ լինիցիս մեղաց աւտարաց զանձն քո սո՛ւրբ պահեսցի՛ր: 23 Այսուհետեւ մի՛ ջուր եւեթ ըմպիցես այլ սակաւիկ մի եւ զինի՛ խառնեսջիր վասն ստամոքսի՛ եւ ստէպ հիւանդութեանց

ԺԴ 24 Են մարդք՝ որոց մեղքն յայտնի են, եւ յառաջագո՛յն հասեալ ի դատաստան եւ են՝ որոց զկնի՛ երթան 25 Նոյնպէս եւ բարի գործքն յայտնի՛ են եւ որ այլազգ եւս ինչ իցեն՝ թաքչել ո՛չ կարեն

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Զ.

ԺԵ 1 Որ միանգամ ընդ լծով ծառայութեան իցն, զիրաքանչիւր տեարս պատուի արժանի՛ համարեսցին զի մի՛ անունն Աստուծոյ եւ վարդապետութիւնն հայիոյեսցի 2 Իսկ որ հաւատացեալ տեարս ունիցին մի՛ արհամարիեցեն, զի եղբարք են այլ առաւել ծառայեսցեն, զի հաւատացեալքն են եւ սիրունք որք զբարեբարութիւնն յանձին ունիցին: Ջա՛յս ուսուցանիջիր՝ եւ մխիթարեսջի՛ր

ԺԶ 3 Իսկ եթէ որ ա՛յլազգ ինչ ուսուցանիցէ եւ ո՛չ անսայցէ ողջմտութեան բանից Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եւ ըստ աստուածպաշտութեան վարդապետութեանն 4 այնպիսին հպարտացեալ է եւ ոչինչ ո՛չ զիտէ, այլ տապի՛ ի խնդիրս եւ ի բանս հակառակութեան ուստի լինի նախա՛նձ, հեռ, հայիոյութիւնք կարծի ք չարեաց, 5 խարդախութիւնք ապականելոց մտաց մարդկան եւ աւտարացելոց ի ճշմարտութենէ՛ անտի որք շահավաճա՛ն համարին զաստուածպաշտութիւնն բայց դու՛ մերժեսջի՛ր յայնպիսեաց անտի Բ/Զ 6 Այլ շահավաճա՛ն մեծ աստուածպաշտութիւնն է՛ բաւականութեա՛մբ հանդերձ 7 Ջի ո՛չ բերաք ինչ յաշխարհս, եւ ո՛չ տանել ինչ կարացուք 8 Այլ ունիմք կերակուր եւ հանդերձս եւ այնո՛ւ շատացուք 9 Իսկ որք կամինն

մեծանալ՝ անկանին ի փորձություն եւ յորոզա՛յթ, եւ ի բազում ցանկությունս անփոս եւ վնասակարս որք ընկղմեն զմարդիկ ի սատակո՛ւմն եւ ի կորուստ 10 Ձի արմատ ամենայն չարեաց՝ արծաթսիրություն որում ոմանց ցանկացեալ վրիպեցա՛ն ի հաւատոցն եւ զանձինս արկի՛ն ընդ բազում ցաւովք

ԺԷ 11 Այլ դու՛ ո՛վ մարդ Աստուծոյ՝ փախի՛ր յայնցանէ՛ եւ ե՛րթ զհետ արդարութեան, զաստուածպաշտութեան, զհաւատոց, զսիրոյ, զհամբերութեան, զհեզութեան: 12 Եւ մարտի՛ր զբարւոք մարտն հաւատոց, եւ բո՛ւոն հար զկեանցն յաւիտենականաց յոր կոչեցարն եւ դաւանեցեր զբարւոք դաւանություն առաջի բազում վկայից 13 Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ՝ որ քննդանի առնէ զամենայն, եւ Յիսուսի Քրիստոսի, որ վկայեաց առաջի Պոնտացոյ Պիղատոսի զբարւոք դաւանությունն 14 պահե՛լ քեզ զպատուիրանն, անքի՛ծ՝ անարատ, մինչեւ ի յայտնություն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 15 զոր յի՛ւր ժամանակս ցուցցէ երանելին եւ միայն հգաւր, թագաւոր թագաւորաց, եւ Տէ՛ր տէրանց 16 որ միայն ունի զանմահություն՝ բնակեալ ի լոյս անմատոյց զոր ո՛չոք ետես ի մարդկանէ, եւ ո՛չ տեսանել կարաւ որում պատի՛ւ եւ զաւրություն յաւիտեանս ամէն:

ԺԸ 17 Մեծատանց որ են յայսմ աշխարհի պատուէ՛ր տաջի՛ր՝ մի՛ հպարտանալ եւ մի՛ յուսալ ի մեծություն սնոտի, այլ յԱստուած՝ որ տայ մեզ զամենայն առատապէս ի վայելել 18 զբարի՛ւ գործել, մեծանա՛լ գործովք բարութեան, առա՛տս, սիրո՛ւնս, հաղո՛րդս լինել: 19 զանձել անձանց հիմն բարի՛ ի հանդերձեալսն զի բո՛ւոն հարկանիցեն զճշմարիտ կենացն 20 Ո՛վ Տիմոթէ՛՛ պահեա՛ զաւանդն՝ խոտորեալ ի պղծոց եւ ի նորաձա՛յն բանից, եւ ի հակառակութենէ, եւ ի մոլարանո՛ւն զհտութենէ 21 զոր ոմանց յանձն առեալ՝ վրիպեցան ի հաւատոց անտի: Ծնորիք ընդ քեզ

Առ Տիմոթէոս առաջին թուղթ՝ գրեցաւ ի Լաւողիկեայոր է մայր քաղաքաց Պաղատտիանացոց
Տունք. մլ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Գ/Կ 1 Պաւղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի կամաւքն Աստուծոյ ըստ աւետեանց կենացն որ ի Քրիստոս Յիսուս. 2 Տիմոթեայ յորոյ սիրելոյ շնորհք, ողորմութիւն, եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ հաւրէ՛ եւ ի Քրիստոսէ Յիսուսէ Տեառնէ մերմէ
3 Շնորհ ունիմ Աստուծոյ զոր պաշտեմն ի նախնեաց մտաւք սրբովք իբրեւ զի անպակաս ունիմ զքէն յիշատակ յաղաւթս իմ Ջջայգ եւ զցերեկ 4 ցանկացեալ էմ տեսանել զքեզ յիշատակեալ զարտասունքն զի լցա՛յց ուրախութեամբ 5 զմտաւ ածեալ զանխիղճ հաւատսն որ են ի քեզ որ յառաջագոյն բնակեցաւ ի հանոյ թում Լաւողեայ, եւ ի մաւր թում Եւնիկեայ հաստատեալ էմ թէ եւ ի քեզ է 6 Վասն որոյ յիշեցուցանեմ քեզ արծարծել զշնորհսն Աստուծոյ՝ որ են ի քեզ ի ձեռնադրութենէ իմէ: 7 Զի ոչ ետ մեզ Աստուած հոգի վիատութեան, այլ զաւրութեան, եւ սիրոյ, եւ զգաստութեան 8 Մի՛ այսուհետեւ ամաւթ համարիցիս զվկայութիւնն Տեառն մերոյ եւ մի՛ զիս զկապեալ նորա այլ կցո՛րոյ լեր չարչարանաց աւետարանին՝ ըստ զաւրութեանն Աստուծոյ 9 որ փրկեացն զմեզ եւ կոչեաց ի կոչումն սուրբ ոչ ըստ գործոց մերոց այլ ըստ իւրում յառաջադրութեանն եւ շնորհացն որ տուաւ մեզ ի Քրիստոս Յիսուս՝ յառաջ քան զժամանակսն յաւիտենից: Գ/Դ 10 Բայց յայտնեցաւ այժմիկ՝ յերեւել փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ խափանեաց զմահ՝ եւ լուսաւոր արար զկեանս եւ զանեղծութիւն ի ձեռն աւետարանին 11 որոյ եղայ ես քարոզ եւ առաքեալ՝ եւ վարդապետ հեթանոսաց 12 Վասն որոյ եւ զայս չարչարանս կրեմ այլ ոչինչ ամաւթ համարիմ քանզի գիտեմ յո՛ հաւատացեալն եւ եւ հաստատեալ եմ, թէ կարաւոյ է զաւանդն իմ պահել յաւուրն յայն: 13 Ունիցի սարինակ ողջամտութեան բանիցն զորս յինէն լուսաբաւատ վք եւ սիրով որ ի Քրիստոս Յիսուս 14 Զբարոք աւանդն պահեսցի՛ր ի ձեռն հոգւոյն սրբոյ ի մեզ բնակելոյ
Բ 15 Զա յս զիտասջիր՝ զի մեկնեցան ի մէնջ ամենեքին՝ որ էին յԱսիա որոց սակի՛ են Փիզելոս եւ Հերմոգենէս: 16 Տացէ Աստուած ողորմութիւն տանն Ոնեսիփորայ զի բազում անգամ հանգոյց զիս եւ զկապանս իմ ոչ ամաւթ համարեցաւ 17 այլ իբրեւ եկն ի Հռովմ պնդագոյնս խնդրեաց զիս՝ եւ եզիտ 18 Տացէ նմա Տէր ողորմութիւն գտանել ի Տեառնէ յաւուրն յայնմիկ եւ որչափ ինչ միանգամ յԵփեսոս սպասու կալաւ ինձ զայն որ ի ինքնին քաջ զիտես

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Այլ դու որդեակ իմ զաւրացի՛ր շնորհաւքն՝ որ ի Քրիստոս Յիսուս 2 Եւ զոր լուսար յինէն բազում վկայիք զայն աւանդեսցէ՛ս հաւատարիմ մարդոց որք բաւակասն իցեն եւ զայս ուսուցանել
Գ/Զ Գ 3 Վշտակից լեր իբրեւ զբարոք զինուոր Քրիստոսի Յիսուսի 4 Ոչ որ զինուորեալ աստէն ընդ կեանս աշխարհիս պատաղի, եթէ զաւրավարին հաճոյ յինիցի 5 Եւ եթէ մարտիկ որ իցէ՛ ոչ պսակի եթէ ոչ ըստ արիւնին մարտիցէ 6 եւ հողագործին աշխատելոյ, պարտ է նախ ի պտղոյն վայելել է 7 Իմաց զինչ ասեմս տացէ՛ քեզ Տէր իմաստութիւն յամենայնի
Դ 8 Յիշեա՛ զՔրիստոս Յիսուս յարուցեալ ի մեռելոց՝ ի զաւակէ Դաւթի ըստ աւետարանիս իմում 9 յորում չարչարիմ կապանաւք չափ իբրեւ զչարագործ այլ բանն Աստուծոյ՝ ոչ եթէ կապեալ իցէ 10 Վասն այնորիկ ամենայնի համբերեմ վասն ընտրելոցն զի եւ նոքա փրկութեանն հասանիցեն՝ որ ի Քրիստոս Յիսուս երկնաւոր փառաւքն հանդերձ 11 Հաւատարիմ է բանս զի եթէ ընդ նմա մեռաք ընդ նմին եւ կեցցո՛ւք 12 եթէ համբերեմք, ընդ նմին եւ թագաւորեսցո՛ւք. եւ եթէ ուրանամք՝ եւ նա՛ ուրանայ զմեզ 13 եւ եթէ չհաւատամք նա հաւատարիմ մնայ, ուրանալ զանձն իւր ոչ կարէ
Կիր Ե 14 Զայս յո՛ւշ արասցի՛ր՝ վկայութիւն եղեալ առաջի Աստուծոյ մի՛ բանակոյի՛ւ յինել յոչինչ պէտս ի կործանումն լսողաց 15 Փութացի՛ր զանձն քո ընտիր կացուցանել առաջի Աստուծոյ մշակ առանց ամաւթոյն

ուղի՛ղ համառատել զբանն ճշմարտութեան 16 Այլ ի պղծոց եւ ի սնտի խաւսից մերժեսցիր զի առաւել յառաջ գայցեն յամպարշտութիւնս 17 եւ բանք նոցա իբրեւ զբաղցկէ՛ղ ճարակ գտանեն որոց սակի՛ են Հիմենոս՝ եւ Փիլետոս 18 որք վրիպեցան ի ճշմարտութենէն եւ ասեն՝ եթէ յարութիւն մեռելոց արդէն իսկ եղեալ եւ կործանեն՝ զհաւատս ոմանց 19 Այլ հաստատուն հիմն Աստուծոյ կայ եւ ունի՛ զկնիքս զայս թէ ծանեալ Տէր զայնոսիկ՝ որ ի՛րն են եւ ի բա՛ց լիցի յանիրարութենէ՛ ամենայն որ անուանէ զանուն Տեառն 20 Այլ ի տա՛ն մեծի՛ն յմիայն են անաւթք ոսկեղէնք եւ արծաթեղէնք այլ եւ փայտեղէնք եւ խեցեղէնք են որ ի պատուի՛ են, եւ են որ յանարգութեան 21 Եթէ որ պրբեսցէ զանձն իւր յայնպիսեալ ց անտի եղիցի անաւթ պատուակա՛ն, արբեալ՝ եւ պիտանի՛ Տեառն իւրում՝ յամենայն գործաբարութեան պատրաստեալ 22 Այլ յերիտասարդական ցանկութեանցն փախի՛ր եւ երթ զհետ արդարութեան, զհաւատոց, զպիտոյ, զխաղաղութեան, զարբութեան, ընդ այնոսիկ որ կարդան զանուն Տեառն սուրբ սրտիւք 23 Այլ ի յիմա՛ր եւ յանխրատ խնդրոց հրաժարեալ՝ զիտասջի՛ր թէ անտի ծնանիս կռիւք 24 Բայց ծառայի Տեառն՝ ոչ է պարտ կռուել, այլ հեզ լինել առ ամենեսեան ուսուցի՛չ անոխակալ 25 Հանդարտութեամբ խրատել զհակառակաւոսն. թերեւս տացէ նոցա Աստուած ապաշխարութիւն՝ ի զիտութիւն ճշմարտութեան 26 եւ սթափեսցին յորոգայթից սատանայի որսացեալ լք ի նմանէ ի նորա կաման:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Կիր Զ 1 Զա՛յս գիտասջիր, եթէ յաւուրս յետինս եկեսցեն ժամանակք չա՛րք 2 զի եղիցին մարդիկ անձնասէ՛րք արծաթասէ՛րք, հպարտք, ամբարտաւանք, հայիոյի՛չք, անհաւանք ծնողաց, անջնո՛րիք, անսո՛րբք, 3 աննուէ՛րք, անգո՛ւթք, բանսարկո՛ւք, անժո՛յթք, վէ՛սք, անբարեսէրք, 4 մատնի՛չք, յանդո՛ւնք, ամպարհաւա՛ճք. ցանկասէրք՝ մանաւանդ քան աստուածասէրք 5 որ ունիցին զկերպարանս աստուածպաշտութեան եւ ի զարութենէ անտի նորա ուրացեալ իցեն եւ խորշեսջի՛ր ի նոցանէ 6 Զի ի նոցանէ՛ են՝ որ մտանեն տանէ ի տուն, եւ գերեն զկանա՛յս շեղակոտեալս մեղաւք վարեալս ի պէսպէ՛ս ցանկութիւնս 7 որ յամենայն ժամ ուսանին, եւ երբէք ի զիտութիւն ճշմարտութեան ոչ հասանեն 8 Այլ որպէս յանէսն եւ յամբէս հակառակ կացին Մովսիսի. նոյնպէս եւ սոքա հակառակ կան ճշմարտութեանն մարդք ապականեալք մտաւք անպիտանք ի հաւատս 9 Այլ ոչ երբէք գայցեն յառաջ ի լա՛ւ անդր քանզի անմտութիւն սոցա յայտնի՛ լիցի ամենեցուն, որպէս եւ նոցայն իսկ եղեւ:

Է 10 Այլ դու զհետ եկիր վարդապետութեան իմոյ առաջնորդութեան, յաւարտութեան, հաւատո՛ց, երկայնմտութեան, սիրոյ, համբերութեան, 11 հալածանա՛ց, չարչարանա՛ց, որպիսիք եղեն ինձ յԱնտիոք եւ ի յԻկոնիոն, եւ ի Լիւստրոս որպիսի հալածանաց համբերի, եւ յամենայնէ փրկեալ ց զիս Տէր 12 Եւ ամենեքին որ կամիցին աստուածպաշտութեամբ կեալ ի Քրիստոս Յիսուս, ի հալածանս կացցեն 13 Այլ մա՛րդք չարք եւ կախարդք, յառա՛ջ եկեսցեն ի չար անդր մոլորեալք՝ եւ մոլորեցուցանիցեն 14 Այլ դու՛ հաստատուն կաց յոր ուսարդ, եւ հաւատարի՛մ եղեր. զիտէ՛ս ուստի ուսար 15 զի ի մանկութենէ՛ զգիրս սուրբս զիտես որ կարաւո՛ են իմաստուն առնել զքեզ ի փրկութիւն ի ձե՛ռն հաւատոցն որ ի Քրիստոս Յիսուս ԴՇ 16 Ամենայն գիրք աստուածաշունչք եւ աւգտակարք ի վարդապետութիւն են՝ եւ ի յանդիմանութիւն եւ յուղղութիւն եւ ի խրատ արդարութեան 17 զի կատարեալ իցէ մարդն Աստուծոյ յամենայն գործս բարութեան հաստատեալ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՄՈԹԷՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

Ը 1 Զա՛յս վկայութիւն դնեմ առաջի Աստուծոյ եւ Յիսուսի Քրիստոսի, որ դատելո՛ց է զկենդանիս եւ զմեռեալս ի յայտնութեան իւրում եւ յարքայութեան 2 եւ դու քարոզեալ՝ զբանն, հա՛ւս ի վերա ժամու եւ տարածամու, յանդիմանեալ, սաստեալ, միսիթարեալ, ամենայն երկայնմտութեամբ եւ վարդապետութեամբ 3 Քանզի եկեսցէ ժամանակ՝ զի ողջմտութեան վարդապետութեանն ոչ անսայցեն այլ ըստ իւրաքանչի՛ր ցանկութեանց կուտեսցեն իւրեանց վարդապետս՝ ըստ մարմաջելոյ լսելեալ ց իւրեանց 4 եւ ի ճշմարտութենէ անտի դարձուցանիցեն զլսելիս՝ եւ յառասպէլ լս կործանեսցին 5 Այլ դու՛ զուարթ կաց յամենայնի ճգնեալ ց, զգործս աւետարանչի գործեալ. զպաշտանդ քո կատարեալ կալ:

Թ 6 Զի ես՝ այսուհետեւ նուիրեալ եմ եւ ժամանակ դարձի իմոյ հասեալ կայ 7 Զբարոք պատերազմ պատերազմեցա՛յ, զընթացսն կատարեցի՛, զհաւատսն պահեցի՛: 8 Այսուհետեւ կայ մնայ ինձ արդարութեան պսակն, զոր հատուցէ՛ ինձ Տէր յաւուր յայնմիկ արդարն դատաւոր ո՛չ միայն ինձ, այլ եւ ամենեցո՛ւն որ սիրեցին զյայտնութիւն նորա Փութասջի՛ր գա՛լ առ իս վաղվաղակի Զ/Շ 9 զի Դեմաս եթող զիս՝ եւ սիրեաց զաշխարհ, եւ գնաց ի Թեսաղոնիկէ 10 Կրեսկէս ի Գալիլեա, Տիտաւս ի Դադմատիա՛: 11 Դուկաս միայն է ընդ իս: ԶՄարկոս առեալ ընդ քեզ ածիցես զի է ինձ պիտանի ի սպասաւորութիւն 12 ԶՏիքիկոս առաքեցի՛ յԵփեսոս: 13 ԶՓիլոնն թողի՛ ի Տրովադայ առ Կարպիոսի Յորժամ գայցես՝ բերջի՛ր եւ զգիրսն մանաւանդ զմատեանսն: 14 Աղէքսանդրոս բազում չարչարանս եցոյց ինձ հատուցէ՛ նմա Տէր ըստ գործս նորա 15 Յորմէ եւ դո՛ւ անձնապա՛հ լինիջի՛ր զի շա՛տ հակառակ եկաց բանից մերոց 16 Յառաջնում ատենին, ո՛չոք ինձ ի թիկունս եկաց այլ ամենեքին թողին զիս մի՛ համարեցի նոցա այն 17 Այլ Տէր աւգնեաց ինձ եւ զաւրացոյց զիս, զի ինե՛ւ քարոզութիւնն հաստատեցի եւ լուիցե՛ն ամենայն հեթանոսք եւ ապրեցայ ե՛ս ի բերանոյ առիծուն: 18 Փրկեցէ՛ զիս Տէր յամենայն գործոց չարեաց եւ զերծուցէ զիս յարքայութիւն իւր որ յերկինս է: Որում փա՛ռք յաւիտեանս յաւիտենից ամէն: 19 Ողջո՛յն տաջիր Պրիսկեայ՝ եւ Ակիւղեայ եւ Ոնիսիփորայ տանն: 20 Երաստոս մնաց ի Կորնթոս ԶՏրովիմոս թողի՛ ի Մելիտոս հիւանդագին 21 Փութասջի՛ր յառա՛ջ քան զձմեռն գալ Ողջո՛յն տան քեզ Եւբուդոս եւ Պուղէս եւ Զինոս եւ Կղաւղիա, եւ եղբարք ամենեքեան: 22 Տէր Յիսուս Քրիստոս ընդ ոգւոյդ քում Շնո՛րիք ընդ քեզ:

Առ Տիմոթէոս երկրորդ թուղթ որ է Եփեսացոց եկեղեցոյն եպիսկոպոս առաջին ձեռնադրեալ գրեցաւ ի Հռովմէ՝ յորժամ երկրորդ անգամ եկաց յատենի Պաւղոս առաջի Ներոնի կայսեր ձումայ.
Տունք.ճհ.

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՏՈՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՏՈՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Կիր 1 Պաղոս ծառայ Աստուծոյ եւ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի ըստ հաւատոց ընտրելո՛ցն Աստուծոյ եւ ի գիտութի՛նն ճշմարտութեան որ ընդ աստուածպաշտութեանն 2 յուսով կենա՛ցն յաւիտենից, գոր խոստացաւ անտո՛ւտն Աստուած յառա՛ջ քան զԺամանակս յաւիտենից 3 բայց յայտնեաց իւրո վք ժամանակաւք զբանն իւր քարոզութեամբ, որոյ եղէ եւ հաւատարիմ, ըստ հրամանի փրկչին մերոյ Աստուծոյ 4 Տիտոսի որդոյ սիրելոյ ըստ հասարակա՛ց հաւատոց շնորհք, եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ ի հարե՛ եւ ի Քրիստոսէ Յիսուսէ փրկչէ՛ մերմէ:

5 Վասն այնորիկ իսկ թողի զքեզ ի Կրիտէ՛ զի որ ինչ միանգամ պակաս իցէ՛ ուղղեսցէ՛ս եւ կացուցես ըստ քաղաքաց երիցո՛ւնս, որպէս եւ ես քեզ պատուիրեցի 6 Եթէ՛ որ անարատ իցէ՛ միո՛յ կնոջ այր, որդեակս ունիցի հաւատացեալս, եւ ոչ յամբաստանութիւն անառակութեան կամ անհնազանդս: 7 Զի պարտ է եպիսկոպոսին անարատ լինել՝ որպէս եւ Աստուծոյ տնտեսի մի՛ յանդուգն, մի՛ բարկացաւ, մի՛ թշնամանաւ, մի՛ հարկանաւ, մի՛ զաւշաքաղ. 8 այլ՝ հիւրասէ՛ր, բարեսէ՛ր, ցա՛ծ, արդա՛ր, սո՛ւրբ, ժուժկա՛ւ. 9 վերակացո՛ւ լինել, հաւատարիմ բանին վարդապետութեան զի կարաւ իցէ՛ եւ մխիթարել ողջմտութեամբ վարդապետութեանն, եւ զհակառակորդսն կշտամբել՝

Բ 10 Քանզի բազումք են անհնազանդք զրայիս՝ սք, եւ մտախա՛բք, մանաւանդ որ ի թլփատութենէ՛ անտի են 11 գորս պարտ է ըմբերանէ՛լ՝ որք զամենայն տունս կործանեն եւ ուսուցանեն՝ գոր չէ՛ արժան վասն զաւշաքաղութեան ԴՇ 12 Ասաց ոմն ի նոցանէ՛, իւրեանց իսկ մարգարէ Կրեւացիք հանապազատ սոք չարաճճի՛ք, դատարկապո՛րտք: 13 Եւ ստոյգ է վկայութիւնս այս Վասն որոյ կշտամբեսցէ՛ս զնոսս խստագոյնս, զի առողջացին ի հաւատս 14 եւ մի հայեցին ի հրեական առասպելս եւ ի պատուէրս մարդկան զառածելոցն ի ճշմարտութենէ՛ 15 Ամենայն ինչ սո՛ւրբ է սրբոց այլ պղծոցն եւ անհաւատից ոչի՛նչ է սուրբ. այլ պղծեալ են միտք եւ խորհուրդք նոցա 16 Խոստանան զիտել զԱստուած եւ գործովք իւրեանց ուրանա՛ն. պի՛ղծք եւ անհաւատք եւ յամենայն գործս բարեաց անպիտանք

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՏԻՏՈՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

1 Այլ դու խաւսեա՛ց որ ինչ վայել է ողջամի՛տ վարդապետութեանդ

Գ 2 Օերոց զգա՛ստս լինել, պարկեշտս, ցածո՛ւնս, ողջամիտս ի հաւատս, ի սէ՛ր, ի համբերութեան, ի ժուժկալութեան 3 Պառաւանց նոյնպէս ի զգաստութեան ի սուրբ վայելչութեան մի՛ բանսարկուս, մի՛ գինեմուլ, այլ բարեխրատս. 4 զի զգաստացուցեն զմանկամարդսն՝ այրասէ՛րս լինել որդեսէրս, 5 ցածո՛ւնս, սո՛ւրբս, տնարատս, բարեգո՛րծս, հնազա՛նդս իւրեանց արանց, զի մի՛ բանն Աստուծոյ եւ վարդապետութիւնն հայիոյեսցի: 6 Զերիտասարդս նոյնպէս աղաչեսցի՛ր՝ ցածո՛ւնս լինել 7 ամենեցո՛ւն զանձն արինակ կացուցանել՝ գործոց բարութեան վարդապետութեամբ զանեղծութի՛նն ունել զսրբութի՛նն, զպարկեշտութիւնն, 8 զբանն ողջմտութեան, անպարսա՛ւ լինել, զի որ հակառակորդն իցէ՛ յամաւթ լիցի եւ մի՛ ինչ ունիցի ասել զմենջ չարութիւն:

Դ 9 Ծառայից՝ իւրեանց տէրանցն հնազա՛նդ լինել՝ եւ հաճո՛յս յամենայնք մի՛ հակառակա՛ւղս, 10 մի՛ հատուս. այլ զամենայն հաւատս ցուցանել բարութեամբ զի զվարդապետութիւն փրկչին մերոյ Աստուծոյ զարդարեսցեն յամենայն: Վջ 11 Քանզի երեւեցաւ շնորհն Աստուծոյ փրկչի՛չ ամենայն մարդկան 12 որ իրատեն զմեզ, զի ուրացո՛ւք զամպարշտութիւն եւ զաշխարհական ցանկութիւնս Զգաստութեամբ եւ արդարութեամբ, եւ աստուածպաշտութեամբ կեցցուք յաշխարհիս 13 եւ ա՛կնկալցուք երանելի յուսոյն եւ յայտնութեան փառաց մեծին Աստուծոյ՝ եւ փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 14 որ ե՛տ զանձն վասն մեր, զի փրկեսցէ՛ զմեզ յամենայն անարեւնութենէ՛ եւ սրբեսցէ՛ իւր ժողովուրդ սեպհական՝ նախանձաւոր գործոց բարութեան: 15 Զա՛յդ խաւսեաց՝ եւ մխիթարեա՛ւ եւ յանդիմանեա՛ւ ամենայն սաստիւք զի մի՛ որ իցէ՛ որ զքեզ արհամարհիցէ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌՏԻՏՈՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Ձ/Շ Ե 1 Եւ յո՛ւշ արասջիր նոցա իշխանութեանց եւ պետութեանց հնագա՛նդ լինել՝ եւ հպատակ կալ եւ ամենայն գործոց բարութեան պատրաստ գտանել 2 մի՛ գոք հայեոյել անկողիւս լինել, հե՛զա, զամենայն ցածութիւն առ ամենայն մարդիկ ցուցանել 3 Ձի էաք երբեմն եւ մեք անմիտք անհաւանք, մոլորեալ լք. ծառայեալք ք ցանկութեանց եւ պէսպէ՛ս անառակութեանց չարութեամբ՝ եւ նախանձո՛ւ շրջէաք ատեցեալք՝ եւ զմիմեա՛նս ատէաք: 4 Իսկ յորժամ քաղցրութիւն եւ մարդասիրութիւն փրկչին մերոյ Աստուծոյ յայտնեցաւ՝ ո՛չ ի գործոց արդարութեան գոր արարաք մեք այլ ըստ իւրում ողորմութեան ապրեցոյց զմեզ ի ձեռն աւագանին միսսանգամ ծննդեանն եւ նորոգութեամբ հոգոյն սրբոյ 6 գոր եհեղ ի մեզ առատութեամբ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի փրկչին մերոյ 7 զի արդարացեալք շնորհաւքն՝ եղիցուք ժառանգաւո՛րք յուսով կենացն յաւիտենականաց: 8 Հաւատարի՛մ է բանս, եւ ի սո՛յն կամիմ զքեզ հաստատուն լինել զի փո՛յթ արացեն բարեաց գործոց վերակացո՛ւ լինել հաւատացեալքն յԱստուածզի ա յն է բարի եւ ազտակար մարդկան: 9 Այլ զյիմարութեան խնդիրս՝ եւ զտոհմաթիւս եւ զհեռ, եւ զաւրինական կոթիւս ի բաց մերժեսջիր զի անաւգո՛ւտք են՝ եւ սնոտիք 10 Յառնէ հերձուածողէ՛, յետ միանգամ եւ երկիցս խրատելոյ՝ հրաժարեսջիր 11 զիտասջի՛ր զի թիրեալ է այնպիսին եւ մեղանչէ՛ անձամբ զանձն դատապարտեալ 12 Այլ յորժամ յղեցից առ քեզ զԱրտեմայ կամ զՏիւքիկոս փութասջի՛ր զա՛լ առ իս ի Նիկոպալիս զի ա՛նդ եղի ի մտի ձմերեւ 13 Եւ զԶենոն՝ զաւրինական դպիր՝ եւ զԱպաւղոս՝ փութո՛վ արձակեսջի՛ր թ զի մի՛ ինչ պակասիցէ նոցա 14 Ուսցի՛ն եւ մե՛րքն եւս՝ բարեաց գործոց վերակացո՛ւ լինել ի պէտս կարեւորս զի մի՛ անպտուղք լինիցին 15 Ողջո՛յն տան քեզ որ ընդ ի ս են ամենեքին Ողջո՛յն տուր սիրելեաց մերոց հաւատովք Շնորհք ընդ ձեզ ամենեսին:

Առ Տիտոս Կրետացոց եկեղեցւոյն առաջին ձեռնադրեալ եպիսկոպոս գրեցաւ ի Նիկապալսէ
Մակեդովնացոց
Տունք. դէ:

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՓԻԼԻՄՈՆ, ԵՒ ԱՌ ԱՐՔԻՊՊՈՍ ՍԱՐԿԱԻԱԳ, ԵՒ ԱՌ ԱՊՓԻԱՍ ԹՈՒՂԹ

ՊԱԻՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԱՌ ՓԻԼԻՄՈՆ, ԵՒ ԱՌ ԱՐՔԻՊՊՈՍ ՍԱՐԿԱԻԱԳ, ԵՒ ԱՌ ԱՊՓԻԱՍ ԹՈՒՂԹ

1 Պաւղոս կապեալ Յիսուսի Քրիստոսի եւ Տիմոթէոս եղբայր Փիլեմովնի սիրելոյ՝ եւ գործակցի՝ մերոյ 2 եւ Ապփեայ՝ քեռ, եւ Արքիպպեայ զինուորակցի՝ մերոյ եւ առտնին եկեղեցւոյդ 3 Շնո՛րհք ընդ՝ ձեզ եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ հաւրէ՛ մերմէ՛ եւ ի Տեառնէ՛ Յիսուսէ՛ Քրիստոսէ՛

4 Գոհանա՛ մ՛ զԱստուծոյ իմոյ յամենայն ժամ յիշատակեալ յաղա՛ լթս իմ վասն՝ ք, 5 իբրեւ լսեմ զքո հաւատսն եւ զւեր, զոր ունիս առ Տէր Յիսուս՝ եւ առ ամենայն սուրբս 6 Ձի հաղորդութիւն հաւատոցն քոց՝ արգոյ լինիցի զհտութեամբ ամենայն բարութեան՝ որ ի ձեզ է՝ ի Քրիստոս Յիսուս 7 Խնդութիւն յոյժ ընկալայ եւ միխթարութիւն ի վերայ սիրոյն քո զի գո՛ւ լթք սրբոց՝ քե՛ւ հանգուցեալ են ե՛ղբայր

Բ 8 Վասն՝ որոյ բազում համարձակութիւն ունիմ ի Քրիստոս հրաման տալ քեզ զարժանն 9 վասն սիրոյ։ Մանաւանդ թէ աղաչե՛մ իսկ այնպիսի լինել՝ որպէս եւ Պաւղոս ծերացեալ արդ՝ եւ կապեալ եւս Յիսուսի Քրիստոսի։ 10 Աղաչեմ զքեզ վասն որդւոյ իմոյ՝ զոր ծնա՛յ ի կապանս իմ զԵնեսիմոս։ 11 որ երբեմն անպիտա՛ն էր քեզ բայց արդ՝ քեզ եւ ինձ պիտանի։ 12 զոր յղեցի առ քեզ Եւ դու՛՝ զդա ընկալջիր այսինքն է՝ զի՛ մ աղիւ 13 Ձոր կամէի առ իս արգելուլ զի ընդ՝ քո՛ ունիցի ինձ սպաս ի կապանս աւետարանին 14 Բայց առանց քո կամաց ո՛չինչ կամեցայ առնել զի մի՛ բարիքդ քո ի հարկէ լինիցին այլ կամաւ։ 15 Եւ թերեւս վասն այնորիկ մեկնեցաւ առ ժամանակ մի զի յաւիտեան ունիցիս զդա 16 մի՛ եւս իբրեւ զծառայ այլ ի վե՛ր քան զծառայ իբրեւ զեղբայր սիրելի եթէ ինձ այսպէս որչափ եւս առաւել քեզ մարմնով՝ եւ Տէրամբ 17 Եթէ զիս քեզ հաղորդ համարիցիս ընկալ զդա իբրեւ զիս։ 18 Եւ եթէ յանցեալ ինչ իցէ՛ կամ պարտիցի զայն ինձ համարեա՛ց։ 19 Եւ Պաւղոս գրեցի՛ իմով ձեռամբ եւս հատուցից զի մի՛ ասիցեմ քեզ՝ թէ դու զանձն քո ինձ պարտիս։ 20 Այո՛՛ ե՛ղբայր՝ ե՛ս քո փոխանակ եղեց ի Տէր հանգո՛ զաղիսդ իմ ի Քրիստոս 21 Յուսացեալ ի հնազանդութիւնդ քո զրեցի՛ առ քեզ քանզի զիտեմ թէ առաւել եւս քան զոր ասեմդ՝ առնիցես 22 Միանգամայն եւ պատրաստեսջի՛ր ինձ վա՛նս քանզի յուսամ թէ աղաթի՛ւք ձերովք շնորհեցայց ձեզ 23 Ողջոյն տայ ձեզ Եպափրաս զերեկի՛ց իմ ի Քրիստոս Յիսուս 24 եւ Մարկոս, եւ Արիստարքոս, եւ Դեմաս, եւ Դուկաս՝ գործակի՛ցք իմ 25 Շնո՛րհք Տեառն Յիսուսի ընդ՝ ոգւոյդ ձերում

Առ Փիլիմովն եւ Ապփեա տեարս Ոնեսիմայ եւ առ Արքիպպա՛ս սարկաւազ Կողոսացւոց եկեղեցւոյն զրեցաւ ի Հռովմէ ի ձեռն Ոնեսիմայ ծառայի։
Տունք լէ։

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ ԹՈՒՂԹ

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ա.

Ե/Կ Ա 1 Բագո՛ւմ մասամբք եւ բագում արինակաւք կանխաւ խաւսեցաւ Աստուած ընդ հարսն մեր մարգարէիք 2 ի վախճան աւուրցս այսոցիկ՝ խաւսեցաւ ընդ մեզ որդւո՛ւ վն գոր եղ ժառա՛նգ ամենայնի. որով եւ զյաւիտեանսն արար: 3 Որ է լոյս փառաց՝ եւ նկարագի՛ր էութեան նորա որ կրէ՛ զամենայն բանիւ զարդութեան իւրոյ. սրբութիւն մեղաց մերոց արարեալ նստա՛ւ ընդ աջմէ՛ մեծութեանն ի բարձունս 4 Այնչափ առաւել եղեալ քան զհրեշտակս որչափ լա՛ւ եւս քան զնոսա սնուն ժառանգեաց: 5 Քանզի ցո՞ երբէք ասաց ի հրեշտակաց որդի իմ ես դու, ես այսար ծնայ զքեզ Եւ դարձեալ՝ թէ ես եղեց նմա ի հայր եւ նա եղիցի ինձ յորդի:

Բ 6 Այլ յորժամ միւսանգամ մուծցէ զանդրանիկն յաշխարհ ասէ. երկի՛ր պագցեն նմա ամենայն հրեշտակք Աստուծոյ: 7 Այլ առ հրեշտակսն ասէ Ո՛ւ արար զհրեշտակս իւր հոգիս եւ զպաշտաւնեայս իւր բոց հրոյ 8 Իսկ ցորդին ասէ. Աթո՛ն քո Աստուած յաւիտեան՝ նս յաւիտենից զաւազան ուղղութեան, զաւազան արքայութեան քոյ: 9 Սիրեցեր զարդարութիւն եւ ատեցեր զանարեւութիւն վասն ա՛ յսորիկ ամ զքեզ Աստուած, Աստուած քո իւղով ուրախութեան՝ առաւել քան զընկերս քո 10 Եւ դու Տէր իսկզբանէ՛ զերկիր հաստատեցեր եւ գործք ձեռաց քոց երկի՛նք եւ 11 Նոքա կորնչին՝ եւ դու կաս եւ մնա՛ս ամենեքեան իբրեւ զձորձս մաշեցիս 12 իբրեւ զվերարկու. զալարե՛սցես զնոսա իբրեւ զհանդերձ եւ զալարեցի՛ն բայց դու նո՛յն իսկ ես՝ եւ ամք քո ո՛չ պակասեցեն: 13 Յո՞ երբէք ասաց ի հրեշտակաց նի՛ստ ընդ աջմէ՛ իմմէ՛ մինչեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց 14 Ոչ ապաքն ամենեքեան հոգիք եւ հարկաւո՛ր րք՝ որ առաքին ի սպասաւորութիւն վասն այնոցիկ՝ որ ժառանգելոցն են զփրկութիւն

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Բ.

Ե/Դ 1 Վասն այսորիկ պա՛րտ է մեզ առաւել եւս ունկնդիր լինել բանիցն ասացելոցզի մի՛ երբէք նուաղեցուք 2 Ձի եթէ որ ի ձեռն հրեշտակաց խաւսեցաւ բանն հաստատո՛ւն եղել եւ ամենայն յանցաւորութի՛ւն եւ անհնազանդութիւն ընկալաւ զպատիժ պատուհասի. 3 մեք՝ զիա՛րդ ապրեացուք հեղզացեալք յայնպիսի փրկութենէ, որ սկի՛զբն առ խաւսելոյ ի Տեառնէ եւ ի ձեռն ա՛յնոցիկ որ լուա՛նն՝ ի մեզ հաստատեցաւ 4 վկայեալ յԱստուծոյ նշանաւք եւ արուեստիւք եւ պէսպէ՛ս զարութեամբք եւ մասամբք հոգւոյն սրբոյ՝ ըստ իւրոց կամաց 5 Ձի ո՛չ եթէ հրեշտակաց հնազանդեցոյց զհանդերձեալ աշխարհն վասն որոյ եւ մե՛քս խաւսիմք: 6 Վկայեա՛ց որ ուրեք՝ եւ ասէ զի՛նչ է մարդ՝ եթէ յիշեցես զնա կամ որդի մարդոյ՝ թէ ա՛յց արասցես նմա: 7 Փո՛քր մի խոնա րի արարեր զնա քան զհրեշտակս փառաւք եւ պատուով պսակեցեր զնա եւ կացուցեր զնա ի վերայ ձեռակերտաց քոց 8 Չամենայն ինչ հնազա՛նդ արարեր ի ներքոյ ոտից նորա Արդ՝ ի հնազանդեցուցանելն զամենայն ո՛չինչ եթող անհնազանդ ի նմանէ բայց այժմ ո՛չ եւս տեսանեմք հնազանդեալ նմա զամենայն:

Գ 9 Այլ զփոքր մի խոնարհեալ քան զհրեշտակս, տեսանեմք զՅիսուս՝ վասն չարչարանա՛ց մահուն փառաւք եւ պատուով պսակեալ զի շնորհա՛ւքն Աստուծոյ վասն ամենեցուն զմահ ճաշակեցէ 10 Ձի վայելէ՛ր իսկ նմա, վասն որոյ ամենայն՝ եւ որով ամենայն բագում որդիս ի փառս անել եւ զառաջնորդ փրկութեան նոցա չարչարանա՛ւք կատարել: Վջ 11 Ձի որ սրբէն եւ որ սրբին, ի միոջէ՛ էին ամենեքեան վասն որոյ ո՛չ ամաւթ համարի եղբարս անուանել զնոսա, եւ ասել. 12 պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց եւ ի մէջ եկեղեցւոյ արինեցից զքեզ 13 Եւ դարձեալ՝ թէ ես եղեց յուսացեալ ի նա Եւ դարձեալ՝ ահաւասիկ ես եւ մանկունք իմ զոր է տ ինձ Աստուած 14 Արդ՝ որովհետեւ մանկունք հաղորդեցին արեան եւ մարմնոյ եւ ինքն իսկ մերձաւորութեամբ կցո՛րդ եղել նոցունց զի մահուն իւրով խափանեցէ զայն որ զիշխանութիւն մահուն ունէր, ա՛յսինքն է՛ զսատանայ. 15 եւ ապրեցուցէ՛ զայնուսիկ որ մահուն երկիւղիւ հանապազ կէին վտարանդեալք ի ծառայութիւն 16 Քանզի ո՛չ երբէք զհրեշտակաց բուն հարկանէ այլ զգաւակէ՛ն Աբրահամու բուն հարկանէ 17 Ուստի պարտ իսկ էր նմա ամենայնի՛ւ եղբարց նմանել զի ողորմած լինիցի,

Եւ հաւատարի՛մ քահանայապետ յաստուածակո՛յս կողմանէ՛ անտի, առ ի քաւելո՛յ զմեղս ժողովրդեանն 18 Ձի որով ինքն չարչարեցաւ՝ զփորձ առեալ կարաւղ է եւ փորձանաւորացն աւզնական լինել

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Գ.

Դ 1 Ուստի եղբա՛րք սուրբք՝ երկնաւոր կոչմանն բաժանորդք նայեցարո՛ւք ընդ առաքեալն եւ ընդ քահանայապետ խոստովանութեան մերոյ ընդ Յիսուս Քրիստոս 2 որ հաւատարիմ է արարչին իւրոյ որպէս եւ Մովսէ՛ս յամենայն տան նորա 3 Ձի առաւել եւս փառաց քան զՄովսէս արժանի եղեւ որչափ առաւել պատիւ ունիցի քան գտունն՝ տանն առնելին 4 Ձի ամենայն տուն կազմի՛ յումէ կազմի. իսկ որ զամենայնն արար, Աստուած է 5 Մովսէս՝ հաւատարի՛մ է յամենայն տան նորա՝ իբրեւ զճառայ առ ի վկայութենէ՛ բանից ասացելոց 6 Այլ Քրիստոս իբրեւ որդի՛ ի վերայ տա՛ն իւրոյ որոյ տունն՝ մե՛ք իսկ եմք միայն թէ զհամարձակութիւն եւ զպարծանս յուսոյն՝ մինչեւի վախճան հաստատո՛ւն ունիցիմք 7 Վասն որոյ ա՛յսպէս ասէ հոգին սուրբ այսար եթէ ձայնի նորա լուիցէք 8 մի՛ խստացուցանէք զսիրտս ձեր իբրեւ ի դառնութեանն յաւորն փորձութեան յանապատի 9 ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր քննեցին զիս՝ եւ տեսին զգործս իմ զքառասուն ամ 10 վասն որոյ տաղտկացայ ազգա՛ւն այնուիկ եւ ասացի. միշտ մոլորեալ են սրտիւք եւ նոքա ո՛չ ծանեան զճանապարհս իմ 11 որպէս երդուայ ի բարկութեան իմում թէ՛ մտցեն ի հանգիստ իմ Ե/Ձ 12 Տեսէ՛ք է դրարք՝ գուցէ՛ երբէք լինիցի յումեք ի ձե՛նջ սի՛րտ չար անհաւատութեան՝ ապտա՛ մբ լինել յԱստուծոյ կենդանոյ: 13 Այլ մխիթարեցէ՛ք զմիմեանս զա՛րհանապազ՝ մինչդեռ այսարդ առաջի կայ զի մի որ խստասցի ի ձե՛նջ խաբէութեամբ մեղաց 14 Քանզի բաժանորդք եղեաք Քրիստոսի միայն թէ՛ զսկիզբն հաստատութեանն մինչեւ ի վախճան պինդ կալցուք 15 յասելն, այսար եթէ ձայնի նորա լուիցէք՝ մի՛ խստացուցանէք զսիրտս ձեր իբրեւ ի դառնութեանն 16 Քանզի ոմանք լուան՝ եւ դառնացուցին այլ ո՛չ ամենեքեան որ ելեալ էին յԵգիպտոսէ ի ձեռն Մովսիսի 17 Յումէ՛ տաղտկացաւ զքառասուն ամ ոչ ապաքէն յանցուցելոցն որոց ոսկէ՛րքն անկան յանապատի անոյ: 17 Ո՛ւմ երդուաւ չմտանել ի հանգիստն իւր եթէ ոչ անհաւատի ցն: 18 Եւ տեսանեմք զի ո՛չ կարացին մտանել՝ վասն անհաւատութեանն

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Դ.

1 Երկիցո՛ւք այսուիտեւ, գուցէ ի թողուլ զաւետիսն՝ ի մտանելոյ ի հանգիստ նորա գտանիցի որ ի ձե՛նջ նուազեալ: 2 Քանզի եմք աւետարանեալք՝ որպէս եւ նոքայն այլ նոցա ո՛չինչ աւզնեաց լուր բանին չամոքելոցն ի հնազանդութիւն հաւատոց 3 Այլ մեք մտանեմք ի հանգիստն որք հաւատացաք՝ որպէս եւ ասացն, թէ որպէս երդուայ ի բարկութեան իմում թէ՛ մտցեն ի հանգիստ իմ թեպէտ եւ արդիւնքն իսկզբանէ աշխարհի լիեալ էին: 4 Քանզի ասէ ուրեք վասն աւուրն եւթներորդի այսպէս եւ հանգեալ ՚ Աստուած յաւուրն եւթներորդի յամենայն գործոց իւրոց 5 եւ աստ՝ դարձեալ ասէ՛ թէ՛ մտցեն ի հանգիստ իմ 6 Եւ արդ՝ քանզի արգելա՛ւն ոմանք մտանել ի նա՛ եւ որք յառաջագոյն աւետարանեալն էին՝ չմտին վասն անհաւանութեանն 7 Դարձեալ ա՛յլ ար սահմանէ՛ զայսա՛ւրն ի Դաւթի եւ ասէ յետ այնչափ ժամանակաց որպէս յառաջագոյն ասաց. այսար եթէ ձայնի նորա լուիցէք՝ մի՛ խստացուցանէք զսիրտս ձեր 8 Ձի եթէ զնոսա յԻսովայ հանգուցեալ էր, ապա վասն այլո՛յ աւուր ո՛չ խաւսէր յետ այնորիկ 9 Արդ ուրեմն նուազեալ է շաբաթոն ամ ժողովրդեանն Աստուծոյ 10 Ձի որ եմուտ ի հանգիստն նորա եւ նա՛ հանգեալ յիւրո՛ց գործոց անտի որպէս եւ Աստուած յիւրայոցն՝ Վջ

Ձ 11 Փութացո՛ւք այսուիտեւ մտանել լայն հանգիստ զի մի՛ որ ընդ նովին արիւնակաւ անհաւանութեանն անկանիցի: 12 Ձի կենդանի է բանն Աստուծոյ՝ եւ ազդաւղ՝ եւ հատո՛ւ քան զամենայն սուր երկսայրի եւ անցանէ՛ մինչեւ ցորոշումն շնչոյ եւ ոգոյ՝ եւ յաւից՝ եւ ուղոյնէ քննի՛չ է մտա՛ց՝ եւ խորհրոց սրտից 13 Եւ չի՛ք արարած աներեւոյթ թրեսաց նորա. այլ ամենայն ինչ մերկապարանո՛ց կայ առաջի աչա՛ց նորա՝ զորմէ մեր բա՛նքս են: 14 Ունիմք այսուիտեւ քահանայապետ տ մե՛ծ՝ անցեալ ընդ երկինս զՅիսուս որդի Աստուծոյ պինդ կալցուք զխոստովանութիւնն 15 Քանզի ո՛չ եթէ ունիմք քահանայապետ որ չիցէ՛ կարաւղ չարչարակի՛ց լինել տկարութեան մերոյ այլ փո՛րձ է ամենայնի, ըստ նմանութեան, առանց մեղաց: Ձ/Կ 16

Մատիցո՛ւք այսուհետեւ համարձակութեամբ առաջի աթոռոյ շնորհա՛ցն նորայգի ընկալցուք զողորմութիւն եւ զոցուք շնո՛ր ըստ ի դէպ ժամանակի՝ աւգնականութեան

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ե.

1 Զի ամենայն քահանայապետ ի մարդկանէ՛ առեալ վասն մարդկան կայ յաստուածակո՛յս կողմն ա՛նդր զի մատուցէ պատարագս, եւ զո՛հս վասն մեղաց 2 Չափո՛վ չարչարակից կարաւ է լինել՝ տգիտաց եւ մոլորելոց քանզի եւ ինքն իսկ տկարութեամբ զգածեալ է 3 Վասն այնորիկ հա՛րկ է՝ որպէս վասն ժողովրդեանն, նոյնպէս եւ ընդ անձի՛ն մատուցանել պատարագս վասն մեղաց 4 Եւ ո՛չ եթէ անձամբ ոք առնու պատիւ. այլ կոչեցեալն յԱստուծոյ՝ որպէս եւ Ահարոն 5 Նոյնպէս եւ Քրիստոս, ոչ եթէ անձին ինչ շուք եղ լինել լ քահանայապետ. այլ որ խաւսեցաւ նա առնա, թէ որդի՛ իմ ես դու, ես այսա՛ր ծնայ զքեզ 6 Որպէս եւ ի միւսումն ասէ Դու եւ քահանայ յախտեա՛ն ըստ կարգին Մելքիսեդեկի 7 Որ յաւուրս մարմնոյ իւրոյ աղաթս եւ պաղատանս առ ա՛յն որ կարաւոյն էր ապրեցուցանել զնա ուժգի՛ն զոչմամբ եւ արտասուաւ մատուցանէր. եւ լսելի լինէր առ լաւութեանն 8 Թէպէտ եւ որդի է ուսա ի չարչարանաց անտի զհնազանդութիւն 9 Եւ իբրեւ կատարեցաւ՝ եղեւ ամենայն հնազանդելոց իւրոց պատճառք փրկութեանն յախտենից 10 Եւ անուանեցաւ յԱստուծոյ քահանայապետ յախտենի՛ց ըստ կարգին Մելքիսեդեկի Զ/Դ Է 11 Վասն որոյ՝ բազում են մեզ բա՛նք եւ դժուարապատում ի մեկնել քանզի խաթամիտք եղերուք լսելեալք 12 Փոխանակ զի պարտ էր ձեզ լինել վարդապետ տս վասն ժամանակին Դարձեալ պիտոյ՛ է ձեզ ուսանել թէ զի՛նչ են նշանագի՛րք սկզբան բանիցն Աստուծոյ եւ եղերուք կարաւոք կաթին եւ ո՛չ հաստատուն կերակրոյ 13 Զի ամենայն որ կաթնկէ՛ր է՝ տգէտ է բանին արդարութեան քանզի տղայ է 14 Այլ կատարելոցն է հաստատուն կերակուր որոց՝ վասն ի չափսն հասանելոյ ճաշակելիքն կի՛րթ են ընտրութեան բարոյ եւ չարի

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Զ.

1 Վասն որոյ թողեալ զբան սկզբա՛նն Քրիստոսի ի կատարո՛ւմն եկեսցո՛ւք մի՛ միւսանգամ հիմն արկանել ապաշխարութեան՝ ի մեռելոտի գործոց անտի եւ հաւատո՛ցն որ յԱստուած 2 եւ մկրտութեանցն վարդապետութեան, եւ ձեռնադրութեան ձեռաց եւ յարութեան մեռելոց եւ դատաստանի՛ն յախտենից 3 Եւ արդ՝ արասցո՛ւք զայն՝ եթէ Աստուած հրամայեսցէ 4 Քանզի անհնա՛ր է միանգամ մկրտելոցն որ ճաշակեցին յերկնաւոր պարգեացն, եւ հաղորդք եղեն հոգւոյն սրբոյ 5 եւ զգեղեցիկ բանին Աստուծոյ ճաշակսն ճաշակեցին Եւ զգարութիւնս հանդերձելոյ՝ աշխարհիկն 6 եւ կործանեցին միւսանգամ նորոգել յապաշխարութիւն. եւ վերստին ի խա՛չ հանել անձանց զորդին Աստուծոյ եւ դարձեալ յայտատակել 7 Քանզի՛ երկիր որ ըմպիցէ՛ զանձրեւ բազում անգամ եկեալ ի վերայ նորա եւ ծնանիցի արդիւնս շայեկանս նոցա՝ վասն որոյ գործեցին, ընդունի զարհնութիւն յԱստուծոյ 8 Իսկ որ բերէ փո՛ւշ եւ տատասկ անպիտա՛ն է՝ եւ մե՛րձ յանէծս. եւ վախճան նորա յայրումն Զ/Զ 9 Բայց հաստատեալ եմ վասն ձեր սի՛րելիք՝ ի լա՛ւ անդր եւ որ լի՛նէ փրկութեամբ Զի թէպէտ եւ այսպէս խաւսիմք 10 ո՛չ եթէ անիրա՛ւ ինչ է Աստուած՝ մոռանալ զգործս ձեր՝ եւ զսերն զոր ցուցէք յանուն նորա զի պաշտելիք զտուրբան՝ եւ պաշտէ՛ք 11 եւ մեք ըղձանա՛մք զի իւրաքանչիւր ոք ի ձե՛նջ գնո՛յն փոյթ ցուցանիցէ ի հաստատութիւն յուսոյն մինչեւ ցվախճան 12 զի մի հիւանդամի՛տք լինիցիք

Ը Նմանաւորք եղերուք այնոցիկ որ հաւատովքն եւ երկայնմտութեամբ ժառանգեցին զաւետիսն 13 Զի Աբրահամու խոստացեալ զաւետիսն Աստուծոյ՝ քանզի յա՛յլ ոք ի մեծ ո՛չ գոյր երդնուլ 14 յսնձն իւր երդուաւ, եւ ասէ. Այո՛, արհնելո՛վ արհնեցից զքեզ եւ բազմացուցանելո՛վ բազմացուցից 15 Եւ այնպէս երկայնամի՛տ եղեալ՝ եհա՛ս աւետեացն 16 Ապաքէն մարդիկ որ ինչ ի վե՛ր է քան զինքեանս՝ յա՛յն երդնուն եւ ամենայն հակառակութեան նոցա վճիռ ի հաստատութիւն երդումնն է 17 Որով առաւել եւս կամեցեալ Աստուծոյ ցուցանել ժառանգաւորաց աւետեացն զհաստատութիւն խորհրդոյն իւրոյ միջնորդեաց երդմամբ 18 Զի երկու անփոփոխելի՛ իրաւքն՝ որովք անհնա՛ր իցէ ստել Աստուծոյ հաստատո՛ւն միխթարութիւն ունիցիմք որք ապաստան եղեաք բո՛ւտն հարկանել զհանդերձեալ յուսոյն 19 զոր իբրեւ զխարի՛սխ հաստատուն եւ

անշարժ ունիցիմք անձանց մերոց որ եւ մտանիցէ ի ներքի՛ն կողմն վարագորին 20 ուր կարապետն մեր Յիսուս եմուտ վասն մեր, ըստ կարգին Մելքիսեդեկի եղև քահանայապետ յաւիտենից

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Է.

Թ 1 Քանզի այս Մելքիսեդեկ՝ թագաւոր էր Սաղիմայ քահանայ՝ Աստուծոյ բարձրելոյ որ է՛լ ընդառաջ Աբրահամու, յորժամ դարձեալ լ գայր ի կոտորածէ՞թագաւորացն՝ եւ արինեա՛ց գնա 2 որում եւ տասանո՛րդս յամենայնէ ետ Աբրահամ. նախ թարգմանի թագաւոր արդարութեան ապա թագաւոր Սաղիմայ՝ որ է թագաւոր խաղաղութեան 3 անհա՛յր՝ անմա՛յր չհամարեալ յազգս որոյ ո՛չ սկիզբն աւուրց եւ ո՛չ կատարած կենաց. նմանեալ որդւոյն Աստուծոյ կա՛յ մնայ քահանայ մշտնջենաւոր 4 Արդ՝ տեսէ՛ք որպիսի որ էր սա որում եւ Աբրահամ տասանորդս ետ յաւարէ անտի՛ նահապետն 5 Եւ որք յորդոցն Ղեւեայ զքահանայութիւնն առնուն, պատուէր ունին տասանորդել զժողովորդն՝ ըստ արինացն այսինքն է՛, զեղբա՛րս իւրեանց. թէպէտ եւ ելեալ իցեն յերանացն Աբրահամու 6 Իսկ չհամարեալն յազգս ի նոցանէ՛ տասանորդեա՛ց զԱբրահամ. եւ գնա որ զաւետիսն ընկալեալ էր՝ արինեա՛ց 7 Ձի առանց ամենայն հակառակութեան, նուազն ի լաւ՝ անտի արինեսցի 8 Եւ աստ մա՛րդք մահկանացուք տասանորդս առնուն բայց անդ վկայեցաւ թէ կենդանի՛ է Եւ որպէս բանից կա՛րգ է ասել 9 թէ Աբրահամա՛ւ եւ Ղեւի՛ իսկ որ զտասանորդսն առնոյր, տասանորդեցա՛ւ 10 Ձի դէ՛ռեւս յերա՛նս հաւր իւրոյ էր՝ յորժամ ընդառա՛ջ եղև նմա Մելքիսեդեկ 11 Իսկ արդ՝ եթէ կատարումնն ի ձեռն Ղեւտացո՛ց քահանայութեանն էր, քանզի ժողովորդն յա՛յն արե՛նս գրեցա՛ւ, զի՛նչ պիտոյ էր ըստ կարգին Մելքիսեդեկի այլո՛ւմ քահանայի յառնել եւ ոչ ասել՝ եթէ ըստ կարգին Ահարովնի 12 Այլ ի փոփոխէ՛լ քահանայութեանն հա՛րկ էր եւ արինացն փոփոխումն լինել 13 Ձի զորմէ՛ ա՛յսպէսն ասի, յայլմէ՛ ազգէ՛ կալաւ հաղորդութիւն յորմէ՛ ո՛չ որ երբէք եղև հաղորդ սեղանոյն 14 Արդ՝ յա՛յտ իսկ է թէ յազգէ՛ Յուդայ ծագեաց Տէր մեր յորմէ՛ ազգէ՛ վասն քահանայից Մովսէս ինչ ո՛չ ճառեաց 15 Եւ ե՛ւս առաւել յայտ է՛ թէ ըստ նմանութեան Մելքիսեդեկի՛ յառնելոց է ա՛յլ քահանայ 16 որ ո՛չ ըստ մարմնաւոր պատուիրանին եղև, այլ ըստ զարութեան կենացն անվախձանից 17 Քանզի վկայեցաւ, թէ դո՛ւ ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի 18 Արհամարհութիւն լինէր առաջին պատուիրանին վասն նորին տկարութեանն եւ անշահութեան 19 քանզի ո՛չինչ կատարումն գործեցին արե՛նքն եւ մուտ ազնուակա՛ն յուսոյն՝ որով մերձենամք առ Աստուած 20 Եւ այնչափ, զի ո՛չ առանց երդման. զի են ոմանք՝ որ առանց երդման են կացեալ քահանայք 21 Բայց սա՛՛ երդմամբ ի ձեռն այնորիկ որ ասացն ի նա Երդուա՛ Տէր՝ եւ ո՛չ եւս զղջացի դու ես քահանայ յաւիտեան 22 Եւ այնչափ լաւագո՛յն ուխտի եղև երաշխաւոր Յիսուս 23 Եւ բազում են կացեալ քահանայք վասն մահու արգէ՛լ լինելոյ ի մշտնջենաւորել 24 Իսկ սա՛՛ վասն յաւիտեան կելոյ՝ առանց անցանելոյ ունի զքահանայութիւնն 25 Ուստի եւ կենդանի՛ առնել համարեն կարաւո՛լ է՛ զմատուցեալսն նովաւ առ Աստուած քանզի միշտ կենդանի՛ է՛ լինել բարեխաւս վասն նոցա Ա 26 Ձի այսպիսի՛ իսկ եւ վայել է՛ր մեզ քահանայապետ սուրբ, անմե՛ղ, անարա՛տ, զատեա՛լ ի մեղաւորաց եւ բարձրացեալ քան զերկինս 27 որում ո՛չ հանապազ հա՛րկ է որպէս այլոց քահանայապետիցն, նախ՛ վասն իւրեանց մեղացն պատարագ մատուցանել եւ ապա վասն ժողովրդեանն Իսկ սա՛՛ զայն միանգամայն կատարեաց, զի զա՛նձն իւր մատոյց պատարագ 28 Արե՛նքն զմարդիկ կացուցանեն քահանայապետս զգաձեա՛լս տկարութեամբ իսկ բա՛նն երդման յետ արինացն՝ զորդի որ յաւիտեան կատարեալ է

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՑԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ը.

1 Եւ բանից զո՛ւլիս խաւսիցս այսպիսի ունիմք քահանայապետ, որ նստա՛ւ ընդաջմէ մեծութեանն աթոռոյն յերկինս, 2 սրբութեանցն պաշտանեայ, եւ խորանին ճշմարտութեան՝ զոր Տէրն կանգնեաց՝ եւ ո՛չ մարդ 3 Ձի ամենայն քահանայապետ վասն մատուցանելոյ զգոհս եւ զպատարագս կայ ուստի հա՛րկ է եւ նմա՛՛ ունել զոր մատուցանիցէ 4 Ձի թէ է՛ր յերկրէ թերեւս չէ՛ր իսկ քահանայ զի գոյի՛ն որ մատուցանէին ըստ արինացն պատարագ. 5 որք առակա՛ւ եւ արինակա՛ւ պաշտէին երկնաւորացն որպէս եւ հրամայեցաւ Մովսիսի՛ յորժամ գործելոց էր զվրան ժամուն տեսչի՛ր՝ ասէ՛, արասցէ՛ս զամենայն ըստ արինակի՛ն որ ցուցաւ քեզ ի

լերինն: 6 Բայց արդ՝ առատագո՛յն եւս պաշտաման եհաս Յիսուս որչափ լաւագո՛յն եւս ուխտի է՝ միջնորդ՝ որ ի յառաւել լաւետիան արինադրեցաւ:

ԺԱ 7 Ձի եթէ առաջինն անարա՛ տ էր, ապա երկրորդին տեղի ո՛չ խնդրէր 8 Նա՛ աւասիկ բամբասէ՛ գնոսա՛ եւ ասէ. Ահաւասիկ աւուրք եկեացն՝ ասէ Տէր, եւ կատարեցից ի վերայ տա՛ նն Իսրայէլի եւ ի վերայ տանն Յուդայ ուխտ նո՛ր. 9 ո՛չ ըստ ուխտին գոր եղի ընդ հարս նոցա՛ յաւուրն յորում առի ի ձեռն՝ հանել գնոսա յերկրէն Եգիպտացոց եւ զի նոքա ո՛չ կացին յուխտին իմում եւ ես անփո՛յթ արարի զնոցանէ՛ ասէ Տէր ամենակալ 10 Այլ ա յս է ուխտն գոր եղից տանդ Իսրայէլի յետ աւուրցն այնոցիկ՝ ասէ Տէրտաց զարեւս իմ ի մի՛ տս նոցա եւ ի սիրտս նոցա գրեցից գնոսա եւ եղեց նոցա Աստուած, եւ նոքա եղիցին ինձ ի ժողովուրդ 11 Եւ ո՛չ եւս ուսուցանիցեն իւրաքանչիւր զքաղաքակից իւր եւ իւրաքանչիւր զեղբայր իւր եւ ասիցեն թէ ծանի՛ր զՏէր զի ամենէքի՛ն ծանիցեն զիս ի փոքրկա՛նց մինչեւ ցմեծամեծս նոցա 12 Ձի քալի՛ չ եղեց անարեւնութեանց նոցա եւ զմեղս նոցա՛ եւ զանարեւնութիւնս այլ ո՛չ եւս յիշեցից 13 Արդ՝ ասելո՛ւ վն նոր. հնացո՛յց զառաջինն եւ որ հնանա՛յն եւ ծերանայ՛ մե՛րձ է յապականութիւն Վջ

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Թ.

1 Ունէ՛լ ունէր եւ առաջինն՝ իրաւունս պաշտաման յա՛յնժամ զաշխարհակա՛ն սրբութիւնն 2 Ձի խորա՛նն առաջին հանդերձեցաւ ա՛յսպէս յորում աշտանակն, եւ սեղա՛նն, եւ հա՛ցն նուիրաց՝ որ սրբութիւնն կոչէր 3 Եւ յետ երկրորդ վարագորին խորա՛նն որ կոչէր սրբութիւն սրբութեանց 4 յորում կայր բուրվառն ոսկի եւ ա՛րկղն կտակարանաց պատեալ ներքոյ եւ արտաքոյ ոսկուով յորում սափո՛րն ոսկի լի՛ մանանայի, եւ զաւագա՛նն Ահարոնի որ ծաղկեցաւ, եւ տախտա՛կք կտակարանացն 5 եւ ի վերայ նորա քրովբէքն փառաց՝ որ հովանի ունէին ի վերայ քաւութեանն վասն որոյ ո՛չ է այժմ ասել մի ըստ միոջէ 6 Եւ այն ամենայն իբրեւ ա՛յնպէս հանդերձեալ կայր: յառաջին խորանն յամենայն ժամ մտանէին քահանայքն զպաշտամունսն կատարել 7 Բայց յերկրորդն՝ մի՛ անգամ ի տարւոջն քահանայապետն եւ զայն ո՛չ առանց արեան, զոր մատուցանէ՛ր վասն իւր, եւ վասն ժողովրդեա՛նն անգիտութեան 8 Ձայս ցուցեալ հոգւոյն սրբոյ՝ մինչչե՛ւ յայտնեալ էր ճանապարհի սրբութեանցն քանզի դեռ առաջի՛ն խորանն ունէ՛ր զհաստատութիւն 9 որ է առակ ժամանակին որ առաջի կայր յորում պատարագքն եւ զոհք մատչէին որք ո՛չ կարէին ըստ միտս կատարել զպաշտանեայսն Բայց միայն կերակրովք եւ ըմպելեալք 10 եւ պէսպէ՛ս մկրտութեամբք՝ մարմնոյ արդարութիւնքն որ մինչեւ ի ժամանակս ուղղութեանն ի վերայ կային

ԺԲ 11 Այլ Քրիստոս եկեալ քահանայապետ հանդերձելո՛ցն բարեաց մեծան եւ կատարելով՝ եւ անձեռագործ խորանան, ա՛յս ինքն է՝ որ ո՛չ յայցս արարածոց 12 եւ ո՛չ արեամբ նոխագաց եւ զուարակաց այլ իւրո՛վ արեամբն եմուտ միանգամ ի սրբութիւնն յաւիտենակա՛նս գտեալ զփրկութիւն 13 Ձի եթէ արիւն ցլուցն եւ նոխագաց՝ եւ մոխիր երնջոցն ցանեալ՝ զպղծեալսն սրբեր առ ի մարմնոյ սրբութենէ 14 ո՛րչափ եւս առաւել արի՛ւնն Քրիստոսի, որ ի ձեռն հոգւոյն յաւիտենականի մատոյց զա՛նձն անարատ պատարագ Աստուծոյ, սրբեցէ՛ զխիղճ մտաց ձերոց ի մեռելոտի՛ գործոց անտի՛ պաշտել զԱստուած կենդանի 15 Եւ վասն այնորիկ նորոյ՛ ուխտիս է միջնորդ զի յորժամ մա՛հ լինիցի՛ ի փրկութիւն վասն առաջին ուխտին յանցանագաւետի՛ ս առցեն հրաւիրեալքն ի ժառանգութիւնն յաւիտենից 16 Քանզի ուր կտակ է հա՛րկ է զմա՛հ ի մէջ բերել զկտակագրին: 17 Ձի կտակ՝ յետ մահո՛ւ հաստատուն է Ապա թէ ոչ՝ զիա՛րդ իցէ հաստատուն մինչ կտակագիրն կենդանի՛ է 18 Ուստի եւ ո՛չ առաջինն առանց արեան նորոգէր 19 Քանզի իբրեւ պատմեցան ամենայն պատուիրանք արինացն ի Մովսիսէ ժողովրդեանն, առեալ զարիւն ցլուցն եւ նոխագացն ջրով՝ եւ բրդով՝ կարմրով՝ եւ զոպայի՛ զկտակարանա՛լքն իսկ եւ զամենայն ժողովրդեամբն սրսկեաց 20 եւ ասէ. Ա՛յս է արիւն կտակին՝ զոր պատուիրեաց ձեզ Աստուած 21 Եւ զխորանա՛ւն, եւ զամենայն կահի՛ւ սպասուն նո՛յնպէս սրսկեաց զարիւնն: 22 Եւ գրեթէ ամենայն ինչ արեամբն սրբեր ըստ արինացն եւ առանց հեղման արեան չլինէր թողութիւն 23 Ապա հարկ էր արինաւորացն՝ այնպիսեա՛լքն սրբել եւ բո՛ւն իսկ երկնաւորացն՝ առաւել եւս պատարագաւք քան զնոյնս 24 Ձի ո՛չ եթէ ի ձեռագործ սրբութիւնն եմուտ Քրիստոս՝ յարինակս ճշմարտութեանն այլ ի բո՛ւն իսկ յերկինս, յանդիմա՛ն լինել երեսացն Աստուծոյ վասն մեր 25 Ո՛չ զի բազում անգամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ՝ որպէս քահանայապետն որ մտանէր ի սրբութիւն սրբութեանցն ամի ամի արեա՛մբ աւտարաւ 26 ապա թէ ոչ՝ պարտ էր նա՛ բազում անգամ չարչարել իսկզբանէ աշխարհի Բայց արդ՝ աւասիկ, միանգամ ի կատարած յաւիտեանց՝ յանարգութիւն մեղաց իւրով պատարագան

յայտնեալ է: 27 Եւ զոր արինակ կայ մնայ մարդկան միանգամ մեռանել եւ յետ այնորիկ դատաստան 28 նոյնպէս եւ Քրիստոս միանգամ մատուցեալ պատարագ առ ի բառնալոյ զմեղս բազմաց իսկ յերկրորդումն առանց մեղաց յայտնեցի այնոցիկ՝ որ ակն ունիցին նմա հաւատո՛վք ի փրկութիւն

ԱՌ ԵԲՐԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ Ժ.

Բ 1 Քանզի զստուեր հանդերձելո՛ց բարեացն ունէին արէնքն եւ ո՛չ զնո՛յն կերպարանս իրացն ամի ամի՝ զնո՛յն պատարագս մատուցանեն ցանգ որք ո՛չ են կարաւոյ զմատուցեալսն կատարել 2 ապա թէ ոչ՝ դադարէին ի մատուցանելոյ վասն եւ ո՛չ մի ինչ այնուհետեւ խիղճ մտաց ունելոյ՝ պաշտանէիցն միանգամ սրբեցելոց 3 այլ անդէն ի նմին ի յիշատակս մեղացն կային ամի ամի 4 Քանզի ո՛չ կարէր արինն նոխագացն եւ ցլուցն բառնալ զմեղս

ԺԳ 5 Վասն որոյ ի մտանել իւրում յաշխարհ՝ ասէ Զգոհս եւ զպատարագս ո՛չ կամեցար բայց մարմին հաստատեցեր ինձ 6 ընդ ողջակէզս եւ ընդ վասն մեղացն ո՛չ հաճեցար 7 Յայնժամ ասացի թէ ահաւասիկ եկի. ի ճառս գրոց գրեալ է վասն իմ առնել զկամս քո Աստուած 8 Վերագոյնն ասէ թէ ընդ գոհս, եւ ընդ պատարագս, եւ ընդ ողջակէզս, եւ ընդ վասն մեղացն ո՛չ հաճեցար, եւ ո՛չ կամեցար, որք ըստ արինացն մատչէին: 9 Ապա ասէ՝ ահաւասիկ գամ առնել զկամս քո Աստուած Մերժէ զառաջինն, զի գերկրո՛րդն հաստատեցէ: 10 Որով կամաւք եւ մե՛ք սրբեցաք՝ ի ձեռն պատարագի մարմնոյն Յիսուսի Քրիստոսի միանգամ: 11 Եւ ամենայն քահանայապետ կայ հանապազո՛րդ ի պաշտամանս եւ զնո՛յն պատարագս մատուցանէ բազում անգամ որք ո՛չ երբէք կարաւոյ են բառնալ զմեղս 12 Իսկ սա՛՝ զմին վասն մեղաց մատոյց պատարագ. եւ մշտնջենաւոր նստաւ ընդ աջմէ՛ Աստուծոյ 13 Եւ այսուհետեւ ակն ունի՛՝ մինչեւ դիցի՛ն թշնամիք իւր ի ներքոյ ոտից իւրոց 14 Քանզի միտ՛վ պատարագաւ կատարեալ՝ գտրեալսն ի մշտնջենաւորս 15 Այլ վկայէ մեզ եւ հոգի՛ն սուրբ՝ յետ ասելոյ յառաջագոյն 16 թէ այս է ուխտն՝ զոր եղից ընդ հարս նոցա, յետ աւուրցն այնոցիկ՝ ասէ Տէր Տա՛ց զարէնս իմ ի մի տս նոցա եւ ի խորհուրդս նոցա գրեցից զնոսա 17 Ապա ասէ՝ թէ զմեղս նոցա եւ զանարեւնութիւնս նոցա՛՝ այլ ո՛չ եւս յիշեցից 18 Իսկ ուր թողութիւն է ո՛չ եւս պիտոյ է վասն մեղաց պատարագ: Վջ 19 Ունիմք այսուհետեւ ե՛րբարք՝ համարձակութիւն ի մուտս սրբութեանցն արեամբն Յիսուսի. 20 զոր նորոգեաց մեզ ճանապարհ նորո՛գ եւ կենդանի ի ձեռն վարագորինն, այսինքն է՛ մարմնո՛յն իւրոյ. 21 եւ քահանայ մե՛ծ ի վերայ տանն Աստուծոյ 22 մատիցո՛ւք ճշմարիտ սրտիւք լրութեա՛մք հաւատոց, լուացեալ զսիրտս ի խղճէ չարեաց՝ եւ մկրտեալ զմարմին ի ջուրն սրբութեան 23 Պի՛նդ կալցուք զխոստովանութիւն անշարժ յուսոյն զի հաւատարի մ է որ խոստացան:

ԺԴ 24 Եւ զգուշացո՛ւք միմեանց յորդորմամք սիրոյ եւ գործոց բարեաց 25 եւ մի՛ թողցուք զծողովս միմեանց, որպէս սովո՛ր են ոմանք այլ մխիթարեցո՛ւք եւ այնչափ ե՛ւս առաւել՝ որչափ տեսանիցէ՛ք զարն մերձեալ: 26 Զի կամակար մտաւք եթէ յանցանիցեմք յետ ընդունելութեան զիտութեան ճշմարտութեանն՝ այնուհետեւ ո՛չ եւս պիտոյ է վասն մեղաց պատարագ 27 այլ ահե՛ղ ակնկալութիւն դատաստանին, եւ նախանձ հրոյն որ ուտիցէ զհակառակորդսն 28 Արհամարիտալ ուրուք զարէնսն Մովսիսի առանց ողորմութեանց՝ առ երկուք կամ երիւք վկայիւք մեռանէր 29 իսկ ո՛րչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիք զայն, որ գորդին Աստուծոյ առ ոտն եհար եւ զարին նորոյ ուխտին խառնակ համարեցաւ՝ որով սրբեցան, եւ զհոգին շնորհաց թշնամանեաց 30 Այլ զիտեմք զայն որ ասացն Իմ են վրէժխնդրութիւնք եւ ե՛ս հատուցից՝ ասէ Տէր. եւ դարձեալ թէ դատի Տէր զծողովուրդ իւր 31 Ահ մե՛ծ է անկանել ի ձեռս Աստուծոյ կենդանոյ:

ԺԵ 32 Արդ՝ յիշեցէ՛ք զաւո՛րսն զառաջինս, յորս լուսաւորեալք բազում ճգանց եւ չարչարանաց համբերէք 33 մերթ՝ ի նախատինս եւ ի նեղութիւնս խայտառակեալք մերթ կցո՛րդք այնպիսեաց վաստակաւորացն լինել 34 Քանզի եւ ընդ կապեալս չարչարեցարուք եւ զյափշտակութիւն ընչի՛ց ձերոց խնդութեամբ ընկալարուք քանզի զիտէիք թէ լաւագո՛յն եւս ստացուածս ունիք անձանց յերկինսուր կանն եւ մնան 35 Արդ մի՛ մերժէք ի ձեռն զհամարձակութիւնն ձեր յորում կայ մե՛ծս՝ զվարձուց հատուցումն 36 պիտոյ է ձեզ համբերութիւն զի զկամս Աստուծոյ արարեալ հասցի՛ք աւետեացն 37 Զի փոքր մեւս եւս քան որչափ, որ գալոցն իցէ՛ եկեցէ՛ եւ ո՛չ յամեցէ: 38 Զի արդարն իմ ի հաւատո՛ց կեցցէ՛ եւ եթէ յերկմիտս ոք իցէ՛ ո՛չ հաճեցի ընդ նա անձն իմ 39 Բայց մեք ո՛չ եթէ երկմտութեա՛մք մեք ի կորուստայլ հաւատովք ի փրկութիւն հոգւոց

ԺՁ 1 Ձի՛նչ են հաւատք եթէ ոչ՝ յուսացելո՛ց իրաց հաստատութիւն եւ յանդիմանութի՛ւն որոց ո՛չն երեւին 2 Ձի նովաւ վկայեցան առաջինքն 3 Հաւատո վք իմանամք հաստատեալ գյաիտեանսն բանիւ Աստուծոյ յաներեւութից գերեւելիսս եղեալ 4 Հաւատո վք լաւ պատարագս Հաբել քան ԳԿայէն մատուցանէր Աստուծոյ որով վկայեցաւ իսկ արդար լինել զի ի վերայ պատարագս ցն եղեւ վկայութիւն նմա յԱստուծոյ զի թեպէտ եւ մեռաւ ի նմին, սակայն տակաւին խաւսի՛: 5 Հաւատո վք Ենովք փոխեցաւ, զի մի՛ զմահ ճաշակեցէ եւ ո՛չ ուրեք գտանէր, քանզի փոխեալ ց զնա Աստուած եւ յառաջ քան զփոխելն նորա՝ վկայեցաւ հաճո՛յ լինել Աստուծոյ: 6 Բայց առանց հաւատոց՝ անհնա՛ր է հաճոյ լինել Այլ հաւատալ արժա՛ն է այնմ որ մերձենայ առ Աստուած՝ թէ է՛ Աստուած եւ որ խնդրեն զնա՝ լինի պարգեւատո ւ 7 Հաւատո վք առեալ հրաման Նոյի՛ վասն չեւեւ երեւելեացն՝ զսի՛ի հարեալ կազմէր զտապանն ի փրկութիւն տան իւրոյ որով դատեցաւ զաշխարհ եւ հաւատո ցն արդարութեան եղեւ ժառանգաւոր 8 Հաւատո վք՝ որ Աբրահամն կոչեցաւ՝ ունկնդիր եղեւ ելանել ի տեղին գոր առնլոց էր ի ժառանգութիւն ել զնաց՝ եւ ո՛չ գիտէր յով երթիցէ 9 Հաւատո վք պանդխտեցաւ յերկիրն աւետեաց իբրեւ յաւտարութեան խորանալ ք բնակեաց Սահակաւ եւ Յակովբաւ հանդերձ՝ ժառանգակցաւք նոցին աւետեաց 10 Քանզի ակն ունէր հիմա՛մքք հաստատելոյ քաղաքին որոյ ճարտարապետ եւ արարիչ Աստուած է 11 Հաւատո վք եւ ինքն Սառա՛ որ ամուլն էր զարութիւն առնլոյ զսե րմն որդեճնութեան ընդունէր եւ ի տարածամ հասակի ծնանէր քանզի հաւատարի՛մ համարեցաւ զայն որ խոստացաւ: 12 Վասն որոյ եւ ի միջոցն ծնանէին եւ այն ի յանցեալ ժամանակի իբրեւ զաստեղս երկնից բազմութեամբ եւ իբրեւ զաւաճ առ ափն ծովու առանց թուոյ 13 Ըստ հաւատոց մեռան ամենեքին սոքա եւ չե՛ւեւս ընկալեալ զաւետիսն այլ ի հեռուստ տեսին զնոսա՛ եւ ցնճացա՛ն եւ խոստովա՛ն եղեն՝ եթէ աւտարք եւ պանդուխտք են յերկրի: 14 Ձի որք զայնպիսիսն խաւսին, յայտ առնեն՝ եթէ զաւաճ իմն խնդրեն 15 Ձի եթէ զայն յիշէին ուստի ելինն, գո՛յր ժամանակ դառնալոյ անդրէ: 16 Նա՛՛ աւանիկ ազնուականի՛ իմն ցանկացեալ են, ա՛յս ինքն է՛ երկնաւորին վասն որոյ ո՛չ ամաթ համարի Աստուած կոչել նոցա Աստուած քանզի պատրաստեաց նոցա քաղաք: 17 Հաւատո վք մատոյց Աբրահամ ի փորձութեան իւրում զԻսահակ պատարագ եւ զմիամարն մատուցանէր, որոյ զաւետիսն ընկալեալ էր 18 որում ասացան, թէ Սահակաւ կոչեցի քեզ զաւակ 19 եղ ի մտի իւրում, թէ եւ ի մեռելոց կարաւոլ է յարուցանել Աստուած ուստի եւ յառակս իսկ ընկալաւ զնա: 20 Հաւատո վք վասն հանդերձելոց իրաց՝ արհնեալ ց Իսահակ զՅակովբ եւ Փսաւ: 21 Հաւատո վք Յակովբ ի մեռանելն իւրում զհարաքանչիւրոք յորդոցն Յովսեփու արհնեաց եւ երկի՛ր եպագ ի ծագ զաւագանի իւրոյ: 22 Հաւատո վք Յովսեփ ի վախճանել իւրում յիշեաց զելս որդոցն Իսրայէլի եւ վասն ոսկերաց իւրոց պատուիրեաց 23 Հաւատո վք՝ զՄովսէս իբրեւ ծնան, թաքուցաւ ամիսս երիս ի հարց իւրոց քանզի տեսին կայտառ զմանուկն եւ ո՛չ զանգիտեցին ի հրամանէ թագաւորին 24 Հաւատովք Մովսէս իբրեւ աճեաց՝ ուրացաւ կոչել որդի դստերն Փարաւոնի 25 Լա՛ւ համարեցաւ չարչարել ընդ ժողովրդեանն Աստուծոյ, քան առ ժամանակ մի վայելել ի մեղս: 26 Կարեւո՛ր համարեցաւ զնախատինսն Քրիստոսի քան զմեծութիւն զանձուցն Եգիպտացոց զի հայեցեալ ա՛կն ունէր վարձուցն հատուցման 27 Հաւատո վք թողոյր զերկիրն Եգիպտացոց եւ ո՛չ երկնչէր ի ցասմանէ թագաւորին զի զաներեւոյթսն իբրեւ զտեսեալ համբերութեամբ համարեցաւ: 28 Հաւատո վք արար զգատիկն եւ զհեղումն արեանն զի մի՛ սատակիչն անդրանկաց մերձենայցէ՛ ի նոսա 29 Հաւատո վք անցին ընդ ծովն կարմիր իբրեւ ընդ ցամաք երկիր գորոյ զփորձ առեալ Եգիպտացոցն՝ ընկղմեցան 30 Հաւատո վք պարիսպքն Երիքովի անկան շուրջ եկեալ զնոքաւք զերթն ար: 31 Հաւատո վք Բախաբ պոռնիկ ո՛չ կորեաւ ընդ անհաւատսն որոյ ընկալեալ էր զլրտեսնն խաղաղութեամբ: 32 Եւ արդ՝ զի՛նչ եւս ասացից զի չե՛՛ բաւական ժամանակս պատմելոյ վասն Գեղեովնի՛, Բարակա՛յ, Սամփսովնի՛, Յեփթայա՛յ, Դաւթի՛, եւ Սամուէլի՛, եւ այլոց մարգարէիցն 33 Որք հաւատո վք պարտեցին զթագաւորութիւնս գործեցի՛ն զարդարութիւն հասի՛ն աւետեաց խցին զբերանս առիծուց 34 շիջուցի՛ն զգարութիւն հրոյ ապրեցան ի բերանոյ սրոյ զարացան ի տկարութենէ եղեն զարաւորք ի պատերազմի. առին զբանակս աւտարաց 35 Ընկալան կանայք ի յարութենէ զմեռեալս իրեանց Կէսք կոշկոճեցան՝ եւ չե՛ւեւս ընկալեալ զփրկութիւն զի լաւագո՛յն յարութեանն հասանիցեն 36 Եւ կէսքն զտանջանաց եւ զգանից զփորձ առին զկապանաց եւ զբանտից 37 Քարկոճեցան, սղոցեցան, փորձեցան. սպանմամբ սրոյ մեռան շրջեցան լաշկանաշկաւք՝ եւ մորթովք այժենեալք Կարաւտեալք, նեղեալք, չարչարեալք 38 գորս ո՛չ արժէ աշխարհս յանապատի մոլորեալք, եւ ի լերինս եւ յայրս, եւ ի փապարս երկրի:

39 Եւ սոքա ամենեքին վկայեալք ի հաւատոցն չէ՛ւեւ ընկալան զաւետիսն 40 Աստուծոյ վասն մեր լաւագոյն համարեալ, զի մի՛ առանց մեր կատարեսցին

ԱՌ ԵԲԸԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԲ.

ԺԷ 1 Այսուհետեւ եւ մեք՝ որ այսչափ շուրջ զմեք մածեալ ունիմք զբազմութիւն վկայիցզհպարտութիւն զամենայն ի բա՛ց ընկեսցուք եւ զմեղս կարեւորս համբերութեա՛մ մբ ընթացուք ի պատերազմ որ առաջի կայ մեզ: 2 Հայեսցո՛ւք ի զարագլո՛ւ Լիւն հաւատոց եւ ի կատարիչն Յիսուս որ փոխանակ ուրախութեանն որ նմա առաջի կայր, յա՛նձն առ զիսչան, արհամարհեա՛ց զամաւթն նստաւ ընդ աջմէ աթոռոյն Աստուծոյ 3 Աղէ՛ ածէ՛ք զմտաւ, որ զայսպիսի համբերութիւն՝ ի մեղաւորաց հակառակութենէ անտի կրեաց զի մի՛ աշխատք լինիցիք անձամբք ձերովք՝ եւ լքանիցիք 4 Ձի չէ՛ւեւ արեամբ չափ պատերազմեալք՝ հակառակ կացէք մեղացն, 5 եւ մոռացարուք զմխիթարութիւնն՝ որ ընդ ձեզ իբրեւ ընդ որդեակս խաւսի Գ Ռրդեա՛կ իմ՝ մի՛ լքանիք ի խրատո՛ւ Տեառն եւ մի՛ վիատիցիս յանդիմանեալ ի նմանէ: 6 Ձի գոր սիրէ Տէր՝ խրատէ տանջէ՛ զամենայն որդի գոր ընդունի: 7 Ի խրատու համբերութեան կայք իբրեւ յորդի՛ս մատուցեալ է ի ձեզ Աստուած ո՛ր որդի է՝ գոր ո՛չ խրատիցէ հայր 8 Ձի եթէ առանց խրատու լինիցիք որով ամենեքին բաժանորդք եղեն ապա խո՛րթք իցէք՝ եւ ո՛չ որդիք: 9 Ձի եթէ ի մարմնաւոր հարցն մերոց գոր ունիմք խրատիչս՝ պատկառե՛մք ո՛րչափ եւս առաւել հնազանդեսցուք հարն հոգոց՝ եւ կեցցուք 10 Ձի սոքա առ սակա՛ւ ժամանակս ըստ կամա՛ց իւրեանց խրատեն իսկ նա՛՝ վասն աւգոտի, առ ի ընդունելո՛յ զսրբութիւն նորա 11 Ամենայն խրատ առ ժամանակն ո՛չ ուրախութեան թուի՛՝ այլ տրտմութեան՝ բայց յետոյ պտո՛ւղ խաղաղութեան՝ նովաւ կրթեցելոցն հատուցանէ յարդարութիւն 12 Վասն որոյ զձեռս լքեալս եւ զծունկս կթոտս՝ հաստատեցէ՛ք 13 եւ զշաւիղս ուղի դս արարէք ոտից ձերոց զի մի՛ որ կաղն իցէ զլորիցի՛ս այլ մանաւանդ բժշկեսցի: 14 Ձխաղաղութեան զհետ երթա՛յք ընդ միմեանս՝ եւ զսրբութեան առանց որոյ ո՛չ ոք տեսանիցէ զՏէր ԺԸ 15 Ձգո՛ւ յ2 լերուք գուցէ որ յետնեալ գտանիցի ի շնորհացն Աստուծոյ Մի՛ որ արմատ դառնութեան ի վեր երեւեալ նեղիցէ եւ նովաւ բազումք պղծիցին 16 Մի՛ որ պոռնիկ եւ պիղծ իբրեւ զԵսաւ որ ընդ միոյ կերակրոյ զանդրանկութիւնսն վաճառեաց 17 Գիտէ՛ք՝ զի թեպէտ եւ յետոյ կամեցաւ ժառանգել զարիւնդութիւնսն խոտա՛ն գտաւ զի եւ ապաշխարութեան տեղի ո՛չ եզիտ թեպէտ եւ արտասուա՛ւք ինդրեաց զնա Դ ԺԹ 18 Ձի ո՛չ էք մատուցեալ առ լեառն շաւշափելի, որ հրովն վառեալ էր, եւ միգով, եւ մառախղով, եւ խաւարաւ, եւ մթով 19 ուր փողն հնչէր եւ բարբառ պատգամացն ուստի որք լուանն հրաժարեցին զի մի՛ կրկնեսցի առ նոսա բանն 20 Քանզի ո՛չ հանդարտէին հրամանին թեպէտ եւ զագան մերձենայր ի լեառնն՝ քարկո՛ծ լինէր: 21 Եւ այնպէս ահագին էր տեսիլն զի եւ Մովսէս ասէր, թէ զահի հարեալ եմ եւ դողամ 22 Այլ մատուցեալ էք ի Միովն լեառն եւ ի քաղաք Աստուծոյ կենդանոյ յԵրուսաղէմ՝ յերկի՛նս եւ ի բիւրատ ո՛ր բանակս հրեշտակաց 23 եւ յեկեղեցի ս անդրանկաց գրելոց յերկի՛նս եւ առ դատաւորն ամենեցուն Աստուած, եւ յոգիս արդարոց կատարելոց 24 եւ ի նորոց կտակարանաց միջնորդն Յիսուս եւ ի հեղո՛ւմն արեան նորա՝ որ առաւել խաւսի քան զՀաբե՛լին 25 Ձգո՛ւ յ2 լերուք՝ գուցէ՛ հրաժարիցէք յայնմանէ՛ որ խաւսեցանզի եթէ նոքա ո՛չ կարացին զերձանէ՛ հրաժարեալք յայնմանէ՛՝ որ յերկրին հրաման տայր ո՛րչափ եւս առաւել մե՛ք՝ եթէ յերկնաւորէն թիկունս դարձուցանիցէմք 26 Որոյ ձայնն զերկիր շարժեա՛ց յայնժամ եւ այժմ խոստացեալ է՝ եւ ասէ. միւսանգամ շարժեցից ո՛չ միայն զերկիր՝ այլ եւ զերկի՛նս 27 Այլ միւսանգամն յայտ առնէ զշարժելոցն իբրեւ զեղելոց փոփոխումն զի հաստատուն կացցեն անշարժք 28 Վասն որոյ թագաւորութիւն անշարժ ընկալեալ, պի՛նդ կայցուք զշնորհսն որով պաշտեմք զԱստուած հաճութեամբք՝ ահիւ եւ դողութեամբ 29 քանզի Աստուած մեր հո՛ւր ծախիչ է

ԱՌ ԵԲԸԱՅԵՅԻՍ ԹՈՒՂԹ
Գլուխ ԺԳ.

Ի 1 Եղբայրսիրութիւն հաստատեսցի՛ առ ձեզ 2 Ձաւտարսիրութիւն մի՛՛ մոռանայք զի այնո՛ւ ոմանք յանգէտս ընկալան զհրեշտակս: 3 Յո՛ւ2 լիցին ձեզ կապեալքն որպէս թէ դուք ընդ նոսա կապեալք իցէք եւ չարչարեալքն որպէս թէ եւ դո՛ւք իսկ մարմնաւորք էք 4 Պատուական է ամուսնութիւն ամենեկին եւ սո՛ւրբ անկողինք. բայց զշունս եւ զպոռնիկս դատի՛՝ Աստուած 5 Բարք՝ անարձաթասէրք լինիցին բաւական

համարել որչափ ինչ ի ձեռս իցե քանզի ինքն իսկ ասաց ո՛չ թողից գրեզ՝ եւ ո՛չ ընդ վայր հարից 6 որպէս համարձակ լիցուք ասել Տէր է իմ ազնական՝ եւ ո՛չ երկեայց զհարասցէ ինձ մարդ: 7 Յիշեցէ՛ք զառաջնորդս ձեր որ խաւսեցան ձեզ զբանն Աստուծոյ հայեցեալք յելս գնացից նոցա նմանաւ լոք եղերուք հաւատոցն 8 Յիսուս Քրիստոս երէկ եւ այսաւր նոյն եւ յաւիտեանս: 9 Յուսմունս պէսպէս եւ յաւտարածայնս մի՛ դանդաշէք. զի լա՛ւ է շնորհաւք հաստատել զսիրտս, եւ ո՛չ կերակրովք որովք ո՛չ ինչ աւգտեցան որք այնպէսն գնացին:

10 Ունիմք մեք սեղան ուստի ո՛չ ունին իշխանութիւն ճաշակել որք պաշտեն զպաշտան խորանին 11 Զի որոց անասնոց մատչէր արիւնն ի սրբութիւնսն՝ վասն մեղաց ի ձեռն քահանայապետին նոցուն մարմինք այրէին արտաքոյ բանակին: 12 Վասն որոյ եւ Յիսուս՝ զի սրբեսցէ իւրով արեամբն զժողովուրդն արտաքոյ դրանն չարչարեցաւ: 13 Արդ՝ եկայք ելցո՛ւք առ նա արտաքոյ բանակին առեալ յանձն գնախատինս նորա: 14 Քանզի ո՛չ եթէ ունիմք քաղաք որ աստէն մնալոց է այլ զհանդերձեալսն ինդդեմք: 15 Արդ՝ ի ձեռն նորա մատուցո՛ւք պատարագ արհնութեան յամենայն ժամ Աստուծոյ այս ինքն է՝ զպտուղ շրթանց խոստովանելոց յանուն նորա: 16 Զբարեբարութիւն եւ զհաղորդութիւն մի՛ մոռանայք զի ընդ այնպիսի՛ պատարագս հաճի Աստուած: 17 Ունկնդի՛ր լերուք առաջնորդաց ձերոց, եւ հպատակ կացէք նոցա զի նոքա տքնի՛ն վասն ոգւոց ձերոց՝ որպէս թէ համա՛րս տալոց իցեն ընդ ձերզի ինդութեամբ արասցեն զայն՝ եւ մի՛ յոգւոց հանելով զի այն ո՛չ յաւգուտ ձեր է: Կիր 18 Աղա՛ւթս արարէք վասն մեր զի հաստատեալ զիտեմք՝ եթէ բարւո՛ք միտս ունիմք յամենայնի կամիմք բարւո՛ք գնացս ցուցանել 19 Եւ առաւել աղաչեմ՝ զի զայն առնիցէք զի վաղագո՛յն պատսպարեցայց ձեզ՝

ԻԲ 20 Եւ Աստուած խաղաղութեան՝ որ եհան ի մեռելոց զհովիւն հաւտից՝ զմեծն արեամբ յաւիտենական ուխտին զՏէր մեր Յիսուս, 21 հաստատեսցէ՛ զձեզ ի գործս բարութեան՝ առնել զկամս նորա եւ արասցէ ի մե՛զ զհաճոյսն առաջի իւր՝ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի որում փա՛ռք յաւիտեանս ամէն: 22 Աղաչեմ զձեզ ե՛ դբարք անսա՛լ բանիս միսիթարութեան քանզի սակաւո՛ւք գրեցի առ ձեզ 23 Եւ ճանաչէ՛ք զեղբայրն մեր զՏիմոթէոս զարձակեալն առ ընդ որում, եթէ վաղագոյն գայցէ՛ տեսի՛ց զձեզ 24 Ողջո՛յն տաջիք ամենայն առաջնորդաց ձերոց, եւ ամենայն սրբոց Ողջո՛յն տան ձեզ՝ որ ի կողմանս Իտալիացոց են 25 Շնորհք ընդ ամենեսին ձեզ

Առ Եբրայեցիս՝ գրեցաւ ի յԻտալիայ ի ձեռն Տիմոթեայ
Տունք..չգ.

ԹՈՒՂԹ ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԱԿՈՎԲԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ԹՈՒՂԹ ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԱԿՈՎԲԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
Գլուխ Ա.

1 Ա/Գ Յա՛ կովբոս Աստուծոյ եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի ծառայ՛ երկոտասան ազգացո՛ որ ի սփի՛ տոյ էք՛
ողոջ յն։
2 Ամենա՛յն ուրախութեան արժանի՛ համարիջիք ե՛ղբարք յորժամ ի պէսպէ՛ս փորձութեանց ի մեզ
անկանիցիք։ 3 Գիտասօ՛իք զի հանդէս ձերոյ հաւատոցն յարինեալ գործէ՛ զհամբերութիւն 4 Իսկ
համբերութիւնն զո՛րձ կատարեալ ունիցի զի իցէք ողջանդա՛ մք եւ կատարեալք եւ ո՛ չինչ իւրք նուազեալք 5
Ապա թէ՛ որ ի ձէնջ իցէ նուազեալ յիմաստութենէ խնդրեսցէ յԱստուծոյ՛ որ տայն ամենայնի առատապէս՛ եւ
ո՛ չ նախատէ եւ տացի՛ նմա։ 6 Բայց խնդրեսցէ հաւատովք՛ եւ մի՛ երկմտեսցէ զի որ երկմիտն է՛ նմա՛ն է
հողմակոծեալ եւ տատանեալ ալեաց ծովու 7 Մի՛ ակն կալցի մարդն այն առնուլ ինչ յԱստուծոյ՛ 8 զի այր
երկմիտ՛ առանց հաստատութեան է՛ յամենայն ճանապարհս իւր։ 9 Պարծեսցի՛ եղբայր խոնարհ ի
բարձրութիւն իւր, 10 եւ որ մեծատունն իցէ ի խոնարհութի՛ւն իւր քանզի իբրեւ զծաղիկ խոտոյ անցանիցէ։ 11
Զի ծագեաց արեւ հանդերձ խորշակաւ՛ եւ ցամաքեցո՛յց զխոտն եւ թաթափեցաւ ծաղիկն նորա եւ կորեա՛ւ
վայելչութիւն երեսաց նորա Նո՛ յնպէս եւ մեծատունն հանդերձ շահիւքն իւրովք թարշամեսցի 12 Երանեա՛ւ է
այր որ համբերիցէ փորձանաց զի եթէ ընտիր եւս գտանիցի առցէ զպսակն կենաց՛ զոր խոստացաւ սիրելեաց
իւրոց տէր։ 13 Է՛ Մի՛ որ ի փորձութեան իցէ ասիցէ՛ թէ յԱստուծոյ՛ փորձիմ զի Աստուած անփո՛րձ էչարեաց
փորձէ նա՛ եւ ո՛ չ գոք 14 Է՛ Իւրաքանչիւր որ փորձի՛ առ ի յիւրոցն ցանկութեանց ձգեալ եւ պատրեալ 15 Է՛
Ապա այնուհետեւ ցանկութիւնն յղացեալ՛ զմէ դս ծնանի եւ մեղքն կատարեալ՛ զմա՛ հ ծնանին 16 Է՛ Մի՛
խաբիք եղբա՛րք իմ սիրելիք 17 Է՛ զի ամենայն տուրք բարիք եւ ամենայն պարգևք կատարեալք՛ ի վերո՛ւստ
են իջեալ առ ի հարէն լուսոյ յորում չի՛ք փոփոխումն՛ եւ կամ շրջելոյ ստուեր 18 Է՛ Կամեցեալ ծնա՛ւ զմեզ
բանին ճշմարտութեան՛ լինել մեզ պտո՛ւղ ինչ ստացուածոց նորա 19 Է՛ զիտասօ՛իք եւ զբարք իմ սիրելիք
Բ Եղիցի ամենայն մարդ արագ՛ առ ի լսել եւ ծանր՛ առ ի խաւսել եւ ծանր՛ առ ի բարկանալ։ 20 Է՛ Զի
բարկութիւն մարդոյ զարդարութիւն Աստուծոյ ո՛ չ գործէ 21 Է՛ Որով ի բաց թաթափեալ զամենայն
աղտեղութիւն եւ զյաւելուածս չարեաց հեզութեամբ ընդունիջիք զբանն ընտաբոյս որ կարաւոն է
կեցուցանել զոգիւս ձեր։ 22 Է՛ Լինիջիք առնելիք բանին եւ մի՛ լսելիք միայն համարեսցիք յանձինս 23 Է՛ Զի
եթէ՛ որ լսաւ միայն իցէ բանին՛ եւ ոչ առնելի նման է նա մարդոյ որ պշուցեալ հայիցի ընդ երեսս իւր՛ որ
ծնանիցին ի հայելուջ 24 Է՛ զի հայեցեալ ետես զինքն եւ զա՛նց արար, եւ անդէն մոռացաւ թէ՛ որպիսի որ էր 25
Է՛ Իսկ որ յառեալ ի կատարեալ՛ արէնս ազատութեանն հայիցի եւ ի նմին կացցէ ո՛ չ եղէ նա լսաւ
մոռացութեան, այլ առնելի՛ գործոյն Նա՛ յառնելն իւրում լիցի երանելի։ 26 Է՛ Եթէ՛ որ կամիցի կրանաւոր
լինել եւ ո՛ չ սանձահարեսցէ զլեզու իւր այլ զբաղեցուցանիցէ զսիրտն իւր այնպիսոյն վայրապար՛ է
կրանաւորութիւնն 27 Է՛ Կրանաւորութիւն սո՛ւրբ եւ անարատ՛ առ ի յԱստուծոյ՛ եւ ի հարէ՛ ա յս էայցելո՛ւ
լինել որբոց եւ այրեաց ի նեղութեան իւրեանց անարատ՛ պահել զանձն յաշխարհէ

ԹՈՒՂԹ ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԱԿՈՎԲԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
Գլուխ Բ.

Գ 1 Ա/Չ Եղբա՛րք իմ, մի՛ աչառանաւք ունիցիք զհաւատսն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ Տէրն է
փառաց։ 2 Եթէ՛ մտցէ ի ժողովուրդ ձեր այր՛ որ ունիցի մատանի՛ ոսկի եւ հանդերձս պայծառամտանիցէ անդր
եւ աղքատ որ ի հանդերձս աղտեղիս 3 հայիցիք ընդ ա՛յն՛ որ ունիցի զհանդերձս պայծառս եւ ասիցէք՛ եթէ
դու նի՛ստ աստ պատուով՛ եւ ցաղքատն ասիցէք՛ եթէ յո՛տն կաց այտի կամ թէ՛ եկ նի՛ստ առ
պատուանդանիս իմում։ 4 Ո՛ չ խղճիցէք յանձինս եւ լինիցիք դատաւորք չարացն խորհրդոց 5 Լուարո՛ւք ինձ
եղբա՛րք իմ սիրելիք ոչ ապաքէն Աստուած ընտրեաց զաղքատ սո՛ աշխարհիս որ են մեծատո՛ւնք հաւատովք
եւ ժառանգաւորք արքայութեանն՛ զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց 6 Եւ դուք անարգէ՛ք զաղքատս Ո՛ չ

մեծատո՛ւնք յաղթահարեն՝ զձեզ՝ եւ նոքա՛ քարշեն՝ զձեզ ի դատաստան7 Ո՛չ նոքա հայիոյն զբարոք անունն՝ որ կոչեցեալ է ի վերայ ձեր 8 Ապա թէ զարեւնսն կատարիցէք զարքունական ըստ գրոց եթէ սիրեսցես զընկերքո իբրեւ զանձն քո, բարոք առնէք: 9 Իսկ եթէ աչառիցէք մե՛ դս գործէք՝ յանդիմանեալք յարիւնացն իբրեւ արիւնագանցք: 10 Որ ոք զամենայն արեւնսն պահիցէ, եւ միո՛վ իւիք ինչ գթիցէ, եղև ամենայն արիւնացն պարտապան: 11 Ձի որ ասացն՝ թէ մի՛ սպանանիցես ասաց թէ եւ մի՛ շնայցես զի եթէ սպանանիցես ո՛չ բայց շնայցես, եղեր յանցաւո՛ր արիւնացն 12 Այնպէս խաւսեցարո՛ւք՝ եւ այնպէս արարէ՛ք որպէս զի ազատութեան արիւնաւքն իցէք դատելոց 13 Ձի անողո՛ր ըմ դատաստան լինելոց է այնմ որ ո՛չ առնիցէ գողորմութիւն քանզի բարձրիզլո՛ւ լիս պարծի՛ ողորմութիւն առ դատաստանան

Դ՛ Ա/Է 14 Ձի՛նչ աւգուտ իցէ եղբա՛րք իմ՝ եթէ ասիցէ ոք հաւատս ունել՝ եւ գործս ո՛չ ունիցի միթէ կարիցե՞ն հաւատքն ապրեցուցանել զնա 15 Եթէ եղբայր ոք, կամ քոյր՝ իցեն մե՛ ըկք կամ կարատեալ աւո՛ւրն կերակրոյ 16 ասիցէ ոք ի ձէնջ ցնոսա երթա՛յք խաղաղութեա՛ մբ ջեռարո՛ւք եւ յազեցարո՛ւք եւ տայցէք ո՛չ նոցա զպէտս մարմնոյն, զի՛նչ աւգուտ իցէ 17 Սոյնպէս եւ հաւատք՝ եթէ գործս ո՛չ ունիցին մեռեալ էն առանձինն 18 Այլ թերեւս ասիցէ ոք եթէ դու հաւատս ունիս՝ եւ ես գո՛րծս ունիմ ցո՛յց ինձ զհաւատսն քո առանց գործոց եւ ես ցուցի՛ց քեզ ի գործոց իմոց զհաւատսն 19 Դու հաւատաս՝ զի մի՛ է Աստուած բարոք առնես. եւ դե՛ւք հաւատան՝ եւ սարսէն: 20 Կամի՛ս զիտել՝ ո՛վ մարդ սնոտի զի հաւատք առանց գործոց դատարկ են 21 Աբրահամ հայր մեր ո՛չ ապաքէն ի գործոց արդարացաւ. հանեալ ի սեղան գորդին իւր զԲսահակ պատարագ 22 Տեսանէ՛ս զի հաւա՛տքն եղեն գործակից գործոց նոքա եւ ի գործոց անտի հաւա՛տքն կատարեցան 23 Եւ կատարեցաւ զիրն՝ որ ասէ Հաւատաց Աբրահամ յԱստուած, եւ համարեցաւ ի նմա յարդարութիւն եւ կոչեցաւ բարեկա՛մ Աստուծոյ 24 Տեսանէ՛ք՝ զի ի գործոց արդարանայ մարդ՝ եւ ո՛չ ի հաւատոց միայն 25 Սոյնպէս եւ Բախա՛բ պոռնիկ՝ ոչ ապաքէն ի գործոց արդարացաւ ընկալեալ զլրտեսան՝ եւ ընդ ա՛յլ ճանապարհ արձակեաց: 26 Ձոր արիւնակ մարմին առանց հոգւոյ մեռեալ է սոյնպէս եւ հաւա՛տք առանց գործոց մեռեալ էն:

ԹՈՒՂԹ ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԱԿՈՎԲԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
Գլուխ Գ.

Բ/Ա 1 Մի՛ բազում վարդապետս լինել՝ եղբա՛րք իմ զիտասջի՛ք՝ զի մե՛ծ դատաստան ընդունելոց եմք 2 քանզի բազո՛ւմ ինչ յանցանեմք ամենեքեան: Եթէ ոք բանի ո՛չ յանցանիցէ՛ նա՛ է մարդ կատարեալ որ կարաւոն է սանձահարել զամենայն մարմին իւր 3 Տե՛ս զի ձի սանձս ի բերան դնեմք՝ առ անսալոյ՛ նոցա մեզ եւ զամենայն մարմինս նոցա նուաճեմք 4 Ահաւասիկ եւ նաւք՝ որպիսի՛ ինչ են եւ ի սաստիկ հողմոց վարին եւ փո՛քք թելովն շրջին՝ յո՛ր կոյս եւ միտք ուղղչին կամիցին 5 Սոյնպէս եւ լեզու՛ փոքր ինչ անդամ է՝ եւ մեծամեծս բարբառի. ահա եւ սակաւ ինչ հուր գորպիսի՛ անտառս հրդեհէ 6 Եւ լեզու՛ հուր՝ զարդ անիրաւութեան, լեզու հաստատեալ է յանդամս մեր, որ զամենայն մարմինն ապականէ, եւ վառէ հրով զանիւ ծննդեան, եւ բորբոքեալ տոչորի՛ ի գեհենի 7 Ամենայն բնութիւն զազանաց եւ թոչնոց, եւ սողնոց, եւ որ ի ծովու են, հնազանդեալ է՛ եւ հնազանդի՛ մարդկեղէն բնութեան 8 Բայց զլեզու մարդկան ո՛չոք կարէ հնազանդել, զչարն եւ զանկարգն՝ եւ զի՛ թոնաւք մահաբերին: 9 Նովաւ արիւնեմք զՏէրն եւ զհայր եւ նովաւ անիծանեմք զմարդիկ որ ըստ նմանութեան Աստուծոյ արարան 10 Ի նմի՛ն բերանոյ ելանեն արիւնութիւնք եւ անէծք: Ո՛չ է պարտ եղբարք իմ այսմ այսպէս լինել 11 Մի՛ թէ՛ աղբէ՛ւր անստտին ի միոյ ականէ բոխիցե՛ք քաղցր եւ դառն: 12 Միթէ մա՛րթ ինչ իցէ եղբա՛րք իմ՝ թզենոյ ձէ՛թ բերել կամ որթոյ թուզ եւ ո՛չ աղտաղտին տեղոյ ջուր քաղցր առնել 13 Ո՛վ իցէ իմաստուն եւ հանճարեղ ի ձեզ ցուցցէ՛ ի բարոք գնացից իւրոց զգործս իւր հեզութեա՛ մբ իմաստութեան 14 Ապա թէ նախանձ՝ եւ դառնութիւն եւ հակառակութի՛ւն ունիցիք ի սիրտս ձեր, մի՛ պարծիք սուտ առնել զձշմարտութիւն 15 Ո՛չ է իմաստութիւնս այս իջեալ ի վերուստ այլ երկրաւո՛ր շնչաւոր՝ եւ դիւակա՛ն 16 Ձի ուր հեռ եւ նախանձ, ա՛նդ է անկարգութիւն՝ եւ ամենայն իրք չարք 17 Իսկ վերին իմաստութիւնն, նախ՛ զի սո՛ւրբ է եւ ապա խաղաղարա՛ր, հե՛զ, դիւրահաւա՛ն, լի՛ ողորմութեամբ եւ պտղովք բարեաց, անխի՛ղձ, առանց կեղծաւորութեան՝ 18 պտո՛ւղ արդարութեան խաղաղութեամբ սերմանի այնոցիկ՝ որ առնեն զխաղաղութիւն

ԹՈՒՂԹ ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԱԿՈՎԲԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ
Գլուխ Դ.

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Ա.

Բ/Ձ 1 Պե՛տրոս առաքեա՛լ Յիսուսի Քրիստոսի ընտրելոց նժդեհից որ ի սփիւտս Պոնտացոց Գաղատացոց, եւ Կապադովկեցոց եւ Ասիացոց, եւ Բիթանացոց 2 ըստ կանոնի գիտութեանն Աստուծոյ հար, սրբութեամբ հոգւոյն ի հնազանդութիւն եւ ի հեղումն արեանն Յիսուսի Քրիստոսի Շնո՛րհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն բազմացիք

3 Աւրինեա՛լ է Աստուած եւ հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ բազում ողորմութեան իւրում ծնաւ զմեզ վերստին ի յոյսն կենդանի ի ձեռն յարութեանն Յիսուսի Քրիստոսի ի մեռելոց 4 յանդէ՛ծ եւ յանարատ եւ յանթառամ ժառանգութիւնն՝ որ պահեալ է յերկինս ի5 որ զարութեամբն Աստուծոյ պահեալ էիք հաւատովք ի պատրաստեալ փրկութիւնն յայտնեալ ի յետին ժամանակս: 6 Որով ուրա՛խ լինիջիք որք այժմ սակաւիկ ինչ ըստ պատշաճի իրացոյ տրտմեալ լք ի պէսպէս փորձութիւնս 7 Ձի հանդէս ձերոց հաւատոցն առաւել քան զոսկի կորստական պատուական որ հրով փորձեալ գտաւ ի գովութիւն եւ ի փառս եւ ի պատիւ ի յայտնութեանն Յիսուսի Քրիստոսի 8 Ձոր ո՛չն տեսէք՝ եւ սիրեցէք ընդ որ այժմ ո՛չ հայեցեալք բայց հաւատացէք. եւ ուրա՛խ էք անճառ եւ փառաւորեալ խնդրութեամբն 9 ընկալեալ զկատարումն հաւատոցն ձերոց զոգուցն փրկութիւն 10 Վասն որոյ փրկութեան խնդրեցին եւ քննեցին մարգարէքն որք վասն որոյ ի ձեզ լինելոց էին շնորհքն՝ մարգարեանայի՛ն 11 քննէի՛ն յորում եւ յորպիսի՛ ժամանակի գուշակէր ի նոսա հոգին Քրիստոսի. որ նախ՝ չարչարանացն Քրիստոսի վկայէր եւ յետ այնորիկ՝ զփառացն 12 Որոց եւ յայտնեցաւ ի իսկ զի ո՛չ թէ անձանց այլ մեզ մատակարարք լինէին նոցին՝ որք այժմ պատմեցան այնքիւք որք աւետարանեցին ձեզ հոգւովն սրբով որ առաքէրն յերկնից՝ զոր ցանկային տեսանել զոնեայ ընդ աղա՛ւտ հրեշտակք:

Բ Բ/Է 13 Որով պնդեալ զմէջս մտաց ձերոց՝ զուարթացեալք բովանդակ սպասեցէ՛ք հասելոց ձեզ շնորհացն ի յայտնութեանն Յիսուսի Քրիստոսի 14 իբրեւ զորդի ս հնազանդութեան մի՛ կերպարանեալք առաջին ձերովք անգիտութեանն ցանկութեամբք 15 Այլ ըստ սրբոյն որ կոչեաց զձեզ եւ դուք սուրբք յամենայն գնացս ձեր լինիջի՛ք: 16 Վասն որոյ գրեալ է եթէ եղերո՛ւք սո՛ւրբ զի ես սուրբ եմ 17 Եւ եթէ հայր կոչիցէք զայն որ առա՛նց ակնառութեանն դատի ըստ իւրաքանչիւր գործոց ապա երկիւղիւ զձերոցն պանդխտութեան ժամանակդ գնացջի՛ք: 18 Գիտասցի՛ք զի ո՛չ ապականացու արծաթեղինաւք՝ եւ ոսկեղինաւքն փրկեցարուք ի ձերոց ունայնութեան հայրենատուր գնացիցն 19 այլ պատուական արեամբն Քրիստոսի իբրեւ անբիժ եւ անարատ գառնի: 20 Որ յառաջ ծանա՛ւք էր նախ քան զիսկզբանէ աշխարհի: Եւ երեւեցաւ ի վախճան ժամանակաց վասն ձեր. 21 որք նովաւ հաւատացէք յԱստուած որ յարոյց զնա ի մեռելոց եւ ետ նմա փառս. զի հաւատքն ձեր եւ յոյս իցեն յԱստուած 22 Զանձինս ձեր սրբել հնազանդութեամբ ճշմարտութեան հոգւոյն յեղբայրսիրութեան առանց կեղծաւորութեան, ի սուրբ սրտէ սիրել սերտիւ զմիմեանս 23 Օնեալք ի վերստին ո՛չ յապականութեան սերմանէն այլ յանապականացուէ՛ն, կենդանի եւ մշտնջենական բանին Աստուծոյ 24 Քանզի ամենայն մարմին իբրեւ զխոտ եւ ամենայն փառք մարդոյ իբրեւ զծաղիկ խոտոյխոտն ցամաքեցաւ՝ եւ ծաղիկն թաւթափեցաւ: 25 Եւ բան Տեառն մնա՛յ յաւիտեան ա՛յ յինքն է, բա՛նն որ ի ձեզ մատակարանեցաւ:

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Բ.

Գ Գ/Ա 1 Ի բաց թաւթափել այսուկետեւ զամենայն չարութիւն եւ զամենայն նենգութիւն եւ զկեղծաւորութիւնս, եւ զնախանձ, եւ զամենայն չարախաւսութիւն 2 իբրեւ զարդի ծնեալ մանկունս խաւսունս եւ անխարդա ի կաթինն փափաքիցէք զի նովա՛ւ աճիցէք ի փրկութիւն 3 Եթէ ճաշակեցէք՝ զի քաղցր է Տէր 4 Առ որ մատուցեալ էք ի վեմն կենդանի որ թեպէտ ի մարդկանն անարգեալ այլ առ ի յԱստուծոյ ընտրեալ եւ պատուական է 5 Եւ դուք իբրեւ զվեմն կենդանիս շինի՛ք տաճար հոգեւոր՝ յանարատ քահանայութիւն մատուցանել զհոգեւորն պատարագս՝ հաճոյ Աստուծոյ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի 6 Քանզի կայ իսկ ի գրի, եթէ ահաւասիկ դնեմ ի Սիոն վե՛մ ընտիր զլուխ անկեան պատուական եւ որ ի նա հաւատացէ՛ մի՛

ամաչեցեց: 7 Ձեզ այսուհետեւ հաւատացելոցդ՝ վեմ պատուակա՛ն Իսկ անհաւատիցն, վե՛մն գոր անարգեցին շինաւորն. նա եղև զլուխ անկեան 8 եւ վեմ զլորմա՛ն եւ վեմ զայթագորութեան որ գայթագոյին ապստամբեա լք ի բանէն՝ յոր եւ եղան: 9 Այլ դուք ազգ էք ընտի՛րք թագաւորութիւն, քահանայութիւն. ազգ սո՛ւրբ ժողովուրդ, սեպհակա՛ն. որպէս զի զձեր առաքինութիւնսն նուիրիցէք այնմ որ զձեզ ի խաւարէն կոչեաց յիւր սքանչելի լոյսն: 10 Որք երբեմն չժողովուրդ, բայց արդ ժողովո՛ւրդ Աստուծոյ որք չողորմեալք այժմ ողորմութի՛ւն գտէք 11 Մի՛րելիք՝ աղաչեմ, իբրեւ զպանդուխտս եւ զնժդեհս ի բա՛ց մերժել ի մարմնաւոր ցանկութեանցն որ զհնտորի՛ն ընդդէմ ոգւոց 12 զվարս ձեր ի մէջ հեթանոսաց պարկեշտս ցուցանել զի որով բամբասիցեն զձեզ իբրեւ զչարագործս, ի բարւոք գործոցն ձերոց դիտեալ՝ փառաւո՛ր առնիցեն զԱստուած յաւուրն պցելութեան: Դ Գ/Բ 13 Հնազա՛նդ լերուք ամենայն մարդկեղէն ստեղծուածոյ վասն Տեառն եթէ թագաւորի՛ իբրեւ առաւել ումէք, 14 եթէ դատաւորաց՝ իբրեւ ի նմանէ առաքելոց ի վրէժիսնորութիւն չարագործացն եւ ի գովութիւն բարեգործացն: 15 Ձի այսպէս են կամք Աստուծոյ բարեգործացն պապանձեցուցանել զանզամ մարդոց զանգիտութիւն: 16 Իբրեւ զազատս լինել, եւ մի՛ իբրեւ պատրուակ չարութեան ունել զազատութիւնն այլ իբրեւ Աստուծոյ ծառայք: 17 Ջամենեսեան պատուեցէ՛ք զեղբայրսիւրութիւն սիրեցէ՛ք յԱստուծոյ երկերո՛ւք զթագաւորս պատուեցէ՛ք 18 Ծառայք հնազա՛նդ լինել յամենայնի երկիւղի տերանց ո՛չ միայն բարերարացն եւ հեզոցն, այլ եւ կամակորացն 19 Ձի եւ այս ճշմարիտ շնորհք յԱստուծոյ են եթէ բարւոք ինչ մտաւք տանիցի՛ որ վշտաց յանիրաւի 20 Քանզի զի՛նչ երախտիք իցեն եթէ յորժամ մեղանչիցէ՛ք՝ տանջիցիք եւ համբերիցէք. այլ եթէ զբարիս գործիցէք՝ չարչարիցիք՝ եւ համբերիցէք այն շնորհք յԱստուծո՛յ եւ 21 Քանզի ի դոյնս իսկ կոչեցարուք Ձի եւ Քրիստոս վասն ձեր մեռաւ, եւ ձեզ եթող արիւնա՛կ զի զհե՛տ երթայցէք հետոց նորա: 22 Որ ո՛չն արար մեղս, եւ ո՛չ գտաւ նենգութիւն ի բերան նորա 23 որ բամբասեալ՝ եւ ո՛չ փոխարէն բամբասէր. չարչարեալ՝ եւ ո՛չ պահէր սպառնալիս բայց իրաւա՛մբք մատնէր դատաւորին 24 որ զմե՛ր մեղսն իւրով մարմնովն վերացո՛յց ի խաչափայտն զի լիցուք զերծեալք ի մեղաց անտի եւ իցեմք արդարութեանն կենակիցք: Որոյ վիրաւքն բժշկեցա՛ք 25 Քանզի էիք իբրեւ զոչխարս մոլորեալս այլ այժմ դարձարո՛ւք առ հովիւն եւ տեսուչ ոգւոց ձերոց

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Գ.

Գ/Դ 1 Սոյնպէս եւ կանայք հնազա՛նդ լինել արանց իւրեանց զի եթէ իցեն նոքա ապստա՛մբք ի բանէ անտի յաղագս կանանց գնացից եւ առանց բանին իսկ շահեսցին, 2 գիտե՛լ երկիւղի զձեր պարկեշտ գնացս 3 Որոց լինիցի՛ ո՛չ արտաքուստ հիւսիք եւ ոսկեհո՛ւտ ծամակալաւք՝ կամ պաճուճեալ զգեստուք զարդ՝ այլ ծածո՛ւկ սրտին մարդն. անեղծութեամբ հնազանդութեան եւ հանդարտութեան հոգւոյն որ է առաջի Աստուծոյ բազմապատիկ: 5 Քանզի ա՛յսպէս երբեմն եւ կանայք՝ որ յուսացեալ էին յԱստուած զարդարէին զանձինս հնազանդել լիւրեանց արանց 6 Որպէս եւ Սարրայ՝ զի հնազա՛նդ էր Աբրահամու. եւ Տէ՛ր իւր կոչէր զնա որոյ եղերուքն դուք որդի՛ք Բարեգործք էին, եւ ո՛չ կասկածէին՝ եւ ո՛չ ի միոջէ ինչ երկիւղէ: 7 Սոյնպէս եւ արք իմաստութեամբ բնակեցեն ընդ նոսա իբրեւ տկա՛ր անաւթոյ առնիցեն պատիւ կանանց՝ եւ իբրեւ ժառանգակցաց շնորհացն կենաց զի մի՛ խափան լիցին աղաւթիցն ձերոց 8 Եւ զլուխ ամենայնի զի համամիտք իցէք, համակարի՛ք, եղբայրասէ՛րք՝ ազնուագո՛ւրթ խոնա՛րիք: 9 Մի՛ չար փոխանակ չարի հատուցանել, կամ բամբասանս ընդ բամբասանաց այլ զնորին հակառակն՝ արհնել զի յա՛յս իսկ կոչեցարուք՝ զի զարհնութիւնն ժառանգիցէք Գ/Դ 10 Ձի որ կամի զկեանս սիրել, եւ զաւուրս իւր տեսանել ի բարութեան, լռեցուցէ՛ զլեզու իւր ի չարութենէ եւ զշրթունս իւր ի չխաւսելո՛յ զնենգութիւն 11 Խոտորեցի ի չարէ, եւ արասցէ զբարի. խնդրեցէ՛ զխաղաղութիւն եւ երթիցէ՛ զհետ նորա 12 Ձի աչք Տեառն ի վերայ արդարոց: Եւ ականջք նորա յաղաւթս նոցա երէ՛սք Տեառն ի վերայ չարագործաց 13 Եւ ո՛ իցէ որ չարչարիցէ զձեզ, եթէ դուք բարւոյն նախանձաւորք լինիցիք 14 Այլ թէ եւ չարչարիցիք եւս վասն արդարութեան երանելի էք. բայց յերկիւղէ նոցա մի՛ երկնչիցիք եւ մի՛ խռովեսցիք 15 Այլ զՏէր զնոյն եւ զՔրիստոս՝ սո՛ւրբ ունիջիք ի սիրտս ձեր: Պատրաստք իցէք տալ պատասխանի ամենայնի որ խնդրիցէ զբանն՝ որ է վասն յուսոյն ձերոյ 16 Այլ հեզութեամբ եւ երկիւղի ունիցի՛ք բարս քաղցո՛ւնս զի որով չարախաւսիցեն զձէնջ՝ յամա՛ւրք լիցին որք բամբասեն զձեր բարւոք գնացս ի Քրիստոս 17 Ձի լա՛ւ է բարեգործաց եթէ կամիցին ըստ Աստուծոյ կամացն չարչարել՝ քան չարագործացն 18 Ձի եւ Քրիստոս մի՛ անգամ վասն մեղաց ի վերայ ձե՛ր մեռաւ արդարն ի վերայ անարդարոց. զի զձեզ մերձեցուցէ՛ առ Աստուած Ձի թէպէտ եւ մեռաւ մարմնով այլ կենդանի՛ է

հոգով: 19 Որով եւ ոգւոցն որ էին ի բանտին երթեալ քարոզեա՛ց, 20 երբեմն ապստամբելոցն, յորժամ ներե՛ր նոցա Աստուծոյ երկայնատութիւնն յաուրս Նոյի յորս տապանն կազմէր յորս նուագունք՝ ա՛յ յսինքն ոգիք իբրեւ ո՛ւր ապրեցան ի ջրոյն 21 Որ եւ զձե՛զ ըստ նմին արիւնակի կեցուցէ մկրտութիւնն ո՛չ զմարմնոյ աղտն ի բաց ընկենլով այլ զբարո՛ք մտաց հանդէս առ Աստուած ի ձեռն յարութեանն Յիսուսի Քրիստոսի 22 որ է՛ ընդ աջմէ Աստուծոյ երթեալ յերկինս ի հնազանդել նմա հրեշտակաց եւ իշխանութեանց եւ զարութեանց

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Դ.

Գ/Ե 1 Քրիստոսի չարչարելն մարմնով վասն մեր եւ դուք ի նոյն միտս վառեցարո՛ւք զի որ չարչարի՛ մարմնով՝ դադարէ ի մեղաց 2 զի մի՛ էւս ըստ մարդկան ցանկութեանց՝ այլ ըստ կամացն Աստուծոյ կեցցէ զա՛յլ եւս ժամանակն: 3 Քանզի բաւակա՛ն է անցեալ ժամանակն լինելոյ կամացն հեթանոսաց որք զնացին գիջութեամբք ցանկութեամբք զինեհարութեամբք անառակութեամբք, արբեցութեամբք անարե՛ն կռապաշտութեամբք 4 Որով արտարացեալք ո՛չ ընդ ձեզ վարին ի նոյն անկարգութեան զեղխութիւն եւ հայիոյնէ: 5 Որ տացեն պատասխանի՛ այնմ որ ի պատրաստին ունի դատել զկենդանի՛ս եւ զմեռեալս 6 Ձի ի տոյն իսկ եւ մեռելոց խոստացեալ է զի դատեսցին ըստ մարդկան մարմնով, եւ կենդանի՛ լիցին ըստ Աստուծոյ հոգով: 7 Ամենեցուն վախճան մերձեալ զգաստացարո՛ւք այսուհետեւ՝ եւ լերո՛ւք զուարթո՛ւնք յաղաթա՛ս Նա իս քան զամենայն սեր սե՛րտ ունել ընդ միմեանս զի սեր՝ ծածկէ՛ զբազմութիւն մեղաց 9 Աւտարասէ՛րք լինել ընդ միմեանս առանց տրտմելո՛ւք: 10 Իւրաքանչիւր ոք որպէս եւ ընկալաւ շնորհս ինչ՝ ի միմեա՛նս զնոյն մատակարարել, իբրեւ զբարոք հազարապետս պէսպէ՛ս շնորհացն Աստուծոյ 11 Եթէ ոք խաւսիցի՝ իբրեւ զԱստուծոյ պատգամս. եթէ ոք մատակարարիցէ՛ իբրեւ ի զարութենէ՛ գոր շնորհէ Աստուած զի յամենայնի՛ փառաւորեսցի Աստուած ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի որում փա՛ռք եւ զարութիւն յաւիտեանս ամէն 12 Սիրելիք՝ մի՛ արտարոտի համարել զեռանդն ինչ որ ի փորձութիւն ձեզ լինիցի որպէս թէ արտա՛ր ինչ իրք ձեզ դիպիցին: 13 Այլ իբրեւ հաղորդեալք Քրիստոսի չարչարանացն՝ ուրախ ինիջիք զի եւ ի յայտնութեան փառաց նորա ցնծացեալ բերկրեսցիք 14 Իսկ եթէ նախատիցի՛ք եւս վասն անուանն Քրիստոսի երանելի՛ էք զի փառացն եւ զարութեան անուն եւ Աստուծոյ հոգին ի վերայ ձեր հանգուցեալ է 15 Մի՛ ոք ի ձեռն չարչարեսցի իբրեւ զպանաւո՛ կամ իբրեւ զգո՛ղ, կամ իբրեւ զչարագո՛րծ կամ իբրեւ զաւտարատեսո՛ւք 16 Ապա թէ իբրեւ զքրիստոնէայ մի՛ ամաչեսցէ՛ այլ փառաւո՛ր առնիցէ զԱստուած անուամբս այսուիկ 17 Ձի ժամանակ է սկիզբն լինելոյ դատաստանին ի տանէն Աստուծոյ Ձի եթէ նախ ի մէնջ իսկ զի՛նչ կատարած իցէ այնոցիկ, որ ո՛չ հաւանեցան Աստուծոյ արեւտարանին 18 Եւ եթէ արդարն հազի՛ւ կեցցէ իսկ ամպարիշտն եւ մեղաւորն ո՛ւր գտանիցի 19 Որպէս զի որ չարչարիցին ըստ Աստուծոյ կամացն հաւատարիմ հաստչին արանդեսցեն զիրեանց ոգիս բարերարութեամբք

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Ե.

Է Գ/Ե 1 Ձերիցունս այսուհետեւ աղաչեմ՝ իբրեւ զերիցակից՝ եւ վկայ չարչարանացն Քրիստոսի որ եւ հանդերձեալ փառացն յայտնելոյ հաղո՛րդ 2 արածեցէ՛ք որ ի ձեզ հաւտո՛ղ է Աստուծոյ վերակացու լինել՝ մի՛ իբրեւ ակամայ՝ այլ կամա՛ւ ըստ Աստուծոյ մի՛ զաւշաքաղութեամբ այլ յաւժարութեամբ 3 մի՛ իբրեւ տիրելով վիճակացն, այլ լինել արիւնակ՝ հաւտին 4 Ձի յերեւել հովուապետին՝ ընդունիջի՛ք զանթառամ փառաց պսակն: 5 Սոյնպէս եւ երիտասարդք՝ հնազա՛նդ լերուք ծերոց Ամենեքին ընդ միմեանս՝ զխոնարհութիւն ունիցին՝ զի Աստուած ամբարտաւանից հակառակ կայ տայ շնո՛րհս խոնարհաց: 6 Խոնարհեցարո՛ւք ընդ հզար ձեռամբն Աստուծոյ զի զձեզ բարձրացուցէ՛ ի ժամանակի 7 Ձամենայն հոգս ձեր ընկեցէ՛ք ի նա զի նա՛ է որ հոգայ վասն ձեր: 8 Արթո՛ւն լերուք՝ հսկեցէ՛ք զի ոտին ձեր սատանայ իբրեւ զառեւծ գոչէ շրջի եւ խնդրէ՛ թէ զով կլանիցէ: 9 Որում ի դիմի՛ հարկանիցիք հաստատեալք հաւատովք Գիտասցի՛ք զնոյն անցս չարչարանաց եղբայրութեան ձերոյ յաշխարհի յանձին կատարեալ 10 Եւ Աստուած ամենայն շնորհաց որ կոչեաց զձեզ յիւր ի յաւիտենական ի փառսն Քրիստոսի Յիսուսի, որում փոքր մի՛ եղերուք չարչարակիցք նա՛

կազդուրեցուցէ, կարողացուցէ, հաստահի՛մն արացէ 11 Նմա իշխանութիւն եւ փա՛ռք յաւիտեանս 12 Ի ձեռն Սեղուանոսի՛ հաւատարիմ եղբար որպէս կարծեմ՝ փոքր ի շատէ գրեցի ձեզ մխիթարել, եւ ի վերայ սորին վկայե՛լ զի եւ այս ճշմարիտ շնո՛րիք յԱստուծոյ են՝ յոր հաստատեալ կայցէք: 13 Ողջո՛յն տայ ձեզ որ ի Բաբելոն ընտրելակիցն եկեղեցի եւ Սարկոս որդի իմ 14 Ողջոյն տաջիք միմեանց ի համբոյր սրբութեան Խաղաղութի՛ն ընդ ձեզ ամենեսեան որ էք ի Քրիստոս Յիսուս ամէն:

Տունք, մկգ:

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՐԿՐՈՐԴ
Գլուխ Ա.

Դ/Բ 1 Շմաուն Պետրոս ծառայ եւ առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի որոց հանգիտապատիւ մեզ հասէքդ հաւատոց յարդարութիւն Աստուծոյ մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի 2 Շնորհք ընդ ձեզ՝ եւ խաղաղութիւն բազմասցի գիտութեամբն Աստուծոյ՝ եւ Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ 3 Որպէս ամենայն ինչ մեզ իւրոյ աստուածեղէն զարութեանն առ ի կեանս եւ աստուածպաշտութիւնն շնորհեալ ի ձեռն գիտութեան այնորիկ որ կոչեացն զմեզ յիւր ի փառսն եւ ի վայելչութիւն 4 Որովք մեծամեծքն եւ պատուակա՛ն անտիք պարգեւեալ են մեզ զի նոքիմք աստուածեղէն բնութեանն հաւատոցն լինիցիմք հաղորդակիցք փախուցեալք ի ցանկութեանց աշխարհիս եւ յապականութեանց 5 Եւ սմին այսմիկ զամենայն փոյթ ի մէջ առեալ ձերո՛վքն հաւատովք մատակարարիջի՛ք զառաքինութիւնն եւ առաքինութեամբն զգիտութիւն 6 եւ գիտութեամբն զժուժկալութիւն եւ ժուժկալութեամբն զհամբերութիւն եւ համբերութեամբն զաստուածպաշտութիւն 7 եւ աստուածպաշտութեամբն զեղբայրսիրութիւն եւ եղբայրսիրութեամբն զսէ՛ր 8 Չայտսիկ ձեր յանձին կալեալ եւ ի սո՛յն յաճախեալ ո՛չ դատարկս եւ անպտուղս հաստատիցեն զձեզ ի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի գիտութիւնն: 9 Իսկ յոր ո՛չն իցեն սոքա մերձ կո՛յր եւ եւ զաչացո ի մոռացա՛նս դարձուցեալ զսրբութիւն առաջնոց իւրո՛ցն յանցանաց 10 Վասն որոյ ե՛ղբարք՝ առաւել փութասցիք՝ զի բարեացն գործովք հաստատուն զձեր կոչումնն եւ զընտրութիւն պահիցէք Չայս արարեալ ո՛չ երբէք յանցանիցէք: 11 Ձի այսպէս առատապէս շնորհեսցի ձեզ մուտ ի յալիտենական արքայութիւն Տեառն մերոյ եւ փրկչի Յիսուսի Քրիստոսի Դ/Գ 12 Որով պատրաստիցեմ միշտ ձեզ յիշեցուցանե՛լ վասն սոցին առաւել եւս զիտակա՛ցն եւ հաստատելոցն՝ եկեալ հասեալ ճշմարտութեանն

Բ 13 Քանզի իրաւունս համարիմ մինչդեռ ե՛մ ի մարմնի աստ՝ զարթոցանե՛լ զձեզ յիշատակաւք 14 Գիտեմ թէ վաղվադակի՛ ե լինելոց մերկանալ յինէն մարմնոյս որպէս եւ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս եցոյց ինձ 15 Եւ փութամ ձեպիմ միշտ զձեզ յորդորե՛լ զի յետ իմոյ ելանելոյ յաշխարհէս՝ առնիցէ՛ք զյիշատակս այսոցիկ: 16 Քանզի ո՛չ եթէ պաճուճեալ ինչ առասպելեա՛ց զհետ երթեալ ցուցաք ձեզ զՏեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի զզարութիւն եւ զզալուստն այլ մեզէն եղեալ ականատեսք նորա մեծութեանն 17 Քանզի առեալ յԱստուծոյ եւ ի հարե՛զ զփառս եւ զպատիւ յեկեալ յայնպիսի բարբառոյ՝ մեծ վայելչութեան փառաց անտի եթէ դա՛՛ եւ որդի իմ սիրելի՛ ընդ որ հաճեցաք 18 Եւ զայս բարբառ մեք իսկ լուսաք եկեալ յերկնից՝ որ ընդ նմա՛՛ իսկ էաք ի սուրբ լերինն: 19 Եւ ունիմք հաստատագո՛յն զբանսն մարգարեականսն որում եթէ անսայցէք՝ բարու ք՝ առնէք իբրեւ ճրագի որ տայցէ լոյս ի խաւարչտի՛ն տեղուց մինչեւ տիւն լուսաւորեսցէ եւ արուսեակն ծագեսցէ ի սիրտս ձեր:

Գ Դ/Դ 20 Բայց նախ՝ ա՛յսմ զիտակ լինիջիք զի ամենայն մարգարեութիւն իւրոց գրոց լուծումն ո՛չ ունի 21 Քանզի ո՛չ եթէ ըստ կամաց մարդկան տուաւ մարգարեութիւն երբէքայլ ի հոգւոյն սրբոյ կրեալք՝ խաւսեցան մարդիկ յԱստուծոյ

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՐԿՐՈՐԴ
Գլուխ Բ.

1 Լինելի՛ն եւ սուտ մարգարէք ի ժողովրդեանն որպէս եւ այժմ ի ձեզ լինիցին սուտ վարդապետք որք սպրդեալք մուծանեն հերձուածս կորստեան եւ գոր Տէր գնեաց զնոսա ուրացան ածեն ի վերայ անձանց զարագահասն կորուստ: 2 Եւ բազո՛ւմք անկեալ երթիցեն զհետ նոցա անառակութեանցն վասն որոյ ճշմարտութեանն ճանապարհ հայտնիցի: 3 Եւ ազահութեամբ մտացածի՛ն բանիւք առնիցեն զձեզ վտարանդի՛ս: Որոց դատաստանն ի բնէ ո՛չ դատարկանայ եւ կորուստ նոցա ո՛չ նանիր հասցէ 4 Ձի եթէ ի հրեշտակն յանցուցեալս Աստուած ո՛չ ինայեաց այլ խաւարին կապանաւք արկեալ ի տարտարոսն՝ ետ պահել ի դատաստան: 5 Նա՛՛ եւ ո՛չ ի սկզբանն աշխարհիս ինայեաց բայց զութերո՛րդն զՆոյ՝ զարդարութեանն քարոզ պահեաց ի ջրհեղեղէ աշխարհի՛՝ ամպարշտելոցն ածեալ 6 Եւ զբաղաբս Սողոմոնացոցն եւ Գոմորացոց դարձուցեալ յաճին՝ դատեցա՛ւ արիւնակ առ յապայ ամպարշտելոցն

կացուցանել: 7 Եւ զարդարն զՂովտ ձանձրացեալ յանկարգ զիջութեան գնացից՝ փրկեաց 8 քանզի ականատէս է ակրնջալո՛ւր արդարն բնակեալ ի մէջ նոցա ար ըստ արե՛ զիւր սուրբ ոգին՝ նոցա անարե՛ն գնացիւքն տանջէ՛ք: Դ/Ե 9 Գիտէ՛ Տէր զաստուածապաշտս փրկել ի փորձութենէ՛ եւ զանարե՛նս պահել ի տանջա՛նս աւուրն դատաստանի՛ 10 Մանաւանդ՝ որ զհետ մարմնոյ պղծալիցն ցանկութեանց իցեն երթեալ արհամարհաւոյ տէրութեանն ժպի՛րիք, յանգո՛ւնք, չզանգիտե՛ն զփառսն հայհոյել: 11 Ուր հրեշտակք զարութեամբ եւ կարողութեամբ քան գնոսա մեծամեծք՝ չածե՛ն գնոքարք ի Տեառնէ՛ զհայհոյութեանն դատաստան: 12 Այլ սոքա իբրեւ զանխաւս անասունս ըստ բնածի՛ն բարուցն յեղծո՛ւմն եւ յապականութիւն որոց չե՛նն զիտակ հայհոյե՛ն յապականութեան իւրեանց եւ ապականեցի՛ն՝ 13 տանջեալք ի վարձուցն անիրաւութեան. որ ցանկութիւն զաւուրն փափկութիւն համարին բծկա՛նք, արատաւո՛րք, փափկացեալք ի պատիիրս իւրեանց. լիեալ ձեզ խրախճանակի՛ցք 14 Աչս ունի՛ն հանգո՛յնս պոռնկաց՝ անդադա՛րս ի մեղաց պատրե՛ն զանձինս յողողողաց որ ունին սիրտ հարեալ զազահութեան մանկո՛ւնք անիծից 15 Թողեալ զուղորդ ճանապարհն՝ մոլորեցա՛ն զհետ երթեալ ճանապարհին բաղամայ բեովրեայ զվարձս անիրաւութեան սիրեցի: 16 Որ կշտամբանս իւրո՛յ անարե՛նութեանն ստացաւ զէ՛շն անխաւսունմարդկեղէն բարբառովն բարբառեալ՝ արգել զմարգարէին զանարե՛նութիւնն 17 Այսպիսիքն են աղբիւրք անջրդիք եւ մեզք վարեալք ի մրրկէ՛ որոց աղջամո՛ւղջք խաւարին յալիտեան պահեալ կան 18 Մեծաբանս սնոտեաց բարբառեալ պատրե՛ն զիջութեամբք անառակ ցանկութեամբք մարմնոյ զայնոսիկ որ ստո՛յգն փախչիցին յայնցանէ՛ որ ի մոլորութեանն շրջիցին 19 Նոցա ազատութիւն խոստանակ եւ ինքեանք ապականութեանն ծառայք եւ: Զի որով իւրք եւ յաղթիցի ոք նորի՛ն եւ ծառայէ 20 Զի եթէ փախուցեալք ի պղծութեանց աշխարհի, զիտութեամբ Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի եւ դարձեալ ընդ նոյնս շաղկապ պատիցին, եղիցի նոցա վախճանն չարքան զառաջինն 21 Զի լաւ էր նոցա թէ բնաւ չէ՛ր իսկ ծանուցեալ զարդարութեանն ճանապարհ. քանզի ծանեան՝ եւ յետոս կացին ի սուրբ պատուիրանէն որ նոցա անողեցաւ 22 Եկեալ ի դէպ նոցա ճշմարիտ առակն եթէ շուն դառնայ անդրէն ի փսխած իւր, եւ խոզ լուացեալ ընդ տի՛ղմն թաւալեալ:

ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՐԿՐՈՐԴ
Գլուխ Գ.

Դ Դ/Զ 1 Զայս ձեզ սի՛րելիք՝ երկրորդ թուղթ գրեմ որով զարթուցի՛ց ի յիշատակ զհաստատուն միտս ձեր 2 յիշել զյառաջագոյն ասացեալ պատգամս ի սրբոց մարգարէից եւ յառաքելոցն ձերոց՝ զպատուէրս Տեառն եւ փրկչին: 3 Բայց զայս նախ զիտասջի՛ք զի յաւուրս յետինս եկեցեն արհամարհաւոյ՝ այսպանաւոյ՝ որ ըստ իւրեանց ցանկութեանցն գնայցեն 4 եւ ասիցեն՝ ո՛ւր են աւետիք զալստեան նորա զի յորմէ՛ հետէ հարքն ննջեցին՝ ամենայն ինչ նոյնպէս կայ՝ մնայ ի սկզբանէ՛ արարածոց 5 Եւ զայն մոռացեալ իցէ նոցա՝ որք զայսն կամին. եթէ երկինք եղէ՛ն իսկզբանէ՛ եւ երկիր՝ ի ջրոց եւ ջուրք՝ հաստատեալ կան բանին Աստուծոյ 6 վասն որոյ երբեմն աշխարհ ջրհեղեղայ՝ ապականեալ կորեաւ 7 Եւ այժմ երկինք եւ երկիր նովի՛ն բանի զանձեալ են. հրոյ պահեալք յարն դատաստանի, եւ կորստեան ամպարիշտ մարդկան 8 Եւ այս եւս մի՛ լիցի ի ձեռն ծածկեալ սի՛րելիք զի մի ար Տեառն իբրեւ զհազար ամ է՝ եւ հազար ամ իբրեւ զմի՛ ար: 9 Ո՛չ յամեցուցէ Տէր զաւետիսն՝ որպէս ոմանք յամրն համարին այլ երկայնամիտ լինի առ քանզի ո՛չ կամի՛ եթէ ոք կորիցէ՛ այլ զամենեցուն հասանել յապաշխարութիւն Դ/Ե 10 Այլ եկեցէ՛ ար Տեառն իբրեւ զգո՛ղ յորում երկինք տազնապա՛ւ անցցեն, եւ բնութիւնք հրո՛ւ կիզեալ լուծցին եւ երկիր՝ եւ որ միանգամ ի նմա՛ գործք գտանիցին 11 Եւ ի լուծանել այսպէս այսր ամենայնի որպիսի՛ ինչ պարտ իցէ ձեզ գտանել այլ սուրբ եւ աստուածապաշտ կարգաւ՝ ակն ունել 12 եւ փութալ՝ հասանել զալստեան աւուրն Տեառն յորում երկինք հրայրեացք լուծանիցին եւ բնութիւնք հրդեհեալ հալիցին 13 Նորոյ երկնից՝ եւ նորոյ երկրի՛ ըստ աւետեացն հայեցեալ սպասեմք յորս արդարութիւնն բնակէ 14 Վասն որոյ սի՛րելիք՝ այսոցիկ սպասեալ փո՛յ յանձին ունիջիք՝ անբի՛ծք եւ անարատք գտանել նմա ի խաղաղութիւն 15 եւ զՏեառն երկայնմտութիւնն՝ փրկութիւն համարեցի՛ք: Զոր արինակ եւ սիրելի եղբայրն մեր՝ Պաղոս ըստ շնորհելոյ իմաստութեանն նմա յԱստուծոյ՝ գրեաց 16 Որպէս եւ յամենայն իսկ թուղթսն խաւսի վասն այսոցիկ յորս ոչ գտանի ինչ ինչ դժուարիմաց գոր անուսմունքն եւ յողողողքն կամակորեն որպէս եւ զամենայն իսկ զիրս առ իւրեանց անձանցն կորուստ 17 Դուք այսուհետեւ սի՛րելիք՝ իբրեւ զկանխագէ՛տս զգուշասջիք զի մի՛ անառակ մոլորութեամբն զգածեալք

անկանիջիք յաստեաց հաստատութեանն 18 Աճեցէ՛ք շնորհաւք եւ գիտութեամբն Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Նմա փա՛ռք՝ եւ այժմ եւ յարն յափտենից ամէն:

Տունք ճճգ:

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱՋԻՆ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Ա.

Ե/Ա 1 Որ է՛րն իսկզբանէ՛ գորմէ՛ լուս՛քն, որում՛ ականատէ՛ սն՛ իսկ եղեա՛ք ընդ՛ որ հայեցա՛քն, եւ ձե՛ռք մեր շաւշափեցին՛ ի վերայ բանին կենաց 2 Եւ կեանքն յայտնեցա՛ն, եւ տեսա՛ք. եւ վկայե՛ մք, եւ պատմե՛ մք ձեզ զյաւիտենական կենացն, որ էրն առ հար՛ եւ երեւեցաւ մեզ 3 Չոր տեսա՛քն եւ լուսա՛ք պատմե՛ մք եւ ձեզ զի եւ դուք հաղորդութի՛ն ունիցիք ընդ՛ մեզ եւ մեր հաղորդութիւնն իցէ ընդ՛ հա՛ւր եւ ընդ՛ որդոյ իւրում Յիսուսի Քրիստոսի: 4 Եւ զայս գրեմք ձեզ զի ձեր ուրախութիւնն կատարեալ իցէ 5 Եւ ա՛յս են աւետիք գոր լուսաք առ ի նմանէ՛ եւ պատմե՛ մք զի Աստուած լոյս է եւ խաւար ի նմա չի՛ ք եւ ո՛չ մի: 6 Եթէ ասիցեմք՝ եթէ հաղորդութիւն ունիմք ընդ՛ նմա, եւ ի խաւարի շրջիցիմք ստեմք՝ եւ ո՛չ առնեմք զճշարտութիւնն 7 Իսկ եթէ ընդ լոյս գնայցեմք՝ որպէս նա ի լոյս է հաղորդութիւն ունիմք ընդ՛ միմեանս եւ արիւնն Յիսուսի որդոյ նորա սրբեցէ՛ զմեզ յամենայն մեղաց 8 Եթէ ասիցեմք՝ եթէ մեղս ինչ մեք ո՛չ ունիմք զանձինս խաբեմք, եւ ճշարտութիւն ի մեզ ո՛չ գոյ: 9 Ապա եթէ խոստովան լինիցիմք զմեղս մեր հաւատարի՛մ է՛ նա՛ եւ արդա՛ր՝ առ ի թողուլ մեզ զմեղս մեր, եւ սրբե՛լ զմեզ յամենայն անիրաւութենէ: Ե/Բ 10 Եթէ ասիցեմք՝ եթէ ոչի՛նչ մեղաք սո՛ւտ առնեմք զնա. եւ բանն նորա ո՛չ է ի մեզ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Բ.

1 Որդեա՛կք իմ, զայս գրեմ ձեզ՛ զի մի՛ մեղիցեք եւ եթէ մեղիցէ՛ յո՞ւս ունիմք բարեխա՛ւս առ Աստուած զՅիսուս Քրիստոս՝ զարդարն եւ զանարատ: 2 Եւ նա՛ է քաւութիւն մեղաց մերոց եւ ոչ եթէ մերոցն միայն՝ այլ ամենայն աշխարհի: 3 Եւ յայսմիկ գիտեմք՝ եթէ ծանեաք զնա՛ եթէ զպատուիրա՛նս նորա պահիցեմք 4 Որ ասիցէ՛ եթէ ծանեայ զնա, եւ զպատուիրանս նորա ո՛չ պահիցէ, սո՛ւտ է, եւ ճշարտութիւն ի նմա ո՛չ գոյ 5 Իսկ որ պահէ զբան նորա, արդարեւ ի նմա՛ է կատարեալ սէ՛րն աստուծոյ Այսուիկ ճանաչեմք՝ եթէ ի նմա՛ եմք 6* Որ ասիցէ ի նմա բնակել, այնպէս պարտի զնալ՛ որպէս նա յն՛ գնաց Բ Ե/Գ 7 Մի՛ թելիք՛ ո՛չ եթէ նո՛ր պատուիրան ինչ գրեմ ձեզ այլ զհին պատուիրանն՝ զոր իսկզբանէ՛ ունեաք. եւ հին պատուիրան՝ բա՛նն է զոր լուարուք 8 Դարձեալ նո՛ր պատուիրան գրեմ ձեզ՛ որ է ճշարտի՛ւ ի նմա՛ եւ ի զի խաւարն անցանէ, եւ լոյսն ճշարտիտ արդէն իսկ երեւի 9 Որ ասէ եթէ ի լոյսն իցէ՛ եւ զեղբայր իւր ատիցէ սո՛ւտ է՛ եւ ի խաւարի՛ է տակաւին 10 Որ սիրէ զեղբայր իւր, ի լոյս բնակէ՛ եւ զայթագորութիւն ի նմա չի՛ ք 11 Իսկ որ ատեայ զեղբայր իւր՝ ի խաւարի՛ է եւ ընդ խաւա՛ր շրջի. եւ ո՛չ գիտէ յո՛ւս երթայ զի խաւարն կուրացոյց յո՞ւս զաչս նորա: 12 Գրեմ ձեզ ո՛րդեակք զի թողեալ են ձեզ մեղքն ձեր՝ վասն անուան նորա 13 Գրեմ ձեզ հա՛րք զի ծանեալ քո՞ւս դուք զայն՝ որ իսկզբանէն Գրեմ ձեզ ե՛րիտասարդք զի յաղթեցէք դուք չարին 14 Գրեցի ձեզ մա՛նկունք զի ծանեալ քո՞ւս դուք զհայրն Գրեցի ձեզ հա՛րք զի ծանեալ քո՞ւս դուք զայն որ իսկզբանէն Գրեցի ձեզ ե՛րիտասարդք զի էք դուք հզաւրացեալ քո՞ւս եւ բանն Աստուծոյ ի ձեզ բնակէ, եւ յաղթեցէք դուք չարին 15 Մի՛ սիրէք զաշխարհս, եւ մի՛ որ ինչ յաշխարհի է 16* Եթէ՛ ոք սիրէ զաշխարհ, ո՛չ է ի նմա սեր հաւր: Չի ամենայն որ ինչ յաշխարհի է՛ ցանկութիւն է մարմնոյ եւ ցանկութիւն է աչաց եւ ամբարտաւանութիւն աստի կենացս որ չէ՛ առ ի հաւրէ՛ այլ յաշխարհէ՛ աստի է 17 Եւ աշխարհս անցանէ՛ եւ ցանկութիւնն իսկ որ առնէ զկամս Աստուծոյ՛ մնալ ի յաւիտեան Գ Ե/Դ 18 Ո՞րդեակք յետին ժամանակ է եւ որպէս լուարուք՝ եթէ նե՛ոն գալոց է եւ արդէն իսկ նեոնիք բազումք եկեալ են, որով մարթեմք իմանալ՛ եթէ յետին ժամանակ է 19 Առ ի մենջ ելին, այլ ո՛չ էին ի մենջ զի եթէ ի մենջ էին՝ ապա առ մե՛զ մնային այլ զի յայտնի լինիցին՝ եթէ ո՛չ էին ամենեքեան նոքա ի մենջ 20 Եւ դուք ամենութիւն ունիք առ ի սրբոյն, եւ գիտէք ամենեքին 21 Ո՛չ գրեցի ձեզ՛ եթէ ո՛չ գիտէք զճշարտութիւնն այլ եթէ գիտէք զնա. եւ եթէ՛ զի ամենայն ստութիւն ո՛չ է ի ճշարտութենէ անտի 22 Իսկ ո՛ իցէ սուտ, եթէ ոչ՛ որ ուրանայ եթէ Յիսուս չէ՛ Քրիստոսն Նա՛ իսկ է նեոն, որ ուրանայ զհայր եւ զորդի: 23 Ամենայն որ ուրանայ զորդի, եւ ո՛չ զհայր ընդունի. որ խոստովանի զորդի, նա եւ զհայր ընդունի: 24 Դուք՛ գոր լուարուքն իսկզբանէ՛ ի ձեզ բնակեցէ. զի եթէ ի ձեզ բնակեցէ՛ գոր իսկզբանէն լուարուք եւ դուք յորդին եւ ի հայր բնակեցիք 25 Եւ ա՛յս

են անտիքն՝ գոր անտարանեաց նա մեզ՝ զկեանսն յաւիտենականս Ե/Ե 26* Զայս գրեցի ձեզ զի մի՝ որ զձեզ մոլորեցուցանիցէ 27 Եւ դուք անտարանն՝ գոր ընկալարուք ի նմանէ բնակեցէ ի եւ չէ՝ ինչ պիտոյ՝ եթէ որ զձեզ ուսուցէ այլ որպէս զի նորա անտարանն ուսուցանիցէ զձեզ վասն ամենայնի եւ ճշմարիտ է՝ եւ չէ՝ սուտ. եւ որպէս ուսոյցն զձեզ կա յք ի նմա: 28 Եւ այժմ ո՛րդեակք՝ կացէ ք ի նմին. զի եթէ յայտնեսցի, ունիցիմք համարձակութիւն, եւ մի ամաչեսցուք ի նմանէ ի գալստեան նորա 29 Զի եթէ գիտիցէք՝ եթէ արդար է նա իմաստի ք եթէ ամենայն որ առնէ զարդարութիւն՝ առ ի նմանէ՝ է ծնեալ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱԶԻՆ
Գլուխ Գ.

1 Տեսէ՛ք՝ որպիսի՛ սէր շնորհեաց մեզ հայր. զի որդի՛ք Աստուծոյ կոչեսցուք մեք Վասն այսորիկ աշխարհ ո՛չ ճանաչէ զմեզ, քանզի ո՛չ ծանեալ զնա: Ե/Զ 2 Սի՛րելիք՝ այժմ որդի՛ք Աստուծոյ եմք եւ չէ՛ւեւս է յայտ՝ եթէ զինչ լինելոց եմք. Գիտեմք՝ զի յորժամ նա յայտնեսցի՝ նմա՛ն նմա լինելոց եմք զի տեսանելոց եմք զնա՝ որպէս եւ է՛ն: 3 Եւ ամենայն որ ունի զայս յոյս յանձին՝ սրբէ՛ զանձն իւր՝ որպէս եւ նայն սուրբ է 4 Ամենայն որ զմեղս գործէ, նա՛՝ եւ զանարեւոթիւն առնէ, եւ ինքն իսկ մեղքն անարեւոթիւն է 5 Եւ գիտեմք՝ զի նա յայն սակս յայտնեցաւ՝ զի զմեղս բարձրէ, եւ ի նմա մեղք ո՛չ էն 6* Ամենայն որ ի նա է հաստատեալ, ո՛չ մեղանչէ, եւ ամենայն որ մեղանչէ, ո՛չ էտես զնա՝ եւ ո՛չ ծանեալ զնա 7 Մա՛նկունք մի՛՝ որ զձեզ խաբեսցէ որ առնէ զարդարութիւն, արդար է՛՝ որպէս եւ նա յն արդար է 8 Եւ որ առնէ զմեղս՝ ի սատանայէ՛՝ է զի իսկզբանէ՛՝ սատանայ մեղանչէ: Վասն այսորիկ յայտնեցաւ որդիին Աստուծոյ՝ զի լուծցէ զգործս սատանայի 9 Ամենայն որ յԱստուծոյ է ծնեալ մեղս ո՛չ առնէ զի սերմն նորա ի նմա՛՝ մնայ եւ ո՛չ կարէ մեղանչել, զի յԱստուծոյ է ծնեալ 10 Ա՛յսուիկ յայտնի են ի միմեանց որդիք Աստուծոյ՝ ետրդիք սատանայի:

Դ Ե/Ե Ամենայն որ ո՛չ առնէ զարդարութիւն՝ չէ՛՝ նա յԱստուծոյ եւ որ ո՛չ սիրէ զեղբայր իւր 11 զի ա՛յս է պատուիրանն գոր լուարուք իսկզբանէ՛ զի սիրեսցո՛ւք զմիմեանս 12 Ո՛չ որպէս Կայէնն ի չարէ անտի էր՝ եւ սպա՛ն զեղբայրն իւր, եւ յո՛ր սակս սպան զնա. զի իւր գործքն չար էին, եւ եղբայրն բարի: 13 Եւ մի՛՝ ինչ զարմանայք է՛՝ դբարք եթէ աշխարհ զձեզ ատեալ 14 Մեք գիտեմք՝ զի փոխեցաք ի մահուանէ՛ ի կեանս քանզի սիրե՛մք զեղբարս. իսկ որ ոչն սիրէ, անդէ՛ն ի մահուն կալ: 15 Ամենայն որ ատեալ զեղբայր իւր՝ մարդասպան է, եւ գիտէք՝ զի ամենայն մարդասպան ո՛չ ունի զկեանս յաւիտենականս յանձին հաստատեալ 16* Այսուիկ գիտացաք զսերն. զի նա՛՝ զանձն իւր եղ ի վերայ մեր, եւ մեք վասն եղբա՛րց մերոց պարտիմք դնել զանձինս 17 Որ ունիցի՛՝ զկեանս ինչ զաշխարհիս, եւ տեսանիցէ՛՝ զեղբայր իւր կարատեալ իւիք եւ փակիցէ զգութս իւր առ ի նմանէ, զիա՛րդ սերն Աստուծոյ ի նմա՛՝ իցէ բնակեալ Զ/Ա 18 Ո՛րդեակք՝ մի՛՝ բանիւք եւ լեզուաւք սիրեսցուք այլ արդեամբք եւ ճշմարտութեամբ 19 Եւ ա՛յսուիկ լիցուք ծանուցեալք՝ եթէ ի ճշմարտութենէ՛՝ անտի իցեմք: Եւ առաջի նորա արասցուք հանդէ՛ս սրտից մերոց: 20 Եթէ ըստգտանիցէ՛ն զմեզ սիրտք մեր այլ Աստուած մեծ է քան զսիրտս՝ եւ գիտէ՛՝ զամենայն 21 Սի՛րելիք՝ եթէ սիրտք մեր զմեզ ո՛չ ըստգտանիցեն համարձակութիւն ունիմք առ Աստուած 22 Եւ գոր ինչ հայցեմք՝ առնումք ի նմանէ զի զպատուիրանս նորա պահեմք, եւ զհաճոյս առաջի նորա առնեմք: 23 Եւ ա՛յս է պատուիրանն նորա, զի հաւատասցո՛ւք յանուն որդւոյ նորա Յիսուսի Քրիստոսի, եւ սիրեսցուք զմիմեանս որպէս եւ ե՛տ մեզ պատուէր 24 Եւ որ պահէ զպատուիրանս նորա, ի նմա՛՝ է հաստատեալ՝ եւ նա ի սմա եւ յայսմանէ՛՝ գիտեմք եթէ բնակէ՛՝ ի մեզ ի հաւոյ անտի գոր ետ մեզ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱԶԻՆ
Գլուխ Դ.

Զ/Բ 1 Սի՛րելիք՝ մի՛՝ ամենայն հոգւոյ հաւատայք այլ ընտրեցէ՛ք զհոգիսն եթէ յԱստուծոյ իցեն զի բազում սուտ մարգարէք էլեալ են յաշխարհ 2 Եւ մեք այսուիկ ճանաչեմք զհոգին Աստուծոյ Ամենայն հոգի որ խոստովանի զՅիսուս Քրիստոս մարմնով եկեալ յԱստուծոյ է նա 3 Եւ ամենայն հոգի որ ո՛չ խոստովանի զՅիսուս Քրիստոս մարմնով եկեալ, չէ՛՝ նա յԱստուծոյ, եւ այս նեղինն է գորմէ լուարուքն եթէ զալոց է եւ արդէն իսկ յաշխարհի է: 4 Դուք յԱստուծոյ էք ո՛րդեակք եւ յաղթեցէք նոցա զի մե՛ծ է որ ի ձեզդ է, քան զայն որ յաշխարհի է: 5 Նոքա յաշխարհէ են, վասն այնորիկ յաշխարհէ խաւսին, եւ աշխարհ լսէ՛՝ նոցա 6* Մեք յԱստուծոյ եմք որ զԱստուած ճանաչէ լսէ մեզ եւ որ չէ՛՝ յԱստուծոյ ո՛չ լսէ մեզ այսուիկ ճանաչեմք զհոգին ճշմարտութեան, եւ զհոգին խաբեութեան 7 Սի՛րելիք, սիրեսցո՛ւք զմիմեանս զի սէր յԱստուծոյ եւ ամենայն

որ սիրել՝ յԱստուծո՛յ է ծնեալ եւ ճանաչել՝ զԱստուած Ե ԶԳ 8 Եւ որ ո՛չն սիրել՝ ո՛չ ճանաչել զԱստուած զի Աստուած սէ՛ր է 9 Եւ զի յայսմ երեւեցաւ սերն Աստուծոյ ի մեզ զի գորդին իւր միածին առաքեա՛ց Աստուած յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանի՛ք 10 Յա՛յսմ է սերն ո՛չ զի մէք սիրեցաք զԱստուած այլ զի նա՛ սիրեաց զմեզ, եւ առաքեաց գորդի՛ն իւր ի քաւութիւն մեղաց մերոց 11 Սի՛րելիք՝ եթէ Աստուած այսպէս սիրեաց զմեզ ապա եւ մե՛ք պարտիմք զմիմեանս սիրել ԶԴ 12 ԶԱստուած ուրուք երբէք չի՛ք տեսեալ եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ի մեզ բնակել եւ սեր նորա ի մեզ կատարեալ է 13 Այսուիկ զիտեմք եթէ մէք ի նա եմք բնակեալ՝ եւ նա ի մեզ զի ի հոգւոյն իւրմէ ետ մեզ 14 Եւ մէք տեսաք եւ վկայեմք զի հայր առաքեա՛ց գորդի իւր փրկիչ աշխարհի: 15 Որ ոք խոստովանեսցի՝ եթէ Յիսուս է որդի Աստուծոյ Աստուած ի նմա՛ բնակել՝ եւ նա յԱստուա՛ծ: 16* Եւ մէք հաւատացաք եւ ծանեա՛ք զսերն Աստուծոյ՝ զոր ունի առ մեզ Զ Աստուած սէ՛ր է, եւ որ կայ ի սերն՝ բնակեալ է յԱստուած եւ Աստուած ի նմա բնակել: 17 Յայսմիկ է կատարեալ սերն նորա ընդ մեզ զի համարձակութի՛ւն ունիմք յաւուրն դատաստանի Զի որպէս եւ նայն է, նո՛յնպէս եւ մէք եմք յաշխարհի յայսմիկ: 18 Եւ Երկեւղ ո՛չ գոյ ի սեր այլ սերն կատարեալ ի բա՛ց մերժէ՛ զերկեւղն զի երկեւղ ընդ տանջանա՛ւք իսկ որ երկնչին, չէ՛ կատարեալ ի սերն: 19 Մէք սիրեսցո՛ւք զԱստուած վասն զի նա՛ նա ի սիրեաց զմեզ 20 Եթէ ոք ասիցէ՛ եթէ սիրեմ զԱստուած եւ զեղբայր իւր ասիցէ՛ սո՛ւտ է: Որ ո՛չ սիրէ զեղբայր իւր զոր տեսանէ զԱստուած զոր ո՛չն տեսս՝ զիա՛րդ կարիցէ սիրել 21 Եւ զայս պատուէ՛ր ունիմք առ ի նմանէ զի որ սիրէ զԱստուած՝ սիրէ՛ նա եւ զեղբայր իւր

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՉԱՆՆՈՒ ԱՌԱՋԻՆ
Գլուխ Ե.

ԶԵ 1 Ամենայն որ հաւատայ՝ եթէ Յիսուս է Քրիստոսն յԱստուծո՛յ է ծնեալ եւ ամենայն որ սիրէ զծնաւդն սիրէ՛ եւ զծնեալն ի նմանէ: 2 Այսուիկ ճանաչեմք՝ եթէ սիրեմք գորդին Աստուծոյ յորժամ զԱստուած սիրեսցուք՝ եւ զպատուիրանս նորա արասցուք 3 Քանզի ա՛յս է սերն Աստուծոյ, եթէ զպատուիրանս նորա պահեսցուք. եւ պատուիրանքն նորա չեն՝ ինչ ծանունք 4 Զի ամենայն որ յԱստուծոյ ծնեալ է յաղթէ՛ աշխարհի: Եւ ա՛յս է յաղթութիւնն՝ որ յաղթէ աշխարհի հաւա՛տքն մեր: 5 Եւ ո՛ր իցէ որ յաղթիցէ աշխարհի եթէ ոչ՝ որ հաւատայցէ եթէ Յիսուս է որդի՛ Աստուծոյ 6* Սա՛ է որ ե՛կն ջրով եւ հոգւով եւ արեամք Յիսուս Քրիստոս. ո՛չ ջրով միայն, այլ եւ արեամք եւ ջրով եւ հոգի՛ն է որ վկայէ զի հոգի՛ն իսկ է ճշմարտութիւն 8 Սորա երեքի՛ն են որ վկայեն հոգին, եւ ջուրն, եւ արեւն. եւ երեքին մի՛ են 9 Եթէ զմարդկան ինչ վկայութիւն ունիցիմք, ապաքէն Աստուծո՛յ վկայութիւնն մե՛ծ իցէ Ա՛յս է վկայութիւն Աստուծոյ որ վկայեաց ի վերայ որդւոյն իւրոյ: ԶԶ 10 Որ հաւատայ յորդին Աստուծոյ, ունի՛ յանձին զվկայութիւնս զայս որ ո՛չ հաւատայ որդւոյն Աստուծոյ, սո՛ւտ առնէ զնա քանզի չհաւատայ վկայութեանն զոր վկայեաց Աստուած ի վերայ որդւոյն իւրոյ: 11 Եւ ա՛յս իսկ է վկայութիւնն զի կեանս յաւիտենականս ետ մեզ Աստուած եւ ա՛յս են կեանքն, որ յորդին նորա են: 12 Որ ընդունի գորդին, ընդունի՛ եւ զկեանսն. եւ որ ո՛չ ընդունի գորդին Աստուծոյ եւ ո՛չ զկեանսն ընդունի: ԶԷ 13 Զայս գրեցի՛ ձեզ զի գիտասցիք եթէ կեանս յաւիտենականս ունիցիք եւ զի հաւատայցէ՛ք յանուն որդւոյն Աստուծոյ 14 Եւ ա՛յս է համարձակութիւնն զոր ունիմք մէք առ նա՛ զի զոր ինչ հայցեսցուք ըստ կամաց նորա, լսէ՛ մեզ: 15 Զի եթէ զիտիցեմք՝ եթէ լսէ հայցուածոցն մերոց ապա՛ զիտեմք՝ եթէ առնումք զհայցուածսն՝ զոր հայցեմք առ ի նմանէ: Ե 16* Եթէ ոք տեսցէ զեղբայր իւր մեղուցեալ՝ մեղս որ ո՛չ առ ի մահ խնդրեսցէ՛՝ եւ տացէ՛ նմա կեանս մեղուցելոյն ո՛չ առ ի մահ Են մեղք՝ որ մահու չափ են ո՛չ վասն այնորիկ ասեմ եթէ խնդրեսցես 17 Ամենայն անիրաւութիւն մեղք են եւ են մեղք որ մահու չափ են 18 Գիտեմք եթէ ամենայն որ յԱստուծոյ է ծնեալ՝ ո՛չ մեղանչէ. այլ որ յԱստուծոյն է ծնեալ՝ պահէ՛ զանձն եւ չարն առ նա ո՛չ մերձենայ Ը 19 Գիտեմք եթէ յԱստուծոյ եմք եւ աշխարհ ամենայն ի չարի՛ կայ 20 Եւ զիտեմք եթէ որդին Աստուծոյ եկն եւ ետ մեզ միտս զի ծանիցո՛ւք զճշմարիտն եւ եմք ի ճշմարտի՛ն որդւոյն նորա Յիսուսի Քրիստոսի Զի նա՛ է ճշմարիտ Աստուած՝ եւ կեանք յաւիտենականք 21 Ո՞րդեակք՝ պահեցէ՛ք զանձինս ի կռապաշտութենէ:

Տունք..մծդ.:

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ

1 Յերիցուէ առ ընտրեալ Կիւրեայ եւ առ որդեա՛կս իւր գոր ե՛տ սիրեմ ճշմարտութեամբ եւ ո՛չ եթէ ես միայն այլ եւ ամենեքեա՛ն ոյք գիտա՛կ են ճշմարտութեանն 2 վասն որոյ ճշմարտութեանն՝ որ ի մեզ հաստատեալ է զի եւ ընդ ձեզ իցէ եւ դուք յաւիտենի՛ց ընդ մեզ իցէք 3 Շնո՛րիք, ողորմութիւն, խաղաղութիւն յԱստուծոյ ի հաւրէ, եւ ի Տեառնէ Յիսուսէ Քրիստոսէ որդւոյն հաւր ճշմարտութեամբ եւ սիրով եղիցի ընդ ձեզ

4 Ուրա՛խ եղէ յոյժ, զի գտի յորդեկացո՞ք քոց՝ որ գնան ճշմարտութեամբ ըստ պատուիրանին գոր առաք ի հաւրէ: 5 Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ Կիւրեայ իբրեւ ո՛չ եթէ նոր ինչ պատուիրան գրեմ քեզ այլ գոր իսկզբանէ՛ն ունեաք, զի սիրեսցո՛ւք զմիմեանս 6 Եւ ա՛յս է սերն, զի գնասցո՛ւք ըստ պատուիրանաց նորա Եւ ա՛յս է պատուիրանն, զի որպէս լուարուքն իսկզբանէ՛ ըստ նմի՛ն գնասջի՞ք 7 Զի բազում մոլորեցուցիչք ելին յաշխարհս. որ ոք ո՛չ խոստովանի զՅիսուս Քրիստոս եկեալ մարմնով նա մոլորեցուցի՛չ է՛ եւ նե՛ոն Է/Բ 8 Զգո՛յ՛ լինիջիք անձանց զի մի՛ կորուսանիցէք գոր վաստակեցէքն այլ զի առնուցուք բովանդակ զվարձե՛ 9 Ամենայն որ յանցանիցէ՛ եւ ո՛չ կայցէ ի վարդապետութեանն Քրիստոսի զԱստուած ո՛չ ճանաչէ Որ կայ ի վարդապետութեանն, նա՛ եւ գորդին եւ զհա՛յր ընդունի՛ 10 Եթէ ոք գայցէ առ ձեզ՝ եւ զվարդապետութիւնս գայս ո՛չ ունիցի, մի՛ ընդունի՞ք զնա ի տուն եւ մի՛ ողջոյն տայցէք նմա 11 Որ ասասցէ նմա ողջոյն կցո՛րոյ լիցի չարաց գործոց նորա 12 Բազո՛ւմ ինչ ունէի գրել առ ձեզ այլ ո՛չ կամեցայ քարտիսի եւ դեղով զի ակն ունիմ ինձէ՛ն իսկ գալ առ ձեզ եւ բերան ի բերա՛ն խաւսել զի ուրախութիւնն մեր իցէ կատարեալ 13 Ողջո՛յն տան քեզ որդիք քեռ քո ընտրելոյ Շնո՛րիք ընդ ձեզ

Տունք.լ.:

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐՐՈՐԴ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԵՐՐՈՐԴ

1 Յերիցուէ առ Գայիո՛ս սիրելի գոր ե՛սդ սիրե՛մ ճշմարտութեամբ

2 Սի րելի՛ վասն ամենայն իրաց քոց աջողութեան՝ եւ առողջութեան՝ աղա՛լթս առնեմ որպէս է՛ իսկ յաջողութիւն անձինդ քո 3 Յո՛յժ ուրախ եղէ ի գալ եղբարց եւ լինել վկայ՝ քոյո՛յ ճշմարտութեանդ որպէս գնատդ դու ճշմարտութեամբ 4 Մե՛ծ եւս ինչ ուրախութիւն քան զայս ո՛չ ունիմ զի լսեմ եթէ իմ որդեակքն ճշմարտութեամբ գնան 5 Սի րելի՛ հաւատարիմ գործես զայդ գոր եթէ առնիցե՛ս առ եղբարս՝ զդոյն եւ առ աւտա՛րս 6 որք վկայեցին քո՛ սիրոյդ առաջի եկեղեցոյ որոց բարիս արարեալ յուղարկե՛ս արժանիս Աստուծոյ 7 Զի վասն անուանն ելին, եւ ո՛չինչ յումեքէ առնուն զհեթանոսականացն 8 Մեք այսուհետեւ պարտիմք ընդունե՛լ զայնպիսիսն զի գործակի՛ցք լիցուք ճշմարտութեանն

Է.Դ 9 Գրեցի՛ ինչ եկեղեցոյն այլ որ յառաջադէմն ի նոցանէ Դիոտրեփէս ո՛չ ընդունի զմեզ 10 Վասն այսորիկ եթէ եկից՝ յիշեցուցի՛ց զգործս նորա գոր առնէ բանիւք չարաւք շատխաւսութեան առնէ զմեզ աշխատ Եւ ոչ այսոքիւք շատացաւ, ո՛չ ինքն ընդունի զեղբարս, եւ զայնոսիկ որ ընդունին՝ արգելո՛ւ նա՛ եւ յեկեղեցոյ՛ եւս հանէ 11 Սի րելի՛ մի՛ լիցիս նմանաւ չարի՛ այլ բարւոյ՛ զի որ զբարին առնէ՛ յԱստուծոյ եւ որ զչարիս գործէ՛ նա ո՛չ ետես երբէք զԱստուծ 12 ԶԴեմետրեայ վկայեա լ է յամենեցունց եւ յեկեղեցոյն՝ եւ իճշմարտութենէն, եւ մե ք վկայեմք եւ դու գիտես զի ճշմարի տ է մեր վկայութիւնն 13 Բազո՛ւմ ինչ ունէի գրել քեզ այլ ո՛չ կամիմ քարտիսի եւ դեղով գրեի 14 Զի ակն ունիմ ի մատոյ՛ իսկ տեսանել զքեզ եւ բերան ի բերան խաւսել ընդ քեզ 15 Խաղաղութիւն ընդ քեզ Ողջոյն տան քեզ սիրելիք Ողջոյն տաջիր սիրելեաց մերոց իւրաքանչիւր յանուանէ:

Տունք..լգ.:

ԹՈՒՂԹ ՅՈՒԴԱՅԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

ԹՈՒՂԹ ՅՈՒԴԱՅԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ

Է/Ե 1 Յուդա Յիսուսի Քրիստոսի ծառայելու եղբայր Յակոբայ, հեթանոսաց որ յԱստուծոյ հաւրէ էք սիրեցեալք եւ Յիսուսի Քրիստոսի պահեալք եւ ընտրեալք 2 Ողորմութիւն ձեզ՝ խաղաղութիւն եւ սէր բազմացի 3 Սի ըելիք՝ զամենայն փոյթ յանձին կալեալ գրե՛լ ձեզ՝ վասն մերոյ հասարակաց փրկութեաննհա ըկ յանձին կալայ գրե՛լ ձեզ եւ աղաչել զի ճգնիցի ք ի վերայ հաւատոցն որ միանգամ աւանդեցա՛նսրբոց: 4 Քանզի սպրդեցին մտին ոմանք որ յառաջագոյն իսկ կատարեալ էին ի սոյն դատաստան ամպարիշտք, որ զԱստուծոյ մերոյ շնորհսն դարձուցին յանկարգութիւն եւ զվի միայն զիշխանն՝ եւ զՏէր մեր Յիսուս Քրիստոս ուրացեալք: 5 Յիշեցուցանել ձեզ այսուհետեւ կա՛մ է ինձ՝ որգիտեղ զամենայն Ջի Աստուած միանգամ զժողովուրդն փրկեալ յԵգիպտոսէ երկրորդ անգամ զանհաւատսն կորոյ յս 6 Եւ զհրեշտակս որ ո՛չ պահեցին զիրեանց իշխանութիւնն այլ թողին զիրեանց բնակութիւնն ի դատաստանս մեծի աւուրն՝ մշտնջենաւոր կապանաւք պահեաց ի խաւարի: 7 Որպէս Սողոմն եւ Գոմոր, եւ որ շուրջ զնոքաւք քաղաքքն որ ըստ նմին արինակի պռոնկեցան զհետ ընկերացն մարմնոց կան առաջի արինակ՝ զյաւիտենական հրոյն ընկալեալ զդատաստան:

Բ 8 Ըստ նմին արինակի եւ սոքա իբրեւ քնով դանդաջեալք՝ զմարմինս պղծե՛ն զտէրութիւնս քամահե՛ն, զփառսն հայոյն: 9 Ուր Սիքայէլ հրեշտակապետն յորժամ բանսարկուն սատանայի վիճեալ տայր պատասխանի վասն մովսիսեանն մարմնոյ ո՛չ ժպրհեցաւ հայոյնութեանն դատաստանի հանդուրժել այլ ասէ՛ սաստեցէ՛ ի քեզ Տէր 10 Իսկ սոքա գոր ինչ ո՛չն իմանան՝ հայոյնէ՛ն Եւ զայլսն եւս գոր բնութեամբ իբրեւ զանխաւս անասուն զհտեն, ի նոսին ապականեսցին: 11 Վա՛յ է նոցա, զի ըստ ճանապարհին Կայենի գնացին եւ ըստ մոլորութեանն բաղամայ զեղիւեցա՛ն զհետ վարձուց եւ ըստ հակառակութեանն Կորիսայ կորեան 12 Սոքա են ատեցեալք շոգմո՛ գք երթեալ զհետ ցանկութեանց իւրեանց, ի սէրս իւրեանց՝ խարդախութեամբ լինին ընդ ձեզ ուրախակիցք աներկեղ զանձինս ճարակեն Ամպք անջրդիք, հողմակոծեալք ծառք պտղակորոյ յսք, անպտո՛ղք, կրկնամե՛ռք խլեալք արմատաքի: 13 Անսաստ ալիք ծովու, որ միշտ փրփրէ՛ն զիրեանց անձանցն զամալք աստեղք մոլաքք, որոց վի՛հ խաւարին յաւիտենից պահեալ է Է/Ձ 14 Մարգարեացա՛ւ վասն նոցա եւ երթներոյն յԱդամայ Ենովք՝ եւ ասէ Ահաւասիկ եկն Տէր բիրովք սրբովք հրեշտակաւք 15 առնել դատաստան ըստ ամենայնի, եւ յանդիմանել զամենայն ամպարիշտս վասն գործոց իւրեանց՝ գոր ամպարշտեցին. եւ վասն ամենայն խի ստ բանից գոր խաւսեցան զնմանէ մեղաւորք եւ ամպարիշտք: 16 Սոքա են տրտնջա՛ւղք եւ շոգմո՛ գք երթեալ ըստ իւրեանց անձանց ցանկութեանց եւ բերանք նոցա զամբարտաւա՛նս բարբառին առնուն ա՛կն երեսաց վասն աւգտի:

Գ Է/Է 17 Բայց դուք սի ըելիք՝ յիշե՛ք ք զկանխասաց բանս զառաքելոցն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի 18 զի ասէին ձեզ, եթէ ի յետին ժամանակս եղիցին մարդք արհամարհա՛ւղք երթեալք ըստ իւրեանց ամպարշտութեանցն ցանկութեանց 19 Սոքա են նշուակեալք շնչաւոր քք որ զոգին ո՛չ ունիցին:

Դ 20 Այլ մեք սի ըելիք՝ եղիցուք շինել ձեզն յարթութեամբն հաւատոց ի հոգին սուրբկացցո՛ւք յաղաւթս 21 պահել ձեզն սիրովն Աստուծոյ ա՛կն ունել ողորմութեանն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի կեանսն յաւիտենական: 22 Եւ ոմանց դատապարտելոց լինիջի ք կշտամբի՛չք 23 եւ զոմանս ապրեցուցանիջիք՝ յափշտակեալ ի հրոյ եւ ոմանց ողորմեսջի ք երկիւղի դատել եւ զպատմուճանն որ ի մարմնոյն իցէ աղտեղեալ: 24 Եւ այնմ որ կարաւոյն իցէ պահել զձեզ անարատս եւ անքիծս հաստատեալ առաջի իւրոց փառաց աներկեա՛նսն ցնծութեամբ 25 միոյն Աստուծոյ եւ փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ՝ փա՛ռք, մեծութիւն, զարութիւն, եւ իշխանութիւն՝ յառա՛ջ քան զամենայն յաւիտեանս եւ այժմ եւ յամենայն յաւիտեանս. ա՛մէն:

Տունք կը:

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԻ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ա.

Ա. 1 Յայտնություն Յիսուսի Քրիստոսի ի ձեռն որոյ է՛տ Աստուած ցուցանել ծառայի՛ց իւրոց՝ որ ինչ լինելո՛ց է վաղվադակի, եւ նշանակեաց առաքելո՛ւ Վ ի ձեռն հրեշտակի իւրոյ առ ծառայ իւր Յովհաննէս 2 Որ վկայեաց զվկայություն բանին աստուծոյ եւ զվկայություն Յիսուսի Քրիստոսի գոր ետես որ է՛ր, եւ որ լինելո՛ցն էր յետ այնորիկ: 3 Երանի՛ որ կարդասցէ կամ լուիցէ զբանս մարգարեութեանս եւ պահեսցէ գոր ի սմա՛ գրեալ զի ժամանակս մերձեալ է:

* 4 Ի Յովհաննէ՛ առ եւթն եկեղեցիս՝ որ են յԱսիայ շնո՛ր ընդ ձեզ եւ խաղաղություն յԱստուծոյ՝ յէ՛ն՝ եւ որ է՛ն՝ եւ որ գալոցն է եւ յեւթն զարութեանց շոգոյն՝ որ է առաջի աթոռոյն իւրոյ 5 եւ Յիսուսէ Քրիստոսէ հաւատարիմ վկայէն, որ է անդրանիկ ի մեռեալս, եւ իշխան թագաւորութեանց երկրի որ սիրեաց զմեզ, եւ ելոյժ զկապանս մեղաց մերոց արեամբն իւրով 6 եւ արար զմեզ թագաւորս եւ քահանայս Աստուծոյ եւ Հար իւրոյ, որում փա՛ռք եւ զարութիւն՝ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենիցամէն: 7 Ահաւասիկ գալո՛ց է ընդ ամպս, եւ տեսցեն զնա ամենայն ազգք եւ տեսցեն զնա ծագք երկրի, եւ որք խոցեցին զնա՝ ամենեքեան յերկրի եւ կոծեցին՝ ի վերայ նորա Այո՛՛ ամէն: 8 Եւ եւմ Այք, եւ եւմ Քէ՛, ասէ Տէր Աստուած, որ էն՝ եւ որ է՛՛ եւ որ գալոցն է՛ ամենակալ: 9 Ես Յովհաննէս եղբայր ձեր եւ հաւասարակից նեղութեան՝ եւ արքայութեան՝ եւ համբերութեան որ ի Քրիստոս Յիսուս եղէ՛՛ եւ ի կղզւոջն որ անուանեալ կոչի Պա՛ տմոս՝ վասն բանին եւ վասն վկայութեանն Յիսուսի Քրիստոսի:

Բ. 10 Եւ եղև յիս շոգի ի կիրակելի աւուր եւ լուայ զձայն զհետ իմ զմե՛ծ իբրեւ զձայն փողոյ՝ որ ասէր ցիս Ես եմ Ալփա եւ Ով առաջին եւ վերջին 11 Ձոր տեսանես՝ գրեա՛ ի գիրս, եւ տո՛ւր տանել յեւթն եկեղեցիս՝ որ յԵփեսոս, եւ ի Չմիւռնիա՛, եւ ի Պերգամոնս՛, եւ ի Թիւստրիա՛, եւ ի Սարդիկէ, եւ ի Փիլադելփեա, եւ ի Լաւոդիկէա: 12 Եւ դարձայ տեսանել զձայնն՝ որ խաւսէր ցիս Եւ ի դառնալն իմում տեսի եւթն ճրագարանս ոսկի, 13 եւ ի մէջ եւթն ճրագարանացն նման Որդւոյ մարոյ զգեցեալ պատմուճան պճղնաւոր, եւ զաւտելորեալ առ ստեամբն գաւտի ոսկեղէն, 14 եւ զլուխ նորա եւ հերքն իբրեւ զասր սպիտակ եւ որպէս զձին. եւ ա՛ջք նորա որպէս բոց հրոյ 15 եւ ոտք նորա նմանեալ պղնձոյ ծխելոյ ի մէջ հնոցի հրաջէ կէ ձայն նորա իբրեւ զձայն ջուրոց բազմաց 16 եւ ունէր յաջոյ ձեռինն իւրում աստեղս եւթն եւ ի բերանոյ նորա ելանէր սո՛ւր երկբերանեալն, եւ երեսք նորա իբրեւ զարեգակն ճառագայթեալ երեւէին 17 Եւ իբրեւ տեսի զնա՝ անկալ յ առ ոտս նորա իբրեւ զմեռեալ, եւ է՛ր ի վերայ իմ զա՛ջ իւր՝ եւ ասէ ցիս Մի՛ երկնչիք: Եւ եմ առաջին, եւ եւմ եմ յետին: 18 Եւ եւմ կեանք՝ եւ եւմ նոյն որ մեռայ, եւ է՛մ կենդանի. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն: Եւ ունիմ զփականս մահու եւ դժոխոց 19 Գրեա՛ գոր տեսանես՝ որ էն, եւ որ յապա՛ եւ որ հանդերձեալ է լինել այս. 20 Ձխորհուրդ եւթն աստեղացո՛ւ գոր տեսերդ յաջս իմ եւ զեւթն ճրագարանս ոսկիս Եւթն աստեղքն՝ հրեշտակք եւթն եկեղեցեալս ցն են եւ ճրագարանքն եւթն՝ եւթն եկեղեցիքն են

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Բ.

Ա. Գ. 1 Առ հրեշտակ Եփեսացոց եկեղեցւոյն գրեա՛ւ. Ա՛յսպէս ասէ կարաւոն՝ որ ունի զաստեղս եւթն յաջոս ձեռին իւրում, եւ շրջի ի մէջ եւթն աշտանակի ուփոյ: 2 Գիտե՛մ զգործս քո, եւ զվաստակս քո՛՛ եւ զհամբերութիւն քո՛՛ եւ զի ո՛չ բառնաս զչարս, եւ փորձեցեր՝ որ ասեն զինքեանս առաքեալս՝ եւ ո՛չ են եւ հեքրայեցիս՝ եւ ստե՛ն 3 Եւ համբերեցէ՛ր, եւ վշտացար վասն անուան իմոյ՝ եւ աշխատեցա՛ր 4 Այլ ասե՛մ առ քեզ, զի գտերն քո զառաջին թողեր: 5 Յիշեա՛ այժմ ուստի անկարն եւ ապաշաւեա՛, եւ զառաջին գործսն քո արա՛. ապա թէ ոչ՝ գա՛մ ես վաղվադակի եւ շարժեցի՛ց զաշտարակս քո ի տեղոջէ իւրմէ՛՛ եթէ ո՛չ ապաշխարեցես. 6 Արդ՝ գա՛յս արա՛ զի աստեղս զգործսն Նիկոլայոսի գոր եւ ասեամ: 7 Որ ունի ականջս

լսելոյ՝ լուիցէ՛ զինչ ասէ Հոգին Սուրբ առ եկեղեցիս որ յաղթէն՝ տա՛ց նմա ուտել ի փայտէն կենաց որ է ի մեջ դրախտին Աստուծոյ:

Բ. Դ. 8 Եւ առ հրեշտակ՝ կ'Զմիւռնացուց եկեղեցւոյն գրեալ: Այսպէս ասէ անըսկի՛ զբնն եւ անվախճանն որ եղեւ մեռեալ՝ եւ կենդանացաւ: 9 Տեսի՛ զգործս քո՝ եւ զնեղութիւն եւ զաղքատութիւն այլ աղքատութիւն քո՝ մեծութիւն եղիցի եւ զհայիոյութիւնն՝ որ ասէին զինքեանս հրեալս զոյ եւ չէին ինչ այլ ժողով սաստանայի: 10 Մի՛ երկնչիք՝ վասն որոյ կամիս չարչարել ահա հանդերձէ բանսարկուն արկանել ի ձեռք ի բանս զի փորձիցի ք, եւ ունիք նեղութիւն ատուրս տասն լէ՛ր հաւատարիմ մինչեւ ի մահ եւ տաց քեզ զպսակն կենաց: 11 Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛ զինչ Հոգին Սուրբ ասէ առ եկեղեցիս որ յաղթէ՛ն չ անիրաւի յերկրորդ մահուանէն:

Գ. Ե. 12 Եւ առ հրեշտակն՝ որ ի Պերգամոյ եկեղեցին գրեալ: Ա՛յսպէս ասէ՝ որ ունի գուրն երկսայրի սրեալ 13 Տեսի՛ զգործս քո, եւ զի բնակեալ էս ուր աթոռն է սատանայի եւ ունիս զանուն իմ եւ ո՛չ ուրացար զհաւատս իմ յաւուր յորում Անթիպա՛ս վկայն իմ հաւատարիմ եղեւ զի վկայ է իմ հաւատարիմ ամենայն հաւատացեալ որ սպանաւ ի ձեռք որ կայ յք՝ ուր սատանայ է բնակեալ 14 Այլ ունիմ առ քեզ սակաւ զի կայ առ քեզ վարդապետութիւնն Բաղասամո, որ ուսոյց զբողակ դնել զայթազողութիւն առաջի որդւոցն Իսրայէլի ուտել նոցա զոհեալ՝ եւ պոռնկեղ 15 Ա՛յսպէս եւ դու՝ ունի՛ս վարդապետութիւնն Նիկոլայեցեաց՝ Պր ես ասեալ: 16 Արդ՝ ապաշխարեա՛, ապա թէ՛ ոչ՝ զա՛մ վաղվաղակի եւ պատերազմեցայց ընդ նոսա սրով բերանոյ իմոյ 17 Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛ զինչ Հոգին ասէ առ եկեղեցիս որ յաղթէ՛ տաց նմա ուտել ի մանանայէն թաքուցելոյ, եւ տաց նմա զգիրն սրբութեան եւ գրեալ անուն նո՛ր ի գիրն, գոր ոչ ոք գիտէ բայց միայն որ առնուն:

Դ. Զ. 18 Եւ առ հրեշտակն որ ի Թիւատրոյ եկեղեցին գրեալ: Ա՛յսպէս ասէ Որդի՛ն Աստուծոյ որոյ աչք իւր են իբրեւ զբո՛ց հրոյ, եւ ոտք նորա նման պղնձի՛ ծխելոյ 19 Տեսի՛ զգործս քո, եւ զսէ՛ր, եւ զհաւատ, եւ զպաշտան քո համբերութեամբ զի բազում է վաստակ քո վերջինն քան զառաջինն 20 այլ ասեմ առ քեզ բազում զի թողեր զկինն զԵզգաբէլ որ ասէր զինքն մարգարէ, եւ ուսուցանէր մոլորութիւն՝ զճառայս իմ՝ պոռնկել է եւ ուտել զոհեալ 21 եւ ետու նոցա ժամանակ՝ ապաշխարել զպոռնկութիւնն իւրեանց՝ եւ ո՛չ ապաշխարեցին 22 Ահաւասիկ ես արկանեմ զնա ի հնոց եւ զգործակիցս իւր ընդ որս շնացաւ ի նեղութիւնս մեծամեծութե՛ ոչ ապաշխարեցեն ի գործոց իւրեանց 23 Եւ զորդիս նոցա սպանից մահուամբ եւ ծանիցեն ամենայն եկեղեցիք՝ թէ՛ ես եմ որ յանդիմանեմ զբիկամունս եւ զսիրտս եւ տամ ձեզ իւրաքանչիւր ըստ գործոց իւրեանց: 24 Այլ ձեզ ասեմ որք ի Թիւատի՛ր էք եւ ոչ ունիք վարդապետութիւնս զայս որ ոչ ծանեայք զխորս սատանայի գոր իսաւսին ո՛չ արկից զձեք ծանրութիւն 25 այլ գոր ունիք պահեցէ՛ք մինչեւ ես գամ 26 Եւ որ յաղթէ՛ եւ պահէ զգործս իմ մինչեւ ցվախճան տաց նմա իշխանութիւն ի վերայ ազգաց 27 եւ հովուեսցէ զնոսա զաւազանաւ եկաթեաւ, եւ իբրեւ զանաւթ բրտի փշրեսցէ զնոսա 28 որպէս եւ ես ընկալալ ի հաւրէ իմմէ՛ եւ տաց նոցա զաստղն առաւուտուն 29 Որ ունի ականջս՝ լուիցէ՛ զինչ Հոգին ասէ առ եկեղեցիս:

ՅԱՅՏԵՆԻԹԻԻՆՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Գ.

Ե. Է. 1 Եւ առ հրեշտակ Սարդիացուց եկեղեցւոյն գրեալ: Ա՛յսպէս ասէ՝ որ ունի զեւթն Հոգին Աստուծոյ՝ եւ զեւթն աստեղս Տեսի՛ զգործս քո, զի անուն կենդանոյ՛ն ունիս՝ եւ մեռեալ ես 2 Լէ՛ր արթուն, եւ հաստատեա՛ այտուհետեւ՝ զի հանդերձեալ էս մեռանել քանզի ո՛չ գտի զգործս քո կատարեալ առաջի Աստուծոյ 3 Արդեւք յիշեա՛ թէ՛ ո՛րպէս լուարն եւ պահեա՛, եւ ապաշխարեա՛. ապա թէ՛ ոչ զուարթանաս՝ զա՛մ որպէս զող եւ ոչ ոք իմանայ զգալուստ իմ առ քեզ 4 Ունի՛ս սակաւ մի զանուն Սարդիացուցն որք ո՛չ աղտեղացուցին զհանդերձս իւրեանց, եւ շրջին ի սպիտակս՝ որում արժանի՛ եղեն 5 Որ յաղթէ՛ ա՛յսպէս զզեցցի սպիտակս եւ ոչ ջնջեսցի անուն նորա ի դպրութենէն կենաց եւ խոստովանեցայց զանուն նորա առաջի Հաւր իմոյ՝ եւ առաջի հրեշտակաց 6 Որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ՛ զինչ ասէ Հոգին առ եկեղեցիս:

Զ. Ը. 7 Եւ առ հրեշտակն Փիլադելիեաց եկեղեցւոյն գրեալ: Ա՛յսպէս ասէ սուրբն, ճշմարիտն, որ ունի զփականս Դաւթի բանալ՝ եւ ոչ ոք է որ փակէ եւ փակէ՛՝ եւ ո՛չ ոք է որ բանայ 8 Տեսի՛ զգործս քո ահա ետու առաջի քո դուռն բացեալ, գոր ոչ ոք կարէ փակել զի սակաւի՛կ ունիս զաւրութիւն եւ պահեցեր զբանս իմ եւ ո՛չ ուրացար զանուն իմ 9 Ահաւասիկ ես տամ քեզ զժողովն սատանայի որք ասեն զինքեանս հրեայս զոյ եւ ոչ են, այլ ստեն: Արարից զնոսա՝ զի եկեսցեն եւ երկի՛ր պագցեն առաջի ոտից քոց եւ ծանիցեն զի ես սիրեցի

զբեզ: 10 Զի պահեցեր զբան համբերութեան իմոյ եւ ես պահեցից զբեզ ի ժամ փորձութեան քոյ որ հանդերձեալ է գալ յամենայն տիեզերս փորձել զամենայն բնակեալս յերեսս երկրի 11 Ահա գամ վաղվադակի, կամ զոր ունիսդ զի մի՛ ոք առցէ զպսակ քո 12 Որ յաղթէ՝ արարից գնա սին տաճարի Աստուծոյ իմոյ, եւ արտաքս՝ այլ մի՛ եւս ելցէ եւ գրեցից ի վերայ նորա զանուն Աստուծոյ իմոյ եւ զանուն քաղաքի Աստուծոյ իմոյ՝ զնորն Երուսաղէմի որ իջանելոց է յերկնից Աստուծոյ իմոյ եւ անուն նորա նոր՝ 13 Որ ունի ականջս՝ լուիցէ՛ զինչ ասէ Հոգինստ եկեղեցիս:

Է. Թ. 14 Եւ առ հրեշտակն Լաւողիկեայ եկեղեցւոյն գրեալ: Ա՛յսպէս ասէ ամենն՝ վկայն հաւատարիմ եւ ճշմարիտ. Սկզբն սկզբան արարածոց Աստուծոյ 15 Գիտեմ զգործս քո՝ զի ո՛չ ցուրտ ես՝ եւ ո՛չ ջերմ պարտ եր քեզ ցուրտ լինել՝ եւ կամ ջերմ 16 Այլ դու գաղջ ես՝ եւ ո՛չ ջերմ եւ ո՛չ ցուրտ, հանդերձեալ ես փսիսի լի բերանոյ իմմէ: 17 Զի ասես. Մեծատուն էի՛ եւ մեծացայ եւ ո՛չ իւրիք կարա՛ւտ եմ եւ ո՛չ գիտես՝ եթէ դու՛ ես ողորմելի՛ եւ հեղզ, եւ աղքատ, մե՛րկ եւ կոյր: 18 Արդ՝ ես խորհրդակից եղեց քեզ ա՛ն գնեալ յինէն ոսկի՛ փորձեալի հրոյ՝ զի մեծացիս՝ եւ հանդերձս սպիտակս՝ զի զգեցցիս զի մի՛ երեւեսցի անվայելչութիւն մերկութեան քոյ եւ դի՛ր դէ՛ղ յաչս քո՝ զի տեսցէ՛ս 19 Ես զոր սիրեմ, յանդիմանեմ եւ խրատեմ նախանձեա՛լ այժմ, եւ ապաշխարեալ: 20 Ահաւասիկ կամ ես առ դուրս եւ բախեմ եթէ ոք լուիցէ ձայնի իմում՝ եւ բանայցէ զդրունսն մտից առ նա՛ եւ ընթրիս՝ արարից առ նա, եւ նա ընդ իս: 21 Որ յաղթէ՛ տաց նմա նստել ընդ իս յաթոռ իմ որպէս եւ ես յաղթեցի՛ եւ նստայ յաթոռ հաւր իմոյ 22 Որ ունիցի ականջս՝ լուիցէ՛ զինչ ասէ Հոգին առ եկեղեցիս:

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Դ.

Ը. Ժ. 1 Եւ յետ այսր ամենայնի տեսի՛ եւ ահա դրունք երկնից բացեալ էին եւ ձայն փողոյն առաջնոյն զոր լուայ իստե՛ր ընդ իս եւ ասէր. Ե՛լ այսր՝ եւ ցուցից քեզ զինչ լինելոց է յապա՛ ժամանակս 2 Եւ ժամանեալ յիս հոգի: Եւ տեսի աթոռ մի՛ զի կայ յերկինս 3 Եւ ի վերայ աթոռոյն նստեր նմա՛ն տեսլեալն ականց յասպիսոյ եւ սարդիոնի. 4 եւ քահանայք շուրջ զաթոռովն՝ նմանք տեսլեան զըմբիստի եւ շուրջ զաթոռովն՝ աթոռք քսան եւ չորք, եւ ի վերայ աթոռոցն նստին քսան եւ չորք երիցունք՝ զգեցեալ հանդերձս սպիտակս եւ ի գլուխս իւրեանց պսակս ոսկիս 5 եւ յաթոռոյ անտի ելանէին փայլատակմունք եւ ձայնք եւ որոտմունք եւ ելթն լամբարք հրոյ բորբոքելոյ առաջի աթոռոյն որ են ելթն հոգիքն Աստուծոյ 6 Եւ էր առաջի աթոռոյն ծով ապակեղէն՝ նման սպիտակութեան սառիս եւ ի մէջ աթոռոյն չորք կենդանիք՝ եւ ի՛ էին աչաւք առաջոյ եւ յետոյ: 7 Եւ էր կենդանին առաջին նման առիծու, եւ երկրորդ կենդանին նմա՛ն գուարակի եւ երրորդ կենդանին երէ՛ս մարդոյ, եւ չորրորդ կենդանին նմա՛ն արծուոյ թռուցելոյ 8 Եւ չորից կենդանեացն էին միոյ միոյ ի նոցանէ վեց թեւք շուրջանակի եւ ի ներքոյ լի՛ էին աչաւք ո՛չ հանգչէին՝ ո՛չ զտիւ եւ ո՛չ զգիշեր՝ եւ ասելով. Սուրբ Սուրբ Սուրբ, Սուրբ Սուրբ Սուրբ, Սուրբ Սուրբ Սուրբ, Տէր Աստուած ամենակալ՝ որ է՛ն եւ ե՛ս եւ որ գալոց ես 9 Եւ յորժամ տային կենդանիքն փառս եւ պատիւ եւ գոհութիւն նստելոյն ի վերայ աթոռոյն՝ կենդանոյն յախտեանս յախտենից 10 Եւ դնէին զպսակս իւրեանց առաջի աթոռոյն ասելով 11 Արժանի՛ ես Տէ՛ր Աստուած մեր Սուրբ՝ առնուլ փառս եւ պատիւ եւ զարութիւն զի դու՛ ստեղծեր զամենայն եւ ի կամելն քո ստեղծան՝ եւ կա՛ն հաստատուն:

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Ե.

ԺԱ. 1 Եւ տեսի ի ձեռս աջոյ՝ որ նստեր ի վերայ աթոռոյն զիրք՝ գրեալ ներքոյ եւ արտաքոյ եւ կնքեալ ելթն կնքով: 2 Եւ տեսի հրեշտակ մի՛ զարարոր՝ զի քարոզեր ի ձայն մեծ Ո՛ է արժանի բանալ զգիրքս՝ եւ լուծանել զկնիք նորա: 3 Եւ ո՛չ քո կարեր՝ ո՛չ ի յերկինս եւ ո՛չ երկիր, եւ ո՛չ ի ներքոյ երկրի՛ բանալ զգիրքն զի ո՛չ տեսին զնա: 4 Եւ ես լայի՛ ուժգին՝ զի ո՛չ քո գտաւ արժանի բանալ զգիրքն եւ հայել լի նա 5 Եւ մի յերիցանցն ասէ ցիս. Մի՛ լար, ահաւասիկ յաղթեալց առեւծն յազգէն Յուդայ յարմատոյն Դաւթի՛ բանալ զգիրքն՝ եւ լուծանել զլթն կնիքսն նորա:

ԺԲ. 6 Եւ տեսի ի մէջ աթոռոյն եւ ի մէջ չորից կենդանեացն եւ ի մէջ երիցանցն՝ գառն կայր զենեալ որ ունէր ելթն եղջերս, եւ աչս ելթն՝ որ են ելթն Հոգիք Աստուծոյ որ են առաքեալ ընդ ամենայն երկիր: 7 Եւ եկն ընկալաւ յաջոյ ձեռանէ նորա՝ որ նստեր ի վերայ աթոռոյն: 8 Եւ յորժամ առ զգիրն, չորք կենդանիքն եւ քսան եւ

չորք երիցունքն անկանեին առաջի գառնին եւ ունեին իւրաքանչիւր քնար՝ եւ բուրվա՛ն ոսկի լի՛ խնկովոր է աղաւթք սրբոցն 9 եւ արինե՛ ին է րգս նորս եւ ասէին Արծանի՛ եւ առնուլ զգիրդ՝ եւ բանալ զկնիք դորա զի զենա՛ր՝ եւ զնեցե՛ր զմեզ Աստուծոյ արեամբդ քով՝ յամենայն ազգաց եւ ի լեզուացեւ ի ժողովոց հեթանոսաց 10 եւ արարե՛ր զոսա Աստուծոյ մերոյ թագաւորս եւ քահանայս՝ թագաւորել ի վերայ երկրի 11 Եւ տեսի եւ լուայ զձայն հրեշտակաց բազմաց՝ որք կային շուրջ զաթոռովն եզջորիւք կենդանեալքն եւ զքահանայիւքն եւ է՛ր թինն նոցա՝ բերք բիրուց՝ եւ հազարք հազարաց 12 ասէին ձայնիւ մեծաւ Արծան է՛ Գառնդ զենեալ առնուլ զմեծութիւն եւ զիմաստութիւն եւ զգաւրութիւն եւ զպատիւ եւ զփառս եւ զարեւոյթիւն 13 Եւ ամենայն արարածք՝ որ են յերկինս եւ երկրի, եւ ի ծովու եւ որ ի նոսա՝ լուայ զի ասէին որ նստի յաթոռն՝ եւ Գառնն՝ արեւնեալ բարձրացեալ եւ փառաւորեալ յաւիտեանս յաւիտենից 14 եւ չորք կենդանիքն ասէին Ամէ՛ն: Եւ երիցունքն անկանեին առաջի նորս եւ երկի՛ր պագանեին

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Զ

Ա. ԺԳ. 1 Եւ տեսի զի երա՛ց զմին ի կնքոցն եւ լուայ՛ ի միոյ ի չորից կենդանեացն իբրեւ զձայն որոտման՝ զի ասէր՝ թէ՛ զամ: 2 Եւ տեսի՛ եւ ահա ձի՛ սպիտակ եւ որ հեծեալն էր ի նմա՝ ունէր աղէ դն եւ տուաւ նմա պսակ եւ եկն յաղթաւոյն զի յաղթեցէ՛:

Բ. ԺԴ. 3 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն երկրորդ, լուայ յերկրորդ կենդանւոյն՝ զի ասէր զամ: 4 Եւ ել ա՛յլ ձի կարմիր եւ որ հեծեալն էր ի վերայ նորս, տուաւ նմա առնուլ զիսաղաղութիւն յերկրէ զի զմիմեանս զենցեն եւ տուաւ նմա սո՛ւր մի մեծ:

Գ. ԺԵ. 5 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն երրորդ, լուայ յերրորդ կենդանւոյն՝ զի ասէր՝ թէ՛ զամ Եւ տեսի՛ եւ ահա ձի՛ սեաւ, եւ որ նստեալն էր ի վերայ նորս՝ ունէր կշիռք ի ձեռին իւրում 6 Եւ լուայ ձայն ի միջոյ չորից կենդանեացն. Կապի՛ճ մի ցորեան դենարի միոց եւ երեք կապի՛ճ գարի դենարի միոց եւ ձեթ եւ զինի մի՛ վնասեցէս:

Դ. ԺԶ. 7 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն չորրորդ լուայ՛ ձայն ի չորրորդ կենդանւոյն՝ զի ասէր՝ թէ՛ զամ 8 Եւ տեսի՛ եւ ահա ձի շլոռոս՝ որ է պաւղլախ Եւ որ նստէրն ի վերայ նորս՝ ունէր զմահ եւ դժոխք երթային զհետ նորս եւ տուաւ նմա իշխանութիւն չորրորդ մասին աշխարհի՛ սաստակել սրո՛վ եւ սովո՛վ եւ մահուա՛ մր՝ եւ զազանաւք երկրի:

Ե. ԺԷ. 9 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն հինգերորդ՝ տեսի՛ ի ներքոյ սեղանոյն զհոգիս ամենայն մարդկան կնքեալ վասն բանին Աստուծոյ՝ եւ վասն վկայութեան նորս զոր ունեին 10 Որք ասէին ձայնիւ մեծաւ Մինչեւ յե՛րբ Տէր սուրբ եւ ճշմարիտ՝ ո՛չ դատիս եւ խնդրես զվրժ արեան մերոյ ի բնակչաց երկրի 11 Եւ տուաւ նոցա արկանելիս սպիտակ կս, եւ ասացա՛ւ նոցա զի հանգիցեն փոքր մի ժամանակ մինչեւ լցցին ծառայակիցք նոցա եւ եղբարք նոցա՝ որք հանդերձեալ են կատարիլ իբրեւ զնոսա

Զ. ԺԸ. 12 Եւ տեսի յորժամ եբաց զկնիքն վեցերորդ՝ եղև շարժումն մեծ եւ արեգակն եղև սեաւ իբրեւ զկապերտ այծեայ, եւ լուսինն բոլորովին եղև արին 13 Եւ աստեղք երկնից թաւթափեցան ի յերկիր որպէս տերեւ թզենոյ զի ուժգին շարժիցի ի հողմոյ 14 Եւ երկին իբրեւ զմագաղաթեայ զիրս գալարէր եւ ամենայն լերինք եւ կղզիք ի տեղոյ իւրեանց շարժեցան 15 Եւ թագաւորք երկրի եւ իշխանք՝ հազարապետք եւ մեծամեծք եւ զաւրաւորք՝ եւ ամենայն ծառայք եւ ամենայն ազատք՝ թաքուցանին զինքեանս յայրս եւ ի ծերպս վիմաց: 16 Եւ ասէին լերանց՝ թէ՛ անկերուք ի վերայ մեր եւ ցբլուրս թէ՛ ծածկեցէ՛ք զմեզ 17 զի եկն ար մեծ բարկութեան նորս, եւ ո՛վ կարէ կալ առաջի նորս

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Է.

ԺԹ. 1 Եւ յետ այնորիկ տեսի՛ չո՛րս հրեշտակս զի կային ի չո՛րս անկիւնս երկրի եւ ունեին զչորս հողմս երկրի՝ զի մի՛ շնչեցէ՛ հողմ ի վերայ երկրի եւ մի՛ ի ծովու՝ եւ մի՛ ի ծառս 2 Եւ տեսի ա՛յլ հրեշտակ զի է՛լ յարեւելից եւ ունէր զկնիք Աստուծոյ կենդանւոյ եւ աղաղակեալ զձայնիւ մեծաւ առ չորս հրեշտակսն՝ որոց առեալ էր իշխանութիւն ապականել զերկիր եւ զծով 3 Եւ ասէր. Մի՛ վնասէք երկրի մի՛ ծովու՝ մի՛ ծառոց դադարեցէ՛ք մինչեւ կնքեցի՛ց զծառայս Աստուծոյ իմոյ 4 Եւ լուայ՛ զթիւ կնքելոցն՝ հարեր բառասուն եւ չորք հազար

կնքեալք յազգէ որդուցն Իսրայելի 5 Յազգէն Յուդայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Ռուբինի՝ եկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Դադայ՝ եկոտասան հազար կնքեալ 6 Յազգէն Ասերայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Նեփթաղիմայ՝ եկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Մանասէի՝ երկոտասան հազար կնքեալ 7 Յազգէն Շմաուոնի՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Ղեայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Իսաքարայ՝ երկոտասան հազար կնքեալ 8 Յազգէն Չաբուլոնի՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Յովսեփու՝ երկոտասան հազար կնքեալ Յազգէն Բենիամինի՝ երկոտասան հազար կնքեալ Ի. 9 Եւ յետ այսորիկ տեսի՝ եւ ահա ժողովուրդ բազում որ ո՛չ գոյր թիւ յամենայն հեթանոսաց եւ յամենայն ազգաց եւ յամենայն լեզուաց եւ յամենայն ժողովրդոց որք կային առաջի աթոռոյն եւ առաջի Գառինն՝ արկեալ զիրեամբք հանդերձս սպիտակս եւ արմաւենիս ի ձեռս իւրեանց 10 Աղաղակէին ի ձայն մեծ՝ եւ ասէին Փրկութիւն Աստուծոյ մերոյ՝ որ նստի ի վերայ աթոռոյն եւ Գառինն: 11 Եւ ամենայն հրեշտակք կային շուրջ զաթոռովն, եւ զերիցամբքն, եւ զչորիւք կենդանեալքն եւ անկանէին յերեսս առաջի աթոռոյն՝ եւ երկի ը պագանէին Աստուծոյ, 12 ասելով. Ամէ՛ն. արհնութիւն եւ փառք եւ իմաստութիւն եւ գոհութիւն եւ պատիւ եւ զարութիւն եւ շնորհք Տեառն Աստուծոյ մերոյ՝ յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն: 13 Եւ ասէ՛ց զիս մի յերիցանց անտի. Սոքա որ զգեցեալս են զհանդերձս սպիտակս՝ ո՛րք են եւ կամ ուստի՞ զան՝ 14 Եւ ասացի ցնա. Տէ՛ր՝ դու գիտես: Եւ ասէ՛ց զիս. Սոքա՛ են որ գան ի վշտաց մեծաց եւ լուացին զարկանելիս իւրեանց՝ եւ սպիտակացուցին արեամբ Գառինն: 15 Վասն այնորիկ են առաջի աթոռոյն Աստուծոյ՝ եւ պաշտեն զնա զտիւ եւ զգիշեր ի տաճարի նորա, եւ որ նստի ի վերայ աթոռոյն՝ բնակեալ է ի նոսա 16 Ո՛չ քաղցիցեն, եւ ո՛չ ծարաւիցեն, եւ ո՛չ չոք մեղիցէ նոցա՝ ո՛չ արեգակն եւ ո՛չ տաւթ 17 Եւ Գառնն ի միջոյ աթոռոյն իւրոյ հովուեսցէ զնոսա եւ առաջնորդեսցէ նոցա ի կեննա՛ց աղբեր ջրոյ կենդանոյ քանզի եհատ Աստուած զամենայն արտաւսր յերեսաց նոցա:

**ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ը.**

Է. ԻԱ. 1 Եւ յորժամ եբաց զկնիքն եւթներորդ՝ եղև լութիւն յերկինս՝ որպէս կէ՛ս ժամու 2 Եւ տեսի հրեշտակս եւթն որ առաջի Աստուծոյ կային եւ տուաւ նոցա եւթն փողս: 3 Եւ ա՛յլ հրեշտակ եկն եկա՛ց առ սեղանն, եւ ունէր խնկանոց ոսկի եւ տուաւ նմա խունկ բազում զի մատուցէ զաղալթս ամենայն սրբոց ի վերայ ոսկեղէն սեղանոյ առաջի աթոռոյն 4 Եւ ել ծովս խնկոցն՝ աղալթք սրբոցն ի ձեռաց հրեշտակացն առաջի Աստուծոյ: 5 Եւ ելից հրեշտակն զխնկանոցն ի հրոյ սեղանոյն եւ արկ զնա յերկիր. եւ եղև որոտո մն եւ ձայնք, եւ փայլատակումն եւ շարժումն մեծ 6 Եւ եւթն հրեշտակքն որ ունէին եւթն փողս՝ պատրաստեցին զինքեանս առ ի հարկանել: Ա. ԻԲ. 7 Եւ առաջին հրեշտակն եհա՛ր զփողն եւ եղև կարկո՛ւտ եւ հո՛ւր, եւ արի՛ւն խառնեալ՝ եւ անկա՛ւ յերկիր, եւ զերրորդ մասն երկրի այրեա՛ց եւ զերրորդ մասն ծառոց այրեա՛ց եւ զամենայն դալար խոտոյ այրեա՛ց: Բ. ԻԳ. 8 Եւ երկրորդ հրեշտակն փողեաց եւ իբրև զլեառն մի մեծ հրդեհեալ անկա՛ւ ի ծով եւ եղև երրորդ մասն ծովուն արիւն 9 եւ սատակեցաւ ի երրորդ մասն լաղակաց եւ որ ունէր շունչ կենդանի՝ ապականեցաւ Գ. ԻԴ. 10 Եւ երրորդ հրեշտակն փողեաց եւ անկաւ յերկնից աստղ մի մեծ՝ բորբոքեալ իբրև զլամբաք եւ անկա՛ւ յերրորդ մասն գետոց եւ աղբերաց 11 եւ էր անուն աստեղն դառնութի՛ւն եւ բազմաբ մեռան ի դառնութենէ ջուրցն Դ. ԻԵ. 12 Եւ չորրորդ հրեշտակն փողեաց եւ վիրաւորէ՛ր երրորդ մասն արեգական՝ եւ երրորդ մասն լուսնի՝ եւ երրորդ մասն աստեղաց եւ խաւարէր երրորդ մասն նոցա եւ երրորդ մասն զիշերոյն նո յնպէս 13 Եւ տեսի՛ եւ լուայ ձայն հրեշտակի թռուցկոյ ի մէջ երկնից՝ զի ասէր ի ձայն մեծ Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ՝ որ բնակեալ են յերկրի յորժամ լինիցի ձայն երի՛ցն եւս փողոց զոր կամիցին հրեշտակքն հարկանել:

**ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Թ.**

Ե. ԻԶ. 1 Եւ հինգերորդ հրեշտակն փողէ՛ր եւ տեսի զի աստղ մի անկա՛ւ յերկնից եւ տուաւ նմա բանալի՛ գրոյն անդրնոց. 2 եւ ելանէր ծովս ի գրոյն որպէս զծովս հնոցի մեծի եւ խաւարեցաւ ի արեգակն եւ աւոք 3 Եւ ի

գրոյն ելանէր մարախն ի յերկիր եւ տուաւ նոցա իշխանութիւն իբրեւ զխայթոցս կարճի 4 եւ ասացաւ նոցա զի մի՛ մեղիցեն խոտոյ երկրի եւ մի՛ ամենայն ծառոց, բայց միայն մարդոյ երկրայնոյ որ ո՛չ ունիցին զկնիք ի վերայ ճակատու իւրեանց 5 Եւ տուաւ նոցա հրաման զի մի՛ սպանանիցեն զնոսա այլ չարչարեցեն զնոսա ամիսս հինգ եւ չարչարանք նոցա իբրեւ զխայթոցս կարճի՝ որ հարկանիցէ զմարդ 6 Եւ յաւուրսն յայնոսիկ խնդրեցեն մարդիկ զմահ՝ եւ մի՛ գտցեն եւ ցանկան մեռանել՝ եւ փախիցէ ի նոցանէ մահ 7 Եւ նմանութիւն մարախոյն՝ նմանութիւն ձիոյ պատրաստելոյ ի պատերազմ եւ ի վերայ զխոց նոցա իբրեւ զպսակ՝ նմանեալ ոսկւոյ, եւ երեսք նոցա իբրեւ զերեսս մարդոյ 8 եւ հերք նոցա իբրեւ զհերս կնոջ, եւ ատամունք նոցա իբրեւ զատիւծոն: 9 Եւ ունէին զրահս՝ իբրեւ զզրահս երկաթի եւ ձայն թելոց նոցա իբրեւ զձայն կառավար ձիոց բազմաց՝ որ արշաւեն ի պատերազմ 10 Եւ ունին ազիս ու ըստ նմանութեան կարճի եւ խայթոց յազիս նոցա եւ ունէին իշխանութիւն չարչարել զմարդիկ ամիսս հինգ 11 Եւ ունին թագաւոր ի վերայ իւրեանց զհրեշտակն դժոխոց, եւ անուն նորա եբրայեցերէն Ադբագոն որ կոչի ի հայ բարբառ՝ կորոյստ 12 Ահաւասիկ վայ մի էանց, եւ վայ յք երկուք գալոց են

Ձ. ԻԷ. 13 Եւ վեցերորդ հրեշտակն հարկանէր զփողն եւ լուայ՝ ձայն՝ ի չորից կենդանեացն որ էին առաջի սեղանոյն Աստուծոյ 14 զի ասէր զհրեշտակն վեցերորդ որ ունէր զփողն լոյժ զչորս հրեշտակն զկապեալս ի վերայ զետոյն Եփրատայ: 15 Եւ լուծան չորս հրեշտակքն պատրաստեալք ի ժամ եւ յաւր եւ յամիս եւ ի տարի՝ զի սպանցեն զերրորդ մասն մարդկան: 16 Եւ համարք հեծելոց զաւրաց նոցա՝ բերք բիրտոց՝ եւ հազարք հազարաց լուայ զթիւ նոցա 17 Եւ տեսի ձիս ի տեսլեանն եւ հեծեալս ի նոսա՝ որք ունէին զրահս հրեղէնս, եւ յակինթս հրդեհեալս ծրծրով եւ զլուխք ձիոցն իբրեւ զզուխս առիւծոց եւ ի բերանոյ նոցա հուր ելանէր՝ եւ ծուխ եւ ծծումբ 18 Եւ ի հարուածոցս յայսցանէ մեռաւ երրորդ մասն մարդկան՝ ի հրոյն եւ ի ծխոյն եւ ի ծծմբոյն, որ ելանէր ի բերանոյ նոցա 19 զի իշխանութիւն ի բերանս է նոցա եւ յազիս նոցա եւ ազիք նոցա նմանութիւն աւձի եւ ունէին զլուխք՝ որով սատակէին զանիրաւ: 20 Եւ այլք ի մարդկանէ որ ո՛չ մեռան ի հարուածոցս յայսցանէ, ո՛չ ապաշխարեցին եւ ո՛չ դարձան ի գործոց ձեռաց իւրեանց յերկրպագութենէ դիւաց եւ կոռոց յոսկեղինաց եւ յարծաթեղինաց՝ եւ ի պղնձոյ եւ ի քարէ եւ ի փայտէ որք ո՛չ տեսանել կարեն՝ եւ ո՛չ լսել եւ ո՛չ գնալ 21 եւ ո՛չ ապաշխարեցին ի մարդասպանութենէ՝ եւ ի դեղատուութենէ եւ ի պոռնկութենէ եւ ի գողութենէ իւրեանց

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ Ժ.

Է. ԻԸ. 1 Եւ տեսի այլ հրեշտակս զաւրաւոր՝ զի իջանէր յերկնից՝ եւ զգեցալ էր ամպ եւ ծիածան ի զլուխ նորա, եւ երեսք նորա իբրեւ զարեգակն, եւ ոտք նորա որպէս սիւն հրոյ 2 Եւ ունէր ի ձեռին իւրում զրկոյք մի բացեալ, եւ ե՛ր գոտն իւր զա՛ջ ի վերայ ծովու, եւ զձախն ի վերայ երկրի: 3 Եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ՝ գոչեաց իբրեւ զառեւծ եւ յորժամ աղաղակեաց՝ խաւսեցան եւ ինքն որոտմունք յիւրեանց ձայնս: 4 Եւ յորժամ խաւսեցան եւ ինքն որոտմունքն՝ կամէի գրել եւ լուայ ձայն յերկնից՝ զի ասէր Կնքեա՛ զոր խաւսեցան եւ ինքն որոտմունք՝ եւ մի՛ գրեր 5 Եւ հրեշտակն զոր տեսի՝ որ ե՛ր գոտն իւր ի վերայ ծովու եւ զմիւս ի ցամաքի համբարձ զձեռն իւր զաջ երկինս 6 եւ երդումս ի կենդանին յալիտենից որ հաստատեաց զերկինս՝ եւ որ ի նմա, եւ զերկիր եւ որ ի նմա զի ո՛չ եւս կայ այլ ժամանակ 7 Այլ յաւուրս ձայնի եւ ինքն երրորդ հրեշտակին՝ յորժամ հարցէ զփողն կատարեցի՝ խորհուրդն Աստուծոյ՝ որ անտարանեցաւ ի ծառայից իւրոց մարգարէիցն:

ԻԹ. 8 Եւ ձայնն զոր լուայ յերկնից՝ դարձեալ խաւսեցաւ ընդիս՝ եւ ասէր Ե՛րթ ա՛ն զգրկոյսն՝ զոր ունի հրեշտակն բացեալ ի ձեռին իւրում եւ կայ ի վերայ ծովու եւ ցամաքի 9 Եւ ես երթեալ առ հրեշտակն՝ խնդրեցի ի նմանէ, եւ ասէր ցիւ. Ա՛ն զսա՛ եւ կէ՛ր զդոյն, եւ դառնասցի՝ յորովայն քո, այլ ի բերան քո է՝ քա՛ղցր իբրեւ զմեղր: 10 Եւ առի զգրկոյսն բացեալ ի հրեշտակէն՝ եւ կլայ՝ զնա եւ էր ի բերան իմ որպէս մեղր եւ յորժամ կերայ, դառնացաւ յորովայն իմ: 11 Եւ ասէր ցիւ. Հասանէ՛ քեզ դարձեալ մագարեանալ ի ժողովուրդս եւ ի լեզուս եւ ի թագաւորս երկրի

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Գլուխ ԺԱ.

1 Եւ տուա՛ւ ինձ եղէզն նման գաւազանի եւ կայր հրեշտակն՝ եւ ասէ՛ր ցիւ Արի՛ եւ չափեա՛ գտաճարն Աստուծոյ եւ գտեղանն՝ եւ զերկրպագուսն որ ի նմա 2 Եւ զգաւիթն որ արտաքոյ տաճարին՝ թո՛ղ զնա՛ եւ մի՛ չափեր. զի տուեալ է զնա հեթանոսաց եւ զքաղաքն սուրբ կոյնեացն ամիսս քառասուն եւ երկուս

Լ. 3 Եւ տա՛ց երկուց վկայից իմոց՝ եւ մարգարեացիս ատուրս հազա՛ր երկերիւր եւ վաթսուն՝ զգեցեալ քուրճ Սոքա՛ եւ երկու ձիթենիքն՝ եւ երկու ճրագք որ կա՛ն առաջի Աստուծոյ յերկրի 5 Եւ որք կամիցին վնասել նոցա, հո՛ւր ելցէ ի բերանոյ նոցա՛ եւ կերիցէ զթշնամիս նոցա Եւ որք կամիցին մեղանչել նոցա՛ ա՛յսպէս սատակեացին: 6 Սոքա ունին իշխանութիւն փակել լ զերկինս՝ զի մի՛ տեղացե՛ գաւուրս մարգարեութեան նոցա. եւ ունին իշխանութիւն ի վերայ ջուրոց՝ դարձուցանել զնոսա յարիւն եւ հարկանն լ զերկիր յամենայն հարուածս՝ քանիցս անգամ եւ կամիցին 7 Եւ յորժամ կատարեացն զամենայն ատուրս վկայութեան իւրեանց յայնժամ գազանն որ ելանէ յանդնոցո՛ տացէ ընդ նոսա պատերազմ եւ յաղթեացէ՛ նոցա եւ սպանցէ՛ զնոսա 8 Եւ ղի՛ նոցա անկեա՛լ կայցէ ի մէջ հրապարակացքաղաքին նոցա մեծի, որ անուանեալ կոչի ըստ Հոգւոյն Սոդոմ եւ Եգիպտոս ուր եւ Տէրն նոցա խաչեցաւ: 9 Եւ տեսցեն զնա ամենայն ցեղք եւ ժողովուրդք՝ եւ ամենայն լեզուք եւ հեթանոսք զի ղի՛ նոցա անկեա՛լ կայցէ զերիս ատուրս եւ ո՛չ տացեն թաղել լ ի գերեզմանս զոսկերս նոցա: 10 Եւ որ բնակեա՛լ են յերկրի՛ ուրա՛ իս լինին եւ ինդա՛ն ի վերայ նոցա մինչեւ ընծա՛յս եւ պատարագս տանել միմեանց վասն զի սոքա երկոքին մարգարէքս չարչարեցեն՝ զբնակիչս երկրի

ԼԱ. 11 Եւ յետ երից ատուրց եւ կիսոյ՝ հոգի կենդանի յԱստուծոյ մտցէ ի նոսա եւ յարիցեն կացցեն ի վերայ ոսից իւրեանց եւ ա՛հ եւ երկեւղ մեծ անկա՛ւ ի վերայ ամենեցուն՝ որ սպանինն զնոսա 12 Եւ լուայ զձայն մեծ՝ որ ասէր ցնոսա. Վերացի՛ք ելէ՛ք աստ եւ վերացա՛ն ելին յերկինս ամպաւք եւ տեսի՛ն զնոսա թշնամիք իւրեանց: 13 Եւ ի ժամուն յայնմիկ շարժումն մե՛ծ եղեւ եւ տասներորդ մասն քաղաքին ընկղմեցա՛ւ եւ մեռան ի շարժմանէն արք եւթն հազար եւ յետ այնորիկ ա՛հ մեծ եղեւ յամենեսեան եւ փա՛ռս տային Աստուծոյ երկնաւորի: 15 Ահաւասիկ վա՛յն երկրորդ էանց եւ վա՛յն երրորդ գալոց է վաղվաղակի

ԼԲ. 12 Եւ յորժամ եւթներորդ հրեշտակն հաղկանէր զփողն, եղեւ ձա՛յն յերկինս՝ եւ ասէ Եղե՛ւ թագաւորութիւն ամենայն տիեզերաց Տեառն մերոյ՝ եւ Յիսուսի Քրիստոսի իւրոյ եւ թագաւորեցէ ի վերայ ամենայնի յաւիտեանս յաւիտենից 16 Եւ քսան եւ չորս երիցունքն որ նստէին յաթոռս իւրեանց առաջի Աստուծոյ, անկանէին ի վերայ երեսաց իւրեանց՝ եւ երկիր պագանէին Տեառն Աստուծոյ եւ ասէին. 17 Գոհանա՛ մք զքէն Տէր Աստուած ամենակալ՝ որ է՛ն եւ ե՛ս եւ առեր զգաւրութիւն քո մեծ եւ թագաւորեցեր: 18 Եւ հեթանոսք բարկացան եւ եկն բարկութիւն Քո եւ ժամանակ մեռելոց՝ զի դատեցին եւ տա՛ս վարձս ծառայից քոց մարգարէից եւ սրբոց երկիւղածաց անուան քոյ՝ փոքր ո՛նց եւ մեծամեծաց եւ ապականես զապականիչս երկրի:

ԼԳ. 19 Եւ բացա՛ւ տաճարն Աստուծոյ որ յերկինս եւ երեւեցա՛ւ տապանակն Աստուծոյ ի տաճարն իւր եւ եղեն փայլատակմունք եւ ձա՛յնք եւ որոտմունք եւ շարժումն եւ կարկուտ մեծամեծ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԲ.

1 Եւ նշան մեծ երեւեցաւ յերկինս Կին մի՛ արկեալ զիւրեւ զարեգակն եւ լուսին ի ներքոյ ոսից նորա եւ ի վերայ գլխոյ նորա պսա՛կ աստեղեայ յերկոտասանից 2 Եւ էր յոի՛, եւ ճչէր յերկնելն եւ բազում վշտաւք մերձ էր ի ծնանել: 3 Եւ երեւեցաւ ա՛յլ նշան յերկինս՝ եւ ահաւասիկ վիշա՛պ մի մեծ հրեղէնորոյ էին գլուխք եւթն՝ եւ եղջերք տա՛սն եւ ի վերայ գլխոյ նորա եւթն խոյրք 4 Եւ տուտն նորա քարշէ՛ր զերրորդ մասն աստեղաց երկնից, եւ ա՛րկ զնոսա յերկիր եւ վիշապն կա՛յր առաջի կնոջն՝ որ հանդերձեալ էր ծնանել զի յորժամ ծնցի կինն գորդի իւր՝ կլցէ՛ զնա վիշապն 5 Եւ ծնաւ կինն արու՝ որ հանդերձեալ է հովուել զամենայն հեթանոսս գաւազանաւ երկաթեաւ. եւ յափշտակեցաւ որդի նորա առ Աստուած եւ առ այթոռ նորա: 6 Եւ կինն փախեաւ յանապատ՝ ուր էր տեղի նմա պատրաստեալ յԱստուծոյ, զի կերակրեցի՛ անդ ատուրս հազար երկերիւր եւ վաթսուն:

ԼԴ. 7 Եւ եղեւ պատերա՛զմ յերկինս Միքայել եւ հրեշտակք իւր կռուէին ընդ վիշապին եւ վիշապն պատերազմէ՛ր զաւրաւք իւրովք 8 Եւ ոչ կարացին կալ ընդդէմ եւ տեղի ո՛չ գտաւ նոցա յերկինս 9 Եւ անկաւ վիշապն մեծ՝ ա՛ւձն առաջին որ անուանեալ կոչի Բէէղգեբո՛ւղ եւ Մատանայ որ մոլորեցոյց զամենայն տիեզերս երկրի, եւ հրեշտակք նորա ընդ նմա անկան 10 Եւ լուա՛յ ձայն մեծ յերկնից՝ որ ասէր Արդ եղեւ զաւրութիւն եւ փրկութիւն եւ արքայութիւն Աստուծոյ մերոյ եւ իշխանութիւն արձելոյ նորա, զի անկա՛ւ

չարախաւսն եղբարց մերոց որ չարախաւսէ՛ր գնոցանէ առաջի Աստուծոյ՝ գոիւ եւ զգիշեր 11 Եւ նոքա յաղթեցին նմա արեամբ Գառինն եւ բանիւ վկայութեան նորա եւ ո՛չ հաճեցան ընդ վիշապն մինչեւ ի մահ 12 Վասն այսորիկ ուրա՛խ լիցին երկինք՝ եւ ամենայն որ բնակեալ են ի նմա՝ Վա՛յ երկրի եւ ծովու, զի անկա՛ւ ւ բանասարկուն առ ձեզ որ ունի զցասումն բազում եւ կացցէ՛ առ սակաւ մի ժամանակս
ԼԵ. 13 Եւ յորժամ ետես վիշապն թէ՛ անկաւ յերկիր զհետ եղեւ կնոջն որ ծնաւ զմանուկն արու 14 Եւ տուա՛ւ կնոջն երկու թեւք արծուոյ մեծի՝ զի թռիցէ յանապատ ի տեղի իւր ուր կերակրէր անդ՝ ժամանակ եւ ժամանակս եւ կէ՛ս ժամանակի՝ յերեսաց աւձին 15 Եւ եհե՛ղ աւձն ի բերանոյ իւրմէ զհետ կնոջն ջուր՝ զի ընկղմեցէ զնա։ 16 Եւ աւզնեաց երկիր կնոջն եւ երա՛ց երկիր զբերա՛ն ն իւր եւ եկո՛ւլ զջուրն՝ զոր եհեղ վիշապն ի բերանոյ իւրմէ։ 17 Եւ ցասեա՛ւ վիշապն ընդ կնոջն եւ զնա՛ց պատերազմել ընդ այլ զաւակս նորա՝ որք պահէին զպատուիրանս Աստուծոյ եւ ունէին զվկայութիւնն Յիսուսի 18 Եւ կա՛ց ի վերայ աւագոյ ծովու։

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԼՈՒ
Գլուխ ԺԳ.

ԼԶ 1 Եւ տեսի զի ելանէր ի ծովէն գազան, եւ ունէր զլուխս եւթն՝ եւ եղջերս տասն եւ ի վերայ եղջերաց նորա տա՛սն խոյր, եւ ի վերայ գլխոյ նորա, անուն հայհոյութեան։ 2 Եւ գազանն զոր տեսի՛ նմա՛ն ընծու, եւ ոտք նորա իբրեւ զարջու, եւ բերան նորա որպէս զատիծու եւ ե՛տ նմա վիշապն զգաւրութիւն իւր՝ եւ գաթոռ իւր եւ զիշխանութիւն մեծ 3 Եւ մի ի գլխոց նորա վիրաւորեալ էր ի մահ եւ վէ՛ր մահուան նորա ողջանայր Եւ զարմացաւ ամենայն երկիր ընդ գազանն զի ետ նմա վիշապն զթագաւորութիւն իւր 4 Եւ երկիր պագին վիշապին՝ որ ետ զիշխանութիւնն գազանին եւ ասէին. Ո՛վ իցէ նման գազանիս. կամ ո՛վ կարիցէ պատերազմել ընդ դա։ 5 Եւ տուաւ նմա բերան խաւսել զմեծամեծս եւ զհայհոյութիւնս եւ տուաւ նմա իշխանութիւն զամիսս քառասուն եւ երկու 6 Եւ երաց զբերան իւր հայհոյութեամբ առ Աստուծո՛ւ եւ հայհոյեաց զանուն նորա՛ եւ զխորանն նորա եւ զերկնային խորանն։ 7 Եւ տուաւ նմա իշխանութիւն ի վերայ ամենայն ազգաց եւ լեզուաց եւ ժողովրդոց 8 զի երկրպագեցէ՛ն նմա ամենայն որ բնակեալ են ընդ երեսս երկրի, որոց ո՛չ են գրեալ անուանք նոցա ի դպրութիւն կենաց գառինն զենլոյ իսկզբանէ աշխարհի 9 Ոյք ունին ականջս լսելոյ լռիցեն։ 10 Զի են ոմանք՝ որք ի գերութեան վարեցին եւ են ոմանք՝ որ սրով մեռցին եւ են ոմանք՝ որ անձամբ զանձինս սպանանեն Ա՛ստ է համբերութիւն եւ հաւատ սրբոց
ԼԷ 11 Եւ տեսի ա՛յլ գազան զի ելանէր յերկրէ եւ ունէր եղջերս երկու՝ նման Գառինն եւ խաւսեր իբրեւ զվիշապն։ 12 Եւ զիշխանութիւն զամենայն զառաջնոյ գազանին գործէ՛ր առաջի նորա եւ առնէր զերկիր եւ զամենայն բնակիչս նորա՝ զի երկի՛ր պագանիցեն գազանին առաջնոյ՝ մինչեւ ողջացի՛ վեր մահու նորա 13 Եւ առնէր նշա՛նս բազումս եւ տայր հրոյ իջանել յերկնից յերկիր՝ առաջի մարդկան. 14 եւ մոլորեցուցանէր զորս բնակեալ են յերկիր նշանաւքն որ տուեալ են ի ձեռս նորա՝ առնել առաջի գազանին Ասե՛ն ցնա բնակիչք երկրի. Արա՛ զպատկեր գազանին, որ ի վիրաց սրոյն եկեաց 15 Եւ տուաւ նմա իշխանութիւն զի տացէ հոգի՛ պատկերի գազանին, եւ զի խաւսեցի՛ պատկերն, եւ երկիր պագցեն նմա ամենայն բնակիչք երկրի եւ որ ո՛չ պագցէ երկիր պատկերի գազանին սպանցէ զնա։ 16 Եւ արասցէ զամենայն՝ փոքունս եւ զմեծամեծս եւ զմեծատունս եւ զազատս եւ զաղքատս եւ զճառայս զի տացէ նոցա դրոշմ յաջու ձեռին՝ եւ ի վերայ ճակատու նոցա։ 17 Եւ ո՛չ ոք կարասցէ զնել եւ վաճառել՝ եթէ ոչ ունիցի զդրոշմ գրոյն՝ եւ զանուն գազանին եւ զթիւ անուան նորա։
ԼԸ. 18 Ա՛ստ է իմաստութիւն որ ունի՛ միտս՝ համարեցի՛ զթիւ գազանին թիւ եղեալն մարդոյ, եւ թիւ անուան նորա՝ է ա՛յս. վեց հարիւր վաթսուն եւ վեց

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԼՈՒ
Գլուխ ԺԴ.

ԼԹ. 1 Եւ տեսի՛ եւ անհա գա՛նն կայր ի վերայ լերինն Սիոնի եւ ընդ նմա հարեւրքառասուն եւ չորս հազարք որ ունէին զանուն նորա, եւ անուն հար նորա գրեալ ի վերայ ճակատուց նոցա 2 Եւ լուայ ձայն յերկնից՝ որպէս զձայն ջուրոց բազմաց՝ եւ ձայն դրոտման մեծի եւ լուայ ի իբրեւ զձայն քնարահարաց զի հարկանէին զքնարս իւրեանց։ 3 Եւ երգէին զերգս նո՛րս առաջի աթոռոյն՝ եւ առաջի չորից կենդանեացն՝ եւ առաջի երիցանցնէ. ո՛չ ոք կարէ գիտել զերգս նոցա բայց միայն հարեւր քառասուն եւ չորս հազարքն որք ազատեալ են յերկրէ 4

Սորա՛ են՝ որք ընդ կանայս ո՛չ խառնակեցան եւ են կուսանք. սորա զկնի երթան գառինն ուր եւ երթիցէ սորա ընտրեցան ի մարդկանէ առաջի Աստուծոյ եւ գառինն 5 Եւ ի բերան նոցա ո՛չ գտաւ սուտ զի անբի՛ ծք են:

Ա. Խ. 6 Եւ տեսի ա՛յլ հրեշտակ թռուցեալ ի մէջ երկնից եւ ունէր աստի՛ս յափտենական՝ աստարանէլ ամենայն ազգաց, եւ լեզուաց որ բնակեալ են յերկրի՛ 7 Եւ ասէ՛ր ի ձայն մեծ. Երկերո՛ւք յԱստուծոյ՝ եւ տո՛ւք փառս նմա, զի եկն ժամ դատաստանի նորա, եւ երկի՛ր պագեք արարչին երկնի եւ երկրի եւ ծովու եւ աղբերաց ջուրց:

Բ. ԽԱ. 8 Եւ ա՛յլ հրեշտակ երկրորդ գայր զհետ նորա եւ ասէր. Անկա՛ւ անկա՛ւ Բաբելոն մեծն՝ ի գինոյ արբեցութենէ՛ ի ցասմանէ՛ ի պոռնկութենէ՛ իւրմէ՛ որ արբեցոյց զամենայն հեթանոսս:

ԽԲ. 9 Եւ ա՛յլ հրեշտակ երրորդ գա՛յր զհետ նոցա՛ եւ ի ձայն մեծ ասէր Ո՛վ ոք երկրպագեաց զազանին եւ պատկերի նորա, եւ կամ զդրոշմ նշանի նորա ա՛ռ ի ճակատ իւր եւ կամ ի վերայ աջու ձեռին իւրոյ 10 այնպիսին արբցէ՛ ի բաժակէ ցասմանն Աստուծոյ՝ արկելոյ յանապակէ բարկութեան բաժակին եւ տանջեցի՛ հրով եւ ծծմբով առաջի Աստուծոյ եւ Գառինն 11 Եւ ծովս նոցա ելցէ՛ յափտենաս յափտենից եւ ո՛չ ունին հանգիստ՝ որք երկի՛ր պագին զազանին ի տուէ եւ ի գիշերի եւ որք երկիր պագին պատկերին եւ առին զզրոշմ եւ զանուն նորա 12 Եւ համբերութիւն սրբոցն աստ ա՛յս որք պահեն զպատուիրանս Աստուծոյ եւ զհաւատս Յիսուսի: 13 Եւ լուսն՝ ձայն յերկնից՝ որ ասէր ցիս Գրեա՛, երանի՛ մեռելոցն որք ի Տէր ննջեցին այժմիկ վաղվադակի. զայս ասէ հոգին, քանզի հանգեան յաշխատութենէ՛ իւրեանց բայց միայն գործք իւրեանց չոգան զհետ նոցա:

ԽԳ. 14 Եւ տեսի՛ եւ ահա ա՛մպ սպիտակ եւ ի վերայ ամպոյն նստէր նման Որդւոյ մարդոյ եւ ի գլուխ իւր պսա՛կ ոսկի, եւ ի ձեռին իւրում ունէր զերանդի՛ սրեալ 15 Եւ այլ հրեշտակ ելանէր յերկնից աղաղակէ՛ր ի ձայն մեծ՝ եւ ասէր որ նստիսդ ի վերայ ամպոյո՛ր առաքեա՛ զգերանդիդ քո՛ եւ հնձեա՛, զի եկն ժամանակ հնձոց եւ հասեալ են հունձք երկրի:

ԽԴ. 17 Եւ այլ հրեշտակ ելանէր ի տաճարէն որ յերկին, եւ ունէր եւ սա՛՛ գերանդի սրեալ 18 Եւ ա՛յլ հրեշտակ ելանէր ի սեղանոյն, որ ունէր իշխանութիւն ի վերայ հրոյ եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ առ հրեշտակն՝ որ ունէր զգերանդին սրեալ՝ եւ ասէր. Կթեա՛՛ զողկոյզս յայգոյ երկրէ զի հասեալ է խաղողդ ի դմաւ 19 Եւ արկ հրեշտակն զգերանդի իւր յերկիր, եւ կթէր զխաղող նորա, եւ արկանէ՛ր ի հնձանն Աստուծոյ ի մեծ 20 Եւ կոխեցաւ հնձանն արտաքոյ քաղաքին եւ ելանէ՛ր ի հնձանէն արիւն մինչեւ ի սանձս ձիոյն եւ երկայնութիւն նորա հազա՛ր եւ վեց հարելր ասպարէս:

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԵ.

ԽԵ 1 Եւ տեսի ա՛յլ նշան մե՛ծ եւ սքանչելի հրեշտակս եւթն՝ որք ունէին եւթն վերս զկնի զի նոքա՛ւք կատարէր բարկութիւն Աստուծոյ 2 Եւ տեսի որպէս ծո՛վ ապակեղէն խառնեալ հրով եւ որք յաղթեցին զազանին՝ եւ թռոյ անուան նորա՛ եւ պատկերի նորա՛ եւ դրոշմի նորա նոքա կային ի վերայ ծովուն ապակեղինի. եւ ունէին զքնարս Աստուծոյ 3 եւ երգէին զերգս Մովսիսի առաջի Աստուծոյ եւ զերգս Գառինն՝ ասելով թէ մեծամեծ եւ սքանչելի՛ են գործք քո՛ Տէր Աստուած ամենակալ արդա՛ր՝ եւ ճշմարիտ են ճանապարհք Քո թագաւո՛ր ամենայն հեթանոսաց 4 Եւ ո՛վ ոք ոչ երկիցէ՛ եւ փառաւորեսցէ զՏէր անուն Քո զի դու միայն սուրբ, եւ արժանի երկրպագելոյ, զի ամենայն հեթանոսք եկեցեն եւ երկի՛ր պագցեն առաջի Քո Տէր յորժամ արդարութիւն Քո յայտնեցի: 5 Եւ յետ այսորիկ տեսի՛ եւ բացա՛ւ տաճարն խորանին վկայութեան՝ որ էր ի յերկինս: 6 Եւ ելանէին եւթն հրեշտակք՝ որ ունէին եւթն հարուածս եւ զգեցեալ էին ի տաճարին կտասս մաքուրս՝ եւ պայծառս եւ զաւտելորեա՛լք էին առ ստեամբք իւրեանց զաւտիս ոսկեղէնս 7 Եւ ի չորից կենդանեացն տուաւ եւթն հրեշտակացն՝ եւթն սկաւառակս լի՛ ցասմամբն Աստուծոյ կենդանոյն յափտենաս յափտենից: 8 Եւ լցա՛ւ տաճարն ծխով փառացն Աստուծոյ՝ եւ զարութեան նորա եւ ո՛չ ոք կարէ մտանել ի տաճարն՝ մինչեւ կատարեսցին եւթն հարուածքն յեւթն հրեշտակացն:

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԶ.

1 Եւ լուայ ձայն մեծ ի տաճարէն՝ զի ասէր ցելթն հրեշտակսն Երթա՛յք հեղէ՛ք զելթն սկաւառակսդ ցասմամբն Աստուծոյ յերկիր։

Ա. ԽԶ. 2 Եւ գնա՛ց առաջին հրեշտակն եւ եհե՛ղ զսկաւառա՛կ իւր յերկիր եւ եղեւ հարուածք չարաչա՛ր ի վերայ մարդկան, որ ունէին զդոճման գագանին եւ երկիր պագին պատկերի նորա։

Բ. ԽԷ. 3 Եւ երկրորդ հրեշտակն եհե՛ղ զսկաւառակ իւր ի ծով, եւ դարձան ջուրքն յարիւն մեռեալ եւ ամենայն շունչ կենդանի որ էր ի ծովու՝ սատակեցաւ։

Գ. ԽԸ. 4 Եւ երրորդ հրեշտակն եհե՛ղ զսկաւառակ իւր ի գետս՝ եւ յաղբերս ջուրցեւ եղեւ արի՛ւն։ 5 Եւ լուայ ի հրեշտակէն՝ զի ասէր Արդա՛ր է՛ որ Էնն եւ Է՛, եւ սո՛ւրբ ի գործս իւր՝ զի ա՛յսպէս դատեցաւ։ 6 վասն զի զարիւն սրբոց՝ եւ զարիւն մարգարեիցն հեղին ամպարիշտոք վասն այնորիկ արիւն ետ ըմպել նոցա ըստ արժանւոյն։ 7 Եւ լուայ յ ի սեղանոյ անտի զի ասէր Այո՛՛՛ Տէր Աստուած ամենակալ արդա՛ր եւ ճշմարիտ են դատաստանք քո։

Դ. ԽԹ. 8 Եւ չորրորդ հրեշտակն եհե՛ղ ի սկաւառակէ իւրմէ՛ ի վերայ արեգակն։ 9 Եւ տուաւ նմա խորշակահա՛ր առնել զմարդիկ հրով եւ տապացան մարդիկ ի տապ մեծ եւ հայիոյեցին զԱստուած՝ որ ունի իշխանութիւն ի վերայ հարուածոցս այսոցիկ եւ ո՛չ ապաշխարեցին ի փառս Աստուծոյ։

Ե. Ծ. 10 Եւ հինգերորդ հրեշտակն եհեղ ի սկաւառակէ իւրմէ՛ ի վերայ աթոռոյ գագանին եւ եղեւ թագաւորութիւն նորա խաւարեալ եւ ծամէին զլեզուս իւրեանց յախտէ՛ց ցաւոցն 11 եւ հայիոյեցին զԱստուած երկնից ի ցաւոց իւրեանց՝ եւ յախտէ՛ց դառնութեանն եւ ո՛չ ապաշխարեցին ի գործոց իւրեանց։

Զ. ԾԱ. 12 Եւ վեցերորդ հրեշտակն եհե՛ղ ի սկաւառակէ՛ իւրմէ՛ ի վերայ գետոյն մեծի Եփրատայ եւ ցամաքեցան ջուրք նորա, զի պատրաստեցի՛ ճանապարհ թագաւորի ելիցն արեւու։ 13 Եւ տեսի՛ զի ելանէր ի բերանոյ վիշապին՝ եւ ի բերանոյ գագանին՝ եւ ի բերանոյ սուտ մարգարեին՝ ոգիք երեք անտորքք իբրեւ զգորտ։ 14 Քանզի նոքա էին՝ ոգիք դիւականք որք առնէին զնշանս՝ եւ երթային առ թագաւորս ամենայն երկրի՝ ժողովել զնոսա ի պատերազմ յարն մե՛ծ Տեառն ամենակալի Քանզի ա՛յսպէս ասաց Տէր։ 15 Ահա՛՛՛ զա՛մ իբրեւ զգող, երանի՛ որ իցեն արթունք եւ պահեսցեն՝ զհանդերձս իւրեանց, զի մի՛ մերկ շրջեցին եւ երեւեսցին ամաւթանք իւրեանց։ 16 Եւ ժողովեցից զնոսա ի տեղի մի որ կոչի երբայեցերէն Արմաքեդոն։

Է. ԾԲ. 17 Եւ եւթներորդ հրեշտակն եհե՛ղ ի սկաւառակէ իւրմէ՛ ի վերայ աւոդց եւ ել ձայն մեծ յերկնից՝ եւ յաթոռոյն՝ ասելով Եղե՛ւ։ 18 Եւ եղեն փայլատակմունք եւ ձայնք եւ որոտումնք եւ եղեւ շարժումն մեծ՝ որպիսի չի՛ք եղեալ իսկզբանէ՝ յորմէհետ եղեւ մարդ ի վերայ երկրի՝ այնպիսի շարժումն մեծ։ 19 Եւ եղեւ քաղաքն մեծ յերի՛ս մասն եւ քաղաքք ազգացն անկա՛ն եւ Բաբելոն մեծ յիշեցա՛ւ առաջի Աստուծոյ տա՛լ նմա զբաժակն զինոյ ցասման բարկութեան նորա։ 20 Եւ ամենայն կղզիք փախեա՛ն եւ լերիք ի միջոյ բարձա՛ն 21 Եւ կարկուտ մեծ իբրեւ կշիռ տաղանդոյ միոյ իջանէր յերկնից ի վերայ մարդկան եւ հայիոյեցին մարդիկ զԱստուած յերկինս՝ վասն հարուածոյ կարկտին զի մե՛ծ էր հարուածն եւ սաստիկ։

ՅԱՅՏԼՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԼՈՒ
Գլուխ ԺԷ.

ԾԳ. 1 Եւ եկն մի ոմն յելթն հրեշտակացն՝ որք ունէին զելթն սկաւառակսն Խաւսեցա՛ւ ընդ իս՝ եւ ասէ՛ Ե՛կ այսր եւ ցուցից քեզ զդատաստանս մեծ պտոնկին՝ որ նստի ի վերայ ջուրց բազմաց 2 ընդ որում պտոնկեցան թագաւորք երկրի, եւ արբեցան բնակիչք երկրի ի զինոյ արբեցութեան պտոնկութեան նորա։ 3 Եւ առ տարա՛ւ զիս յանապատ Հոգուվն, եւ տեսի՛ կին մի՝ զի նստէր ի վերայ կարմիր գագանի եւ լի՛ էր անուամբ հայիոյութեան, եւ գագանն զոր տեսի՛ ունէր գլուխս եւթն եւ եղջերս տասն 4 Եւ կինն զգեցեալ էր ծիրանիս եւ կարմիրս, եւ զարդարեալ ոսկով եւ մարգարտով եւ ակամբք պատուականաւք ունելով բաժակ ոսկի ի ձեռին իւրում, եւ լի՛ էր զարշելի եւ անմաքուր պտոնկութեամբ 5 Եւ ի ճակատն նորա գրեալ անուն՝ Խորհրդով մեծն Բաբելովն՝ մա՛յր պտոնկաց եւ զարշելեաց երկրի։

ԾԴ. 6 Եւ տեսի՛ զկինն արբեցեալ յարենէ սրբոց՝ եւ յարենէ ամենայն վկայիցն եւ զարմացա՛յ՝ տեսեալ զնա՛՛ զարմացումն մեծ 7 Եւ ասէ՛ ցիս հրեշտակն Ընդէ՛ր զարմացար, ե՛ս ասացից քեզ զխորհուրդս կնոջն եւ գագանին որ բարձեալ ունի զնա՛՛ որ ունի զելթն գլուխն՝ եւ տասն եղջեր 8 Եւ գագանդ զոր տեսեր՝ որ է՛ր եւ չէ՛ր, եւ հանդերձեալ է՛ ելանէ՛ լ ի դժոխոց՝ եւ ի կորուստ երթալ Եւ զարմացա՛ն ամենքեան որ բնակեալ են ի վերայ երկրի, որոց ո՛չ էր գրեալ անուանք նոցա ի զի՛ր կենաց իսկզբանէ աշխարհի գոր տեսանէիր զգագանն, զի է՛ր՝ եւ չէ՛, եւ մերձ է՛ 9 Ա՛ստ է իմաստութիւն՝ որ ունի միտս Եւ եւթն գլուխն՝ եւթն լերիքն են ուր կինն նստեալ էր ի վերայ նոցա, եւ նոքին թագաւորք են եւթն եւ թագաւորք եւթն գլուվ 10 հինգն անկա՛ն, եւ մին

եկաց, եւ մինն ո՛չ է եկեալ եւ յորժամ գայ՝ սակաւիկ մի ժամանակ ունի 11 Եւ գազանն՝ որ է՛ր՝ եւ չէ եւ նա ութերո՞րդ եւ է յեւթանց անտի եւ ի կորուստ երթալո՞ց է 12 Եւ տասն եղջերն գոր տեսեր՝ տասն թագաւորք են, որոց չէ՛ւ եւս է առեալ զթագաւորութիւն այլ առնուն՝ եւ կան իշխանք ի մի ժամ եւ առնուն նոքա զիշխանութիւն ընդ գազանին 13 Սոքա մի կամս ունին, եւ զգաւրութիւն եւ զիշխանութիւն գազանին տան 14 Եւ ընդ Գառնին պատերազմին եւ Գառն յաղթէ՛ նոցա, զի Տէ՛ր է նոցա, եւ թագաւոր թագաւորաց եւ որք ընդ նմա՝ կոչեցեալք են ընտրեալք եւ հաւատացեալք 15 Եւ ասաց յիս. Եւ զզուրն գոր տեսեր՝ ուր նստեր պոռնիկն, ժողովուրդք են, եւ բազմութիւնք եւ ա՛զգք եւ լեզուք 16 Եւ տասն եղջերքն՝ գոր տեսեր գազանին նոքա տեսցեն զպոռնիկն՝ եւ աստեսցեն զնայ եւ զմարմին նորա կերիցէ՛ն՝ եւ այրեսցեն զնա հրով 17 Քանզի Աստուած եղ ի սիրտս նոցա առ ի լինել նոցա մի՛ կամս եւ տալ զթագաւորութիւն գազանին մինչեւ կատարեսցի՝ բանն Աստուծոյ 18 Եւ կինն գոր տեսեր՝ է՛ քաղաքն մեծ որ ունի զթագաւորութիւն ի վերայ թագաւորութեանց երկրի

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՉԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԸ

ԾԵ. 1 Եւ յետ այսորիկ տեսի ա՛յլ հրեշտակ իջեալ յերկնից՝ որ ունէր իշխանութիւն մեծ եւ երկիր լուսաւորեցաւ ի փառաց նորա: 2 Եւ աղաղակեալ ց ի ձայն մեծ՝ ասելով Անկաւ ի Բաբելոն մեծն որ եղեալ էր բնակութիւն դիւաց եւ արգել ամենայն այսոց պղծոց եւ բա՛նտ պահպանութեան ամենայն ոգւոց անսրբի՞ց եւ աստեցելոց 3 Վասն զի ի բարկութենէ զինոյ պոռնկութեան նորա արբին ամենայնազգք եւ թագաւորք երկրի՝ որ ընդ նմա պոռնկեցան եւ վաճառականք երկրի՝ ի նորա զաւրութեանն յաւրանալոյ մեծացան 4 Եւ լուսայ ձայն յերկնից զի ասէր. Ելէ՛ք ի միջոյ դորա՝ ժողովուրդ իմ զի մի՛ հաղորդ լիցիք մեղաց դորա եւ մի զհարուածս դորա ընդունիցիք 5 զի հասին կցեցան մեղք դոցա մինչեւ յերկինս եւ յիշեաց Աստուած զամպարշտութիւնս դորա 6 Եւ հատուցանէ՛ դմա՛ որպէս եւ հատոյցն մեզ եւ առցէ՛ դա երկպատիկ ըստ գործոց իւրոց եւ զբաժակն որով խառնեացն՝ խառնեցէ՛ք դմա կրկին 7 Եւ որչափ փառաւորեաց զինքն եւ խայտաց՝ այնչափ հատուցէ՛ք սմա սուգ, զի ի սրտի իւրում ասէր՝ թէ յամենայն ժամ նստայց ես թագուհի՛՝ եւ այրի ո՛չ եւս եղէց 8 Վասն այնորիկ ի միում աւուր եկեսցեն ի վերայ դորա հարուածք՝ մա՛հ եւ սու՛ւգ, եւ սո՛վ, եւ ի հո՛ւր այրեսցի, զի հզա՛ւր է Տէր Աստուած՝ որ դատեցան զդա 9 Եւ լայցեն՝ եւ կոծեսցին ի վերայ դորա թագաւորք երկրի՝ որք ընդ դմա պոռնկեցան եւ խաղացին եւ հեծեսցէ՛ն յորժամ տեսցեն զծուխ կիզման տանջանաց դորա: 10 Ի հեռաստանէ կայցեն վասն երկիրոյ տանջանաց դորա՝ եւ ասասցեն Վա՛յ քաղաքիդ մեծի Բաբելովնի, քաղաք հզաւր՝ զի ի միում ժամու եկին հափն դատաստանք քո: 11 Եւ վաճառականք երկրի ողբացցեն եւ սգացցեն ի վերայ քո զի զբեռն նոցա ո՛չ ոք գնէ 12 Եւ շահք որ ի քէն՝ ո՛չ եւս իցէ ոսկւոյ եւ արծաթոյ եւ ականց պատուականաց՝ եւ մարգարտոյ եւ բեհեզոյ, եւ ծիրանոյ, եւ ոսկեթելի, եւ որդան, եւ ամենայն փայտ խնկոյ՝ եւ ամենայն անաւթ փղոսկրեայ, եւ ամենայն անաւթ ի փայտէ պատուականէ եւ ի պղնձոյ եւ յերկաթոյ, եւ ի կճոյ. 13 Եւ կինամոմոն, եւ ամենայն խունկ, եւ եւր, եւ կնդրուկ, եւ զինի, եւ ձէթ, եւ նաշի՛հ եւ ցորեան, եւ ստացուածք ամենայն արջառ եւ ոչխար, եւ երիվարաց եւ կառաց՝ որ վայել է մարմնոց եւ ոգւոց մարդկան 14 Եւ ամենայն ցանկութիւն անձին քոյ զնա՞ց ի քէն եւ ամենայն լուսափայլ վայելչութիւն պարարտն եւ գէրն եւ սպիտակն զնա՞ց ի քէն եւ ո՛չ եւս գտցես զայդ 15 Եւ ամենայն շահավաճառք այսոքիւք մեծացեալք ի քէն ի բա՛ց կացցեն վասն երկիրի տանջանաց քոց լալով՝ եւ սուգ առնելով 16 ասասցեն. Վա՛յ վա՛յ քաղաք մեծ, որ զգեցեալ էիր բեհեզս եւ ծիրանիս եւ որդան ոսկեզաւծս՝ եւ քարինս պատուականս՝ եւ մարգարիտս. 17 զի ի միում ժամու պակասեցաւ ի այնչափ մեծութիւն քո եւ ամենայն նաւավար՝ եւ ամենայն որ ի տեղիս տեղիս նաւեն, եւ նաւա՛զք, եւ որք միանգամ ուռկանաւ գործեն՝ ի հեռաստանէ՛ կայցեն լալով 18 Եւ աղաղակեսցեն՝ տեսանելով զծուխ կիզման նորա ասելով. Ո՛՞ նմանէ քաղաքիս այսմիկ մեծի 19 Եւ արկցեն հո՛ղ ի վերայ զլիսոց իւրեանց եւ զուժալով ձայնի մեծաւ՝ լալով եւ սգալով ասասցեն. Վա՛յ, վա՛յ քաղաք մեծ, որով ամենեքեան մեծանայաք՝ որք ունէաք զնաւս ի ծովս՝ վասն պատուականութեան քոզի՛ ի միում ժամու ապականեալ կործանեցա՛ք: 20 Ուրա՛խ լերուք ի վերայ նորա երկինք՝ եւ սուրբ առաքեալք եւ մարգարէք զի դատեցաւ Աստուած զդատաստան՝ ձեր ի դմամէ: 21 Եւ ա՛ռ հրեշտակն հզաւր՝ քա՛ր մի իբրեւ զերկան մեծ եւ ընկէ՛ց ի ծով՝ ասելով Ա՛յսպէս յարձակմամբ անկցի Բաբելովն քաղաք մեծ եւ այլ ո՛չ եւս գտցի 22 Եւ ձայն քնարերգա՞ց եւ երաժշտականաց՝ արուեստականաց՝ եւ փողահարաց՝ եւ թմբկի այլ ո՛չ եւս լուիցի ի քեզ 23 Եւ լոյս ճրագի եւ ձայն երկանի՛՝ այլ ոչ եւս երեւեսցի ի քեզ եւ ձայն փեսայի եւ ձայն հարսին՝ այլ ո՛չ եւս լուիցի

ի քեզ. եւ ո՛չ վաճառականք քո փառաւորք եւ մեծամեծք երկրի որ զուարճացեալ էին ի քեզ վասն զի կախարդութեամբ դեղատուրեան քոյ մոլորեցա՛ն ամենայն ազգք 24 Եւ ի քե՛զ ամենայն արիւն մարգարէից եւ սրբոց գտաւ, եւ ամենայն գրելոց յերկրին կենդանեաց

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԺԹ.

ԾԶ. 1 Եւ յետ այնորիկ լուայ ձայն մեծ բազմութեան յերկինս՝ ասելով Ալէ՛ լուիա, փրկութիւն եւ փառք եւ պատիւ եւ զարութիւն Աստուծոյ մերում 2 զի ճշմարի՛տ եւ արդա՛ր են դատաստանք նորա զի դատեա՛ց զպոռնիկն մեծ ի պոռնկութեան իւրում եւ խնդրեաց զվրէժ արեան ծառայից իւրոց ի ձեռաց նորա 3 Եւ կրկին անգամ արհնեցին՝ եւ ասացին Ալէ՛ լուիա. եւ ծո՛ւի նորա ելանէ՛ր յաւիտեանս յաւիտենից 4 Եւ անկա՛ն քսան եւ չորք երիցունքն՝ եւ չորք կենդանիքն եւ երկի՛ր պագին Աստուծոյ՝ որ նստէ՛րն յաթոռ փառաց ասելով. Ամէն՝ ալէ լուիա 5 Եւ ձայն յաթոռոյն ելանէր՝ ասելով Արհնեցէ՛ք զԱստուած ամենայն ծառայք նորա եւ որք երկնչիք ի նմանէ՛, փոքունք եւ մեծամեծք 6 Եւ լուայ ձայն բազմութեան մեծի՛ իբրեւ զձայն ջուրոց բազմաց եւ իբրեւ զձայն հզա՛ւ ր որոտման ասելով դարձեալ Ալէ՛ լուիա. վասն զի թագաւորեա՛ց Աստուած ամենակալ 7 Խնդա՛ւք եւ տամք փա՛ռս նմա զի ե՛կն հարսանիք գառինն

ԾԷ. 8 Եւ կինն հարսն նորա պատրաստեա՛ց զինքն եւ տուաւ նմա զգեւուլ բեհէ՛զս սպիտակս սուրբս եւ լուսափա՛յ յլս. որ է բեհեզն արդարութիւն սրբոցն 9 Եւ մի յերիցանցն ասէր ցիս Գրեա՛՛ գայր, երանելի՛ք են ամենեքեան՝ որ կոչեցեա՛լ են յընթրիս հարսանեաց գառինն 10 Եւ ես անկեալ առաջի ոտից նորա երկի՛ր պագի նմա: Եւ ասէ՛ր ցիս. Անսա՛՛ մի անկանիր առաջի իմ քանզի եւ ես ծառայակի՛ց քո եմ եւ եղբարց քոց՝ որք ունին զվկայութիւնն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն Աստուծոյ միայն երկրպագեա՛ւ. քանզի հաստատութեամբ Յիսուսի՛ է տեսիլք եւ հոգի մարգարէութեանդ զի վկայութիւն Յիսուսի՛ է՝ հոգւովն սրբով՝ որ ի մարգարէսն էր:

ԾԸ. 11 Եւ տեսի՛ զերկինս բացեալ եւ ահա ձի՛՛ սպիտակ եւ որ հեծեալն էր ի նմա՝ Հաւատարիմ եւ ճշմարիտ եւ արդարութեա՛ւք դատի՛՛ եւ պատերազմի՛ 12 Եւ աչք նորա բո՛ց հրոյ եւ ի վերայ գլխոյ նորա պսա՛կս բազումս ունէր անուն գրեալ. գոր ո՛չ ոք զիտէ՛ բայց միայն ինքն 13 Եւ արկեալ զիւրեւ հանդերձ ներկեալ արեամբ եւ կոչէր անուն նորա՛ Բան Աստուծոյ 14 Եւ զաւրավարք երկնից՝ եւ զաւրք երկնից զհե՛տ երթային նորա ձիովք զգեցեալք բեհեզս սուրբս եւ սպիտակս 15 Եւ ի բերանոյ նորա ելանէր սո՛ւ ր սրեալ զի նովա՛ւ հարցէ զագգս եւ նա հովուեացէ՛ զնոսա զաւազանաւ երկաթեաւ, եւ նա՛՛ կոխեացէ՛ զհնձան զինոյ՝ ցասման բարկութեան Աստուծոյ ամենակալի 16 Եւ ունէր ի վերայ պատմուճանի իւրոյ եւ ի վերայ անդամոց իւրոց զի՛ր գրեալ Թագաւո՛ր թագաւորաց եւ տէր տերանց

ԾԹ. 17 Եւ տեսի՛ ա՛յլ հրեշտակ՝ որ կայր ի վերայ արեգական զի աղաղակեա՛ց ի ձայն մեծ ամենայն հաւուց թռուցելոց ընդ մեջ երկնից՝ ասելով Եկա՛յք ժողովեցարո՛ւք յընթրիս մեծին Աստուծոյ 18 Եւ կերիջի՛ք զմարմինս թագաւորաց եւ զմարմինս երիվարաց՝ եւ ամենայն հեծելոց ի նոսա՛ւ եւ զմարմինս ազատաց եւ ծառայից՝ մեծի՛՛ եւ զփոքուր: 19 Եւ տեսի՛ զգագանն՝ եւ զթագաւորս երկրի՛՛ եւ զգաւրս նոցա ժողովեալս առնել պատերազմ ընդ այնմ, որ հեծեալն էր ի ձին սպիտակ՝ եւ ընդ գաւրս նորա 20 Եւ ըմբոնեցա՛ւ զագանն եւ որ ընդ նմա սուտ մարգարէն, որ առնէր զնշանս առաջի նորա, եւ գորս մոլորեցոյց եւ ե՛տ առնուլ զդրոշմ զագանին՝ եւ զերկրպագուս պատկերի նորա եւ կենդանու՛յն արկին զնոսա ի լիճ հրոյ այրեցելոյ ծծմբով 21 Եւ այլքն մեռա՛ն ի սրոյ հեծելոյն ի վերայ ձիոյն՝ յորոյ բերանոյ ելանէր սուրն եւ ամենայն թռչունք յագեցան ի մարմնոց նոցա:

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ Ի.

Կ. 1 Եւ տեսի՛ ա՛յլ հրեշտակ զի իջանէր յերկնից եւ ունէր զփականս դժոխոց եւ շղթայս մե՛ծ ի ձեռին իւրում 2 Եւ ըմբոնեա՛՛ զվիշապն գառաջին որ է բանսարկուն եւ սատանայ, եւ կապեաց զնա հազա՛ր ամ 3 Եւ ա՛րկ զնա յանդունդս դժոխոց եւ փակեաց եւ կնքեա՛ց զնա՛՛ զի այլ մի՛՛ եւս մոլորեցուցէ զագգս մինչեւ կատարեսցի հազար ամն. եւ յետ այնորիկ պա՛րս է լուծանէ՛լ նմա սակաւ մի ժամանակ

ԿԱ. 4 Եւ տեսի աթո՛ռս, եւ նստան ի վերայ նոցա, եւ դատաւորութիւն տուաւ նոցա՝ ընտրել զհոգիս չարչարելոցն վասն վկայութեան Յիսուսի՝ եւ վասն Բանին Աստուծոյ եւ գորս ո՛չ երկիր պագին գագանին, եւ ո՛չ առին զդրոշմ նորա ի ճակատս իւրեանց՝ եւ ո՛չ ի վերայ աջու ձեռնին իւրեանցեւ կացին՝ եւ թագաւորեցին ընդ Քրիստոսի հազար ամ:

ԿԲ. 5 Եւ յետ այսորիկ ի մեռելոց ո՛չ ոք եկաց մնչեւ ի կատարել հազար ամին Ա՛յս է յարութիւն առաջին 6 Երանի՝ սրբոցն, որք ունին բաժին ի յարութեանն առաջնում ի վերայ սոցա երկրորդ մահն ո՛չ ունի իշխանութիւն այլ եղիցին քահանայք Աստուծոյ՝ եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի եւ թագաւորեցեն ընդ նմա հազար ամ:

ԿԳ. 7 Եւ յետ հազար ամին լուծցե՛լ զաստանայ՝ եւ հանցե՛լ ի բանտէ անտի ելցե՛լ եւ մոլորեցոացե՛ զազգս ամենայն ընդ չորս կողմանս երկրի եւ զԳո՛գ եւ զՄագոգ առցե՛ ի ձեռս՝ ժողովե՛լ նոքաւք զամենայն զարսս ի պատերազմ. որոյ թի՛ւ նոցա իբրեւ զաւագ ծովուր 8 Եւ ելցեն ի լայնութիւն երկրի եւ պատեցեն շուրջ զբանակս սրբոցն, եւ զքաղաքին սիրելոյ: 9 Եւ իջցե՛ հուր յերկնից առ ի յԱստուծոյ՝ եւ կերիցե՛ զնոսս եւ զզարագլուխն նոցա զաստանայ՝ որ մոլորեցոյց զնոսս եւ արկցե՛ զնոսս ի ծովն հրոյ եւ ծծմբոյ ուր էր զազանն՝ 10 եւ սուտ մարգարէն, եւ չարչարեցին զտիւ եւ զգիշեր:

ԿԴ. 11 Եւ տեսի աթոռ սպիտակ մեծ եւ ի վերայ նորա նստեալ յորոյ երեսացն երկնչէին եւ փախչէին երկինք եւ երկիր, եւ տեղի ո՛չ գտաւ նոցա: 12 Եւ տեսի զմեռեալս մեծամեծս եւ զփոքունս որ կային առաջի աթոռոյն եւ գրեանք բանային. եւ ա՛յլ գիրք բացաւ կենաց եւ դատեցան մեռեալք ի գրելոցն՝ ըստ գոծոց իւրեանց: 13 Եւ ե՛տ ծով զմեռեալս իւր, եւ մահ եւ դժոխք զիւրեանց մեռեալս եւ դատեցան իւրաքանչիւր ըստ գործոց իւրեանց: 14 Մահ՝ եւ դժոխք մատնեցան ի լիճ հրոյն: 15 Եւ որ ո՛չ ոք գտաւ ի գիրն կենաց գրեալ՝ արկաւ ի լիճ հրոյն:

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՆՈՒ

Գլուխ ԻԱ

ԿԵ. 1 Եւ տեսի երկին նո՛ր՝ եւ երկիր նո՛ր քանզի առաջինն երկինք եւ երկիր էանց եւ ծով ո՛չ գոյր: 2 Եւ զքաղաքն սուրբ զնորն Երուսաղէմ տեսի՝ զի իջանէր յԱստուծոյ եւ յերկնից՝ զարդարեալ եւ պատրաստեալ որպէս հարսն՝ առն իւրոյ: 3 Եւ լուայ ձայն յերկնից՝ որ ասէր Ահաւասիկ խորանն Աստուծոյ ի մէջ մարդկան եւ բնակեցե՛ ընդ նոսս, եւ նոքա ժողովուրդ նմա, եւ սա Աստուած նոցա: 4 Եւ ջնջեցե՛ զամենայն արտասուր յաչաց նոցա, եւ մահ ո՛չ եւս գոյ, ո՛չ սուրճ՝ եւ ո՛չ աղաղակ ո՛չ ցաւք՝ եւ ո՛չ աշխատանք ո՛չ եւս գոյ զի առաջինն էա նց:

ԿԶ. 5 Եւ ասաց զիս՝ որ նստեր ի վերայ աթոռոյն Ահաւասիկ առնեմ զամենայն նո՛ր: Եւ ասաց զիս. Գրեա՛, այս բանք ճշմարիտ եւ հաւատարի մք 6 Եւ ասէ զիս. Եղե՛ ես Ալփա՛՝ եւ Ո՛վ սկի զբն եւ կատարած ես ծարաւելոցն տա՛ մ յաղբերէ ջրոյ կենաց ձրի: 7 Որ յաղթէ, ժառանգեցե՛ զայս ամենայն, եւ ես եղեց նոցա Աստուած եւ նոքա եղիցին ինձ որդիք: 8 Եւ ծուլացն եւ անհաւատից՝ սպանողաց եւ պոռնկաց՝ եւ կախարդաց եւ կռապաշտից՝ եւ դեղատուաց, եւ ամենայն ստոց՝ ամպարշտաց որոց բաժինն իւրեանց ի լճին այրեցելոյ հրո՛վ եւ ծծմբով որ է մահն երկրորդ:

ԿԷ. 9 Եւ եկն առ իս մի յերթն հրեշտակացն որք ունէին զերթն սկաւառակսն լցեալս երթն վախճանաւ կատարածովք. խաւսեցաւ լ ընդ իս եւ ասէ Ե՛կ՝ ցուցից քեզ զհարսնն եւ զկին Գառինն: 10 Եւ առ տարաւ զիս ի լեառն մի բարձր եւ մեծ՝ Հնգուովն եւ եցոյց ինձ զքաղաք մեծ եւ սուրբ՝ Երուսաղէմ զի իջեալ էր յերկնից առ ի յԱստուծոյ: 11 Եւ ունէր զփառս Աստուծոյ, եւ էր ի նմա լուսաւորութիւն նմանեալ ականց պատուականաց քա՛ր յասպիս սառնատեսակ եւ կենդանի: 12 Եւ էին պարիսպք նորա մե՛ծ եւ բարձր եւ ունէր դրունս երկոտասան, եւ յերկոտասան դրունսն երկոտասան հրեշտակս եւ անուանք իւրաքանչիւրոցն ի վերայ դրանցն գրեալ էին՝ ըստ երկոտասան ցեղիցն Իսրայելի: 13 Յարեւելից կողմանէ դրունք երեք եւ ի հիւսիսոյ կողմանէ դրունք երեք եւ ի հարաւոյ կողմանէ դրունք երեք եւ յարեւմտից կողմանէ դրունք երեք: 14 Եւ պարիսպք քաղաքին՝ ունէր հիմունս երկոտասան եւ ի նոսս երկոտասան անուանք՝ երկոտասան առաքելոց գառինն: 15 Եւ որ խաւսէրն ընդ իս՝ ունէր եղեգն ոսկի ի ձեռնին իւրում զի չափեցե՛ զքաղաքն՝ եւ զդրունս նորա՝ եւ զպարիսպս նորա: 16 Եւ էր քաղաքն քառակուսի, եւ որչափ երկայնութիւն նորա՝ նոյնչափ եւ լայնութիւն եւ բարձրութիւն՝ հաւասար Եւ էր չափ երկայնութեան նորա՝ երկոտասան հազար ասպարեգս եւ լայնութիւն նորա եւ բարձրութիւն միաչափ՝ կիվա՛ւ 17 Եւ չափեաց զպարիսպս նորա հարիւր եւ քառասուն եւ չորս ասպարեգս, չափ մարդոյ՝ որ է հրեշտակի: 18 Եւ էր շինուած պարսպաց քաղաքին յասպիս եւ քաղաքն

էր ոսկի մաքուր՝ նման սուրբ եւ սպիտակ ապակոյ 19 Եւ հիմունք քաղաքին յամենայն ականց պատուականաց հիմն առաջին պարսպին յասպիս, երկրորդն՝ շափիղա, երրորդն՝ պղնձագոյն, չորրորդն՝ զմրուխտ, 20 հինգերորդն՝ եղեգնաքա՛ր վեցերորդն՝ սարդիո՛ն եւ յոթերորդն՝ ոսկեքաւ Ութերորդն՝ բերեռ, իններորդն տապագիո՛ն, տասներորդն՝ քրիստապոստաւ, մետասանն յակինթ, երկուսասանն՝ ամեթովս 21 Եւ էին երկուսասան դրունք յերկուսասան մարգարտաց՝ միաձե՛ւ եւ իւրաքանչիւրոցն դրունքն էին մի մի դուռն ի միոյ միոյ՝ մարգարտէ Եւ ընդարձակութիւն քաղաքին ոսկի մաքուր՝ որպէս զապակի պսճառ: 22 Եւ տաճար ո՛չ տեսի ի նմա, քանզի Տէր Աստուած ամենակալ տաճա՛ր էր ի նմա՝ եւ Գառնն 23 Եւ քաղաքին չէին պետք արեգական եւ լուսնի՛ զի լուսաւորեցեն զնա, քանզի փա՛նոքն Աստուծոյ լուսաւորէին զնա յամենայն ժամ եւ ճրագ ի նմա Գա՛ռնն 24 Եւ զնային հեթանոսք ի լոյս նորա, եւ թագաւորք երկրի լուսագգեա՛ց լինէին ի փառաց նորա: 25 Եւ դրունք նորա ո՛չ փակէին ի տուէ եւ ի գիշերի այլ բա՛ց կային հանապազորո՛ր եւ գիշեր՝ ո՛չ եւս լինէր ի նմա 26 այլ փա՛նք եւ պատիւ ազգաց 27 Եւ ո՛չ մտցէ անդ ամենայն չարակամ՝ եւ պիղծ ստութիւն բայց միայն որ գրեա՛լ են ի դպրութիւն կենաց գառինն

**ՅԱՅՏԵՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
Գլուխ ԻԲ.**

ԿԸ. 1 Եւ եցոյց ինձ մաքուր գետ կենդանի ջրոյ՝ սառնատեսակ որ ելանէր յաթոռոյն Աստուծոյ եւ Գառնին 2 Եւ զնա՛յր ի մէջ հրապարակաց քաղաքին եւ զեզերք գետոյն աստի՛ եւ անտի ծա՛ն կենաց՝ որ թրէր պտուղս երկուսասան. ըստ միոյ միոյ ամսոց տային զպտուղս իւրեանց եւ տերեւ ծառոյն՝ էր բժշկութիւն հեթանոսաց 3 Եւ նոզվք անդ՝ ո՛չ եւս էին եւ աթոռն Աստուծոյ եւ Գառնին նորա է՛ր ի նմա եւ ծառայք նորա պաշտէին զնա 4 եւ տեսանէին զերեսս նորա, եւ անուն նորա գրեալ էր ի ճակատս նոցա: 5 Եւ գիշեր ո՛չ անդ, եւ չէ՛ր ինչ անդ պետք ճրագի եւ լուսոյ արեգական վասն զի Տէր Աստուած լուսաւորէ՛ր զնոսա եւ թագաւորեցեն յափտեանս յափտենից:

ԿԹ. 6 Եւ ասէ ցիս. Ա՛յս բանք հաւատարիմ է եւ ճշմարիտ եւ Տէր Աստուած մարգարէից սրբոց՝ առաքեա՛ց զհրեշտակ իւր՝ ծառայիդ իւրում ցուցանել զոր լինելոց է վաղվադակի 7 Երանի՛ որ պահէ զբան մարգարէութեանս զայս:

Հ. 8 Եւ ես Յովհաննէս լուայ՝ եւ տեսի՛ զայս ամենայն եւ յորժամ լուայ եւ տեսի անկա՛յ եւ երկիր պագի հրեշտակին՝ որ ցուցանէր ինձ զայս ամենայն 9 Եւ ասէ ցիս. Մի՛ անկանիք առաջի իմ՝ եւ երկիր պագանէր քանզի եւ ես ծառայակից քո եմ եւ եղբարց քոց՝ որ պահեցեն զբան մարգարէութեան գրոյս այսորիկ Աստուծոյ՝ երկիր պագ:

ՀԱ. 10 Եւ ասէ՛ ցիս դարձեալ Մի՛ կնքեր զբանս մարգարէական գրոցս այսմիկ քանզի ժամանակս մե՛րձ է 11 Որ ամպարշտելոցն է՛ ամպարշտեցի, եւ որ աղտեղանալոցն է՛ աղտեղացի, եւ որ արդարանալոցն է՛ արդարացի, եւ որ սրբելոցն է՛ սրբեցի: 12 Ահա՛ զամ վաղվադակի՛ եւ վարձք իմ ընդ ի՛ս հատուցանել իւրաքանչիւր ըստ գործս իւրեանց 13 Եւ եմ Ալփա եւ Ով սկիզբն եւ կատարած առաջին եւ վերջին: 14 Երանելի՛ք են՝ որ պահեն զպատուիրանս նորա նոքա՛ ունին իշխանութիւն ուտել ի փայտէն կենաց՝ եւ մտանել ընդ դրունս քաղաքին 15 Այլ ելցեն արտաքս շունք եւ դեղատուք, սպանաւորք, եւ կռապա՛շտք եւ ամենեքեան որ սիրեն զստութիւն

ՀԲ. 16 Եւ Յիսուս, առաքեցի զհրեշտակ իմ վկայել զայս ձեզ եկեղեցեացո՛ւս արմատ եւ սե՛ն ի Դաւթայ եւ ասող պայծառ առաւաւտին: 17 Եւ Հոգի՛ եւ փեսայն՝ որ գալոցն եմ եւ որ լսէ՛ ասելով թէ եկ եւ որ ծարաւի իցէ՛ եկեացէ՛, եւ որ ոք կամի առնուլ զջուրն կենաց ձրի: 18 Վկայե՛մ եւ ես ամենայնի՛ որ ըւէ զբանս մարգարէութեան գրոցս այսմիկ թէ ոք յաւելցէ ի սա՛ յաւելցէ՛ Աստուած ի վերայ նորա զելթն հարուածսն գրեալս ի գիրս յայս: 19 Եւ եթէ ոք պակասեցուցէ ի բանից մարգարէութեան գրոյս այսմիկ՝ պակասեցուցէ՛ եւ հասցէ Աստուած զբաժին նորա ի ծառոյն կենաց եւ ի քաղաքէն սրբոց՝ որ գրեալ է ի գիրս յայս 20 Ասա՛ց որ վկայեացն զայս. Գամ ես վաղվադակի. Ամէ՛ն: Ե՛կն Տէր Յիսուս Քրիստոս 21 Շնո՛րիք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի վերայ ամենայն սրբոց Ա՛մէն:

Վախճան Նորոյ Կտակարանի